1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 129 ★ Sîmbătă 26 martie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Pagini de istorie

Note sumare ale unui martor ocular al călătoriei solilor sovietici în Franța

Corespondență telefonică specială din Paris

Ca să scrie Hrușciov, francezii utilizează unsprezece litere (în rusă ajung șase). În loc de H ei pun K iar cei mai grijulii față de fonetică pronunță „Krușciov". Dar pentru că Franța populară are o înclinație nativă spre adresa directă, intimă, prietenească, oamenii de pe stradă au găsit tot felul de prescurtări: se spune pur și simplu Nikita, alții spun mai simplu „K". Pe solii sovietici i-au îmbrățișat din prima zi a sosirii ca pe niște vechi și dragi amici. La Orly, înainte de sosirea avionului, marile terase pentru public erau pline ochi și... numai ochi. Pe terase, la fel. Între drapelele (tricolore și sovietice) banderole, eșarfe roșii, porumbei desenați în alb, baloane cu inscripția „Bun venit". Parisul îmbrăcase ținuta veselă a sărbătorilor populare. Pe arterele centrale, trotuarele dense ofereau un aspect nou chiar pentru parizieni. Acela al „oamenilor cu periscop". Ce-i acest periscop? O invenție pe cît de simplă, pe atît de practică pentru uzul zecilor de mii de parizieni care nu mai puteau ocupa locuri chiar în față, la marginea trotuarelor. Un paralelipiped de carton, lung de jumătate de metru, cu oglindă în vîrf ce transmite jos, într-o doua oglindă, imaginile din mijlocul străzii. Trece cortegiul? Dl. Dupont sau Durand își pune periscopul la ochi, îl ridică peste capetele mulțimii și... vede tot. Vede și aclamă. „Bun venit", „Bravo Nikita", „Trăiască pacea"; „Trăiască prietenia sovieto-franceză".

Asemenea periscoape s-au vîndut nenumărate. Sub o fotografie reprezentînd Champs Elysee-ul acoperit de periscoape, unde cum observă el însuși erau peste zece mii de oameni, ziarul „L'Aurore" nota că dacă la început periscopul se vindea cu doi franci noi, cîteva minute înainte de sosirea cortegiului nu se mai găsea nici o bucată sub trei franci. Din cînd în cînd domnul cu periscopul voia să și aplaude. Atunci își lua invenția de carton și o punea la subțioară, libe.rîndu-și mîinile. Dar manevra deranja un vecin din masa îndesată pînă la refuz. Și duelul „oratoric" începea după canoanele tradițiilor acestui oraș:

— Ascultă, domnule submarin, mă deranjezi. Mută-ți creația științifică în stînga.

— Sînt mîhnit. Cer mii de scuze, dar am treabă: aplaud.

— Apropo, cum se spune porumbel pe rusește?

— De, știu eu, cred că „Iliușin-18".

O limuzină descoperită a străbătut străzile Parisului. Lîngă președintele Republicii Franceze, N. S. Hrușciov, omul extrem de popular și îndrăgit pe toate meridianele, răspunde zîmbind tu-

L. SARAȚEANU

● (Continuare în pag. 3-a)

Din balconul reședinței sale de la Quai d'Orsay, N. S. Hrușciov răspunde ovațiilor mulțimii.

(Telefoto: U.P.I. — AGERPRES)

OAMENI PE SCHELE

Poate nimeni nu i-a mulțumit atît de mult acestei ierni pentru blîndețea ei, ca oamenii șantierelor bucureștene. Fără toane și îndelungi asprimi de crivăț, ea le-a îngăduit să fie mereu pe schele, construind fără răgaz, în impetuosul ritm propriu anilor noștri. Așa se face că odată cu primăvara își vor putea desprinde siluetele zvelte din învelișul schelelor și rogojinelor alte noi și noi blocuri. Și în apartamentele cu camere scăldate în lumina dulce a anotimpului vor răsuna entuziastele toasturi ale atîtor fericiți.

Primele adieri de martie, cu toată burzuluirea efemeră a „babelor", a dezlănțuit și pe șantiere energii noi. Freamătul lor s-a întețit, o înviorare asemănătoare cu aceea cînd se trezesc stupii din amorțire. Întocmai această imagine mi-a venit în minte zilele acestea, cînd am poposit printre constructorii complexului urbanistic de la Gara de Nord. Peste tot — împrejurul clădirilor în construcție, în interiorul etajelor sau la nivelele cele mai înalte atinse — forfota și larma furnicarului omenesc.

Cîștigătorii unui start pe verticală

De cînd se toarnă fundațiile și pînă se așterne ultimul strat protector al acoperișului, constructorii participă la o originală „cursă" pe verticală. Cînd fierarii betoniști, cînd dulgherii — secondați îndeaproape de betoniști zidari, instalatori, electricieni — se întrec spre primul punct terminus al uriașelor paralelipipede. La blocul A, întrecerea aceasta a fost cîștigată de fierarii betoniști conduși de Vasile Ghiță. Ei au atins primii cota cea mai înaltă a construcției. I-am aflat cățărați deasupra aripilor ca de pescăruș în zbor avîntat ale copertinei. Împleteau capetele ultimilor nervi de oțel ai construcției. Erau patru constructori: Vasile Ghiță, Marin Fieraru, Mihai Barbu și Gheorghe Burețea.

Cînd în august anul trecut au început lucrările la acest bloc (el va avea 534 de apartamente), conducerea șantierului a chibzuit îndelung cui să încredințeze lucrul cel mai de răspundere dintre toate: montarea complicatei armături de oțel de la primele tronsoane ale vastei construcții. Pînă la urmă, veteranul Vasile Ghiță a fost preferat. Prețuirea și experiența sa îndelungată l-au adus pe primul loc. De peste patru decenii el urcă schelele construcțiilor. Deși în vîrstă, în ultimii ani, cu entuziasm tineresc, „nenea Ghiță" a făcut ocolul țării de la Doicești la Borzești, de la Ploești pe litoral, iar mai apoi s-a întors să ridice falnice blocuri în Capitală. Mulți dintre oamenii din echipă, tovarăși nedespărțiți în toate aceste drumeții, de la el au învățat meseria. Iar pe zeci de șantiere din țară se află alți numeroși „elevi" de-ai săi.

În imprimarea unui ritm rapid de construcție a noului bloc, echipa acestui veteran are un mare rol. Montînd mai devreme oțelul-beton, fierarii îndeamnă prin exemplul lor pe dulgheri, betoniști și pe ceilalți constructori. Am aflat că fierarii au terminat și de data asta cu cîteva zile mai de vreme decît era prevăzut lucrările primului tronson. În afară de aceasta, datorită folosirii chibzuite, gospodărești, a oțelului beton, a fiecărei bucăți de sîrmă — disciplină imprimată ca o lege în activitatea echipei — fierarii betoniști conduși de veteranul Ghiță Vasile au economisit multe tone de material fieros.

Trei frați

„Marca" nr. 1 de pe acest șantier — adică primul nume scris în registrul de personal (în afară bineînțeles de conducerea șantierului) — o poartă dulgherul Virgil Dovleac. Împreună cu inginerii, el a bătut aici primii țăruși demarcatori. Faptul că cineva a fost cel dintîi angajat, nu este nicidecum un indiciu că acela trebuie să-și mențină locul și pe lista celor mai harnici. De data asta însă dacă te in-

I. CIURDAȘU

● (Continuare în pag. 2-a)

Sus: Pe șantierul Blocului A. cu 534 de apartamente din fața Gării de Nord; jos: frații dulgheri Ion, Virgil și Gheorghe Dovleac.

Fotografii: Nicu VASILE

EVOCĂRI

C. TĂNASE

Sub semnul trecerii anilor, creația slujitorilor scenei este mai perisabilă decît aceea a omului de litere ori a artistului plastic. Astăzi, mijloacele moderne ale tehnicii pot păstra aproape integral rodul muncii unui mare actor, pe celuloidul peliculei, pe banda îngustă a magnetofonului.

Dar pentru cei ce au trăit odinioară, cîte odată chiar mai aproape de zilele noastre, principalul conservant rămîne memoria contemporanilor.

Puține imprimări, difuzate din cînd în cînd la radio, mai păstrează vocea lui Tănase; există probabil pe undeva și cîțiva metri de peliculă care ar putea să-i reînvie pentru o clipă chipul. Și totuși, în pofida acestor atît de puține mărturii, cine n-a auzit de Tănase?

Copilăria, debutul

S-a născut la Vaslui, din familia lui Ion Tănase, de meserie laborant la una din farmaciile tîrgului. Dacă populara actor s-ar mai găsi printre noi, l-am sărbători anul acesta 60 de ani de viață. Copilăria i-a fost legănată de basmele mamei, neîntrecută povestitoare, îndrăgostită de cîntec și de joc, cunoscătoare a tezaurului folcloric din care, fără îndoială, îi va fi împărtășit și lui „Costică" în anii săi cei mai fragezi. Pe vremea aceea, Vasluiul era un orășel cufundat într-o adîncă somnolență „provincială"; singurele prilejuri de „distracții" erau sărbătorile, serile din grădina publică unde „concerta" fanfara militară, iluminațiile, „retragerile cu torțe"...

În această atmosferă, nu e de mirare că năstrușniciile pe care le isca un băiețandru în niște jocuri „de-a teatrul", care aveau să devină începutul unei mari chemări, atrăgeau pe lîngă strengarii mahalalei, și un mare număr de oameni în toată firea. „Jocul de-a teatrul" a început în curtea casei părintești, cu o „dramatizare" inspirată după o știre dintr-un ziar care informa despre isprăvile „banditului Licinski". După un timp, Tănase trece la repertoriul „serios"... Într-o potaită joacă „Conu Leonida față cu reacțiunea". Treptat „teatrul" lui se modernizează... În strada Hușilor, într-o curte mare unde se mutase de curînd cu familia, construiește un fel de scenă pe care „montează" „Meșterul Manole", „Căpitanul Valiăr (sic!) Mărăcineanu", „Constantin Brîncoveanu"... Biletele de 15, 10 și 5 bani sînt plasate printre cunoștințe și „actorii" își împart rețeta...

La terminarea gimnaziului, după o încercare neizbutită de a intra la Liceul Militar din Iași, Tănase ajunge învățător suplinitor în comuna Curșești din fosta plasă Rahova, în postul ocupat pînă atunci de scriitorul Ion Adam. „Apostolatul" la Curșești și mai pe urmă la Hîrșoveni, în profesarea căruia viitorul mare comedian stăruia mai mult asupra cîntului și gimnasticii decît asupra aritmeticii și compunerii, durează puțin timp. Tănase pleacă voluntar în armată, chibzuind „să scape de-o grijă", respectiv de grija stagiului militar.

Trec anii de armată și tînărul ajunge momentul hotărîtor cînd, ieșit de sub obligăduirea unei familii modeste, este nevoit, înainte de a-și alege drumul în viață, să-și asigure o existență. Bătrînul Ion Tănase ținea morții să-și vadă feciorul împlegat la căile ferate, cu perspective de

Valentin BALTAG

● (Continuare în pag 4-a)

ÎN FAȚA DEBUTULUI

Irina și Ana nu s-au cunoscut înainte. Nici nu aveau cum. La cele 19 primăveri abia împlinite, Irina Petrescu urma, ca și multe colege ale sale, cursurile Facultății de filologie, trăind împreună încordarea orelor de studiu sau febra dinaintea examenelor. În acest timp, Ana, tînăra soție a unui cîrmaci de șlep, își ducea existența în... paginile unui scenariu cinematografic.

Și iată că într-o bună zi Irina avea să facă cunoștință cu prima ei eroină. A întîlnit-o cu prilejul unei probe de filmare cînd, invitată pe platourile studioului „București", avea să interpreteze unul dintre momentele sufletești cele mai critice prin care trece Ana, eroina principală a noului film românesc „Valurile Dunării". Iar rezultatul a fost că, într-o zi de primăvară, a trebuit să lase pentru un timp preocupările studențești în... culise, sosind de la facultate pe coverta „vasului actor" care avea să apară în viitorul film.

Nu a mai întîmpinat-o entuziasmul explosiv al colegilor cînd deschidea ușa să intre la curs ci, de astă dată, o fixa, cu privirile iscoditoare, un om cu o barbă țepoasă, îmbrăcat într-o tunică veche marinărească ce-i da aerul unui veritabil „lup de mare" și care, pasă-mi-te, avea să țină de astă dată locul examinatorului de la catedră. Acesta nu era altul decît Mihai, cîrmaciul, soțul Anei și în același timp... actorul și regizorul Liviu Ciulei.

Trecerea de la un decor la altul s-a făcut prea brusc încît Irina, intrînd de-a dreptul în rol, nu mai avea timp de reflecții decît după terminarea orelor de filmare. Aci, în cabina ei mică de lîngă prova, a ascultat în serile tîrzii de mai glasul propriei sale eroine, care parcă se năștea din tumultul bătrînei unduiri dunărene ce mîngîia vasul.

„Am adus-o pe Ana la mine, dar am venit și eu la ea", mărturisește tînăra debutantă. Și Irina i-a dat eroinei mult din felul ei de a fi, dar a și împrumutat mult din noblețea sufletească a soției cîrmaciului. Un singur lucru o impresiona în mod deosebit: Complexitatea personajului, ceea ce a determinat-o să facă nu o singură dată destăinuirea:

— Ana este o femeie simplă, dar cu un bogat fond moral, cu posibilități de intuiție și cu o seriozitate specifică. Un personaj foarte închis care își exteriorizează cu discreție sentimentele. Prezența ei pe vas are darul să pună în valoare anumite momente dramatice, dat fiind sensibilitatea ei feminină care vine în contrast cu brutalitatea cîrmaciului. Toată lupta se dă pentru cîștigarea cîrmaciului Mihai Trejan, pentru ca întreaga încărcătură cu muniții de pe șlep destinată naziștilor să intre în posesia forțelor patriotice care, conduse de partid, luptau aci, într-un port dunărean, pentru înfăptuirea eliberării patriei. În această acțiune,

Mihail GOSPODIN

● (Continuare în pag. 2-a)

Ana (Irina Petrescu) scrutează întinderea Dunării, sezisînd pericolul...

În acest număr:

GRĂDINA BOTANICĂ DIN BUCUREȘTI
își serbează centenarul

•

A VENIT PRIMĂVARA
Suită de caricaturi
de C. Florian

•

În pagina noastră specială
„SPECTACOLUL"
— Actori pitici... roluri uriașe
— Noul film „Foma Gordeev"
— Premiere la Teatrul Armatei și Teatrul Tineretului

•

MODA:
Din stofe fantezi

•

Enciclopedia „MAGAZIN"

Azi la rubrica

MAGAZIN MEDICAL

- Cum acționează antibioticele
- Pînă la sosirea medicului: URTICARIA
- Tabletele doctorului Siringeanu
- Viața globulului roșu din sînge

POSTA REDACȚIEI

ANA COFEI — București: Scrieți Institutului de Medicină nr. 1 din Moscova.

M. A. — Tincu (Salonta): **Primim cu bucurie orice sugestie venită din partea cititorilor noștri și deci și sugestiile dv. Atlind cuprinsul sugestiilor ce ni le-ați trimis, am constatat că unele din ele s-au concretizat în ultimul timp, spre satisfacția nu numai a dv. ci și a noastră.**

Astfel, la sugestia de a face să apară regulat cubrica „Sfatul mediculuí" ați putat lua cunoștință de îndeplinirea ei, prin publicarea rubricii ample „Magazin medical". De asemeni, ultima pagină a revistei a fost dedicată vieții cultural-artistice, așa cum propuneți.

Nu putem să vă satisfacem însă două din propuneri. Nu socotim util să publicăm cronici sportive la competițiile ce au loc duminica, deoarece am veni cu comentariul tirziu, abia după o săptămină.

Producțiile literare la care așteptați răspuns nu sînt corespunzătoare. De altfel, chiar dv. le numiți „încercări" și, după cum știți, nu toate încercările sînt încununate de succes. Asta nu înseamnă că trebuie să întrerupeți șirul lor.

D. NAZIRU — Săvinești: **Ne este peste putință să vă dăm o mină de ajutor în aflarea unor colegi din promoția dv. Adresa lor actuală o veți afla tot prin colegii de școală.**

La întrebarea dacă scriitorii Camil Petrescu și Cezar Petrescu sînt frați, vă spunem că nu sînt nici măcar veri de gradul al doilea.

GH. MARCU — Zalău: **Menționăm cele spuse de dv.: „In Ghidul bibliotecilor din R.P.R.", lucrare foarte valoroasă, s-a omis a se consemna existența bibliotecii centrale raționale „Ioniță Scipione Bădescu" din Zalău și a bibliotecii școlii medii „Ady Endre" din aceeași localitate, care are o vechime de peste 300 ani". Această simplă consemnare socotim că va atrage atenția cititorilor asupra bibliotecilor uitate de autorii ghidului, dar foarte cunoscute de cei mulți ce o frecventează.**

MIRCEA COSTESCU — Timișoara: **Vom cere organelor Difuzării Presei să trimită, — în măsura posibilităților — mai multe exemplare din revista noastră la Timișoara. Și anul acesta vom organiza concursuri cu premii. S-ar putea ca unul să fie de cuvinte încrucișate. In cazul semnalat din romanul „Cei trei mușchetari" de Al. Dumas s-ar putea întîmpla să fie vorba de o scăpare din vedere a autorului, după cum s-ar putea ca ea să provină de la traducere. Cel mai nimerit lucru ar fi confruntarea cu originalul.**

IOAN ROMAN — Brăila: **Lucrarea pe care o căutați este în curs de apariție.**

EMIL BRAȘOVEANU — București: **Lucrarea dv. dedicată educației tineretului prezentați-o Editurii Tineretului care vă va da răspunsul autorizat în ceea ce privește calitatea ei și eventualitatea publicării.**

CALEIDOSCOP

Sculptura Egiptului antic

„Scribul", statuie din calcar datînd de prin anul 2400 î.e.n.

„Seik el Beled"

Regina Nefertite

Prezența Egiptului antic în tezaurul de artă al lumii nu-i marcată numai de piramide, de sfinx și de mumii. Departe de a fi — așa cum unii istorici de artă burghezi au lăsat să se înțeleagă — o civilizație misterioasă, stăpînită de ideea morții și-a vieții pe celălalt tărîm, civilizația vechiului Egipt oglindește lupte poporului împotriva claselor stăpînitoare, oglindește, prin numeroase opere de artă pătrunse de un profund realism, bucuria vieții pe acest pămînt. Iată, în clișeele alăturate, trei capodopere ale sculpturii egiptene, trei opere de artă care îmbogățesc tezaurul culturii și civilizației mondiale.

„SCRIBUL", statuie din calcar datînd de prin anul 2400 î.e.n.; se găsește la muzeul Louvre din Paris. Scribul este înfățișat într-o atitudine clasică a profesiunii: pe genunchi ține un sul de papirus, în mîna dreaptă unealta de scris; privirea atentă așteaptă dictarea. Este un tip de funcționar, puțin gras din pricina îndeletnicirii sale sedentare, dar viol, cu chipul senin; el reflectă din plin o inteligență ascuțită și-o deplină bucurie de viață.

„SEIK EL BELED", statuie în lemn din aceeași epocă ca și „Scribul"; se găsește la muzeul din Cairo. Ea înfățișează de fapt un înalt demnitar dar lucrătorii care săpau sub conducerea arheologului francez Mariette, cînd au dat-o la iveală au exclamat: „Seik el Beled !" adică: „Primarul satului". Exclamația lor, care a dat și numele statuii, a fost determinată de puternica asemănare a chipului sculptat cu primarul satului lor. Această exclamație oglindește din plin realismul profund al statuii care exprimă atitudinea firească a unui om păsind sprijinit într-un toiag, probabil însemn al funcției. Chipul e expresiv, viol, cu o privire inteligentă și pătrunzătoare.

REGINA NEFERTITI — faianță policromă, datînd de prin anul 1360 î.e.n; se găsește la muzeul din Berlin. Acest cap al soției faraonului Amenofis al IV-lea este una din vestitele opere de artă ale Egiptului antic. Este de remarcat aici chipul cu trăsături delicate al lui Nefertiti care, de sub cununa imensă pe care o poartă, surîde discret și tainic. Autorul anonim al acestei capodopere a reușit să tălmăcească nu numai grația și frumusețea modelului, dar mai ales profunzimea vieții sale interioare.

NOCTURNA...

Cînd apusu-și trage storul
Pe decorul
Fără fard dar cu retuș
Și orașu-n fapt de seară
Te-nconjoară
Cu penelul lui de tuș...
Deodată peste spații
Luminații,
Zeci de becuri-păpădii...
Plante vagi aeriene
Pe antene
Te invită ca să vii !
. . . . . .
— Spune-mi unde ?
Hai, răspunde ?
— Hai să ne plimbăm așa...

S-o pornim de la Magheru
(S-a dus gerul !!)
Cu-n ocol pe la șosea
Iară pentru
Că în centru
Luminația e-n ton
(E-o adevărată vraje
Parcă-ți vine să faci plaje
Pe sub... raze de neon)
Hai să ne oprim o clipă,
Se-nfiripă

Poate un instantaneu.
Cine credeți că apare
O fi oare ?
— Chiar așa e. Sînt chiar... eu
Are gene și sprîncene
Părul alb, grăsuț și scund
Frate, poate, îl confund.
Ba chiar el e, e Moș Ene !
Somnifer de ani de zile
Ce copil e
Să nu-l știe după nume.
Și anume
Fiindcă tot l-am întîlnit
Mi-a... vorbit
— Te-aș ruga (și chiar insistă)
Ca să publici în revistă
Despre cei care au toane
Și fac noaptea tămbălău
Sau apasă pe... clacsoane !
N-ar fi rău
Despre zgomot mai ales
Să se scrie cît mai des
Lămurind deci „chestiunea"
Să-i venim așa de hac
Că și eu să pot să-mi fac
Ai ghicit... profesiunea !

D. TABACU

SIMFONIA... OALEI DE GĂTIT

Există și așa ceva ! „Compozitorul" acestei creații, David Tudor, are, desigur, o concepție proprie despre ceea ce înseamnă muzică. In locul instrumentelor de suflat și cu coarde, orchestra folosește oale de gătit, ceasuri deșteptătoare, chei, din a căror conlucrare rezultă o „simfonie" infernală, care supără nu numai simțul muzical, dar și auzul în genere. Spectatorii vienezi, care au audiat recent această producție, au primit-o cu huiduieli și fluierături. La reușita efectului așa-zis muzical și-a dat contribuția și pianistul, folosind însă nu clapele pianului ci trîntind cu sete capacul acestuia.

Iată, mai jos, un fragment al partiturii „creației" lui David Tudor.

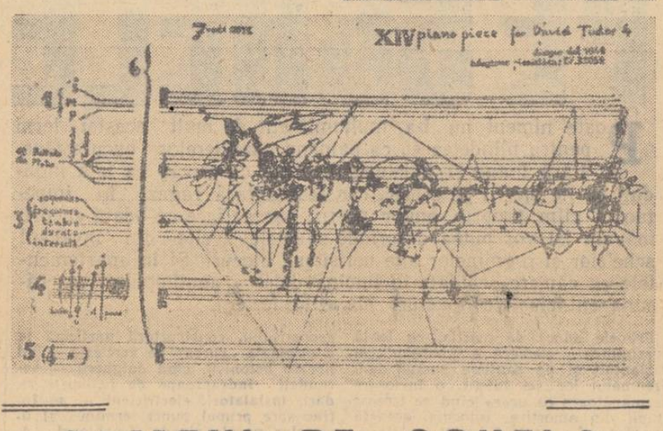

OAMENI PE SCHELA

(Urmare din pag. I-a)

teresezi de fruntașii șantierului, printre primele nume care ți se spun este și cel al lui Virgil Dovleac. El nu este însă singur, ci însoțit întotdeauna de alte două nume de dulgheri: Ion și Gheorghe Dovleac. Toți trei sînt frați și lucrează în aceeași echipă, condusă de... mezinul Virgil. Altădată se adaugă și al patrulea nume identic — al tatălui lor, care la o vîrstă înaintată, pregetă la vreme de iarnă și se întoarce pentru o lună-două acasă, într-un sat din Oltenia. De cum se mai încălzește timpul el se întoarce însă la feciori. Acum tustrei îl așteaptă să sosească din zi în zi.

Îi întîlnesc pe platforma etajului 10.

Deslipesc cofrajele de pe stîlpii de beton. Privindu-i la lucru, oricine își poate da lesne seama că le place ordinea și disciplina. Fiecare dintre cei trei frați conduce o mică grupă. Oamenii desprind cu grijă scîndură după scîndură străduindu-se să nu le strice cu nimic. Apoi le așează în stive pe dimensiuni, pentru a putea fi din nou folosite. Nu însă înainte de a scoate toate cuiele pe care le string în niște lădițe mici.

— „Să recuperăm fiecare scîndură, fiecare cui" — aceasta e lozinca noastră — îmi spune șeful echipei, Virgil Dovleac, un flăcău de statură voinică, cu chipul oacheș și priviri istețe.

— Așa contribuim și noi la ieftinirea locuințelor — ține să adauge, cu importanță, Gheorghe, cel mai mare dintre frați.

— Fiecare apartament de la etajul 10 va costa mai puțin cu cîteva sute de lei față de cît este prevăzut — intervine Ion Dovleac.

Explicațiile primite mai apoi fac să mă dumiresc. După calculele din deviz, panourile și scîndurile pentru cofraje puteau fi utilizate pentru maximum 9 etaje. Dulgherii din această echipă au înălțat însă cu ele și pe cel de-al zecelea, iar o parte mai poate fi încă întrebuințată. De asemenea, cuiele sînt recuperate în cea mai mare parte: fiecare om economisește peste 50 kg. de cuie pe lună.

Intr-adevăr, frații Dovleac și tovarășii lor și-au pus la inimă una din sarcinile importante ridicate de partid în fața constructorilor: reducerea costului locuințelor prin gospodărirea chibzuită a materialelor.

In curînd, numeroase familii de oameni ai muncii din Capitală se vor muta în noile blocuri din jurul Gării de Nord. Părtași la bucuria lor vor fi, din inimă constructorii care le-au ridicat.

I. CIURDAȘU

In fața debutului

(Urmare din pag. I-a)

Ana are, alături de ilegalistul Toma, un rol însemnat, personajul evoluînd sufletește de îndată ce începe să-și dea seama că această acțiune reprezintă o cauză măreață. In momentul critic culminant, Ana nu se va dezmînți: ea își va duce la îndeplinire misiunea făcînd cunoscută forțelor patriotice de pe uscat poziția vasului...

...Treptat chipul Anei a început să prindă viață pe peliculă. Nu a fost chiar atît de ușor pentru interpretă ca să se familiarizeze mai ales cu filmarea scenelor de luptă. Irina își aduce și astăzi aminte cu emoție de momentul cel mai impresionant al turnării. Era în secvența în care, în urma bombardării unui vas petrolier, Dunărea ardea. Intregul vas era înconjurat de flăcări. Pe punte limbile de foc înconjurau amenințătoare locul filmării, încît regizorul i-a atras atenția: *„Vezi, să nu te apropii prea mult, dar nici să nu ieși din cadru"*. A fost cel mai emoționant moment care crease impresia unei adevărate scene de luptă. Au existat însă și momente mai vesele, ca scena în care eroina, trebuind să servească masa lui Mihai, urma să se comporte ca o adevărată gospodină. Și totuși, scena aceasta simplă a trebuit turnată de mai multe ori.

Cînd, după multe repetiții s-a ajuns la o comportare firească a mîinii care răstoarnă lingurarul cu supă în farfurie, scena a trebuit să fie refilmată. Ce se întîmplase ? Fiind nevoie ca supa să fie, conform indicației regizorale, mereu aburindă, a trebuit să se toarne într-una, pe măsură repetării scenei, apă fiartă în oală, încît numai supă nu mai rămăsese, iar cînd interpreta a gustat o mică mai putut-o înghiți și, firește, scena a fost turnată din nou, de data aceasta cu supă veritabilă.

...Impresiile nu se opresc aci. Fiecare interpret trăiește și acum amintirile filmării dintr-o primăvară însorită pe Dunăre. Tuturor acestora li se adaugă acum un lucru nou: emoția dinaintea premierei, pe care și Irina Petrescu, acum studentă a Institutului de Teatru și Cinematografie, o cunoaște cu ocazia susținerii primului ei rol pe ecran.

Mihail GOSPODIN

Mitică și Milică

de Neli COBAR

GIMNASTICA DE DIMINEAȚĂ

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

„Cucoana Chirița"

In 1850, la 9 aprilie, Alecsandri a adus pe scenă prima piesă, am spune din ciclul celebrelor Chiriți. **Chirița în Iași** sau **Două fete și-o neneacă**, comedie cu cîntece în trei acte. Chirița, rămasă în dramaturgia noastră clasică, este tipul micii boieroaice de țară, dornică să parvină cu orice preț, să cucerească rangurile și privilegiile boierimii din Capitală. Comportarea ei, mijloacele întrebuințate pentru a-și atinge țelul, lipsa simțului moral o fac odioasă și ridicolă din cap pînă în picioare.

La ridicarea cortinei o găsim pe Chirița împotmolită, din pricina troienelor de zăpadă, la bariera Iașilor, pe ulița Păcurarilor. A plecat de la Bîrzoieni, de la moșie, încărcîndu-și într-o trăsură veche pusă pe tălpi de sanie aproape tot familionul, minus dumnealui Grigori Bîrzoi, soțul: pe cele două fete nereușite, Aristița și Calipsița, pe Guliță, plodul cel mic, un fel de Goe, pe fecior și pe Ioana țiganca, roabă. A venit în capitala Moldovei cu gîndul să-și găsească gineri: și-ar fi putut mărita fetele la Bîrzoieni cu doi vecini de moșie, dar Chirița rîvnește să ajungă printre boierii Iașului. Naivă, cade victimă a doi excroci, de meserie jucători de cărți, unul bucureștean, Pungescu, altul ieșean, Bondici, autorul urmărind să împartă „responsabilitatea" între cele două capitale, într-o țară neunită. Cei doi cotcari sînt arestați la timp de către directorul poliției, sărdarul Cuculeț, și el jucător de cărți, căzut însă victimă a celor doi mășluitori. La sfîrșit, în timpul unui bal dat de văduva Afin, prilej pentru Chirița de a atrage gineri, își face apariția Grigori Bîrzoi, venit de la Bîrzoieni să-și ia familia, totul fiind gata pentru nunta celor două fete cu cei doi boiernași de țară.

Piesa e o satiră împotriva unor moravuri în floare în prima jumătate a secolului trecut în Moldova. Autorul satirizează năravul jocului de cărți care făcea ravagii; viața aventuristă a unor tineri; politicianismul vremii. — Pungescu se laudă: „Cu Curtea (cu curtea domnească — N.N.) îi trag opoziție pă sdreavăn pîn ce-oi prinde un post... tot obiceiul pămîntului"; înstrăinarea burgheziei — Luluța, fata Afinei, învață la pension nemțește, italienește, franțuzește, afară de românește. După obiceiul său, Alecsandri — de altfel ca și Molière — pune în gura personajului Chiriței, rupîndu-i astfel unitatea, cuvinte care s-ar potrivi unui personaj cu alte trăsături: făcînd observație fecîorului cum că nu pune umărul să scoată din zăpadă trăsura împotmolită, Chirița spune: „ean vezi-l, mă rog, parcă-i un boieriu !... nu-i bun nici de-o treabă..."; tot prin mijlocirea Chiriței, autorul biciuiește neglijența edililor ieșeni care lasă orașul în noroi sau în praf, după anotimpuri.

Personajul Chiriței e înfățișat de Alecsandri cu deosebită măiestrie, individualizat fiind în special prin felul lui de a vorbi — limbaj alcătuit dintr-un conglomerat de provincialisme, de grecisme, de franțuzisme și de expresii vulgare, care dovedește spoiala de cultură a celor care doreau să parvină prin orice mijloace.

Succesul a fost enorm, pentru că piesa aducea pe scenă „moravuri naționale" și pentru că Millo a făcut o mare creație din acest tip pe care-l va înfățișa în felurite ipostaze.

Cercetătorii au descoperit că Chirița i-a fost inspirată lui Alecsandri de o madam Angot, personaj des întîlnit în teatrul bulevardier francez de la începutul veacului trecut. Și unele tipuri ale piesei sînt luate din comedia clasică. Alecsandri n-a ascuns acest lucru și nici nu l-ar fi putut ascunde, întrucît personajele care i-au servit de model erau familiare frecventatorilor teatrului francez din București și Iași.

Tipurile sînt însă românești, piesele franceze au fost astfel transformate, încît numai cu greu îi găsești modelul. Intr-adevăr, cine ar putea nega că tipul coanei Chirița, mai ales prin jocul lui Millo, nu a rămas ca o creație națională ? Ar fi de prisos argumentarea, ajunsă loc comun, a **„inexistenței antagonismului între imitație sau împrumut și originalitate"**; clasicele exemple cu Molière, Shakespeare, Goethe, a căror operă e și ea „împrumutată", sînt arhicunoscute.

Chiar Eminescu, criticul dramatic care avea unele rezerve față de acest teatru al lui Alecsandri observa: **„...cine vrea să studieze caracteristica, fizionomia psihologică, originalitatea poporului românesc, pe acela îl consiliem cu tot dinadinsul să studieze comediile d-lui Alecsandri".**

Ioan MASSOFF

Insemnări pe fila lui 1 aprilie

In calendar zîmbește fila cea mai ghidușară a anului: 1 aprilie, ziua păcălelilor. Urmînd firul tradiției, ne păcălim în această zi unii pe alții, facem farse și dumnealui, și dumneaei, și dumnealui. Le facem mulți, dar poate prea puțini știm de ce și de cînd a pornit acest obicei, deopotrivă de curios și amuzant.

Să-l citim actul de naștere, semnat cu aproape patru secole în urmă de către Carol al IX-lea, regele Franței. Acesta, printr-o ordonanță specială, a mutat la 1 ianuar începutul anului, care pînă atunci începea la 1 aprilie. Cadourile de anul nou nu se mai dădeau decît în prima zi a anului, adică la 1 ianuarie. Totuși, persoanele care nu s-au acomodat decît foarte greu cu noul regim calendaristic, mai așteptau cadouri și la data veche: la 1 aprilie. Oamenii se distrau atunci, trimițîndu-și reciproc felicitări în glumă sau cadouri simulate. Așa au pornit farsele și păcălelile de 1 aprilie, care apoi s-au răspîndit în numeroase țări.

Prin urmare, obiceiul festelor de 1 aprilie s-a născut în Franța, în a doua jumătate a secolului al 16-lea, sau mai exact: în anul 1564. In 1964, adică peste patru ani, acest obicei va împlini deci venerabila vîrstă de patru sute de ani !

Asta nu înseamnă că deprinderea de a păcăli nu este mult mai veche. Mitologia și istoria consemnează o serie de păcălei vestite.

In antichitate, grecii, asediînd zădarnic Troia timp de zece ani, au bătărît să cucerească această cetate printr-o amăgeală. Homer povestește că autorul vicleșugului a fost istețul Ulise. Sub pretextul unei ofrande religioase, grecii au construit un uriaș cal de lemn, iar apoi s-au prefăcut că se retrag. Troienii, au introdus în oraș calul fatal; înlăuntrul căruia erau ascunși oșteni vrăjmași. In puterea nopții, aceștia au ieșit din ascunzătoare, au deschis poarta cetății și astfel Troia a fost cucerită printr-o păcăleală devenită celebră de-a lungul veacurilor și cunoscută sub denumirea de „calul troian". De atunci expresia „calul troian" desemnează pe oricine se introduce undeva cu intenția de a păcăli și de a trage pe urmă un tîlc.

Altă păcăleală faimoasă, rămasă în anecdotica istoriei, este aceea a bufonului de la curtea lui Frederic al II-lea, regele Prusiei. Intr-o zi, acesta fiind supărat de o glumă prea ascuțită a măscăriciului său, i-a trimis un bilet pe care scria: „Bufonul meu este un măgar". Bufonul a răspuns că nu poate lua în considerare șuroni care au sînt iscălite și care denotă astfel că autorul lor n-are curajul propriilor păreri. Regele, căzînd în cursa întinsă, a luat repede biletul și și-a pus semnătura dedesubt: „Frederic al II-lea". Bufonul, rizînd cu satisfacție, a încheiat: „Și acum, majestate, să citim biletul ce l-ați scris: „Bufonul meu este un măgar, Frederic al II-lea". Adică, Frederic... al doilea măgar !

Obiceiul farselor l-au practicat mult timp și diferite ziare de la noi în urmă cu 20—30 de ani. O dată, de 1 aprilie, unul dintre acele ziare („Dimineața") și-a anunțat cititorii să se adune la o anumită oră pe Calea Victoriei, unde prefectul de poliție în persoană va dirija circulația.

Alte ziare — tot prin clișee trucate — vesteau că-n piața Universității s-a inaugurat stația primului tren subteran din București; sau că în apropierea Capitalei a erupt un vulcan !

Ba într-un an, întrecînd orice măsură, un ziar amator de senzații violente a anunțat de întîi aprilie o groaznică ciocnire de trenuri în Gara de Nord. Aceasta fără sinistră a provocat neliniște în oraș, pînă ce s-a aflat că e vorba de o catastrofă imaginară.

Astăzi, la noi, se mai păstrează de către unii obiceiul farselor, dar ele îmbracă tot mai mult caracterul vremii noastre, adică un caracter prietenesc, tovărășesc. In acest scop păcălelile de întîi aprilie nu trebuie să fie decît amuzante și de bun gust. Și dacă vă facem această recomandare, să fiți siguri că nu vă... păcălim !

I. B.

Mic dicționar de expresii celebre

AUT CEZAR, AUT NIHIL — Fiind o locuțiune latină, aut nu se pronunță grăbit, ca la fotbal, într-o singură silabă, ci în două. Traducerea e simplă: „Ori Cezar, ori nimic" (cum s-ar zice pe românește: „ori Stan, ori căpitan") și se întrebuințează cînd vrei să spui, într-o formă mai expresivă și sugestivă că ioci cartea cea mare: „ori sînt totul, ori mai bine nimic".

Deviză a oamenilor foarte ambițioși, paternitatea expresiei e atribuită faimosului Cezar Borgia.

AUGIAS — GRAJDURILE LUI AUGIAS — Augias, pomenit și în „Iliada" lui Homer, a fost un rege care — spune legenda — avea niște grajduri ce nu mai fuseseră curățate de treizeci de ani. Cînd mitica erou Hercule a dat pe acolo și a văzut murdăria din grajduri, i-a propus lui Augias să le curețe singur într-o singură zi, dacă regele îi va da a zecea parte din cireadă. Tîrgul a fost încheiat și atunci Hercule (avea doar o putere herculană !) a abătut înspre grajduri apele unui fluviu care curgeo în apropiere și astfel le-a curățat.

Fapta a rămas în „istorie" și de atunci, ori de cîte ori cineva vine cu curaj și mătură o stare de lucruri urîte sau murdare, lăsată așa de vremi îndelungate, se spune că a curățat grajdurile lui Augias.

AUREA MEDIOCRITAS, două cuvinte latinești desprinse dintr-o odă a marelui poet Horațiu. „Acest frumos vers — a spus Voltaire — îl știe orice om de litere pe din afară".

Oda lui Horațiu cîntă avantajele unei vieți modeste, la adăpostul sărăciei dar și departe de splendorile măririlor și bogățiilor zgomotoase. De aceea, deși traduse exact cuvintele înseamnă „mediocritatea aurită", e bine să se știe că nu este vorba de mediocritate, în înțelesul comun al cuvîntului, ci de o stare mijlocie, pe care poetul, la vremea ceea, o socotea ca o chezășie a liniștii sufletești și o cale spre fericire, motiv pentru care o și numește poetic „aurea" — aurită.

Pentru că o traducere fidelă și în același timp tot atît de concisă și poetică s-a dovedit a fi extrem de dificilă, cuvintele acestea sînt totdeauna citate în latinește. De exemplu: „Imi găsesc fericirea și în trei stînjeni de arie. Aurea mediocritas !"

I. FLAVIUS și I. BERG

Știați că...

...cei șapte înțelepți ai Greciei antice au fost Thales, Solon, Bias, Chilon, Cleobul, Pittacus și Periandru ?

...italianul Cristofori a inventat în 1711 pianul la care coardele în loc să fie ciupite ca la clavecin, sînt lovite ?

...femeile nu încep să poarte mănuși decît din secolul al XVI-lea, pînă atunci mînușile fiind utilizate exclusiv de bărbați ?

...cele trei parce din mitologia greacă se numesc : Clotho, Lachesis și Atropos ?

...cele trei furii sau erinii ale aceleiași mitologii, se numesc Alecto, Tisiplone și Megera ?

...egiptenii au fost cei dintîi care au cunoscut arta de a topi, turna și colora sticla ?

...actrița franceză Beaupré a fost prima femeie care a apărut pe o scenă, în piesa lui Corneille „Galeria Palatului" (1634) ? Pînă atunci în teatrul european, de la greci și romani și pînă la Shakespeare și Calderon, toate rolurile feminine erau interpretate de bărbați.

...prima casă de economii a fost fondată în 1789 în Anglia, la Tottenham, de către o femeie, Pauline Wakefield ?

...singurele oglinzi cunoscute în antichitate, erau de metal : discuri de aur, argint, fier lustruit, etc ?

...cele dintîi cărți, tipărite în veacul al 15-lea, atunci cînd imprimeria era încă în fașă, sînt denumite incunabile ?

...astăzi astronomia a înregistrat peste zece mii de nebuloase în timp ce Ptolomeu, în faimosul său „catalog stelar", nu menționase decît cinci ?

...în ultimii două mii de ani, temperatura medie a globului pămîntesc n-a scăzut nici măcar cu o zecime de grad ?

...romanii păstrau actele publice în volume compuse din foi de plumb ?

...recordul săriturii în înălțime e deținut de giboni, specie de maimuțe, care pot sări 10 metri ?

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

PETRU PONI

Numele lui Petru Poni, mare om de știință și patriot înflăcărat, se înscrie printre cele ale pionierilor chimiei românești. Contribuția adusă de el în acest domeniu este deosebit de valoroasă deoarece datorită lui Petru Poni s-au format primele cadre specializate de chimiști, au fost create la noi primele laboratoare, primele institute de cercetări.

Petru Poni, împreună cu alți oameni de știință ca Ștefan Micle, Alexe Marin, Alfred Bernath, Constantin Istrati au făcut să se afirme peste hotare multe din lucrările științifice originale românești.

Remarcabilul om de știință, de la a cărui moarte se împlinesc 35 de ani, s-a născut la 4 ianuarie 1841 în căluțul Secărești din comuna Băiceni, nu departe de Iași.

A scris și citi a învățat la Tg. Frumos, iar în 1852 fu admis la cursurile gimnaziale ale Academiei Mihăilene din Iași. Era acesta un mare noroc pentru un fiu de țăran sărac, cărora nu le erau deschise drumurile spre cultură. După absolvirea Academiei, dorl să se specializeze în chimie. Dar la Universitatea ieșeană nu exista o facultate de acest fel. Poni pleacă la Paris cu gîndul de a „transplanta" știința chimiei în patria noastră.

In 1866, întors de la Paris, după ce a terminat studiile în mod strălucit este numit profesor de fizico-chimice la Colegiul Național din Iași (fosta Academie Mihăileană). Aici se izbește de lipsa materialului didactic, a manualelor. Din modestul său salariu înjghebă un laborator și trecu deîndată la alcătuirea unui curs de chimie elementară.

In timpul liber vizitează țara pentru a-i cunoaște frumusețile și bogățiile. Primul său studiu a fost scris după o astfel de călătorie și anume despre izvoarele minerale de la Broșteni-Neamț.

Este numit apoi ca profesor la Universitatea din Iași. El are de dus mari lupte pentru înzestrarea laboratorului de chimie, care, din nepăsarea forurilor școlare superioare, n-avea decît „cîteva flacoane aproape deserte de produse, cîteva zeci de retorte, baloane, capsule, toate acestea puse într-o cămăruță". Spirit viu, întreprinzător, Poni participă activ la înființarea Societății de Științe din București (1890) care avea să publice un buletin, cunoscut și apreciat peste hotare, pentru lucrările deosebit de importante ce le cuprindea.

După 1890, pune bazele mai multor laboratoare de analiză chimică din București, fără însă a-și neglija munca la catedra din Iași și pe acea a creării unui important laborator al Universității ieșene.

In cadrul acestor laboratoare, el a avut prilejul să studieze compoziția petrolului românesc și să ajungă la concluzii prețioase, care s-au răsfrînt în mod favorabil în dezvoltarea chimiei în țara noastră. Poni a adus un punct de vedere științific asupra genezei petrolului, a elucidat multe probleme legate de hidrocarburile aromatice, de benzeni și naftени.

Pe tărîm social, a fost un militant pentru înfăptuirea aspirațiilor de libertate și progres ale poporului nostru, asuprit și exploatat de burghezo-moșierime, de cercurile capitaliste din străinătate.

Cinstirea de care se bucură astăzi Petru Poni răsplătește marile sale servicii aduse poporului nostru.

C. S.

28 MARTIE — 3 APRILIE

28

1881 A murit compozitorul M. P. Mussorgski (n. 1839).

1868 S-a născut A. M. Gorki (m. 1936).

1943 A murit compozitorul și pianistul S. Rahmaninov (n. 1873).

1942 A fost executat Pompiliu Ștefu, luptător pentru cauza clasei muncitoare.

29

1857 S-a născut Grigore Manolescu, actor de frunte și director de scenă la Teatrul Național din București.

30

1746 S-a născut marele pictor spaniol Francesco Goya (m. 1828).

31

1727 A murit marele fizician Isaac Newton (n. 1643).

1596 S-a născut filozoful francez R. Descartes (m. 1650).

1894 A murit P. N. Iablocicov, savant și inventator rus, pionierul electrotehnicii (n. 1847).

1 aprilie

1929 A murit, la Doftana, Ion Fonaghi, (n. 1900).

1467 In luna aprilie a murit cronicarul Gr. Ureche.

445 î.e.n. In luna aprilie s-a născut Aristofan (m. 386 î.e.n.).

1939 A murit scriitorul și pedagogul sovietic A. S. Makarenko (n. 1888).

1809 S-a născut marele scriitor și autor dramatic N. Gogol (m. 1852).

1947 A murit scriitorul progresist francez J. Richard Bloch.

1732 S-a născut Josef Haydn (m. 1809).

2 aprilie

1820 S-a născut Emile Zola, scriitor francez (m. 1902).

1805 S-a născut marele povestitor danez H. Chr. Andersen (m. 1875).

1925 A murit chimistul romîn Petru Poni (n. 1841).

3 aprilie

1944 A murit pictorul Octav Băncilă (n. 1872).

Coafura, bat-o vina !

— Uite-o pe Lenuța cu un tip. — Care-i Lenuța ?

Desen de Gh. CHIRIAC

PAGINI DE ISTORIE

Corespondență telefonică specială din Paris

(Urmare din pag. 1-a)

netelor de urale. Primul drum în Paris al solilor poporului rus este un triumf.

La Quai d'Orsay lumea aclamă

La Quai d'Orsay, reședința ministrului Afacerilor de Externe francez, unde se află apartamentul lui Ludovic al XVI-lea, oaspeții primesc găzduire. De aici, din încăperile drapate în mătase galbenă și albastră, decorate de mochete gri și mobilate cu fotolii grațioase, oaspetele sovietic avea să audă continu uralele oamenilor, veniți unii de la zeci de kilometri. Pentru a răspunde acestor urale, premierul sovietic iese în balcon, salutînd larg și călduros. În prima zi de la sosire, o adiere primăvăratică exista peste tot. Mașina deschisă străbate Place de la Concorde și prin strada Gabriel ajunge la vestitele grile ale Elysée-ului. Începînd de la orele 11,30, ora Europei Centrale, pe portalul dinspre strada foburgului Saint Honoré, un drapel sovietic își flutură elegant pliurile roșii. Pentru prima dată în istorie un drapel al U.R.S.S.-ului este arborat aici. La Orly, în prima alocuțiune rostită pe pămîntul francez, Nikita Sergheevici Hrușciov arătase că nu ca turiști vizitează conducătorii sovietici numeroasele țări. „Avem destule de făcut acasă". Țelurile înalte și nobile ale călătoriilor făcute de către conducătorii statului sovietic le-au înțeles prea bine și masele populare din Franța. Este țelul cooperării într-o lume eliberată de ultimele vestigii ale războiului de toate temperaturile. Despre țelul cooperării pe marile drumuri care duc la înflorirea tuturor grădinilor, degajate de ultimele bombe rămase neexplodate de pe vremea războiului, pe marile drumuri care duc departe între aștri și surse de lumini nestiute încă, iar mîine la îndemîna tuturor.

Făcînd prima vizită la Elisée, Nikita Sergheevici Hrușciov a dăruit președintelui de Gaulle două machete de aur. Două machete care înfățișează momente cruciale în marele salt al omului spre cunoaștere. Nu trebuie tradus. În toate limbile „Sputnik" și „Lunik" înseamnă același lucru: gigantii, aportul sovietic la brăzdarea primelor rute cosmice, la ridicarea la alte planete a monumentelor unde să se poată citi cuvintele lui Gorki: „Omul, ce minunat sună acest cuvînt!".

Clipe de reculegere la marile mărturii ale victoriilor

În timp ce o mare parte a presei pariziene manifesta preocuparea pentru toaletele purtate la reprezentația operei „Carmen", pentru galicul „Homer, souffle à la Normandie", oferit la prima recepție ca riposta de curtoazie a caviarului rus — în Paris se desfășoară întîlniri semnificative, discuții utile și momente de mare forță evocatoare. La Etoille, doi vechi combatanți în războiul purtat contra militarismului german s-au înclinat în fața Eroului necunoscut, soldați francezi căzut în războiul din 1914-1918. Pe la Arcul de Triumf, traversînd Bois de Boulogne, cortegiul a urcat spre Mont Valerien. Nume sfinte oricui iubește neatîrnarea și libertatea. Mont Valerien își păstrează în decorul dramatic al potecilor, al trecătorilor șerpuite printre boschete dezolate, monumentul unui extraordinar martiraj. Colina Mont Valerien izolată terminînd platoul care mărginește malul stîng al Senei, a fost din secolul al XV-lea un loc de reculegere. Fortul construit în 1830, pentru a completa centura de apărare a orașului, există și acum cu zidurile vechi, crăpate, a căror demnitate vetustă se îmbracă în tăcere. În interior o veche capelă conduce printr-o ușă de lemn la cripta unor zguduitoare amintiri. Aici, în timpul celui mai rău dintre războaie, cum a numit generalul de Gaulle ultimul război mondial, ocupanții naziști închideau patrioții francezi înainte de a-i duce cîteva sute de metri mai departe, în fața plutonului de execuție. Și acum, pe pereții scorojiți, se pot descifra săpate cu cîte un muc de creion, zgîriate cu un ciot de piatră, inscripțiile lăsate de acei eroi ai luptei și ai speranței: „J'embrasse tous, Vive la France". În altă parte un patetic scria: „Vive l'armée rouge" care arată că pînă aici a răzbătut ecoul vitejiei sovietice în bătălia pentru libertatea tuturor popoarelor lovite de barbaria nazistă. Aici, pe această „Golgotă a Parisului", cum a numit Aragon, Muntele Valerien, „oamenii rămași în picioare, chiar după moarte", cîntați de Eluard și-au lăsat viața în clipe tragice înscrînd pentru totdeauna fierta lor pe marele monument al luptei pentru triumful umanității. În cripta șaisprezece sicrie sobre, modeste, adăpostesc trupurile a șaisprezece oameni căzuți în lupta antinazistă. Și, la intrare, un text pe frontispiciul porții: „Sîntem aici ca mărturie a faptului că din 1939—1945 fiii Franței au luptat pentru ca țara lor să trăiască liberă". Acum, sub această inscripție, o imensă jerbă de garoafe și trandafiri a împurpurat intrarea cu florile respectului oamenilor sovietici.

La Moscova, franțuzoaica V. Bocadoreau, studentă la Institutul de Artă Teatrală din Capitala U.R.S.S., citește prietenilor ei sovietici suplimentul ilustrat al ziarului „l'Humanité Dimanche", consacrat vizitei lui N. S. Hrușciov în Franța

Panglica jerbei purta un nume: N. S. Hrușciov. În clipa solemnă a depunerii florilor printre boschetele întunecate, un om adînc emoționat păstra o clipă de reculegere. Muzica militară intona răscolitor imnul partizanilor. Mai tîrziu, departe, la Mont Valerien, N. S. Hrușciov se adresa ministrului foștilor combatanți: „Am fost foarte emoționat. Dumneavoastră știți, desigur, că și noi am avut mii de împușcați. Vă mulțumesc că ați organizat această vizită".

La Mont Valerien, în fiecare dimineață, primăvara depune pe copaci roua lacrimilor amintirii niciodată șterse. În ziua de 23 martie, francezii nu văzut aci un om care venise din țara unde dragostea de viață și respectul pentru oameni sînt în toate inimile, ale unui om a cărui declarație mai veche a fost din nou citată aici, în zilele acestea: „Sîntem adînc convinși că oamenii nu vin pe lume ca să se ucidă, ci pentru a trăi în pace și bună înțelegere".

Un singur țel — înțelegerea între popoare

Un program amplu, incluzînd șase zile de călătorie în provincie și încă șase zile de ședere la Paris și la Rambouillet, va permite oaspeților sovietici pe de o parte, să cunoască o serie de aspecte ale vieții poporului francez, pe de altă parte, să poată avea convorbiri utile cu factorii de răspundere ai Franței.

Întîlnirile lui N. S. Hrușciov și a persoanelor care îl însoțesc cu reprezentanți ai unor cercuri foarte variate din Franța, de la marii industriași financiari întîlniți la Camera de comerț la reprezentanți ai mișcării pentru pace, ai Asociației Franța—U.R.S.S., conducători de diverse partide politice s-au dovedit de pe acum extrem de interesante. Ele au permis precizări și clarificări de poziții care nu pot constitui decît un punct în plus în favoarea înțelegerii și cooperării reciproce. Fără îndoială că N. S. Hrușciov, care în ziua de vineri a inaugurat expoziția arhivelor cuprinzînd istoricul relațiilor franco-ruse, pleacă de la un punct de vedere strict realist atunci cînd constată că posibilitățile de strîngere a legăturilor dintre poporul francez și cel sovietic se bizuie pe o simpatie născută într-un lung trecut de colaborare, prietenie și frăție de arme. Semnificativ este faptul că între Franța și Uniunea Sovietică nu au existat niciodată motive de război. Interesele sînt aceleași și dincolo de divergențele de opinii politice, cele două țări sînt profund interesate în menținerea păcii.

În cursul zilelor care vor urma, premierul sovietic și persoanele care îl însoțesc vor străbate numeroase puncte ale Franței. După Bordeaux, Lacq, Pau, care va fi vizitat în cursul zilei de azi, simbătă, mîine înalții oaspeți vor călători la Nîmes, Tarbes, Arles pentru a ajunge în aceeași seară la Marsilia, călătoria prevăzînd în restul zilelor opriri între altele la Dijon, al cărui primar, canonicul Kir pregătește o primire extrem de căldurească, apoi în regiunea Verdunului, la Reims, în regiunea Champagne, Lille, apoi în Normandia, atît de greu încercată în cursul ultimului război și după aceea revenirea în regiunea Parisului, unde vor începe convorbirile de la Rambouillet.

Călătoria oaspeților sovietici a început sub semnul unui bun augur al unui soare de primăvară care a încălzit prima zi a vizitei. Căldura a fost nu numai a naturii, ci și a populației franceze. Făcînd bilanțul primelor zile de călătorie, un comentator se vedea îndreptățit să noteze în cotidianul „Liberation":

„Pe plan oficial, ca și pe plan popular, călătoria domnului Hrușciov este deja un succes".

25 martie 1960.

L. SARAȚEANU

O m u l sistemului american (III)

La Salt Lake City, McCarthy a dat o nouă versiune discursului său de la Weeling. Aici a spus printre altele: **„Aseară am vorbit despre problema comuniștilor de la Departamentul de Stat. Am spus că am numele a 57 de membri ai partidului comunist, care posedă carnete".**

Ziariștii l-au întrebat dacă pot vedea lista. McCarthy le-a spus că o va arăta numai lui Dean Acheson. Înainte de a părăsi Salt Lake City, i s-a luat un interviu de către un corespondent al postului de radio local:

MCCARTHY: **„Aseară am vorbit despre comuniștii din Departamentul de Stat. Am arătat că am numele a 57 de membri ai partidului comunist posesori de carnete... Acum aș vrea să-i spun lui Acheson că dacă dorește să-mi dea un telefon astăseară la hotel Utah, voi fi bucuros să-i comunic numele celor 57 de comuniști cu carnete...".**

Dean Acheson, întîmplător, nu a ascultat în acea seară postul de radio Salt Lake și nici nu a telefonat la hotelul Utah... Dar senzaționalul începea abia acum să se răspîndească. McCarthy a declarat apoi corespondenților de presă că dacă președintele îi va telefona la hotelul Utah, el ar putea afla numele în cauză. Între timp, a telegrafiat președintelui într-un ton puțin mai diferit: **„Deși nu-mi sînt disponibile documentele, am cunoștință precisă despre un grup de aproximativ 300 de persoane, menționate secretarului de stat spre a fi concediate întrucît sînt comuniști. Pînă acum el a concediat doar circa 80".** Aceasta lăsa să se înțeleagă că ar fi rătăcit scrisoarea pe care o primise de la Byrnes.

McCarthy s-a întors la Washington pentru a răspunde unei cereri, lucru pe care de altfel el îl dorea de mult și anume să se prezinte și să facă o expunere amănunțită a punctului său de vedere în fața Senatului. Această expunere a fost într-adevăr unul din spectacolele cele mai fantastice. La ora fixată McCarthy și-a făcut apariția ținînd o servietă plină doldora, care, în genere, devenise un fel de emblemă a sa. El a început să vorbească într-un ton de relativă sinceritate...: **„Doresc să vorbesc astăzi despre un subiect care mă interesează mai mult decît oricare altul".** El a anunțat apoi că a străbătut „cortina de fier" a secretelor și că își propune să prezinte de îndată 81 de cazuri fără identificare. Cifra de 81 era nouă. Liderul majorității l-a întrebat ce are de-a face acest număr cu numărul inițial de 205 și cu cel de mai tîrziu, de 57?

„Nu cred că am menționat numărul 205, a spus McCarthy. Cred că am spus „peste două sute". Dar cele 81 pe care le voi discuta acum cuprind pe cele 57 anunțate înainte, precum și 24 altele". Ce fel de cazuri? — a fost întrebat mai departe... **„Prezint în fața Senatului cazuri în care este limpede că există legături cu comuniștii... persoane din Departamentul de Stat pe care eu le consider că sînt comuniste".**

Dar destul de curînd s-a văzut că el nu dorea să se înțeleagă că toate cele 81 de persoane funcționau chiar în acel moment în Departamentul de Stat: **„Pot spune că unii dintre indivizii ale căror cazuri le prezint în Senat se mai află în Departamentul de Stat. Un număr important nu se mai află acolo. Și Senatul ar greși dacă ar trage concluzia că fiecare din aceste persoane este comunist. Unii — a spus el — nu sînt comuniști".**

A fost o performanță uluitoare, care a durat de după amiază pînă la miezul nopții. Senatorii intrau și ieșeau din sală, în timp ce McCarthy tot mai răgușit, mai congestionat și mai puțin coerent, răsfoia fără încetare dosarele sale stupide, care erau răspîndite în dezordine pe două mese și care, fără discuție, îi erau și lui tot atît de străine ca și celorlalți senatori.

Un senator l-a întrerupt de 61 de ori, încercînd zadarnic de a-l face să introducă o oarecare ordine în datele sale haotice. Au încercat acelaș lucru și alți senatori, dar tot fără succes. El nu voia să explice nimic, nu voia să intre în amănunte, totuși și aceasta făcea totdeauna parte din metoda sa. Cerîndu-i-se să se exprime mai clar, el a adăugat: **„Mă tem că dacă senatorilor nu le este clar acum, nu le voi putea explica mai clar, oricît aș încerca de acum înainte".**

La cererea liderului majorității, ședința a luat sfîrșit cu puțin înainte de miezul nopții.

Joseph și Stewart Alsop au descris o dată o scenă din camera nr. 5 A a subsolului clădirii Senatului, pe care McCarthy o folosea drept „cartier general" anticomunist: **„O vizită la cartierul general al lui McCarthy era ca și cînd ai fi fost transportat în mijlocul artiștilor care realizează un film mai puțin senzațional, la Hollywood. Anticamera este de obicei plină de personaje care te privesc pe furiș, ca și cînd ar fi funcționari corupți ai Departamentului de Stat. McCarthy, cu toate că are un tic nervos, care face să-i tremure capul într-un mod dizgrațios, este relativ bine proporționat. Vizitatorul îl găsește, probabil, cu umerii săi masivi aplecați înainte, cu un recentor în mîinile sale uriașe, tipind instrucțiuni neînțelese către vreun aliat misterios la celălalt capăt al firului.**

„Da, da, aud, dar nu pot vorbi. Mă auzi? Ai primit materiale cu privire la acel individ?" Senatorul se uită acum să vadă care este efectul acestei intervenții asupra vizitatorului. „Da? Ei bine, menționează aceasta numărul 1 și vezi ce spune. Da? Bine, te voi chema mai tîrziu".

Drama este intensificată și de un alt element de tehnică scenică. Căci, în timp ce vorbește, McCarthy bate cu un creion în furca aparatului. După cum se spune la Washington, această operație derutează orice aparat secret de ascultare. Acel care se adunau în jurul lui nu se interesau dacă din punct de vedere tehnic el avea sau nu dreptate cu privire la X sau A sau B sau Z.

El se fudulea cu atributele pedantului: în cele 101 pagini ale lucrării sale „Maccarthyismul: Lupta pentru America", există 314 note cuprinzătoare în subsol. Oricine le-ar folosi pentru a ajunge la izvoare, ar putea să vadă în ce măsură McCarthy a masacrat adevărul. Dar el știe că cititorii nu coboară de obicei pînă la surse și că ei sînt foarte impresionați doar de a li se da prilejul de a face acest lucru.

Și, în plus, principiul multiplicității opera tot în favoarea lui. Îmi aduc aminte de un prilej în care „documentarea" sa a fost pusă la îndoială și atunci el a invocat cu succes celălalt principiu. Era la tribuna Senatului și citea — după cum spunea el — dintr-o scrisoare a lui Owen Lattimore, adresată unui coleg al său, Joseph Barnes. Era un „document" din cele mai revelatoare, susținea el — și pretindea că ar fi bucuros să-l arate oricărui senator. Mai mulți senatori au considerat că citatele sale sînt suspecte și s-a sugerat chiar de către unii că ar fi posibil ca el să scoată sensul dorit de el forțînd contextul.

— Nu, de loc, spuse McCarthy și s-a oferit să permită o cercetare imediată a documentului. Spre mirarea lui, senatorul Lehman a acceptat această ofertă și s-a îndreptat către masa lui McCarthy. Atunci acesta a spus: „Nu cedez mai mult".

La 14 iunie 1951, McCarthy s-a dus la Senat cu o servietă plină de manuscrise, care urmau să fie — după cum spunea el — folositoare comisiilor senatoriale pentru forțele armate și pentru afacerile externe care făceau împreună, după ce generalul Mc Arthur fusese rechemat, de către președintele Truman, o investigație cu privire la politica americană pentru Extremul Orient. Această investigație nu se ocupa de generalul Mc Arthur, ci de cariera secretarului apărării de atunci, generalul de armată George Marshall.

Cuvîntarea din acea zi a lui McCarthy a fost o acțiune dintre cele mai îndrăznețe. Este astăzi considerată drept cea mai faimoasă dintre cuvîntările sale și totuși, pentru motive care le voi explica mai jos, o cuvîntare pe care nu a ascultat-o nimeni și pe care foarte puțini au citit-o.

În acea zi, la încheierea unei dezbateri sumare asupra „cheltuielilor sporite ale comisiei senatoriale pentru cheltuieli în cadrul departamentelor executive", McCarthy a luat cuvîntul:

— Am informat pe numeroși senatori — a spus el — că avînd în vedere că această cuvîntare conține aproximativ 60.000 de cuvinte, nu e cazul să o ascult în timp ce eu o rostesc. Desigur că nu doresc ca senatorii să piardă prilejul din această seară". În acel moment era aproximativ ora 5 și jumătate după masă și la puțin timp după această introducere, el a încetat să vorbească și a hotărît ca restul cuvîntării sale de 60.000 de cuvinte (de fapt aproximativ 40.000 de cuvinte) să fie publicat în buletinul Congresului, ca și cînd cuvîntarea ar fi fost rostită de la tribună.

Cuvîntarea împotriva lui Marshall a fost o capodoperă de neadevăr multiplu.

În iarna anului 1954, cariera lui McCarthy se sfîrșise. După o serie de esecuri Senatul a adoptat cea ce a echivalat cu un vot de blam cu 67 de voturi împotriva lui McCarthy și numai cu 22 în favoarea lui.

Un număr de 67 de membri, adică o majoritate de două treimi, a dat în acea zi votul de blam, la sfîrșitul unui an care începuse în condiții în care doar un singur senator, William Fulbright, s-a încumetat să voteze împotriva lui. Șase luni mai tîrziu, McCarthy a prezentat ultima rezoluție care avea să-i poarte numele (o încercare de a pune într-o situație dificilă pe președinte la conferința de la Geneva). Aceasta a fost respinsă cu 77 contra 4 voturi.

În cei doi ani și jumătate de viață care-i mai rămîneau de trăit, el a făcut doar cîteva încercări destul de slabe de a reveni la vechea poziție. Cînd și cînd lua cuvîntul spre a anunța cîte o nouă descoperire (de pildă că John Foster Dulles pusese un grup de 50 de oameni să cenzureze acordurile de la Yalta) sau să susțină vreo campanie oarecare (de pildă de a încredința lui Douglas Mc Arthur întreaga politică externă). Dar rar se întîmpla să vorbească cu multă forță și la Washington nimeni nu mai acorda prea multă atenție spuselor sale. Cînd lua cuvîntul, senatorii părăseau unul cîte unul sala, iar reporterii de la galerie considerau că acum au posibilitatea să ia și ei o mică gustare.

Din cînd în cînd putea fi văzut mergînd cu pași tîrîți și clătinîndu-se (căci începuse să bea din ce în ce mai mult și să reziste din ce în ce mai puțin la efectul alcoolului) pe coridoarele Senatului, spre camera vreunei comisii unde fuseseră văzuți fotografi și reporteri. Nu mai avea gardă personală, oamenii din suita dispăruseră, afară de unul sau doi.

Sosit în vreo sală de audiere, o ocolea de cîteva ori, zîmbind cu efort spre a atrage atenția fotografilor. Dar nu cu prea mult succes.

La 2 mai 1957, ora 6 după amiază, după ce i-a fost administrat ultimul rit de către preotul romano-catolic al spitalului, el a încetat din viață.

Primele buletine publicate după aceea nu menționau cauza morții. Acele care au urmat vorbeau despre infecție hepatică acută și insuficiență hepatică. Mai multe reviste, printre care și „Time", considerau că aceasta însemna că avusese ciroza ficatului.

Așadar a murit pentru că nu a vrut să se lase de băutură.

Ce este furculița...

Conducerea forțelor aeriene americane a hotărît — se pare — să-i învețe pe aviatori să folosească „maniere alese" în viața lor cotidiană.

Drept care au editat, sub patronajul generalului Nathan Twining în persoană, un manual pentru uzul trupelor.

Manualul a stîrnit discuții vehemente în rîndul membrilor Congresului S.U.A., iar în rîndul opiniei publice americane și internaționale, pur și simplu ilaritate. Pentru ce, veți înțelege mai ușor după lectura celor cîteva „mostre" de mai jos, extrase din această „capodoperă".

În dreptul cuvîntului „FURCULIȚA", manualul inserează textual următoarea explicație: „Furculița se folosește pentru ridicarea, întoarcerea sau mișcarea unor bucăți mai mari sau mai mici de alimente, într-un mod igienic și practic. Prinde bine mînerul furculiței cu mîna, înfige-o bine în obiectul care urmează să fie mișcat, întors sau ridicat pînă îl fixezi bine. Furculița poate fi folosită și pentru amestecarea sau desprinderea diferitelor mîncăruri.

Cuțitul este definit ca „o bucată de oțel tăioasă, cu mîner", care, conform manualului „e folosit pentru a tăia, a desface, sau a prefăce în bucăți mici mîncărurile".

Indicația pentru folosirea lingurii sună în felul următor: „Apucă mînerul, scufundă partea scobită în mîncare, ridic-o, rămîi aplecat peste farfurie, întoarce pe jumătate încheietura mîinii pînă cînd mîncarea a părăsit lingura".

Despre alte ustensile de bucătărie manualul spune: „Frigiderul servește pentru păstrarea alimentelor la temperatura necesară fără ca ele să înghețe. Planșeta de tocat e folosită pentru tocarea alimentelor. O căldare poate fi de mărimi și forme diferite. Ea dispune de un mîner pentru a putea fi ridicată sau dusă dintr-un loc în altul".

Etc., etc., etc...

...Stai și te întrebi: cui i-au fost destinate, oare, toate aceste explicații din caraghiosul manual?

Pentru ce oare...

Un tribunal din Roma a condamnat recent guvernul italian la plata sumei de 22,5 milioane lire către mama faimoasei Clara Petacci, fosta amantă a lui Mussolini, drept despăgubire pentru stricăciunile provocate uneia din vilele ei, sechestrată de către statul italian.

Vila, situată pe Monte Mario din Roma, a fost locuită chiar de Clara Petacci în persoană (și în consecință nu arareori vizitată de Mussolini) pînă în momentul cînd ea a fugit cu „ducele", fugă în cursul căreia a fost împușcată de partizanii italieni.

Sechestrată în 1943 și predată unui ordin catolic care a folosit-o ca azil pentru femei, vila i-a fost redată proprietarei încă în 1952 și transformată între timp în restaurant, azi unul din cele mai „distinse" localuri din Roma.

Pentru ce, oare doamna cea legată la ochi și cu balanța în mînă o îi inspirat respectiva instanță romană să pună guvernul italian la plata unei asemenea sume? Din considerație față de calitatea reclamantei — ex-soacră (nelegitimă) a lui Mussolini? Sau fiindcă socotește vila în cauză o relicvă istorică de preț?...

DE PRETUTINDENI

ÎN CURSUL escavațiilor efectuate la mina „Antonin Zapotocky" din localitatea cehoslovacă Uzina, a fost descoperită fosila unei broaște țestoase care, așa cum s-a constatat ulterior, a trăit cu 25 milioane de ani în urmă.

●

CONFORM datelor comunicate de Oficiul Statistic al Germaniei occidentale, în cursul anului trecut au fost înregistrate în R.F.G. 314.486 accidente de circulație pe străzi și șosele, de pe urma cărora au murit 13.515 persoane (cu 13,3 la sută mai multe ca în anul precedent) și au fost rănite 403.988 persoane (cu 12,8 mai multe decît cu un an înainte).

●

DUPĂ cum au constatat autoritățile marocane, ca urmare a cutremurului de la Agadir, au rămas orfani aproximativ 4500 de copii.

●

FOSTUL premier ceylonez Dahanajake a fost salvat de la o moarte îngrozitoare datorită prezenței de spirit a șoferului său: în timp ce mașina în care se afla premierul trecea pe o șosea din Ceylon, trei elefanți sălbatici au năvălit asupra mașinii. Pentru a evita atacul fiarelor șoferul și-a îndreptat mașina direct în junglă, salvîndu-l astfel pe Dahanajake.

●

LUÎNDU-SE la întrecere cu un prieten al său pentru a constata cine poate sta mai mult timp într-un picior, Havelock Bridger, un tînăr din Uniunea Sud-Africană, a cîștigat această întrecere stînd timp de 132 de ore, fără întrerupere, într-un picior, în vitrina unui magazin. Prietenul, postat tot ca o barză în vitrina unui magazin alăturat, a pierdut rămășagul pentru că a leșinat cu 24 de ore mai repede.

●

CU PATRU ani în urmă, la 29 februarie, Christine McDonnel din Dublin (Irlanda) a dat naștere la doi gemeni. La 29 februarie a.c., deci în următorul an bisect, la aceeași dată, Christine McDonnel — ce curioasă coincidență! — a născut în spitalul din Dublin alți gemeni sănătoși.

●

O FURTUNĂ îngrozitoare a devastat recent insula Mauriciu. Conform datelor oficiale 31 persoane au pierit, 845 au fost rănite, s-au dărîmat 41.228 clădiri, iar alte 24.658 au fost avariate.

●

RECENT a fost descoperită în Anglia o mazurcă pînă acum necunoscută a lui Chopin. Descoperirea a fost făcută de Arthur Hadler, unul din cei mai remarcabili cunoscători ai vieții și operei marelui compozitor polonez. Chopin a compus această mazurcă, denumită „Mazurca londoneză", în 1848, în cursul șederii sale în Scoția.

●

ÎN NOUL său roman intitulat „Gigger Vitchett în război" scriitorul american Ever Colb a creat figura unui Svejk negru. După părerea criticilor americani progresiști, soldatul negru, eroul romanului lui Colb, este una din cele mai simpatice figuri ale literaturii mondiale, iar cartea constituie o excepție pentru literatura americană. În care rar poți găsi un negru ca erou pozitiv.

●

LA 1 MAI se va deschide la Praga un cinematograf panoramic, al treilea din lume, al cărui utilaj complet a fost livrat Cehoslovaciei de către Uniunea Sovietică. Filmele vor fi proiectate concomitent de 22 aparate de proiecție.

●

ESCHIMOȘII din Alaska s-au adresat poștei din S.U.A. cu cererea ca în locul avioanelor să fie restabilit traficul poștal prin sănile trase cu cîini așa cum se făcea înainte pentru ca poșta să poată funcționa nestingherită de condițiile atmosferice aspre ale acestei regiuni a Statelor Unite.

●

ÎN CADRUL turneului de tenis dotat cu Cupa Davis, Giuseppe Merlo, jucător de tenis din Italia, a învins trei adversari ai săi cu numele... Shakespeare, Ibsen și Dante. Întrebat de un redactor al televiziunii americane dacă este mulțumit de rezultatele obținute, Merlo, fără a sta mult pe gînduri a răspuns: „Firește, sînt chiar fericit. Socotesc că astfel sînt demn de a primi premiul Nobel în domeniul literaturii".

●

ÎN ULTIMUL timp, cismarul londonez Hunter a fost un oaspete frecvent al grădinii zoologice din capitala Angliei. El putea fi văzut ore de-a rîndul urmărind mersul elefanților, studiind structura piciorului lor și pînă la urmă a cerut unui îngrijitor să îa unui elefant măsura tălpii piciorului. Nu simpla curiozitate l-a adus pe Hunter. Explicația constă în aceea că meșterul a primit o comandă pentru 12 perechi de „încălțăminte" destinate unor elefanți aparținînd unui maharadja din India. Prin urmare există nu numai motani încălțați.

●

RECENT, cu prilejul unei expoziții tehnice care a avut loc nu departe de Haga, a fost prezentată o instalație de forare. Pentru exemplificare ea a fost pusă în funcțiune. Pe neașteptate, din adîncimi a izbucnit un șuvoi de țiței. A început extorarea regiunii care s-a soldat cu descoperirea unor importante zăcăminte de țiței.

●

RECENT, un inginer indian a construit un leagăn care se balansează în mod automat cînd copilul începe să plîngă. „Leagănul automat" mai este înzestrat cu un mecanism ce pune în mișcare un disc, pe care este imprimat... un cîntec de leagăn.

●

COMPOZITORUL englez Eddie Warner, amator de fotbal, a scris o lucrare muzicală intitulată „Simfonie la două porți și cu 12 lovituri de pedeapsă". Și mai curios este faptul că o casă de discuri s-a grăbit să achiziționeze acest „opus muzical".

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

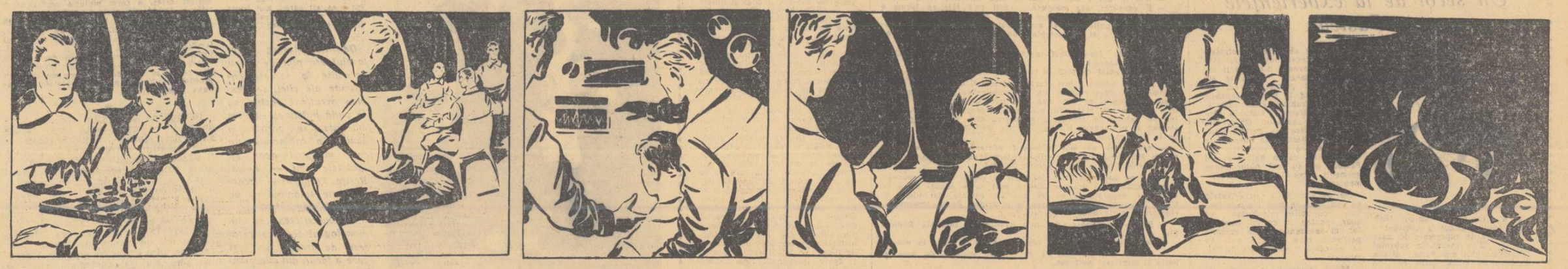

XIV.

După grele încercări la care au fost supuși astronauții pe planeta Venus, clipele de destindere, de tihnă sînt meritate cu prisosință. Timpul însă trece încet pentru că în inima fiecăruia clocotește dorul de a revedea cît mai degrabă Pămîntul și patria.

Într-o zi, Dincă, care fusese de serviciu la postul de comandă, apare pe neașteptate în încăperea de locuit:

— Savu substanța de lucru s-a împuținat îngrijorător. În timpul escalei voastre pe Venus s-a consumat o cantitate mai mare decît cea prevăzută.

Puși în fața situației de a nu se mai putea întoarce pe Pămînt, astronauții se hotărăsc să ceară ajutoare. Instalat la aparatul de radio-emisie, Dincă încearcă să stabilească legătura cu stațiile de urmărire a zborurilor cosmice.

O dată cu scăderea vitezei, Pescărușul a început să devieze în mod simțitor de pe orbita sa. Savu cercetează hărțile, graficele de itinerar, tabelele de calcul, căutînd să determine noua direcție pe care a luat-o nava.

Pasagerii „Pescărușului" se simt din ce în ce mai rău. Îi chinuiesc puternice dureri de cap și pe trupurile lor s-au ivit erupții roșcate. Nu poate fi vorbu decît de o maladie datorată unor radiații puternice.

Curînd, lucrurile se limpezesc: nava interplanetară și-a schimbat direcția, fiind irezistibil atrasă de Soare. Astrul central al sistemului nostru planetar acționează ca un magnet și orice încercare de a se elibera este zadarnică.

(Continuare în numărul viitor)

MAGAZIN MEDICAL

Carnetul psihologului

Răducu a cîștigat o biruință

— Am observat astăzi la Răducu ceva nou și interesant. Cred că am un copil deștept.

— Vă felicit. Dar, povestiți-mi ce fapt v-a prilejuit această constatare ?

— Tocmai îl luasem să-i dau de mîncare. L-am așezat în poziția obișnuită. Imediat a tăcut, apoi a început să miște capul. Dar nu-l mișca la întîmplare, ci în direcția pieptului. În același timp făcea mișcări ca și cum ar fi supt. Era limpede că-mi cerea de mîncare. Parcă ar fi vorbit fără cuvinte. Sau poate și despre asta o să spuneți că este ceva înnăscut ?

— Nici nu-mi trece prin minte. Această ispravă într-adevăr remarcabilă a lui Răducu îmi spune altceva. Dar ce vîrstă are acum?

— Nici nu știu dacă se poate numi vîrstă. Are trei săptămini !

— Sfîntă îngîmfare de „om mare"! Doar cele trei săptămini ale fiului dumneavoastră au făcut cu putință întîmplarea pe care mi-ați povestit-o și care reprezintă începutul unei etape importante în dezvoltarea sa.

— Dezvoltare importantă la trei săptămini ?

— Exact. Deoarece Răducu a format primele reflexe condiționate din cariera sa de om.

— Parcă le-ați spus altfel... necondiționate.

— Acelea sînt altceva. Dar pentru că veni vorba... Vă amintiți cum le-am definit ?

— Da... reacții de răspuns înnăscute ale organismului la excitațiile mediului.

— Exact ! Reflexele condiționate vor fi deci reacțiile de răspuns, nu înnăscute, ci învățate. Solicitările foarte complexe ale mediului fac întrutotul neîndestulătoare reflexele necondiționate. Educarea omului, integrarea lui în societate se sprijină pe un număr foarte mare de posibilități învățate, condiționate, de a răspunde nu pasiv, ci activ problemelor pe care le pune mediul.

Iată, de pildă, întîmplarea pe care mi-ați povestit-o. De obicei, Răducu făcea mișcările de supt numai cînd atingea sînul. Dar în cele trei săptămini el a cucerit oarecare „experiență". Astfel, fiind mereu pus în aceeași poziție spre a fi hrănit, această poziție a început să-l vestească prin ea însăși că în curînd i se va da de mîncare. S-a format astfel un reflex la poziția de hrană, care nu este înnăscut ci căpătat prin experiență. Poziția copilului asociată cu hrana, a determinat la copil aceeași reacție ca și cum acesta ar fi început să capete mîncare din prima clipă a fixării poziției.

— Așa dar, Răducu a cîștigat o biruință !

— Așa este. Să țineți minte că copilul — chiar la această vîrstă — nu este un produs pasiv al unor influențe. Pe orice treaptă a dezvoltării sale, el are o conduită activă în fața deosebitelor influențe ale mediului înconjurător, el descoperă căile proprii adaptării acestor influențe la personalitatea sa în formare.

Iar educatoarea sa principală, aceea care poate determina o bună dezvoltare, este, la această vîrstă, în primul rînd, mama.

Sen ALEXANDRU

Viața globulului roșu din sînge

Globulele roșii sau hematiile sînt acele mici elemente figurate din sînge, a căror scădere sub o anumită limită cantitativă și calitativă fac imposibilă viața. Ele se nasc, trăiesc și mor în organism într-un timp determinat de necesitățile corpului nostru.

Astfel după ce s-au născut

în măduva oaselor sînt trecute în sînge și apoi aruncate în circulație, de către inimă, cu o mare viteză.

În dramul pe care îl au de parcurs prin vasele sanguine, hematiile sînt supuse continuu unor serii de forțe care tind să le distrugă și carora ele pot să le țină piept numai atîta vreme cît procesul de îmbătrînire nu epuizează posibilitățile de apărare.

Aceste forțe sînt exprimate de presiunea curentului sanguin, de frecarea hematiilor de pereții venelor și arterelor prin care circulă, precum și de frecarea dintre ele.

S-a apreciat că la omul sănătos se distrug în acest mod în fiecare secundă 7—10 milioane de globule roșii. Prin distrugerea acestor globule se eliberează conținutul lor în hemoglobină din care zilnic se pierde o cantitate de 16—24 grame.

Pentru a se putea stabili durata de viață a unei hematii s-au utilizat pe rînd o serie de metode dintre care ultima și cea mai precisă folosește izotopul azotului (N^{15}) cu ajutorul cărula se marchează globulii roșu din măduvă și se urmărește de-a lungul întregii sale vieți. S-a putut constata în felul acesta că hematia unui om sănătos are o viață de 127 zile.

Această cifră nu e constantă, ea fiind supusă unor variații fiziologice în cursul dezvoltării organismului, fapt pentru care la copii viața hematiilor este mult mai scurtă în primele zile de la naștere, pentru ca treptat să ajungă la valorile normale.

Durata de viață a hematiilor mai variază și în funcție de o serie de boli ca anemia pernicioasă, care determină o reducere la 110 zile, anemia aplastica la 41 zile și în tumorile maligne la 52 zile.

Dr. B. V.

Calendar medical

Un secol de la experiențele lui Pasteur

La începutul anului 1860, Louis Pasteur a efectuat o serie de experiențe de mare răsunet. El a așezat în subsolul Observatorului din Paris cîteva baloane de sticlă, pline cu un lichid organic putrescibil, fiert însă în prealabil. Deși baloanele au fost lăsate deschise, lichidul nu a suferit nici o fermentație.

Care era însemnătatea acestor experiențe ? Ele au demonstrat că fermentația nu este un proces „spontan", producîndu-se oricum și oriunde se găsesc substanțe organice. Pentru ca aceste substanțe să intre în putrefacție este necesară intervenția unor fermenți proveniți din mediul exterior. Asemenea „semințe ale fermentației" plutesc în aer, de unde pătrund în mediile capabile să sufere transformările caracteristice putrefacției. Datorită faptului că în subsolul Observatorului atmosfera era perfect liniștită, toate particulele suspendate se depuseseră pe suprafața podelei, astfel că în baloanele lui Pasteur nu au mai putut cădea germenii necesari declanșării fermentației.

Pe de altă parte, experiențele au confirmat în mod indirect ipoteza că bolile infecțioase nu apar spontan în corpul animalelor, ci se transmit prin anumite particule, care eventual pot să se găsească suspendate în atmosferă.

Marea importanță a acestor experiențe este însă de a fi dovedit netemeinicia teoriilor fanteziste care circulaseră în antichitate și în evul mediu, cînd unii savanți afirmaseră că din materia fără viață pot să apară nemijlocit plante și animale superioare.

Dr. Gh. BRATESCU

Un nou produs romînesc

RINOSAN

Cea mai frecventă îmbolnăvire la toate vîrstele este guturaiul, care constă în inflamarea (congestia) mucoasei nazale.

Guturaiul, prin el însuși nu este o boală gravă, dar complicațiile sale pot fi din cele mai serioase.

Vom pricepe mai bine rolul extrem de important al păstrării sănătății depline a nasului dacă vom reaminti rolul de filtru pe care îl are acesta în inspirarea atmosferei ambiante, care dă principala hrană în oxigen a organismului.

În această atmosferă ambiantă evoluează cei mai diferiți microbi care dacă n-ar fi opriți de mucusul nazal care are o acțiune bactericidă, îmbolnăvirile ar fi mult mai frecvente și mai grave. Experiențele au confirmat scăderea florei microbiene patogene, cu cît ne urcăm mai sus în fosele cornetelor nazale.

Orice congestie reduce permeabilitatea foselor nazale, astupă aceste fose și suspendă funcția esențial protectoare (de filtrare) pe care o are nasul. O bună și normală respirație este esențială stării de vigoare și energie a organismului. De curînd industria noastră de medicamente a scos un nou produs folosit în tratamentul guturaiului. Bazați pe constatarea că tratamentul trebuie, în principal, să tindă spre descongestia mucoaselor nazo-faringiene și pe dezinfecția și calmarea lor, s-a realizat produsul Rinosan care reprezintă prin formula și compoziția lui chimică ceva nou față de preparatele similare precedente. Rinosanul se prezintă sub formă lichidă și se instilează în nas cîte 3—4 picături de 2—3 ori pe zi în fiecare narină.

Pentru decongestionarea mucoaselor se pot introduce în fiecare narină tampoane de vată îmbibate cu 3—4 picături soluție și se vor ține 3—4 minute. În cazuri de rino-sinuzite, faringite acute, laringo-traheo-bronșite acute, tratamentul cu Rinosan se poate aplica și sub formă de aerosoli în sedințe zilnice. La copii peste 2 ani se pot folosi 3 picături în fiecare narină de 2 ori pe zi timp de 3 zile. Acțiunea și efectul sînt aproape imediate și durează 5—8 ore. În general tratamentul se poate prelungi pînă la maximum 10 zile. Reluîndu-se după necesitate după o pauză de cîteva zile. Nu produce obișnuință și este bine tolerat.

Pînă la sosirea medicului

Urticaria

Dacă sînt puține persoane care să nu fi cunoscut „pe pielea lor" ce înseamnă urticaria, măcar „mîngîierea" unei tufe de urzici, într-o excursie, toți au simțit-o. În astfel de cazuri se formează o placă reliefată de culoare albă sau roșietică : placardul urticarian.

Adeseori asistăm însă la manifestările complexe ale crizei sau accesului de urticarie, a cărei apariție neașteptată alarmează pe cel în cauză. Urticaria este datorită introducerii în organism a unei substanțe albuminoide străine, a unui medicament sau unui alt toxic. Crizele apar cu precădere în anotimpul călduros care favorizează descompunerea alimentelor. Dintre alimentele care declanșează crizele de urticarie cităm : laptele (mai ales la copii), ouăle, frișca, smîntîna, carnea conservată, vinatul, peștele, icrele, capsunele etc. De asemenea numeroase medicamente ca : salicilatul de sodiu, piramidonul, chinina, sulfamidele, penicilina, streptomicina etc. pot să producă urticaria.

Este interesant de știut că paraziții intestinali, prin otrăvurile pe care le eliberează în intestin și care sînt resorbite în organism se pot manifesta uneori prin crize urticariene.

În sfîrșit nu trebuie să uităm că după vaccinări (în special vaccinarea antitetanică) sau după folosirea serurilor, pot să apară o serie de tulburări, printre care urticaria, și care constituie în ansamblul lor boala serului. Crizele de urticarie apar mai frecvent în timpul sarcinii, alăptării, menopauzei, la suferinzi de ficat, diabet etc. Frigul și arsura soarelui pot fi de asemenea o cauză.

Accesul de urticarie apare brusc. Bolnavul are mîncărime de nesuportat a pielei. Pe toată întinderea acesteia apar placardele caracteristice care confluează între ele realizînd adevărate „hărți geografice". Cu cît bolnavul se scarpină mai violent, cu atît erupția devine mai întinsă. Totodată pot apare și alte tulburări generale ca : febră, grețuri, vărsături sau diaree. Dacă erupția apare și pe mucoasă organelor interne bolnavul devine răgușit, are senzația că se sufocă și intră în panică. Uneori urticaria se însoțește cu umflarea pestе măsură a pleoapelor și a buzelor. Deși aspectul accesului de urticarie este destul de dramatic, de cele mai multe ori, totul, reintră în normal, fără să lase vreo consecință.

Pînă la sosirea medicului se recomandă administrarea unui purgativ salin (sare amară) după care va lua o tabletă de phenergan, o linguriță de clorocalcin în apă zaharată și tablete de vitamină C.200. Cînd pruritul devine insuportabil se recomandă tamponarea placardelor urticariene cu apă ușor acidulată (oțet) după care se va pudra cu talc. Rezultate bune în mîncarinea urticariană le dau băile generale cu apă caldă în care s-a dizolvat amidon (scrobeală) pînă cînd apa devine lăptoasă.

Dr. Ovidiu RAȚIU

Tabletele doctorului Siringeanu

Ultima duminică, ploioasă și rece, ne-a determinat — pe Mihai și pe mine — să înlocuim plimbarea de dimineață prin cîteva partide de șah.

Lupta era în toi, cînd locuința prietenului meu a început să se umple treptat de mireazma pătrunzătoare a cepei prăjite.

— Tii, ce parfum ! strîmb eu din nas. De unde vine ?

— Pregătește Rodica niște chiftelușe marinate grozave, specialitatea ei.

Din cîțiva pași am fost la locul crimei. Mihai după mine.

— Rodico, arată-mi și mie puțin ce faci aici.

— Vezi și tu : prepar sosul pentru chiftelușe. Am pus ceapa la prăjit în grăsime, acum adaug făina...

Mi-am luat un aer oficial de circumstanță :

— Mi se pare că voi cam exagerați cu prăjelile și cu rîntașurile. Nu e sănătos.

— N-o fi, dar e bun și gustos. Așa mănîncă toată lumea.

— E adevărat, așa mănîncă... Știi ce ? Hai să facem o mică experiență. Rodico, dă-mi te rog țigăita de colo.

Am turnat puțin ulei și am așezat țigaia pe ochiul aragazului. Cum era și de așteptat, bucătăria s-a umplut repede de fum.

— Aoleu ! face Mihai, ducîndu-și batista la ochi. Gaze lacrimogene sadea !

Ne-am refugiat cu toții în casă.

— Vedeți, acesta a fost efectul acroleinei, o substanță foarte vătămătoare, care rezultă din descompunerea oricărei grăsimi cînd o încingem pe foc. Așa cum irită ochii și gîtul, la fel irită și stomacul. Mai mult, cînd prăjim ceapa sau făina, aceasta se îmbibă cu acroleină, se digeră mai greu, întîrzie în stomac și prelungesc iritația. Multe gastrite și chiar ulcere de la așa provin.

— Atunci ce să mai mîncăm ? protestează Rodica. Dacă ne-am lua după voi, doctorii, ar trebui să trăim numai din mîncărurile voastre fade, pentru bolnavi.

— Ba de loc. Aroma rîntașului o capeți dacă rumenești făina uscată, fără grăsime. Ceapa poți să o adaugi după ce ai fiert-o separat, ca să nu mai fie iritantă, iar uleiul îl fierbi împreună cu sosul. Asta în principiu. Pentru amănunte, studiază o carte bună de bucate.

— Foarte mulțumesc, dar nu-i nevoie, se încruntă Rodica. Știu și eu singură.

M-am făcut că nu observ roșeața care i se suise în obraji.

— Perfect. Ai să vezi că obții toate sosurile de care ai poftă și mult mai gustoase.

— Auzi, Rodica ? sare Mihai. A spus el că ne prinde în defect cu igiena și uite că ne-a prins. Am impresia că a ghicit cauza pentru care nu mă simt așa bine cu stomacul de la o vreme.

— Of... se resemnează Rodica. O să încerc așa cum spuneți voi.

P. conf. dr. Al. GHEORGHIU

Apa organismului

70 la sută din greutatea organismului omenesc este formată din apă. Apa reprezintă atît mediul în care se produc toate reacțiile chimice ale celulelor care eliberează energia vieții, cît și vehiculul care transportă principii nutritivi de la intestin la celule și produșii de ardere de la celule la rinichi. Ca să asigure acest transport, omul are nevoie de 2,5 litri apă în fiecare zi, din care numai 1,5 litri apă îi primește că atare. Aproape 1 litru de apă este adus de alimente. Cantități egale de apă se pierd în fiecare zi, mai cu seamă prin rinichi, transpirații, respirație etc.

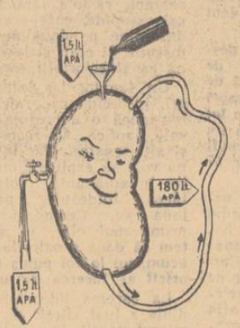

Aceste cifre nu arată însă suficient mărimea circulației apei în organism. În afara schimbului de apă pe care organismul îl face cu mediul extern, există schimburi ale apei între diferitele secțioare ale organismului (singe, țesuturi, celule). Iată un exemplu de intensitatea acestei circulații. La nivelul rinichiului se filtrează zilnic 180 litri de apă din care se întorc în organism 178,5 litri apă și numai 1,5 litri se pierd prin urină. Schimburi aproape tot atît de intense au loc la nivelul altor țesuturi.

Această circulație importantă a apei este esențială proceselor vieții. Apa care circulă aduce cu ea oxigenul și principii alimentari la celule, asigurînd nutriția celulară. Tot ea îndepărtează produșii de ardere de la celule. Circulația rapidă și constantă a apei face ca în tot organismul să existe aceleași condiții de căldură, de aciditate, și aceleași concentrație între diferiții compuși care circulă. Astfel există un mediu omogen pentru toate reacțiile chimice din organism și acestea se pot desfășura normal.

Dată fiind căldura ei specifică mare, apa păstrează și echilibrul termic al organismului, evaporarea ei cerînd un număr mare de calorii, de care astfel se eliberează organismul.

Se știe că apa din organism se găsește cu atît mai puțină, cu cît există grăsime mai multă. Oamenii slabi au un procent mai mare de apă decît cei grași.

Este necesar să asigurăm un echilibru permanent între apa ingerată și cea eliminată.

CONSULTAȚII, ASISTENȚĂ MEDICALĂ

● Asistența medicală a femeilor cu boli ginecologice și supravegherea gravidelor sînt asigurate de către medicul circumscripției teritoriale (de domiciliu), ajutat de moașa circumscripției, care are ca sarcină controlul la domiciliu și educarea sanitară a femeilor. Desigur, în cazul unor complicații deosebite ale bolii sau graviditățil, femeia respectivă este trimisă la medicul specialist ginecolog de la policlinica raională sau orășenească. Acest medic trebuie să controleze și sănătatea gravidelor în ultimele luni de sarcină. În cazul întreprinderilor sau instituțiilor cu medic ginecolog, acesta asigură asistența medicală a femeilor bolnave, iar supravegherea gravidelor salariate se face tot după locul de domiciliu al acestora. Bine înțeles, cine consultă, acordă și concediul medical respectiv dacă este necesar.

● Asistența medicală a bolnavilor tuberculoși o asigură dispensarul antituberculos raional sau orășenesc, acordînd și concediile lunare pe timpul bolii. După refacerea sănătății, fostul bolnav este scos din supravegherea dispensarului antituberculos — după un control riguros timp îndelungat — și revine sub controlul medicului circumscripției de domiciliu sau al medicului de întreprindere în cazul în care instituția respectivă are unitate medicală. Bolnavele cu tuberculoză a organelor genitale primesc asistență medicală și concediu medical de la medicul specialist ginecolog al policlinicii raionale.

● Salariații care se îmbolnăvesc în timpul concediului de odihnă primesc ajutor material dacă : au fost în tratament într-un spital sau au primit un concediu medical mai mare de 7 zile, în care caz concediul lor de odihnă se întrerupe.

● Pensionarii de gradul III cu drept de muncă care lucrează în întreprinderi sau instituții — în cazul pierderii capacității de muncă din cauză de boală sau accident — au dreptul la ajutoare pe o perioadă de cel mult 75 zile lucrătoare în cursul unui an calendaristic. În cazul că au contracte de muncă pe o durată determinată, acești pensionari — reîncadrați — beneficiază de un concediu pînă la 50 zile lucrătoare.

● În cazul accidentelor de muncă și al bolilor profesionale, cuantumul ajutoarelor pentru incapacitate temporară de muncă este de 90 la sută din salariul tarifar, indiferent de natura contractului de muncă, vechimea neîntreruptă în muncă sau de absențele nemotivate avute la data accidentului sau îmbolnăvirii.

● Dreptul la ajutor pentru tratament în stațiunea balneo-climatică se acordă numai pentru zilele care depășesc durata concediului de odihnă (adică 7 zile) la care se adaugă 1 sau 2 zile necesare pentru deplasare.

Dr. A. P.

Cum acționează antibioticele ?

Aproape toată lumea vorbește astăzi despre antibiotice. Fiecăruia i s-a prescris măcar o dată penicilină sau streptomicină și mai cu seamă fiecare a făcut cel puțin o dată, fără să i se prescrie, penicilină sau streptomicină. Unii nu fiindcă au fost bolnavi, ci nu cumva să se îmbolnăvească.

Poate că dacă s-ar cunoaște mai multe despre aceste medicamente „minunate", oamenii ar cere mai puțin să li se administreze „antibiotice".

De fapt, „antibiotic" înseamnă „împotriva formelor vii de manifestare a materiei". Antibioticul este o substanță chimică produsă în general de o formă inferioară de organisme vii (de regulă ciuperci), care împiedică viața unui alt organism viu. Condiția ca antibioticul să fie un medicament este ca acțiunea sa să împiedice viața sau multiplicarea microbilor fără a împiedica viața animalului sau omului infectat de aceștia.

S-a putut stabili precis că toate organismele vii, fie că este vorba de microbi, fie că este vorba de viețuitoare superioare, își obțin energia din o serie de reacții chimice în prezența unor substanțe numite enzime sau fermenți. Antibioticele au o structură chimică foarte adeseori apropiată de aceea a unor enzime. De aceea ele pot înlocui enzimele în reacțiile chimice. Dar cum nu au acțiunea acestora, reacțiile chimice respective nu se mai pot desfășura și organismul în cauză nu se mai poate dezvolta. Antibioticele în general nu omoară microbii. Cele mai multe opresc numai înmulțirea lor, astfel că organismul poate singur lupta cu numărul mai mic de microbi care îl invadează.

Cu toate calitățile lor de arme foarte eficace împotriva infecțiilor, antibioticele au cîteva dezavantagii. În primul rînd, acționînd direct și rapid, nu dau timp organismului să-și prepare mijloacele de apărare față de microbul respectiv. Asta face ca la un nou contact cu același microb, organismul — neimunizat — să refacă boala. În al doilea rînd, microbii care au scăpat acțiunii antibioticului (în special cînd s-au dat doze insuficiente din acesta, sau au fost administrate pe o perioadă prea scurtă de timp), se adaptează la acesta și devin „rezistenți" față de acțiunea lui.

Iată de ce antibioticele nu trebuie folosite în orice ocazie. Numai medicul poate aprecia dacă sînt necesare antibiotice, în ce cantitate și cît timp.

Se înțelege de asemenea că antibioticele, acționînd direct asupra microbului pot vindeca o infecție, dar nu o pot preveni.

Grădina Botanică din București în preajma centenarului

Grădina Botanică din București își va serba anul acesta 100 de ani de existență. A trăit în acești 100 de ani avataruri dintre cele mai diferite, începînd cu mutări succesive din Cotroceni în centru și înapoi „în deal", devenind în anul 1932 dintr-un capriciu al unor edili cheflii parc de distracții și terminînd sfîrtecată de bombe în timpul ultimului război mondial, cu prețioase colecții florale distruse.

În anii noștri, Grădina Botanică, refăcută, cu colecțiile întregite, a căpătat rolul științific pe care întemeietorii ei — și în primul rînd prof. Dimitrie Brîndză, i-l atribuiseră pe drept.

★

Strădania colectivului de cercetări al Grădinii se îndreaptă spre crearea, pentru cele peste 10.000 specii de plante existente, a celor mai prielnice condiții pedologice de aclimatizare și dezvoltare, cît mai apropiate condițiilor naturale. Astfel, se amenajează așa-numitele micro-climate, adică se crează pe suprafețe limitate acele condiții climaterice prielnice dezvoltării plantelor. În extremitatea sudică a Grădinii, în jurul unui mic lac artificial, au fost grupate coniferele, cîteva din plantele alpine etc. Pe linia creării acestor micro-climate se proiectează amenajarea unui grup geografic carpatic, care va înfățișa întreaga floră carpatică. Din pămînt — cu titlu de curiozitate, putem arăta că pămîntul folosit este cel escavat la „Teatrul de Operă și Balet" — se înalță lanțul carpatic, păstrîndu-se, la scara respectivă, formele cele mai reprezentative ale reliefului, rețeaua hidrografică. Pentru crearea temperaturii necesare aclimatizării florei alpine, se prevede construirea unei ghețării.

Un amănunt interesant pentru cei suferinzi, dar care iubesc alpinismul. În lanțul carpatic construit în Grădina Botanică, cele mai mari înălțimi nu vor depăși altitudinea de... 6 m. Cu alte cuvinte, o ascensiune pe Negoiul, Moldovanul sau Omul nu va pune mari probleme amatorului de „aer rarefiat", mai les că o pasarelă va lega toate aceste vîrfuri într-un drum neted, fără grohotișuri.

Paralel cu crearea micro-climatelor, cercetătorii Grădinii fac studii pentru aclimatizarea la frig a unor plante mai pretențioase, originare din regiuni calde. Așa se procedează de pildă cu Yucca gloriosa, o plantă ornamentală care în mod obișnuit se cultivă în sere, sau cu Lagerstroemia indica, originară din India.

Stînd de vorbă cu personalul științific al Grădinii, afli o mulțime de curiozități din viața plantelor greu de sezisat de către vizitatorul ocazional. Există o plantă, Symphytum ottomanum, care-i supune pe cercetători la adevărate investigații polițiste. Astfel, la doi-trei ani după ce a fost plantată, dispare de la locul ei, nelăsînd nici o urmă, găsindu-și o nouă locuință, uneori la o depărtare de cîțiva zeci de metri de vechiul sălaș. Ni s-a povestit că odată a fost găsită sub o tufă, la o depărtare de 50 m. de locul unde fusese plantată. Irisul pitic de stepă, mare amator de căldură, dacă e plantat pe o coastă, se întinde și se cațără pe versant pînă ajuge pe creastă, acolo unde căldura soarelui e mai intensă. O specie de cactus dă fructe — un fel de smochine — comestibile, despre care ni s-au dat asigurări că ar avea un gust foarte bun. Cum ulterior am aflat că acestei specii i se spune popular „limba soacrei", îi las pe cititori să hotărască singuri asupra calității gustului acestor smochine...

I. MATEI

Drosera, numită și roua cerului, pare o plantă pașnică. Vai de insecta care a nimerit între perișorii ei. E digerată imediat...

EVOCĂRI — C. TANASE

(Urmare din pag. 1-a)

șef de gară... Dar Costică este nestrămutat în hotărîrea de a urma conservatorul. Neavînd în buzunar nici o lăscaie pentru taxe, se reangajează în armată, unde funcționează ca plutonier, comandantul pompierilor, vreme de patru ani, urmînd în acest răstimp și conservatorul. De întîrzea la conservator se leagă o peripeție — una din cele multe — pe care Tănase obișnuia să o istorisească prietenilor.

Proba de admitere consta dintr-o recitare, în urma căreia candidatura i-a fost respinsă pe motivul... „lipsei de voce". Întîmplător din comisie făcea parte și compozitorul Kiriac, care-l cunoștea pe Tănase din corul bisericii Popa Tatu, unde acesta cînta cu o leafă de 5 lei pe lună. A fost nevoie de intervenția lui Kiriac, care a asigurat comisia că protejatul său posedă o frumoasă voce de bariton, pentru ca Tănase să intre la conservator. „Am stat patru ani la cazarmă și am făcut conservatorul — va spune artistul cu mult timp mai tîrziu într-un interviu luat la treizeci de ani de teatru. Am tras multă vreme pe dracul de coadă. De-acasă mi se trimiteau 5 lei la trei luni. Îți poți închipui că numai nu n-am spus propunerii pe care mi-a făcut-o Pierre Dalic, care era reprezentantul unei mărci de unsori de copite, de a mă ocupa cu plasarea unsorii. Am făcut și asta o vreme..."

În vara lui 1905 termină conservatorul, ale cărui cursuri le urmase sub îndrumarea maestrului Nottara. De atunci numele lui Tănase începe să apară pe afiș. Într-o scurtă ședere la Național, interpretează rolul Paharnicului din „Sînziana și Pepelea" a lui Alecsandri, spectacol în care debutase și V. Maximilian în „Lăcustă Vodă".

Nu rămîne însă prea mult timp la „Național", unde dominau pe atunci rutina și conservatismul, fiind angajat, datorită talentului său remarcabil, în trupa de comedii și operete a lui Nicu Poenaru.

Cîtva timp mai tîrziu Tănase va reveni vremelnic în teatrul dramatic, în deosebi în compania lui Petre Liciu, unde va interpreta rolul lui Zaharia Trahanache din „Scrisoarea pierdută", dar preocupările sale se îndreaptă tot mai mult spre teatrul muzical, de operetă și revistă, în care talentul său își va dărui întreaga măsură.

La 23 mai 1919 la ființa Teatrul „Cărăbuș", al cărui animator avea să fie pînă la sfîrșitul vieții.

Împreună cu George Enescu

De-a lungul bogatei sale cariere actoricești marele artist a legat multe prietenii cu numeroși oameni de seamă. Una din aceste prietenii s-a închegat în anii primului război mondial, cînd, la propunerea lui George Enescu, echipe de artiști începuseră să colinde spitalele, dînd spectacole pentru răniți. Împreună cu marele nostru compozitor Tănase alcătuia programele acestor echipe, în care avea întotdeauna și o participare proprie.

La una din reprezentații, în timp ce-și susținea programul, a fost martorul unei emoționante scene de simpatie, care avea să-i rămînă în minte toată viața. Doi răniți, vecini cu paturile, care-și pierduseră cîte o mînă pe front, îl aplaudau aproplndu-și fiecare palma sănătoasă...

O scenă asemănătoare s-a petrecut cîtva timp mai tîrziu în fața spitalului de exantematici din Iași. Era o manifestare cu totul deosebită, întrucît locul șalurilor și a lojilor îl luaseră de astă dată ferestrele, pe care se înghesuiau zeci și zeci de spectatori. Programul artistic era prezentat afară, în stradă. A cîntat George Enescu, iar Tănase a declamat cuplete...

Cupletul — satiră socială

Spectacolele lui Tănase și-au cîștigat de la început o imensă popularitate. Seară de seară, în București și în orașele țării vizitate în foarte frecvente rînduri, sute de spectatori sorbeau fiecare cuvînt rostit pe scena de marele lor favorit. Și, fără îndoială, cele mai multe aplauze veneau de sus, de la galerie, din ultimele rînduri, din partea celor obidiți, asupra cărora apăsa întreaga povară a vechiului regim. Motivul care-i făcea să caute — adesea cu sacrificii materiale — locuri la aceste spectacole, era că de pe scena Cărăbușului răsunau nu odată replici și cuplete care mergeau la inima omului necăjit, săgeți cu adresă precisă împotriva mai marilor zilei. Nu rareori apărea pe scenă chiar hida lor caricatură, unde prindeau viață, îngroșate prin lupa neiertătoare a satirei, fără alegerilor, momente din ședințele Camerei — prilej de a denunța parlamentarismul pseudo-democratic, dedesubturi ale marilor afaceri. Și tot pe scena Cărăbușului Tănase a dat viață unui personaj a cărui apariție dezlănțuia întotdeauna tunete de aplauze : cetățeanul anonim, omul de treabă, larg la inimă și ghiduș, care sub masca naivității, a unei candide curiozități, caută să găsească titlul ascuns al lucrurilor, care nu stă la cumpănă, atunci cînd e cazul, să pună mîna și pe biciul ironiei usturătoare, al imprecației pline de mînie.

Într-una din primele reviste ale lui Tănase, „Pînă cînd", acest Păcală mucalit se înfățișa în chipul cetățeanului turmentat al lui Caragiale, iar cunoscuta replică „eu cu cine votez" parafrazată, adăoga întrebării și concluzia amară, că, în fond, toți candidații electorali sînt la fel.

„Candidați o sută cinci
Care-n frac, care-n opinci,
Și mă jur, chiar de-aș fi
treaz
Tot n-aș ști care-i mai breaz
N-aș ști zău, vă garantez
Pentru cine să votez !"

De altfel, întreg spectacolul era plin de aluzii neocolite ale zilei, se despuia scrutinul făcînd să se vadă buletinele de vot măsluite, se parodia o ședință a cabinetului, în care miniștrii apar cu „iubitele" lor — Letea, Reșița, Tezaurul — fiecare în parte sinonimă cu un izvor de căpătuială.

Tabloul sfîrșea cu un monolog al aceluiași cetățean de treabă, un text care a făcut, din clipa lansării, înconjurul țării.

Toți se-njură prin jurnale
Păi, pînă cînd ?
Jafuri, șperțuri, mușamale
Păi, pînă cînd ?
Lupu cică hoț e Tache
Tache cică-i Mihalache
Mihalache cică-i Pache
Păi, pînă cînd ?

C. Tănase în rolul „malagambistului".

Și alt cuplet de succes, care a dat numele unei reviste, ridica întrebări, venite tot din partea omului de pe stradă, indignat, pe spinarea căruia apăsau din greu gloabele stăpînirii !

Pă ce eu mandea, par exemplu
Plătesc global, plătesc și semplu
Pă ce ?
Plătesc la fisc la primărie,
Pe apa care-o fi să vie
Pă ce ?
Plătim fațada și trotuar
Dar tot noroi și bălegar
Pă ce ? !
. . . . . .
Avem și noi azi la sosea
Arc de Triumf ! N-am mai avea !
Pă ce ? !
Căci nici nu i-au făcut safteaua
Și se dărîmă șandramaua
Pă ce ? !
Plus că ne costă milioane
Apoi, nu zău, spune cucoane...
Pă ce ? !
Să nu-i trimiți pe toți în gît
Și să-i întrebi numai atît :
Pă ce ? !

Dacă ne gîndim că aceste texte datează încă, din prima perioadă de activitate a „Cărăbușului", ne dăm seama că revista românească, al cărei părinte poate fi socotit pe drept cuvînt Tănase, și-a creat, prin marele artist tradiția unui spectacol cu tendință — o satiră socială — în care nu primează exteriorul, montarea fastuoasă, ci conținutul, ideea.

Uneori de pe scena „Cărăbușului" s-au spus și glume răsuflate, anecdote cu soacre și soți „traduși", dar nu aceste concesii făcute gusturilor proaste atrăgeau miile de spectatori, care vedeau în Tănase actorul cel mai popular, ci umorul cu tîlc, satira bine țintită.

Este, în multe din cupletele lui Tănase, ceva din snoava sănătoasă a unui badea Gheorghe sau badea Ion din cutare sat în care vorbește, cu duhul și subtilitatea caracteristice, înțelepciunea populară, căreia i-a fost dat să audă, să vadă și să încerce multe...

In viața de fiecare zi

Cei ce l-au cunoscut pe Tănase în intimitate poartă amintirea unui om modest, sărîtor și atent cu cei din jur, de o exemplară corectitudine.

Teatrul nu era pentru el o simplă profesie, ci o mare, neegalată pasiune. De dimineață pînă noaptea tîrziu omul acesta lăcea dovada unei nesecate energii. Repetițiile erau lungi, pline de migală, spectacolele cereau eforturi uriașe. Nu puține reviste îi solicitau prezența în scenă de cîte zece ori, revenea în culise numai atît cît îi trebuia să se șteargă de sudoare și să-și schimbe în grabă costumul, pentru a se întoarce iar sub focul reflectoarelor, așteptat cu nerăbdare de sutele de spectatori.

În clipele de odihnă, acasă, în mijlocul familiei, îi plăcea să-și primească prietenii, să-i invite la o masă bună, la un pahar de vin ales. Iubea vînătoarea, regretînd că treburile nu-i îngăduie să revină mai des în mijlocul naturii. Odată a împușcat un mistreț uriaș, a cărui piele o păstra ca o relicvă, ținînd s-o arate oaspeților.

...Casa din strada Puțul cu Plopi nr. 10 păstrează pînă astăzi, în fiecare colțișor, amintirea stăpînului : un gobelin cu chipul familiar al actorului, desene și caricaturi, fotografii din turnee, fotografii cu artiștii Cărăbușului, cununi de laur de la festivitățile care i-au fost dedicate, un medalion cu profilul lui Tănase purtat cu pietate de văduva regretatului...

★

În 1945 pe la sfîrșitul verii, ziarele au vestit stingerea celui care făcuse să se descrețească frunțile brăzdate de griji ale atîtor mii de oameni. Cei care îl văzuseră numai cu cîtva timp în urmă jucînd în spectacole cu aceeași vervă ca și cu 26 de ani în urmă, la prima premieră a Cărăbușului sau îl zăriseră printre coloanele de manifestanți la cel dintîi 1 Mai liber, au primit vestea ca pe o descărcare de trăznet. Dar Tănase nu mai era întrade-văr și mii de oameni au trecut prin fața sicriului expus în rotonda Ateneului, s-au alăturat cortegiului care l-a condus pînă la Bellu.

Amintirea lui va rămîne însă multă vreme în mintea celor ce care i-a înveselit cîteva ceasuri cu darul lui neobișnuit, înfățișîndu-le adesea în haina rîsului un sîmbure de adevăr, îndemnîndu-i să privească lumea, lumea putredă de ieri cu ochii unei alte înțelegeri, mai adîncă, mai pătrunzătoare.

Valentin BALTAG

SPORT

Piscul „Lenin"

Descoperit de exploratorul Alexei Fedcenko în 1871, piscul „Lenin" din Pamir este unul din cei patru „uriași" de 7000 m. ai Uniunii Sovietice. Coordonatele sale geografice și înălțimea precisă (7134 m.) au fost stabilite însă abia în 1928, cînd i s-a dat numele de „Lenin".

După două încercări infructuoase, alpiniștii Abalakor, Cernuka și Lukin au izbutit în anul 1934 să escaladeze acest vîrf. Ei și-au însemnat izbînda prin instalarea în piscul muntelui a unui bust al marelui Lenin. În zilele noastre a urca pînă-n vîrful piscului este un lucru de mare glorie pentru alpiniști. Pînă-n prezent această performanță a fost atinsă de 124 de alpiniști sovietici și 17 chinezi, în cadrul a 14 ascensiuni (în 1958 vîrful „Lenin" a fost escaladat deodată de 38 alpiniști sovietici și chinezi). De trei ori a și fost escaladat acest pisc.

S-au încumetat și femeile să escaladeze acest munte. Printre cele care au izbutit, prima a fost inginera Mamleeva din Leningrad. După ea învingătoare a înălțimilor alpine au fost și tinerele Rojalskaia și Maslenikova din Ural.

Printre manifestările dedicate celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui Lenin sînt programate pentru vara viitoare și o serie de ascensiuni pe vîrful „Lenin". Cei ce le vor face sînt alpiniștii din Moscova, Leningrad și Frunze.

Roadele unei pregătiri perseverente

Călătorii obișnuiți ai autobuzului 31, care larna aceasta au putut vedea, zi de zi, atleți și atlete, în timpul antrenamentelor de cros, cum aleargă pe aleile soselei Kiseleff cînd termometrul indica multe grade sub zero, n-au primit cu uimire rezultatele celei de-a V-a ediții a „Crosului Balcanic". Antrenamentul sîrguincios și perseverent și-a dat pe deplin roadele: trei din cele patru titluri balcanice de cros au revenit cu brio reprezentanților atletismului nostru. Din nou începătorul fondist Constantin Grecescu a făcut dovada calităților sale sportive și a fortei sale morale, din nou s-a manifestat cu autoritate spiritul de echipă al atleților noștri.

Rezultatele Crosului Balcanic, completînd în chip strălucit performanțele echipei de atletism a R.P.R. la Jocurile Balcanice desfășurate toamna trecută pe stadionul Republicii, confirmă locul fruntaș al țării noastre la atletism, în această parte a Europei.

Cele trei victorii românești în Crosul Balcanic constituie nu numai o strălucită deschidere de sezon atletic internațional, ci și un imbold pentru pregătirea atleților noștri în vederea importantelor evenimente sportive la care vor fi chemați să la parte: Jocurile Olimpice de la Roma și ediția jubiliară a Jocurilor Balcanice, care va avea loc la Atena.

PUNCTE DE VEDERE

Două fotografii — și ceva în plus

„Informația Bucureștiului", ziarul cu cea mai interesantă rubrică sportivă, publică în numărul de luni două fotografii, pe marginea cărora se pot face unele reflecții cu caracter mai larg, principial.

E vorba de sosirea în Crosul Balcanic și de o fază-cheie a meciului C.C.A. — Dinamo București.

În prima îl vedem pe Grecescu crispat de efort, de emoția victoriei pe care a visat-o și pentru care a muncit din greu nu numai în cei 10 kilometri ai întrecerii, ci pe parcursul miilor de kilometri străbătuți la antrenamente. Bucureștenii care au aplaudat duminică la șosea excepționala performanță a fondiștilor noștri, își vor fi amintit probabil că încă din ianuarie se întîlneau aproape cotidian, pe traseul dintre Arcul de Triumf și „Piața Scînteii" cu neobosiții „mîncători de kilometri" conduși de Grecescu, Barabaș sau Strzelbiski.

Prima fotografie reprezintă așadar, încununarea unor eforturi perseverente, a unei pregătiri superioare atît pe plan fizic, cît și pe cel moral. Este victoria celui mai bun, la capătul a zece kilometri de luptă aprigă — dar cinstită. Într-adevăr, un succes sportiv desăvîrșit.

Cealaltă imagine înfățișează cu totul altceva, nu numai pentru că e vorba de o disciplină diferită — fotbalul — ci de un gest care nu are nimic comun cu sportul propriu-zis. După ce i-a plasat lui Uțu un cot la plex sau la rinichi, centrul atacant al militarilor îi barează drumul spre balon, profitînd de înghesuiala din fața porții și de faptul că arbitrul, aflat în partea opusă, nu poate să-i observe „manevra". De aici, un gol al lui Constantin în poarta dinamoviștilor și, în cele din urmă, un jalnic rezultat de egalitate, la care, poate, nici echipierii C.C.A. nu mai sperau cu zece minute înainte de fluierul final...

Ei, și?

Crede cineva — inclusiv Alexandrescu — că scorul oficial are vreo valoare din moment ce a fost stabilit în asemenea împrejurări? Faptul este penibil și revoltător. Penibil — pentru că-i vorba de jucători fruntași, chemați adeseori să apere culorile naționale, obrazul țării pe arena sportivă. Ce-ar fi făcut Alexandrescu dacă era, să zicem, alergător pe distanțe lungi și ne reprezenta în Crosul Balcanic?

Și-ar fi îmbrîncit adversarii, le-ar fi pus piedică, le-ar fi azvîrlit cu sare-n ochi? Să zicem — prin absurd — că nu-l vedea nimeni și termina „învingător". Nu i-ar fi fost rușine să primească trofeul victoriei?

Dar lucrurile nu se rezumă la faptul în sine. Mai greu de înțeles mi se pare atitudinea federației de fotbal care nu și-a spus cuvîntul într-o asemenea chestiune.

Cu ce se deosebește — în fond — gestul lui Alexandrescu de lovirea intenționată a adversarului sau atitudinea ireverențioasă față de arbitru? Repet, în fond — și nu sub aspectul exterior. Propriu-zis, cu nimic. Și atunci de ce nu se aude nici un protest, de ce nu se aplică sancțiunile cuvenite?

Indulgența față de asemenea acte este străină de spiritul nou, de mentalitatea care stă la baza mișcării de cultură fizică și sport din țara noastră. În acest sens, consider dăunătoare chiar și unele detalii „minore", cum ar fi explicația înfrîngerii (de altfel, onorabilă) suferită de voleibaliștii Rapidului la Praga. După ce au pierdut primul set, campionii noștri au cîștigat la mare luptă următoarele două, pentru a se prăbuși literalmente (5—15; 5—15!!) în cele decisive. Scurtul comentariu din „Sportul Popular", ne asigură că de vină a fost sala improprie în care s-a disputat meciul. Adică seturile 2 și 3 au avut loc în altă sală decît seturile 4 și 5?!

Ce rost au asemenea încercări de cocoloșire a lipsurilor, de ascundere după deget? Și, mai ales, ce efect educativ asupra maselor de sportivi?

Victorie, cu orice preț? Scuze, cu orice preț?

Cred că esențial în sport, ca și în toate manifestările speței noastre, este triumful Omului, victoria rațiunii. Restul — adică scor, clasamente, averaj, titluri, etc. — pe al doilea plan.

Dan DEȘLIU

Un învingător neașteptat

Desfășurarea cursei cicliste Paris—Nisa a fost marcată de cîteva incidente și întîmplări caracteristice pentru situația actuală a ciclismului profesionist. Mai întîi, super-vedetele franceze Anquetil, Rivière și Hassenforder au fost învinse în etapa contracronometru, de către italianul Romeo Venturelli, care s-a clasat anul trecut pe locul 3 în „Cursa Păcii" și nu are decît 21 ani. Văzîndu-și compromise șansele și mai ales că în etapa următoare a început să plouă, Anquetil și alți 15 alergători au abandonat, invocînd lipsa umbrelelor. Această spre disperarea patronilor de la Paris care i-au amenințat cu concedierea.

Pînă la urmă cursa a fost cîștigată de veteranul belgian Raymond Impanis (35 ani). Se pare că acesta nici nu se aștepta la o astfel de pleașcă, deoarece, după spusele lui, venise mai mult ca să-și desmorțească oasele și să mai revadă o dată Coasta de Azur înainte de a se retrage din ciclism.

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Cînd se pierd meciuri gata cîștigate

În două etape consecutive din returul campionatului categoriei A de fotbal, echipa bucureșteană Progresul a pierdut, jucînd în Capitală, partidele cu Farul Constanța și Rapid, după ce la un moment dat se părea că le domină cu autoritate. În numai două minute, Rapid a pierdut cu 1—2, la Arad, jocul cu U.T.A., în care conducea cu 1—0 în minutul 88! În întîlnirea C.C.A.—Dinamo București, disputată duminică în Capitală, Dinamo a trebuit să se mulțumească cu un rezultat de egalitate (3—3) după ce în minutul 81 scorul îi era net favorabil (3—1).

Am grupat aceste partide pentru că ele prezintă deznodăminte și scăderi oarecum asemănătoare, dar mai ales pentru că la ele există o cauză și o explicație comună a schimbărilor de scor survenite. La aceste echipe sînt frecvente fluctuațiile de comportare în decursul aceluiași meci. Progresul, de pildă, pentru a șaptea oară în acest campionat (din 14 partide disputate) a încheiat socotelile unui meci altfel decît se întrevedea la un moment dat. Să vă reamintim cîteva din aceste jocuri. În toamnă, a pierdut la București partidele cu Petrolul și Steagul Roșu. În prima, a condus cu 2—0, dar a fost învinsă cu 3—2 (ultimul gol fiind înscris în min. 86), iar în cea de a doua, după o superioritate evidentă de 65 de minute, în care a marcat însă un singur gol — a pierdut partida între minutele 65—70, cînd adversarii au marcat două goluri la scurte intervale, în mijlocul derutei ce pusese stăpînire pe formația bucureșteană. Acum, în primăvară, a pierdut întîlnirile cu Farul și Rapid, după ce în ambele a lăsat impresia certă că va cîștiga. De asemenea, cu Jiul la Petroșani, cu Dinamo București și U.T.A. la București a trebuit să se mulțumească, în toamnă, cu rezultate de egalitate (1—1) după ce a condus cu 1—0 și victoria îi surîdea.

Am făcut acest bilanț pentru că pe cifrele și exemplele ce le oferă întemeiem afirmația și constatarea noastră că Progresul se dovedește în actualul campionat o echipă cu o scăzută putere de luptă și cu moralul scăzut și care, din aceste pricini, nu știe și nici nu poate să forțeze obținerea unei victorii, mai ales în momentele decisive, de mare cumpănă.

Cele 14 etape disputate din actualul campionat al categoriei A de fotbal ne oferă, în schimb, exemple de echipe care știu și pot, printr-o voință de neclintit, călită printr-o insistentă muncă educativă, să lupte cu dîrzenie chiar atunci cînd un rezultat pare definitiv compromis ca să-l întoarcă în favoarea lor. Între aceste echipe se situează C.C.A. În palmaresul acestei victoriile obținute în jocurile cu Petrolul la Ploești, cu Farul și Rapid la București, s-au datorat în primul rînd voinței cu care a acționat în momentele de mare dificultate prin care a trecut. Aceeași voință i-a adus duminică răsplata rezultatului de egalitate în partida cu Dinamo București, pentru că nu s-a resemnat cu ideea înfrîngerii virtuale și nici n-a crezut în inutilitatea eforturilor ce le făcea, deși multă vreme ele se destrămau ca valurile lovind stîncile țărmului.

Pentru rezultat insistă pînă la fluierul final și echipe mai tinere, ca Farul, Știința Cluj și U.T.A., care de multe ori s-au salvat și ele din situații ce păreau definitiv compromise, ca și Steagul Roșu — care însă uneori e dispus să se declare mulțumit dacă a echilibrat scorul de pe tabela de marcaj (8 rezultate de egalitate în cele 14 meciuri susținute).

La Progresul, ca și la Rapid, la Dinamo București, la Jiul, etc. ceea ce hotărăște soarta unui meci nu e neapărat diferența de valoare a adversarului întîlnit sau aceea a gradului de pregătire, ci lipsa de educație a voinței și a puterii de luptă, capabile să păstreze calmul și sîngele rece și să ordonezе replica de dat, lipsuri generate dintr-o muncă educativă insuficientă, necorespunzătoare.

Cînd la acest capitol se va fi făcut ordine, atunci „fenomene" ca acelea ce le discutăm astăzi vor aparține trecutului. Nu în sensul că aceste echipe nu vor pierde nici unul din meciurile ce le vor disputa, ci că vor ști să desăvîrșească victoriile pe care vor merita să le obțină.

Ion BOCIOACĂ

ARBITRU ENERGIC...

— Afară, afară, afară... *...afară de d-ta, toți ceilalți joacă brutal*

Desen de Al. CLENCIU

„RÎNDUNICA MARII NEGRE"

Cu Elena Leuștean despre gimnastică, muzică și pregătiri olimpice

Melodia cîntată de pian, cînd avîntată, cînd lentă, inundă acum sala, prin ferestrele căreia un soare primăvăratec își filtrează razele sale călduțe. Pe covorul albastru corpul gimnastei se arcuiește, desenează cu o plastică impecabilă, volute, svîcnește în salturi, planînd apoi — într-o suspensie ce pare nesfîrșită.

Urmărită de privirile admirative ale colegelor, Elena Leuștean „rîndunica Mării Negre" cum o numea un ziarist italian, repetă exercițiul de sol pe care intenționează să-l prezinte la viitoarele concursuri. Profităm de cele cîteva minute de pauză, survenite în antrenament, pentru a adresa cîteva întrebări simpaticei noastre campioane.

— Tovarășă Leuștean, ne puteți spune dacă ceea ce am văzut aici reprezintă forma definitivă a exercițiului?

— Încă nu. Sînt încă în căutare. Aș vrea să creez un exercițiu nou, care să exprime posibilitățile gimnasticii de a reda sentimente. Gimnastica tinde tot mai mult să devină artă. Ea îl transformă pe sportiv în artist.

— Ce vă inspiră în munca dumneavoastră?

— Deocamdată ezit între Concertul nr. 4 pentru pian și orchestră de Beethoven și o prelucrare după Preludiile lui Liszt.

— Probabil că muzica vă preocupă și în afara sălii de antrenament?

— Nici nu se poate altfel. În ultimii ani, pentru mine muzica simfonică, cea de balet și gimnastica sînt de nedespărțit.

— Care sînt compozitorii preferați?

— Îmi plac foarte mult Liszt, Beethoven, Enescu, Ceaikovski, Glier. Pasiunea pentru muzica lor mi-a adus multe satisfacții și în sport.

— Cum stați cu pregătirea la celelalte aparate?

— Ca și în trecut, bîrna îmi dă și acum multe emoții. Trebuie să exersez mult pentru a evita surprizele. Acest aparat decide de multe ori soarta unui concurs.

— În calitate de asistentă la catedra de gimnastică a I.C.F. ne puteți da o apreciere asupra colegelor dumneavoastră?

— Cred că nu exagerez dacă afirm că toate se află în progres. Aș vrea să remarc mai ales pe Georgeta Hurmuzache-Dumitrescu, care după o absență de aproape doi ani este surprinzător de bună la paralele. De asemenea Utta Poreceanu realizează la bîrnă una dintre cele mai perfecte și mai grele coborîri pe care le-am văzut la marile concursuri.

— Dacă nu mă înșel echipa de la Melbourne se află în completul său?

— Din nefericire, nu. Dintre noi, cele șase care am obținut locul III la olimpiada trecută, a plecat pentru totdeauna cea mai tînără și poate cea mai talentată, Ileana Săcălici-Petroșanu. Moartea ei a fost o pierdere grea pentru gimnastica noastră.

Reluăm convorbirea după cîteva clipe de tăcere apăsătoare.

— Ce speranțe vă însuflețesc în pregătirea pentru Jocurile Olimpice de la Roma?

— Știu că se așteaptă mult de la noi. Avem un palmares și un prestigiu care ne obligă. Stăruința, entuziasmul, voința pe care o arată colegele mele în timpul antrenamentelor, îmi sporesc încrederea. Ca un amănunt aș putea să vă spun că la un singur antrenament de pregătire fizică, fetele acestea ridică fiecare cu brațele și picioarele în cîteva ore, aproape 20.000 kg. Se transpiră mult, dar cred că munca noastră va fi răsplătită.

— Care credeți că vor fi adversarele cele mai redutabile?

— Mai întîi gimnastele sovietice Latînina și Astahova, apoi japoneza Tanaka și cehoslovaca Bosakova, eterna mea rivală în probele de sol. Pe gimnastele sovietice le veți putea admira de altfel în concursul pe care îl vor susține cu noi la București în primele zile ale lunii aprilie. Va fi atunci primul nostru examen public al anului olimpic. Vă invităm să asistați.

Cu aceasta, Elena Leuștean ne-a dat de înțeles că interviul s-a terminat, mai ales că harnica antrenoare Maria Ionescu o aștepta nerăbdătoare lîngă paralele.

I. GOGA

„Iepurele mecanic"

„Stadionul Olimpic din Tokio s-a transformat în „Cinodrom". Această știre, relatată de ziarul „Combat" a produs o mare surpriză în rîndurile specialiștilor în atletism. Într-adevăr, după cum scrie ziarul, antrenorii care pregătesc pe atleții japonezi în vederea Jocurilor Olimpice de vară de la Roma au construit un aparat, numit „iepurele mecanic", al cărui scop este de a „trage" pe fondiști în timpul antrenamentelor. Această mașină, instalată pe patru roți, are 1,20 m. lungime, 45 cm. lățime și 6,7 cm. înălțime și poate fi condusă prin radio cu viteza dorită de antrenor. Pe bordul ei se găsește și un difuzor prin care antrenorul poate transmite indicațiile pe care le socotește necesare în timpul antrenamentului.

„Iepurele mecanic" este lansat în același timp cu grupul alergătorilor. El aleargă cu o viteză puțin superioară aceleia a fondiștilor astfel încît aceștia se simt „trași" în tot timpul cursei. Potrivit ziarului „Combat", deocamdată este încă prematur să poată fi trase concluziile asupra eficacității descoperirii antrenorilor japonezi. Ele urmează să fie cunoscute peste cîteva luni, la Jocurile Olimpice din capitala Italiei.

Varietăți ● Varietăți ● Varietăți

Esenin și sportul

Cu un fizic de adevărat sportiv, o carură atletică, Esenin îndrăgea mult viața în aer liber, sportul.

În ultimul său număr pe februarie, revista sovietică „Fizikultura i sport" publică un interesant articol, în care sînt relatate amănunte mai puțin cunoscute din viața cunoscutului poet sovietic.

Desigur este greu să ne imaginăm — scrie în articol — un Esenin sentimental, duios și mereu trist, așa cum a rămas în literatură, în rolul de sportiv și zelos practicant al culturii fizice. Și totuși aceste trăsături au existat paralel în viața poetului „Cringurilor albastre".

În numeroase amintiri despre Esenin se spune că acesta era un înotător de forță. Lucru firesc de altfel, pentru că poetul s-a născut și a crescut pe malurile rîului Oka, acolo unde apa atingea lățimea de aproape 600 metri.

Sora lui Esenin, Alexandra Alexandrovna, povestea că lui Serghei îi plăcea adesea să se ia la întrecere cu prietenii în traversarea rîului. Cînd avea numai 3 ani și jumătate, Serghei știa să călărească, iar mai tîrziu făcea adevărate escapade hipice în timpul nopții pe cîmpiile nesfîrșite ale Riazanului.

În urma călătoriei sale în S.U.A., Esenin nota la întoarcere, undeva, în jurnalul său de drum: „La o jumătate de oră după sosirea mea, douăzeci de ziare scriau că am o excelentă conformație fizică pentru atletism și că dacă aș rămîne acolo aș fi unul dintre cei mai buni sportivi americani". În lucrarea sa autobiografică Esenin scrie: „Cînd eram mic nu o dată i-am înlocuit bunicului cîinele de vînătoare; înotam prin lacuri și culegeam rațele pe care el le vînase. Mă cățăram cu ușurință pe copaci, iar printre băieții de seama mea aveam faima unui bun călăreț și a unui mare bătăuș".

Esenin era primul la jocuri sau la sport. Se păstrează și acum fotografia care îl înfățișează pe poet în satul său natal, Konstantinovo, în mijlocul unui grup de copii, înainte de începerea unui joc asemănător crochetului.

Cei care l-au cunoscut bine pe Esenin povestesc că acesta avea un fizic de adevărat sportiv, o carură atletică, era puternic și îndemînatic.

Poeziile „Deschide-mi strajă", „Ce este asta", „Herghelia" și multe altele exprimă predilecția lui Esenin pentru viața în aer liber, pentru sport, ni-l arată ca pe un mare amator de vînătoare, de înot și călărie. Lui Esenin îi plăcea mult boxul, care îți amintea de tradiționalele lupte cu pumnii, sport foarte popular în regiunea Riazanului.

INSTANTANEE

Lecțiile mele

Băieți! azi inaugurez lecțiile mele, prin care, hai, pomană, vă las să vă înfruptați din experiența mea. Și eu am ceva experiență la bază, că din 4 etape, 5 am suspendate. Voi să nu vă luați după cei care ar spune să nu-mi urmați exemplele. Astea sînt gurile rele; dar las-că le arăt eu la primul meci...

Începem cursul cu un capitol foarte important și „sportiv", în obținerea victoriei. Este vorba despre... TRAGEREA DE TIMP. Tactica aceasta o practică mulți, dar o practică neorganizat. De aceea, ochii la mine, băieți!

Să spunem că echipa conduce cu 1—0, 2—1, 3—2 sau alte scoruri strînse din astea la care, pînă auzi fluierul final, te apucă hipertensiunea. Să spunem că-n acest timp „cellalți" atacă și egalarea plutește în aer. Ce te faci? Simplu: o faci să nu mai plutească! De ce să plutească? Ce-i egalarea? Balon? Barcă? Ei, asta-i bună! Da, dar cum o faci să nu mai plutească? Ceasul e la arbitru și dacă pui mîna să-l dai înainte, te fluieră hent. Dar mai sînt metode. În primul rînd, dacă ești portar și trebuie să degajezi mingea, bate-o înfiți în pămînt... dar nu mult: de 18 ori. Și dacă ai greșit la numărătoare, ia-o de la început. Dacă arbitrul îți face semn să te grăbești, tu ascultă-l și bate-o înainte, că-i plină de praf și, nu-i igienic să joci cu o mingie prăfuită. Ce, arbitrul acasă nu-și bate covoarele? Și nu de 18 ori, le bate el mai mult. Și ce, tu, cînd el e cu bătătorul în mînă, stai cu ceasul și marchezi timpul, cum face el?

Dacă ești fundaș și trebuie să degajezi de la poartă, sînt alte metode. Îți iei poziția, îți iei elan, îți iei direcția, pe urmă îți iei gîndul de la mingie și te uiți puțin prin tribune. Dacă auzi de acolo: „hai, băiete, ce faci, că noi n-am luat bilet ca să ne uităm unul la altul", le dai dreptate. Îți iei din nou direcția și elanul și iar te oprești, fîlțîind fotograful de lîngă tuse, care-i cu Agfa pe tine nu te scoate dintr-un unghi care te avantajează. Îți schimbi poziția, ca să te fii din profil. Stai așa pînă te fotografiază și — dacă se poate — stai așa pînă developează poza.

Dar mai sînt metode pentru jucătorul de cîmp. În primul rînd se cere să practici un joc colectiv, adică să pasezi cît mai mult copiilor de pe margine, care aduc mingea. Ce, ei nu sînt suflete? De ce să nu tragă și ei un șut? Vrei să se spună că nu încurajezi cadrele tinere? Pe urmă, nu-i rău să angrenezi în joc prin deschideri lungi și pe spectatorii din tribune, care or fi înghețat și ei de cînd stau acolo, că nu știu ce-i cu primăvara asta friguroasă...

Se întîmplă însă uneori ca adversarii să egalize și să la chiar conducerea. Atunci începeți fraților să alergați și să vă grăbiți ca apucații, că mai sînt doar 5 minute pînă la sfîrșit și nu-i frumos să îți jocul în loc! Alergați băieți, că sînteți odihniți de cînd trăgeați de timp. Ce, ați uitat?

Mitică FLUIERATU
p. conf. Fred FIREA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația viața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 Interior 1400

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

EXPLORAREA ARCTICEI CENTRALE

În anul 1925, Roald Amundsen — primul om din Europa apuseană care a emis ideea explorării Arcticei din avion — a organizat, împreună cu inginerul american Lincoln Ellsworth, prima expediție aeriană în bazinul arctic. Această primă expediție polară aeriană a pornit în mai 1925 de la Spitzbergen și a atins paralela 87°43' latitudine nordică. Cele două hidroavioane ale expediției au aterizat pe o copcă, dar curînd ghețurile au avariat aparatele. Echipajele au reparat în 24 de zile unul din avioane, au amenajat o pistă de decolare și avionul a decolat și a ajuns în Țara de Nord-Est a arhipelagului Spitzbergen, unde a fost silit să aterizeze din lipsă de carburant. Echipajul a fost salvat de un vas norvegian, care

a remorcat hidroavionul pînă în fiordul Kongs. Expediția lui Amundsen a demonstrat că la nord de marea Groenlandei nu există uscat.

Primul om care a reușit să ajungă la Polul Nord pe calea aerului a fost ofițerul american Richard Evelyn Byrd. Aceasta s-a întîmplat la 9 mai 1926. Două zile după Byrd, un dirijabil avînd la bord pe Amundsen, Ellsworth și mai mulți tehnicieni, printre care și inginerul militar italian Umberto Nobile — care a funcționat ca pilot al dirijabilului — a efectuat, pentru prima oară în istorie, un zbor cu dirijabilul deasupra Polului Nord. Deasupra Alaskăi, în zbor de reîntoarcere, dirijabilul a fost silit să aterizeze din cauza unui vînt năprasnic.

În mai 1928, Umberto Nobile a sosit în fiordul Kongs cu dirijabilul

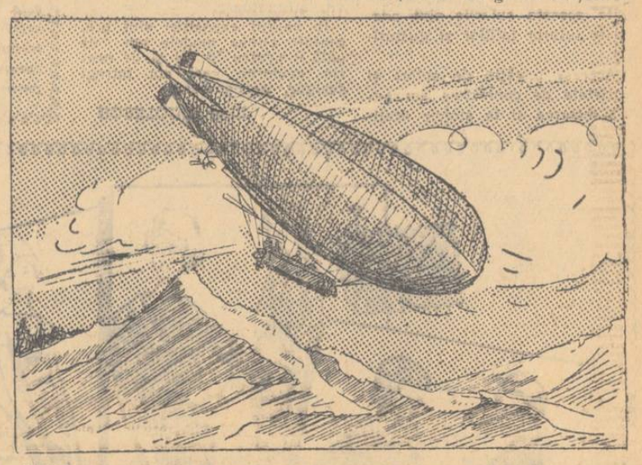

„Italia", construit de el la Roma, cu scopul de a zbura la Pol. Primul zbor n-a reușit, n-a reușit nici al doilea. A treia și ultima încercare a lui Nobile de a ajunge la Pol s-a încheiat în mod tragic. Decolînd la 23 mai 1928 din fiordul Kongs, Nobile a ajuns în dimineața de 24 mai la Pol și a zburat deasupra lui timp de două ore, stîrnind senzație în întreaga lume. Inginerul italian nu și-a putut însă traduce în practică proiectul de a ateriza, din cauza vremii foarte nefavorabile. El a comandat cale întoarsă, dar din cauza scăderii bruște a temperaturii, nava s-a acoperit de gheață, a început să piardă gaze și s-a prăbușit la nord de Spitzbergen, izbindu-se cu violență de gheață. Nacela s-a sfărîmat, mecanicul a fost omorît, iar 9 oameni din nacelă au căzut pe gheață. În nacelă rămînînd doar 6 oameni, dirijabilul s-a mai ușurat, s-a ridicat în aer și a zburat

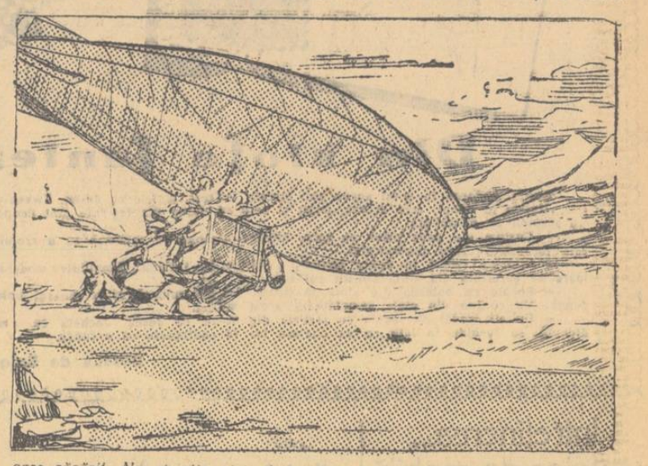

spre răsărit. Nu se știe nici pînă azi care a fost soarta celor 6 oameni rămași în nacelă. Despre cei 9 membri ai echipajului care au căzut pe gheață, printre care și Nobile, se știe că au avut mîinile sau picioarele fracturate și că gheața pe care căzuseră a alunecat în derivă spre sud, iar peste cinci zile a ajuns lîngă insula Foyn. Semnalele S.O.S. lansate de aparatul de radio de care dispuneau naufragiații nu au fost receptionate. Nobile a trimis spre sud trei oameni în stare mai puțin gravă. După alte cîteva zile a putut fi stabilită poziția aproximativ exactă a grupului Nobile. La 20 iunie, un pilot de pe vasul italian „Citta di Milano" a zărit grupul și a aruncat provizii de alimente și haine. La 24 iunie un pilot suedez a aterizat lîngă naufragiați. El a luat pe bord pe Nobile — care în ciuda tradiției marinărești nu s-a salvat ultimul, ci primul — dar avionul s-a avariat în zbor și a aterizat forțat.

Și Roald Amundsen — pe bordul unui avion — a pornit în ajutorul supraviețuitorilor expediției Nobile. Dar avionul „Latham", avînd la bord pe Amundsen și un echipaj de 6 oameni, a dispărut fără urmă. În felul acesta și-a găsit sfîrșitul marele explorator și cercetător polar Roald Amundsen, primul om care a ajuns la Polul Sud, omul care a zburat din Europa în America trecînd peste Polul Nord.

Cu excepția lui Nobile, cei alți cinci supraviețuitori ai catastrofei dirijabilului „Italia" au fost salvați de spărgătorul de gheață sovietic „Krasin", care i-a adus pe vasul italian „Citta di Milano".

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Noutăți

Industria bunurilor de consum din țara noastră, în continuă dezvoltare, a produs, anul trecut, cu peste 150.000.000 m.p. diferite țesături, 9 milioane 500 de mii perechi încălțăminte, circa 1 milion hl. lapte, 9.000 tone unt etc., mai mult ca în anul 1948. În perioada 1950—1958 au fost introduse în producție 30.400 noi articole și sortimente. Asemenea cifre, nu au nevoie de comentarii. Pentru a veni în sprijinul cititorilor noștri, în cunoașterea noilor produse industriale, care apar aproape zilnic în magazine, îi vom informa săptămânal asupra acestor produse din diferite sectoare industriale, precum și asupra noilor articole și sortimente ce sînt în pregătire.

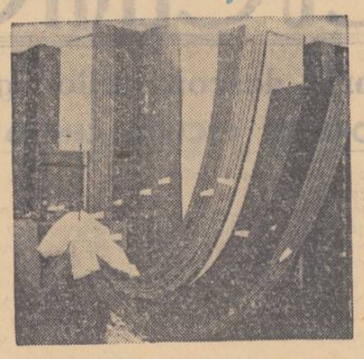

Vă prezentăm azi noile țesături din lînă, pregătite în vederea contractărilor pe semestrul II al anului 1960. Am vizitat, nu de mult, expoziția organizată de Departamentul Industriei Ușoare cu aceste produse. Expoziția cuprinde peste 100 de articole noi, realizate într-o gamă variată de culori, în diferite contexturi, avînd un aspect atrăgător. Foarte reușite sînt noile țesături (fanteziuri cu bucle) destinate pentru jachete și taioare pentru femei.

Te atrag aici și țesăturile din lînă, mohair, cu spic, specifice pentru jachete și pardesie pentru femei și stofele velur cu spic, în diferite culori, pentru pardesie și paltoane sau noua țesătură pentru rochii de ocazie, imitație dantelă, realizată printr-un procedeu tehnologic special. Nu comitem nici o indiscreție dacă arătăm că de data aceasta culorile sînt adecuate tuturor taliilor și gusturilor.

Această bogăție de culori și varietate de contexturi am putut remarca și la stofele destinate pentru costume bărbătești. Aici, îți atrag atenția țesăturile superioare din fire pieptănate, (kamgarn) în dungi, pătrate și uni. În domeniul stofelor bărbătești creatorii au demonstrat că se pot realiza țesături de calitate și din fire cardate, în diverse culori și desene. Sînt prezentate stofe subțiri, specifice sezonului cald, pentru costume bărbătești dar nu lipsesc nici țesăturile clasice pentru paltoane și pardesie.

Pentru copii au fost realizate stofe speciale, cu o greutate specifică mai redusă, în culori vii, atrăgătoare.

În cadrul expoziției sînt prezentate cîteva modele noi de pălă îi pentru litoral și de ocazie moderne, care vor întregi desigur, garderobele.

Rica NICOLESCU

E bine să știți...

● ELENA IONIȚĂ — Avrig. *Pentru curățirea tălpilor de crep se spală cu perie cu o soluție groasă de săpun neutral (fulgi sau de barbierit) Urmează o a doua spălare cu apă curată, care are drept scop să îndepărteze complet soluția de săpun. Dacă crepul e pătat, se vor folosi proiecte specifice, însă pentru aceasta e necesar să cunoaștem natura petei. După completa uscare, încercați să frecați marginea cu hîrtie de șlefuit, pentru a-i redeschide porii. Cînd spălați, fiți atentă să nu udați ața de cusut a ramei, căci astfel riscați ca ea să putrezească și ca atare să se desprindă prima talpă (cea cusută).*

● MARY TUDORACHE — Ciorăști. *Citiți răspunsul de mai sus.*

● FLORICA COMȘA — Sibiu. *Lipirea marmorei se face în felul următor: se prepară o pastă — în cantitate necesară spărturilor — din soluție de silicat de sodiu de 30° Baumé, în care se adaugă cretă pisată (în cazul dv. este bine să căutați cretă roșie, pentru a fi la culoarea marmurei). Cu această pastă se ung porțiunile crăpate, care se string apoi, menținîndu-se astfel, pînă ce ne asigurăm de efectul dorit.*

● ARCADIE MIHĂIESCU — Crasnalenca. *Pentru a reda luciul mobilei, frecați descriind mici cercuri pe porțiuni mici cu o bucată de lînă, impregnată într-un amestec format din două părți untdelemn la o parte esență de terebentină.*

● MIHAI NICHIFOR — Suceava. *Nu vă sfătuim să încercați singuri să vă revopsiți mobila — mai ales dacă e nouă — întrucît această operație reclamă îndeaproape. Procedeul de vopsire este în funcție de felul vopselei alese. În orice caz va trebui ca în prealabil să se curețe stratul de lac existent pe mobilă.*

TIPARUL PRACTIC

Rochițe pentru fetițe

Cînd copiii sînt mici, murdăresc mai mult rochițele ceea ce necesită o garderobă mai numeroasă decît mai tîrziu. De aceea vă indicăm un model de rochiță foarte simplu de executat. Croind mai multe rochițe după același tipar din diferite culori în țesături uni și imprimate și aplicînd fie garnitura din zig-zag, fie șuitaș la fiecare rochiță altfel aranjată, în rotunduri sau colțuri, obținem efecte diferite rochițele părînd cu totul alt model fiecare.

Pentru ca rochița să fie mai apărată în timpul jocului, vă indicăm și un șorțuleț simplu de executat care are de asemenea garnitură din șuitaș sau zig-zag. Se poate executa din țesături uni sau imprimate, vom avea grijă să asortăm la rochițe uni, șorțuleț imprimat și invers. Tiparele sînt indicate pentru fetițe de la 2 la 4 ani cu rezerve cu tot după cum urmează: 1, 1/2 cm. la umeri și cusăturile din părți, 1/2 cm. la gît, răscroiala mînecilor, la capul mînecilor, la guler, la cordoane, funde și bentițe.

La tiv se rezervă 6 cm. și dacă vrem putem lăsa și mai mult. Dimensiunile sînt indicate în cm. Pentru rochiță sînt necesari 80—90 cm. la lățimea de 90 cm. pentru șorțuleț 45—50 cm. Toate tiparele sînt indicate pentru 1/2 parte. Materialul în schiță este pus pe fir dublu, mijlocul feții la rochie și șorțuleț fiind puse la latura netăiată a materialului.

Înainte de croit să punem peste noapte materialul în apă deoarece bumbacul intră la apă. După ce așezăm tiparele astfel ca să nu se risipească materialul, însemnăm după tipare cu cretă sau un creion.

Înseilăm umerii și părțile cu rezervele indicate (la părți putem lăsa rezerve mai mari). După probă, se dau cusăturile la mașină, se descalcă și se surfilează, sau se festonează. Tivul se îndoaie și se festonează apoi se coase ascuns (șlafir), sau dacă vrem să fie mai durabil îl dăm la mașină cu ață în culoare.

Gulerul este din două bucăți deoarece rochița se închide la spate. Schița indică executarea gulerului. După ce l-am dublat dînd la mașină latura din afară pînă în vîrf, îl întoarcem pe față, îl călcăm, îl aplicăm la gîtul rochiței cu o bentiță din material în bie, îi dăm la mașină și-l întoarcem cum indică săgeata în figura 2.

În figura nr. 3 vedem cum se coase de mînă bentița după ce am întors-o prinzînd ușor din rochiță cu acul pentru a nu se vedea împunsăturile pe față.

Rochița are cusătură pe mijlocul spatelui și se închide la git cu 2—3 bride cu năsturei. Buzunărelul rotunjit are un tiv la partea care rămîne necusută pe rochie, de 2 cm. Garnitura de zig-zag sau șuitaș se aplică cu tighel pe față.

Tiparul de șorțuleț, are rezerve după cum urmează: 3 cm. la tiv care se coase la mașină și 1/2 cm. la toate celelalte lățimi, bretele, funde, tablie, etc.

După ce se dă tivul la mașină și laturile din părți însemnate cu X se face un tiv la piciorușul mic al mașinei latura rămasă nefăcută curat, se încrețește și se aplică la cordon cu mașina. Cordonul este croit de 6 cm, lățime, se dublează și rămîne aspect gata 2, 1/2 cm. la fel cu bretelele. Tablia de la piept se dublează ca fiind expusă mai mult murdăririi deci și frecatului la spălat.

Se prinde tăblia de cordon cu un tighel pe față care se dă jur-împrejurul tăbliei. Fundele nu se dublează, se lasă late doar cu un tivuleț la piciorușul mic al mașinii și se coase la capetele cordonului făcîndu-se un pliu ca să corespundă la lățimea cordonului. Capetele bretelelor la spate se încrucișează, se lasă mai lungi (cu rezervă pentru crescut) și se coase nasturi care se prind în 2 butoniere executate pe cordonul șorțulețului.

Texți și desene de Dora COJOCARU

Meniul săptămînii

28 MARTIE — 3 APRILIE 1960

— Morcovi cu unt și smîntînă; chiftele marinate; compot de prune.

— Mămăliguță cu brînză și unt; cărnați cu piure de cartofi și murături; halva.

— Supă de zarzavat (cremă cu pîine prăjită; mazăre sote cu crochete de griș; orez cu lapte.

— Supă de carne cu zdrențe; rasol din supă cu sos de bulion; gogoși.

— Salată de cartofi; mîncare de prune cu carne; mere.

— Borș de carne; macaroane cu brînză; compot de vișine (conserve).

— Iahnie de fasole boabe cu murături; mîncare de castraveți cu carne; cornulețe (de vanilie) cu nuci.

Morcovi cu unt și smîntînă

CANTITĂȚI: 500 gr. morcovi, 1 lingură unt, 1 linguriță zahăr (facultativ) 1/2 pahar smîntînă, 1/2 linguriță făină, sare.

Se curăță morcovii, se spală, se taie ca tăiței sau cuburi mici și se pun la fiert cu untul, zahărul, sarea și 3—4 linguri de apă. Se lasă să fiarbă acoperit, înăbușit la foc mic, adăugînd cîte 2—3 linguri de apă pe măsură ce scade. Cînd morcovii sînt fierți, se adaugă smîntîna amestecată cu o linguriță de făină. Se lasă să mai dea un clocot-două. Se servește cu crochete de griș.

Crochete de griș

CANTITĂȚI: 1 pahar griș, 1 pahar apă, 1 pahar lapte, 1 ou, 1 linguriță unt, 1 lingură făină, sare.

Se pun la fiert laptele cu apă, tar cînd clocotește se toarnă grișul puțin cîte puțin, făcîndu-l să curgă ploaie. Se amestecă neîncetat pentru a se evita formarea cocoloașelor, lăsînd să fiarbă încet pînă ce capătă consistența unei mămăliguți moi. Se dă la o parte de la foc, se adaugă untul și sarea, se amestecă, tar după ce s-a răcit se adaugă oul bătut, amestecîndu-se bine. Din această compoziție se ia cîte o lingură și se formează cu mîna, tăvălind prin făină, crochete de mărimea unui mititel. Se prăjesc în untură, fierbinte. Se servesc la soteuri.

Cornulețe de vanilie cu nuci

CANTITĂȚI: 140 gr. unt, 60 gr nuci măcinate, 70 gr. zahăr pudră, 170 gr. făină, zahăr vanilat.

Se freacă bine untul cu zahărul se adaugă nucile, vanilia, făina și se frămîntă. Se ia cîte o bucată din coca obținută și se face un rulou de grosimea unui deget. Se taie ruloul în bucăți lungi de 4—5 cm., se curbează fiecare bucățică, dîndu-i forma unui cornulet. Se așează pe o tavă unsă cu unt și se coace la foc potrivit.

Știați că...

...O supă limpede și gustoasă se obține punînd carnea la fiert în apă rece, spumînd-o bine și numai după aceea adăugîndu-i zarzavatul?

...Pentru a stimula pofta de mîncare nu este suficient ca bucatele să fie gustos preparate? Ele trebuie servite și prezentate cît mai frumos.

Maria DELEANU

Cutierul nostru

CORINA — **Botoșani.** Ne pare foarte rău că nu vă putem da un răspuns clar la întrebarea dv. Aceasta de fapt trebuie adresată direct celui interesat. Numai el poate ști și spune exact ceea ce va face. Dacă ne-am orienta după sumedenia de cazuri de acest fel care ne sînt nouă cunoscute răspunsul ar fi și da și nu. Depinde totul de cel în cauză.

D. MONICA — **București.** După cîte am înțeles noi, ați făcut tot ce era posibil pentru a schimba starea actuală de lucruri. Nouă ni se pare că atitudinea dv. de înțelegere și bunăvoință a fost interpretată greșit. Ar fi de aceea bine să dați dovadă de mai multă fermitate și intransigență, fără, bineînțeles să depășiți limitele unei comportări civilizate. În mod foarte categoric și precis trebuie lămurite toate cele de pînă acum, pentru a nu se ajunge la complicații prea mari. E datoria dv. să încercați și în acest fel. Dacă nu...

E. P. — **București.** O să fie destul de greu să îndepliniți un rol ca cel pe care vreți să vi-l asumați. Pînă la urmă — după cîte am dedus noi din scrisoarea dv. — se pare că o să aveți nevoie de sfaturi ca să ieșiți din încurcătură. Dar să sperăm că o să fiți tot timpul... rațională. Este într-adevăr nevoie de tact și delicatețe, de înțelegere și răbdare. Vă trebui găsit ceva care să-i trezească interesul, să-i pasioneze. Discutiile să fie orientate întotdeauna spre astfel de lucruri pasionante, plăcute. Poate reușiți. Vă dorim succes.

MAȚA BIANCA — **Bacău.** Întrebările dv ar merita o discuție mai amplă. Spațiul nu ne permite însă o astfel de discuție așa că o să vă răspundem pe scurt. Era de datoria copilului să discute cu tatăl sau cu mama sa despre cele observate. Este destul de mare și poate înțelege foarte bine toate lucrurile. Are dreptul dar și datoria să-și spună părerea cinstit față de amîndoi părinții fără a ține sau măcar supăra pe cineva. La toate celelalte întrebări răspunsul nostru este unul singur: să se întreprindă numai acele acțiuni care pot duce la înlăturarea neînțelegerilor de pînă acum la întărirea familiei în scopul asigurării unei mai bune convietuiri, creșterii și educării copilului în spiritul unei înalte ținute morale.

B. R EMY — Sîntem în totul de acord și vom primi cu bucurie scrisorile dv. Problema pe care v-o puneți dv. în prezent n-o socotim de natură să vă îngrijoreze prea mult. Nu trebuie să vă creați asemenea dileme artificiale. Nu vedem nimic rău în faptul că ei au situația aceasta. Gîndiți-vă că au fost (și cu siguranță vor mai fi) multe cazuri în care vă veți bucura că au această situație. Nu trebuie să priviți cu ochii în pămînt Ba din contră. În ce privește comportarea, iar nu trebuie să vă faceți multe probleme. Să fiți numai atentă la exagerări care ar putea avea urmări mai puțin plăcute.

B. G. I. — **București.** Dacă lucrurile continuă tot ca pînă acum, cu toate încercările dv. de a schimba ceva, nu există decît soluția la care v-ați gîndit deja. Nu întreprindeți însă nici o acțiune pînă nu mai faceți o ultimă încercare de a salva situația.

Sfaturi cosmetice

VERONICA T. — București: Curățirea obrazului înainte de culcare este o condiție esențială atît pentru persoanele care se fardează cît și pentru cele care nu se fardează deoarece în acest fel se îndepărtează praful și impuritățile depuse pe față în cursul zilei. Vă indicăm în acest scop formula unui lapte de toaletă: lanolină 10 g. săpun gras 3 g., unt de cacao 5g., borax 1 g., apă 85 g. Pentru a vă putea răspunde la toate celelalte întrebări vă rog să-mi indicați adresa exactă.

SILVIA — București: Ten gras. Pentru tenul dv. vă recomand să vă ștergeți obrazul seara înainte de culcare cu următoarea lotiune: Acid boric 1 g., acid lactic 2 g., camfor 1 g., alaun 1 gr., alcool de 90 de grade 30 gr., apă 70 g. De asemenea odată pe săptămînă aplicați pe față o mască formată dintr-un albuș bătut cu 1/2 linguriță zeamă de lămîie.

CATARINA — Brăila: Ridurile de pe frunte, la vîrsta dv. tînără se datoresc repetatelor contracții la care supuneți mușchii frunții încruntîndu-vă în mod inutil. Masajul pe care-l practicați folosind în acest scop crema grasă este corect. Este, însă, necesar să vă controlați mișcările mușchilor frunții, deoarece în caz contrar, cutele se vor adînci din ce în ce mai mult.

LUCIA — Vaslui: Puncte negre. Pentru îndepărtarea punctelor negre procedați în felul următor: fierbeți apa într-un vas în care ați aruncat puțin floare de mușețel, lueți vasul de pe foc și expuneți-vă obrazul.

Pentru a nu pierde din abur acoperiți capul și vasul cu un prosop mare. După 10 minute ștergeți fața cu un șervețel de hîrtie. Presați apoi fiecare punct în parte cu două degete învelite în tifon. Dezinfectați obrazul cu alcool și aplicați o mască din gălbenuș. Pentru a preîntîmpina formarea ridurilor puteți folosi crema Lanolină pe care o găsiți în comerț. Regiunile care prezintă puncte negre nu trebuie unse cu cremă. Uleiul de ricin nu dăunează vederii, totuși dacă este rînced poate irita pleoapele.

ADRIANA — Anina: Pentru a vă putea fi de folos indicați-mi dacă tenul dv. este uscat, gras sau normal, dacă prezintă pete sau pistrui. Pentru celelalte întrebări comunicați-mi adresa exactă.

I. ILIE — Ten gras. Este necesar să renunțați la folosirea săpunului. Veți șterge obrazul în fiecare seară cu următoarea loțiune: acid salicilic 1 g., camfor 1 g., alaun 1 g., alcool de 90 de grade 30 g., apă 70 g., Pentru moment nu cred că este necesar să folosiți vreo cremă.

OLIMPIA MOCANU — Brăila: Vă rog să-mi comunicați dacă cosurile sînt localizate numai în anumite regiuni sau sînt răspîndite pe toată fața. Pentru a vă putea indica tratamentul este necesar să cunosc natura tenului (gras, uscat etc.), vîrsta, profesia și mediul în care lucrați.

B. M — Iași: Pentru a vă putea da rețetele pe care le solicitați este necesar să mi comunicați dacă tenul dv. este gras uscat sau mixt Pentru celelalte întrebări indicați-mi adresa dv. și veți primi răspunsul prin poștă.

MIHAELA — T. Severin: Procedeul pe care l-ați folosit pînă în prezent este bun cu excepția faptului că ați menținut crema pe față și în cursul nopții ceeace nu este indicat. Înainte de culcare trebuie să vă ștergeți obrazul pentru ca pielea să poată respira în voie. Deoarece lucrați în mediu cu praf ar fi bine ca dimineața să spălați obrazul cu apă rece sa-l ungeți cu puțină cremă și apoi să-l pudrați — protejîndu-l astfel împotriva prafului. Pentru îndepărtarea punctelor negre, vedeți răspunsul dat cititoarei Lucia-Vaslui Formula cremei pe care o solicitați este următoarea: Perhidrol 1 gr., lanolină 15 g., ulei de parafină 7 g., ceară albă 1 g., borax 1 g apă 10 g Această cremă nu se va aplica în regiunea din jurul ochilor.

CONORA — București și LIVIA MIA — Panciu sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a li se răspunde prin poștă.

Anca BOGDAN

Răspuns unei cititoare

MARINACHE — București. *Practic este greu să revopsiți o țesătură dintr-o culoare închisă într-una mai deschisă, cum e cazul la dv. din maro în verde. Există o posibilitate de albire a țesăturilor, însă ea nu vă va da rezultatul dorit: obținerea unei culori mai pale și uniforme. La o curățătorie chimică vu fi posibil să se obțină o decolorare totală a țesăturii și apoi va putea fi revopsită în culoarea dorită. Înainte însă va trebui să se cerceteze rezistența țesăturii.*

Din stofe fantezi

Foarte moderne în acest sezon sînt stofele fantezi, stofele cu desen. Tweed-urile, în toate variantele, stofele în dungi, cele ecosez, pepit și cele cu desen din țesătură sînt deopotrivă de căutate pentru sezonul de primăvară.

— Costum din două piese pe corp. Mîneca kimono se continuă cu o croială pe corsaj în care este încrustată clapa buzunarului.

— Dintr-un tweed în desen mărunt, o rochie cu jachetă. Simplitatea modelului este scoasă în valoare de garnitura din stofă uni în culoare.

— Rochie cu bolerou din stofă în dungi. La gît, mînecă și la gulerul boleroului garnitură de dungă. Un cordon din piele completează acest model.

— Un alt model de rochie cu jachetă din stofă cu un desen. Jacheta cu revere mari și linia dreaptă, se închide în față cu un nasture iar în continuare cu o fundă.

Desene de Raia SOLOMONICA

Jachețică de noapte cu croială gen bolero

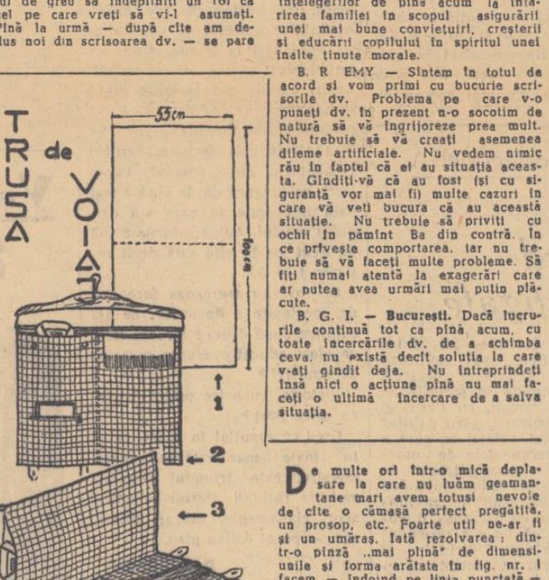

Foarte originală prin faptul că se lucrează dintr-o dată, avînd cusături numai la subțioară. Se tricotează din 150 gr lînă cu două ace de 2,5. Părțile elastice se lucrează un ochi pe față și unul pe dos cu ace de 2,5 Restul se lucrează cu acele mari în punct de jerseu.

Începem cu partea elastică a unei manșete, montăm 76 ochiuri, urmînd lucrul pînă în mijlocul spatelui exact după schemă (fig. 1) Repetăm în sens invers, terminînd cu cealaltă manșetă. Fig. 2 reprezintă jacheta gata montată.

Întreținerea... stofelor de mobilă

Pentru curățirea de praf a stofelor de mobilă, trebuie evitată baterea sau frecarea lor cu o perie aspră, deoarece baterea provoacă întinderea iar frecarea duce la desprinderea de fibre, ambele slăbind țesătura. Pentru a se evita aceste neajunsuri este de dorit folosirea unui aspirator de praf sau în lipsa acestuia a unei perii moi și a unui valnar de trestie mic sau de cauciuc.

Înmagazinarea prafului la încheieturile în cute ale stofei de mobilă duce la tensionări prea mari, care rup, în preajma cutelui, stofa de mobilă. Aceste locuri, trebuie deci să fie curățate cît mai des și cu mare atenție.

Impregnarea insecticidelor să nu se facă decît numai pe porțiunile lemnoase, altfel se periclitează calitatea, coloritul și aspectul țesăturii, deoarece insecticidul este aspirat în interiorul stofei și o îmbîcsește.

Pentru reîmprospătarea coloritului stofei de mobilă este recomandabil din cînd în cînd ștergerea ei cu o bucățică de pînză moale înmuiată în apă cu oțet (un pahar de apă cu o linguriță de oțet.)

Atunci cînd se constată slăbirea țesăturii prin destrămare de fire sau prin rupere, trebuie chemat din timp un stoper de stofe pentru repararea țesăturii și evitarea extinderii uzurii. În cazul ruperii unui fir, trebuie tăiat cu foarfeca și nu tras, pentru a nu se produce goluri pe o porțiune mai mare între fire.

Cum să ne purtăm în societate

Tot mai mulți cititori ne scriu la redacție, propunîndu-ne publicarea unor materiale despre bunele purtări în societate. Socotind că frumoasele deprinderi, respectul pentru cei din jurul nostru fac parte din zestrea morală a oamenilor muncii — bărbați și femei deopotrivă — începem, în numărul de față, prin a răspunde unor cititori și cititoare.

Cînd mergem în vizită

Ne vom referi la vizitele între prieteni intimi, vizite care nu dau naștere unor probleme de ordin... protocolar, deși, după părerea noastră, prietenia nu exclude bunele purtări, cum sînt unii tentați să creadă

Sîntem invitați, așa dar, la soții X. care sărbătoresc un eveniment important în viața lor: au primit o locuință nouă și-i fac... inaugurarea.

Prima noastră îndatorire va fi să ne prezentăm frumos din punct de vedere vestimentar. Nu e nevoie neapărat de haine noi, ci de haine curate, bine periate și călcate: aceasta este un mod de a dovedi că le cinstim, cum se cuvine, pe gazde. A doua grijă — esențială pentru respectarea normelor de bună purtare în societate — este punctualitatea Dacă gazda v-a fixat o oră, respectați-o cu strictețe, mai cu seamă dacă sînteți invitați la masă. Reuniunile festive sînt totdeauna prilejuri de a oferi mici daruri: un buchet de flori, un obiect despre care știți că ar face plăcere gazdei (e bine să faceți, în prealabil, o mică „anchetă" discretă) — în nici un caz lucruri nepotrivite, inutile.

A ști să te porți în societate înseamnă, apoi, a participa, împreună cu ceilalți oaspeți, la conversația generală, a nu face „aparteuri" (ca la teatru), a nu arunca priviri indiscrete în ungherele pe care gazda le ține deocamdată ascunse privirilor, a mînca tot ce vi se oferă (dar fără lăcomie), a respecta curățenia apartamentului, a nu pune scrumul de țigară în vasele de flori sau în farfuriioarele de tortă... A ști să te porți în societate, pentru bărbați, înseamnă a fi amabil cu toată lumea, cu toate femeile — indiferent de vîrstă — și a nu dansa toată noaptea numai cu una singură. A ști să te porți în societate înseamnă a-i lăsa și pe alții să vorbească și în nici un caz să nu monopolizezi conversația, înseamnă a asculta anecdote (chiar dacă le știi) pe care un om mai vîrstnic ține cu tot dinadinsul să le povestească, a te scula de pe fotoliu ca să-l cedezi unei femei.

A ști să te porți în societate, pentru femei, înseamnă a nu pune întrebări indiscrete, a nu vorbi cu glas tare, a nu rîde strident, a nu-ți face buzele în fața celorlalți oaspeți și, dacă e nevoie, a ajuta gazda la servit... Înseamnă a nu refuza invitația la dans a nimănui, cu riscul chiar de a vă chinui cîteva minute; înseamnă a fi respectuoși cu femeile mai vîrstnice, a lăuda priceperea culinară a gazdei și în nici un caz a invoca „regimul de slăbire" tocmai în seara aceea. Iar a doua zi, atît pentru bărbat, cît și pentru femeie, înseamnă a găsi prilejul de a mulțumi încă odată gazdei pentru frumoasa primire pe care a făcut-o.

Păpănghelele lui Top

povestite de el însuși

XIV

Habar nu aveam nici ce înseamnă lecție, nici ce-i ăia să repeți Așa că m-am dus binișor, înapoi, la coșulețul meu. Dar cum să adorm, cînd tatăl lui Mihu umbla tot timpul prin bucătărie, vorbind de unul singur, sau se așeza la masă și începea să fîsnească din toate cărțile și caietele lui!

Din cînd în cînd își trecea mîna peste

frunte și oftă. Se vedea cît colo că e tare obosit, dar nu se ducea la culcare. Odată, și-a pus capul sub robinet și a lăsat apa să șiroiască atît de tare, încît am închis ochii, să nu mai văd.

Peste vreun ceas, a venit în bucătărie și mama lui Mihu. S-a oprit în prag și s-a uitat la bărbatul ei, fără să spună nimic. Pe urmă, s-a apucat să trebăluiască la mașina de gătit Cînd a fost gata, i-a pus în față, pe masă, o ceașcă mare, plină cu băutura aceea neagră și herbinte care se chiamă cafea. Apoi, s-a așezat pe un scăunel lîngă dînsul și și-a trecut de cîteva ori palma prin părul lui.

— Te obosești prea mult, dragul meu, a spus ea, încetișor.

Tatăl lui Mihu a început să rîdă:

— Nu-i nimic! Tu știi doar că nu-mi face bine odihna!

Au stat cîteva clipe, lipiți unul de celălalt, și s-au privit în tăcere, ochi în ochi, cum se privesc oamenii, cînd se iubesc mult. Ea a luat apoi ceașca cu cafea și i-a dus-o la gură. Așa tăcea cu Mihu, cînd era mic de tot și-i dădea să bea laptele. Dar tatăl lui Mihu nu era mic și știa să bea singur din ceașcă, așa că n-am înțeles de ce era nevoie să-l ajute.

Pe urmă, pe semne că am adormit din nou. Cînd m-am deșteptat, tatăl lui Mihu era singur și se învîrtea prin bucătărie, vorbind cu glas tare. Văzînd că m-am trezit, el a zîmbit:

— Ce, Top, nu te las să dormi?

Eu mi-am dat urechile pe spate, adică: „Nu mă supăr eu pentru atîta lucru!".

Tatăl lui Mihu a început să rîdă deabinelea:

Text: N. MINEI; desene H. LERU

(Va urma)

DE TOATE

Istoria parașutei

Oricît ar părea de curios, parașuta nu este o invenție contemporană. Încă din cele mai vechi timpuri oamenii au observat și studiat unele fenomene, care au dus apoi, treptat, la confecționarea uriașelor umbrele de mătase. În antichitate erau folosite împotriva soarelui un fel de umbrele din crengi și din frunze. Uneori, cînd se stîrnea vîntul, aceste umbrele erau smulse din mîinile oamenilor, „pluteau" purtate de vînt și coborau în cele din urmă, lin, la pămînt. Așa au ajuns oamenii să se gîndească la posibilitatea de a se arunca de la o înălțime oarecare, aterizînd fără vătămare. O. V. Zaluțki, cărula îi datorăm o interesantă scriere despre pionierul parașutismului modern, Oleg Evghenievici Kotelnikov, povestește că printre locuitorii satului Hertvisi, se găsește o cetate construită în secolul al XII-lea de un meșter vestit pe vremea ceea și de ucenicul acestuia. La terminarea lucrării se văzu că partea construită de ucenic era mai reușită. Gelos, meșterul reteză schelele, în timp ce ucenicul se mai afla în turn. Nemaiputînd coborî, acesta își făuri din surcele, nuiele de salcie și bucăți de șindrilă, un fel de parașută. El a ajunse teafăr la pămînt dar, la aterizare, se lovi în tăișul unei toporițe pe care o purta la brîu și muri. Iată, deci, cu cîtă vreme în urmă trebuie căutați precursorii temerarilor parașutiști din zilele noastre !

Parașutismul are puternice rădăcini în rîndurile poporului rus. Mărturie stau nu numai numeroasele recorduri cucerite în decursul ultimilor ani ale parașutiștilor sovietici, ci și o... veche operă literară. Este vorba de monumentala lucrare „Cuvîntul lui Daniil Zatocinik" (sec. XIII) în care se scrie că la serbările populare „unii își dau drumul de pe biserică sau de pe o casă înaltă, cu ajutorul unor aripi de mătasă".

În apus, parașuta a început să fie cunoscută pe la începutul sec. XVII. Totuși, prima descriere a unei parașute, cu detalii... tehnice, îi aparține lui Leonardo da Vinci. Un manuscris al lui Fausti Veranzio din Veneția atestă că, în 1617, s-a făcut încercarea unui soi de parașută. Fizicianului francez Sebastien Lenormand i se datoresc numeroase încercări și experiențe în acest sens. Lenormand a „debutat" sărind el însuși, de la primul etaj al unei clădiri, avînd în fiecare mînă cîte o umbrelă. El a repetat isprava sărind din turnul observatorului din Montpellier. Firește, încercările acestea n-au fost scutite de întîmplări tragice. În 1837, englezul Cocking și-a găsit moartea încercînd o parașută de construcție originală, cu partea concavă orientată în exterior, spre cer. Un croitor austriac, care inventase un „costum-parașută" avu același sfîrșit sărind din Turnul Eiffel, de la o înălțime de 63 m.

Cel care a inventat parașuta modernă, tip raniță, este... un actor ! Oleg Evghenievici Kotelnikov, personalitate complexă, dirija orchestre simfonice, compunea romanțe, cînta la vioară și avea o voce de tenor. Ofițer în armata țaristă pe care a părăsit-o dezgustat de moravurile vremii — Kotelnikov se făcu actor, regizor și impresar de teatru. Odată, asistînd la o serbare aviatică, a fost martorul unui accident care l-a costat viața pe unul din cei mai buni piloți ruși. Din clipa ceea, impresionat, Kotelnikov și-a consacrat forțele și energia creatoare pentru găsirea mijloacelor cele mai eficace pentru salvarea vieții aviatorilor. La început se gîndi să așeze parașuta în... casca pilotului dar renunță repede și ajunse la concluzia că locul cel mai nimerit este pe spatele acestuia. Primele experiențe le-a început în anul 1910 Un an mai tîrziu, la Novgorod, Kotelnikov a dat drumul dintr-un balon captiv, unei parașute care avea agățat de ea un manechin de mărimea și greutatea unui om. Funcționînd perfect, inventatorul sări el însuși și aterizâ în bune condițiuni.

Invenția lui Kotelnikov, minimalizată în vremea stăpînirii țariste, și-a aflat adevărata apreciere în anii puterii sovietice. Inventatorul a fost distins în anul 1938 cu insigna „Constructor al primei parașute", iar în 1944 cu ordinul „Steaua Roșie". Kotelnikov a murit la 22 noiembrie 1944. Astăzi, parașutiștii sovietici, sportivii curajului cinstesc memoria acestui inventator de seamă prin performanțe care stîrnesc admirația unanimă.

F. Z. FLORIN

A venit primăvara...

Desene de C. FLORIAN

...Șoltii păcii zboară în toate direcțiile

...Ghețurile încep să se topească

...Unii își încearcă norocul...

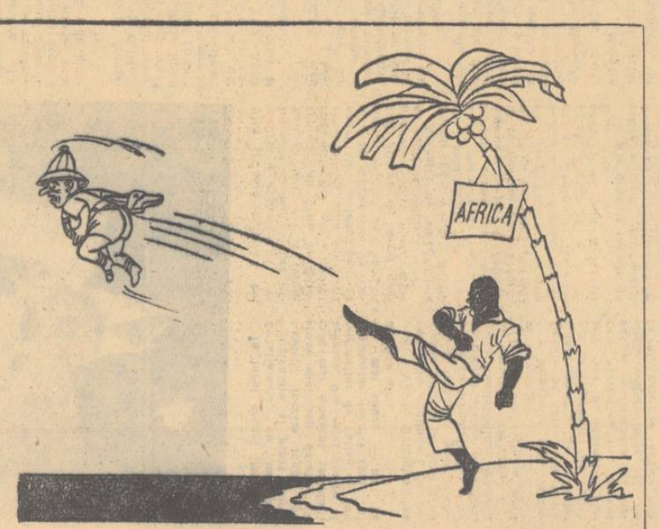

...Sportivii își intensifică activitatea

...Alții fac serenade

...Bondarii încep să bîzîie

...Caprele ies la păscut

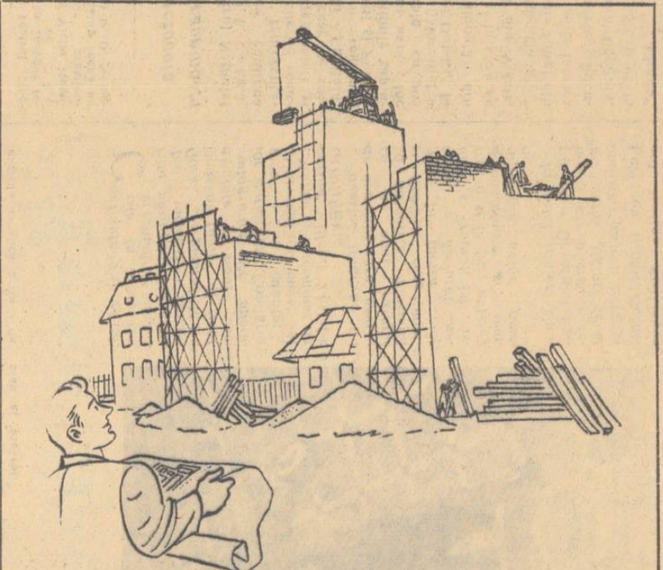

...Și în scuarurile bucureștene a venit primăvara

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Primele concursuri republicane de șah prin corespondență

O surpriză plăcută pentru iubitorii de șah prin corespondență din țara noastră. Ținînd seama de amploarea pe care au luat-o turneele șahiste prin corespondență, de popularitatea crescîndă de care se bucură acest mod de practicare a șahului, Federația română de șah a luat inițiativa de a organiza primele concursuri cu caracter republican. La aceste concursuri, organizate de Federație prin subcomisia ei de specialitate, va putea participa orice iubitor al jocului de șah, indiferent de forța sa de joc și de calificarea sportivă pe care o are.

Astfel, în acest an vor începe sferturile de finală ale campionatului republican de șah prin corespondență pe anii 1960—1962. La sferturile de finală poate participa orice jucător de șah care are categoria a III-a, a IV-a și a V-a, precum și cei care nu au nici un fel de categorie. Primii clasați din grupele de sferturi de finală vor avea dreptul să participe la semifinalele care vor începe anul viitor, în luna mai. La semifinale vor avea dreptul să participe și jucătorii maeștri, candidați-maeștri, de categoria I-a și a II-a. Cîștigătorii grupelor semifinale se vor califica în finala concursului, care va începe în primul semestru al anului 1962. În principiu, deci, orice jucător poate ajunge să cîștige un concurs republican de șah prin corespondență ! Inscrierile la sferturile de finală ale campionatului pe anii 1960—1962 se primesc pe adresa Federației romîne de șah (str. Vasile Conta 16, București, raionul I. V. Stalin) cu mențiunea : „Pentru subcomisia de șah prin corespondență". Termenul de înscriere: 20 aprilie 1960.

Desigur că rezultatele obținute la aceste concursuri republicane vor putea folosi și ca criteriu pentru alcătuirea echipelor R. P. Romîne care vor participa la campionatele mondiale, olimpiade și meciuri internări. La aceste concursuri se pot obține și îmbunătăți calificările sportive.

Inițiativa Federației Romîne de șah este binevenită. Ea va asigura o activitate competițională regulată, de amploare și va contribui, fără îndoială, la un și mai mare avînt al șahului prin corespondență în țara noastră.

Marele maestru I. Averbach

Cititorii „Rominiei libere" au observat desigur că în ultima vreme în pagina întîia a ziarului apar regulat corespondențe telefonice din Moscova, consacrate meciului dintre Botvinik și Tal pentru titlul mondial de șah. De fiecare dată aceste corespondențe sînt însoțite de semnătura unui mare maestru sovietic : I. Averbach.

Marele maestru I. Averbach, care în afara corespondențelor transmite și partidele jucate de Tal și Botvinik este unul din jucătorii de mare clasă ai Uniunii Sovietice. În vîrstă de 27 de ani, el are în activul său performanțe excelente între care și cîștigarea titlului de campion al U.R.S.S. Iată o partidă jucată de Averbach în stilul său caracteristic cu marele maestru argentinian Panno cu prilejul meciului U.R.S.S.-Argentina. Averbach a jucat cu albele :

1. d4, Cf6	18. Th4, Cd7
2. c4, g6	19. h : g6, h : g6
3. Cc3, Ng7	20. Dh1, Ne7
4. e4, d6	21. Th8+, Rf7
5. Ne2, 0—0	22. Dh6, Cf8
6. Ng5, c5	23. Th1, Tb8
7. d5, a6	24. N : f4!, Dc7
8. a4, Da5	25. Dh2, Cd7
9. Nd2, e5	26. Dh3, Cf8
10. g4, Ce8	27. T:f8+!, R:f8
11. h4, f5	28. De6, Tg8
12. h5, f4	29. Ch4 ! Nd8
13. g5, Tf7	30. C:g6+, Rg7
14. Ng4, Dd8	31. C:e5 și ne-
15. N : c8, D : c8	grul cedează.
16. Cf3, Nf8	
17. Re2, Tg7	

Dv. ce ați muta? (17)

Poziția de mai sus a survenit într-o partidă Trmal—Vyslonzil

Un final neobișnuit

La recenta finală a campionatului de șah al U.R.S.S., în partida Nei-Bronstein a survenit un final neobișnuit.

Bronstein

Nei

După ultima mutare a albului (Nei) se amenință cîștigarea fie a calului din e4, fie a pionului din f4. Negrul a jucat Cd2+ și Nei s-a grăbit să cîștige pionul R : f4. Dar a urmat o mare surpriză, Bronstein a jucat mutarea subtilă Nf2 ! și albul s-a văzut în situația că nu poate cu nici un chip para amenințarea de mat g8 ! O adevărată poziție de studiu.

Partidă

Alb : T. Bucureșteanu (Crișcior)
Negru : Gh. Ristea (București)

Jucată în cadrul turneelor prin corespondență organizate de U.C.F.S. Constanța

1. e4—e5	12. Ne2—Ce4
2. f4—e:f	13. h4!—Cg3
3. Cf3—d5	14. N:b4—Db6
4. c:d—Cf6	15. Cc3—C:h1
5. c4—c6	16. c:b—Df2+
6. d:c—C:c6	17. Rd2—Tad8+
7. d4—Ng4	18. Rc2—T:d1
8. d5—N:f 3	19. T:d1—Cg3
9. g:f—Nb4+	20. Td2—C:e2
10. Nd2—0-0	21. Nd6—Cd4+
11. d:c—Te8+	și albul cedează.

Jocuri distractive

Reconstituiți terenul

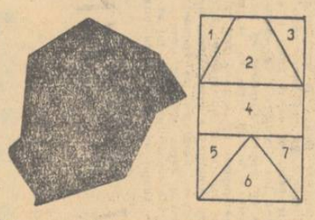

În stînga vă prezentăm un teren cu forme neregulate. Decupînd desenul din dreapta după bucățelele indicate, vă rugăm să reconstituiți terenul.

Oglinda

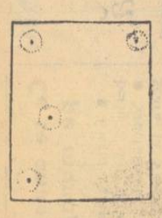

Cineva avea o oglindă de 80 x 100 cm. cu patru pete, așa cum arată desenul alăturat. Cum avea nevoie de oglinzi mai mici, s-a dus la o cooperativă și a cerut ca din această oglindă să i se facă 4 oglinzi mai mici, fără pete, fiecare de 20 x 60 cm. Lucrarea a izbutit. Știți însă cum s-a procedat ?

Cînd ?

Din Moscova pleacă spre Tula un autobuz cu pasageri. O oră mai tîrziu, din Tula pleacă pe aceeași șosea spre Moscova un biciclist care se deplasează mai încet decît autobuzul. Cînd autobuzul se va întîlni cu bicicletistul, care dintre ei va fi mai departe de Moscova ?

Cu trei tăieturi

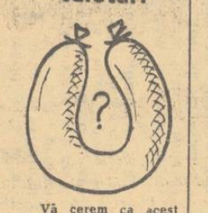

Vă cerem ca acest salam să-l împărțiți în zece bucăți cu numai 3 tăieturi de briceag.

Soluțiile jocuri or apărute în numărul 128

TOTAL 20

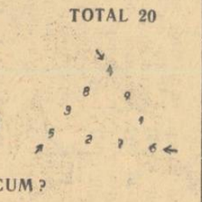

CUM ?

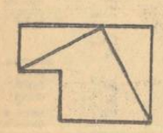

IAR CHIBRITURI

PUNCTE ȘI LINII

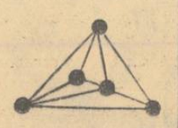

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

VESTIMENTARA

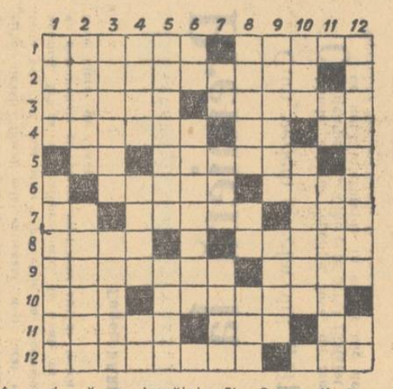

ORIZONTAL : 1) O poartă omul sub haină — Haină de casă 2) Urechia hainei 3) Țesătură deasă de mătase — Parte a hainei 4) Îmbunătățim — Nichel—Epocă 5) Campion — Rochie cu... sau „dublu jup" (se poartă în acest sezon) 6) Fiecare are îmbrăcămintea ei caracteristică (pl.) — Întreprinderea de canal, apă și salubritate 7) Precum — „Metodă" de muncă ce trebuie combătută — District în Danemarca 8) Legat — Au început să poarte pantaloni (pe frig și pe... plaje) 9) Aici se spală rufele (pl.) — Se poartă la gît sau la vestă 10) Pronume — Anexată 11) Idol la unele triburi primitive — Calitate — soare 12) Îmbrăcați după cum cere moda — Jachetă și pulover.

VERTICAL : 1) Poate fi și de modă — Pe cea roșie o poartă fetița din poveste (pl.) 2) Aici se poartă mai ales haine de casă ! — Am ris anul trecut de pălăria lui ! 3) Pentru bluze sau rochii — Să copieze modelul ! 4) Ține calea — A pătimi — Egal pe jumătate. 5) „S-o porți..." — Foaie subțire de metal 6) Armăsar — Glumeț, poznaș, ghiduș 7) Nu-l face haina pe el, ci... croitorul pe haină ! — Personaj din „Micii burghezi" de M. Gorki — Barcă ușoară 8) Răi — Țese — Sări ! 9) E întrebuințat la cusutul înfloriturilor pe cămăși — Face oale 10) Pictor englez — Pardesiul din cuier 11) Întrebare — O practică în mod sistematic unii croitori 12) Costumat — Acute !

N. CORNEA

Cuvinte mai puțin cunoscute AMT — LEE.

FRUMUSEȚE

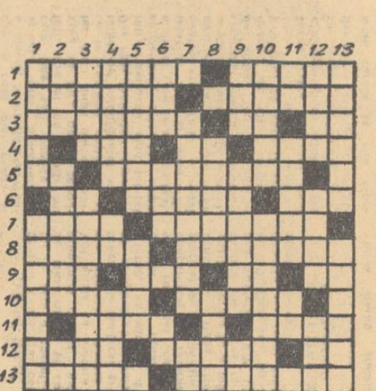

ORIZONTAL : 1) Compozitor rus, autorul barcarolei „Frumoasa pescăriță" — Aici l-am văzut pe Gerard Philipe în „Frumusețea diavolului" ; 2) Frumos, chipeș — Frumoasa din basmele populare românești. 3) „Nu cînta frumoasa mea" de Rahmaninov (pl) — Erbiu — Teșite ! 4) Prima frumusețe — Corp diplomatic — Fără religie. 5) Călin Gruia — Alergătoare neîntrecută, fiica regelui Iasus, frumuseții căreia i-au căzut victimă numeroși petitori 6) Posed — Frumoasa soție a lui Menelaos, răpită de Paris — „Și era... la părinți / Și mîndră-n toate cele, / Cum e fecioara între sfinți, / Și luna între stele" (Eminescu) 7) Vedetă — Artistă ; 8) Frumușel (trans) — Ticsit 9) Șchipă arădeană — „Făt-Frumos din..." cunoscută poezie de Eminescu — Pronume — Voinescu Radu 10) Liber — Rigolă 11) Brăzdat — Cuceritor 12) Pronosport maghiar — Cuvinte frumoase la adresa cuiva — Pe sol ! 13) Distinse — Zeul artelor frumoase.

VERTICAL : 1) A scris „Istoria preafrumosului Arghir și a preafrumoasei Elena" — A practica una din artele frumoase ; 2) Oraș în Mexic — Infrumusețate — Vas 3) Cadre — Luate cu frumosul 4) Iarbă uscată — Abis ! — Fiul Afroditei, zeul iubirii 5) Date — Prefix vechi 6) Acest — Acela — Pronume 7) Susține lipsa de consecvență în teorii — La el te poți uita, dar la o frumusețe, ba ! 8) A imortalizat-o pe frumoasa Beatrice — Negru 9) Pronume — Îndrăgostit de propria-i frumusețe, s-a aruncat în apă în timp ce se admira — Literă grecească 10) Acoperit cu ceară — Șiic mai mic 11) Radu Aldulescu — Poet român autorul poeziei „Frumoasa adormită" — Oraș antic 12) Înainte, la templele grecești — Credul — La telefon 13) Frumusețile sale l-au inspirat și pe Vlahuță care le-a descris în „România pitorească" — Războiul dezlănțuit din pricina frumoasei Elena.

Anca RUXANDRA

GURA

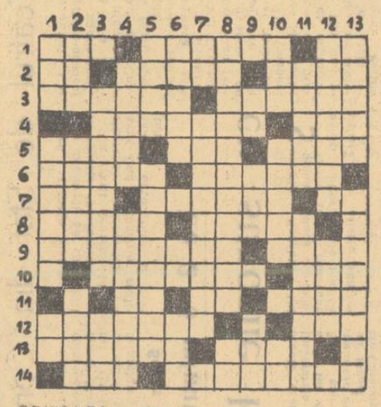

ORIZONTAL : 1) Negri în cerul gurii — Gură mică — Florin Piersic 2) Textilă — Nume de familie în temă — Descurcăreț 3) Și... tema precisă ! — Poetă contemporană 4) Înzestrări cu aparate — Gură de... (I. Ludo) 5) Cavitate... tematică — Pronume — Duci (nu la gură !) 6) Omenoși — Totalitatea regulilor de întreținere a sănătății gurii 7) Pisică sălbatică — Ceață ne... tematică — Ttrg (abr.) 8) De rîs ! — Durată sfîrșită dar nelncepută ! 9) Originea lui Iorgu al lui Alecsăndri — Atent, vioi 10) Reduceri la zero — Nume 11) În gură ! — Gurite pe sfîrșite — Erou 12) Formate de guri... acvatice — Diminutiv feminin 13) Dată în clocote — Punct cardinal 14) Aici — Bobocei pe ramuri.

VERTICAL: 1) Animal vesel — Cîntă din gură — Elena Florescu 2) Unități de timp — Plecată (fig.) — Continent 3) Stație C. F. R. tematică lîngă Ilia — Au gura închisă 4) Specie de porumbel — Demnități 5) Cele 3 ale Dunării — În ceață 6) Munți în U.R.S.S. — Udrea Leonte — Creangă 7) Soare (jumătate de gură) — Garantate 8) Ți-este frig și ai o stare de... — Nicu Gane 9) Usturoi — Curelușă — Inedit 10) Apă în Franța — Pică — Bir ! 11) Alb — Strugure necopt 12) Nu-i la propriu — Dormitor (în gura moldoveanului) 13) Copaci — Gura unei depresiuni.

Gogu RADUCAN

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

OAMENI ȘI CARȚI

ORIZONTAL : Scatiu — Dickens — Iașin — Twain — Oh — Slavici — HL — Bra — Kir — Scott — CE — K — ON — Soare — Larmă — Veler — K — Carlos — Siv — Tic — Stîlp — Ac — Esenin — Iole — Kuprin — Nab — Z — A — K — A — NN — Trop — IR — Ah — Beyle — Verne — Suto — Sacră — Oi — Gordon — Crișmă — London — Heym — An.

MINA

ORIZONTAL : Scamator — So — Colaborator — Onor — Cămară — LT — TA — Canat — Arbitra — D — I — Rips — Ițare — IB — Ode — Ero — Umăr — Amici — Fier — Apucat — O — Regretă — I — Coș — Păli — St.

„X"

ORIZONTAL : Nedezlegați — E — Algebră — N — CP — Aluri — EM — Uri — Icu — Acu — Nins — A — Omul — Oedip — Aflat — Știe — B — Tăi — Cec — Arz — Sit — Un — Troia — IO — T — Tăinuit — R — Ascunzători.

TEATRALĂ

1) Ară 2) Var 3) Ada 4) Act 5) Măr 6) Ață 7) Oale 8) Lan.
1) Țară 2) Avar 3) Radă 4) Tact 5) Umăr 6) Față 7) Foale 8) Elan.
TARTUFFE

Poșta rebus

GH. LUCULESCU — *Galați :* Jocul „Cu sau fără?" este sub posibilitățile dezlegătorilor noștri. Reveniți.

F. MANOLESCU — *Hîrlău :* Nu ne-ați trimis definițiile la verticali.

V. AUREL — *raionul Aiud :* Se reține. Va apare în limita spațiului disponibil.

G. POPESCU — *Galați:* Jocurile pe care le publicăm trebuie să ofere dezlegătorilor, pe lîngă o clipă de destindere, și posibilitatea de a-și îmbogăți cunoștințele. Jocul trimis de dv. nu întrunește aceste calități.

DRAGOMIR MURGOCI — *Timișoara :* Vă cerem iertare pentru faptul că vă răspundem cu întîrziere. „Tragere specială" are prea puține cuvinte în temă. Publicarea celuilalt joc ar fi tardivă. Mai trimiteți.

GH MĂRCUȘ — *București :* A fost într-adevăr o greșeală,

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

ÎN STUDIOURI PE ECRANE · Actori pitici... roluri uriașe

Zgomotele care se auzeau din sala de repetiții le făceau să crezi că este vorba de o aprigă competiție sportivă. Abia intrat în sală te găseai însă în fața unui spectacol neașteptat și fermecător.

Aculina, Nastia, Stepan, Adela și alți cunoscuți eroi ai operetelor prezentate odinioară pe scena teatrului de operete își disputau întâietatea într-un formidabil meci de hochei, desfășurat pe parchetul sălii de repetiții. Crosele improvizate din „tapiniː folosiți de dansatori în „Plutașul de pe Bistrița" și în sfîrșit întreg „echipamentul" imprumutat din recuzita teatrului, amenința să se facă praf, cînd glasul Virginicăi Romanovschi s-a auzit autoritar:

— Gata copii! Peste zece minute începem spectacolul.

„Actorii" — nici unul nu depășea vîrsta de 10 ani — s-au oprit să-și tragă sufletul, iar „actrițele" și-au amintit că trebuie să facă ultimele retușuri înainte de a intra în scenă.

Într-un colț Nastia și Stepan — Viorica Bănică și Dan Bădulescu, repetă duetul comic pe care-l vor cînta curînd pe scenă,

Viorica și Dan au intrat atît de bine în rol, încît sînt gata, gata să se încaere.

Pregătirile se desfășoară în ritm accentuat. Minutele fug îngrozitor de repede.

Regizorii de culise...

Pe scenă, în spatele decorurilor, la fiecare reprezentație, există o „lume" cu care spectatorii nu au de obicei nici o legătură, dar care joacă un rol deosebit de însemnat în desfășurarea spectacolelor...

Alături de mașiniști și electricieni, de recuzitieri și machiori, se găsesc într-o febrilă activitate — cu mult timp înaintea primei rulări de cortină și cu mult după lăsarea cortinei — regizorii de culise...

Ei coordonează și conduc această „lume", a cei care fac înaintea spectacolului... apelul interpreților și se ocupă de aliă-dată, cu instalații rudimentare și prost întreținute, lucrări acum după scene spațioase dotate cu cele mai moderne instalații tehnice. Dar rolul nostru și regizorilor de culise — sau regizorilor tehnici cum ni le mai spune — nu se oprește aici.

Și Vasile Bulandra se referă în continuare la misiunea dificilă pe care o au de a urmări spectacolul, scenă cu scenă, în fiecare din ei trăiesc alături de actori, toate frămîntările, emoțiile și bucuriile acestora...

— Iar în încheiere a ținut să adauge :

— Nebănuite sînt satisfacțiile pe care ni le oferă munca noastră. Și ca veleran al regizoriei de culise îmi face o deosebită plăcere văzînd că în teatrul nostru se formează tot mai multe cadre tinere și de talent, care se dedică, cu dragoste, acestei munci.

N. SANDU

— Aculina în scenă, Acu-lina în scenă... se pregătește „Văduva", se pregătește, „Văduva", se aude la microfon. În ultima secundă Aculina are o dispută cu mama.

— Te rog să nu-mi sufli. Știu pe dinafară 38 de versuri...

Virginica face instrucțiile : Să nu stați cocoșați, să rideți tot timpul, să... să... tar să... atîtea „să facă"...

— Grea e meseria de actor ! oftează Dănuț.

În sfîrșit gongul sună a treia oară și toate inimioarele încercăților actori bat ca tobele.

Iubiți auditori,
Iată un spectacol
Dat de juniori...

Pregătirile se desfășoară în ritm accentuat. Minutele fug îngrozitor de repede.

Soare Z. Soare. Îmbolnăvindu-se regizorul de culise, am fost rugat să-l țin eu locul. Și cu cîmpul am îndrăgit atît de mult meseria aceasta încît m-am dedicat numai ei, — ni se destăinuiește Vasile Bulandra. Îmi amintesc cît de greu era înainte vreme, cînd trebuia să mergem din cabină în cabină și să facem verbal chemarea artiștilor în scenă și cît de simplu este astăzi, cînd de la „postul nostru — dotorită condițiilor tehnice înaintate — putem comunica direct cu interpreții (în fiecare cabină există difuzoare).

și talentata actriță joacă rolul principal în filmul „Noroc bun".

● „LIBERTATE ȘI EGALITATE-FRATERNITATE" se intitulează filmul pe care urmează să-l realizeze într-un viitor apropiat regizorul francez André Cavatte. Scenariul — semnat de regizor împreună cu dramaturgul Charles Spaak și publicat în ultimul număr al revistei sovietice „Iskusstvo Kino" — tratează, sub forma unei comedii satirice, o problemă acută a actualității franceze — problema grelei crize de locuințe.

● VIAȚA marelui dramaturg venețian Carlo Goldoni va constitui subiectul unui film pe care îl realizează regizorul Carlo Rim. Rolul titular va fi susținut pe rînd de către actorii Marcello Mastroianni (Goldoni tînăr) și Gino Cervi (Goldoni bătrîn). Alături de ei mai apar Vittorio de Sica, Anna Magnani, Sophia Loren și Eduardo de Filippo.

● SPECTACOLUL cu „Faust" de Goethe, al teatrului „Schauspielhaus" din Hamburg, va fi transpus pe ecran în această ediție (regia Gustav Gründgens), care s-a prezentat cu succes în recentul turneu la Moscova al renumitului ansamblu hamburghez.

● „FANNY", una din cele mai vestite piese ale dramaturgului francez Marcel Pagnol, va fi adaptată pentru ecran pentru a doua oară, de data aceasta de către regizorul american Joshua Logan. Filmările vor avea loc la Marsilia. Din distribuție fac parte Charles Boyer, Maurice Chevalier și tînărul actor german Horst Buchholz, iar în rolul titular va apare probabil Audrey Hepburn.

Artiștii poporului G. Caloreanu și Gr. Vasiliu-Birlic și artiștii emeriți Al. Giugaru și Marcel Anghelescu în „Bădăranii", film-spectacol a cărui turnare se află în curs.

Ce pregătesc compozitorii noștri de muzică ușoară

AZI NE RĂSPUND ȘTEFAN KARDOS ȘI TEODOR SIBICEANU

— Am terminat zilele acestea o rumbă lentă, intitulată „Un gînd", pe versuri de Eugen Mirea, ne-a declarat compozitorul Ștefan Kardos. Lucrez la cîteva melodii printre care „Și la Mamala și la Sinaia"... pe versuri de Aurel Felea, „Capriciu" pentru solo de vioară și orchestră mare de estradă, „Cîntecul meu"...

Am de asemenea în pregătire o piesă de balet pe o temă de folclor pentru brigada artistică a Gării de Nord. În sfîrșit lucrez la un portret muzical, în care vor figura cele mai cunoscute melodii dintre compozițiile proprii".

Iată acum răspunsul lui Teodor Sibiceanu:

— Am început lucrul la o operetă pentru copii și tineret inspirată de o schiță sovietică. Am în pregătire de asemenea două piese de muzică concertantă, un poem pentru vioară și orchestră, precum și o piesă de concert pentru pian și orchestră.

Ce se repetă

La Teatrul Armatei

● „Viori de primăvară", se intitulează comedia lirică în trei acte, de A. Stain, care a intrat în repetiție la Teatrul Armatei.

Piesa este o lucrare inspirată din imediata actualitate a societății sovietice. Eroii de vîrste și profesiuni diferite au prilejul — oferit de autor — de a-și valorifica potențialul moral și de a se reliefa cu tot ce e mai caracteristic în concepția de viață a omului sovietic. Piesa pledează în mod deosebit pentru ideea înlăturării datorieiː față de patrie. Rolurile sînt interpretate de actori bine cunoscuți publicului nostru: Gh. Trestian, Nineta Gusti, Geo Malcan, Aghiuș Metaxa, D. Rucăreanu, George Sion, E. Nica Huzum, G. Guriță, Dinu Lucian.

Regia piesei aparține lui Gh. Cheța.

La Teatrul Tineretului

● La Teatrul Tineretului au început repetițiile cu „Ruy Blas" de Victor Hugo. Viitoarea premieră este pusă în scenă de regizorul D. D. Neleanu.

Spectacole în întreprinderi

Teatrul Național „I. L. Caragiale" continuă să dea reprezentații pe diferite scene din întreprinderi și uzine, case de cultură, în Capitală, ca și în regiunile București și Ploești.

În ultimile săptămîni au avut loc spectacole cu piesa „Moralitatea doamnei Dulska" la casa raională din Olteni și la casa de cultură din Videle, cu piesa „Hangițe" la uzinele 1 Mai din Ploești și la fabrica de țigarete „București" din Capitală, și cu „Sălbaticii" la fabrica „Adesgo" din Capitală.

In locul scenei improvizate

LA TEATRUL EVREESC DE STAT

Care din spectacole au creat binemeritata reputație a acestui teatru ? „Revizorul", copodopera lui Gogol sau comedille pline de umor specific ale lui Șalom Aichem ? Nemuritoarea „Intrigă și iubire" a lui Schiller, admirabilele piese ale lui C. Simonov „Umbra străină" și „Povestea unei iubiri" cu emotionantul „Jurnal al Annei Frank" ?

Cele opt spectacole — „Jurnalul Annei Frank" de Goodrich, Hackett și Frank, comedille lui Șalom Aichem „Sender Blank", „Comedianții", „Tevia lăptarul", „Mecșale Dubrovner" de Iacob Gordin „Tinerețea părinților" de Boris Gorbatov, „Opinia publică" de Aurel Storin și, în parte, „O revistă cu Ahașveros" de I. Bercovici, cu muzica de H. Schwartzman, care dicteuiesc azi alîșul teatrului, nu mai au nevoie de recomandare.

Am revăzut acum cîteva zile „Jurnalul Annei Frank". Trecute cu mult al suneiea spectacol, dar pe scenă se interpretă cu emoția premierei. Spectatorii au uitat că se află într-o sală de teatru, simțeau și trăiau împreună cu actorii tragica viață a familiei Frank.

O acțiune demnă de sublimat este organizarea cu regularitate, în fiecare duminică dimineața, a unor conferințe urmate de exemplificări. Prin intermediul lor, spectatorii au aflat că se află într-o sală de teatru, simțeau și trăiau împreună cu actorii tragica viață a familiei Frank.

Cînd va începe la 1 aprilie în București, urmînd apoi să continue și în alte orașe din țară. Că răspunsul la această vizită, Circul nostru de Stat trimite, începînd tot de la 1 aprilie, un ansamblu de 150 persoane într-un turneu prin R. Cehoslovacă, cu spectacolul „Pantomima pe apă". Un alt grup de artiști de circ romîni se vor produce în această țară în cadrul unor „Spectacole internaționale", la care își vor aduce contribuția interpreții din diverse țări.

De asemenea, în începutul lunii aprilie va veni în țară și un ansamblu de circ polonez. În cadrul acestui turneu va fi prezentat timp de șase luni spectacolul „O seară la Varșovia". Tot pe aceeași perioadă de jumătate de an se vor deplasa și artiștii noștri de circ în R. P. Polonă.

Alte schimburi de spectacole au fost perfectate cu artiștii de circ bulgari și unguri. După spectacolul cu „Optimiștii", va sosi din Sofia, de estă dată pentru o perioadă de opt luni, un ansamblu complet, iar din R.P. Ungară un grup de artiști. La ambele vizite, vom răspunde trimițînd cîte un grup de artiști.

Un ultim amănunt : în urma frumoaselor primiri de care se bucură în țară, turneul circului suedez „Trolle Rhodin" a mai fost prelungit pe încă șase luni.

M. G.

Reflector

Arta pe pînză

Intre patru pereți, pe întuneric, cu 800 de oameni în jur, din totoliu redescoperim universul în două ceasuri. Nu este vorba numai de universul fizic, cu accidentele lui naturale : munți, ape, pustiuri etc., ci și de lumea vastă a sufletului omenesc, înțeleasă în imagini și ajutată de sunet. Nu am nimica împotriva teatrului, dar consider cinematograful superior scenei. Dacă mi se va vorbi despre artificios, adică de bucata de pînză, de suspul aparaiului de proiectat și de lipsa de adîncime a peisajului, voi răspunde că și culisa mîroase a lipici și ca mișcarea întuneci, dispusă pe o plasă tremuratoare, îmi da aceeași senzație de recreat.

Stăm laolaltă și vedem furtuna, auzim uragaul și asistăm la naufragii. Pe o față de om, cu ajutorul ochiului recrutător al camerei de luat vederi, distingem o teribilă luptă de constiinta. Fotografia multiplicată în ritm infernal ne ajuta să coborîm nu numai în fundul mărilor că să participăm la viața subacvatica, dar și în întortocheatele peșteri ale inimii. Este un ciștig, cred eu, că s-a inventat cultura prin imagine. O să fie constrazis de acela care va găsi primejdia îndepărtării de carti a superficialității, dar am să-le răspund că dorinței de frumos, la oameni, îi va rămîne proprie sfărșuința în variație, iară ce asigura în orice caz viitor și romanul. Nu pentru ca nu mai vrem să citim versuri mergem la cinema. Nevoii noastre de a largi numărul modalităților de a contempla realitatea, arta secolului nostru — cinematografia — i-a răspuns cu posibilitățile sale nelimitate, adunînd laolaltă: muzica, pictura, arhitectura și literatura. Ea însă nu garantează dispariția plastitudinei. Dimpotrivă. Știți doar că nu există dusman mai mare al reloismului în jocul actorului decît primul-plan și că frumusețea unui peisagiu fără cusur rămîne o simplă carte poștală, penibilă, atunci cînd, nu este însuflețită de farmecul sentimentelor celor ce se mișcă în mijlocul acelor detalii ale naturii.

Cinematografiul ne-a învățat frumusețea mișcării observate, unde ea apropiere. Teatrul ,odată cu aparilia sa, a fost silit să arunce la recuzita grandiloconența. Se poate juca mai ales cu privirea și cu ochii. Gestul și glasul, invocate deseori, pînă la cutremurarea balcoanelor și fărîmarea stucaturii, ne pot lăsa rece, dacă discolo de ele nu zărești cuțitul emoției cea mai dinăuntru, expimată printr-un sclipat al privirii. Metafora cinematografica a dus la descoperirea metaforei în decorul scenic. S-a renunțat la amănuntul excesiv și s-a făcut loc cuvintului. Viitorul (început în urmă cu mulți ani) va duce la o sinteză a celor două arte. Ce este scena rotitoare decît o nevoie de mișcare a cadrului fix ?

Gîndurile de mai sus mi-au fost pricinuite de viziunea filmului romînesc „Telegrame", producție ce întrunește laolalta și teatrul și cinematograful. E vorba de o piesă filmată în genul celor de acum cîțiva ani, pelicula ce urmărea fixarea în imagini a jocului unor actori în anumite roluri ? Nu, nicidecum. Ultima producție a studiourilor noastre se bucură de un binemeritat succes, înciudat de cîteva săptămîni cu casa închisă. La „Telegrame", în sală se rîde cu poftă, ceea ce dovedește că toi textul rămîne baza oricărei arte înfrățite cu literatura, contrar unor păreri atît de des enuntate de cinenaștii mai tineri asupra primatului acțiuni (de unde tendința de a se ajunge la filme mute, de mișcare, dar neartistice pentru că în niciun fel peripețiile nu pot înlocui psihologia).

Este evident că „Telegrame" constituie o biruință și n-o afirmăm numai din patriotism. Meritul cel mai mare revine scenaristului Mircea Ștefănescu, cel care a legat atît de firesc și mai ales dramatic micile „momente" într-o suită de întîmplări ce duc la un desnodămînt pe cît de neașteptat (dacă nu cunoști proza mareiui satiric) pe atît de plin de semnificații. Forța demascării vieții politice din trecut nu mai are nevoie de nici o subliniere (așa încît acele priviri semnificative de pe margine ale cîtorva personaje secundare devin inutile).

Montajul regizorilor Miheles și Nagy ni se pare ingenios. Cu unele lungimi (scena bătăii din piață și a sirbei finale), filmul este antrenant, deși jucat teatral (asta este cea mai mare primejdie în cinematografia noastră). Echipa excelențiilor comici, în frunte cu Bielic, dă autenticitate și culoare unei lumi atît de înfricît ilustrate literar de Caragiale.

Eugen BARBU

Premieră la Operetă :

Cum vedem spectacolul „VIȚELUL TĂRCAT"...

Cabinele, sala de repetiție, fosa, nu murmură decît un singur cuvînt: „viițelul". Cine este acest răsfățat patruped, pe care-l alintă atît de mulți interpreții, în aceste zile de repetiții febrile la Teatrul de Operetă ? Să ascultăm o voce...

...DIN CULISE

Este a lui Nae Roman, interpretul lui Taity din noua operetă maghiară „Viițelul tărcat", de Otto Vincze. Iată ce ne spune interpretul despre eroul lui :

— Ce să zic ?... Are o fiică... să-i trăiască ! Pe Bort (Marica Munteanu) pe care vrea să o mărite cu tractoristul Istvan (Mircea Nemeșan). Toate ar fi bune dar în casă mai există și o soacră, Szari (Maria Waidvirna), care autoritară și care fine sub domine pe toți. Are și un ambii. Nu vrea să facă nimic, nepasător deci după obiceiː adică în costume naționale și taindu-se tradiționalul viițel. Dar cum fanaticele amenință într-o perioadă cînd tatatul animalelor este, în urma mulțimii care le-a împuținat, interzis, tatăl și necazurile pentru eroi. Taity — eroul meu — care nu soate ii fie acord cu superstiția scacrei, salvează viițelul, ducîndu-l de acasă. Dar în ograda apare un alt asemenea patruped, pe care îl ascunsese, fără să știe nimeni, Ioska (Peiter Valentin), unul dintre chiaburii satului, care se ocupa cu taierea clandestină a viițeilor și pe urmele cărula se află acum militianul satului (Gh. Hazgan). Ce va legi de aici ? Incurcătură mare. La un moment dat se vor întîlni în scenă trei viiței și vor apare ? Nu, asta nu va spune... O veți afla la spectacol...

...DE LA PUPITRU

Aci cuvintul de greutate îl are maestrul Gherase Dendrino, cîrnia îi spartine conducerea muzicală a spectacolului.

— „Viițelul tărcat" — ne declară cunoscutul compozitor — este o operetă plină de muzicalitate și cu un pronunțat colorit național. Voi dirija cu plăcere această operetă, bazată pe o orhestrație modernă și bogată, el căreî autor este Otto Vincze, un dirijor și compozitor cu renume, care s-a remarcat cu prilejul concursului internațional muzical de compoziție de la Bruxelles. După cîte am auzit, operetа sa a fost prezentată cu succes în Uniunea Sovietică, R.P. Chineză și R.D. Germană, iar la Budapesta s-a jucat cinci stagiuni consecutive.

...DIN FOTOLIUL REGIZORULUI

De data aceasta are cuvintul Barbu Dumitrescu, care semnează direcția de scenă :

— Montînd această operetă, inspirată din viața satului maghiar de azi, am căutat să punem în valoare sensurile majore ale spectacolului, lăsînd în același timp comedia să-și spună din plin cuvintul. Apreciez calitățile libretului semnat de Cysmarek, care ne oferă odată cu posibilitatea valorificării unor vestigiile stilistice de umor, și un conflict puternic de viață, care combate rămășițele vechi mentalități. Ne-am străduit să realizăm o montare corespunzătoare, să redăm cît mai fidel specificul național al satului maghiar. În această direcție, cred că partea coregrafică (maestrul de balet Oleg Danovski), va avea un cuvint greu de spus în deosebi prin prezentarea minunatelor dansuri tradiționale de sunță ungare: dansul luminărilor, al măturii, al mireseî, precum și ceardacașul... tractoriștilor pe care îl-am realizat noi. Cît privește restul în premieră l

G. MIHAIL

Ce se anunță pe manej

● Circul „Humberto" din Praga
● Spectacolul „O seară la Varșovia"
● Turneele Circului de Stat.

Sezonul de primăvară găsește lumea circului în deplină activitate. Ceea ce caracterizează în deosebi aceasta perioada, este intensificarea organizării turneelor, care urmează să fie susținute atît de artiștii noștri de circ peste hotare, cît și de cei cehoslovaci, polonezi unguri și bulgari, care urmează să ne viziteze țara.

Astfel, zilele acestea urmează să soseaască renumitul circ din Praga „Humberto". Oaspeții vor prezenta un spectacol complet, susținut de un ansamblu numeros. Un număr deosebit de atractiv îl va constitui intesesanta dresură de elefanți, lei, zebre, cîmpanzei etc. Turneul va începe la 1 aprilie în București, urmînd apoi să continue și în alte orașe din țară. Că răspuns la această vizită, Circul nostru de Stat trimite, începînd tot de la 1 aprilie, un ansamblu de 150 persoane într-un turneu prin R. Cehoslovacă, cu spectacolul „Pantomima pe apă". Un alt grup de artiști de circ romîni se vor produce în această țară în cadrul unor „Spectacole internaționale", la care își vor aduce contribuția interpreții din diverse țări.

De asemenea, în începutul lunii aprilie va veni în țară și un ansamblu de circ polonez. În cadrul acestui turneu va fi prezentat timp de șase luni spectacolul „O seară la Varșovia". Tot pe aceeași perioadă de jumătate de an se vor deplasa și artiștii noștri de circ în R. P. Polonă.

Alte schimburi de spectacole au fost perfectate cu artiștii de circ bulgari și unguri. După spectacolul cu „Optimiștii", va sosi din Sofia, de estă dată pentru o perioadă de opt luni, un ansamblu complet, iar din R.P. Ungară un grup de artiști. La ambele vizite, vom răspunde trimițînd cîte un grup de artiști.

Un ultim amănunt : în urma frumoaselor primiri de care se bucură în țară, turneul circului suedez „Trolle Rhodin" a mai fost prelungit pe încă șase luni.

M. G.

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

«Hoții» de Schiller în premieră la Teatrul de Stat german din Timișoara

Tînărul colectiv artistic al Teatrului de Stat german din Timișoara a prezentat recent publicului cea de a cincea piesă în premieră în actuala stagiune : „Hoții" de Schiller

Pusă în scenă de regizorul Ioan Olteanu de la Teatrul Municipal din București, piesa a constituit un adevărat examen al posibilităților tînărului colectiv artistic timișorean, examen trecut cu... brio, publicul răsplătind cu aplauze pe realizatorii spectacolului. Decorurile și costumele realizate de pictorul Gustav Binder au subliniat concepția regizorală.

Piesa „Hoții" a îmbogățit repertoriul schillerian al acestui colectiv, care a mai prezentat publicului nu de mult „Don Carlos" și „Intrigă și iubire", de asemenea mult apreciate de public pentru ținuta artistică în care au fost interpretate.

Trebuie spus că regizorul Ioan Olteanu, cunoscut spectatorilor acestui teatru pentru participarea sa la montarea pe scena de aici în anul trecut a piesei „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, a mers și în montarea noului spectacol pe linia valorificării talentului unor actori relativ tineri în profesie, ca Otto Grassl și Emeric Schöffer (în rolul lui Frantz) și Hadamutin Beker și Angela Falk (în rolul Amaliei), care au constituit pentru public, în cele două spectacole date cu ambele distribuții, o plăcută surpriză.

La Teatrul de Stat german din Timișoara se fac în momentul de față intense pregătiri cu piesa : „Partea leului" de C. Teodoru, în regia lui Dan Rădu Ionescu, a cărei premieră va avea loc la sfîrșitul lunii curente.

Virgil LAZAR

Promovarea dramaturgiei originale la Teatrul de Stat din Orașul Stalin

Pe ton. Ion Neleanu, directorul Teatrului de Stat din Orașul Stalin, l-am surprins în plină discuție cu regizorii teatrului, în legătură cu promovarea dramaturgiei originale.

După trecerea în revistă a spectacolelor originale prezentate, am aflat că Teatrul de Stat din Orașul Stalin are pe „agenda" sa alte două lucrări dramatice originale : comedia „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu și piesa „Anii noștri" de Aurel Baranga și Nicolae Moraru. La Zărnești s-a jucat comedia „Nota zero la purtare" de Virgil Stoenescu și Octavian Sava, iar în alte localități piesa lui C. Teodoru „Partea leului".

Astfel de deplasări vor mai fi efectuate pînă la sfîrșitul stagiunii. Un ultim „examen" al teatrului de la Orașul Timpeș va fi susținut între 15 iunie și 1 iulie, cu prilejul unui turneu pe scena Teatrului Național din Craiova. Se vor reprezenta trei din spectacolele cele mai apreciate de public în actuala stagiune. Concomitent, ansamblul Național-ului craiovean va juca la Orașul Stalin.

M. S.

„HAMLET" — noua premieră a Teatrului Național din Cluj

Cele aproape trei luni de intense pregătiri, emoții și nădejdi au culminat simbăta trecută, cînd nefericitul prinț danez Hamlet și-a depănat pentru a nu mai știm a cîta oară legenda pe scena „Național-ului" clujan. Prin concepția regizorală (Miron Niculescu și Constantin Anatol) și a scenografiei deosebit de sugestive, noua premieră a Național-ului clujean a oferit atît spectatorilor, cît și celor chemați să reediteze drama de la Elsenor, emoții din cele mai intense. La puțină vreme după lăsarea cortinei, spectatorilor le-a fost oferit prilejul să-l întîlnească pe interpretul rolului titular, Constantin Anatol.

Al. KISS

Un nou spectacol de estradă la Teatrul de Stat din Constanța

Intitulat de autori „Calendar satirico-muzical în patru anotimpuri", spectacolul „A 13-a lună", prezentat în premieră la Teatrul de Stat din Constanța, este un reușit spectacol de estradă.

Unul din meritele acestui spectacol de estradă este încadrarea lui în actualitate. Autorii — Val Cebotenco și C. Teodori — au reușit să prindă o serie de imagini caracteristice din viața de azi a Dobrogei.

Radu Șerban, Emanuel Ionescu, Aurel Manolache și alții au completat prin muzica creată de ei intențiile autorilor. Din multiplele numere ale spectacolului s-au făcut îndeosebi remarcate monologul „Poftim la Dobrogea", în interpretarea lui Nae Ivanescu, „Propunerea lui Nae Nicolae", interpretat de Jean Constantin, cupletul „Vorbă să fie", interpretat de Vița Ionescu, melodiile „Hei, apă rece, hei" de Emanuel Ionescu în interpretarea Ludmilei Bogdan, „Primăvara" în interpretarea lui Valy Manolache și „Așteptînd întîlnirea cu luna", interpretat de Bițã Rădulescu.

Cunoscuți publicului constănțean Ilona Mocica, Gelu Manolache, Niki Popescu, George Stancu și alți interpreți au contribuit la reușita spectacolului.

Un merit deosebit în asigurarea succesului l-a avut Dan Sachelarie, realizatorul decorurilor și costumelor.

Sonia MARCARIAN

De 2×5 minute cu surorile Kosak

Surorile Kosak... Un nume (dacă putem spune astfel) cunoscut astăzi iubitorilor de muzică ușoară. Pe afișele specialcolelor Teatrului satiric-muzical „C. Tănase", în programele emisiunilor radiofonice, pe micul ecran și discurile „Electrecord", apar obișnuit să întîlnim numele surorilor Kosak.

Interviul nostru a început printr-o ...retrospectivă. Le-am rugat să ne vorbească despre debut.

— Muzica ne-a atras de copii. La șase ani dădeam spectacole în familie. În școală eram totdeauna deținătoarele notei 10 la muzică. Iar debutul nostru... Poate mai sînt unii care-și amintesc de doua fetițe care

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 130 ★ Sîmbătă 2 aprilie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ULTIMA ETAPĂ A VIZITEI

Corespondență telefonică specială din Paris

Primăverile sînt dulci la Paris. O dată cu lăcrămioarele și cu ghiocei, orașul se înveselește brusc, scăpat de chinga vînturilor reci și se îmbracă într-o lumină blîndă, învăluitoare, care îi pune în mod cu totul deosebit în valoare grațiile de domnișoară surîzătoare. Și dacă vara este anotimpul marilor sărbători naționale, primăvara este sezonul bucuriei populare. Ca niște copii, parizienii salută gălăgioși reapariția florăreselor, cumpărîndu-și buchete de anemone, ducîndu-se la Tuileries, Luxembourg sau Jardin des Plantes, unde se bucură de aleile parcurilor aurite de soare.

In aceste zile, sentimentul anual de reîmprospătare pe care îl încearcă parizienii, a căpătat încă un înțeles: major și ieșit din comun. Cîteva edificii erau acum o săptămînă locul de atracție al tuturor: Quay d'Orsay, Elisée. La Quay d'Orsay locuiau oaspeții sovietici, la Elisée aveau loc primele discuții sovieto-franceze. Acum însă privirile străbat frunțariile capitalei și se opresc ceva mai departe, în micul burg Rambouillet, unde, în castelul secular, doi bărbați de stat s-au retras începînd din seara de joi 31 martie, pentru convorbiri de cea mai mare însemnătate.

Confruntarea punctelor de vedere a început. Francezii, iuți prin temperament, curioși și puși la grea încercare, dau de data aceasta impresia că pășesc în vîrful picioarelor. La 10 km. de Rambouillet, a cărui liniște o asigură parcul populat de statornici copaci majestuoși, francezii scad totuși tonul cînd vorbesc de întîlnirea pe care o simt istorică.

Oamenii simpli sînt deprinși aici să vorbească în imagini: „au carrefour de l'histoire" — la răscruce de istorie: „Ce Camp David français", — acest Camp David francez; „vers l'horizon de la lumière" — către orizontul lumini; „vers le lendemaine de la paix", — „către un mîine al păcii". Culoarea limbajului poartă tenta deschisă a speranței. Acesta este sentimentul pe care-l surprinde observatorul, privind în aceste zile străzile înțesate de lume, oprindu-se în mici bistrouri de cartier. El înregistrează fragmente, schimburi de cuvinte, în stații de metrou sau la intersecții.

Parizienii — care și-au asigurat din vreme ingenioasele periscoape cu care au urmărit cortegiul oficial — îl aclamă pe Nikita Hrușciov în Piața Primăriei din capitala Franței

Încă o tradiție la Rambouillet

Pentru a vă da cît de cît o imagine mai exactă, o mică paranteză geografico-istorică mi se pare necesară. La cîțiva zeci de kilometri de Paris se găsește un orășel bogat în vestigii ale trecutului. Este Rambouillet. Numără cu totul 8.900 de locuitori și e capitală a departamentului Seine-et-Oise, cu opt cantoane cuprinzînd 107.200 de locuitori; care, în afara

L. SARAȚEANU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

APELE LUI HERCULE

Înainte se numeau apele lui Hercule... În momentul cînd apar aceste rînduri, în una din cele mai frumoase și renumite stațiuni balneare din țara noastră — la Băile Herculane — care adăpostește astăzi mitologicele ape ale lui Hercule se petrec evenimente importante în ceea ce privește noile tratamente ale bolnavilor și deservirea acestora. Este vorba în primul rînd de captarea apelor celui mai mare izvor termal, denumit Hercule II, ape care acum sînt aduse pe țevi direct în aripa dreaptă a băilor Horia și Dragalina. Izvorul se află în imediata apropiere a vechii băi romane, conține ape puternic radioactive și cu ajutorul lor vor putea fi tratate o serie de afecțiuni neurologice subacute.

Băile Herculane: Statuia lui Hercule și Domul

Datorită specialiștilor de la Institutul de Balneologie s-a reușit — după ani de zile de cercetări — să se rezolve o problemă deosebit de importantă și anume obținerea unei ape termale cu o temperatură constantă. Este cunoscută în stațiune întîmplarea care i-a dus pe cercetători pe drumul adevărului. Făcînd într-o zi baie în pavilionul fostei băi romane ei au crezut la un moment dat că cineva vrea să le joace o festă dînd drumul la robinetul cu apă rece. S-au enervat, au făcut puțină gălăgie, dar apoi și-au dat seama că apele izvorului termal își schimbaseră brusc temperatura.

De aci a pornit ideia că undeva,

Simion SAVEANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

MARINARI DE CURSĂ LUNGĂ

Întîmplări marinărești pe căile nemărginite ale mărilor și oceanelor

Cam de pe la statuia lui Ovidiu, pe străduțele înguste care coboară spre port, drumul devenise un infern. Din față, rafale furioase de vînt înghețat, ne ard obrajii. Rafalele își fac drum pe sub vestminte, smulg pălării, șepci, bășți și se joacă disprețuitoare cu ele, azvîrlindu-le de colo-colo.

Mergi împleticindu-te, zgribulit ca un arici și simți în mușchii picioarelor efortul fiecărui pas. Dar merită să privești marea în asemenea clipe; marea dezlănțuită, sălbatecă, măreață în furia ei. Munți de apă, cu crestele albite de spuma ca o zăpadă proaspătă, năvălesc ritmic peste diguri, hotărîți să dărîme totul în cale. Apoi, înebunite de rezistența pereților de piatră, valurile se retrag o clipă, pentru a porni cu și mai multă înverșunare la asalt.

— *E furtuna echinoxului de primăvară, ne-a spus un marinar. Vine cu regularitate la fiecare sfîrșit de martie și durează cam pînă la zece zile.*

Îl ascultam și gîndurile ne purtau pe întinderea nesfîrșită a mării. Avem sub picioare pămîntul, nemișcat și sigur și totuși, ne-am înspăimîntat de urgia vremii. Dar acolo, în mijlocul apelor fără de sfîrșit, în mijlocul hulei negre, sălbatice, ce-or fi făcînd și ce-or fi gîndind navigatorii? Cum reacționează ei în lupta cu forțele oarbe ale naturii?

Ne-am gîndit la toate acestea și am pornit spre port, dornici să auzim, de la înșiși eroii mării, unele isprăvi marinărești. Le-am aflat cu greu. Marinarii noștri vorbesc puțin despre munca lor, iar faptele cele mai de seamă li se par firești, ca de la sine înțeles.

— *Doar asta ne este meseria, spun ei. Să luptăm cu apele și să le învingem.*

Într-adevăr, aceasta le este meseria. Dar puțini oameni știu cîtă energie se ascunde adesea în spatele acestor obișnuite întîmplări marinărești. De aceea, cu riscul să atentăm la modestia navigatorilor pe care i-am întîlnit, vom istorisi cititorilor revistei noastre unele fapte din cele aflate.

Nicolae Strat, Ion Rusnacenco și Alecu Zamfir

văzuți de Beca RIND

Scufundarea a putut fi evitată

De cînd pe țărmurile aspre, dar pline de viață, dure, dar primitoare, ale litoralului nostru, au venit navigatori din depărtări, de cînd pe malurile Pontului Euxin s-au înălțat falnice Tomis și Callatis, Messambria și Appollonia, corăbierii greci au poposit deseori pe aceste meleaguri. Legendele din antichitate istorisesc că pe undele Pontului Euxin ar fi fost căutată Lîna de Aur de către celebrii argonauți. Din cînd bazilor legenda a înfruntat secolele. Legenda ne arată însă nouă că prin acele locuri se desfășura un intens comerț al negustătorilor elini, ce se avîntau către aceste pămînturi vestite de bogate în metale prețioase. Pe atunci marea era privită cu îngrijorare de către navigatori.

Gemetele valurilor Pontului Euxin, ale acelor valuri înfruntate cu curaj de negustorii-navigatori elini au înfiorat inima nefericitului Ovidiu. Scria poetul:

Cît munții crește coama grozavei vijelii,
Și poate-o să atingă și astrele-n tării,
Sub zbucium crește valul cît munții uneori,
Zborșiți se-nalță munții și înspăimîntători,
Iar cînd de prin văzduhuri în stropi amari se cern,
Se prăbușesc în hăul cel negru, din Infern...
Și cum mă uit departe, în larg, văd îngrozit,
Cum numai cer și ape, se-ntind în infinit,
Cum între cer și ape, într-un cumplit frămînt,
Din val în val aleargă nestăvilitul vînt,
Și vine cu o groază de valuri împrejur,
. . . . . .
Și nava e o frunză zvîrlită-n infinit.
Se uită-n noaptea Mării cîrmaciul îngrozit.

Paul MARIAN și Eugen PHOEBUS

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Între bătrînul pescar iranian salvat de la pieire și marinarul nostru s-a stabilit o strînsă prietenie.

Vă prezentăm azi pe tînăra și talentata actriță a Teatrului Național din Iași, ADINA POPA, care joacă în piesele „Unchiul Vania" de A. Cehov, „Aristocrații" de N. Pogodin și „Orașul viselor noastre" de A. Arbuzov

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

In acest număr:

Un artist cetățean ION NEGULICI

◆

MAGAZIN MEDICAL

Astenia nervoasă
Bolnavi și medici
Radioactivitatea și medicina

◆

MODA:
Încălțăminte pentru femei

◆

Pagina noastră specială „SPECTACOLUL"

EVOCĂRI

DINU LIPATTI

Va fi... violonist!

Așa l-a încununat „nașul" Enescu pe micuțul Dinu, cînd familia viitorului pianist l-a chemat pe maestru să-i confirme talentul muzical al copilului. Așa nu-i prezintă una din fotografiile executate imediat după terminarea primului război mondial. Și în sfîrșit, în rîndurile scrise de Enescu la moartea lui Dinu Lipatti, autorul „Rapsodiilor" pare că și atunci mai vedea în pianist pe tot atît de valorosul... violonist: „Ca și mine a șovăit în fața mai multor vocații. Am crezut multă vreme că va fi violonist".

Într-adevăr, atmosfera muzicală a familiei Lipatti, a înclinat acum o jumătate de veac mai mult către vioară decît către pian. Cu toate că bunica (Elena Lipatti) și mama sa au fost remarcabile pianiste, totuși pasiunea tatălui — nu numai un violonist talentat, dar și un luthier înzestrat — a dominat și a orientat multă vreme ambianța familiară spre arta instrumentelor cu coarde. Atenția lui Teodor Lipatti față de fiul său s-a concretizat repede în înzestrarea neastîmpăratului muzician, care „compunea" la pian fără să cunoască încă notele, cu o vioară.

Talentul de creator al lui Dinu Lipatti a impus însă treptat, treptat instrumentul ajutător al artei compoziției: pianul. La vîrsta de 8 ani și-a început studiile sistematice cu Mihail Jora, care deslușind înclinația excepțională spre clavir a tînărului elev — i l-a încredințat profesoarei Florica Musicescu. Între dascăl și discipol s-a legat o trainică legătură sufletească. „Dinu Lipatti era modest și simplu din fire, notează Florica Musicescu. Ager la minte, el era în raporturile sale cu oamenii, atent și discret; era șfios și curajos totdeodată, iubea natura și din toată ființa lui se revărsa o bunăvoință ca o lumină binefăcătoare". Cu aceste minunate daruri a intrat Dinu Lipatti în lumea muzicii.

Laureat, premiat, consacrat la 16 ani

Ascensiunea artistică a pianistului Dinu Lipatti întrece orice închipuire prin vertiginoasele succese care se încriu în scurta-i carieră muzicală. La vîrsta de 14 ani a absolvit Conservatorul din București, fiind laureat. Doi ani mai tîrziu s-a impus în sala Ateneului cu suita simfonică „Șătrarii" (inspirată din nesecatul izvor popular, care a stat toată viața la baza creației sale), cucerind în 1934 premiul I de compoziție „George Enescu". De altfel, compozitorul Lipatti fusese semnalat încă din 1933, cînd „Sonatina" sa pentru pian obținuse premiul al doilea la același concurs național de creație.

Totuși, talentul său trebuia să se măsoare într-o întrecere internațională. Momentul sosi în anul 1933, cînd a avut loc memorabilul concurs de la Viena. Un juriu impozant de personalități cu faimă mondială ca Felix Weingartner, Clemens Kraus, Wilhelm Backhaus, Alfred Cortot, Pancio Vladigheroff, George Georgescu etc. au înscris pe tabela de onoare a laureați.

Viorel COSMA

● *(Continuare în pag. 4-a)*

IOAN PONI

„cel mai de seamă tragedian al Moldovei"

Pentru că e bine să cunoaștem trecutul de luptă al oamenilor de teatru, al acelor care au statornicit tradiția democratică a teatrului românesc — ne vom opri la figura deosebit de interesantă dar puțin cunoscută a lui Ioan Poni, socotit într-o vreme ca „cel mai de seamă tragedian al Moldovei".

Întocmai lui Matei Millo, Poni a renunțat la privilegiile rangului boieresc, dornic să lupte pentru dăruirea unei orînduiri nedrepte, care frîna dezvoltarea țării și progresul poporului.

Într-o vreme cînd Gheorghe Asachi, în lupta sa pentru crearea unei culturi naționale, îndemna tineretul: „Acordați române versuri pe armonioasa alăute", Ioan Poni, elev al Academiei Mihăilene și al Conservatorului filarmonic-dramatic, a scris versuri, dacă nu întotdeauna inspirate, întotdeauna însă cu simțire patriotică. Deși istoria literaturii române nu le mai pomenește, stihurile lui Poni dorm astăzi somn de veci prin „Albina românească", „Zimbrul" sau „Almanahul de petrecere". A fost un nemulțumit pentru stările de atunci din Moldova lui dragă:

„Din anii copilăriei, din zile
de fericire,
Căci de-atunci peste durere tot
durere întîlnind,
Fața-mi spune turburarea care
e-n a mea simțire,
Dorind lămuriri la toate, umblu-n umbre rătăcind".

Sîntem ispitiți să credem că, tot din motive patriotice, Poni, om cult, și-a dedicat viața ridicării teatrului românesc pe vremea aceea în „primăvara existenței sale". Pentru teatru, Poni a tradus piese — printre ele mult jucata „Don Cesar de Bazan", iar ca actor a jucat rolurile principale în tragediile prelucrate după Shakespeare sau Schiller, precum și în melodramele în care întotdeauna virtutea ieșea triumfătoare iar viția era doborît. Prieten intim cu Vasile Alecsandri, cu actorii Matei Millo și Neculai Luchian, Poni a fost și director al Teatrului românesc din Iași, într-o vreme cînd acest teatru vegeta la remorca teatrului străin, preferat de clasa posedantă.

Ioan Poni a fost un activ participant la revoluția din 1848 din Moldova. După ce a fost surghiunit la mănăstire, cînd cu arestarea actorilor, care n-au respectat dispozițiile cenzurii la reprezentarea unei piese de Alecu Russo, Poni s-a pus atît de rău cu stăpînirea, încît într-o vreme „oprit de a mai locui la Iași", s-a refugiat pe malul Prutului. În calitate de membru al grupării „Asociația Patriotă", cea care a pregătit mișcarea din capitala Moldovei, Ioan Poni, alături de Alexandru Ioan Cuza, viitorul domnitor, Neculae Istrati, autorul dramatic, Vasile Mălinescu, Iorgu Copcea, de asemenea autor dramatic și de alți patrioți, a luat parte deosebit de activă la evenimentele premergătoare mișcării revoluționare. Între altele, a participat, în 1846, la complotul de la Holmu, din fostul județ Vaslui, după ce mai înainte fusese arestat și „maltratat"; de asemenea, Ioan Poni a fost propagandistul revoluției în regiunea Focșani. T. T. Burada, istoricul teatrului din Moldova, afirmă că Ioan Poni, „cel mai mare tragedian pe care l-a avut scena română", după strivirea revoluției a fost arestat și ținut în închisoare, pînă după căderea lui Mihai Sturza. Arestat, nevrînd timp să se refugieze ca alții din tinerii care au luat parte la mișcarea din Moldova, Ioan Poni a fost „periorisit" la moșia Minzătești din ținutul Iași, oprit fiind să părăsească locul. Ordinul Ministerului de interne către isprăvnicia ținutului Iași ne arată cît de periculos era socotit Poni de către guvern: „Se scrie isprăvniciei, că îndată după primirea acesteia să comandarisească un slujitor vrednic ca să ducă pe Iancu Poni la moșia ce ține în posesie, unde să-l așeze sub periorisire de a nu ieși nicicum de acolo și sub nici o închipuire".

Din nefericire, Ioan Poni a avut o viață foarte scurtă, — el a murit la 36 de ani și aceasta și din pricina suferințelor pe care le-a avut de îndurat cu prilejul arestărilor, — aceasta ca urmare a luptei sale revoluționare pentru înlăturarea răului social. Ioan Poni a fost un actor cetățean în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Ioan MASSOFF

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Clasicismul francez (II)

PIERRE CORNEILLE

Pierre Corneille s-a născut la Rouen, în Normandia, în cel de-al șaselea an al veacului al XVII-lea. Buna cunoaștere a limbii latine și, ulterior, a dreptului l-au pregătit să cunoască valorile culturii latine și ale antichității în general.

Din frecventarea lor, scriitorul a reținut multiple sugestii și teme, ceea ce nu înseamnă originalitatea ar fi fost latura sa slabă. Corneille n-a copiat pe cei vechi și deși Tit-Liviu, Seneca, erau preferații săi, meritul său stă mai puțin în reconstituirea artistică a unor împrejurări și fizionomii istorice, cît în folosirea lor ca argumente pentru cultul eroului voluntar, care subordonează în orice moment interesul personal intereselor colective. Atît în „Cidul" (1636) cît și în „Horațiu", personajele fac dovada unor calități morale exemplare. Se știe că Don Rodrigue, îndrăgostit cu patimă de Hymena, nu ezită, cînd onoarea părintelui său o cere, să-i ucidă tatăl în duel. Cine nu-și respectă familia — pare a spune Corneille — nu va fi vrednic niciodată de stima celorlalți. În „Horațiu" la fel, unul dintre frați îi omoară în luptă pe logodnicul surei lui, întrucît mai presus de solicitudinea față de sentimentele rudei de sînge, stă dragostea de patrie, mîndria civică.

Din cele aproape zece piese ale primei perioade (1636—1652) și din celelalte nouă ale ultimilor ani de teatru (1660 — 1674) se degajă o impresie dominantă; pretutindeni Corneille face elogiul virtuții, al abnegației și dîrzeniei.

Viața șterasă, banală, a dramaturgului oferă un contrast sezisant în raport cu opera sa. A fost o fire stîngace, puțin rustică și nimic din purtarea sa în lume nu trăda fierberea lăuntrică, flacăra geniului creator. Corneille ne-a lăsat prin hărnicia sa o bogată moștenire. Nu toată a rezistat timpului. A minat-o retorismul și, firesc, anii, schimbarea preocupărilor umane, reflex al modificării relațiilor sociale și economice. Ce rămîne este însă și azi „o școală a măreției sufletești" (Voltaire) fiindcă nimic nu asigură unei literaturi mai multă trăinicie decît forța simțămintelor nobile. La Bruyere avea desigur dreptate judecîndu-și contemporanul ca pe un pictor de caractere, „așa cum ar fi trebuit ele să fie". În adevăr, eroii sînt înzestrați cu o forță conducătoare: primatul rațiunii asupra sensibilității. Luciditatea aceasta i-ar putea dezumaniza, transformîndu-i în făpturi terorizate de legile moralei și surde la chemările pasiunii. Nu e chiar așa. Cert însă că fiecare erou în parte întruchipează o calitate majoră: Rodrigue (respectul filial), Horațiu (patriotismul), Pauline din „Polyeucte" (fidelitatea conjugală) Don Diegue (demnitatea) etc. Faptul că scriitorul a recurs frecvent la exemple desprinse din studiul istoriei romane nu e o întîmplare. Corneille nu era istoric și nici cronicar, el tindea să redea psihologia mai puțin a unei națiuni sau a unor tipuri celebre, cît a personalității eroice, capabilă să se depășească pe sine, triumfînd asupra obstacolelor de tot felul. Prins între **datorie și datorie** (La Corneille, disputa datorie — pasiune e absentă) eroul corneilian optează pentru cea care îi cere sacrificiul cel mai greu. E un teatru de dezbateri etice superioare. Stilul sobru, cu cadență amplă, sună adecvat conținutului. Emfaza și verbozitatea îi umbresc frumusețile dar nu le anulează. Corneille este mai mult decît un strălucit retor dotat cu simțul dramaticului. Tragedia franceză îl recunoaște ca fondatorul ei.

Sfîrșitul său în 1684 în indiferența curții de la Versailles, e trist. Făclia artei sale nu cade însă în gol. O va prelua cu succes Racine.

H. ZALIS

Știați că...

...Vasili Vladimirovici Petrov, *profesor din Petersburg, a descoperit și studiat fenomenul arcului voltaic ?*

...fizicianul german Fahrenheit *a inventat, prin 1720, zerometrul ?*

...creatorul paleontologiei și al anatomiei comparate este savantul francez Georges Cuvier ?

...anestezia cu eter a fost descoperită în 1846 de către americanul Morton ?

...luminarea electrică a fost inventată în 1876 de Pavel Nicolaevici Iablocikov ?

...sistemul astronomic actual a fost fundamentat de polonezul Copernic *în 1543 ?*

...teoria atomică a fost descoperită acum 150 de ani de către fizicianul englez Dalton ?

...barometrul este invenția italianului Toricelli ?

...în 1619 medicul englez Harvey *a descoperit circulația sîngelui ?*

...kinetoscopul, străbunicul cinematografului, a fost imaginat de Thomas Alva Edison, *în 1895 ?*

...lampa cu incandescență a fost inventată în 1873 de către Alexandr Nikolaievici Lodîghin ?

...dinamita a fost descoperită în 1867 de către chimistul suedez Nobel ?

...descoperirea inducției magnetice (1831)) *se datorește englezului* M. Faraday ?

...teoria curenților electrici a fost descoperită de către fizicianul german Ohm ?

...biologul francez Claude Bernard *a descoperit, în 1853, funcțiunile ficatului ?*

...legile gravitației universale au fost descoperite de Newton, *în 1686 ?*

...cele trei grații se numesc Aglae, Eufrosina și Thalia ?

...numele celor nouă muze este Calliope, Clio, Erato, Euterpe, Melpomene, Polymnia, Terpsihore, Thalia și Urania ?

...cele trei gorgone se numeau : Meduza, Stheno și Euryale, iar cele trei harpii : Aello, Ocypete și Seleno ?

...mitologia greacă considera infernul străbătut de cinci fluvii și anume : Acheronul, Cocytul, Stixul, Phlegetonul și Lethe ?

...cele patru vînturi ale mitologiei elene se numeau : Euros, Auster, Zefir și Boreas ?

Regizorul Serghei Gherasimov

Renumitul regizor de filme Serghei Apolinarevici Gherasimov, artist al poporului al U.R.S.S., este una dintre cele mai interesante personalități din cinematografia sovietică. Cunoscut ca actor, apoi ca regizor de filme, scenarist, autor dramatic, publicist și pedagog, Gherasimov și dăruiește cu entuziasm multiplele însușiri pe care le posedă, exercitînd prin aceasta o puternică influență în lumea artistică sovietică. Debutînd ca actor, Gherasimov apare în 1925 în filmul regizorilor Kozințev și Trauberg „Mișka împotriva lui Judenici", unde face o bună impresie, fapt care-i aduce în continuare rolurile din „Drumul diavolului" în 1926, „Frații" în 1927, „Uniunea pentru Marea Cauză" și „Noua Babilonie".

Pe actorul Gherasimov îl pasionează însă munca de regizor și deși în plin succes în cariera de actor, se hotărăște să-și încerce posibilitățile regizorale, lucrînd ca asistent de regie a acelorași Kozințev și Trauberg la filmul intitulat „Singură" (în care apare dealtminteri și ca actor).

Primul film în care Gherasimov își asumă răspunderea de regizor pune în lumină înclinațiile sale pentru o amănunțită analiză psihologică, pentru un lirism delicat. Temele care-l interesează — și aceasta nu numai în primele sale filme — sînt în deosebi cele ale vieții contemporane, ale realității imediat înconjurătoare.

Gherasimov muncește îndîrjit în anii aceia, afirmîndu-și cu fiecare film nou talentul său viguros ca regizor. După „Inima lui Solomon" realizat în 1932, „Pădurea" și „Te iubesc", el obține un deosebit succes cu filmul „Cei 7 curajoși", terminat în 1936, în care povestește întîmplările unui grup de tineri plecați să instaleze o stațiune meteorologică în Antarctica.

Critica cinematografică sovietică semnalează cu acest prilej apariția unui mare regizor, comparîndu-i măiestria și posibilitățile de emoționare cu cele ale artei lui Cehov.

Aceeași temă a tineretului în luptă cu natura și cu elemente retrograde ale societății, apare în celălalt film al său, realizat în 1938, „Comsomoliștii". De astă dată Gherasimov aduce pe ecran aventurile unui grup de comsomoliști, care au plecat să construiască un oraș industrial în plină pădure siberiană. Dar cel mai frumos film al lui Gherasimov rămîne „Învățătorul", pentru care și-a scris singur scenariul. Cunoscînd pe deplin posibilitățile aparatului de filmat care izbutește să dezvăluie aici cele mai ascunse cute ale sufletului eroului său, Gherasimov, redă cu multă finețe viața interioară bogată a „Învățătorului" său (interpretat magistral de actorul Boris Circov) din momentul cînd pleacă din satul său la studii universitare și pînă cînd, odată absolvit, în loc să se stabilească într-un oraș mare, se hotărăște să se întoarcă printre ai lui: „pentru ca să le împărtășească și lor din lumina pe care a primit-o".

Reluînd personajul creat de Kozințev și Trauberg în „Trilogia lui Maxim", Gherasimov turnează la începutul războiului filmul „Întîlnire cu Maxim", avînd din nou pe Boris Circov ca interpret principal.

În anii grei ai războiului Gherasimov realizează în afară de niște filme ocazionale — și admirabila sa dramă „Pămîntul cel mare", a cărei temă o reprezintă lupta împotriva invadatorilor pămîntului sovietic.

Tema aceasta îl pasionează pe Gherasimov, care în 1948, realizează filmul de puternic răsunet „Tînăra gardă", după romanul lui A. Fadeev, la al cărui scenariu — după propriile-i mărturisiri — a lucrat paralel cu romancierul.

În 1952 apare pe ecran ceea ce am putea numi continuarea neuitatului film „Învățătorul". Aici în „Medicul de țară", Gherasimov povestește cu multă artă viața unei tinere absolvente care practică medicina la țară, acum în noile condiții socialiste.

Preocupat în continuare de multiplele posibilități ale filmului documentar, Gherasimov se dedică — imediat după terminarea muncii la filmul „Medicul de țară" — unui documentar de lung metraj, „China liberă", filmat în întregime pe întinsul pămînturilor chinezești, în care reușește să oglindească aspectele cele mai edificatoare ale efortului pe care marele popor chinez îl depune în drumul său spre socialism.

În ultimii ani Gherasimov a mai realizat cîteva filme interesante printre care citîm „Speranța" și „Drumul adevărului" (1956), iar de curînd, adaptarea monumentală a capodoperei lui M. Șolohov „Pe Donul liniștit" care s-a bucurat de o caldă primire și din partea publicului românesc.

Paralel cu munca sa de realizator de filme, Gherasimov desfășoară o vastă activitate pedagogică, fiind unul dintre cei mai iubiți și respectați profesori ai Institutului de Artă Cinematografică din Moscova. El a împărtășit din bogata sa experiență și în cele cîteva lucrări teoretice pe care le-a publicat, despre arta actorului și problemele regizorului de film în care își expune principiile artistice care stau la baza operelor sale.

Ion BARNA

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

4—9 aprilie

4

1945 Sărbătoarea națională a poporului ungar.

1905 A murit pictorul și sculptorul belgian C. Meunier.

5

1858 S-a născut Barbu Ștefănescu Delavrancea (m. 1918).

1851 A murit pictorul romîn Ion Negulici (n. 1812).

6

1812 S-a născut scriitorul democrat - revoluționar rus A. I. Herțen (m. 1870).

1483 S-a născut marele pictor italian din epoca Renașterii, Rafael Sanzio (m. 1520).

7

1942 A murit luptătoarea comunistă Suzana Pîrvulescu (n. 1898).

8

1735 A murit revoluționarul maghiar Ferenc Rakoszi (n. 1676).

1946 A murit geologul romîn Sava Athanasiu (n. 1861).

9

1654 Moare Matei Basarab, domnitor al Munteniei.

1553 A murit marele povestitor francez Francois Rabelais (n. 1494).

1898 S-a născut cîntărețul Paul Robeson, eminent luptător pentru pace.

Un artist-cetățean: Ion Negulici

Născut în anul 1812 la Cîmpulung Muscel, Ion Negulici, primul artist plastic prin care pictura românească a trecut de la tematica religioasă la cea laică, a vădit din copilăria cea mai fragedă un remarcabil talent artistic. A lucrat mai întîi într-un „atelier de cusături", practicînd ca ucenic desenul decorativ, apoi a trecut să învețe la Institutul Buholtzer din București și după aceea la Colegiul Național din Iași.

Sărăcia, care și-a pus deseori pecetea pe viața și pe cariera celor mai mulți dintre marii noștri artiști din trecut, nu l-a îngăduit nici lui Negulici să-și desăvîrșească studiile în cadrul școlar.

La vîrsta de 18 ani își ia o slujbă la Iași și studiază pictura în capitala Moldovei, cu italianul Niccolo Livaditi. Reușește să plece, după 3 ani, la Paris, unde aprofundează studiul picturii și ia contact cu ambianța revoluționară din capitala Franței.

În 1837, întorcîndu-se în țară, Ion Negulici se alătură cu entuziasm grupului de tineri progresiști romîni, în frunte cu Nicolae Bălcescu, C. Boliac, C. A. Rosetti, C. Aristia.

Negulici participă la toate etapele pregătitoare ale revoluției din 1848, iar în ziua de 11 iunie 1848 el este în primele rînduri ale maselor revoluționare.

I. NEGULICI
In bibliotecă
(Pictorul și soția sa)

După înăbușirea revoluției, Negulici rămîne credincios crezului său revoluționar. Proscris prin decretul călămăciei reacționare, el este silit să părăsească țara. Stă la Brașov pînă în februarie 1849, apoi se refugiază la Constantinopole. Bolnav, lipsit de mijloacele de existență, Ion Negulici moare la 5 aprilie 1851 și este înmormîntat la cimitirul din Pera.

Concepția artistică a lui Negulici a izvorît din însăși poziția lui de artist-cetățean. El s-a manifestat în pictură ca portretist — această primă formă de reprezentare a picturii laice. Negulici a pictat și compoziții. Una din ele, intitulată „Balamucul", care înfățișa cu realism interiorul casei de nebuni de la Mărcuța, a fost mistuită de un incendiu în 1847. Dintre compozițiile lui Negulici s-a păstrat un „Interior", care reprezintă un bătrîn într-un jilț, o pisică tolănită pe un pat și o fetiță. Preferințele lui Negulici au fost acuarela și miniatura, iar genul în care arta și talentul lui s-au manifestat cu deosebire a fost cel portretistic.

Împreună cu Barbu Iscovescu și cu Constantin Daniel Rosenthal, Ion Negulici a constituit grupul pictorilor revoluționari de la 1848, care a deschis drumul picturii românești progresiste, pusă în slujba năzuințelor poporului.

V.

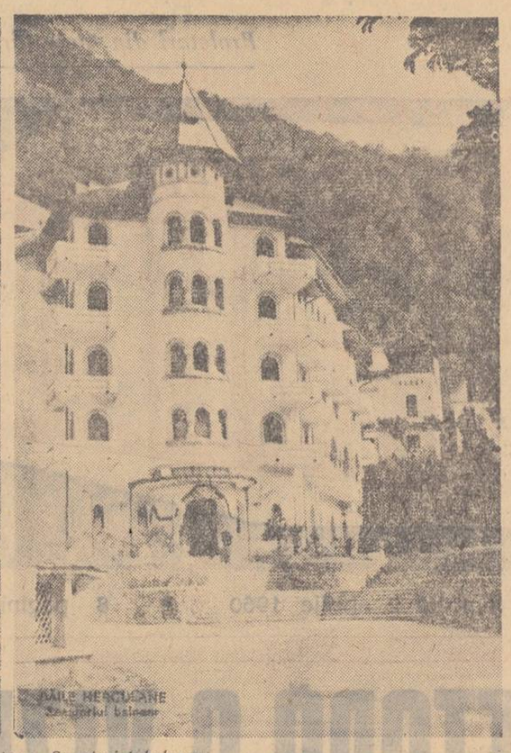

Vederi din Băile Herculane. Sanatoriul balnear

APELE LUI HERCULE

(Urmare din pag. I-a)

adînc în munte, pe parcursul lui subteran, străvechiul izvor termal Hercule se unește cu apele altui izvor cu apă rece, acest lucru depinzînd de nivelul la care se ridică sau scad apele reci. Cu prilejul cercetărilor pentru separarea celor două izvoare, la punctul denumit de localnici „Despicătura", s-a dat de o peșteră termală extrem de frumoasă, cu formațiuni cristalifere încă necunoscute în țara noastră. De asemenea s-a calculat că pentru ridicarea nivelului apelor calde subterane cu un singur metru au fost necesare 800—900 vagoane de apă, de unde concluzia că ele au format, de-a lungul mileniilor, peșteri uriașe în pîntecul muntelui.

Prin stabilirea, pe baza cercetărilor, a unui anumit nivel hidrostatic s-a reușit să se separe una de alta apele celor două izvoare și de acum încolo vechiul izvor Hercule va debita apă rece urmînd ca zilnic 600 metri cubi de apă cu o temperatură de 48 grade să iasă pe calea nouă, a peșterii termale „Despicătura", noul izvor numindu-se Hercule II. Cu această apă se vor putea face 1500 băi în plus.

Aparatul de contracurent

O altă problemă tot atît de importantă era aceea a răcirii apei sulfuroase, care la izvor avea 52 de grade. Constatîndu-se că numai în contact cu aerul această apă dă naștere acidului sulfuric, care atacă țevile, s-a preconizat captarea și transportul apei ferită de aer. Numai astfel s-a putut construi un tip de aparat de contracurent care rezolvă dintr-odată problema răcirii apei sulfuroase și în același timp aduce economii anuale stațiunii în valoare de 200—250.000 lei. Sub observația directă a tov. prof. Tr. Dinculescu, a tehnicianului Balogh de la Institutul de Balneologie și a tehnicianului Roșeț din Herculane s-a construit aparatul respectiv format din 15 conducte paralele, în interiorul cărora circulă apa rece duce și în exterior, ferită de aer, apă termală sulfuroasă care merge în sens contrar. Datorită acestui sistem apa sulfuroasă ajunge în pavilioanele de băi la temperatura dorită, iar apa rece se încălzește, servind pentru dușuri, pentru rețeaua de apă caldă din sanatorii, hidroterapie, spălătorie, etc.

Injecții cu ape sulfuroase

Printre noile metode introduse în stațiune, injecțiile cu ape sulfuroase au dat bune rezultate în hepatitele cronice și în stările alergice, ginecologice inflamatorii. De asemenea se preconizează folosirea mai rațională a factorilor terapeutici și a apelor minerale, precum și cura internă cu ape minerale.

În domeniul cercetărilor științifice în momentul de față se lucrează la două teme importante : reumatismul la umeri și reumatismul localizat în coloana cervicală. Tot anul acesta s-a terminat cercetarea lombosciaticei cu hernie de disc sau fără. După analizarea a 100 de cazuri, foile de observație sînt la Institutul de Balneologie, urmînd ca în curînd să apară o lucrare științifică în această problemă. Concluzia trasă este că la Herculane se obțin rezultate favorabile în tratarea sciaticei și înainte și după operație.

Supuși la raze ultraviolete, inhalații, ionizări, faradizări, galvanizări, ultrascurte, bolnavii veniți în stațiune se simt mai bine după cură.

Mialgiile, afecțiunile sistemului muscular sînt tratate cu băi dar și cu ajutorul aparatelor moderne de electroterapie. În Fotariu se face plaje ca la mare. Aici se pot trata dintr-odată 30 persoane, aparatul emițînd raze ultraviolete și infraroșii, imitînd acțiunea curativă a soarelui.

Băi galvanice pentru picioare și mîini, împachetări cu termofoare, băi cu bule de gaze de acid carbonic, băi de lumină, toate sînt pentru vindecarea celor sosiți în stațiune.

„Acum am curaj să vă duc și în spate. Cînd am venit mergeam însă foarte greu" — ne-a declarat zîdarul Al. Ghiulai de la Agrosem Tg. Mureș, care-și făcea masajul zilnic. Declarații asemănătoare ne-au făcut Ioan Iurgher, presor la „Arta textilă" din Timișoara, Buda Petru, revizor contabil la U.R.C.C. Beiuș și alții.

O problemă care trebuie rezolvată în cel mai apropiat viitor este protecția zidurilor băilor, deoarece apa sulfuroasă atacă tencuiala.

Stațiunea milenară din Munții Cernei, de o frumusețe impresionantă prin peisajul minunat creat de natură și prin construcțiile sale monumentale atrage an de an tot mai mulți vizitatori, numărul celor tratați atingînd cifra de 18.000 anual.

Apele termale descoperite acum aproape 2.000 de ani, impresionanta statuie a lui Hercule din centrul stațiunii, vechea băie romană, vestigiile trecutului — piăci comemorative, omagii aduse zeilor pentru puterea tămăduitoare a apelor, totul face ca stațiunea să devie nu numai un loc de tratament ci și un punct de atracție pentru turiști.

Simion SAVEANU

GHID PENTRU VIZITAREA LITORALULUI

Ești, poate, cititorule unul din mulțe de oaspeți care și-au petrecut în ultimii ani zilele însorite ale vacanței pe țărmul mării. Ai admirat desigur — cu mîndria celui care le stăpînește — zecile de vile elegante și primitoare, ridicate parcă peste noapte la Eforie sau Mamaia, la Roaită sau Mangalia, ai rămas fermecat de sclipirea luminilor fluorescente, sau ai acostat în portul Tomis.

Ai deci siguranța că te poți descurca acum cu ochii închiși în toate aceste locuri? Dacă-i așa, te-ai înșelat. Litoralul anului 1960 îți va oferi din nou nenumărate surprize.

Pentru o și mai mare siguranță în orientare vă punem — de pe acum — la dispoziție un mic ghid. Să începem călătoria noastră.

Punctul de plecare : gara Constanța (prima surpriză). Trenul nu mai oprește chiar în mijlocul orașului, ci într-o gară aflată cu vre-o doi km. mai în spre apus. Admirăm împreună cu noii sosiți elegantele clădiri în fața cărora s-a oprit trenul. O construcție impunătoare cu pereți de sticlă, oțel și beton, pe o uriașă cupolă de boiți încrucișate — o interesantă realizare arhitectonică — e corpul principal al gării. Porticuri elegante o leagă de salonul oficial și de clădirea destinată serviciilor de exploatare.

Coborîm printr-un tunel — traversăm astfel liniile subterane și pătrundem direct în gară. În urma noastră trenul îi va purta pe călători spre Eforie sau Mangalia, direct, fără a mai fi nevoie de complicatele manevre pentru schimbarea locomotivei. În termen feroviari Constanța nu mai este acum o stație terminus, ci una de tranzit.

Să ieșim din gară. În fața ei o piațetă. De aici, un bulevard larg străjuit de stîlpii luminilor fluorescente, deschide drumul spre oraș.

La Mamaia

Ne-am hotărît să mergem la Mamaia ? Nimic mai simplu. Avem la îndemînă pe lîngă nenumăratele „Moskvici" și „Pobeda", elegantele și comodele troleibuze „Tudor Vladimirescu".

Am ajuns în centru. Pe locul fostei gări ne întîmpină acum un parc.

Iată-ne ajunși pe bulevardul „Lenin". Și aici partea carosabilă a străzii a fost complet reconstruită. De la „Pescărie" troleibuzul ne conduce pe noua șosea construită pe malul Siutghiolului, pînă la ultimele vile din Mamaia. Amatorii de mers pot alege vechiul traseu, pe malul mării, transformat acum într-o minunată promenadă. Și unii și alții, putem însă admira rivna cu care muncesc constructorii noilor vile ce se ridică aici între „Pescărie" și Mamaia și care vor totaliza 10.000 paturi. Dar Mamaia prezintă și alte noutăți : încă un corp de clădire cu vreo 375 paturi în complexul O.N.T.-1, alte trei cu peste 600 paturi în apropierea Cazinoului, un cinematograf cu ecran lat în aer liber cu 1200 locuri, gata să-și primească oaspeții.

Dar nu numai Mamaia și-a îmbrăcat haina nouă în 1960, ci însăși Constanța. O plimbare prin oraș ne poate demonstra ușor acest lucru. Blocurile elegante ridicate pe str. I. V. Stalin, cele ce încadrează atît de armonios clădirea sfatului popular orășenesc în Piața Independenței, cochetul bloc ridicat pe faleză, parcul de pe locul fostului bufet „Vraja Mării", noile magazine modern amenajate, noile blocuri în lucru în dreptul portului Tomis și însăși această construcție pentru care „s-au aruncat" în mare zeci de mii de tone de piatră, totul dovedește că orașul Constanța e în plină renaștere.

Cu autobarca spre Vasile Roaită

Pornim spre Eforie cu una din cele 16 auto-bărci puse de curînd în circulație. După scurt timp, trecem prin fața noului magazin mixt construit la Agigea. Admirăm frumoasele garduri și trotuarele construite la fiecare casă de-a lungul șoselei și ne oprim la Eforie. Aici putem lua masa la noul bufet „Express", construit chiar în centru, ne procurăm cele necesare pentru plajă într-unul din noile magazine sau de la unul din chioșcurile de material plastic și pornim la plimbare. Întîi pe plajă, folosind noua promenadă de dale, apoi în jurul lacului Belona, pe aleile de curînd amenajate. Iată-ne ajunși într-un loc mult rîvnit de vizitatori. Plaja și-a schimbat și ea aspectul. Au dispărut toate ridicăturile și gropile, au dispărut buruienile și au apărut alei.

Din nou în „bărci" alunecăm lin pe șoseaua ce ne conduce spre Vasile Roaită. Pe malul lacului Techirghiol — promenada recent construită, ne oferă perspectiva unor viitoare plimbări. Pe lac se profilează silueta noului vas de pasageri ce face curse regulate între Vasile Roaită și Techirghiol.

Intrăm în Vasile Roaită. Deși se înserează, mai avem destul timp să aruncăm o privire noului cinematograf în aer liber — cu ecran lat — să admirăm pîrtiașul de lîngă cazino — pe locul „Rodicăi" — și să coborîm puțin pe plajă. O scară monumentală — cu ramificații și terase, alei mărginite de flori, ne conduce pe plajă.

S-a înserat. Cu toate acestea deasupra litoralului cerul a devenit luminos. E semn că s-au aprins luminile. De-a lungul țărmului mii de becuri fluorescente își revarsă lumina în mare.

Sonia MARCARIAN

Modul de viață occidental

Barbarie culturală

De îndată ce s-a aflat în Occident că prețurile operelor de artă cresc și că cererea depășește oferta, în galeriile de artă din Paris, Honovra, Frankfurt pe Main și în alte orașe s-au înmulțit furturile.

Se știe doar că prețurile tablourilor sînt uneori de-a dreptul fabuloase. Așa, de pildă, la o licitație la Londra, un tablou al lui Rubens s-a vîndut cu 3,3 milioane dolari. Pentru două pînze Cézanne și Gauguin s-a plătit peste 3 milioane. În timpul vieții, acești artiști au suferit crunt de pe urma lipsurilor materiale. Cézanne, de pildă, își vindea lucrările pentru o farfurie de mîncare. Gauguin era veșnic urmărit de creditori.

Recent, din muzeul din Frankfurt pe Main (R. F. Germană) a fost furat tabloul „Venus" de Lukas Cranach, iar dintr-un muzeu din Berlinul occidental a dispărut studiul lui Rembrandt „Capul lui Crist". Aceste furturi sînt adevărate acte de barbarie culturală.

— Pictura asta suprarealistă nu o fură nimeni ?
(Din „Berliner Morgenpost")

CALEIDOSCOP

UN POD DE PIATRA VECHI DE PESTE 1350 DE ANI

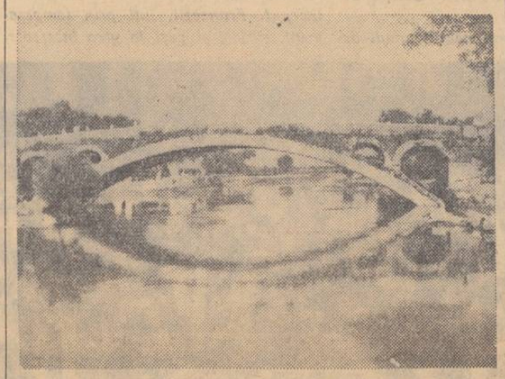

Podul de peste riul Iao, din localitatea Ceaocen, provincia Hopei, din China, are o vechime de peste 1350 de ani. Construcția, atestată în documente istorice și lăudată în cîntece populare, este opera meșterului Li-Ciuen. Caracteristica acestui pod este arcada sa principală cu o travee de 37,47 metri, realizare uimitoare pentru acea vreme. Ceea ce impresionează în mod deosebit pe specialiști este forma podului, cu cele două arcuri mici, deschise la cele două capete ale arcului principal, făcute pentru a diminua puterea apei în timpul marilor dezghețuri de primăvară.

Acest pod reprezintă admirabile soluții tehnice pentru economisirea materialului, pentru micșorarea greutății construcției, pentru simplificarea lucrărilor de fundații. Asemenea sisteme de construcții s-au folosit în Europa cu o mie de ani mai tîrziu. Acest monument al vechii Chine a fost restaurat de curînd cu deosebită grijă.

În fotografie: podul de la Ceaocen înainte de restaurare.

Plante insectivore

Îndeobște, plantele sînt hrana animalelor. În unele cazuri însă, rolurile se inversează și plantele se hrănesc cu insecte, folosind procedee de prindere și digerare a pradei dintre cele mai extraordinare.

Faimoasă, în acest sens, este Dionea muscicula, numită popular Prinde-muște, o plantă care crește prin bălțile cu turbă din statul Carolina de Sud (S.U.A.) Tulpina plantei este dreaptă și înaltă și terminată printr-un mănunchi de flori albe, frumoase, cu petale groase, păroase și prevăzute cu glande roșietice, extrem de sensibile. Cînd insecta, atrasă de culoare și amăgită de un suc cu aparența mierei, se așează pe petale, acestea se închid brusc, prinzînd muscula ca într-o capcană, și înundînd-o apoi cu un lichid produs de glande, care digeră insecta. Dar Dionea nu este o excepție; ea aparține familiei Droseraceelor, pe care Darwin le-a considerat reputate carnivore și care utilizează acelaș procedeu de înhățare și digerare a insectelor. În Australia există un specimen urias Biblys gigantea iar în Africa de Sud Roridula dentata, care avînd în vedere dimensiunile, reușesc să înghită zeci de insecte pe zi, transformîndu-se în adevărate aparătoare de mușt și țînțari.

Alte plante insectivore procedează altfel, fie înecînd prada într-un lichid viscos pe care-l secretă cînd sînt vizitate de insecte, așa cum procedează plantele din familia Saracenienelor, fie atrăgînd insectele într-un fel de fund de sac plin de lichid zaharat, ca plantele din familia Nepenthaceelor. Interesant de notat este că Nepenthes vilosa, o plantă din Indonezia și Noua-Guinee, are în prelungirea frunzelor un fel de săculețe asemănătoare ca formă cu cimpoaiele, cu gît lung, pe unde alunecă spre fund insectele, fără putință de a se întoarce. Odată ajunse la fund, ele nu se dizolvă în lichidul acid, căci planta nu-și digeră victima, ci extrage doar anumite substanțe necesare nutriției ei. Depozitele acestea devin uneori atît de voluminoase și pline de insecte, încît furnicile și alte animale vin să-și ia hrana fără osteneală, devorînd odată cu planta și provizia ei de hrană.

M. R. M.

În curînd pe ecranele Capitalei

„Băieții noștri"

cu : Darie Iurie ; Florentina Mosora ; Gr. Vasiliu Birlic ; Marcel Anghelescu ; Constantin Țăpîrdea ; Costache Antoniu ; Fory Eterle ; Dorin Dron

Scenariul : Alexandru Struțeanu, în colaborare cu Gheorghe Vitanidis și Anastasia Anghel, după o idee de Mihail Pop.

Regia: Gheorghe Vitanidis și Anastasia Anghel.

Imaginea : Nicolae Girardi și Aurel Kostrakievici.

Muzica : Ion Vasilescu.

Decoruri și costume: Oscar Hutner.

POȘTA REDACȚIEI

ANTON ȚAPALAGĂ — Mediaș: Iată răspunsul la întrebările dv.:

1. Numele orașului de care vorbiți este Cimpia Turzii. În adevăr, în epitaful de pe lespedea de piatră a mormîntului lui Mihai Viteazu se spune „cinstitul trup zace în Cimpia Turdei". Aici însă nu este vorba de actuala localitate Cimpia Turzii, ci de șesul de lîngă Turda. Mormîntul, de altfel, se află într-o comună care poartă numele domnitorului și care se găsește în vecinătatea orașului Turda, pe acea cîmpie de care aminteșteți epitaful.

2. Vasile Alecsandri și-a scris numele totdeauna cu cs nu cu x.

3. Expresia „Cobori în jos" este un pleonasm. Ea este folosită în frumosul poem al lui Eminescu „Luceafărul". După cum bănuiți, aceastâ expresie a apărut din necesități tehnice, de versificație. Nu-i mai puțin adevărat că ea întărește imaginea pe care poetul a vrut s-o înfățișeze.

MIOARA DUMITRESCU — Constanța: Ne trimiteți o poezie intitulată „Cîntec despre tatăl meu", cu rugămintea de a găsi un compozitor de muzică ușoară care să-i transpună în melodie. Deși aceasta nu este o sarcină ușoară, am căutat să vedem mai întîi cîntecul cum se prezintă și apoi să vedem cu cine tratăm pentru muzică. N-am mai apucat însă să facem acest lucru deoarece nu ne-a permis textul dv. care este foarte slab, amestecînd multe idei și neexprimînd nici una în mod clar.

ANGELA TEODORESCU — Năvodari: Ne scrieți următoarele versuri, care deși adresate numai nouă, le facem totuși publice:

Mă puse, nu țin minte cine
Să scriu revistei „Magazin".
Mă așteptam numai la bine
Fără să știu că dau de-un spin
Mă-nțeapă-ntr-una și mă doare,
Deși găsesc în el un sfat
Abia acum tîlcul am aflat:
Și-un trandafir — suavă floare,
De spini țepoși e-nconjurat.

Regretăm că ați considerat răspunsul nostru drept un „spin", totuși ne bucurăm că găsiți în el un ajutor. Trandafirul ce vi-l oferim, cu prilejul oricărui răspuns, să știți că este curățit de spinii cu care nu vă împăcați de loc. O lacem cu riscul de a ne înțepa noi, așa cum se vede din versurile dv. care adesea nu sînt menajatoare pentru noi.

I. DRAGOSLAVEANU

Marinari de cursă lungă

(Urmare din pag. 1-a)

Și cîrma nu ascultă de nici un meșteșug.
Și valuri mari cît munții sub vînturi fug,
și fug...

Și nava e o frunză zvîrlită-n infinit... Or îi citit oare marinarii greci de pe vasul „Fri" aceste stihuri ale bardului exilat la Tomis ? Nu știm. Nu l-am găsit în port cînd îndeletnicirile gazetărești ne-au purtat pașii prin Constanța, așa că nu l-am putut întreba. Dar dacă vreunul dintre ei a citit „Tristele" și-a adus cu siguranță aminte de ele în acea zi de martie, cînd vasul a devenit o jucărie a valurilor și era pe punctul de a se îneca. Scufundarea a putut fi evitată numai datorită intervenției rapide, curajoase, a marinarilor romîni de pe remorcherul „Filimon Sîrbu" din Constanța.

Dar iată cum s-au desfășurat evenimentele.

Era în ziua de 6 martie, pe la orele 17,30. Stația de radio din portul Constanța anunța că nava greacă „Fri" solicită ajutor. De pe vapor au început să fie lansate „rachete de pericol". Vă amintiți de rachetele lansate de pe „Titanic"? Ele n-au fost luate în seamă. Același lucru s-ar fi putut întîmpla și cu cele lansate de nava „Fri". Vremea era închisă. Vizibilitatea extrem de scăzută. Întunericul se lăsa cu repeziciune. Furtuna puternică. Valurile mari „de forța 6—7" cum se spune în limbajul de specialitate. Vîntul bătea din Nord-Est cu o forță 7—8 (Potrivit schemei Beaufort — ne-au explicat marinarii — tăria vîntului este socotită în niște unități convenționale de la 0 la 12).

Dar rachetele au fost văzute ; mai greu dar au fost totuși văzute. Cu celelalte semnale a fost însă și mai dificil. Vasul „Fri" nu avea stație de telegrafie fără fir ci putea să comunice doar prin radio-telefonie. Dar și acest obstacol a fost învins.

Și după ce primele semnale au fost înregistrate s-a dat imediat ordin remorcherului „Filimon Sîrbu" să iasă în larg pentru a da ajutor vasului ce se găsea pe punctul de a se îneca.

— Nava „Fri" se afla în pericol grav — ne-a spus Ion Popa, căpitanul remorcherului „Filimon Sîrbu". Dacă operația de salvare ar fi început doar cu un ceas întîrziere, nava grecească ar fi fost definitiv pierdută.

Căpitanul Ion Popa e un om zgîrcit la vorbă. Nu-i prea place să vorbească despre isprăvile săvîrșite.

— Nu ne-am făcut decît datoria, intervine în discuție Gheorghiu Spiridon, mecanicul-șef.

Și în micuța cabină a remorcherului — acolo unde am stat de vorbă cu echipajul — s-au lăsat cîteva clipe de tăcere. Erau acolo strînși toți membrii echipajului. Ion Popa, acest bătrîn lup de mare (35 de ani pe vapor) vorbise în numele lor, al tuturora, iar întregul echipaj era de acord cu spusele căpitanului.

— Ce-am făcut noi ? Mai nimic...

Cine a spus cuvintele acestea ? Poate că telegrafistul Mircea Gianoglu sau șeful de echipaj Nicolae Pantazi sau poate timonierul Nicolae Donose. Marinarul Mucică Ilarion, ajutorul de mecanic Gh. Nicolae, motoristul Ion Ulești erau și ei de față. Cineva — nu știm cine — rostise însă cuvintele în numele tuturor.

Dar noi voiam să cunoaștem totuși amănuntele acestui „mai nimic"... Și, cu chiu, cu vai am reușit ca pînă la sfîrșit să „smulgem" adevărul.

Avem ochi de pisică

— Vasul era aplecat de 12 grade cînd am ajuns lîngă el. Se vedea limpede că pătrunsese apă multă. Starea mării nu permitea acostarea la nava care se scufunda văzînd cu ochii.

— *Cum ați dat totuși ajutor ?*

— Trebuia acționat rapid. Pe nava „Fri" se pregătiseră bărcile de salvare... Am reușit totuși să aruncăm „cu pistolul" parîma lungă de 200 metri. Am „dat remorcă" făcută din frînghie de Manilla, groasă de 120 mm. La ora 7 seara am reușit să legăm vasul avariat...

— *Condițiile de vizibilitate erau bune ?*

— Dimpotrivă. Ingrozitoare. Dar noi avem ochi de pisică. Bezna o străpungeam totuși și cu ajutorul proiectoarelor de pe remorcherul nostru... Ne mai ghidam și după „luminile de poziție" de pe vas.

— *Cîți oameni au participat la acțiunea de salvare ?*

— Tot echipajul, inclusiv telegrafistul. Noi eram opt oameni pe bord, deși pentru o acțiune ca aceasta ar fi fost nevoie de mai mulți. Dar, după ce s-a dat alarma, dacă am mai fi cerut și alți oameni ar fi însemnat să întîrziem. Așa că în cinci minute am fost alături de „Fri".

— *Cînd s-a terminat întreaga operație de salvare ?*

— La ora 9 seara. Apoi ne-am întors spre port. La întoarcerea în rada portului, pentru ușurarea manevrelor, alături de noi a venit și remorcherul „I. C. Frimu".

— *Care a fost natura stricăciunilor ?*

— După ce nava „Fri" a fost adusă la dană s-a constatat că în urma unei spărturi apa a pătruns în compartimentul căldărilor. Sala mașinilor fusese inundată. Apa se ridicase la o înălțime de 2,20 m. și începuse să se infiltreze în magazii. Nivelul apei continua să crească iar nava se înclina tot mai mult. Imediat după acostarea la dană au început deaceea lucrările de evacuare a apei. Pompele lucrau din plin dar nivelul apei tot nu scădea. Am hotărît atunci să se aplice un „plasture" vaporului... Este vorba de „paletul Macaroff", adică de un fel de tampon care se aplica pe locul spărturii.

— *Și apoi a început reparația propriu zisă.*

— Nu. În ciuda „plasturelui" apa a continuat să pătrundă. Cu macaraua plutitoare „Agigea" am adus atunci altă motopompă. Și apa venea mai departe... Atunci am fost nevoiți să aplicăm un nou „palet Macaroff" — de data aceasta cu ajutorul scafandrilor. În sfîrșit, întreaga reparațiune s-a terminat a doua zi, la ora șapte seara...

— *Tovarășe căpitan, cine s-a evidențiat ?*

De data aceasta răspunsurile nu mai erau date de către unul sau altul din membrii echipajului. Ne-a răspuns rapid căpitanul.

— Întregul echipaj.

Numai radiotelegrafistul Mircea Gianoglu pare a nu fi de acord.

— Noi am lucrat cum am lucrat, dar meritul principal îi revine căpitanului. Calmul lui, siguranța de sine, ne-au dat încredere că vom izbuti. Lucrez de 22 de ani pe mare și știu ce înseamnă atunci cînd comandantul își organizează bine munca. Oamenii îi ghiceau comenzile din ochi. Și, de aceea, el nici nu a fost nevoit să vorbească prea mult. Fiecare își cunoștea rolul...

...Am ieșit din cabina remorcherului. Era ora 7 dimineața iar noul schimb venea să înlocuiască echipajul căpitanului Ion Popa.

„Peste drum" de dana unde eram noi ancorați se zărea nava grecească „Fri" de 1494 tone, salvată de la înec de marinarii romîni. Reparată, ea se

Echipajul remorcherului „Filimon Sîrbu"

legăna acum pe valurile încă agitate și aștepta sfîrșitul furtunii pentru a ieși din nou în larg...

Zidarii subacvatici

Am vizitat, într-o încăpere din port, una dintre cele mai originale garderobe care pot fi concepute : cea a scafandrilor. De tavan erau atîrnate, una lîngă alta, misterioase ca niște personaje dintr-un film științifico-fantastic, costume de pînză groasă, cauciucată, imense și grele. Stăteau cuminți așteptîndu-și rîndul la primul semnal. Iar în camera alăturată, gata să alerge la prima chemare, stăpînii lor, scafandrii.

Venisem aici să aflăm cîte ceva despre participarea scafandrilor la salvarea vasului „Fri". I-am întîlnit aici pe Ion Davidescu, șeful echipei, pe Ion Gherasim, pe Nicu Nicola, Ilie Tinca și pe alții. Vă mărturisim că la prima vedere ne-au dezamăgit. Imaginația noastră vedea în scafandri niște munți de oameni cu mușchi de oțel. Cînd colo, oameni ca toți oamenii, unii chiar mărunței și slăbuți.

— Cum a fost cu „Fri" ? îl întrebăm pe Ion Davidescu.

Acesta face un semn cu mîna a lehamite :

— O nimica toată !

Nu, nu e o falsă modestie. Din tot ce spune Davidescu reiese că el consideră că nici nu merită să se vorbească despre atîta lucru. Și totuși a stat ore întregi în apa rece ca gheața montînd un uriaș plasture de lemn pe rana vasului, punîndu-l astfel în situația de plutire.

„O nimica toată" spunea despre munca sa un scafandru. Și totuși ce importantă, ce folositoare este această muncă !

Patru zile și patru nopți

Gh. Balaban, căpitanul vasului romînesc „Dimitrov" a plecat din nou în cursă. Spre țărmurile însorite ale Mediteranei.

L-am întîlnit în birourile din port în preziua plecării. Era ocupat pînă peste cap. Vasul trebuia să la păcură și să fie încărcat. În fiecare clipă era nevoie să la cîte o hotărîre. Marea era furioasă. Parîmele cu care era legat vasul de chei începuseră să se rupă. A trebuit să plece imediat la bord spre deziluzia noastră.

Pînă s-a întors am putut afla de la tovarășii săi cîte ceva din viața acestui om pe care nici un moment nu-l puteam categorisi în rîndul acelor „lupi de mare", imagine pe care fiecare dintre noi și-o făurește despre temerarii marinari de cursă lungă.

— Ultima lui ispravă, aceea din Mediterană o știți ?

Întrebarea venită din partea dispecerului portului nu ne-a luat prin surprindere. Auzisem cîte ceva prin port și tocmai de aceea l-am căutat pe căpitan. Voiam relatări de la un martor ocular.

Gh. Balaban este un om jovial. Nu prea înalt. Voinic însă. Patruzeci, patruzeci și ceva de ani. Vorbește precipitat. Uită mereu cîte ceva. Uită mai ales cîte un amănunt atunci cînd îi ceri să vorbească despre el.

— Tovarășe comandant, prin port se vorbește de o furtună mare care v-a surprins în Mediterana. Oamenii vă laudă pentru felul cum ați condus vasul și l-ați scos din zona periculoasă...

— Nu eu sînt „vinovat" că totul s-a terminat cu bine. Întregul echipaj s-a comportat admirabil. El merită toate felicitările. A acționat rapid și cu prîcepere. Patru zile și patru nopți oamenii s-au luptat eroic cu valurile dezlănțuite. Asta-i adevărul.

S-au întins pe punte „Țin-te bine"

Și, în colțul unui birou din căpitănia portului, ni s-a desfășurat pînă la sfîrșit prin fața ochilor filmul unei furtuni care a surprins în Marea Mediterană vasul romînesc „Dimitrov".

Nervos (pe „uscat" căpitanul Balaban nu mai fumează — „Fac o cură de dezintoxicare"), frecîndu-și într-una mîinile, desenînd nenumărate schițe pentru a putea înțelege mai lesne cele petrecute și termenii marinărești cu care-i era înflorată fraza, căpitanul Balaban povestea...

— Depășisem tocmai insula Golita, situată la nord-vest de Tunis. Către ora 1 noaptea „vîntul a sărit".

— Dacă nu vă supărați, iertați-ne nepriceperea, și spuneți-ne de unde „a sărit vîntul"?

— Cînd „vîntul a sărit" înseamnă că s-a înregistrat o schimbare bruscă a vitezei vîntului. Este ceva asemănător unei lovituri puternice. Rafalele de aer încep să sufle cu o intensitate mereu crescîndă. Au început apoi să cadă averse de ploaie.

...Către ora 10 dimineața vîntul a atins forța 11. (În scara Beaufort nu mai există decît vînt de forța 12, adică uraganul). Valurile erau mari, de 10 pînă la 12 metri înălțime. Asemenea valuri nu mai pot fi văzute decît în Atlantic. Distanța dintre crestele valurilor era relativ redusă în raport cu înălțimea lor. În această situație vasul primește lovituri puternice. Aș vrea să vă precizez că, deobicei, în Mediterana nu există valuri mai înalte de opt metri. „Nu am văzut încă asemenea valuri" — îmi spunea marinarul Boris Savin. Și doar Boris a văzut multe în viața lui. De peste 35 de ani lucrează în marină. Crestele valurilor ajungeau pînă la punte și o măturau de la un cap la celălalt. Vasul și-a încetinit considerabil viteza.

Nu mai înaintam decît cu două mile pe oră. Vasul intrase „în derivă" către coastă. „Începuse să țină la capă".

— ???

— „A ține la capă" înseamnă că vaporul nu mai poate merge pe itinerarul fixat dinainte și că e nevoie să se aleagă un drum care să permită asigurarea securității vasului. Furtuna a ținut pînă în dreptul Algerului. Ne-a provocat stricăciuni serioase.

Pe punte se putea circula cu foarte mare greutate. De aceea au fost întinse niște parîme care se cheamă „Țin-te bine".

— Stricăciunile puteau fi reparate în acele condiții ?

— Nu putea fi reparat totul. Se cereau însă luate unele măsuri urgente. Ofițerul Boris Cazacu (se afla la prima lui cursă lungă) a observat că a sărit capotul de pe o trombă de aerisire. A dat imediat alarma. Deși era noapte, echipajul de pe punte, de sub conducerea șefului de echipaj Radu Bogdan (tot la prima lui cursă lungă) a trecut imediat la lucru. Pentru a-i ocroti cît de puțin de furia vîntului a trebuit să fie schimbată direcția vasului pentru ca în partea respectivă să nu bată direct furtuna.

— Ce alte măsuri ați mai luat ?

— Cele impuse de împrejurări. S-au dublat „carturile". Toată atenția trebuia acordată bunei funcționări a mașinilor. De aceasta depindea în cea mai mare măsură securitatea vasului și a noastră. Trebuia făcut tot posibilul pentru a nu ne depărta de coastă și totodată de a nu ne apropia de ea. Riscam altfel să fim asvîrliți de mal. În acest timp au muncit din răsputeri ofițerul mecanic Iulian Gontaru și focarul Alexandru Culaș. Nu mai vorbesc de bucătarul vasului. Acesta era poate cel mai important om de pe navă! Pe mare nu e ușor să gătești nici în condiții normale, dar mai ales pe vreme de furtună ! Crătițele trebuiau legate de mașini...

...În sfîrșit, după patru zile și patru nopți am ieșit din zona furtunii. Am ajuns în dreptul Algerului.

A trebuit să punem punct discuției noastre. Gh. Balaban mai avea puține ceasuri înaintea plecării.

— Vreau să-mi iau rămas bun de la soție și de la Gheorghiță („cinci ani, două luni și douăsprezece zile" — a ținut el să ne precizeze).

— De ce vă luați rămas bun ? Plecarea e fixată abia în zori.

— Îmi place să fiu așteptat la sosire dar nici odată condus în port la plecare. Cînd ies pe poartă îmi place să cred că diseară sînt înapoi... Și apoi, cînd știi că nevasta nu te-a condus spre chei, mai repede zboară timpul cînt te întorci în patrie...

Ne-am luat așadar rămas bun și l-am dorit comandantului Balaban și echipajului vasului „Dimitrov" o călătorie bună, mare bună și vînt de forța 1, maximum 2 !

Gambut

Basra, vechiul și pitorescul port îngrămădit între anticele fluvii ale Tigrului și Eufratului, rămăsese de mult în urmă. Cu pîntecele ușurat de povara încărcăturii, „Ardealul" tăia cu eleganță apele golfului Persic, alergînd sprinten spre țărmurile îndepărtatei Indii. Ziua abia începută nu se arăta prielnică. O ceață grea, leșioasă, se lăsase deasupra mării punînd la grea încercare prîceperea ofițerului de cart și a timonierului.

— O să avem de furcă, spuse gînditor primul. Aparatele de bord anunță vreme proastă.

Curînd, din spate, vîntul începu să șuiere în rafale, din ce în ce mai tare, trezind valurile din apatie și aruncîndu-le cu furie în coasta navei. Furtuna se dezlănțuise sălbatică, împingînd vasul cu furie înainte.

— Devine lată rău, spuse cineva. Forța vîntului : 9.

— Unde ne aflăm ?

— La ieșirea din golf între Muscat și Karaki, la vreo 30 mile de uscat.

Comandantul navei, Constantin Coteț, dădea cu voce calmă, indicațiile de rigoare. Deși nimic nu arăta aceasta, era puțin îngrijorat : vasul naviga gol, „în lest" cum se spune în limbajul de specialitate și aceasta îngreuna mult manevrarea.

— Vas la babord, se auzi deodată glasul unui marinar. Se pare că ne cere ajutor.

Ducînd luneta la ochi căpitanul distinse la catargul corabiei o pînză albă care flutura ca un apel mut. Corabia se afla deci în pericol. Pe puntea ei, cîțiva oameni făceau gesturi disperate cu mîinile.

Spontan, pe puntea „Ardealului" avu loc un consiliu de bord. Poate cel mai scurt consiliu din cîte au avut loc, deși nimeni nu lipsea. Erau de față, în afară de căpitan, ofițerul I Vasile Nedelcu, ofițerul II Nicolae Vițian, ofițerul III Mihai Nestac, secretarul organizației P.M.R. Gh. Nițiles, președintele comitetului de bord Gh. Soldea. S-au spus puține cuvinte, doar nu era timp de discuții. Toți au fost unanimi : cu orice risc, oamenii trebuie salvați.

Riscurile erau multe. Împins de vînt, „Ardealul" putea să depășească dintr-o clipă în alta corabia ; întoarcerea, în condițiile foarte grele de manevrare, era aproape imposibilă. Pe de altă parte valurile puteau împinge corabia spre vas sfărîmînd-o, sau dimpotrivă s-o îndepărteze mult.

— Mașinile înapoi, se auzi vocea puternică a căpitanului.

Mersul navei se încetini brusc și „Ardealul" începu să meargă într-o linie cu corabia. Apoi, printr-o manevră dibace de învăluire, vasul nostru se așeză „contra vîntului", adăpostind corabia. De pe punte și fusese lansată scara de pisică. Apoi, cînd vasul reuși să se lipească de corabie, căpitanul întrebă :

— Cine coboară să salveze pescarii ?

Trei oameni se aruncară deasupra scării de pisică și începură să coboare grăbiți și agili. Marinarii comuniști Alecu Zamfir, Ion Rusnacenco și candidatul de partid Nicolae Strat știau că-și riscă viața, că corabia se poate îneca dintr-o clipă în alta. N-au stat însă pe gînduri. Rînd pe rînd, au transportat pe punte doi copii, două femei, trei bărbați și doi bătrîni. Căpitanul corabiei a fost adus ultimul.

Oamenii erau înspăimîntați, extenuați, abia de-și mai trăgeau sufletul. Vorbeau doar iraniana, limbă necunoscută de ai noștri. Prin semne și-au manifestat imensa recunoștință. Căpitanul lor, Said Pod Shehodod, un om între două vîrste, cu obrajii ridați și tăbăciți de soare și vînturi, făcu cu mîna un gest de implorare spre corabie.

Marinarii înțeleseră. Fără scule, cea mai scumpă avere a pescarilor, ei și-ar fi pierdut orice rost. Din nou coborîră cei trei marinari romîni, însoțiți de pescarul iranian în corabia acum aproape plină cu apă. Cu mari eforturi legară corabia de un „catarg al „Ardealului" și transportară pe bord sculele de pescuit, parîme, vele, plase, precum și obiectele personale ale celor noua naufragiați.

Pe drum, marinarii romîni și oaspeții au devenit prieteni buni. Cinci dintre pescari erau iranieni, din localitatea Kunarak ; ceilalți patru erau din Muscat-Oman. Nu puteau să-și împărtășească recunoștința în cuvinte.

Șapte zile au petrecut împreună marinarii noștri cu oaspeții neașteptați, naufragiați ai corabiei „Gambut". La sosirea în portul indian Mangalore despărțirea a fost grea. Naufragiații au îmbrățișat cu căldură pe marinarii romîni de care se legaseră într-o adevărată prietenie și au spus, în limba lor, cuvinte de mulțumire izvorîte din adîncul inimii.

A fost pentru întîia dată cînd un vas romînesc intra în portul Mangalore. Și la această primă vizită, ca un mesaj al prieteniei dintre popoare, al umanismului și spiritului de sacrificiu al marinarilor romîni, nouă oameni, salvați de la pieire, au luat de acolo drumul patriei lor. În cabina căpitanului de pe „Ardealul" se află și acum un frumos buchet de flori de hîrtie colorată, specific indiei, dăruit echipajului de către inspectorul căpeteniei portului Mangalore. Este o dovadă de atenție și admirație a poporului indian față de fapta bravă a unor marinari romîni.

Întoarcerea

Nici întoarcerea „Ardealului" de la Mangalore n-a decurs fără peripetii. Dînd strîmtoarea Bab el Mandeb, vasul tocmai trecuse în Marea Roșie, în drum spre țară. Totdeauna, acest drum spre țară este cel așteptat cu mai multă nerăbdare de marinari.

Tocmai în timpul acestei întoarceri erau cît pe aci să se poticnească.

Vestea fusese adusă de ofițerul de cart: avarie la o mașină. În pompa de aer a condensatorului fusese făcută o spărtură. Erau mai multe alternative : prima ca vasul să-și continue cursa. În acest caz riscurile erau însă mari ; nava și-ar fi încetinit mersul, apa potabilă ar fi fost curînd pierdută, pompa nu ar mai fi creat vid pentru condensator. Pe deasupra, avaria s-ar fi agravat cu siguranță. Se putea apoi ca vasul să rămînă în derivă (să stea pe loc) pînă ce s-ar fi terminat reparația sau să-și caute un loc de ancorare. Aceasta ar fi însemnat însă întîrziere. Și întîrzierea vapoarelor costă bani.

Consfătuirea care a avut loc pe vas a scos la iveală și o altă alternativă, nebănuită pînă atunci : reparația să fie făcută din mers. Mecanicul șef, Gh. Popescu, mecanicul I, Ion Abramov, și-au luat îndrăznețul angajament de a executa reparația în patru ore.

În hala mașinilor, consfătuirea a continuat, în alt cadru însă. Mecanicii, fochiștii, trebuiau să rezolve în mod practic chestiunea în discuție, astfel ca angajamentul să fie îndeplinit. S-a discutat problema sub toate aspectele și... s-a pornit la treabă. În timp ce se demonta pompa, apa fierbinte, de 60°, țîșnea în toate părțile, orbind pe muncitori, muindu-le salopetele de lucru. Doar cîteva minute puteau lucra Ion Ghencea, Petre Bucur și ceilalți muncitori, cînd simțeau că nu mai pot respira că dogoarea devine de nesuportat, erau înlocuiți cu alții. Se apropia operația cea mai grea: montarea flanșei. Într-o poziție foarte incomodă, cineva trebuia să intre sub pompă și să lucreze cîteva minute în condiții deosebit de grele. Ion Abramov, nea Bondică cum îi spun, nu se știe de ce intimii, n-a ezitat de loc. A înhățat cheia și a intrat în apa fierbinte. Cu respirația oprită, cel de față urmăreau de sus mișcările sigure ale mîinii. Apoi, „nea Bondică" a scăpat cheia din mînă și s-a clătinat. Cîțiva s-au repezit și l-au tras afară. Și în timp ce sanitarul se ocupa de el pentru a-i da îngrijirile necesare, cineva s-a dus să-i anunțe pe căpitan :

— Avaria a fost reparată ! Drumul poate continua fără nici un risc !

Gabi vrea să fie telegrafistă

Cu ghinion pe noi ! Avusesem intenția să stăm de vorbă cu bravii marinari de pe „Ardealul", să-i descoasem despre întîmplările din viața lor, care să completeze informațiile căpătate de la tovarășii de muncă și de la tovarășul Constantinescu din redacția ziarului „Portul Constanța". Dar la „Ardealul" de unde nu-l. Acum e tocmai în Anglia, sau poate în Belgia.

— Ce-ar fi să vizităm familia unuia din marinari ?

— N-ar fi o idee rea.

Drept care am bătut într-o după amiază la poarta unei căsuțe modeste dar cochete dintr-un cartier al Constanței.

— Aici stă familia Coteț ?

Ne-a deschis o femeie încă tînără, prietenoasă, cu trăsături frumoase, deschise.

— Vreți să aflați întîmplări din călătoriile soțului meu ? Mă tem că am să vă dezamăgesc. Dar probabil că știți și dumneavoastră că marinarii vorbesc foarte puțin despre isprăvile lor și cu atît mai puțin familiilor, vor să le ferească de emoții.

Facem cunoștință cu restul familiei : Gabi, o fetișcană voinică, elevă în ultimul an al școlii medii, Cristiana un nod de față de șase ani. Ceilalți doi copii, Florina și Ion, nu sînt de față la discuție. În schimb e prezentă mama mare, o țărancă vioaie de prin părțile Caracalului, venită să-și vadă nora și nepoții și să-și aștepte fiul din călătoria peste mări și țări.

— Se poate ca tovarășul Coteț să nu vă fi spus nimic despre călătoria sa la Mangalore, despre pescarii iranieni ? iscodim noi.

— Mamei nu i-a spus, e drept, prea multe, dar de mine n-a scăpat, spune Gabi. De mine mă interesează tot și vreau să știu tot.

— Dar de ce te interesează atît de mult ?

— Fiindcă vreau neapărat să mă fac marinar. Și deoarece încă n-am auzit să existe căpitănese, m-am hotărît să mă fac, după terminarea școlii, telegrafistă.

— Și tăticul dumitale, ce părere are despre această dorință ?

— Dă, nu e prea încîntat. M-ar prefera chimistă.

Gabi ne povestește unele lucruri din cele aflate de la tata : cum i-au dat lacrimile cînd a văzut pe marinari salvînd pe cei doi copii iranieni (— dă, cu gîndul la noi, spune ea), cum au prins marinarii un rechin în Oceanul Indian și au făcut din el săpun, cum de fiecare dată cînd sosește vaporul ea e prima pe bord.

Are cuvîntul și Cristiana, „Tinuța" cum îi spune familia, care ne mărturisește în taină că a învățat povești noi, să-i spună lui tătucu. Refuză însă cu înverșunare să ni le împărtășească și nouă în „avantpremieră".

— Nu vă plictisiți, nu vi-e greu, în timpul lungilor călătorii ale soțului ? ne continuăm indiscretul interogatoriu profesional.

Tovarășa Coteț zîmbește :

— La început mi-a fost cam greu, e drept. Ca urmărea în special gîndul despărțirii și al primejdiilor. Am înțeles însă curînd frumusețea meseriei soțului meu și m-am îndrăgostit și eu de ea. Și în fond, în secolul nostru, o călătorie pe apă cu un vas modern e tot atît de sigură ca una cu trenul, bunăoară. Cel puțin așa mă asigură de fiecare dată bărbatul meu...

Apoi au început să vină copiii, aveam de lucru pînă peste cap. De altfel, nu mă mărginesc la treburile casnice. Lucrez și în cadrul comitetului de stradă; sînt acolo secretară.

— Despărțirile sînt probabil momentele cele mai grele, o întrebăm.

— Într-adevăr. De aceea nu merg niciodată pînă la vapor, ci ne despărțim la poartă. În schimb, cînd sosește vasul sînt de mult în port...

Ce ar povesti anticul cadran solar...

Am văzut la muzeul arheologic din Constanța o piesă de o rară valoare artistică și arheologică : un cadran solar antic montat între coarnele unui bivol. Piesa, din marmură, fusese, pare-se, instalată cu vreo două milenii în urmă într-o piață din Tomis. Văzînd cadranul ne-am dus cu gîndul la oamenii acelor timpuri care privind umbra lăsată de cui pe albul marmurei își potriveau treburile. Ne mai gîndeam apoi la multiplele întîmplări la care trebuie să fi fost martor străbunul modernelor noastre ceasuri.

Oare în fața lui nu s-au strîns niciodată logodnice, soții și mame așteptînd în liniște trecerea orelor de după furtună, întoarcerea celor dragi de pe sarmatica mare ? Oare tăcutul cadran nu a auzit sute și sute de inimi tresăltînd cu putere în îndelungata lor așteptare ?

Ne-am gîndit la toate acestea pentru că mamele, soțiile și iubitele celor ce-și au cel de al doilea cămin pe mare sînt menite ca o mare parte de timp să aștepte. Să aștepte vești, să aștepte reîntoarcerea. Și sînt cazuri cînd în minunata dar greaua viață de marinar ceasurile sînt numărate cu înfrigurare. Și nu numai ceasurile dar și minutele.

...Cu mai mult timp în urmă ziarele au scris despre eroica faptă a marinarilor de pe vaporul „Plehanov" care au reușit să-și salveze nava care suferise avarii deosebit de grave în timpul unei furtuni care i-a prins în Marea Baltică. Cînd telegramele au anunțat că echipajul a trecut cu bine greul examen ce i-a fost impus de dezlănțuirea apelor și vîntului, familiile au răsuflat ușurate. Cu cîtă emoție erau ei așteptați să se reîntoarcă în țară. „În fiecare zi erau chemați la telefon de zeci și zeci de ori pentru a da informații amănunțite cu privire la data înapoierii" — ne spunea un funcționar de la Direcția regională a navigației maritime Constanța. Și a venit și ziua mult așteptată. Cu multe ceasuri înainte portul se umpluse de lume. Și timpul trecea atît de greu ! Se uitau oamenii din minut în minut la ceas. Bătrînul cadran roman nu a fost martorul primirii triumfale făcute eroicilor marinari. Era încă acoperit de țărînă.

...El nu a văzut nici actul de vitejie săvîrșit în port de Viorel Baraș și Petru Mureșanu... Trebuia curățat interiorul unui urinș flotor. Cîțiva muncitori au coborît pentru a executa această treabă. La un moment dat ei au fost în pericol de a se asfixia. Baraș a observat imediat și împreună cu Mureșanu a coborît în flotor și au salvat de la moarte pe cei trei muncitori care lucrau acolo.

...Nu a fost martor cadranul roman nici la salvarea unor pescari greci de către vasul „Libertatea". Adevărul este însă că acțiunea s-a desfășurat departe, prea departe de țărmurile Constanței. Faptul s-a petrecut în momentul cînd nava românească se îndrepta spre Latakia, după ce trecuse de insula Rhodos.

...Multe alte lucruri nu a mai văzut cadranul solar construit de romani.

Astăzi însă, instalat într-una din sălile muzeului, el poate privi din nou spre rada portului. Și va vedea cum femeile vin să-i întîmpine pe marinari, va vedea rumi trîndu-l nostru pleacă și se reîntoarce după ce a străbătut mări și oceane. Și cine-și va apropia măcar o clipită urechea de rece marmură va auzi cu siguranță și un pic din murmurul tulburător al mării, al acestei mări care e cînd liniștită, cînd agitată, va surprinde cu siguranță șoapta caldă a timpului care va povesti cu dragoste despre viața trepidantă, frumoasă, a marinarilor noștri, despre modestia și eroismul lor.

Paul MARIAN
și Eugen PHOEBUS

O ILUSTRATA DIN UNGARIA

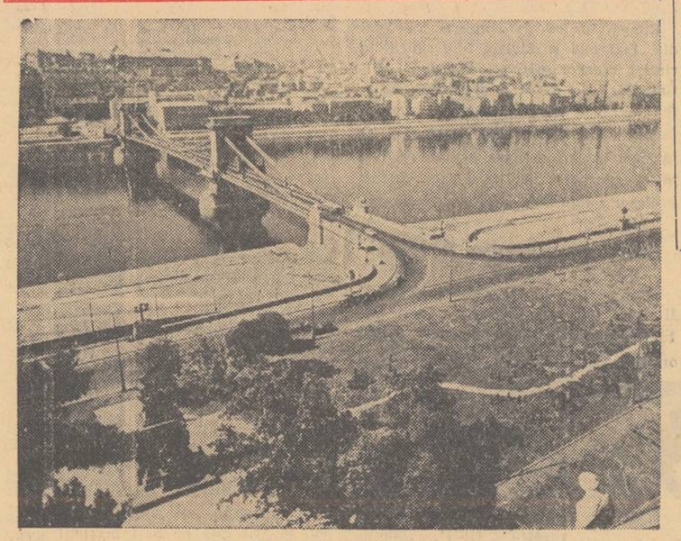

Vedere din Budapesta

Dacă sîntem bine informați, în Romînia, ca și la noi, există obiceiul ca în preajma unor evenimente festive, prietenii buni să-și trimită cîte o carte poștală ilustrată. La noi, acest obicei e atît de răspîndit, încît, de exemplu în preajma anului nou, factorii poștali au nevoie de ajutoare pentru a înmîna numărul mare de ilustrate expediate.

Noi, cetățenii Republicii Populare Ungare, ne aflăm azi nu în pragul unui nou an calendaristic, ci în pragul unui nou an al istoriei noastre : peste cîteva zile sărbătorim cea de a 15-a aniversare a eliberării țării noastre. În preajma acestui mare eveniment al poporului nostru, m-am hotărît să trimit și eu o ilustrată prietenilor mei din Romînia, un instantaneu care să le înfățișeze cîteva aspecte caracteristice ale vieții noastre, așa cum le-am surprins și le-am fixat pe pelicula sensibilă a inimii mele de reporter.

Primăvara pe malul Dunării

Între multe altele și drumul internațional al Dunării constitue o legătură între țările noastre. Și cum Budapesta este tocmai tăiată în două de bătrînul fluviu, m-am oprit pe malul său, privind cum își rostogolește val după val în albia sa largă, ca pe urmă, trecînd mai departe, să povestească copacilor, pietrelor de pe malurile romînești, care înțeleg, desigur, șoaptele valurilor, toate cele reflectate în oglinda apelor sale.

Valurile Dunării privesc acum deseori mirate spre cheiurile budapestane, luîndu-și rămas bun de la cunoștințe vechi și salutînd noul ce se naște.

Budapesta este supranumită și „orașul podurilor". Opt poduri își aruncă arcurile zvelte peste bătrînul fluviu, iar pe malul sting se mai află încă tristele rămășițe ale unuia din cele distruse de fasciști în timpul războiului. Aceste dărămături vor dispare în curînd, în locul lor se va construi un pod nou. În același timp și podul Kossuth își va lua în curînd rămas bun, pentru totdeauna, de la locuitorii Budapestei.

Acest pod a fost cîndva una din primele manifestări ale vieții noi de pe meleagurile noastre. A fost construit imediat după eliberare, — în lipsă de alte materiale, din țevile de foraj ale unei vechi schele petrolifere — pentru a se putea restabili traficul dintre cele două părți ale capitalei. Proiectul prevedea ca podul să țină zece ani ; el și-a îndeplinit, așa dar, cu prisosință datoria. Într-o după amiază, trecînd pe acolo, am văzut niște oameni așezați pe treptele cheiului și uitîndu-se țintă spre pod. Erau cîțiva dintre constructorii săi de odinioară. Au venit ca să-și ia rămas bun de la opera lor. Am aflat că unul dintre ei, în zilele frămîntate ale construcției, a lucrat, suspendat cu o frînghie deasupra apei, timp de 24 de ore fără întrerupere, pe un ger aspru de crăpau pietrele...

Celălalt pod, care renaște, podul Elisabeta, a fost cel mai mare și cel mai frumos pod suspendat din Europa. La 18 ianuarie s-au împlinit cincisprezece ani de cînd fasciștii au aruncat în aer acest colos metalic de 11.000 de tone. Acum în locul său se va construi un pod cu totul deosebit, suspendat pe cabluri. De pe ambele maluri cîte 61 de cabluri de oțel, groase cît un braț, vor susține podul deasupra fluviului. Șase șiruri de vehicule vor putea circula pe spinarea sa.

La serbarea de inaugurare a podului — 31 decembrie 1964 este termenul fixat — vom fi bucuroși să avem printre oaspeți și pe prieteni de-ai noștri din Romînia.

Pe urmele omului preistoric

Permiteți-mi să închei ilustrata mea cu o imagine „de culoare" a cărei concluzie o voi lăsa s-o tragă însuși cititorul.

Un grup de tineri curajoși a întreprins deunăzi o expediție temerară. În adîncul celei mai mari grote de stalactite din țara noastră, la o depărtare de mai mulți kilometri de la singura intrare naturală a ei, au fost descoperite unele urme ale omului preistoric din epoca de piatră. În unele cercuri arheologice a fost exprimată mai de mult părerea că omul preistoric, cu mijloacele sale rudimentare, nu avea cum să pătrundă la o asemenea adîncime, în lumea subterană.

Și atunci au intervenit tinerii de care aminteam. Pe baza rămășițelor pietrificate ale unor făclii folosite de omul epocii de piatră, descoperite în peșteră (chimiștii au constatat că erau făcute dintr-un amestec de rășină și seu, frămîntat cu mușchi) a fost reconstituită materia folosită pentru iluminat de omul primitiv iar din cioburile de ceramică găsite, opaițul. Aprovizionîndu-se cu toate acestea și lipsindu-se de orice unealtă modernă de speologie — n-aveau nici măcar ur ceas asupra lor — tinerii, pătrunși de pasiune științifică, s-au avîntat în labirintul subteran. Grupul a fost condus de un tînăr care nu intrase încă niciodată în viața sa în vreo peșteră.

Și după 50 de ore de mers în subteran (între timp au descoperit și o galerie încă necunoscută), grupul de tineri a ajuns tocmai la locul unde au fost găsite rămășițele amintite mai sus, probînd astfel „experimental", o ipoteză științifică.

Această ispravă n-a fost cine știe ce lucru mare. Mi-am notat-o numai fiindcă mi-a dat de gîndit. Nu asupra omului preistoric, ci, dimpotrivă, asupra celui de azi. Mai precis : asupra tinereților noștri, a preocupărilor și a vieții sale noi.

...În tinerețea mea, problemele noastre erau cu totul de altă natură decît căutarea drumului parcurs de omul preistoric prin galeriile peșterilor. Gîndurile, sau mai precis grijile noastre, se învîrteau în jurul unor probleme ca : șomajul, pîinea, evacuările... Într-un cuvînt mizeria cotidiană.

Și așa s-a întîmplat că acești tineri întreprinzători, porniți pe urmele omului care a trăit sute de mii, sau poate chiar milioane de ani în urmă, mi-au îndreptat gîndurile nu asupra trecutului, ci asupra prezentului nostru luminos...

★

Cîteva instantanee nu pot oferi un tablou complet și multilateral al realităților. Nici această ilustrată nu poate face mai mult decît o carte poștală ilustrată ce se trimite prietenilor cu un prilej festiv și anume, să le amintească, printr-o imagine sau mai multe, un eveniment sărbătoresc ce se apropie. De data aceasta a 15-a aniversare a eliberării Ungariei.

Laszlo LANTOS

**Din lipsă de spațiu, continuarea povestirii științifico-fantastice „Rac

ULTIMA ETAPĂ A VIZITEI

(Urmare din pag. 1-a)

temeiurilor de împărțire administrativă, și două motive tradiționale de mîndrie : pădurea Rambouillet, loc de petrecere duminicală în pacea păzită de coroanele bogate ale copacilor, și castelul. Veche reședință regală începînd din secolul al XIV-lea, castelul își înalță crenelurile înegrite de vreme peste podoabele chiparoșilor, oferind sălile largi celor ce iubesc decorația interioară fastidioasă și amintind gustul răsfățat al burbonilor, care nu au precupețit nimic pentru a-și îmbogăți acest refugiu din sînul naturii. Rezistent intemperiilor, castelul a devenit în anii republicii, reședința de vară a șefilor statului francez. Și în toată această aglomerare de mobilă „stil", de lambriuri vechi, de ceramică bătrînă, de covoare seculare, — o oază ultramodernă : sala Patenotre, transformată pentru o zi cu ajutorul ultimelor cuceriri ale radiotehnicii. Aici va avea loc conferința de presă televizată a lui Nikita Sergheevici Hrușciov, la sfîrșitul întrevederilor. Telefoanele, reflectoarele de televiziune, cablurile legate de mașinile de reportaj-radio, fotografii (mașini instalate în parcul castelului), se asamblează bizar cu tapițeriile scaunelor și comodele secolelor trecute. Un prestidigitator teribil, presa, a transformat sala evocărilor vetuste într-un centru al modernismului. „Ce vrei, bătrîne, trebuie să trăim în realitatea timpului". Cuvinte adresate sălii vechi de cîte un modest operator de radiotelevizIune, care-și desfășoară colacii de cablu peste covoarele moi, ca în 1001 de nopți, au sunat tandru, dar ca o sentință implacabilă.

Oamenii Franței înțeleg realitatea vremii. „Avem de ales între a rămîne doar o țară a amintirii, decorul lui „Port-Royal" și al tranșeelor de la Verdun sau să fim ai timpului nostru"; *— este fraza rostită de un gazetar pe care nici cei mai crînceni adversari nu-l acuză de a fi comunist. Și un alt gazetar, foarte departe de ceea ce se numește aici, în general, și fără prea multă grijă pentru nuanță — de „stînga" — adaugă ca un ecou o remarcă în același sens :* „Pentru a ține pasul, Franța are de urmat drumul coexistenței, al cooperării care i se oferă. Păstrîndu-și prieteniile tradiționale din Răsărit, care sînt marea forță morală a viitorului, poporul francez are totul de cîștigat. Nădăjduiesc că asta se va înțelege clar".

Van Gogh, Turul Franței și altele

Pînă noaptea la orele 11 este deschisă „retrospectiva Van Gogh", organizată în aceste zile la Paris. M-am dus într-o seară la muzeul „Jacquemart-André" din b-dul Haussman, să văd pînzele marelui poet al luminii. Un plan al expoziției este vîndut vizitatorilor. Dar pînă la ore tîrzii de noapte expoziția transformă sălile largi ale muzeului într-o înghesuială insuportabilă. Planul are un text explicativ din care se desprinde : „prea puține opere ale lui Van Gogh sînt accesibile publicului francez. Gloria artistului e la fel de mare ca și mizeria care în trecut i-a dus aproape toate lucrările în străinătate. Era timpul să reluăm cu ele un contact direct. Muzeul Jacquemart-André ne permite să contemplăm timp de două luni, 70 de picturi, 40 de desene și acuarele, piese în majoritate de importanță capitală și niciodată încă expuse în Franța". *Mai departe explicația ne arată că pînzele expuse au fost împrumutate de la muzeele din Bremen, Essen, Praga, Berlinul de Răsărit, Viena, Oslo, ca și din colecții particulare din Olanda, printre care colecția inginerului Van Gogh, nepotul artistului.*

Aportul cel mai senzațional — continuă textul — îl constituie însă, fără îndoială, cel al pînzelor venite din U.R.S.S.

La expoziție discut cu cîțiva pasionați de pictură.

— „Nu fac politică — spune un demn conservator de muzeu. Dar este evident că dezvoltarea relațiilor artistice și culturale este o necesitate pe care o resimțim cu toții. Gentilețea cu care muzeele din țările ambelor lagăre au împrumutat capodopere ale lui Van Gogh este un exemplu de ce se poate face și mai ales un exemplu că pretutindeni sînt enorm de mulți oameni conștienți, care vor să conlucreze pe frontul frumosului și al cunoașterii. De ce să nu folosim asta? Cele șase pînze esențiale pentru înțelegerea farmecului lui Van Gogh, trimise de către sovietici, constituie o strălucită dovadă a bunelor lor intenții în materie de colaborare internațională. V-ați gîndit oare cîte expoziții s-ar putea organiza peste tot cu concursul tuturor, dacă măcar unul la mie din ce se cheltuiește azi pentru cursa înarmărilor ar putea merge în direcția artei? Aici se vede forța sovieticilor. Ei propun lumii să se renunțe la cheltuielile de înarmare și să se folosească banii pentru progresul civilizației și al culturii. Ar fi absurd să nu strîngem mîna colaborării pe care ne-o întind."

Într-adevăr, Uniunea Sovietică propune dezvoltarea schimburilor pe toate planurile : cultural, economic etc. De altfel, trebuie să spuneam că vizita prin Franța a vădit pe deplin cît de pasionați sînt oamenii acestui popor să cunoască realitățile din țara oaspeților, cît de dornici sînt ei să dezvolte legăturile de cooperare cu toate țările lagărului socialist.

„Veniți la noi să ne vedeți, nu avem coarne" *— spune rîzînd Nikita Sergheevici Hrușciov adresindu-se unor gravi interlocutori francezi. Și în cinci zile și jumătate de călătorie prin Franța, minerii, textiliștii, fermierii, metalurgiștii, alături de reprezentanți ai marilor întreprinderi, alături de exponenți ai autorităților locale franceze, descopereau noi aspecte ale Uniunii Sovietice doritoare de pace, militantă pentru triumful prieteniei. Dar ziariștii tuturor culorilor politice, ai tuturor limbilor, acești ziariști deprinși de mult cu personalități și evenimente, blazați și puși pe cleveteală, pe deasupra plictisiți de condițiile insuportabile ale avionului militar în care erau înghesuiți ca sardelele, obosiți de scularile la cinci dimineața, nu puteau totuși să nu recunoască : oaspeții aceștia sînt cuceritori.*

Un om „o conștiință, o inimă, a cucerit poporul francez. Venirea acestui om inspirat de principiile care au făcut ca pe stindardul țării sale să se scrie încă din prima zi a Revoluției din 1917 marile cuvinte ale păcii și colaborării între oameni, — acesta este titlul marelui succes al vizitei în Franța a oaspeților sovietici. Sentimentele aproape unanime sînt surprinse de un caricaturist care înfățișează o măicuță franceză ascultînd la radio și comentînd : „Este ceva la mijloc, nu vedeți? Sovieticii cîștigă turul Franței în toate etapele!"

Un clasic redevine actual

Este drept că primarul Dijonului, vechi luptător din rezistența franceză, canonicul Kir, a fost împiedicat în ultimul moment de autoritățile ecleziastice să ia contact cu oaspeții, așa cum i-a fost drag să o facă. Dar nu este mai puțin adevărat că oamenii Franței au înțeles că primarul Dijonului, deși absent fizicește, era totuși sufletește prezent. Și, condamnînd acest amestec al înaltelor autorități catolice clericale într-o problemă a statului francez, opinia publică franceză a subliniat că ea este de partea canonicului Kir și a aplaudat cuvintele acestuia, atunci cînd el a declarat : „Nu-i nimic, am să-l întîlnesc pe dl. Hrușciov într-un viitor foarte apropiat. Este numai o amînare, fiind condamnat aici de „diplomația osificată" a înaltelor autorități clericale".

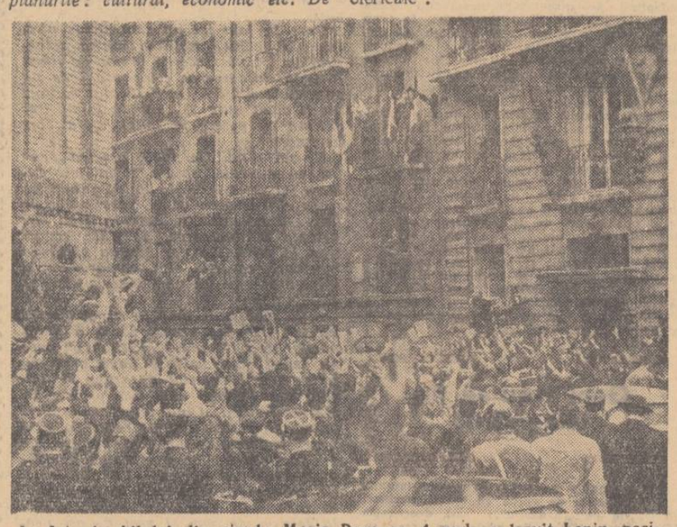

În fața imobilului din strada Marie Rose nr. 4 unde a locuit Lenin, parizienii îl aclamă pe tovarășul Hrușciov, care a ieșit în balcon, răspunzînd chemărilor entuziaste ale mulțimii.

Poate că primarul Kir, omul îndrăgostit de pace și hotărît să lupte pentru ea, își va fi amintit în aceste zile că pe vremuri, către sfîrșitul celui de al XVII-lea secol și începutul secolului al XVIII-lea, un abate francez, pe nume Charles Irénée de Saint Pierre, scria un „proiect de pace permanentă". Dar pentru că el a criticat în acele vremuri pe absolutistul rege Ludovic al XIV-lea, a fost șters de pe listele Academiei Franceze. Aceasta nu a putut împiedica ca și azi să se mai vorbească despre el și despre marea lui idee, atunci de domeniul utopiei, devenită însă în zilele noastre posibilă, practică.

Și pentru a încheia aceste rînduri aș vrea să mai amintesc un singur amănunt. În zilele însorite de primăvară pe care le trăiește Rambouillet, Cartierul Latin, cartierul tineretului studios și-a recăpătat toată veselia lui tradițională. Pornind pe Rue d'Ecolles, trecînd apoi în Rue de la Montagne Saint Geneviève, tinerii se opresc în fața Panteonului, la mormîntul lui Victor Hugo, unde o mînă necunoscută a așezat o floare proaspătă. Este omagiul cald adus omului care în 1849 a declarat : „Nu spun doar că pacea este realizabilă. Spun mai mult încă. Ea este inevitabilă. Va veni o zi cînd tunurile nu vor mai fi decît piese de muzeu care vor fi arătate ca niște instrumente barbare ; va veni o zi cînd văzînd aceste tunuri, oamenii vor fi stupefiați de cîtă barbarie a putut cîndva să existe."

L. SARAȚEANU

MAGAZIN MEDICAL

Astenia nervoasă (I)

Această boală mai poartă și numele de : nevroză astenică, neurastenie, sindrom astenic sau cerebrastenie etc. Indiferent de termenul folosit este vorba de un grad mai mic sau mai mare de oboseală a sistemului nervos. Această oboseală se manifestă prin simptome neuropsihice, variate de la bolnav la bolnav sau apărînd în sfera altor organe decît creierul și îmbrăcînd astfel aspecte care creează bolnavului teama de o boală digestivă, respiratorie sau de circulație a sîngelui.

Din partea sistemului nervos găsim aproape constant următoarele semne : oboseala, dureri de cap, tulburări ale somnului și nervozitate.

Nu este obligator ca aceste simptome să apară toate odată. Ele se pot întîlni izolate, mai ales în formele incipiente ale bolii.

Deseori boala începe cu oboseală (astenie) intelectuală, exprimată prin greutate în concentrarea atenției la lucru, randament scăzut la efort mare, tulburări ale memoriei (apar lapsusuri, deficit de a reține noțiuni noi etc.). Obosesc intelectual și se adaugă o senzație de epuizare (sfîrșeală) fizică, slăbirea puterii apărînd după cîteva ore de lucru sau chiar dimineața, la deșteptare. De obicei acest simptom se manifestă la cei care încep să aibă tulburări de somn exprimate mai ales prin insomnie (seara adorm greu, se deșteaptă fără motiv după 1—3 ore de somn și nu mai readorm, somnul puțin nu este odihnitor deoarece se însoțește de visuri neplăcute etc) sau mai rar prin nevoia de somn prelungit peste limitele normale : după 7—9 ore de somn nocturn, bolnavul este somnoros și ziua.

Odată cu oboseala și insomnia sau înaintea lor, apare destul de des durerea de cap.

Bolnavii aceștia obosiți, cu o energie scăzută, reacționează puternic la cele mai mici nemulțumiri : sînt supărăcioși, certăreți. Preocupați permanent de boala lor și neînțelegîndu-i natura, îi dau o importanță exagerată, sînt neliniștiți, deprimați.

În afara celor arătate bolnavii mai pot avea amețeli, senzație de val sau „ceață pe ochi", amorțeli sau furnicături în membre, senzație de „nod în gît", palpitații, creșterea sau scăderea tensiunii arteriale, dureri în piept, dureri de stomac și intestin, dureri în regiunea ficatului și vezicului biliare, toate nelegate de tulburări organice (leziuni) în aceste organe.

Într-un număr viitor ne vom ocupa de cauzele, prevenirea și tratamentul astheniei.

Dr. R. DINU

Radioactivitatea în medicină

Antichitatea a cunoscut și folosit radioactivitatea în scopuri terapeutice. Astfel, o serie de substanțe radioactive naturale sub formă de săruri de radiu sau sub formă de ape minerale radioactive au fost folosite cu mult succes în tratarea unor boli ale sistemului nervos, ale inimei și vaselor sîngelui.

Epocala descoperire a lui Röentgen a razelor X în 1895, cu ajutorul cărora s-a putut realiza imaginea fotografică a organelor netransparente din organism, a constituit începutul unei epoci noi în medicină atît pentru posibilitățile nou create în diagnostic cît și în tratamentul unui număr foarte mare de boli.

Bazîndu-se pe lucrările soților Marie și Pierre Curie, care au izolat în 1898 radiu și poloniu din uraniu și pe lucrările lui Rutherford, Enrico Fermi realizează în 1942 prima pilă atomică, instalație care a permis obținerea de numeroși izotopi radioactivi artificiali.

Astăzi acești radioizotopi au o largă aplicare în tratarea unor foarte grave boli de sînge, cum ar fi poliglobulia (creșterea peste normal a numărului de globule roșii), leucemia cronică, precum și o serie de tumori.

Cei mai utilizați radioizotopi sînt fosforul (P^{32}) și cobaltul (Co^{60}). Savanții sovietici au construit un „tun de iradiație", cunoscut sub numele de aparatul „Gut. SO 400", care folosește acțiunea cobaltului radioactiv într-o serie de boli care sînt situate în profunzimea organismului, fapt pentru care a fost necesară iradierea la distanță (teleradioterapia). Tratamentul la suprafață pielii se efectuează cu un alt tip de aparat sovietic „Gut. SO 20".

Folosirea radioizotopilor în medicină luînd în ultima vreme un deosebit avînt, va permite în foarte scurt timp ca să se poată rezolva tratamentul și diagnosticul unor boli pentru care astăzi știința mai păstrează încă multe semne de întrebare.

Dr. F. V.

PELICULA DE FIBRINA ÎNLOCUIEȘTE EPIDERMA

Pentru tratamentul chirurgical al rănilor, arsurilor cît și al hemoragiilor, unul dintre cele mai eficace mijloace terapeutice utilizate astăzi este pelicula de fibrină.

Pelicula de fibrină este ca o foaie foarte subțire ce se prepară din sîngele uman conservat, recoltat de la donatorii de sînge. Ea se aseamănă, ca aspect și flexibilitate, cu voalul de mătase naturală.

În sîngele omului și al animalelor există, în mod normal, pe lîngă alte multe substanțe chimice, enzime, hormoni, săruri și o substanță complexă numită fibrinogen. Atunci cînd există o sîngerare, fibrinogenul contribuie la formarea pe locul sîngerării a unui chiag. Acest chiag este alcătuit dintr-o rețea cu ochiuri microscopice, care are scopul de a opri sîngele și de a stringe buzele rănii. Rețeaua este alcătuită din fibrinogen transformat sub acțiunea substanțelor din sînge, în fibrină.

Transformarea fibrinogenului în fibrină se poate realiza și în laborator. Prin metode relativ simple, dirijînd formarea chiagului, se poate obține pelicula de fibrină care își păstrează în întregime toate proprietățile fibrinei din care provine, chiar dacă este supusă la sterilizare și păstrată în eprubete închise vreme îndelungată. Ea reprezintă cel mai bun material plastic cunoscut și indicat, așa cum s-a arătat, în tratamentul rănilor și arsurilor.

Pelicula de fibrină aplicată pe locul indicat aderă perfect, determinînd creșterea rapidă a pielii, ale cărei celule în dezvoltare o folosesc ca suport și ca hrană. Concomitent, ea oprește hemoragiile de suprafață datorită proprietăților sale hemostatice. Comparînd o rană tratată după metodele clasice, cu o alta pansată cu pelicula de fibrină aceasta din urmă se vindecă de patru ori mai iute. Cicatricea rezultată este suplă, netedă și foarte asemănătoare cu pielea normală.

Rănile vechi, fără tendință naturală spre vindecare (atone) tratate cu pelicula de fibrină se închid după cîteva pansamente.

Acest prețios derivat de sînge își găsește aplicarea în oprirea hemoragiilor nazale (epistaxis) și a celor apărute după operația de amigdale.

Chirurgia creierului și a nervilor folosește de asemenea pelicula de fibrină.

Iată deci cum biochimia de laborator vine în ajutorul chirurgiei punîndu-i la dispoziție un preparat care la prima vedere și sub forma naturală părea că nu e de nici un folos.

Dr. Al. THEODORESCU

Interesant și util de știut

● *ALBUMINA din carne este asimilată în organismul nostru în mod diferit. Această asimilare depinde de natura produselor alimentare cu care este combinată. Cercetările au arătat că dacă carnea se combină cu pîinea, organismul tînăr asimilează albuminele în proporție de 75 la sută. Dacă o parte din pîine este înlocuită cu diverse zarzavaturi procentul de asimilare a albuminei se urcă pînă la 85 și chiar 90 la sută ; aceasta, deoarece zarzavaturile determină creșterea cantității de suc gastric care contribuie la o mai bună digestie și asimilare a albuminei.*

● *ORGANISMUL nostru secretă prin piele substanțe care au efect nimicitor asupra microbilor. Cu cît pielea este mai curată cu atît efectul acestor substanțe este mai mare și sînt distruși mai mulți microbi*

In acest sens s-a făcut o experiență. Pe pielea murdară a unei mîini și pe pielea curată a altei mîini s-a pus un număr egal de microbi. După 20 minute pe mîinile nespălate numărul microbilor s-a micșorat numai cu 5 la sută, în timp ce pe mîna curată numai după 10 minute numărul microbilor era mai mic cu 85 la sută.

● *CĂLĂTORIILE CU AVIONUL sînt nu numai un mijloc rapid de transport, ci și plăcute. Uneori însă, în special cînd zburăm la o înălțime mare, putem avea o senzație neplăcută în urechi. Aceasta se explică prin aceea că timpanul suferă o presiune scăzută din afară. În aceste cazuri este suficient să înghițim de cîteva ori, ca senzația neplăcută să dispară. În timpul înghițirii se deschide trompa lui Eustache — canalul subțire ce unește urechea mijlocie cu faringele. Astfel, presiunea internă asupra timpanului devine egală cu cea din afară și timpanul nu mai suferă o apăsare unilaterală. De aceea se recomandă călătorilor ca în timpul zborurilor mai îndelungate să sugă bomboane, astfel crește cantitatea de salivă și înghițim mai des. Efectul e sigur — plăcerea e dublă.*

Duceți un trai sănătos?

Publicăm în cele ce urmează un chestionar pe care, completîndu-l, veți putea trage o concluzie interesantă privind felul cum fiecare din dv. respectă sau nu cîteva reguli elementare de igienă.

Așadar :

Luați o foaie de hîrtie și un creion. Parcurgeți apoi întrebările de mai jos și răspundeți sincer fiecăreia dintre ele cu DA sau NU. Treceți pe o hîrtie, una sub alta, nota indicată pentru fiecare răspuns. La sfîrșit, faceți socoteala.

Iată și cele 20 de întrebări :

1. **Faceți în fiecare dimineață puțină gimnastică? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).**
2. Vă spălați în fiecare dimineață cu apă rece pe tot trunchiul dezgolit pînă la briu? (DA — 7 puncte ; NU — 0 puncte).
3. Obișnuiți să luați cîte un păhărel de țuică, rachiu sau alte băuturi alcoolice pe stomacul gol, înainte de ora mesei? (DA — 0 puncte ; NU — 5 puncte).
4. Vi se întîmplă să vă așezați la masă fără să vă fi spălat pe mîini? (DA — scădeți 5 puncte ; NU — 10 puncte).
5. Respectați zilnic orele de masă? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).
6. Vă place să consumați mult ardei iute, boia, oțet, muștar? (DA — 0 puncte ; NU — 5 puncte).
7. Preferați supa, ciorba ori ceaiul foarte fierbinte? (DA — 0 puncte ; NU — 5 puncte).
8. Obișnuiți să citiți sau să vă lăsați furați de alte preocupări în timpul mesei? (DA — 0 puncte ; NU — 5 puncte).
9. Vă spălați pe dinți în fiecare seară? (DA — 7 puncte ; NU — 0 puncte).
10. Aveți carii dentare neîngrijite și intenționați să le tratați abia cînd vor începe să doară? (DA — scade 5 puncte ; NU — 0 puncte).
11. Dormiți 8 ore din 24? (DA — 7 puncte ; NU — 0 puncte).
12. Aerisiți în fiecare seară camera în care veți dormi? (DA — 7 puncte ; NU — 0 puncte).
13. Obișnuiți să vă plimbați la aer curat? Folosiți corect, în aer liber, zilele de odihnă? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).
14. Cînd vă aflați pe stradă, vi se întîmplă să scuipați pe jos ori să aruncați la întîmplare biletul de tramvai, coji de semințe, simburi de fructe sau alte asemenea resturi? (DA — scade 5 puncte ; NU — 0 puncte).
15. Duceți batista la gură cînd tușiți sau strănutați? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).
16. Continuați să fumați, deși ați observat că vă face rău? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).
17. V-ați făcut controlul pulmonar prin microradiofotografie? (DA — scade 5 puncte ; NU — 0 puncte).
18. Sînteți vaccinat contra febrei tifoide? (DA — 5 puncte ; NU — 0 puncte).
19. Cînd vi se întîmplă să vă îmbolnăviți, vă prezentați imediat la medic și respectați prescripțiile și sfaturile medicului? (DA — 7 puncte ; NU — 0 puncte).
20. Aveți o boală cronică pe care vi-o neglijați? (DA — scade 5 puncte ; NU — 0 puncte).

A. DACĂ AȚI OBȚINUT CIFRA 100, vă felicităm, căci este nota maximă. Înseamnă că știți să vă apărați, să vă întăriți foarte bine, sănătatea.

B. DACĂ AȚI OBȚINUT ÎNTRE 75 ȘI 100 PUNCTE, e bine ; nu mai aveți decît puține retușări de adus regimului dv. de viață.

C. UN REZULTAT ÎNTRE 50 ȘI 75 PUNCTE arată că trebuie să vă preocupați mai îndeaproape de igienă în viața de fiecare zi.

D. AȚI OBȚINUT MAI PUȚIN DE 50 PUNCTE? Înseamnă că sînteți deficitar în ce privește regulile de igienă. Este necesar să luați măsuri serioase de îndreptare și să repetați acest auto-examen după cîtva timp.

Atenție! Obiecte periculoase

Arătați-i unui copil mic un obiect oarecare. El va întinde de îndată brațele.

Țineți-i însă brațele și arătați-i obiectul. Știți ce se întîmplă? Copilul va întinde gura spre acel obiect.

Gura este, am putea spune, al treilea brat al copilului. Luînd un obiect în mînă copilul vrea să-i încerce neapărat gustul.

Mărgelele, nasturii mici, boabele de mazăre, copiii le bagă în gură, în urechi, în nas.

Toate aceste obiecte sînt însă de obicei murdare, acoperite cu praf și diferiți microbi. Ajungînd pe buzele și în gura copilului, microbii pot provoca îmbolnăvirea mucoasei cavității bucale și adesea a stomacului și intestinului. În afară de aceasta, obiectele colțuroase rănesc buzele, limba și mucoasa gurii.

Și mai periculos este faptul că asemenea obiecte pot ajunge în căile respiratorii, laringe și trahee, împiedicînd respirația.

Atunci cînd un corp străin pătrunde în căile respiratorii, copilul are un acces puternic de tuse și respirația devine dificilă. Uneori, în urma tusei, obiectele înghițite pot fi evacuate, alteori însă ele se fixează pe căile respiratorii ale copilului, putîndu-i pune în pericol chiar viața.

De aceea, ori de cîte ori părinții observă că copilul este cuprins de un acces de tuse, în timp ce se joacă și apoi continuă să tușească timp îndelungat cu accese, ori de cîte ori remarcă o cît de mică dificultate în respirație sau modificarea vocii, este necesar să se adreseze neîntîrziat medicului.

Alteori obiectele înghițite de copiii mici ajung în stomac. În cea mai mare parte, asemenea cazuri n-au urmări grave, mai ales atunci cînd asemenea obiecte nu sînt mari și au o suprafață netedă. De obicei aceste obiecte sînt evacuate o dată cu resturile alimentare.

Pentru a evita însă înghițirea diferitelor obiecte, părinții trebuie să fie atenți să nu dea niciodată copilului să se joace cu obiecte mici, dar periculoase, ca mărgele, nasturi, monede, cuie, șuruburi și și mai ales semințe, nuci, simburi etc.

De asemenea ei trebuie să fie atenți atunci cînd copilul mănîncă pește, deoarece oasele de pește înghițite și rămase în căile respiratorii sînt foarte periculoase pentru sănătatea și chiar viața copilului. Pentru același motiv este necesar ca supele de carne să fie bine strecurate, pentru a înlătura toate oscioarele ce pot fi înghițite de copii.

Atunci cînd copilul a înghițit un obiect ce i-a ajuns în stomac, medicul nu recomandă purgative, ci o hrană compusă din vegetale, legume, terciuri etc. Aceaste produce copilului scaune abundente, care trebuie controlate însă, pentru a ne convinge că obiectul înghițit a fost eliminat.

Cel mai important mijloc pentru a feri copiii de a înghiți diferite obiecte, este supravegherea lor atentă.

P. V.

Sală de operație „zburătoare"

La stația de aviație sanitară Krasnoiarsk (Siberia) a sosit o veste alarmantă. Kossova, tînăra mulgătoare de vaci a unui sătuc pierdut în întinsa taiga siberiană, e grav bolnavă. Medicul local și ajutorul său au diagnosticat o peritonită. Starea bolnavei reclama o urgentă intervenție chirurgicală.

N-au trecut decît cîteva minute de la convorbirea telefonică care anunța această veste și un helicopter sanitar de tip Mi-4 și-a și luat zborul. Însoțit de un chirurg și de o infirmieră, șeful stațiunii împreună cu medicul Institutului experimental de aparate chirurgicale din Moscova, duc spre Krasnoiarsk o sală de operație „volantă" concepută la Institut.

...În mai puțin de jumătate de oră, cabina helicopterului a fost transformată. Pereții, ferestrele și tavanul au fost îmbrăcați în pînză albă; în mijlocul sălii, se ridică o masă de operații, lîngă ea o mică masă pentru instrumente. A fost instalat aparatul de anestezie; lumina e pusă la punct. Pregătirile s-au terminat, operația poate să înceapă.

Totul s-a petrecut ca într-o sală de operații a unui spital obișnuit. Numai vuietul vîntului amintea poate medicilor condițiile deosebite în care lucrau. Operația a fost încununată de succes.

Sala de operație volantă creată de Institutul experimental de aparate chirurgicale din Moscova dispune de tot ce-i necesar pentru efectuarea celor mai complicate intervenții chirurgicale.

Intoxicația cu aspirină

Aspirina este un medicament folosit frecvent în tratamentul gripei, al răcelilor, al nevralgiilor, în combaterea febrei. Folosirea în doză mare a acestui medicament poate da naștere la intoxicații, aceste intoxicații fiind frecvente însă la copii. Aspirina poate leza sistemul nervos central cu localizare pe bulb, ficatul și rinichiul.

În caz de intoxicație cu aspirină pot apare dureri de șale, bolnavul urinează foarte puțin, iar urina este de culoare închisă, conținînd albumină.

În caz de intoxicație ușoară suprimarea medicamentului și administrarea de băuturi îndulcite, fac să dispară semnele acestea.

În caz de intoxicație gravă se vor face spălături gastrice, injecții intravenoase cu ser glucozat, ser bicarbontat.

Pe măsura restabilirii bolnavului i se vor da lichide îndulcite, pentru restabilirea eliminării urinei în cantitate normală.

Bolnavi și medici

Poți avea încredere într-un astfel de doctor?

Dumneavoastră poate că nu știți, dar eu sînt internat în spital și sufăr de o boală serioasă : am apendicită cronică. Asta înseamnă că boala are rădăcini vechi și mari. Cine știe pînă unde s-or fi întinzînd! Va trebui să mă operez. Dar nu mă pot împăca cu doctorul meu. Judecați și dv. : m-a lăsat să-i spun povestea bolii mele în tăcere și apoi, fără să poarte nici o discuție asupra ei, m-a examinat, mi-a prescris trei analize și a dat să plece. Bineînțeles, eu nu l-am lăsat și i-am atras atenția asupra vechimii bolii mele și asupra complicațiilor care acum mocnesc, dar cu siguranță vor izbucni, poate chiar cu prilejul operației și atunci ce ne facem? Cum să fie de ajuns trei analize? Vecinului din patul de alături, despre care se spune că are o tumoră la stomac, i-au făcut vreo șapte analize plus patru radiografii, iar mie nici una. Și doar boala mea e cu 10 ani mai veche decît a lui. Toate astea i le-am spus și doctorului, ca să nu creadă că eu sînt un ageamiu și că nu știu să judec lucrurile. Și ce credeți, mă rog, că mi-a răspuns? Că „este în general admis că doctorul știe ceva mai multă medicină decît bolnavul". Eu însă nu m-am supărat. Așa dar, l-am lăsat pe doctorul meu să plece, însă aducîndu-mi aminte că Floricica — soția mea — mi-a cerut să-i dau telefon în fiecare zi la ora 10 fix, l-am chemat înapoi și l-am întrebat cît e ceasul! De astă dată m-a fulgerat cu o privire rece și mi-a spus ora din fugă, îndreptîndu-se spre sala de operații. Aș fi putut acum să mă supăr, pentru că oricît de grăbit o fi un om, nu este scutit de a fi amabil. Dar eu nu m-am supărat. Mai ales că mi-am adus aminte de ceva foarte important privind starea sănătății mele, așa că m-am ridicat din pat și m-am dus după dînsul. Tocmai la timp am apucat să-l mai zăresc în celălalt capăt al culoarului și l-am strigat. Văzînd enervat, s-a întors spre mine și m-a întrebat ce mai vreau. Atunci nu m-am mai putut stăpîni și cu un ton pe aceeași măsură i-am spus cum trebuie să se poarte un medic conștient cu bolnavii. La urmă, i-am adus la cunoștință motivul serios care mă obligase să-l rechem : eram constipat din ziua precedentă.

După ce m-a asigurat că se va preocupa și de această problemă importantă a declarat că încă vreo cîțiva bolnavi ca mine ar face să se dubleze numărul cazurilor foarte grave. În fața unei acuzații atît de nedrepte și de severe, l-am întrebat, cum era normal, de ce?

— Pisălogule! — mi-a zis și a plecat.

Ei, ai mai auzit așa obrăznicie? M-a făcut pisălog. Cum poți avea încredere într-un astfel de doctor?!

P. conf.
Dr. I. GROZAVESCU

EVOCĂRI

DINU LIPATTI

(Urmare din pag. 1-a)

lor numele lui Dinu Lipatti. Concurașeră 250 de candidați.

La fosta catedră a lui Liszt

„În muzică toată viața trebuie să înveți", spunea Enescu. Sfatul bunului său îndrumător spiritual a fost ascultat de Dinu Lipatti, care imediat după succesul de la Viena s-a îndreptat spre capitala Franței pentru perfecționare. Studiile de pian cu Alfred Cortot și cele de compoziție cu Paul Dukas, Nadia Boulanger și Igor Stravinski i-au deschis muzicianului nostru noi orizonturi.

Cîteva turnee de concerte în Suedia, Finlanda și Elveția l-au ridicat în rîndul marilor pianiști ai epocii. Ultima țară l-a făcut o propunere neașteptată : catedra de măiestrie interpretativă a Conservatorului de muzică de la Geneva. Aci predase pianul, pe vremuri, virtuosul Franz Liszt. Tînărul profesor român abia împlinise 26 de ani.

Între compoziție și pian

Deși munca migăloasă de interpret îi răpea lui Dinu Lipatti un timp destul de prețios, totuși nu de puține ori clapele pianului au răsunat de ecourile inimii sale. Încurajările lui Enescu, programarea lucrărilor sale în concertele Filarmonicii de Stat din București, l-au determinat să așternă pentru posteritate o serie de valoroase compoziții. „Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră" (1937), „Simfonia concertantă pentru două piane și orchestră de coarde" (1938), „Două dansuri în stil popular românesc pentru două piane" (1939), „Sonatină pentru mîna stîngă" (1941), „Trei dansuri românești pentru pian și orchestră" (1945), „Aubade pentru cvartet de suflători" (1949), cadențe pentru concertele de Mozart și Haydn, transcripții după Scarlatti și Bach — iată numai o parte din catalogul creației lui Dinu Lipatti. Lucrările sale vădesc o profundă legătură cu satul natal, o mare scrupulozitate față de formă, o permanentă preocupare pentru exprimarea unui conținut bogat, sănătos, cu mijloace moderne de expresie. „Să mi se ierte, dacă faima interpretului nu întunecă în amintirea mea, imaginea și făgăduințele creatorului" — scria Enescu despre compozitorul Lipatti.

Dinu Lipatti împreună cu artistul poporului George Georgescu.

Tragicul sfîrșit

Avea 33 de ani. Drumul ascensiunii artistice a celui mai înzestrat pianist romîn spre consacrarea mondială, îi sesese curățit și o rază orbitoare părea că luminează calea unor victorii fără precedent. Dar o boală necruțătoare îl țintuise la pat în localitatea Chene-Bourg, în împrejurimile Genevei. „Am fost martorul ultimului miracol, la 16 septembrie, la festivalul de la Besançon — *scria marele critic francez Emil Vuillermoz în articolul necrolog publicat în 1950* — unde voise să dea un recital, în ciuda stării de slăbiciune în care se afla. Adus la Geneva cu o mașină, ca într-o ambulanță, leșină la sosire. La ora 4 după amiază era încă în sincopă, iar la ora 5 își făcea apariția pe estrada sălii Parlamentului din Franche-Comté. Ridicase parcă lespedea mormîntului și venise, cu fidelitate, la întîlnirea pe care o dăduse lui Bach, Mozart, Schubert și Chopin. Palid, cu privirea rătăcită, departe de noi, se îndreptă cu pași mărunți spre pian ; odată ajuns acolo, fu de nerecunoscut : înzestrat cu o rezistență fizică nemaipomenită, acest muribund ne dărui un concert uluitor. A fost apoi luat pe sus ca un om în agonie. Spectatorii înțeleseseră că ascultaseră cîntecul de lebădă.

La 2 decembrie 1950, Dinu Lipatti ne-a părăsit pentru totdeauna.

Și totuși pianistul trăiește

Astăzi, mai mult ca oricînd, numele lui Dinu Lipatti a fost rostit nu cu evlavie și cu pioasă reculegere, ci cu certitudinea că tălmăcitorul lui Chopin are prea puțini rivali. Și așa cum remarca prospectul casei de discuri „Columbia" cu privire la înregistrările sale din muzica lui Bach, Chopin, Schumann, Mozart, Grieg, Ravel etc., **„limpezimea, nemăsurat de bogată a jocului său pianistic, este de neînlocuit".**

Dinu Lipatti trăiește mai viu ca oricînd în inima noastră, în sălile de concert unde i se interpretează lucrările, pe discurile editate de „Electrecord", în sufletul poporului român.

Viorel COSMA

PUNCTE DE VEDERE

O dispută între giganți

La Moscova, în sala Teatrului Puşkin, se desfăşoară de două săptămîni un spectacol dramatic.

Chiar şi aceia pentru care Nimzo-Indiana sau atacul Samisch sună la fel de misterios ca Proxima Centaurus ori mezonul Mu, s-au obişnuit să caute din două-n două zile în corpul ziarelor, scurte informaţii despre meciul Botvinik—Tal. Iniţiaţi şi neofiţi, pionieri şi pensionari, maestrul internaţional ca şi ageamiul care confundă şahul cu distracţii lejere, gen „Omule, nu te supăra" — citesc şi clatină din cap: evident, campionul se află într-o situaţie foarte grea! La ora cînd scriu aceste rînduri, formidabilul Tal are un avans de trei puncte. Dar nu e vorba de simpla diferenţă aritmetică. Mai grav apare faptul că Botvinik n-a reuşit să cîştige încă nici o partidă în prima treime a întîlnirii, scăpînd victoria printre degete în poziţii net superioare. Din punct de vedere psihologic, handicapul acesta poate fi într-adevăr decisiv.

Niciodată în ultimii 15 ani, fie în turnee, fie în meciuri directe, liderul şahului mondial n-a luat un start atît de slab. Doar nu-i puţin lucru pentru primul jucător al lumii să se trezească, după şapte partide, în postura de... aspirant la titlu, obligat să atace cu ultimele resurse de energie pentru a recupera minimum trei puncte! Închipuiţi-vă ce trebuie să se petreacă în sufletul unui om — în această situaţie. Pentru că, la urma urmelor, Botvinik este şi el un om ca toţi oamenii... Îl ştim, ce-i drept, din relatări şi comentarii, din fotografii şi anecdote, ca pe un monument al echilibrului şi al stăpînirii de sine, un tip de organizare nervoasă cu totul ieşit din comun. Şi totuşi, vă mărturisesc că nu pot să mi-l închipui dormind liniştit în aceste nopţi de primăvară zurbagie...

De altfel — nici pe adversarul său. Pentru că, oricît de paradoxal ar părea, Tal trebuie să suporte şi el presiunea morală a propriului său avantaj.

Din punct de vedere teoretic, o partidă jucată ireproşabil se termină remiză. Din punct de vedere teoretic, orice partidă se poate juca ireproşabil. Din acest punct de vedere — Tal este, la ora de faţă, campion mondial. Ori, după cum se ştie şi se vede, a menţine succesul este adesea mai greu decît a-l dobîndi.

Pe de altă parte, eşecul — chiar repetat — poate să însemne, pentru caracterele tari, un stimulent. Ruşii au o zicală magnifică: „Barosul fărîmă sticla — dar căleşte armura!"

Să vedem cum va reacţiona super-aliajul nervos al titanului Botvinik la loviturile fulgerătoare pe care le-a primit pînă acum din partea „fenomenului" Tal.

Dan DEŞLIU

POFTA DE MÎNCARE A HALTEROFILILOR

Nu este de loc o curiozitate faptul că ridicătorii de fontă (halterofilii) au un apetit deosebit de al celorlalţi sportivi.

Totuşi, recordul acestor mîncăcioşi, stabilit de americanul Dave Aschmann (130 kgr. greutate şi 1,92 m. înălţime) este de-a dreptul uluitor. În timpul campionatelor mondiale desfăşurate anul trecut la Varşovia, Aschmann consuma, numai la gustarea de dimineaţă, 14 pahare cu lapte, 4 ceşti cu miere, 6 ouă răscoapte, 8 sanvişuri cu şuncă şi 10 franzeluţe. Din economie de spaţiu renunţăm la publicarea meniului de prînz.

SPORT

Carnet olimpic

● Ultimele concursuri ale atleţilor sovietici au scos în evidenţă revenirea în formă a fostului recordman mondial Mihail Krivonosov, care a aruncat ciocanul la 62,80 m. şi a debutat promiţător la greutate cu 17,62 m. De menţionat că aceste rezultate au fost obţinute în aer liber, la o temperatură de minus 14°.

Piaţa Siena, unde vor avea loc concursurile hipice

● Kolumbet, Kapitonov, Melehov şi Cerepovici sînt cei patru ciclişti sovietici care se antrenează pentru cursa de 100 km. contracronometru. Norma olimpică a fost fixată la 2h,15 l ceea ce reprezintă o medie orară de 44,500 km. Anul trecut cel tru echipe, după sistemul campionatului mondial. Organizatorii au obţinut avizul F.I.F.A. satisfăcînd astfel cererea citorva oraşe provinciale din Italia de a găzdui mult aşteptatele întîlniri. Aceste oraşe sînt: Grossetto, Pescara, Napoli, Livorno, Aquila.

● Pînă în prezent 70 de societăţi de radio din 58 ţări au solicitat autorizaţia de a transmite desfăşurarea Jocurilor Olimpice. Radioreporterii care vor sosi din toate colţurile lumii la Roma, vor avea la dispoziţie 66 de studiouri, instalate în centrul olimpic Foro Italico.

● Medicul chirurg Ştefan Lewandowski, în vîrstă de 30 ani, este una din marile speranţe ale atletismului polonez pentru Jocurile de la Roma. Specialist în minuirea bisturiului, dar şi în probele de fond, el s-a afirmat anul trecut, cînd a realizat timpuri de valoare mondială: 1'46" 5/10, la 800 metri şi 3'41" 1/10, la 1500 m. Lewandowski se antrenează intens deoarece s-a hotărît să la startul la ambele probe în cadrul Jocurilor Olimpice.

● Renumitul sprinter negru Ira Murchison, corecordman mondial la 100 m. (10" 1/10) va reintra după o lungă absenţă. În vara trecută el a suferit de o boală gravă de stomac, care l-a slăbit cu aproape 20 kg. Participarea sa la Olimpiadă este deocamdată incertă.

● Pe o peliculă de 16 mm. a fost realizat filmul care cuprinde exerciţiile obligatorii de gimnastică pentru bărbaţi şi femei. După cum se comunică din Roma, comitetele olimpice naţionale vor putea să obţină acest film adresîndu-se direct comitetului olimpic italian.

● Pentru cele 240 de probe olimpice care vor avea loc între 25 august şi 11 septembrie, au fost puse în vînzare 4.000.000 de bilete. Recordul de interes s-a înregistrat la probele de călărie, stocul de bilete fiind epuizat în cîteva ore. Unele ziare din Roma au semnalat faptul că printre cumpărătorii biletelor olimpice se află mulţi indivizi cunoscuţi în cercurile bursei negre. Poliţia a fost avertizată să ia măsuri împotriva traficanţilor şi a falsificatorilor de bilete.

● Învingătoare la Helsinki şi Melbourne în probele de 80 m. garduri, australianca Shirley Strickland nu va putea participa la Roma, deoarece este în aşteptarea unui al doilea copil. În locul ei culorile australiene vor fi reprezentate de Norma Fleming şi Gloria Cooke.

● 45 de ciclişti francezi, rutieri şi pistarzi, se află într-un cantonament de 20 zile în insula Bendor, sub conducerea antrenorului Louis Gerardine.

„Paletele" Europei se întîlnesc la Zagreb

La Budapesta am urmărit acum doi ani întrecerile primei ediţii a campionatelor europene de tenis de masă. Timp de opt zile, 180 de concurenţi, reprezentînd 17 ţări, şi-au disputat atunci cu ardoare titlurile puse în joc. Întrecerile au fost dominate de reprezentanţii ţării organizatoare, care au cucerit patru titluri: simplu femei, simplu bărbaţi, dublu mixt şi pe echipe băieţi. Celelalte titluri s-au împărţit între R.P.R. (dublu femei), R. Cehoslovacă (dublu băieţi) şi Anglia (echipe femei).

Fiecare din cei ce au făcut parte din grupul de turişti sau gazetari romîni, prezenţi în sala „Sportcsarnok" am păstrat în amintire peripeţiile disputelor susţinute de reprezentanţii ţării noastre. Am trăit bucuria cîştigării titlului la dublu femei, dar şi amărăciunea pricinuită de înfrîngerea echipei noastre în finala la echipe femei. A cîştigat echipa Angliei cu 3—1, însă succesul i-a fost facilitat şi de oboseala jucătoarelor noastre, care au fost programate să susţină prea multe partide într-un interval de timp foarte scurt. Din această cauză ele n-au mai avut puterea de concentrare şi rezistenţa necesară la ultimele partide, disputate cu mult după miezul nopţii. Din vraful amintirilor se menţin la suprafaţă şi cele ce ni le-a produs întîlnirea R.P.U.—R.P.R. din semifinalele competiţiei masculine. Pornită mare favorită, echipa R.P. Ungariei a fost la un pas de înfrîngere, cîştigînd întîlnirea la mare luptă, cu scorul de 5—4 (cel mai strîns scor din palmaresul acestei întîlniri). De fapt aceasta a fost adevărata finală a competiţiei, căci echipa Ungariei şi-a adjudecat apoi titlul, învingînd cu uşurinţă formaţia R. Cehoslovace cu scorul de 5—2.

★

Neam amintit de toate acestea acum, pentru că începînd de mîine şi continuînd pînă la 10 aprilie se va disputa la Zagreb, în Iugoslavia, a doua ediţie a campionatelor europene de tenis de masă. De astă dată numărul echipelor participante a crescut la 21, iar pentru probele individuale s-au înscris 216 jucători şi jucătoare. Printre concurenţi vor fi şi mulţi tineri care s-au impus în perioada de timp ce a trecut între aceste două ediţii. S-ar putea astfel aminti de marile schimbări ce s-au produs în alcătuirea echipelor ţării noastre. La băieţi, de pildă, echipa cuprinde numai tineri care n-au făcut deplasarea la campionatele europene de la Budapesta. Pe atunci poate nici ei nu visau să ajungă numai peste doi ani să reprezinte culorile ţării în competiţia celor mai bune palete europene. Aceasta nu înseamnă însă că Radu Negulescu, Gh. Cobîrzan şi Tiberiu Covaci, despre care este vorba, nu sînt capabili de performanţe valoroase chiar în cele mai bune companii.

Cîteva cuvinte în plus se cuvin spuse despre întrecerile pe echipe ale campionatelor de la Zagreb. În competiţia rezervată fetelor, cele 20 de echipe au fost împărţite în două grupe care vor desemna finalistele. Echipa ţării noastre joacă în grupa a II-a alături de formaţiile Angliei, Franţei, Suediei, R. D. Germane, R. P. Bulgariei, Danemarcei, Italiei, Ţara Galilor şi R. P. Polonă. Deci, în întîlnirile acestei grupe se va reedita finala ediţiei precedente, Anglia—R.P.R. În competiţia rezervată bărbaţilor, cele 21 de echipe au fost împărţite în trei grupe, formaţia ţării noastre jucînd în a doua împreună cu echipele Suediei, Austriei, R.D. Germane, Danemarcei, Irlandei de Nord şi Olandei. Şi în competiţia masculină două finaliste ale ediţiei precedente (Ungaria şi Cehoslovacia) figurează în aceeaşi grupă I-a.

Şi acum, în încheiere, urăm succes reprezentanţilor ţării noastre, care se vor strădui să realizeze comportări pe măsura bunei reputaţii de care se bucură tenisul nostru de masă în lumea întreagă.

I. BOCIOACA

Varietăţi ● Varietăţi

Mister Lavitt cere despăgubiri

Organizatorul american de competiţii sportive profesioniste Leo Lavitt a ajuns de acum o persoană bine cunoscută din Occident. De curînd mister Lavitt a făcut să se vorbească din nou despre dînsul de data aceasta însă nu pe teren de sport ci la ...tribunal. Afaceristul american şi-a adus acum aminte că are o veche răfuială cu revista americană „Time Inc". Şi în consecinţă a trimis-o în judecată sub acuzaţia de calomnie, pretinzînd în acelaşi timp suma de 10 milioane dolari drept ...despăgubiri. În cererea înaintată tribunalului d-l Lavitt specifică că la data de 10 noiembrie 1958 revista „Time Inc". a publicat un articol în care a afirmat că el a oferit 250.000 de dolari atletului australian Herb Elliott pentru a trece la profesionism. Toate acestea nu sînt decît minciuni şi calomnii — se indignează mister Lavitt. În realitate nu i-am oferit decît 150.000 de dolari!

La care s-ar putea adăuga şi ameninţările proferate de afaceristul de peste Ocean în faţa refuzului atletului australian despre care presa a publicat ample relatări la timpul respectiv. Dar despre acest lucru d-l Lavitt preferă să păstreze tăcere.

Un campionat original

Baschetbaliştii sovietici iau parte în prezent la un campionat original organizat de Federaţia unională de baschet şi revista „Sportivie Igri" (Jocuri sportive). Este vorba de campionatul pentru „cei mai mare număr de mingi introduse în coş într-o singură serie" (ca la biliard). Drept barem a fost fixată cifra de 100 dar baschetbalistul Vladimir Sciostka din R.S.S. Moldovenească a întrecut cu 35 de puncte baremul, stabilind astfel primul record unional la acest gen de întrecere.

Campionatul va continua pînă la data de 1 iulie. La el participă aproape un milion de jucători de baschet din U.R.S.S. printre care şi membrii echipelor reprezentative masculină şi feminină ale Uniunii Sovietice.

De la primul concurs unional de aruncări la coş, desfăşurat în urmă cu cîţiva ani, baschetbaliştii sovietici au făcut progrese cu adevărat remarcabile. Atunci, pe primul loc la bărbaţi s-a clasat lituanianul Bert Lenkovicius cu 75 puncte, urmat de Vladimir Sciostka cu 74 puncte. Antrenîndu-se în continuare cu perseverenţă, (la fiecare antrenament execută între 300 şi 400 aruncări la coş) Vladimir Sciostka a reuşit acum să obţină un rezultat superior cu 61 de puncte aceluia de la primul său concurs.

După model american

Managerul austriac Pachman şi-a închipuit spre sfîrşitul anului trecut că... a dat lovitura. Într-adevăr Pachman a semnat un contract cu pugilistul american Jimmy Slade prin care acesta se obliga, în schimbul întreţinerii şi a unei însemnate sume de bani, să susţină mai multe meciuri în Austria, organizate de managerul său. Sosit la Viena Jimmy Slade a şi început să îa cunoştinţă cu... terenul. El a locuit în hoteluri de mîna întîia, a consumat tot ce i-a poftit inima şi „împrumuta" mereu bani de la managerul Pachman în contul ...meciurilor viitoare.

Nu mică a fost însă surpriza managerului atunci cînd, perioada de antrenament apropiindu-se de sfîrşit, elevul lui a ...dispărut. După cîteva zile Jimmy Slade a reapărut dar de data aceasta la ...Stuttgart ca angajat al managerului vest-german Knörzer. Şi pentru ca scandalul să nu ia proporţii ceea ce ar implica şi interzicerea de a boxa în Europa, noul manager al lui Slade a publicat o declaraţie a boxerului american în care acesta arată că nu a fost niciodată angajatul lui Pachman.

Relatînd această afacere, ziarul austriac „Neue Zeit" subliniază că acum „metodele managerilor americani din lumea boxului sînt aplicate şi în Germania Occidentală". Şi de ce nu ar fi aşa? În definitiv guvernul de la Bonn agrează tot ce poartă menţiunea „Made in S.U.A." inclusiv asemenea escrocherii, mostre ale „modului de viaţă american".

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

În zilele noastre se desfăşoară ultimul asalt al oamenilor de ştiinţă pentru definitivarea hărţii globului pămîntesc: „Asaltul Antarctidei".

La începutul verii anului 1921—1922 (din emisfera sudică) englezul Ernest Shackleton a condus o expediţie pe vasul „Quest" („Căutarea"), dar comandantul a murit în drum, pe insula Georgia. Expediţia şi-a continuat drumul sub conducerea lui Francis Wild, pe baza planurilor elaborate de Shackleton.

În anul 1928 Antarctida a fost explorată cu mai mult succes, un rol foarte important jucînd de astă dată avionul. Cu ajutorul avioanelor, ofiţerul american Richard Evelyn Byrd a organizat tabăra „Little America", lîngă marginea de răsărit a Barierei de gheaţă a lui Ross, unde a descoperit

insula Roosevelt. Byrd a folosit avionul mai ales pentru recunoaşteri şi pentru fotografieri din aer. La 28—29 noiembrie 1929, Byrd a efectuat primul zbor încununat de succes de la baza „Little America" pînă la Polul Sud (1.300 km.).

În anii 1929—1931 o expediţie australiană, condusă de Douglas Mawson, a explorat în timpul verii, pe vasul „Discovery", coasta Antarctidei. — folosindu-se de asemenea de avioane — şi a descoperit Ţara lui Mac Robertson. Expediţia de pe „Discovery" a reuşit să treacă pe hartă mari porţiuni ale coastei şi a dovedit că la sud de oceanul Indian, de la Ţara lui Wilhelm al II-lea pînă la Ţara „Victoria", se întinde un uscat antarctic neîntrerupt.

În 1931—1941 a lucrat în Antarctida cea de a treia expediţie americană a lui Byrd. În sănii trase de cîini şi dispunînd şi de două avioane, Byrd a explorat pentru a doua oară zona dintre mările Weddell şi Ross. În

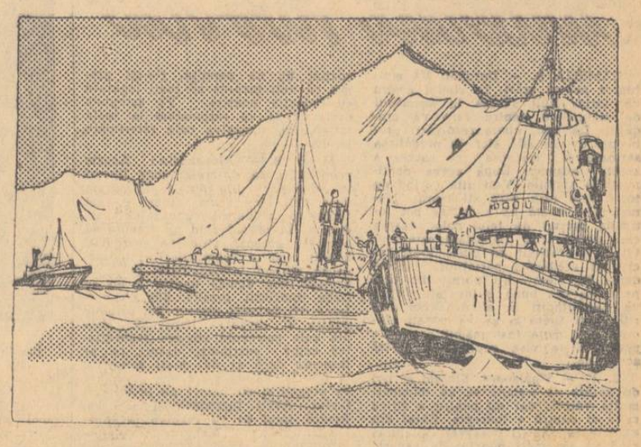

sfîrşit, după terminarea celui de al doilea război mondial, Byrd a condus cea de a 4-a expediţie antarctică, care o fost şi cea mai mare. Ea a avut la dispoziţie 12 nave, printre care un spărgător de gheaţă şi un vas port avion. Pe bordul acestor vase au fost aduse în Antarctida 4000 de persoane, în rîndurile cărora se aflau oameni de ştiinţă, ingineri şi specialişti militari.

Byrd a zburat pentru a doua oară spre Polul Sud şi dincolo de el a descoperit munţi cu înălţimi pînă la 4.600 m. Piloţii au fotografiat din aer un teritoriu cu o suprafaţă de circa 2.400.000 km².

Un rol determinant în desăvîrşirea explorării Antarctidei l-au avut şi îl au cercetătorii sovietici.

Încă din 1955 s-au început lucrările pregătitoare pentru organizarea unor baze sovietice necesare cercetărilor ştiinţifice în Antarctida. Aceste baze au fost amplasate pe ţărmurile Antarctidei, la distanţe mari unele de altele.

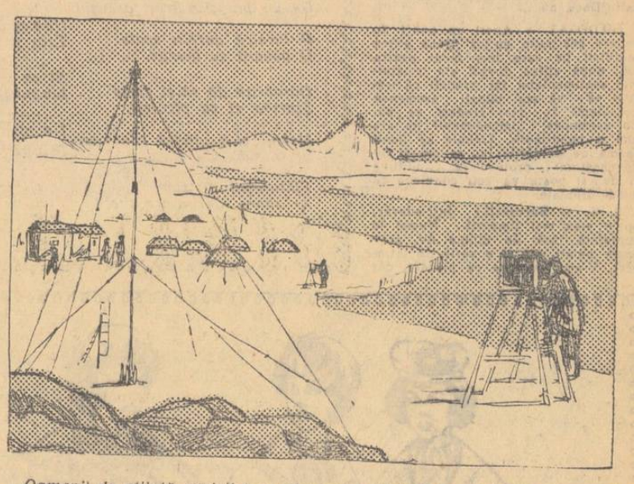

Oamenii de ştiinţă sovietici au ales zona aflată în vecinătatea oceanului Indian, de ambele părţi ale mării Davis. Un grup de 70 de oameni de ştiinţă şi cercetători, sub conducerea lui Mihail Somov, a debarcat pe ţărmul mării Davis, la vest de gheţarul Helen şi la începutul iernii antarctice din anul 1956 a construit, împreună cu echipajele a două motonave, „Obi" şi „Lena", staţia „Mirnîi", situată la 93° longitudine estică, 66°33' latitudine sudică. Staţia „Mirnîi" este alcătuită din cîteva case de locuit şi de lucru, dispunînd de o mică centrală electrică, un atelier mecanic, hangare şi magazii.

Expediţia era alcătuită din mai multe echipe, împărţite pe specialităţi: meteorologi, geofizicieni, geologi, geografi, specialişti în fotografierea din avion, radiotelegrafişti, aviatori. La sfîrşitul anului 1956 s-au mai organizat, în afară de „Mirnîi", alte două staţiuni: „Pionerskaia", la 375

km. de „Mirnîi" şi la o altitudine de 2700 m. şi „Oazis", la 360 km. est de „Mirnîi", pe un pămînt deluros, liber de gheţuri în tot timpul anului.

De atunci, Antarctida constituie un vast cîmp de activitate pentru cercetătorii care participă la „AGI" (Anul geofizic internaţional), iar exploratorii, care trăiesc acolo în condiţii extrem de grele, îndeplinesc acte de adevărat eroism în slujba ştiinţei. Peste 10.000.000 km² din această parte a globului reprezintă aşa-numitele „pete albe", adică regiuni neînsemnate precis pe hartă ca fiind încă necunoscute. Este cert că în curînd aceste „pete albe" vor dispare şi harta lumii va putea fi în sfîrşit încheiată cu precizie.

(SFÎRŞIT)

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Aceeaşi greşală, aceleaşi urmări

Echipele din campionatul categoriei A de fotbal, care în etapa disputată duminică au vădit preocuparea pentru apărare, mai mult au pierdut prin aceasta decît au cîştigat. Două dintre ele au părăsit terenul învinse, iar alte două au pierdut cîte un punct, pentru că au obţinut numai rezultate de egalitate în partidele jucate acasă, în care normal s-ar fi cuvenit să învingă.

Primul exemplu ni l-a furnizat partida Steagul Roşu—Progresul Bucureşti, la desfăşurarea căruia am asistat la Oraşul Stalin. Aici am văzut echipa bucureşteană începînd jocul cu preocuparea de a se apăra, probabil intimidată de performanţele în serie ale formaţiei locale. Cu starea aceasta de spirit, cei de la Progresul n-au sezisat că chiar aşa retraşi cum joacă totuşi lor le aparţine avantajul teritorial şi că deci ar avea motive să insiste mai mult. Primele două goluri ale partidei s-au împărţit între cele două echipe. Steagul Roşu a deschis scorul, dar reacţia Progresului a fost promptă, aducînd egalarea după numai 4 minute. Cu această reuşită credeam că bucureştenii vor ataca în continuare. Dar n-a fost aşa. Progresul a revenit la preocuparea apărării strînse, lăsînd cîmp liber de acţiune formaţiei locale. Au urmat alte două goluri, de astă dată numai ale Steagului Roşu şi în această parte a jocului a fost stabilit un handicap pe care echipa bucureşteană nu l-a mai putut micşora pînă la sfîrşit. Ceva nou, totuşi, a intervenit! Intuind că rezultatul poate lua proporţii mai mari, cei de la Progresul, ca să se apere... au atacat cu toate puterile. Aşa au găsit drumul la soluţia cea mai bună. Toată repriza a doua au jucat de la egal la egal cu redutabila formaţie locală şi dacă repriza le-a fost tot defavorabilă ca scor, acesta a fost însă mai strîns ca în prima (3—4). Păcat — şi curios în acelaşi timp — că bucureştenii n-au aflat de la început această soluţie, cînd în liniştea şi-au stabilit planul de acţiune.

Progresul, cum am spus, n-a fost singurul păgubaş al etapei. La Ploeşti, în jocul cu Petrolul, echipa Ştiinţa a comis aceeaşi eroare. Formaţia clujeană a venit cu socoteala să obţină un rezultat de egalitate. Deşi întîlnea un adversar care a pierdut toate jocurile de campionat din primăvară, Ştiinţa a ales ca tactică... apărarea supranumerică. Jocul s-a îngrămădit în jumătatea de teren a oaspeţilor şi ploeştenii au ştiut să folosească aceasta, înscriind la scurte intervale două goluri, care au pecetluit rezultatul. Cît despre Ştiinţa, n-a arătat nimic din ceea ce dovedise că ştie în precedentele trei jocuri de campionat susţinute, în care o bună concepţie ofensivă i-a adus 5 puncte din 6 posibile.

Tributari ai aceleiaşi greşeli au fost într-un fel şi Jiul Petroşani şi Dinamo Bucureşti. Prima formaţie, jucînd acasă, a ales o tactică defensivă în partida cu Dinamo Bacău, practicînd „jocul la ofsaid". Rezultatul întîlnirii a fost 0—0, ceea ce ar însemna că tactica aleasă a dat roade. Dar Jiul — cu clasamentul ce-l are acasă, ar fi trebuit să joace pentru victorie, căci avea neapărată nevoie de ambele puncte puse în joc. În ceea ce priveşte pe Dinamo Bucureşti, care în minutul 88 conducea cu 2—1 în partida cu U.T.A., a căutat să menţină rezultatul „trăgînd de timp", în loc să insiste cu hotărîre pentru desăvîrşirea succesului. Aşa a uşurat misiunea echipei arădene, oferindu-i posibilităţi de atac. Şi una din aceste posibilităţi a adus echipei U.T.A. egalarea, cu numai două minute înainte de fluierul final.

O dată în plus s-a dovedit deci — şi aceasta trebuie neapărat înţeles cum se cuvine — că nu apărarea cu orice preţ este apărarea cea mai bună sau, cumva, calea spre succes. Totuşi, cum vedeţi, echipe fruntaşe, cu jucători şi antrenori aparţinînd primei categorii, au greşit şi duminică. Aceasta pentru că de dragul socotelilor pentru puncte au recurs la tactici de joc dovedite nu numai necorespunzătoare, ci chiar contraindicate, pentru că ele frînează avîntul şi iniţiativa jucătorilor. Asemenea tactici sînt de altminteri, în ultimă instanţă, dăunătoare însuşi mersului înainte al fotbalului nostru.

I. B.

Cutia cu scrisori

GRIGORE TOLOACA — **Constanţa:** Epigramele dv. deşi au unele calităţi nu le putem publica deoarece ne-au sosit la redacţie cu foarte mare întîrziere. Aspectele ce le satirizaţi au fost de acum dezbătute de presa de specialitate. Vă rugăm să ne mai scrieţi.

OCTAVIAN MĂCIUCĂ — **Arad:** Caricaturile dv. nu îndeplinesc condiţiile pentru a fi publicate. De altfel ele sînt şi depăşite. Vă rugăm pe viitor să ne trimiteţi materialele cu mai multă operativitate.

IANCU BÂRBULESCU — **Arad:** Am primit epigramele dv. intitulate „Dorinţele sportivilor". Nu toate sînt însă reuşite. Vom alege totuşi cîteva şi le vom publica într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre.

ING. ION BARNA — **G.A.S. Bilciureşti (Ploeşti):** Echipa de fotbal „Dermagant" a jucat în categoria A, sub acest nume, pînă în anul 1947, ediţie în care s-a clasat pe locul 10 din 14 echipe. Din 1948 s-a numit R.A.T.A. Tg. Mureş.

GH. IONESCU — **Oradea:** Jucătorului Jenei de la C.C.A. îi puteţi scrie pe adresa clubului. El are vîrsta de 23 ani pe care i-a împlinit în luna martie.

PETRE CONSTANTINESCU — **Galaţi:** Pînă acum ţara noastră a fost reprezentată în Cupa campionilor europeni la baschet numai de echipa C.C.A. Deci nu aveţi dreptate.

N. PETRESCU — **Buzău:** Jucătorul Anghel Vasile de la Dinamo Bucureşti nu a jucat în ultimele două etape fiind suspendat de federaţia de specialitate pentru atitudine nesportivă. Clubul Dinamo are următoarea adresă: Şos. Ştefan cel Mare nr. 43 — Bucureşti.

I. CRISTOF — **Brăila:** Pentatlonul modern figurează în programul Jocurilor Olimpice din anul 1912. Concursul se compune din cinci probe, în ordinea următoare: călăria (un traseu de aproximativ 5 kilometri cu 25 de obstacole) scrimă (cu spadă electrică întîlnind prin rotaţie pe toţi adversarii) tir (pistol-viteză. 20 de focuri într-o ţintă la 25 metri) înot (300 metri) alergare (pe teren variat circa 4.000 m.).

Un placaj salvator

Însuşirea corectă a tehnicii placajului la rugbi poate duce uneori şi la salvarea vieţii unui om. Lucrul acesta l-au demonstrat trei jucători de rugbi, membri ai echipei din oraşul francez Perigueux. Cei trei sportivi tocmai părăseau sediul clubului lor cînd au văzut o tînără pregătindu-se să se arunce sub roţile unui automobil. Ei nu au stat mult pe gînduri şi au executat un placaj perfect, culcînd pe tînăra fată la pămînt atunci cînd ea se afla numai la cîţiva centimetri de linia urmată de automobil.

„Dacă nu jucam rugbi — *a declarat unul dintre ei* — cred că nu puteam să o salvăm pe această tînără de la moarte".

INSTANTANEE

Lecţiile mele

Băieţi! Atenţie, că lecţiile mele continuă. Fiţi numai ochi, urechi şi cotonoage, pentru că azi vom vorbi despre jocul bărbătesc. Jocul acesta e de două feluri: jocul bărbătesc cum îl văd alţii şi jocul bărbătesc cum îl văd eu.

Noi ne ocupăm acum de felul doi şi — ca să-l deosebim de primul fel, să-l numim pe limba noastră: fault, lovire, piedică, alinge-l, sau cum vă vine mai la îndemînă la dicţionar.

Acest gen de joc trebuie să ştii cum să-l practici, că dacă-l loveşti neorganizat, n-are valoare: poate să stea pe tuşe cel mult 10 minute deşi tu l-ai lovit ca de 25... şi îţi rămîne şi dator 15 minute, că nu te mai vezi cu el, că pe cine-l loveşti pe datorie, nu-ţi mai calcă în prăvălie.

Dar să ştii că nu numai cu piciorul se poate face joc bărbătesc. La înghesuială face minuni şi cîte un ghiont administrat pe cale bucală, că dacă o vrea să comunice arbitrului ce i-ai făcut, să nu mai aibă mijloc de comunicare.

Un capitol important este şi ţinerea de tricou, care însă nu-i joc brutal şi necinstit, cum ar spune unii, că la urma urmei trăgîndu-l de tricou nu faci decît să controlezi calitatea şi rezistenţa materialului. Şi dacă, probîndu-l, îl rupi, foarte rău din partea fabricii care, în timpul jocului, provoacă rebuturi.

Nici trîntirea adversarului pe gazon nu-i rea, fiindcă se ştie ce plăcut şi ce mens sana în corpore sano este să petreacă omul cîteva clipe la iarbă verde, fie iarba chiar zgură. Dacă însă te-ai născut într-o zodie cu ghinion şi arbitrul te prinde că ţi-ai lovit adversarul la gleznă, dă-i cuvîntul de onoare că l-ai lovit din greşeală la gleznă; şi asta nu înseamnă că juri strîmb, fiindcă tu de fapt ai vrut să-l loveşti la genunchi, care-i călcîiul lui Achile.

Dar jocul bărbătesc mai are o variantă: atacul asupra noastră. Cînd se întîmplă asta, la cea mai uşoară atingere tăvăliţi-vă pe jos, chemaţi medicul, chemaţi soţa, chemaţi rudele să vă spuneţi ultimele dorinţi şi să nu vă simţiţi mai bine pînă cînd arbitrul nu dă „11 metri".

Sigur că lecţia de fapt nu-i completă dacă nu are şi exemplificări practice. Vi le dau eu şi pe alea peste 3 (trei) etape, că în urma jocului meu „bărbătesc" mai am 2 (două) de suspendare.

Mitică FLUIERATU
p. conf. Fred FIREA

Insemnări

Ce se aşteaptă de la „B"

Mîine îşi reîncep activitatea oficială echipele categoriei B de fotbal, care au avut la dispoziţie o perioadă de pregătire îndelungată, favorizată şi de o vreme excelentă.

Progrese realizate pe linia preocupării pentru îmbunătăţirea calitativă au permis ca în această categorie să se înregistreze, mai ales în toamnă, unele partide de un bun nivel tehnic şi să se facă remarcaţi jucători care au atins valori de promiţătoare perspective. De altfel, dintre jucătorii din B promovaţi de dată destul de recentă în echipele primei categorii, unii şi-au şi cîştigat o frumoasă reputaţie. Ne gîndim la Raczi (C.C.A.), Ivansuc şi O. Popescu (Ştiinţa) Maiteuţă, Ionită şi Baboe (Progresul), Bibere (Farul), Crăiniceanu, Kiss şi Leahevici (Minerul), Al. Lazăr (Rapid) etc.

Se poate de aceea afirma că această categorie începe să devină cu mai multă autoritate ceea ce de fapt se cuvine să fie: o pepinieră de jucători tineri, bine pregătiţi, cu care să se improspăteze şi să se fortifice mereu echipele noastre fruntaşe. Consemnînd reluarea campionatului categoriei B socotim necesar să amintim că se impun noi paşi înainte, condiţionaţi desigur de efortul comun al antrenorilor şi jucătorilor respectivi. E ceea ce mişcarea noastră fotbalistică aşteaptă de la ei, şi ceea ce, de altminteri, pot şi trebuie să realizeze, continuînd cu seriozitate pregătirea metodică, perseverenţă şi entuziasmă, dublată de întreceri sportive, care să ilustreze permanent măsura reuşitei lor.

RUGBI

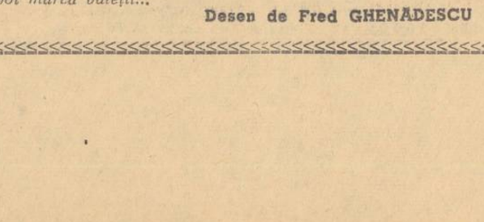

— Nu-mi place tonul de comandă *al arbitrului şi nici* servilismul *jucătorilor.*

Desen de Al. CLENCIU

SUPORTERII

In cea de a doua repriză a meciului cu Minerul Lupeni, înaintaşii Rapidului au ratat cel puţin 10 ocazii clare.

— Mai ieşi, nene, din poartă şi mai plimbă-te, că nu pot marca băieţii...

Desen de Fred GHENADESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzori din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Meniul săptămînii

4—10 APRILIE 1960

— Supă de carne cu orez; friptură înăbușită cu piureu de cartofi; chec economic.

— Piftie de porc; budincă de macaroane cu brînză; compot de fructe.

— Ciorbă rusească; ruladă de carne umplută cu legume și cu sos de smîntînă; mere.

— Mămăliguță cu brînză și smîntînă; șnițel cu cartofi prăjiți și murături; portocale.

— Pilaf de urzici; varză cu carne de porc; griș cu lapte.

— Ciorbă cu perișoare; fasole verde (conserve) cu unt și smîntînă; găluști cu marmeladă.

— Pastă de heringi cu nuci; sărmăluțe în foi de viță cu laur; placintă cu brînză de vaci.

Pastă de heringi cu nuci

CANTITAȚI: 1 hering, 12 nuci curățate și pisate, miez de franzelă muiat în apă cu puțin oțet (2 felii) 1/2 ceapă rasă, 1 linguriță oțet, 3 linguri ulei.

Se spală peștele, se curăță de pieliță, se scot toate oasele și se dă prin mașina de tocat carne, sau se toacă foarte mărunt cu satîrul. Pasta de pește se pune într-un castron și se freacă cu franzela muiată și bine stoarsă, adăugînd cîte puțin ulei. După ce se adaugă tot uleiul, se pun ceapa, oțetul, nucile și se amestecă bine. Această compoziție se așează pe un platou lung, dîndu-i forma unui pește, așezînd capul peștelui la o extremitate și coada la cealaltă extremitate. Se ține la rece pînă se servește.

Budincă de macaroane

CANTITAȚI: 200 gr. macaroane, 3—4 linguri brînză de oi, 2 linguri unt sau untură, 2 ouă, puțin pesmet.

Se fierb macaroanele în apă sărată, se strecoară, se spală cu apă rece și se lasă să se scurgă. Se bat ouăle spumă, se adaugă brînză rasă, se amestecă macaroanele și cu untul topit. Se unge o tavă cu unt, se presară cu pesmet, se așează macaroanele și se rumenesc. Se răstoarnă, se taie pătrat și se servesc fierbinte.

Chec economic

CANTITAȚI: 300 gr. zahăr, 1 ceașcă ceai, 4 linguri ulei, 1 ou, 1/2 pachet praf de copt, 1 linguriță de scorțișoară pisată, 10—15 nuci curățate.

Se arde zahărul pînă capătă culoare aurie, se stinge cu o ceașcă de ceai rusesc și se lasă să se răcească. Apoi se amestecă cu un ou bătut, 4 linguri de ulei, praful de copt și scorțișoara, adăugînd cîte puțină făină pînă obținem o compoziție groasă ca o cremă. Se așează într-o formă de chec, unsă cu puțin ulei și presărată cu făină. Deasupra se garnisește cu sferturi de nucă și se coace la foc potrivit. Se servește a doua sau a treia zi.

Maria DELEANU

Noutăți

În fiecare seară mii de oameni prezenți la spectacolele din diferitele teatre, admiră lustrele și candelabrele masive din sticlă, care înviorează într-o lumină feerică sălile de spectacol. Puțini cunosc însă că, aceste lustre și candelabre, adevărate opere de artă, sînt făurite de minunile harnicilor sticlari din țara noastră. Anual, meșterii sticlari creiază peste 120 articole noi, adică în fiecare 3 zile în medie se pune la dispoziția consumatorilor un nou produs din sticlă, ceea ce trebuie să recunoaștem este un fapt pozitiv.

Prezentăm astăzi cîteva noi produse realizate în industria sticlei și ceramicei fine. Unele din ele au și fost livrate comerțului, altele vor fi livrate în cursul semestrului viitor.

Meșterii de la fabrica de sticlă din Turda și cei de la „Vitrometan"-Mediaș au pus la dispoziția consumatorilor multe articole noi, lucrate cu gust, avînd un aspect atrăgător.

Iată ultima lor creație: servicii de tort și de compot din sticlă presată cu lanț și cu struguri. Aceste genuri de servicii sînt rezistente, aspectuoase și au un preț foarte accesibil.

Dar aceste bibelouri din porțelan cum vă plac?

Puteți alege oricare din ele. Toate sînt frumoase lucrate cu multă măiestrie de creatorii fabricii de porțelan din Cluj. Depinde numai de gust și de preferința... pentru familia de căprioare, rățuște, cățel sau pinguini.

Și, pentrucă vin anotimpurile florilor prezentăm și cîteva modele noi de vaze de flori: pinguin stilizat și vază în formă de batistă.

Foarte reușite sînt serviciile din porțelan cu decor de aur pentru 6 persoane. Sînt fine, aspectuoase și impodobesc masa.

Sectorul faianței fine a livrat comerțului servicii de sare, piper și muștar din faianță și se pregătește să livreze noi modele de servicii de țuică și de vin.

Rica NICOLESCU

Cutietul nostru

CAMELIA B. — Dorohoi. Vă mulțumim pentru urări. La rîndul nostru vă dorim mult succes la examenul de maturitate, pentru care vă pregătiți. De fapt, cheia rezolvării problemei dv. se află aici, în pregătirea serioasă și trecerea cu succes a acestui examen. După aceea continuați-vă studiile. Veți uita curînd de toate cele prin care ați trecut. Numai la o vîrstă ca a dv. se pot întîmpla lucruri de felul celor despre care ne-ați scris. Important este faptul că s-a sfîrșit cu bine. V-ați recîștigat dragostea părinților, încrederea în viață; ați pornit din nou pe calea cea bună a învățăturii. Nu vă mai gîndiți la altceva. Nu merită. Mai tîrziu o să vă mirați singură cum de a fost posibil așa ceva pentru niște vise copilărești. Mai scrieți-ne.

B. T. — Sighișoara. Sîntem și noi de părere că trebuie să vă impuneți multă voință, dar nu pentru a strica ceva ci pentru a îndrepta. Chiar din experiența dv. ați observat că atunci cînd vă impuneți punctul de vedere, situația se schimbă. Voința dv. trebuie să călăuzească lucrurile pe un făgaș bun. Este într-adevăr foarte greu uneori, dar nu trebuie să renunțați. Vă dorim succes.

KITA — Judecînd lucrurile la rece trebuie să recunoaștem că pentru a realiza cele la care vă gîndiți nu este suficientă numai dorința dv. Pentru a nu merge spre un eșec, ar trebui să aflați pe căi mai directe sau mai ocolite, după cum va fi cazul, care este și punctul lui de vedere. Dacă se întrevăd premizele unui succes în această privință, atunci nu vă rămîne decît să acționați. Dacă nu....

HILDEGAT — Aveți un punct de vedere cel puțin curios. După atîtea sacrificii pe care le-a făcut pentru dv., după atîtea dovezi ale temeiniciei sentimentelor lui credeți că trebuie să vă mai puneți asemenea „probleme"? Noi credem că nu. Un asemenea „impediment" nu are nici o importanță. Trebuie să țineți seama de calitățile lui ca om și nu de chestiuni... protocolare. Gîndiți-vă și dv. și poate vă veți convinge că avem dreptate.

R. S. — București: Într-adevăr, apele s-au mai limpezit. Numai la suprafață însă. În ultima dv. scrisoare ne-ați pus și o serie de întrebări. V-am răspunde cu plăcere, dar spațiul nu ne permite. Ne-ați promis că veți încerca să luați legătura cu redacția noastră. Vă așteptăm deci, ca să vă răspundem la toate întrebările, inclusive cele referitoare la dv.

M. D. B. — Alexandria: Aceste manifestări se datoresc unor lipsuri în educație. Ele pot fi înlăturate dacă veți face acum (deși e cam tîrziu) o adevărată muncă de reeducare. În primul rînd nu trebuie să adoptați aceeași atitudine. Nu dați atenție acestor manifestări. Fiți mai calmă și mai înțelegătoare, dar în același timp demnă pentru a nu se trage concluzii greșite din comportarea dv. Folosiți orice prilej prielnic pentru a discuta împreună despre cele petrecute, despre absurditatea celor susținute, despre ce ar însemna dacă și dv. v-ați comporta la fel. Își va da seama cu siguranță de greșeli și cu timpul nu le va mai făptui. Aveți încredere și răbdare, fiindcă totul se va rezolva în bine.

CORDELIA — Mehadia: Sîntem întrutotul de acord cu dv. Vom publica de aceea modelele de rochii și bluze cerute de dv. într-unul din numerele noastre viitoare.

INDEMN

A orbit un licurici
(S-a ars becul la pitici)
Greierul grăbind urcușul
De un pai și-a frînt arcușul.

O furnică duce-n spate
O povară cu bucate.

Gărgărița dă să-și spele
Stamba ei cu picățele.

Melcul și-a vîndut căscioara
Și colindă ulicioara.

Fluturașul de sidef
Ar zbura, dar n-are chef!

Pufușori de păpădie
Au pornit în pribegie.

. . . . . .

Uite-așa îl tot îmbie
Tata pentru doctorie.

Și cu glumă și cu chin
Lingurița cu ricin,

I-a alunecat în gură
Printre dinți, prin știrbitură.

Dar, cum leacul nu îl strică,
Fiul nu le poartă pică..

V. DIMA

PENTRU PRIMĂVARĂ

În această primăvară se poartă lungimi diferite: trei sferturi, șapte optimi și opt zecimi. Taioarele sînt mai lungi decît în primăvara trecută și ușor cambrate mai sus de talie amintind linia redingotei.

De la stînga la dreapta:

1. Complet din prince de galles cu încrustații de bleuri la guler, croială kimono, purtat cu eșarfă și pălărie din același material.

2. Ansamblu de primăvară din stofă unt cu garnituri de tighele pe guler și pe buzunarele foarte mari. Se poate purta fără cordon și eșarfă.

3. Taior fantezi la două rînduri completat de o eșarfă mare din bie terminată cu franjuri.

4. Complet din tweed, kimono închis original cu cîte doi nasturi și cordon în talie. Buzunare în formă de butoniere.

5. Taior cu guler mare închis printr-o gaică cu doi nasturi completat de un turban și bluză din tricot.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

INCALȚAMINTE

(Modele cerute de cititoare)

Încălțămintea feminină din primăvara aceasta este ușoară, flexibilă, simplă și elegantă. Linia modernă o dau forma alungită (închisă la spate) a căpușei, vîrful ascuțit, tocul foarte subțire și culorile deschise, foarte variate ale fețelor. Materialele întrebuințate sînt: șevro, box, antilopă, reptile, năbuc, lac etc. O mare importanță se atribuie garniturilor de barete, funde, cataramе, tighele, perforații etc. care completează linia simplă a pantofului. Înălțimea tocului variază între 2—10 cm.

Vă prezentăm aici cîteva modele adecuate diferitelor împrejurări.

Pantoful trotteur cu tocul de 1—2 cm. este cel mai practic și comod mai ales pentru lucru și drumuri mai lungi. Așa sînt modelele nr. 11 din combinație de năbuc alb cu piele maron, albastru etc. nr. 12 (cu tăieturi în formă de franjuri și fundă din piele), nr. 13 (cu nasturele și marginea căpușei din piele de culoare mai închisă decît restul pantofului), nr. 14 (din antilopă și fundă de piele, sau din două culori diferite), nr. 15 (cu perforații ce pornesc de sub fundă), nr. 16 (din combinații de două culori și talpă de crep).

Persoanelor înalte sau cu greutate mai mare le recomandăm tocul confortabil de 3—4 cm. de forma arătată în fig. 6.

La o ținută elegantă pantoful escarpin cu toc subțire de 5—10 cm., este cel mai indicat. Astfel sînt modelele: nr. 1 (o baretă cu tighel prinsă într-o cataramă mică), nr. 3 (garnitura în formă de liră), nr. 4 (partea dinăuntru se închide în față cu un nasture îmbrăcat în piele), nr. 5 (din combinații de piele cu lezard), nr. 8 (din reptile), nr. 10 (o tăietură pînă în vîrf închisă cu un șiret rotund din piele).

Pentru seară vă recomandăm modelele: nr. 2 (cu fața strînsă în cute de o bridă îngustă sau un ac ornamental cu strassuri) și nr. 9 (o sandaletă decoltată din antilopă neagră).

Desene de Melania POPESCU

SFATURI COSMETICE

TENUL GRAS

Tenul poate fi gras, uscat, normal sau combinat. Tenul gras — de care ne vom ocupa, în mod special, în cele ce urmează — se caracterizează în genere printr-o secreție abundentă a glandelor sebacee — sebumul — care dă pielii un aspect unsuros și lucios, în special pe aripile nasului, frunte și bărbie. Persoanele cu tenul gras se rid mult mai greu însă suferă de alte neajunsuri, pielea aspră, veșnic unsuroasă. Îngrijirea se face ținînd seama, în primul rînd, de gradul de grăsime. În general este admisă spălarea feței cu săpun și cu apă călduță (apa prea caldă moleșește pielea și o îmbătrînește prea de timpuriu). În cazul tenurilor excesiv de grase se poate utiliza apa boraxată (o linguriță de borax la 1 kg. de apă) sau următoarea loțiune: borax 2 gr., alcool 10 gr., apă 100 gr. Atît în cazurile spălării cu săpun cît și în cazul folosirii apei sau loțiunii cu borax, pielea trebuie ștearsă cu o soluție acidă (1 linguriță zeamă de lămîie la 1 pahărel de apă) sau soluție de acid boric (4%). Apa și săpunul pot fi înlocuite cu următoarea loțiune care are avantajul de a îndepărta de pe față toate impurităților depuse în cursul zilei și, în același timp, ajută la închiderea porilor: acid salicilic 1 gr., camfor 1 gr., alaun 1 gr., alcool de 90°, 35 gr., apă 65 gr. Dacă tenul este foarte gras, această loțiune se poate folosi și dimineața. Utilizarea degresantelor puternice cum sînt: tetraclorura de carbon, alcoolul absolut, benzina etc. este contraindicată, deoarece toate aceste substanțe fac ca glandele sebacee să fie supuse unui efort maxim înrăutățind și mai mult starea persoanei respective. Loțiunile alcoolice cele mai potrivite sînt cele care conțin alcool într-o proporție de 30—40%. În tratamentul tenului gras este recomandată folosirea cremelor pe bază de stearați, cum sînt, spre exemplu, cremele de zi Elida și Carmen. Crema de zi se aplică după spălarea obrazului cu săpun sau ștergerea cu loțiune, seara, la culcare. Este necesar ca după 1/2 oră crema să fie înlăturată de pe obraz, cu ajutorul unui tampon de vată. În anotimpul friguros este indicat să se aplice dimineața puțină cremă și să se pudreze apoi obrazul formînd astfel, un strat protector împotriva variațiilor de temperatură. Folosirea cremelor grase pe un ten gras este un procedeu complet greșit. Adesea, cu toată grăsimea abundentă a feței se formează riduri în jurul ochilor. Pentru a preîntîmpina asemenea situații este necesar ca aceste regiuni să se ungă seara la culcare cu o cremă grasă, hrănitoare, pe bază de lanolină, cu vitamine, cum sînt crema polivitaminată Velur sau crema Lanolina care se găsesc în comerț. Regiunile din jurul ochilor pot rămîne unse și în cursul nopții. Un rol important îl au și măștile cosmetice cu gălbenuș de ou care se vor aplica săptămînal. La tenurile mai grase gălbenușul poate fi înlocuit cu albuș care se amestecă, în prealabil, cu o linguriță zeamă de lămîie sau cu soluție de alaun (1%). Masca de drojdie de bere (25 gr. drojdie amestecată cu 1 linguriță de miere de albine și 1/2 linguriță zeamă de lămîie) sucurile de roșii, gutui și căpșuni amestecate cu 2—3 linguriță de caolină sînt de asemenea recomandate pentru tenul gras. Măștile se mențin pe obraz 20—30 minute — timp în care vom căuta să stăm în poziție culcată — se scot apoi cu apă călduță și se aplică comprese calde alternate cu compresе reci.

Anca BOGDAN

Pentru lenjeria de casă

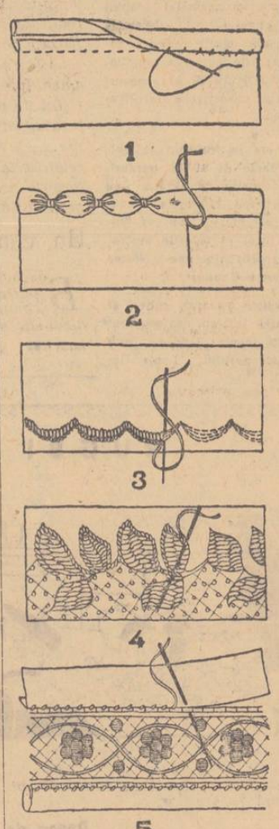

Fig. 1: la materialele subțiri se poate paspoala marginea de jos cu un tivulet fals. Se aplică bentița cu care tighelim, față la față, se dă un tighel cu picioruș mic, se întoarce pe dos și se coase exact pe tighel.

Fig. 2: se face un rulou mic pe marginea materialului și cu un fir de mătase se coase strîngînd din loc în loc ruloul la distanțe egale formînd mici umflături.

Fig. 3: tivul cu colți fasonați. Se desenează colții apoi se cos înaintea acului pe urma desenului. Punctul de feston se face în felul următor: Se lucrează în sens vertical, se scoate acul pe față în partea de sus a desenului, se împunge exact în același loc și se scoate peste 3—4 fire în partea de jos a desenului, trăgînd acul prin bucla formată de ață. Din nou se împunge lîngă locul unde a fost scos acul în partea de sus a desenului și se scade iar peste 3—4 fire și așa mai departe.

Fig. 4: dantela cu care dorim să se termine marginea materialului se însăilează cu punct mărunt. Apoi se coase cu drugulet foarte des iar pe urma se decupează la marginea dantelei.

Fig. 5: pentru a introduce o fîșie de dantelă care nu are terminație se coase pe muche cu 1/2 cm. din material îndoit înăuntru. În partea de margine se face un tiv ca în fig. 1.

PERDELE

O cititoare ne-a întrebat ce fel de perdele să facă la geamurile și ușa (tot cu geamuri) către balcon (fig. A). Soluții: 1) O galerie de lemn susținînd perdele lungi pînă jos cu despărțitura în dreptul ușii pe care se circulă spre balcon (fig. B). 2) Partea de jos a geamurilor ușii se acoperă cu un placaj făcut la fel cu lemnăria ușii pînă la nivelul ferestrelor din dreapta și stînga. Galeria ține niște draperii mici (sus, în dreapta și în stînga) din materialul mobilierului și niște perdele scurte atît la ferestre cît și la uși lăsînd astfel caloriferele neacoperite (fig. C).

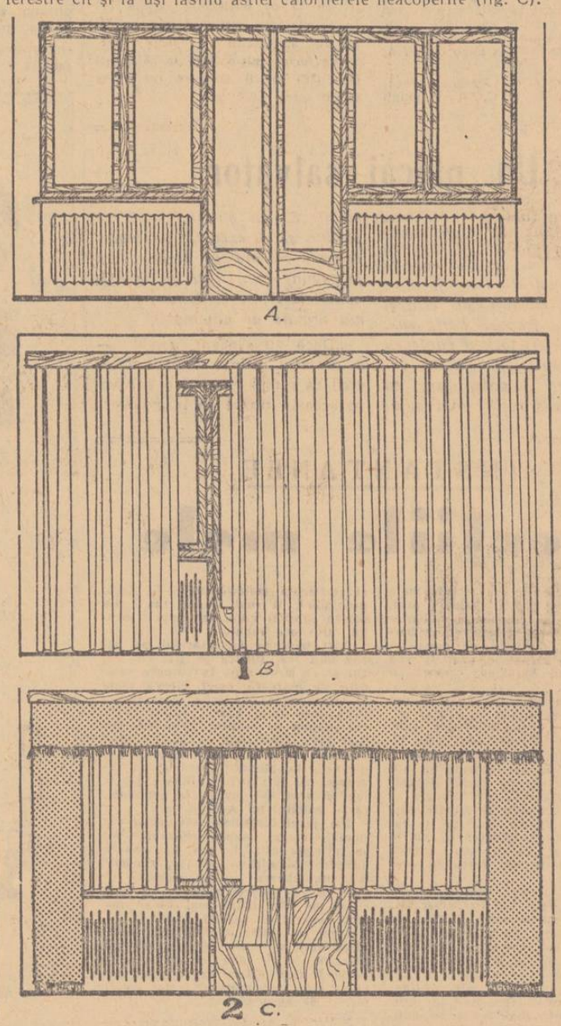

A.

1B

2C.

Păpănile lui Top

povestite de el însuși

XV

Ferice de tine, Top, că nu trebuie să dai examene!

Așa a fost noapte de noapte, vreme de cîteva săptămîni. Pînă ce într-o zi, tatăl lui Mihu a venit acasă mai tîrziu decît de obicei. Mama i-a ieșit în întîmpinare și l-a întrebat, nerăbdătoare:

— Ei?

Tatăl lui Mihu strălucea de bucurie:

— Ce ei? Mai curînd zi: „Bună seara, tovarășe inginer!"

Într-un tîrziu, mama lui Mihu a spus și ea, pe șoptite:

— Bună seara, tovarășe inginer!

Pe urmă, n-a mai spus nimic. Pe obraji i se prelingeau lacrimi. Dar eu, care eram acum un cîine mare și isteț, știam că

oamenii pling nu numai de durere. Și se vedea de cît colo că lacrimile acestea erau lacrimi de bucurie!

Erau atît de fericiți amîndoi, încît m-am înveselit și eu și am început să latru. Atunci s-a trezit și Mihu. S-a dat jos din pat și a venit, descult și în cămașă de noapte, să vadă despre ce e vorba. Tatăl

lui l-a luat în brațe, mama l-a sărutat și el a întrebat, mirat și somnoros:

— Da' ce ați pățit?

— Tătucu a pățit ceva, i-a răspuns mama. Ceva bun de tot. De astăzi este inginer.

Mihu nu era mai dumirit decît mine ce

e aia inginer și a întrebat mai departe:

— Pentru asta ai învățat așa mult?

— Da, Mihule, pentru asta!

— Și acum n-ai să te mai plimbi cu locomotiva?

Tatăl lui a început să rîdă:

— Nu, acum n-am să mă mai plimb chiar atît de mult!

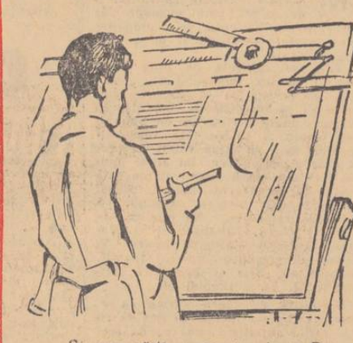

— Și n-o să-ți pară rău după Frosa?

(Frosa era locomotiva cu care umbla tatăl lui Mihu. Nu știu de ce i-au dat numele ăsta. Poate unde era atît de mare și doloșană).

— Ca să spun drept, nițeluș tot o să-mi pară rău după Frosa.

— Atunci nu era mai bine să rămîi mecanic? De ce te-ai făcut inginer?

Text: N. MINEI
Desene: H. IERU

(Va urma)

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Cum se analizează partida de şah?

Rejucarea partidelor disputate de maeştri, analizarea lor reprezintă un excelent mijloc de progres. Din păcate, felul în care trebuie rejucate aceste partide, cele mai bune metode de analiză nu sînt larg cunoscute, nu sînt accesibile tuturor şahiştilor care vor să-şi întărească forţa de joc. Şi în literatura şahistă s-a tratat foarte puţin această problemă. Mai mulţi cititori ai revistei noastre s-au adresat redacţiei cu rugămintea să publice unele materiale în legătură cu metodele de analizare a partidelor de şah jucate de maeştri. Satisfacem această rugăminte publicînd mai jos articolul scris de maestrul sportului Mircea Pavlov.

Elementul de bază în pregătirea individuală a şahistului o constituie studiul partidelor jucate de marii maeştri, campioni mondiali şi mai ales partidele marilor maeştri sovietici.

Problema analizei partidei de şah trebuie legată strîns de pregătirea şahistului pentru jocul de concurs.

Din analiza partidelor de şah, şahistul trebuie să înveţe să se descurce corect în orice poziţie, să poată aprecia logic poziţiile rezultate, să ştie să finalizeze avantajele strategice pe cele mai scurte căi. Analiza partidelor jucate de marii maeştri este la fel de importantă pentru toţi jucătorii. Pentru cei de categorii IV, III, II, I, acest studiu este extrem de util mai ales pentru însuşirea şi aprofundarea felului cum se construieşte partida de şah, pentru obţinerea deprinderii de a conduce şi realiza planuri strategice.

Consider una din metodele cele mai recomandabile, pentru analiza partidei de şah, cea care mi-a fost recomandată de către regretatul maestru Tudor Flondor.

Cu una din cărţile preferate cu partide ale marilor maeştri, cu caietul şi creionul, ne vom aşeza în faţa jocului de şah.

După efectuarea primelor mutări din deschidere, (odată cu efectuarea mutărilor le vom scrie şi pe caiet) ne vom opri şi vom căuta să înţelegem ideile deschiderii jucate de maestrul preferat. Totodată ne vom ajuta de manuale de deschideri care ne pot da indicaţii precise în acest sens. („Teoria deschiderilor de Paul Keres", „Să învăţăm metodic şahul" de Gh. Sergiu, sau „Manualul şahistului începător" de Maizelis şi Iudovici).

După ce vom înţelege ideea deschiderii, planul de joc şi liniile ce trebuie adoptate în partidă, vom căuta să ne punem noi în situaţia lui Alehin, Botvinic sau Cigorin, şi jucînd partida cu adversarul (ale cărui mutări le vom lua din partidele din carte) să căutăm să găsim cele mai bune căi de joc, planul ce trebuie adoptat şi mutarea cea mai bună în fiecare poziţie. Bineînţeles este necesar să acoperim mutările lui Botvinic, Alehin sau Cigorin cu caietul pe care scrim căci dacă le vom citi direct studiul îşi pierde sensul.

Punîndu-ne în situaţia şahistului preferat, vom căuta cea mai bună mutare, care să fie începutul sau continuarea unui plan de joc, atac etc. După ce ne-am decis, în acel moment scriem mutarea pe caiet şi descoperim mutarea făcută într-adevăr de Botvinic, Alehin, Cigorin. În cazul în care mutarea indicată de noi este cea făcută de marele maestru vom nota în dreptul mutării semnul +; în caz contrar semnul —. În acest de-al doilea caz, vom căuta să deducem logic deosebirile între mutarea noastră şi cea a marelui maestru, vom căuta să înţelegem mutarea făcută de el şi astfel, comparativ, vom vedea linia corectă de joc şi planul cel mai bun. La sfîrşitul fiecărei partide vom face un procentaj al mutărilor indicate, comparativ cu numărul total al mutărilor, (de exemplu partida are 50 mutări, noi am indicat corect 25 din ele şi notăm 50 la sută). Vom observa că, cu cît creşte numărul partidelor analizate, procentajul ne va fi mai mare, lucru care ne dă certitudinea că am învăţat să apreciem poziţiile, să ne facem planuri de joc şi să găsim mutările cele mai bune. Acest sistem de analizare este o garanţie a creşterii rapide a forţei de joc a şahiştilor.

Mircea PAVLOV
maestru al sportului

Dv. ce aţi muta? (nr. 119)

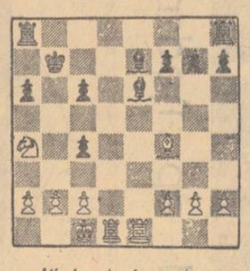

Albul este la mutare

SOLUŢIILE EXERCIŢIILOR COMBINATIVE

N. 15 — Fostul campion mondial, dr. Euwe, a decis partida în mod elegant: 1. Dd8+, Rg7 2. D:f6!!, R:f6 3. C:e4+ şi albul reciştigă dama rămînind în avantaj.

Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale

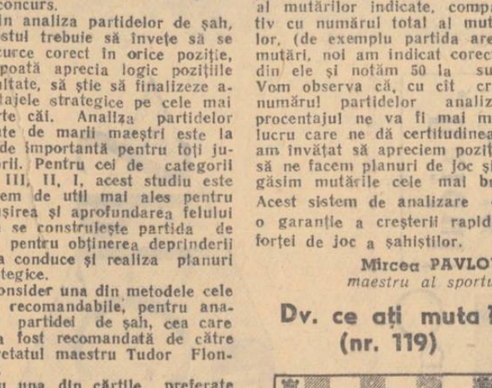

Indicat în gripă, sciatică, dureri reumatice.
Se găseşte la farmacii, drogherii şi puncte farmaceutice sătesti.
Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale

Laxativ pe bază de extracte vegetale, indicat în constipaţii cronice.
Se găseşte la farmacii, drogherii şi puncte farmaceutice sătesti.
Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

Sportul e pasiunea mea!

Desene de Gh. CHIRIAC

ATLETISM
Aruncarea greutăţii

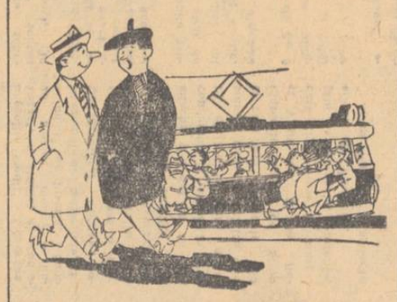

FOTBAL
— Am văzut un gol formidabil!
— Ai fost la meciul de fotbal?
— Nu la filmul „Băieţii noştri"!...

INTRE FOTBALIŞTI
— Sigur, pe el îl aplaudă, iar noi, cînd tragem aşa ne huiduie!...

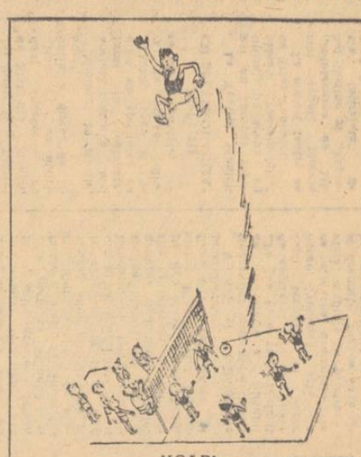

VOLEI
— Ce faceţi? V-am spus să-mi ridicaţi mingea. Mai stau mult aşa?...

SPORTIVI DE TRIBUNĂ
E obişnuit să vadă meciul la televiziune...

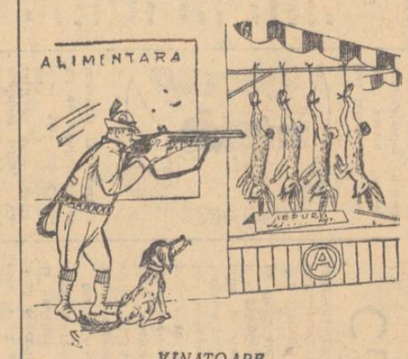

VINĂTOARE
— Să mai zică nevastă-mea că nu l-am împuşcat eu...

„PREVĂZĂTORUL"
— De ce şi-a adus atîtea piese în plus?
— Zice că dacă-i ia adversarul o piesă să aibă de unde o înlocui...

EXPRESII CONSACRATE
„Jucătorii au fost mai buni în atac..."

POPICE
Jucătorul de biliard a trecut la popice...

SCRIMA
— Nu acolo, că mă gîdil!...

CONFUZIE
— Ce-i cu el, îmbrăcat aşa la teatru?
— A! Eu i-am spus să vină îmbrăcat de „gală"...

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

A SOSIT PRIMĂVARA!

ORIZONTAL: 1) Primăvara cea mult aşteptată — Ţinuturile de unde vin păsările călătoare, odată cu sosirea primăverii. 2) Se împodobesc cu muguri — Floare de primăvară cu miros plăcut. 3) Se ţine scai de motocicletă — Ca un fluture ce zboară din floare în floare. 4) Localitate în Turcia Asiatică — Strigătul vitelor — Numele legendar al oraşului Ptolemais. 5) Simbolul erbiului — Zor fără sfîrşit! — „Primăvara pe..." roman de Kazakievici — Oncescu Nicolae. 6) Harnică insectă ce-şi strînge hrana zburînd din floare în floare — Primăvăratic pom fructifer. 7) În primăvara vieţii (pl) — Îşi pierde valoarea la venirea primăverii. 8) Notă muzicală — Boală foarte uşor de contractat primăvara — Primul... la urmă! 9) Cunoscut pictor român autorul tabloului „Ghiocel" — A înălţa. 10) Pomii ei înfloresc primăvara — Udrea Radu. 11) Verbul zăpezii ce se înmoaie primăvara sub razele calde ale soarelui — Încălzea pămîntul vechiului Egipt — La păsări şi la avioane. 12) Oraş în Norvegia — Pe ramuri de salcie, muguri de puf vestesc noul anotimp (sing). 13) Vestitoarele înaripate ale primăverii — Oraşel în Abisinia.

VERTICAL: 1) Ogoarele răscolite de tractoare în vederea însămînţărilor de primăvară — Compozitor sovietic, autorul cîntecului: „Zboară păsări călătoare". 2) E învesmîntată primăvara cu straie noi de flori şi de verdeaţă — Acum! — Sau. 3) Mantia albă a iernii de sub care îşi scoate capul gingaşul ghiocel — Locotenent — Caracteristic regiunilor muntoase înalte. 4) Cerneală neagră — A bîzîi. 5) Aliile — Timpul călduros, urmînd după o perioadă de ger, cînd zăpada începe să se topească — Negaţie. 6)... Dragomir, cunoscut poet român, autorul poeziilor: „Primăvara", „Într-a tractoristu-n glii" etc. — Sucul dulce parfumat al florilor, sorbit cu nesaţ de insecte. 7) Le ară tractoarele primăverii — Piese de şah. 8) „Vis de primăvară" de Schubert sau „Primăvara" de Felix Mendelsohn Bartholdy (sing) — Iar — În liliac! 9) „... de primăvară", poezie de Mihai Beniuc — Primii pomi dintr-o livadă! — Fire. 10) Acela — O dată cu venirea primăverii, sînt mutate în grădină. 11) Instrument muzical — Două petale de ghiocel — Flori de primăvară. 12) Afirmaţie — A cîntat frumuseţile neasemuite ale primăverii în poeziile: „Vestitorii primăverii" „Concertul primăverii" „Furtuna primăverii" etc. — Se redeşteaptă din somnul iernii şi, înmugurind, veşteşte sosirea primăverii. 13) Pe el se proiectează „Zboară cocorii", „Primăvara pe gheaţă", „Primăvara" etc. — Acoperire cu alamă.

Corneliu CIOBOTARU

POŞTĂ!

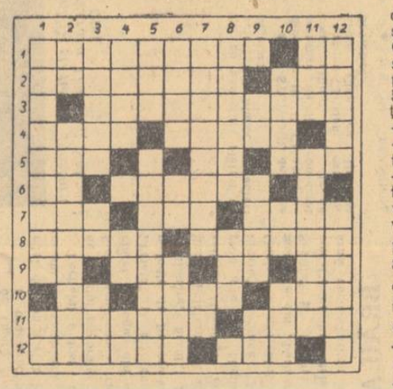

ORIZONTAL: 1) Prefectul oraşului din „O scrisoare pierdută" — Post-scriptum. 2) Autorul a cinci scrisori în versuri — Ambalaj. 3) Poet român, autorul unor „Scrisori fără adresă". 4) Podiş şi munte în Grecia — „Plicul" sau „O scrisoare pierdută". (sing.) 5) Din neamul goţilor — Consoane. — Şters. 6) Curs! — Sportiv, alergător la P.T.T. 7) Fir — Garanţie — Autorul poeziei „Cînd vezi poştaşul" din volumul „Cîntecele pămîntului natal". 8) Se lipeşte pe plicul scrisorii — Nemişcate. 9) Alexandru — A împreuna — Numeral — Vas (mold.). 10) Serveşte! — Poet ardelean, autorul poeziei „Scrisoarea Marianei"—Specie de arbore. 11) De ziua nunţii tale-ţi scriu — Aceea. 12) Scrisoare nesemnată (masc.) — Alean.

VERTICAL: 1) Scrisoare-fulger — În telegramă. 2) Norol — Odinioară făceau transportul corespondenţei (sing.) 3) Ascuns — Unitate de suprafaţă — A iubi pe latineşte. 4) Comună în nordul Franţei — Împreună — Diviziune de timp. 5) Ghimpe — Celebru violonist italian. 6) Editura de stat pentru imprimate şi publicaţii — Prefix pentru doi — Peninsulă. 7) „...de la ţară" roman de scriitorul bulgar Ianco Veselinovici — Vocală dublă. 8) A lua pe calea armelor — Copac. 9) Editura de stat — Abanos — Alfa şi omega. 10) Bazin carbonifer în Germania — Bir — Uzinele Chimice Romîne. 11) Zeu la Romani — „Scrisoare către... France" de Gorki. 12) Golit (fig.) — Autorul melodiei „Răvaş de dor".

S. RADU

TEATRALĂ

Se dau următoarele definiţii cărora trebuie să li se găsească cuvintele corespunzătoare: 1) A tăia vorba cuiva 2) Personaj din opera „Răpirea din Serai" 3) Bine clădit 4) Zeul vînturilor (mit.) 5) Fin cosit a doua oară 6) Mobilă 7) Vîrtej 8) Animal sălbatec 9) Planetă a sistemului solar 10) Localitate petroliferă în Moldova 11) Nu pedepsesc 12) Pasăre din Delta Dunării 13) Intăritor 14) Mecanism.

Iniţialele citite în continuare vor da titlul unui celebru balet, recentă premieră a Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

A. MARIN

LITERE

— Care va să zică, la să vedem... „Lucrare de birou... orizontal opt litere!... Tabel! Nu... nu merge... bilanţ... nici asta... formidabil, ce joc greu... Mă, fraţilor, la daţi-mi voi un cuvînt aici... lucrare de birou... opt litere... Ce să fac?... La lăsaţi-mă în pace că n-am timp... Pînă nu dezleg jocul ăsta, n-am nici un chef de lucru... Ce-o să-mi ceară şeful?... Şi ce dacă-i amîn de o săptămînă?... Dar ce, mă joc? Ce, cuvintele încrucişate nu-s o muncă? Şi încă ce muncă!... Mă, vreţi să-mi daţi cuvîntul sau nu? Lucrare de birou în opt litere... Hai să vă văd... Terminaţi, frate, odată! Lasă că-i dau eu situaţia, găsesc eu... auleu... asta-i. Situaţie... Lucrare de birou în opt litere! Bravo, mă, mersi!) ...La să vedem mai departe... Ce? Mai departe să fac situaţia? La lăsaţi-mă în pace! Pînă nu rezolv jocul ăsta, n-am linişte... Aşa... Acuma ce vine?... „Cel care nu-şi vede de treabă"... Aha! Jocul ăsta mă la la sigur... Mă, fraţilor, la daţi-mi un cuvînt... „Cel care nu-şi vede de treabă". Zece litere! Ce?... Să trec numele meu? Nu sînteţi serioşi! Aia-i, că lucraţi sectar! Fiecare îşi vede de munca lui şi nici nu vă pasă de jocul meu! Hai să vă văd! „Cel care nu-şi vede de treabă!" Orizontal zece litere! Hai mă că acuşi e trei şi doar n-o să stau aici peste program, fiindcă voi nu vreţi să mă sprijiniţi!... Cum?... Ce-a spus şeful? Bu chiulangiu!... Cînd a spus? Totdeauna a spus?... Bravo, dom'le, adică am ajuns şi... staţi! Trăiască şeful! Chiulangiu! Cel care nu-şi vede de treabă, zece litere! O să-i zic mersi şefului! Vedeţi mă, tot el mă ajută, săracul, nu voii!... Terminaţi odată că nu fac nici o situaţie pînă nu mă liniştesc! Întîi să mă liniştesc cu jocul ăsta şi mîine vă dau situaţia!... Aşa... La să văd... Pedepsit... Orizontal, zece litere! Iar zece! Care ştii, mă, ceva cu pedepsit în zece litere? Ce?... Nu vreţi să ştiţi nici unul? Va să zică, voi nu vreţi să mă vedeţi liniştit şi cu jocul rezolvat! Nu vreţi să mă apuc de lucru! Bineee! O să rezolv tot eu săracu... Aşa. Deci, pedepsit... Orizontal zece litere... Formidabil, nu-mi vine nimic... Ce? A spus şeful să viu la el?... De ce?... Bine, mă duc... Pînă atunci mai gîndiţi-vă şi voi... Pedepsit, orizontal, zece litere...

. . . . . .

— Cum?... Da, am fost la şeful... Ce să am?... N-am nimic... Mi-a spus că... da... zece litere... chiulangiu... şi m-a întrebat de opt litere... da, de situaţie... Cum? Ei, da, sînt sancţionat. Ce?... Ce zece litere?... Da, dom'le, la uite, asta-i, aveţi dreptate... Pedepsit, zece litere... Sancţionat... asta era... mai bine n-ar fi fost... Cum?... Da, acum n-am opt litere!... Adică m-am liniştit!... Ce spuneţi? Să pornesc la şase litere? Adică cum? Adică la treabă? Aha! Da! Da! să-l la şase litere de joc! Cum adică ce? Adică să-l la dracu!

UNSPREZECE LITERE
adică Sadi RUDEANU

TEŞĂTURI
(cu acul şi cu aţa)

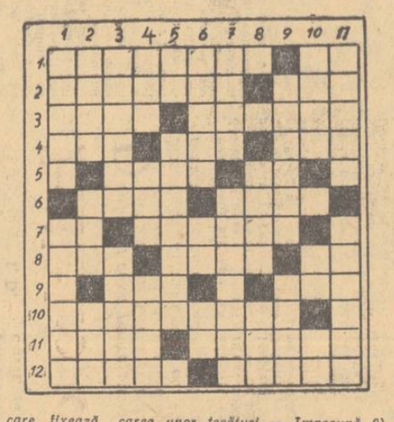

ORIZONTAL: 1) Pînzele... pictorului — Pronume posesiv 2) Fiica lui Minas care a ajutat pe Tezeu să iasă din Labirint prin intermediul unui ghem de aţă — Terci (mold.) 3) Lucrătură simplă făcută cu croşeta, constînd dintr-un şir de ochiuri înlănţuite — Unealtă de metal sau de lemn, de formă alungită, pe care se deapănă aţa şi care serveşte la împletirea plaselor, la înodarea ochiurilor (pl.) 4) Perioadă de timp — Trag aţa după ele — Fecior (Banat) 5) E folosită la confecţionarea ţesăturilor călduroase — Fier 6) A cere o fată în căsătorie — Supune plantele textile unui proces metodic de dizolvare a substanţelor care fixează fibrele de partea lemnoasă a tulpinii 7) Calciu — Broderie lată, făcută cu arnici sau cu mătase pe umerii iilor 8) Merge în urma acului — Produs în formă de fibre textile obţinute din scoarţa unor plante originare din India, întrebuinţat la fabricarea unor ţesături — Împreună 9) Băutură englezească — Lipsit de curaj 10) Ţesătură împodobită cu flori şi desene 11) Anotimpul ţesăturilor subţiri — Împodobit cu cusături decorative în relief 12) Pînză rară şi subţire, de calitate inferioară — Pantaloni ţărăneşti lungi şi subţiri.

VERTICAL: 1) Parte de la călcîiul ciorapului, marcată printr-o ţesătură mai deasă — Ţesătură rară de fire de bumbac tari şi duble, formînd o împletitură de pătrate regulate şi servind la executarea unei broderii 2) Ţesătură groasă şi rară din păr de capră folosită la confecţionarea sacilor — Mobilă... la şah — Întins 3) Clădiri în construcţie sau în reparaţie — Sprinteni 4) Ochi de sfoară — Fir de aţă — Poet ardelean 5) Odinioară — Lichid incolor toxic folosit pentru coloratul ţesăturilor 6) Singură în felul ei — Pronume personal — Traian Badea 7) Verbul leilor — „Toate pînzele sus"... „O pînză în depărtare" etc. 8) Parte componentă a costumului popular ţărănesc brodată cu frumoase ţesături — Oraşel în Suedia 9) Plantă textilă cultivată pentru fibrele care se scot din tulpină — Ambalaj. 10) Ţesătură de fire metalice sau textile fixată într-un cadru circular de lemn sau metal, — Fire de cînepă! — Măsură de suprafaţă 11) Mama frumoasei Nausica, care ţesea o lînă purpurie — Ţesuţi.

Romeo LUCA

Poşta rebus

GH. BÎRLAD — *Piteşti:* Jocul „Lactate" cuprinde unele cuvinte necorespunzătoare — moacă de pildă — precum şi definiţii incorecte. De asemenea, în jocul „Cardiologie", aveţi unele definiţii care nu-s în concordanţă cu respectivele cuvinte. De pildă, pentru cuvîntul „caracter", dv. daţi definiţia „inimă". Revedeţi definiţiile.

ŞT. JILOVEANU — *Bucureşti:* Am publicat un joc pe o temă asemănătoare.

P. BORISOV — *Constanţa:* În jocul „Puncte cardinale" aveţi o greşeală în modul cum scrieţi Amerigo Vespucci. Mai trimiteţi.

A. LEOVEANU — *Brăila:* Nu intră în tematica rubricii noastre.

GH. OANCEA — Raionul Drăgăşani: V-am rugat să revedeţi definiţiile, după o prealabilă consultare a Dicţionarului limbii române moderne, şi să reveniţi. Aşteptăm.

B. PISOLSCHI — *Craiova:* Avem pregătit un joc pe o temă asemănătoare.

F. TRANDAFIR — *Moreni:* Jocul cuprinde cîteva licenţe care-l fac nepublicabil.

Jocuri distractive

Aveţi răbdare?

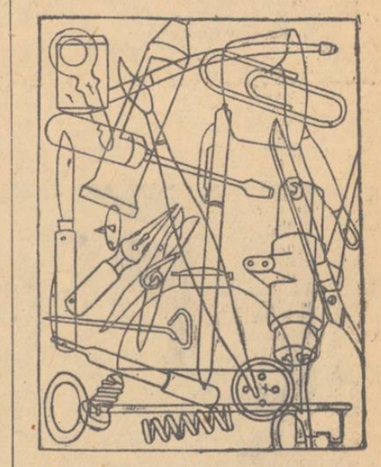

Desenul de mai sus vă înfăţişează un mare număr de obiecte. Pentru a vă pune răbdarea la încercare desenatorul nostru le-a aranjat aşa după cum se vede. Încercaţi să identificaţi numărul obiectelor în termen de cinci minute. Dacă reuşiţi înseamnă că aveţi şi răbdare şi perspicacitate.

Întrebări...

Răspundeţi repede! Cîte pisici sînt în odaie, dacă în fiecare din cele patru colţuri ale odăii se găseşte o pisică, în faţa fiecărei pisici stau 3 pisici, iar pe fiecare coadă de pisică şade o pisică?

Aţi ghicit? Ce soroc trebuie pus între cifrele 2 şi 3 scrise alăturat, pentru a se obţine un număr mai mare decît doi, dar mai mic decît 3? Care este numărul? Jumătate reprezintă o treime din el. Care este numărul?

Cine poate?

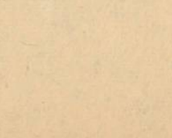

Din trei bucăţi de carton tăiate aşa cum se prezintă modelul alăturat, vă cerem să formaţi un optagon regulat. Cine poate?

Steguleţe

Cu prilejul unei serbări, pionierii trebuiau să împodobească şcoala cu 12 steguleţe pe care le-au aranjat aşa cum arată desenul de mai sus (cîte 4 de fiecare latură a clădirii). Apoi şi-au dat seama că cele 12 steguleţe pot fi aşezate cîte 5 şi chiar 6 de fiecare latură. Cum au procedat pionierii?

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 129

CÎND? La distanţă egală.

OGLINDA

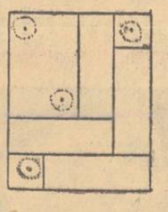

CU TREI TĂIETURI

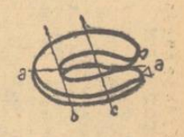

RECONSTITUIŢI TERENUL

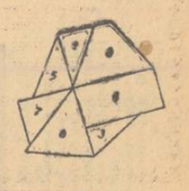

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Doi oameni în fața unui pian

Artistul emerit N. Stroe și V. Vasilache junior

La pianul din fotografia noastră a cîntat, timp de 30 de ani, neuitatul artist Vasile Vasilache. Pianul acesta a fost martorul unei tinereți prietenii. El a fost colaboratorul drag și nedespărțit în activitatea de zi cu zi a celebrului cuplu Stroe și Vasilache...

Cîte șlagăre, cîte scheciuri muzicale de succes n-au fost create aici, în jurul acestui pian!

Și abia atunci cînd bombe ucigătoare — la 4 aprilie 1944, adică exact acum 16 ani — au curmat viața lui Vasile Vasilache, abia atunci pianul acesta a amuțit și el...

Dar nu pentru multă vreme, căci într-o zi, atras de mirajul clapelor, fiul lui Vasilache, și el tot Vasile, a început să-i dea din nou viață.

Nu împlinise vîrsta de 6 ani și lua lecții de pian. Pianul îi devenea și lui din ce în ce mai bun prieten.

De atunci, la pianul acesta la care a cîntat 30 de ani regretatul Vasile Vasilache, la care au lucrat zile și nopți Stroe și Vasilache, cîntă cu pasiune Vasilache Vasile, elev în clasa 11-a a școlii medii „Gheorghe Lazăr". A studiat și studiază muzica clasică — năzuința sa se înscrie, după examenul de maturitate, la Conservatorul „Ciprian Porumbescu". Dar are o deosebită atracție pentru muzica ușoară. Din cursul elementar încă, Vasilică Vasilache și-a dat de an an concursul la serbările școlii, cîntînd la pian nenumărate melodii, printre care și cele mai cunoscute din cîntecele lansate de Stroe și Vasilache... Și de fiecare dată, Stroe își marca, prin aplauze zgomotoase, prezența, alături de Vasilică...

Acum tînărul Vasilache a devenit conducătorul orchestrei școlii „Gheorghe Lazăr" și e un activist de frunte al brigăzii artistice a școlii. Instructorul brigăzii artistice nu e altul decît artistul emerit N. Stroe, fost și el elev la „Gheorghe Lazăr".

Sub îndrumările artistului, brigada pregătește un nou spectacol: „Școala de ieri — școala de astăzi". Pentru această premieră Vasilică Vasilache a compus cîteva melodii și l-a invitat pe Stroe acasă la el, spre a i le cînta și a-l cere, ca întotdeauna, sfatul.

N. SANDU

Zilele filmului din R. P. Ungară

Cu prilejul celei de a 15-a aniversări a eliberării Ungariei, are loc în Capitală o manifestare cinematografică organizată de Direcția rețelei cinematografice.

„Zilele filmului din Republica Populară Ungară" prilejuiesc publicului nostru întîlnirea cu unele din cele mai bune realizări recente ale cinematografiei maghiare și cu reprezentanți ai cineaștilor din țara vecină. Filmul „La doi pași de granită", cu a cărui reprezentație de gală s-a deschis festivalul, este inspirat din lupta proletariatului revoluționar maghiar în anii ce au urmat zdrobirii de către reacțiunea internațională a tinerei Republici Sovietice Ungare.

„De simbăta pînă luni" se intitulează filmul realizat de regizorul Gyula Meszaros după un scenariu de Zoltan Hegedus. Acțiunea lui se petrece în zilele noastre, printre muncitorii unei fabrici din Budapesta. Tovarășii de muncă ai tinerei muncitoare Joli nu pot rămîne indiferenți la frămîntările acestei femei, care pare să ascundă o taină a vieții ei. Întîmplările dintr-un sfîrșit de săptămînă aduc însă lumină și în acest mister și în cele din urmă Joli, împreună cu băiatul ei, își găsesc fericirea alături de un om generos și iubitor. În rolurile principale reîntîlnim pe Eva Vass, Jozsef Lang, Manyi Kiss, Jozsef Bihari, Elma Bulla, Bela Barsi și Erzsi Pasztor.

Visurile și frămîntările tineretului constituie sursa de inspirație a filmului „Pe jos spre rai", realizat de regizorul Imre Feher după scenariul lui Peter Bacso. Probleme arzătoare ca alegerea drumului în viață, credința în prietenie și dragoste, munca în ființa colectivității ca principal izvor al realizării personale și al fericirii sînt dezbătute cu pasiune și rezolvate conform principiilor etice noi, comuniste, în acest film atît prin tematica sa cît și prin factura realizării. Distribuția cuprinde cele mai promițătoare talente ale ecranului maghiar ca Mari Törőcsik, Zoltan Latinovics, Istvan Avar, Marianne Krencsey, etc.

Mari Törőcsik și Zoltan Latinovics interpretează rolurile tinerilor îndrăgostiți Imre și Vera din filmul „Pe jos spre rai".

Vești de la Teatrul Municipal

SPECTACOL PENTRU COLECTIVIȘTI

Duminică 3 aprilie va avea loc la Teatrul Municipal (sala „Filimon Sîrbu") un spectacol pentru colectiviști. Se va reprezenta „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius, spectacol la care vor asista colectiviști de la gospodăriile agricole colective din Otopeni și Fundeni.

DEPLASĂRI LA PLOEȘTI ȘI TÎRGOVIȘTE

Teatrul Municipal a dat luni, la Teatrul de Stat din Ploești, două spectacole cu „Hamlet", cu distribuția a doua, de tineret.

Miercuri 30 martie, același teatru a mai jucat în deplasare, dînd un spectacol cu „Arșache, lanke și Cadîr" la casa de cultură din Tîrgoviște.

REPETIȚII CU „PASSAQUAGLIA"

La Teatrul Municipal au început repetițiile pe scenă cu piesa „Passaquaglia" de Titus Popovici.

La acești teatru se mai repetă piesele „Întoarcerea" de Mihai Beniuc și „Explozie întîrziată" de Paul Everac.

Oaspeți de peste hotare

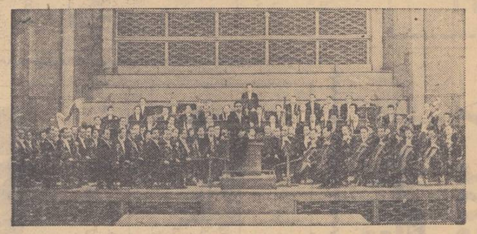

Orchestra simfonică a Filarmonicii din Sofia

În cursul lunii aprilie sînt prevăzute turneele unor formații și personalități artistice de peste hotare. Încă în primele zile ale lunii aprilie vom primi vizita orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat din Sofia, sub conducerea dirijorului C. ILIEV, care la 2 și 3 aprilie dă două concerte extraordinare la București, după care va continua turneul în țară.

Din U.R.S.S. este așteptată să susească pianista sovietică TAMARA GUSEVA a cărei tehnică minunată, finețe și eleganță în interpretare au făcut-o să obțină succese remarcabile în turneele pe care le-a întreprins în Austria, Finlanda, R.P. Polonă, Republica Arabă Unită etc.

Din Franța vom primi vizita cunoscutului pianist SAMSON FRANÇOIS, care concertează la 3 și 4 aprilie cu Filarmonica de Stat „George Enescu", iar la 6 și 8 aprilie va da două recitaluri extraordinare la București. Vom mai primi în cursul lunii aprilie pe pianista Lluba Enceva din R.P. Bulgaria.

ERNST KÖHLER — organist din R. D. Germană — va concerta cu Filarmonica de Stat „George Enescu" la 23—24 aprilie, după care la 27 aprilie va fi solistul orchestrei simfonice din Tg. Mureș iar la Orașul Stalin va susține un recital extraordinar de orgă la 30 aprilie.

Un grup de tineri soliști din R.P. Polonă format din B. FENDERECKA (pian), A. BACHLEDA (tenor), S. KOSMALA (violă) vor susține un recital extraordinar la 7 aprilie, la București, după care vor întreprinde un turneu prin țară.

Cunoscuta violonistă IDA HAENDEL din Anglia va concerta la 14 aprilie cu orchestra simfonică a Televiziunii și Radiodifuziunii din București. Ea va interpreta concertul pentru vioară și orchestră de Beethoven. La 15 aprilie Ida Haendel va da un recital extraordinar în sala Ateneului R.P.R. În program piese de BRAHMS, FRANK, CHAUSSON, STAVINSKI, BACH, SZYMANOWSKI, WIENIAWSKI.

Amatorii spectacolelor de operă vor avea ocazia să asculte pe scenele teatrelor de operă și balet din București, Iași, Cluj, Timișoara pe soliștii vocali OLGA SZÖNY — mezzosoprană — R.P.U.; ANTON IANCOV — bas — R.P. Bulgaria; SZUSZA ERDESZ — soprană — R.P.U.

I. G.

Am fost deosebit de emoționat de interesul cu care a fost întîmpinat „Omagiul" nostru adresat exploratorilor cosmosului, științei și tehnicii sovietice puse în slujba păcii și binelui omenirii.

Acest interes ne-a determinat să punem în lucru o nouă producție. Titlul provizoriu este „Raidul păcii"

Vrem să arătăm în imagini cum va arăta viitorul planetei dacă, punîndu-se capăt cursei înarmărilor, toată energia omenească va servi păcii și progresului.

Anca ROMAN

Cu două ore înainte

Artistul poporului Gh. Storin

Pe calea Victoriei, în forfota mulțimii, am zărit într-una din aceste după amieze silueta masivă a artistului poporului Gh. Storin. Am grăbit pasul ca să-l ajungem și, după ce l-am salutat, l-am întrebat:

— Încotro maestre?

— Spre teatru, bineînțeles...

Ne-am uitat la ceas și văzînd că e ora 18, i-am spus, oarecum surprins:

— Bine, dar mai sînt două ore pînă la începerea spectacolului...

— N-are afacere! E vorba de un foarte vechi obicei al meu (obicei pe care l-am deprins de la profesorul meu Constantin Nottara). Indiferent de mărimea rolului pe care îl am de jucat, vin în cabină cu mult timp înainte de începerea reprezentației.

— Și ce anume faceți?

— Mă grimez, răsfoind și recitind textul rolului, (fiar dacă-l cunosc la perfecție. Așa se întîmplă, bunăoară, cu rolul titular din „Regele Lear", al cărui text deși are 130 de pagini, mi-as putea încumeta să-l joc și fără sufler. Totuși, de fiecare dată, îl repet în cabină, cu aceeași grijă...

În „Cîdul", unde maestrul Storin interpretează pe Don Fernando, apare în scenă abia în tabloul cinci. Credeți cumva că faptul acesta îl determină să se abată de la obicelul său? Așa după cum ne-a mărturisit, și la acest spectacol e prezent în cabina sa, ca la toate celelalte...

— Venind astfel la teatru și folosind mijloacele arătate, intru mai repede în atmosfera piesei și treptat-treptat îmi apropii personajul pe care-l am de interpretat.

Vă închipuiți desigur că artistul poporului Gh. Storin are — în aceste condiții — o părere foarte... precisă despre artiști care intrînd la teatru. De altfel, în această privință, a ținut să precizeze:

— Îmi este greu să înțeleg pe unii dintre colegii mei mai tineri, foarte puțini la număr, care de abia sărind din tramvai, intră gîfîind la teatru, unde peste cîteva minute trebuie să apară pe scenă... Cred că toți trebuie să datorăm cel mai mare respect publicului spectator.

S. N.

PREMIERE

„Scrisori de dragoste" la Teatrul Tineretului

La Teatrul Tineretului va avea loc în cursul săptămînii viitoare premiera piesei „Scrisori de dragoste", de Virgil Stoenescu.

Acțiunea se petrece pe un mare șantier de construcții.

Autorul aduce pe scenă tineri care trec prin încercări grele. Ei învinq însă, gustînd minunatele roade ale străduințior lor.

Eroul principal al piesei este Radu Voinea, secretarul organizației U.T.M. de pe șantier, student în anul III la Construcții. El reușește să transforme și să aducă pe calea cea bună o serie de tineri de pe șantier ale căror atitudini și moravuri lasă de dorit. Sub influența lui Radu Voinea și a mediului de muncă, constiințele acestor oameni cresc, caracterele lor se dezvoltă pe linia adevărațiloi lor fond sufletesc.

Spectacolul este pus în scenă de regizorul D. D. Neicuțu.

M. LIVIU

REFLECTOR

EMOȚIA ȘI ACADEAUA

Pe Intîrziat, pe Grăbit, pe Neliniștit nu pot să-i sufăr, dar pe omul care mestecă la teatru îl las arăta mereu cu degetul. Primul are scuza că nu se grăbește. Pentru el punctualitatea a rămas un lux regretabil, deși ar fi fost timpul să învețe că în uzina noastră de emoții, cu cortină, lumini și decor, este obligator să sosești de la început, fără să turburi pe altul. Aferat, numai apă, cu gulerul cămășii într-o parte, scuzîndu-se cu voce joasă, ceea ce încurcă jocul actorilor, Intîrziatul ridică un rînd de scaune în picioare pentru ca să i se facă loc. Mulțumește, calcă în strachini, oftează, dă ochii peste cap, nimic nu-l scuză, dar poate să-și spună de la obraz că ai putea să pățești și tu ca el. I-ai pune mîna la gură și l-ai așeza ca pe un copil rău în fotoliu:

— Poftim, dar taci odată!

Al doilea, Grăbitul, nu se știe încă prin ce întîmplare a ajuns în sala de spectacole. Poate a venit să-și vadă prietenii, poate are un costum nou de haine, poate se crede frumos. Oricum, e de neînțeles cum poate să rabde tirada finală cu paltonul pe genunchi. El nu e unul singur. O să-l vedeți multiplicat după actul II în orice teatru. Nu mai ascultă nimic, gîndul său stă numai la tramvaiul pe care o să-l apuce cu siguranță. N-a învățat încă un lucru de nimic: acela că hrana interpretului a rămas de la începutul istoriei și pînă în zilele noastre, omagiul palmelor lovite cu plăcere. El nu aplaudă, el se grăbește. Ca un șobolan se strecoară spre ușa de ieșire, parcă ar fi vorba de un incendiu. Fericit că a ajuns în hol, ca gonit de furii, năvălește în stradă.

Cînd mi-aduc aminte de el îmi vine să exclam:

— Nu te-aș mai vedea în mijlocul nostru...

Neliniștitul aparține unei specii aparte. El poate să vină la timp, cumpără program, cercetează cu atenție distribuția, are și păreri. Atunci cînd nu trebuie, comentează, pentru că nu stă la teatru singur, e însoțit și vrea să fie auzit. Îi place sau nu-i place ceva, omul se mișcă, se foiește, opucat de o mîncărime fără nume. Nu-l mai încape scaunul, îl string pantofii, are și un ochi critic care nagnetizează... încă din prima bătaie de gong. Ar fi trebuit mai multă lumină în stînga, rochia interpretei principale i se pare meschină și ieșită din epocă. În sfîrșit, la ultima pauză află că regia, după el, ar fi trebuit să valorifice textul altfel. E mai bine să nu-l asculți dacă nu vrei să-ți piară gustul de teatru...

Pe aceștia trei, după cum am mai spus, parcă-i mai toleraz, dar pe omul care mestecă, în ruptul capului, nu! Vedeți, el are un stomac tiran. Un stomac ocupat în permanență. Îi place genul dramatic așa cum îi place restaurantul, pentru că aici găsește lume, pentru că e lumină și dragă doamne, există și un bufet. Acolo unde ar trebui să se afle numai cîteva pahare cu apă sau cel mult răcoarea colorată a citronadei cu acid, Lacomul găsește șuncă de Praga și acadele. Între două intrigi, caramelușa cade bine unui aparat de ingurgitat obișnuit cu desmierdarea zahărului. Cu degete fabrile, spectatorul cu acadeaua caută fericiri prezumtive în ambalajul de țiplă, spre disperarea noastră, a acelora care voim să-l auzim pe Shakespeare. Dar acestui om atît de înfometat trebuie să i se spună, odată pentru totdeauna, că dacă lui îi cade bine versul cu bomboană de ciocolată, pe noi ne deranjează.

Avem un public nou, disciplinat și avid de cultură. Aceste apariții rare nu-i sînt caracteristice, dar cum nu există pădure fără uscături trebuie să ne facem datoria și să le punem oglinda în față

Intîrziatului, Grăbitului, Neliniștitului:

— Vă place cum arătați?

Nouă, nu! La teatru se vine la timp, se pleacă la timp. La teatru se aplaudă și nu se ridică în picioare decît atunci cînd a fost trasă pentru ultima oară cortina. La teatru nu se tușește și nu se mănîncă, se ascultă totul în tăcere. Public și actori, la un loc, contribuie împreună la slujirea artei.

Cine are urechi de auzit, s-audă...

Eugen BARBU

Constantin Anatol (Hamlet) și Ileana Ploscaru (Ofelia) în recenta premieră a Teatrului Național din Cluj.

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

● STUDIOURILE de filme de popularizare din Moscova au terminat de curînd trei noi filme. „Călătorie în lumea electronicei" are ca temă utilizarea electronicei în televiziune și în producția mașinilor de calculat. Spectatorii vor putea vedea pe această bandă postul de radio cu care sînt echipați sputnicii sovietici.

Filmul „De la pămînt la lună" e consacrat cuceririi spațiului de către savanții sovietici. Cel de-al treilea film se numește „Vasul atomic" și e dedicat spărgătorului atomic de gheață „Lenin".

● TINĂRA cinematografie din Maroc a creat în anii existenței sale aproximativ 30 de filme. Recent studiourile din Maroc au ecranizat celebra comedie „Doctor fără voie" de Molière. La realizarea filmului au participat alături de actori din Maroc și actori algerieni.

● LA STUDIOUL de filme din Sian (R. P. Chineză) se turnează un film consacrat construcțiilor căii ferate Laocijou-Cinjsian, care unește China cu Uniunea Sovietică.

● MARLON BRANDON, popularul actor și regizor american, și-a consacrat noul său film „Un blues din Paris, soartei unui muzicant negru care de frica discriminării rasiale renunță să se întoarcă în patria sa, S.U.A.

● PE BAZA unor fapte reale, scenaristul cehoslovac Milan Iariș a creat împreună cu regizorul Voitech Jasnli filmul „Mi-am trăit moartea", consacrat luptei pentru libertate a unor deținuți dintr-un lagăr de concentrare.

Confruntarea viitorilor artiști

Manifestările prilejuite de cel de-al IV-lea Festival republican al școlilor și instituțelor de artă, desfășurate timp de o săptămînă pe cîteva scene bucureștene au prilejuit trecerea în revistă a tinerelor talente artistice cărora regimul nostru democrat-popular le-a deschis largi posibilități de afirmare. Atît aparițiile solistice, cît și concertele simfonice date de orchestrele conservatoarelor „Gh. Dima" din Cluj și „Ciprian Porumbescu" din București au mărturisit creșterea unei tinere generații de interpreți înzestrați, valoroasă pepiniera a lumii artistice din țara noastră. Dacă pe unii dintre interpreți publicul nostru îi a întîlnit cu ocazia altor manifestări artistice — ne referim la violonistul Daniel Podlovski, laureat al concursului „George Enescu" — apariția elevilor școlilor medii de muncă sau de balet a constituit pentru spectatori revelația descoperirii unor autentice talente. I-am urmărit pe acești viitori artiști azi încă anonimi, venați de la Cluj și Tg. Mureș, Ploești și Timișoara, Iași și Oradea, confruntîndu-și aptitudinile într-o latrecere prieteneaască și ne-au emoționat deopotrivă. Fără îndoială, execuția tehnică n-a fost totul ireproșabilă, calitatea interpreților a diferit de la școală la școală, de la profesor la profesor dar repertoriul, adesea surprinzător pentru vîrsta respectivului elev, muzicalitatea interpretării, semn al unei emoții artistice intense, au fost calitățile care au predominat. Și care au făcut ca n-a părăsit sala de concert cu gîndul că peste ani va admira arta matură a lui Carmen Gioglovanu, Luminița Georgescu, Mihai Virtosu sau Kresmar Frederic, azi încă elevi anonimi?

I. D.

Întîlnire cu Julieta...

După ce a văzut pentru prima oară lumina rampei în 1939, la Teatrul Academic de Operă și Balet din Leningrad și a fost prezentat pe marile scene ale lumii, dintre care nu au lipsit „Balșoi Teatr" din Moscova și „Grand Opera" din Paris, baletul „Romeo și Julieta" este pus pentru întîia oară în scenă și în fața noastră.

Evenimentul stîrnește un deosebit interes, întrucît interpretarea valoroasei opere a lui Prokofiev constituie, prin adînca ei complexitate, un adevărat examen pentru baleriniî primei noastre scene muzicale.

Am întîlnit-o zilele acestea pe Irinel Liciu în febrilitatea dinaintea premierei. Cum talentata noastră baleriniă se prezintă azi în fața publicului bucureștean cu unul dintre rolurile de mare virtuozitate artistică și prima noastră întrebare s-a referit la acest lucru.

— Așa dar, după Parasa din „Călăreții de aramă" și Odette — Odilia din „Lacul lebedelor", ce reprezintă rolul Julietei pentru creația dv.-voastră artistică?

— Julieta este unul din rolurile pe care am dorit cel mai mult să-l interpretez. Fată de celelalte personaje întruchipate de mine pe scenă, Julieta aduce o mai mare complexitate lirico-dramatică; pentru a o realiza pe deplin, este nevoie de o dăruire artistică totală, în care tehnica să fie subordonată expresivității plastice. Consider că un asemenea rol constituie un adevărat examen de maturitate artistică.

— În această ordine de idei, cum ați conceput rolul Julietei pentru a-l realiza pe scenă frumusețea profilului moral?

— Pentru mine Julieta reprezintă personificarea unei indoite frumuseți morale. Pe de o parte, frumusețea iubirii, care o maturizează, facînd dintr-o fată de 14 ani o femeie capabilă să înfrunte moartea; pe cu altă parte, frumusețea protestului ei față de aranjamentele interesate ale unei societăți nedrepte, în care sentimentele omenești sînt înăbușite. Iată de ce trebuie să exprim pe scenă atît evoluția sufletească a fetei care iubește, cît și luția ei morală, care o face să se smulgă din convențiențele sociale proprii epocii în care trăia.

— Care momente din balet vi se par mai impresionante și cer un efort deosebit de interpretare?

— Momentele care au constituit pentru mine probleme deosebite sînt tocmai acelea care marchează transformarea sufletească a personajului și care formează jaloanele principale ale acțiunii. Mai întîi este aceea balconului. Plinătatea sufletului invadat de dragoste cere interpretei o mișcare continuă și bogată, de exprime tălăzuirea puternică a pasiunii. Celelalte momente importante se înlănțuie de-a lungul actului III. Primul, este scena protestului împotriva hotărîrii părintești de a o căsători pe Julieta cu Paris, moment care introduce accentele dramatice. După întîlnirea cu Lorenzo, care oferă soluția' morții aparente, rolul Julietei devine tot mai complex, este nevoie să se sublimeze și teama, dar și curajul ei, curaj pe care numai iubirea i-l dă. Este scena în care bea licoarea. În sfîrșit, momentul suprem este cel din criptă. În această ultimă scenă, se pune problema tehnică de a realiza rigiditatea care să sugereze moartea. În afară de aceasta, interpreta trebuie să atingă tensiunea tragică, dar sfîrșitul este totuși pătruns de o anumită seninătate, deoarece moartea este pentru Julieta singura soluție pe care i-o dictează constiința

Mihail GOSPODIN

Regizorul francez Marcel Pagliero într-o ședință de lucru cu actrița sovietică Tatiana Samoilova.

DIN NOU

TATIANA SAMOILOVA

„20.000 de leghe pe pămînt", acesta este titlul unei coproducții franco-sovietice, în curs de realizare de către regizorul francez Marcel Pagliero, cu concursul actorilor sovietici Tatiana Samoilova, Iurii Belov, Valentin Zubkov și al actorilor francezi Leon Zitrone, Jean Rochefort, Jean Gaven.

Filmul tratează călătoria prin Tara Socialismului, a unui grup de francezi: un ziarist, un radio-reporter, un fotograf etc.

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

CRAIOVA: Actorii la sate

În lunile care s-au scurs de la începutul anului, colectivul Teatrului Național din Craiova a fost în turneu prin multe sate, orașe și centre muncitorești din Oltenia. Au fost prezentate de obicei piesele jucate în premieră în actuala stagiune și aceasta chiar a doua sau a treia zi după primul spectacol prezentat „acasă". Am fost — pe spusele tovarășul Marin Nedelianu, directorul Naționalului craiovean — acolo unde pînă în ziua de azi n-a călcat piciorde actor. Piesa „Vlaicu și feciorii lui" este prezentată la Filiași și Segarcea. O brigadă a teatrului pornește în turneu cu un spectacol de estradă, spre Cerăt, Birza, Drănic și Lipov.

Primirea ce ni se face este de-a dreptul emoționantă. Simțim aceasta din felul grijuliu în care ni se pregătește sala și creează condițiile necesare, precum și din atenția cu care e urmărită acțiunea spectacolului. Apreciem de asemenea foarte mult sprijinul spectatorilor din orașele Calafat și Bals și al colectiviștilor din comuna Poiana Mare, care și-au construit un adevărat teatru.

I. BECHERU

BUCUREȘTI: Opera printre spectatorii regiunii

Conducerea Teatrului de Operă și Balet a organizat un recital de canto și balet în orașul Alexandria.

Recitalul a fost deschis de artistul poporului Petre Ștefănescu-Goangă, care a cîntat prologul din opera „Faiaț" și o cunoscută melodie de Dunaevski. În continuare, basul Mircea Bucin a interpretat cîntecul satiric „Mosul și cocoșul" și o arie din „Nunta lui Figaro"; soprana Matilda Onofrei a prezentat două momente din „Bărbierul din Sevilla" și „Flautul fermecat", ca în cele din urmă vocea baritonului Octav Enigărescu să atace cu brio acordurile „Cîntecului haiducesc" de Brediceanu. Spectatorii au aplaudat și o apariție inedită: cuplul talentaților dansatori Lidia Lăzărescu și Bojidar Petrov, în interpretarea unor dansuri comice. Rînd pe rînd, și-au adus aportul la spectacol interpreții valorosi ca mezzosoprana Elena Cernei, soprana Maria Sindrilaru, prima balerină Ileana Iliescu și alte elemente talentate din balet, ca Iulia Hamza, Clara Volini, Emanuela Cazacu, Gh. Constantinescu și Ion Alexe.

M. G.

BRĂILA: Ce se repetă

După premiera piesei „Ferestre deschise" de Paul Everac, care a avut loc de curînd, colectivul Teatrului de Stat din Brăila pregătește „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius, în regia lui Gustav Valentin și „Strada Cosbuc nr. 10" de Florin Vasiliu — în regia lui Dinu Iliescu.

Pe scena Teatrului de Stat din Brăila au început totodată repetițiile unui spectacol de estradă.

TIMIȘOARA: Din activitatea Ansamblului Sîrb de Stat

În cei 5 ani de existență, colectivul artistic al Ansamblului Sîrb de Stat de cîntece și jocuri din Timișoara s-a făcut cunoscut aproape în toate comunele din Banat, programele sale fiind mult apreciate de colectiviștii din regiune. De curînd a fost prezentat spectacolul muzical „Din viața noastră", lucrat după scenariul lui Milorad Zomborat, care aduce în scenă sufletul vieții noi ce pulsează azi în satele bănățene. Prelucrarea muzicală și îndrumarea artistică făcută de regizorul Teodor Foale, precum și conducerea coregrafică a lui Milas Tatarici și a Mariei Cărăuș, au dus la valorificarea frumuseții folclorului din această parte a țării, nu numai a minorității sîrbești, dar și a poporului român, a naționalităților maghiare și germane. În prezent colectivul Ansamblului de Stat din Timișoara desfășoară o vie activitate în două direcții: pentru pregătirea unui nou program, intitulat: „Te slăvim patria liberă", ce va cuprinde cîntece și dansuri culese din Valea Bistriței și Carașovei, și un spectacol coregrafic „Spre un viitor luminos", pe o temă din viața unei gospodării colective în cura de electrificare.

Virgil LAZAR

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

RALUCA ZAMFIRESCU

tînăra și talentata artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale", interpreta rolului Mela Dulska din „Moralitatea doamnei Dulska" de G. Zapolska și a rolului Maria Ilaicina Ullanova din piesa „A treia, patetics" de N. Fogodin, pregătește rolul Roșcovanei din „Învierea", dramatizare după Tolstoi, făcînd parte și din distribuția piesei „Poveste din Irkutsk" de A. Arbuzov, — viitoare premiere ale primei noastre scene.

GH. LASCU

de la Teatrul „Al. Davila" din Pitești a realizat în ultima vreme cu succes, rolul lui Vlaicu din piesa „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius și al lui Spîrcahe din comedia „Titanic Vals" de Tudor Mușatescu.

ILEANA PREDESCU

tînăra artistă a Teatrului Municipal, repetă în piesele „Passaquaglia" de Titus Popovici (rolul Adei) și „Întoarcerea" de Paul Everac (rolul Magdalenei).

OLEG STRIJENOV

care și-a încheiat recent munca la „Nopți albe", filmul realizat de regizorul Pirliev după Dostoievski, joacă în prezent rolul lui Bestujev, eroul principal al filmului „Poveste din nord" cu care debutează în arta regiei cunoscutul operator E. Andrikanis, autorul imaginii unor filme ca „Skanderbeg", „Othello", „Povestiri despre Lenin".

ELENA ION

solistă a ansamblului artistic din cadrul Căminului cultural „Ion Creangă" din Pitești, s-a calificat pentru faza regională a concursului „Cîntărețele primăverii", prin interpretarea foarte reușită dată cîntecului „La oglindă".

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 131 * Sîmbătă 9 aprilie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

In acest număr:

Rubrica noastră
ȘTIINȚA și VIAȚA

ROZA VÎNTURILOR

MAGAZIN MEDICAL
- Instinctul alimentar și tulburările lui
- Astenia nervoasă
- Igiena încălțămintei

Un fotoreportaj al meciului de șah BOTVINIK-TAL

Mic dicționar de expresii celebre

MODA: *Pentru fete tinere*

Sport-Rebus
Umor-Jocuri

O nouă realizare a industriei noastre socialiste

C.I.L.-TG. JIU

Închipuiți-vă o hală imensă, lungă de cîteva sute de metri, lată de zeci de metri și înaltă de 15—20 metri. Imaginați-vă apoi că în această imensă hală, scăldată în permanență în lumina de zi a tuburilor fluorescente, funcționează, sub supravegherea atentă a oamenilor, zeci și zeci de mașini. În această hală, pe la unul din capete intră bușteni de fag pentru ca la celălalt să iasă toi de placaj.

Subliniem că oamenii nu au altceva de făcut decît să supravegheze mersul modernelor mașini cu care este înzestrată hala. Pentru precizare trebuie să spunem că întregul proces de producție este mecanizat, iar în unele locuri chiar automatizat, fiind condus de la panouri de comandă prin simpla manevrare a unor manete sau butoane.

Ei bine, această hală este noua fabrică de placaj din cadrul noului complex de industrializare a lemnului (C.I.L.) care se construiește în cartierul Preajba al orașului Tg. Jiu.

Prima, care a intrat în funcțiune la 1 aprilie în cadrul C.I.L., fabrica va produce anual 18.000 m³ de placaj, material atît de necesar în diverse sectoare ale economiei noastre naționale. De pildă, în sectorul producției de mobilă.

Cu șase luni înainte de termen

Deși despre harnicii constructori și montori care au contribuit la ridicarea acestei fabrici de placaj s-a mai scris în ziare, trebuie totuși să subliniem că ei se pot mîndri nu numai că au realizat cea mai mare unitate de acest fel din țară, ci și că au reușit să o dea în producție cu circa șase luni înainte de termenul planificat. Acest lucru a fost posibil și datorită faptului că, în munca lor entuziastă, constructorii și montorii au folosit procedee noi de lucru. În proiectul inițial al complexului fabricii de placaj era prevăzut a fi turnat din beton monolit. Constructorii au propus însă schimbarea proiectului și l-au realizat din prefabricate. Totodată, folosirea unei stații centrale de betoane, a prefabricatelor, a macaralelor și altor utilaje de înaltă productivitate, a ușurat mult munca și a făcut-o mai spornică. Mult timp a fost cîștigat și prin faptul că montorii, în timpul rodajului, au folosit noi procedee de punere la punct a procesului tehnologic de producție.

Zidari ca cei din echipa condusă de Virgil Mitran, dulgheri ca cei din brigada lui Carol Ber, fierari betoniști ca cei din brigada lui Dumitru Smintinescu, montori ca cei din echipa lui Theodor Niculescu, instalatori electricieni ca cei din echipele conduse de Gheorghe Bolohan și Constantin Băilescu, se mîndresc nu numai cu faptul că au contribuit la terminarea înainte de termen a lucrărilor, ci și cu realizarea de importante economii la prețul de cost. Pe primele luni cifrele exacte ale realizărilor obținute nu sînt încă cunoscute, întrucît situațiile nu au fost încheiate. Fapt este însă că aceste realizări sînt tot atît de importante, ba poate chiar mai mari ca în anul trecut, cînd șantierul din Tg. Jiu al întreprinderii de construcții nr. 6 Craiova și-a depășit planul cu 1,9 la sută și a redus prețul de cost sub sarcina planificată, realizînd economii în valoare de 610.000 lei.

La ora actuală lucrătorii din cadrul Complexului de industrializare a lemnului, în frunte cu șeful serviciului de producție Ion Radescu, cu maistrul de producție Ion Georgescu, cu maistrul energetician Iorga Ungureanu, sînt nu numai bucuroși că au luat în primire înainte de vreme fabrica de placaje, ci și că încă din timpul rodajului și-au adus contribuția la remedierea unor deficiențe ce existau în amplasarea și mersul utilajelor, astfel că acestea funcționează în regim tehnologic optim.

Celelalte obiective

Așa dar la ora actuală fabrica de placaje din cadrul C.I.L. Tg. Jiu, produce.

Să nu vă închipuiți însă că montorii și constructorii și-au încheiat activitatea. Nicidecum. Acum, pe șantier, activitatea este și mai intensă. Hotărîți să obțină succese și mai mari în activitatea lor, atît constructorii cît și montorii lucrează pentru a da în funcțiune, înainte de termenul planificat, și celelalte obiective din cadrul Complexului de industrializare a lemnului.

I. ILIEȘ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Povestea unei fotografii

Fotografia pe care o reproducem mai sus, a fost publicată pentru prima oară în ziarul „IZVESTIA" din 8 ianuarie 1960. Îndată după publicare, redacția „Izvestiei" a început să primească scrisori, în care, cititorii cereau amănunte despre cei doi băieței pe care operatorul cinematografic i-a înregistrat pe peliculă alături de V.I. Lenin, solicitînd ziarul să povestească care a fost soarta lor.

Reproducem din „NEDELEA" (suplimentul săptămînal al ziarului „IZVESTIA") un material de Victor Bor, în care se povestește despre soarta celor doi băieței, Aleksandr Kalinin (în dreapta pe fotografie), fiul lui M. I. Kalinin și Volodia Steklov, fiul lui I. M. Steklov, primul redactor șef al ziarului „IZVESTIA".

Pe ambele laturi ale șoselei care duce spre Paris se înșiră căsuțe curate; în jur înfloresc copacii spălați de ploaia de primăvară. Este satul Longjumeau. Aici funcționa, la începutul secolului nostru, o școală de partid, organizată de Lenin și de tovarășii săi de luptă pentru muncitorii revoluționari ruși. La Longjumeau Vladimir Ilici și Nadejda Konstantinovna s-au întîlnit cu I. M. Steklov, care

pleda la această școală și care, într-o plăpumioară elegantă, purta pe brațe un băiețel — băiețelul său — născut cu cîțiva timp în urmă și căruia i se dăduse numele de Volodia.

Ulterior, privindu-l pe băiețel, care creștea mărunțel, Vladimir Ilici a spus în glumă: „Iată ce a ieșit dintr-o plăpumioară franțuzească!".

Au trecut ani de luptă revoluționară încordată... În octombrie 1917, s-a înfăptuit Revoluția, iar în martie următor, primul guvern sovietic, în frunte cu Lenin, s-a strămutat la Moscova, la Kremlin. Împreună cu tatăl său a venit la Kremlin și Volodia Steklov.

Iar, la sfîrșitul anului 1919, a sosit de la țară și M. I. Kalinin cu cei doi fii ai săi — Valentin și Aleksandr, sau Șura cum i se zicea. Băieții s-au împrietenit repede cu Volodia, „vechi" locatar al Kremlinului.

După cîteva zile de la sosirea la Moscova, Mihail Kalinin le-a spus într-un rînd copiilor:

— Pregătiți-vă, mergem la Vladimir Ilici.

Lenin, Vladimir Ilici! Care dintre copii nu cunoștea acest nume! Care dintre ei nu s-a certat pentru ca, atunci cînd se jucau de-a războiul, să fie el Lenin! Și iată că acum îl vor vedea, vor sta de vorbă cu Lenin însuși.

...Cabinetul lui Lenin. Din spatele unui mare birou de lucru se ridică Ilici și vine în întîmpinarea oaspeților săi.

— Strengarii mei, spuse Mihail Ivanovici împingîndu-i din spate pe copiii ce se fîstîciseră. Faceți cunoștință.

Vladimir Ilici s-a așezat în fotoliu și i-a chemat pe băieți lîngă el.

— Ei, tinerilor, e frumos la Moscova?

Băieții tăceau. Doar cel mai mare, Valentin dădea din cap cu importanță.

— Dar ce v-a plăcut mai mult?

Aleksandr, ai cărui ochișori s-au aprins îndată, a izbucnit: „Liftul".

Ilici și-a dat capul pe spate și a rîs vesel.

Au trecut mai bine de patruzeci de ani de atunci. Timpul, asemenea unui giuvaergiu iscusit, șlefuiește amintirile. Unele pălesc, altele, dimpotrivă, o dată cu trecerea anilor devin tot mai conturate, mai vii, fac să renască evenimentele legate de ele.

O zi de toamnă, dar senină și geroasă, 7 Noiembrie 1919. Împreună cu Lenin a mers spre Piața Roșie și Volodia Steklov. Puțin mai tîrziu li s-a alăturat și Șura Kalinin. Din această zi datează fotografia celor doi băieți, filmați alături de Lenin. Un nor a acoperit soarele și a început să ningă. Piața Roșie a devenit și mai festivă, iar, pe lîngă zidul Kremlinului continuau să treacă coloane de oameni, plini de hotărîrea de a construi cu orice preț o viață nouă, luminoasă.

Decembrie 1919. Primejdia de moarte a trecut. Denikin, care se îndrepta spre Moscova, a fost zdrobit. Iudenici, care se pregătea să atace Petrogradul, a fost înfrînt. Țara răsufla ușurată.

În clipele rare de odihnă, Ilici făcea plimbări prin Kremlin. Într-un loc cu un derdeluș, Lenin era adesea întîmpinat de copii, care preferau acest colțișor pentru joaca lor.

Iată că ei văd chipul unui om cunoscut, într-un palton negru, cu guler de astrahan și cu o căciulă la fel. Și de îndată, zburînd pe sănioarele lor, copiii se îndreaptă spre Lenin.

— Atenție! strigă un voinic instalat pe o sănuță. Iată-l că frînează și, răsturnîndu-se, „aterizează" cu capul în zăpadă chiar la picioarele lui Lenin.

Vladimir Ilici rîde voios, împreună cu copiii.

— Ei, tinerilor, dar de patinat patinați?

— N-avem unde, Vladimir Ilici, uitați-vă ce grămezi sînt aici.

Într-adevăr, în curtea Kremlinului nu se făcuse de mult curățenie. Piața centrală era tixită de căruțe, blocată cu pietre, bîrne, troiene de zăpadă.

— Asteu se pot îndrepta, zîmbește Lenin și adaugă conspirativ: „Trebuie să ne adunăm cu toții, să curățim terenul, să-l stropim și o să puteți patina. Am să-l rog pe Pavel Dimitrievici (P. D. Malkov, comandantul Kremlinului), el o să vă ajute".

Într-o sîmbătă, copiii, înarmați cu lopeți, cu rîngi de fier, cu scînduri, cu găleți, s-au prezentat în piața centrală din Kremlin. La cererea lui Vladimir Ilici, copiii au fost ajutați de ostașii Armatei Roșii, care făceau de gardă în Kremlin.

Seara, terenul era curățat și udat. Iată deci, că încă cu cîteva luni înainte

Victor BOR

• *(Continuare în pag. 2-a)*

V. I. Steklov și I. M. Krijijanovski într-o localitate climaterică (iulie 1958)

A. M. Kalinin (anul 1959)

Maestrul Tudor Arghezi cu fiica lui, Mitzura.

Maestrul Arghezi la ora... teatrală

E un obicei mai vechi în familia academicianului Tudor Arghezi ca, din cînd în cînd, poetul să fie... convocat de fiica sa, Mitzura Arghezi, artistă în Teatrul Național „I. L. Caragiale", la... ora teatrală. Popasurile acestea în care tînăra artistă, îndrăgostită de profesiunea sa, se consultă cu vechiul cronicar dramatic, în privința rolurilor pe care le are de susținut, vorbindu-i cu entuziasm despre piese și autori, despre spectacole și interpreți, solicitîndu-i părerea și sfatul, îi produc maestrului o deosebită plăcere.

Am participat, într-una din după-amiezele trecute, la o astfel de „oră teatrală", aflîndu-l pe scriitor într-o excelentă dispoziție. Mitzura Arghezi anunță primul punct al „ordinei de zi": reprezentarea pe scena Naționalului a piesei „Titanic-Vals" de Tudor Mușatescu, în care interpretează unul dintre cele mai importante roluri din carieră.

— Am îndrăgit mult, încă de la prima lectură a piesei, rolul ce mi s-a încredințat — *mărturisește Mitzura.* M-a atras la Gena alesele ei calități sufletești și, în ciuda infirmității sale, marea dragoste ce o are pentru oameni, pentru viață...

— Și cum ți-ai compus rolul? — *întreabă Tudor Arghezi.*

— Așa după cum mi-a dat indicații regizorul piesei, maestrul Sică Alexandrescu și după cum mi-ai sfătuit, în general, în atîtea și atîtea rînduri: străduindu-mă să fiu cît mai naturală, cît mai firească cît mai simplă.

— O sinceritate pe care și eu caut s-o folosesc în ceea ce... mîzgălesc — *intervine glumind scriitorul, lăsînd, desigur, prin aceasta să se înțeleagă că e de acord cu năzuințele actriței.*

— *Ce credeți, maestre, va avea succes?* — *întreb pe Tudor Arghezi.*

— Noi, în familie, nu prea ne lăudăm, *ne răspunde prompt maestrul, afirmînd apoi că se va duce, plin de curiozitate să vadă „Titanic-Vals" și, mai ales, pe interpreta Genei, pe Mitzura Arghezi...*

...Auzind aceasta, tînăra actriță privește cu un sentiment de recunoștință spre scriitor. Prezența maestrului la reprezentațiile în care joacă o face întotdeauna nespus de fericită.

N. SANDU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Cititorilor revistei Magazin
salutare din inimă p. condei
Tudor Arghezi
1960 anul

INDONEZIA

țara celor 3000 de insule

Era în zilele cînd poporul indonezian lupta cu arma în mînă pentru a-și apăra independența de abia cucerită. Era imediat după 17 august 1945, cînd pe harta lumii a apărut un nou stat independent, Indonezia. Era în zilele cînd colonialiștii olandezi, englezi și americani refuzau să recunoască existența noului stat și instauraseră blocada insulelor indoneziene.

Atunci, în Java, a avut loc un miting al populației, unul din sutele sau miile de mitinguri din acele zile. Vorbea președintele Sukarno. El s-a adresat la un moment dat maselor:

— Dacă vi se va spune: iată haine, mîncare și îmbrăcăminte, dar renunțați la libertate, ce veți răspunde?

Eugen PHOEBUS

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Plantație de orez lîngă Bogor.

Aspect de la fabrica de ciment „Gresik" din Java de vest.

Noul nostru roman ilustrat

„DON QUIJOTE",
geniala operă a lui

DON MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA

începînd de săptămîna viitoare în coloanele „MAGAZINULUI"

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

„O repetiție moldovenească"

Teatrul francez din Țările Romîne și-a îndeplinit într-o vreme un rol pozitiv, prin aceea că a constituit un exemplu și un model pentru un teatru începător ca al nostru. Și unii dintre actorii acestui teatru și-au dat contribuția la înfiripărea unui teatru românesc, ctitva dintre ei rămînînd în țară, chiar după ce trupele din care făceau parte s-au înapoiat în Franța. Dar, la un moment dat, acest teatru a început să constituie o stavilă serioasă în propășirea teatrului în limba țării, mai ales cînd, căzut pe mîna unor întreprenori dornici de pricopseală cu orice preț, tindea să înăbușească inițiativele patriotice pentru crearea scenei românești, — teatru cu rosturi educative, într-o vreme cînd era menit să ajute luptei pentru eliberarea națională și socială.

Firesc a fost ca, la un moment dat, cei care se străduiau pentru existența teatrului românesc să la poziție împotriva a ceea ce s-a numit „concurența neloială" a teatrului străin.

Primul care a avut curajul să protesteze, prin mijlocul satirei, împotriva acestei triste stări de lucruri, a fost Costache Caragiale, ctitor, după cum se știe, al teatrelor naționale din Botoșani, Iași, București și Craiova.

O expresie a acestui protest este piesa „O repetiție moldovenească" sau „Noi și iar noi", scrisă în 1844 și apărută peste un an, în ciuda interzicerii cenzurii, într-o vreme cînd teatrul din Iași era condus de „madama Frisch", baroneasă de Langenau, căreia stăpînirea îi dăduse în grijă și ...teatrul românesc.

Piesa a fost prețuită de Mihail Kogălniceanu, care într-o prefață afirmă că lucrarea lui Costache Caragiale, „acel tînăr actor romîn pre carele l-am văzut pe născînda noastră scenă, jucînd cu atîta talent „Cuconul Iorgu de la Sadagura", este folositoare din trei considerații destul de însemnate: pentru că ne înfățoșează în culori vii starea teatrului național sub directii străine, pentru că ne dovedește că nu vom putea avea actori romîni pînă cînd nu vom avea un conservatoriu național, o dorință pe care o vedem rostită și de către frații noștri de dincolo de Milcov, — însfîrșit pentru că această piesă poate sluji de un document foarte important pentru viitorii cercetători a începutului teatrului național".

Într-adevăr, din pieseta lui Costache Caragiale, care se distinge printr-o acțiune vioaie și dibaci condusă și printr-un mare dar al observației, vedem că deși „madama Frisch" nu se interesează de teatrul moldovenesc, desigur puțin productiv, totuși era atentă nu cumva să se reprezinte „niscaiva piese atingătoare", menite să îndispună ocîrmuirea foarte susceptibilă. Francezul Macé, care vorbea prost românește și deci nu putea fi un bun regizor, se interesa mai mult de partea materială a „afacerii"; cum el primise concesiunea reprezentanților românești pentru 30 de galbeni de fiecare spectacol, se arată mai mult preocupat de scoaterea banilor cu un cîștig pe deasupra. Indisciplina actorilor întrece orice margine; orele de repetiții nu se respectau; cînd un actor nu avea chef să joace, trimitea persoane din afară să-l înlocuiască; rolurile nu se studiau, decorurile și costumele erau alandala. La aceasta se mai adăoga și adevărata plagă a traducătorilor, textul rostit pe scenă fiind, de cele mai multe ori de neînțeles, atît pentru interpreți, cu atît mai puțin pentru spectatori, în special din pricina amestecului de franțuzisme ridicole. Macé era încăpățînat și cînd se supăra îl amenința pe Caragiale, desigur în glumă, că-l reclamă la poliție: „Eu mergem la aga, spune la dînsa, mă rog: Caragé non vrea ce eu vrea".

Dar Caragiale s-a arătat de o mare energie, în ciuda situației umilitoare a teatrului românesc. Privitor la mica lui trupă de actori, culeși de pe unde s-a putut, el spune într-o autobiografie: „Noi, o adunătură de niște copii goniți din toate părțile, făcînd repetiții prin bufet, prin garderoabe, pe acasă, și, în ziua reprezintației mai totdeauna fără decorații, pentru că ar fi o crimă să pretindem... Jucăm adese piese naționale în palate neapolitane".

Actorul-patriot afirmă în „Autobiografie" că „Moldova de la 1844 nu mai era cea de la 1830, cînd în Iași năpădeau ca lăcustele niște acrobați, niște alhimiști, niște artifețieri, care, după cești umpleau pungile, mergeau în patria lor și recomanda precum merită". Iar o gazetă a vremii, căutînd să-l caracterizeze, spunea că Gane este un „Alecsandri al prozei noastre".

Opera lui Nicu Gane a adus o însemnată contribuție la dezvoltarea literelor românești, el fiind unul din fondatorii nuvelisticii noastre.

Nicu Gane s-a născut în 1838, la Fălticeni, unde a urmat cursurile primare, începînd de la vîrsta fragedă de patru ani. Cursurile medii le-a urmat la pensionatul francez din Iași. Aici făcu cunoștință cu operele remarcabile ale romanticilor francezi, de la care a învățat multe lucruri.

În timpul luptelor pentru Unire, judecătorul Nicu Gane participă în mod activ de partea unioniștilor, din care cauză a fost destituit. Dar după înfăptuirea actului Unirii, el a fost reintegrat în magistratură fiind numit președinte al Tribunalului Suceava, prefect de Suceava și apoi de Dorohoi.

Împreună cu frații Negruzzi, a făcut o călătorie în Franța și Elveția. După reîntoarcere, e transferat ca președinte de secție la Curtea de apel din Focșani, după care revine la Iași, tot în magistratură.

Inceputurile sale literare îl situează în rîndurile junimiștilor. Cu toate acestea, el nu a

împărtășit întrutotul ideologia acestei societăți literare, luînd poziție fermă împotriva tezelor idealiste ale lui Titu Maiorescu, împotriva teoriei „formei fără fond", a „artei pentru artă".

Cît timp frecventează „Junimea", publică un volum de poezii volumele „Domnița Ruxandra" și „Incercări literare" „Nuvelele" (1880). În 1882 începe traducerea „Infernului" de Dante, pe care avea să o termine și să o publice în 1906.

În a doua parte a vieții, Gane este prins în mrejile politicii devenind un fervent politician liberal. De mai multe ori primar al Iașului, prefect, deputat, senator și ministru (1888), el și-a călcat principiile sale din tinerețe făcînd concesii politicianismului veros.

Treptat, treptat el își dă însă seama de drumul greșit pe care a apucat, fapt care îl face să ia poziție pozitivă în multe probleme politice la ordinea zilei. Totuși, Gane nu ajunge la o concepție înaintată despre societate, aceasta se va reflecta în scrierile sale. Între nuvelele sale cele mai reușite se pot cita: Duduca Balasa, Clinele Bălan, În vacanță. Dar nuvelele cele mai reușite rămîn totuși Aliuță și Petrea Dascălu, de o rară frumusețe stilistică, cu o acțiune bine închegată.

Nicu Gane a înfățișat cu meșteșug moravurile vremii; deși nu se poate spune că a fost un critic social deosebit; el a fost un bun povestitor, un inovator în domeniul literar.

Scriitorul s-a stins din viață la 16 aprilie 1916, la Iași, în perioada cînd Europa se afla tîrîtă în primul război mondial, război despre care Gane spunea că e „rușinea civilizației moderne".

C. S.

Clasicismul francez (III)

Racine și evoluția tragediei

Pe cînd Pierre Corneille urca pe căile gloriei, se năștea la Ferté-Milon, în decembrie 1639, Jean Racine. Crescut în mijlocul janseniștilor, tînărul capătă, ca și marele său înaintaș, o solidă cultură, întemeiată pe cunoașterea clasicilor greci și latini.

Trimis de familie să intre în rîndurile clericilor, Racine beneficiază de un concurs de împrejurări favorabil afirmării adevăratei sale vocații. La reîntoarcerea la Paris, după cîteva modeste tentative poetice, debutează cu „Tebaida sau Fraților dușmani" (1664). Trei ani mai tîrziu reprezintă cu un succes răsunător „Andromaca", după care — într-un lung șir — se succed „Gurailvii", „Britannicus", „Berenice", „Baiazid", „Mitridate", „Ifigenia" și „Fedra" (1677). O cabală montată la adresa ultimei

piese îl determină pe dramaturg să se retragă din teatru și să se consacre unei existențe austere. Numit istoriograf al regelui, Racine va fi solicitat în 1689 să-și reia uneltele. Așa văd lumina rampei „Esther" și în 1691 „Athalie". Austeritatea în moravuri și atașamentul față de cei de la Port-Royal, îl înstrăinează pe scriitor de vechii săi protectori și provoacă neînțelegerea regelui. Racine moare în 1699.

În alegerea temelor și în tratarea lor Racine se dovedește esențial, uneori, de Corneille. Primul frecventează predilect literatura latină, e îndrăgostit de geniul roman, sever și eroic. Racine își descoperă multe afinități cu sensibilitatea și gîndirea morală a lumii elline. El face să răsune pe scenă vocea pasiunii, iubirea, ca valoare supremă a existenței, subordonîndu-și celelalte trăiri și preocupări ale naturii umane. Andromaca, Berenice, Baiazid, Mithridate, Fedra, Esther sînt dezbateri sentimentale, dar care în focul ciocnirilor reconstituie cadrul istoric și social, morala epocii și culoarea locală. Mîndria aspră a sufletului francez, fermitatea de caracter a eroilor perioadei lui Ludovic al XIII-lea din tragediile corneiliene, sînt înlocuite la Racine de tandrețea pătimașă a Fedrei, a Roxanei și a altor eroine și eroi, construiți ca structuri sfîșiate de contradicții pasionale.

Ca dramaturg preocupat de verosimilitate și simplitate Racine nu încalcă niciodată cerințele autenticității. Atenția lui se îndreaptă spre realismul situațiilor, pe care îl subordonează logicii caracterelor. Ceea ce face ca întîlnesul dramelor sale să sune firesc, convingător, în analiza stărilor lăuntrice. Este un fapt în această ordine de idei că Racine a conferit dialecticii sentimentelor cauze psihologice. Cu Racine tragedia — sublimă, elocventă, dar nu odată de o olimpiană detașare față de adevăratele frămîntări ale oamenilor — se umanizează. Dragostea de patrie în Esther, iubirea și gelozia Herminei în Andromaca, ambiția Agrippinei, puterea de sacrificiu a Ifigeniei, individualizează manifestările tipului de erou patetic, pe care Racine l-a intuit atît de exact. Tragedia cunoaște în rezolvările lui o dezvoltare gradată a acțiunii și o potențare gîndită a efectelor, astfel ca deznodămîntul să rezulte cu necesitate din înșeși datele piesei și nu ca un capriciu al subiectivității autorului.

Interesul pe care îl deșteaptă și astăzi tragediile lui Racine este perfect explicabil. Personalitatea unora dintre eroii săi este încă vie și luminează, prin destinul dramatic al omului supus pasiunii, cît de necesară este luciditatea și echilibrul interior.

Iar eleganța rotunjită a stilului, amintește cît de importantă rămîne în teatru știința rostirii gîndului cu siguranță și naturalețe.

H. ZALIS

ȘTIAȚI CĂ...

...grosimea ghețarilor poate fi enormă? Cea a ghețarului de la Aar are peste 400 de metri.

...urechea omului nu poate percepe decît sunetele a căror vibrație e cuprinsă între 15 și 48.000 de vibrații pe secundă?

...prin apogeu și perigeu se desemnează cea mai mare și cea mai mică distanță a unei planete față de pămînt?

...scheletul uman cuprinde un număr de 198 de oase, dintre care la cap (craniu și față) sînt 23, la trup (coloană vertebrală, coaste, stern, etc.) sînt 51, iar restul de 124 sînt la membre?

...astronomii au stabilit pentru stele 17 mărimi principale, apreciind că sînt 21 de stele de mărimea întîia și cam 25 de milioane de mărimea 17-a?

...broasca țestoasă, papagalul, crapul, elefantul, știuca și morunul ajung vîrsta de 100 de ani, puțind chiar s-o depășească?

...nici un secol nu poate începe într-o zi de vineri sau de duminică?

...în afara păsărilor și peștilor, există și raci migratori, care pornesc din Oceanul Indian prin marea Roșie și canalul de Suez, pentru a ajunge în Mediterana, făcînd acest drum în 30 de ani?

...există copaci milenari, printre care teiul, care poate trăi pînă la 1.000 de ani, bradul, care ajunge chiar la 1.200 de ani, pentru ca tisa, baobabul și dracama să dureze pînă la trei și cinci mii de ani?

...oamenii cu înălțimea medie cea mai ridicată sînt polinezienii, avînd în mijlociu 1,78 m., în timp ce înălțimea medie a laponilor este doar de 1,51 m.?

...hîrtia sugativă, a fost descoperită din întîmplare, datorită unei neglijențe a unui fabricant din Berkshire (Anglia), care nu a dat lucrătorilor cleiul necesar fabricării hîrtiei obișnuite?

...cea dintîi fotografie aeriană a fost făcută acum 75 de ani, imaginea terestră fiind luată dintr-un balon?

Mic dicționar de expresii celebre

A

AVE CAESAR (sau: AVE IMPERATOR), MORITURI TE SALUTANT — cuvinte menționate de istoricul latin Suetoniu, în lucrarea sa „Vitae XII imperatorum", o culegere de anecdote despre viața a 12 împărați romani (de la Cesar la Domițian). În capitolul privitor la viața lui Claudiu, istoricul povestește că gladiatorii, înainte de a începe luptele în arenă defilau în fața lojei imperiale și pronunțau cuvintele de mai sus ca un ultim salut omagial: „Slavă ție, împărate! Cei ce se duc la moarte, te salută!"

APRES MOI LE DÉLUGE (după mine potopul!), cuvinte atribuite faimoasei curtezane, marchiza de Pompadour favorita regelui Ludovic al 15-lea al Franței. Suveranul și-a însușit aceste cuvinte ca o concepție, ca o linie de conduită, ducînd o viață de huzur și desfătări deșănțate, fără să-i pese ce se va întîmpla după moartea lui.

De aici expresia „După mine potopul" a ajuns o deviză a omului egoist, care nu trăiește decît pentru interese și plăceri personale.

B

BANUL N-ARE MIROS. — Expresia aceasta, veche de aproape 1900 de ani, are o întreagă poveste. Împăratul roman Vespasian (69—79 e.n.) a găsit visteria goală după Nero și urmașii acestuia. Și nu s-a dat înlături de la nici un mijloc pentru a strînge din nou bani. Printre bîrurile pe care le-a pus, a fost și unul asupra closetelor (de aici și numele de vespasiene dat toaletelor publice).

Fiul său, Titus (viitorul împărat), spunîndu-i într-o zi că poporul Romei rîde că se scot bani dintr-o asemenea sursă, Vespasian l-a pus o monedă sub nas, zicîndu-i: Uite, banul n-are miros!

Vorba a prins și a fost întrebuințată spre a ironiza pe cei cărora nu le e rușine de nici un procedeu, oricît de urît sau josnic, pentru a cîștiga bani, pentru a face avere. Cunoscutul dramaturg irlandez Bernard Shaw și-a intitulat o piesă: „Banul n-are miros". Balzac spunea că Parisului i-ar conveni „această axiomă a lui Vespasian".

BIBILURI — „A vorbi cu bibiluri". Expresia se găsește la Alecsandri. Bibilurile sînt cusături de ornamentație la gulerele sau mînecile cămășilor țărănești. Deci, niște înfloriturî. Și cînd vrei să spui despre cineva, în mod ironic, că vorbește cu înfloriturî, zici că vorbește în bibiluri, sau cum spune autorul Chiriței: „cu bibiluri".

S-A SCHIMBAT BOIERUL! — Vers dintr-o fabulă de Grigore Alexandrescu și care, intrat în vorbirea curentă, e folosit înțepător la adresa cuiva care, ajuns la o situație, și-a schimbat firea și purtarea.

Aceeași expresie e întrebuințată și atunci cînd vremea se înăsprește. Cînd brusc s-a făcut frig sau ninge, unii spun: „s-a schimbat boierul"!

I. FLAVIUS și I. BERG

Povestea unei fotografii

(Urmare din pag. I-a)

de primul subotnic din întreaga țară, din inițiativa lui Lenin, la Kremlin a avut loc un „subotnic al copiilor".

„Finișul" fraților Kalinin

Era într-o zi frumoasă de ianuarie, cînd, în curtea palatului Kremlinului a fost organizat un concurs de patinaj. Copiii s-au pregătit minuțios, patinele străluceau lună. La ora 12, în jurul patinoarului s-au strîns mulți copii ai căror părinți — muncitori, funcționari, militari, membri ai guvernului sovietic — lucrau la Kremlin.

Împreună cu alți „suporteri" venise să-l vadă pe patinatori și Vladimir Ilici, căruia încă din copilărie îi plăcea acest sport. Se apropia începutul concursului. Copiii erau emoționați. Potrivit condițiilor concursului, concurenții trebuiau să facă două tururi. Lîngă start discuțiile erau în toi: cine aleargă primul, cine al doilea?

Puțin mai departe, stăteau Aleksandr și Valentin Kalinin. Nu aveau patine și nici nu știau să patineze. Le era tare ciudă. Primii patinatori începuseră să alerge. Pe neașteptate, Valentin se apleacă spre Aleksandr, îi șopti ceva și, într-o clipită, cei doi frați își scoaseră pîslarii și, așa, numai în ciorapi, alergară pe gheață. Insoțiți de privirile celor de-o seamă cu ei, înmărmuriți de uimire, de strigătele celor mari care se zăpăciseră, ei alergară două ture și ajunseră primii la finiș, cucerind astfel, toate inimile copiilor și un de netăgăduit prestigiu.

Marele visător

1 Mai 1920. În timpul nopții a plouat, Aerul este curat și străveziu. Încă de dimineață, au fost trase la Kremlin trei salve de tun, anunțînd începerea primului subotnic pe întreaga Rusie. Împreună cu băieții, care obișnuiesc să fie peste tot, Șura și Volodia au fost primiți care au venit în piața Kremlinului. Cînd muncitorii, funcționarii, cursanții școlii militare din Kremlin, s-au aliniat a venit și Vladimir Ilici Lenin. A intrat și el în rînd, în flancul drept. A rîsunat orchestra, s-au auzit o comandă și coloana s-a îndreptat spre Piața Kremlinului. Acolo, participanții la subotnic au fost împărțiți în grupe de cîte 5-6. Și munca a pornit.

Vladimir Ilici a lucrat împreună cu cursanții și cu muncitorii, ducea pe umeri bîrne grele, împingea roaba cu care se cărau pietre, moloz. Parcă nu simțea oboseala.

— Vesel lucrează Ilici — îl admirau participanții la subotnic. Pe la ora 13, Vladimir Ilici și-a luat rămas bun și cheminîndu-l pe Volodia, care muncise și el bine, s-a îndreptat spre automobil, grăbindu-se să ajungă în Piața Teatrului, unde urma să aibă loc punerea solemnă a pietrei fundamentale a unui monument închinat lui Karl Marx. În întîmpinarea lui Lenin a venit un om mic de statură, slab, cu un barbișon. Era Gleb Maximilianovici Krjijanovski, care, în acea vreme, îndeplinea funcția de președinte al comisiei GOELRO.

Lenin a contribuit din răsputeri la elaborarea planului de stat de electrificare a Rusiei. Iată că și acum, întîlnindu-l pe Krjijanovski, s-a interesat cum merge lucrul în comisie:

— Aștept foarte mult de la planul dv. Sînt absolut convins că electrificarea, în condițiile orînduirii sovietice va asigura victoria definitivă a bazelor comunismului în țara noastră. D-ta și cu mine poate că n-o să trăim pînă la societatea comunistă, însă ei — și Lenin l-a îmbrățișat pe Volodia — va trăi neapărat în această societate luminoasă.

Cuvintele marelui conducător au prins rădăcini adînci în sufletul băiatului, au determinat drumul vieții sale, drumul unui inginer constructor de centrale electrice, constructor al comunismului.

În 1930, la „Glavelektro", condus de același G. M. Krjijanovski, s-a prezentat Vladimir Iurevici Steklov, un tînăr inginer în vîrstă de 20 de ani. El a condus elaborarea planurilor de electrificare în perioada 1933—1937, el a construit centralele electrice din Șir Daria pe Irtiș.

În prezent, V. I. Steklov, micul Volodia din fotografie, este director adjunct al Institutului „Orgenergostroi". Cunoștința sa cu G. M. Krjijanovski s-a transformat într-o prietenie puternică între oameni aparținînd unor generații diferite și care, și-au consacrat viața înfăptuirii ideilor lui Lenin despre electrificarea Rusiei.

Iar, Aleksandr Mihailovici Kalinin, micul Șura, a ajuns inginer electrician. Absolvent al Academiei de artilerie, colonelul A. M. Kalinin conduce astăzi o secție într-un institut de cercetări științifice.

Victor BOR

Vladimir Ilici Lenin (Ulianov) cu sora lui Olea, (1874)

O nouă realizare a industriei noastre socialiste

C. I. L. — Tg. Jiu

(Urmare din pag. I-a)

fabrica de cherestea, fabrica de mobilă curbată, fabrica de parchet și fabrica de plăci aglomerate.

În stadiul cel mai înaintat se află lucrările la fabrica de cherestea. Angajamentul constructorilor și al montorilor este să o dea în funcțiune la 31 iulie, adică cu două luni de zile înainte de data prevăzută. De altfel, constructorii și-au făcut datoria și aici. Acum montorii în frunte cu mecanicii din echipa lui Ion Velescu și instalatorii electricieni din echipa lui Paul Georgescu, dau bătălia pentru montarea gaterelor, circularelor și transportoarelor.

Dar la C.I.L. Tg. Jiu se află într-un stadiu avansat nu numai lucrările la fabricile propriu zise, ci și la instalațiile de deservire a unităților de producție, cît și la construcțiile cu caracter social. Aceste instalații de deservire și construcții cu caracter social nu sînt de loc de neglijat atît în ce privește volumul lor, cît și al scopului pe care-l au. Printre aceste instalații și construcții trebuie amintite: centrala termoelectrică care va furniza Complexului energia electrică și aburul necesar; depozitul de bușteni cît și bazinele de conservare a lor în timpul verii (alimentarea Complexului cu lemne se face cu mijloace C.F.R., c.f.f. și auto. În interiorul depozitului manevrarea buștenilor este efectuată cu poduri rulante, iar de la depozite în halele de lucru cu ajutorul unor benzi transportoare), numeroasele blocuri cu circa 200 apartamente în care vor locui familiile muncitorilor ce lucrează la C.I.L. și altele.

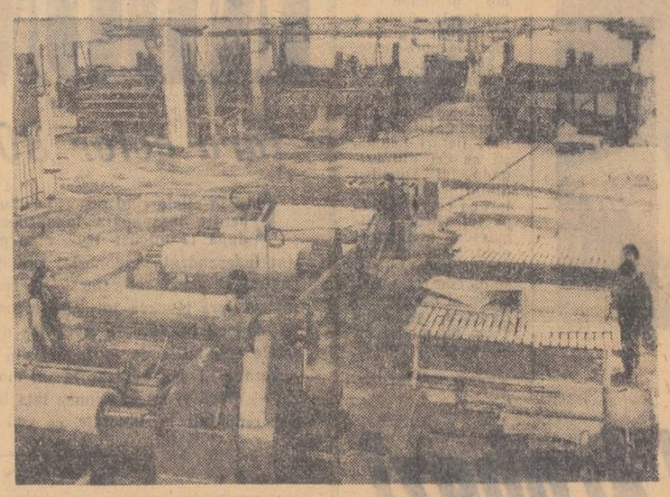

Vedere parțială din interiorul fabricii de placaj de la I. I. L.-Tg. Jiu

Cîteva amănunte

Lă intrarea în fabrica de placaje, ca de altfel la toate celelalte hale de producție, se află grupuri sociale unde muncitorii își pot lăsa hainele de stradă înainte de începerea lucrului și pot face baie după orele de muncă.

C.I.L. Tîrgu Jiu va fi cel mai mare complex de industrializare a lemnului, din țara noastră, el prezentînd o deosebită importanță și prin faptul că, amplasat într-o regiune cu un bogat sector forestier, va contribui în special la valorificarea superioară a lemnului de fag — care va constitui circa 90 la sută din materia primă ce va fi folosită la fabricarea placajului, a cherestelei, a mobilei curbate și a parchetelor. Și încă un amănunt. Procentul de valorificare a masei lemnoase va fi foarte ridicat, toate deșeurile rezultate din procesul de producție fiind folosite la fabricarea plăcilor aglomerate de lemn.

I. ILIEȘ

Maestrul Arghezi... la ora teatrală

(Urmare din pag. I-a)

Pornind de la acest rol, făcînd comparații, discutînd împreună despre varietatea personajelor și senzațiilor ce le provoacă fiecare personaj în parte, Mitzura Arghezi subliniază cît de important e să joci alături de marii artiști, de la care a învățat și continuă să învețe foarte multe...

Unul dintre aceștia — amintește Mitzura Arghezi — este Grigore Vasiliu-Birlic, căreia la fost de două ori partenera ca „secretară" în „Caleașca de aur" de Leonov și în calitate de... fiică, în piesa „In Valea Cucului" de Mihai Beniuc.

Deși actrița a anunțat, la începutul „orei teatrale", primul punct... al „ordinei de zi", îmi dădusem seama că nu e nici o... ordine precisă. Am folosit, deci, prilejul și i-am întrebat pe maestru ce părere are despre spectacolele pe care le-a văzut.

În ultimul timp am văzut mai puține spectacole, iar dacă nu-mi plac foarte mult, le uit repede...

— Totuși...

— Da, e adevărat, pe unele nu le-am uitat!

— De pildă?

— „Revizorul", pus în scenă de excelentul Sică Alexandrescu, în care Radu Beligan își desfășoară jocul cu multă discreție, inteligență și sensibilitate.

— Și alte piese?

— „In Valea Cucului" a lui Beniuc, „Cuza Vodă" a lui Mircea Ștefănescu.

Și maestrul Arghezi, vorbind despre aceste piese, ca și despre altele, se referă, mai ales, la progresul artei dramatice românești, oprindu-se asupra talentului unor actori, virstnici sau tineri, printre care Costache Antoniu, George Vraca, Vasiliu-Birlic, Niki Atanasiu, Marietta Deculescu, Eugenia Popovici, Constantin Bărbulescu și alții.

— Dar, pentru că veni vorba despre actori, *intervine Mitzura Arghezi adresîndu-se maestrului*, trebuie să-ți spun ceva: chiar astăzi am luat parte la A.T.M., la o ședință a cenaclului tinerilor actori în care, printre altele, s-a propus organizarea unor întîlniri cu scriitorii. Mulți dintre colegi și-au exprimat dorința de a-l asculta pe Tudor Arghezi vorbindu-le despre teatru, despre figuri de slujitori ai scenelor de azi și de ieri, urmînd ca artiștii să recite apoi, din opera dumitale. Ai să vii, tătuțule?...

Putea oare să reziste maestrul Arghezi în fața unui... ambasador atît de drag? Acceptînd — cu anumite rezerve, aceasta în legătură cu starea sănătății sale — invitația tinerilor actori, a încheiat totodată... ora teatrală la care fusese convocat.

N. SANDU

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

11—17 aprilie

11
— Ziua internațională a fostilor deținuți, deportați și internați politici antifasciști.
1630 S-a născut fizicianul romîn Emanoil Bacaloglu (m. 1891).

12
1938 A murit marele cîntăreț rus F. I. Șaliapin (n. 1873).
1823 S-a născut A. N. Ostrovski (m. 1886).

13
1922 A fost asasinat Leonte Filipescu, luptător comunist (n. 1895).
1904 A murit pictorul rus V. V. Vereșciaghin (n. 1842).

14
1930 A murit marele poet sovietic V. Maiakovski (n. 1893).
1685 S-a născut compozitorul clasic german Georg Fr. Haendel (m. 1759) de la nașterea căruia se împlinesc 275 de ani.

15
1452 S-a născut Leonardo da Vinci (m. 1519).

16
1886 S-a născut conducătorul proletariatului german, Ernst Thälmann (asasinat 1944).
1916 A murit scriitorul N. Gane (n. 1838).
1828 A murit marele pictor spaniol Fr. Goya (n. 1746).
1844 S-a născut scriitorul progresist francez Anatole France (m. 1924).

17
1894 S-a născut N. S. Hrușciov.

Scriitorul Nicu Gane

În 1876, poetul Vasile Alecsandri, adresîndu-i o scrisoare nuvelistului Nicu Gane, îi spunea: „Ați descoperit o vină frumoasă de exploatat. Dați cu sapa înainte... Eu sînt din numărul acelor care găsesc o mare plăcere a vă citi scrierile și a le recomanda precum merită". Iar o gazetă a vremii, căutînd să-l caracterizeze, spunea că Gane este un „Alecsandri al prozei noastre".

Opera lui Nicu Gane a adus o însemnată contribuție la dezvoltarea literelor românești, el fiind unul din fondatorii nuvelisticii noastre.

Nicu Gane s-a născut în 1838, la Fălticeni, unde a urmat cursurile primare, începînd de la vîrsta fragedă de patru ani. Cursurile medii le-a urmat la pensionatul francez din Iași. Aici făcu cunoștință cu operele remarcabile ale romanticilor francezi, de la care a învățat multe lucruri.

În timpul luptelor pentru Unire, judecătorul Nicu Gane participă în mod activ de partea unioniștilor, din care cauză a fost destituit. Dar după înfăptuirea actului Unirii, el a fost reintegrat în magistratură fiind numit președinte al Tribunalului Suceava, prefect de Suceava și apoi de Dorohoi.

Împreună cu frații Negruzzi, a făcut o călătorie în Franța și Elveția. După reîntoarcere, e transferat ca președinte de secție la Curtea de apel din Focșani, după care revine la Iași, tot în magistratură.

Inceputurile sale literare îl situează în rîndurile junimiștilor. Cu toate acestea, el nu a

împărtășit întrutotul ideologia acestei societăți literare, luînd poziție fermă împotriva tezelor idealiste ale lui Titu Maiorescu, împotriva teoriei „formei fără fond", a „artei pentru artă".

Cît timp frecventează „Junimea", publică un volum de poezii volumele „Domnița Ruxandra" și „Incercări literare" „Nuvelele" (1880). În 1882 începe traducerea „Infernului" de Dante, pe care avea să o termine și să o publice în 1906.

În a doua parte a vieții, Gane este prins în mrejile politicii devenind un fervent politician liberal. De mai multe ori primar al Iașului, prefect, deputat, senator și ministru (1888), el și-a călcat principiile sale din tinerețe făcînd concesii politicianismului veros.

Treptat, treptat el își dă însă seama de drumul greșit pe care a apucat, fapt care îl face să ia poziție pozitivă în multe probleme politice la ordinea zilei. Totuși, Gane nu ajunge la o concepție înaintată despre societate, aceasta se va reflecta în scrierile sale. Între nuvelele sale cele mai reușite se pot cita: Duduca Balasa, Clinele Bălan, În vacanță. Dar nuvelele cele mai reușite rămîn totuși Aliuță și Petrea Dascălu, de o rară frumusețe stilistică, cu o acțiune bine închegată.

Nicu Gane a înfățișat cu meșteșug moravurile vremii; deși nu se poate spune că a fost un critic social deosebit; el a fost un bun povestitor, un inovator în domeniul literar.

Scriitorul s-a stins din viață la 16 aprilie 1916, la Iași, în perioada cînd Europa se afla tîrîtă în primul război mondial, război despre care Gane spunea că e „rușinea civilizației moderne".

C. S.

Vitrina cu cărți

THOMAS HARDY:
Tess D'Urberville

Romanul „Tess D'Urberville" al scriitorului englez Thomas Hardy (1840—1928) este o viguroasă demascare a societății capitaliste, cu toate racilele și contradicțiile ei. Acțiunea înfățișează povestea dureroasă a fiicei țăranului scăpătat John Durbeyfield, sortită să fie victimă a nedreptei orînduiri.

Mințit de pastorul comunei, John se crede descendent al familiei d'Urberville, familie bogată, nobiliară. Gîndul îmbogățirii începe a-i da tîrcoale, de aceea el caută să facă fel și fel de planuri. Pentru a putea pătrunde în vechea familie își trimite fiica pe Tess, să slujească în casa unei familii d'Urberville care n-avea nici în clin nici în mînecă însă cu familia adevărată.

În această casă, ea dă de Alec, progenitura familiei, care o seduce. Tess naște. Tragedia ei abia începe. Hulită de lume este nevoită să ia calea pribegiei, în căutare de lucru. Într-o fermă, întîlnește pe Angel Clare pentru care nutrește o dragoste temeinică. Aflînd însă de cele petrecute cu Tess, Angel o părăsește.

Viața ce avea să o ducă era grea, istovitoare. La aceasta se mai adăoga și durerea ce i-a pricinuit-o plecarea iubitului.

Întîmplarea o readuce în fața lui Alec, devenit între timp predicator. Dar Angel Clare, mînat de dorul pentru ea, părăsește America, venind să se împace. E în zadar însă, căci Tess se sfîrșește sub privirile lui. Societatea în care a trăit a sugrumat-o.

Romanul lui Thomas Hardy demonstrează cu mijloace artistice cum pătrunderea capitalismului își pune pecetea asupra relațiilor sociale: totodată el scoate în relief frumoasele trăsături de caracter ale oamenilor simpli, cinstea, curățenia lor sufletească.

JULES RENARD:
Morcoveață

Deși adresat tinerilor, totuși romanul lui Jules Renard, apărut în „Editura Tineretului", reușește să captiveze și pe adulți.

Jules Renard, a creat tipul unui copil cu multe contraste, cu o viață lăuntrică extrem de bogată. Morcoveață este un copil ghiduș, iar acțiunea pare a prezenta niște întîmplări hazlii. Cu toate acestea în romanul lui, Jules Renard caută să ilustreze viața unui copil fără copilărie și să-i ia cu fermitate apărarea. E vorba de soarta copiilor nevoiași, care în societatea capitalistă nu pot să se bucure de o viață mai bună, să se bucure de joc și de veselie.

Eroul Morcoveață se înscrie, alături de Tom Sawyer și de alți copii celebri din cărți, printre figurile ce nu se pot uita ușor.

CALEIDOSCOP

Lucrurile acestea au fost...

FIINȚE

Sigur că în vremea noastră de uluitoare realizări științifice și tehnice, ar părea mai normal fiecăruia să afle că s-a reușit a se însufleți lucruri, făcînd din ele oameni și nu viceversa.

În definitiv, dacă avem mașini care calculează mai dihai ca oamenii, dacă avem orologii care vorbesc și anunță ora și minutele, dacă avem aparate care transmit mesagii și informații din spațiul interplanetar, dacă avem mașini de scris care traduc automat din orice limbă, dacă avem, în sfîrșit, atîtea alte minunății, n-ar fi de mirare ca și alte lucruri să prindă glas, să se miște.

Dar nu, n-am greșit. Voiam într-adevăr să vorbesc de lucruri care au fost cîndva ființe. Și nu cumva să credeți că mă refer la legende și povești, ca de pildă aceea din mitologie cu Baucis care a fost prefăcută în tei și Philemon prefăcut în stejar sau ca aceea, mai aproape de noi cu „oaspetele de piatră" care a inspirat lui Molière și lui Pușkin lucrări atît de emoționante.

Nu! E vorba despre lucruri reale, mult mai simple:

Ioffre

Bunăoară, oricine din dumneavoastră se poate servi la cofetărie cu un **ioffre**, prăjitura aceea în chip de dop de vin, bun (dopul, nu vinul) toată de ciocolată! Ei bine, **ioffre**, astăzi prăjitură, a fost pe vremuri persoană și anume: mareșal al Franței. Veți spune că nu-i nici o legătură. Ba da! Ioffre a fost în primul război mondial general și cîștigătorul vestitei bătălii de la Marna, care a salvat Parisul de invazie nemților. Cum cîștigarea acestei bătălii era o știre... dulce pentru așezămîntul din Paris, meșterii cofetari au lansat prăjitura ioffre, care avea și are forma unui chipiu de general francez.

Bismarck

Aici nu mai știm prin ce fantezie, aluzie ori asociație de idei s-a ajuns a se identifica numele cinicului om de stat german — care a fost vedeta numărul 1 pe scena internațională a celei de a doua jumătăți a secolului XIX: prințul Bismarck, poreclit „cancelarul de fier", — cu scrumbia marinată și preparată în maioneză, care a fost vedeta aperitivelor a primei jumătăți a veacului nostru. Poate din pricina caracterului ei picant, poate din pricina aspectului ei metalic care aduce a pumnal, fapt e că Bismarck, azi scrumbie ce se mănîncă cu multă poftă a fost un om de stat care a reprezentat în cel mai mare grad militarismul și imperialismul agresiv german în secolul trecut.

Bolero

Astăzi e un dans și o scurtă vestă feminină gen spaniol. Dar Bolero a fost mai întîi un om și anume creatorul spaniol al dansului care îi poartă astăzi atît de grațios numele.

Gambetta

Este pălăria tare, bărbătească, pe care desigur ați văzut că o poartă atîția eroi din filmul „Telegrame". De unde numele de „gambetta"? De la Gambetta, un om de stat francez, care s-a făcut celebru prin rezistența lui patriotică în fața invadatorului german (după războiul din 1870) și care a ajuns apoi și președinte de consiliu. El purta asemenea pălărie și de aici asimilarea numelui lui cu pălăria tare, căreia francezii îi mai ziceau **melon** (adică pepene galben) iar poporul nostru **castron**, ca să-și rîdă de ciolîngarii nostri.

Calambur

Jocul de cuvinte — calamburul — e vechi ca lumea, dar cuvîntul calambur e relativ de dată recentă și are o istorie amuzantă. Iat-o: în secolul al XVIII-lea a fost trimis în ambasadă la Paris un oarecare **Kalemburg** din Westfalia. Francezii nu știau nemțește, iar trimisul german stîlcea franțuzeasca de ieșeau niște bazaconii care făceau ocolul Parisului, parizienii amuzîndu-se grozav pe seama lor. Și așa cum noi am numit mincinunile ce le debitau negustorii veniți din Brașov, la vînzarea mărfii lor — **brașoave**, francezii au început să numească amuzantul jargon cu care se descurca ambasadorul pe numele lui de **kalemburg**. Numai că pronunțat cum pronunță francezii numele străine (adică frantuzindu-le), ieșea... **calambur**. Kalemburg a dispărut. Cuvîntul a rămas și a devenit treptat sinonim cu joc de cuvinte. Astfel a pățit-o și el. I s-a pocit și lui numele și din ființă cuvîntătoare ce a fost a devenit numai un cuvînt și încă nescris.

Ion NICHIFOR

POȘTA

Dansul fluturelui la Bandung, Java de vest

INDONEZIA
ţara celor 3000 de insule

(Urmare din pag 1-a)

— Merdeka! a răsunat puternic glasul unui ţăran.

— Merdeka! Merdeka! Cuvîntul a fost rostit de mii şi mii de piepturi. O ţară întreagă striga „Merdeka" şi lupta pentru „Merdeka".

„Merdeka"

Un popor întreg lupta pentru „Merdeka", pentru că în limba indoneziană aceasta înseamnă LIBERTATE.

Lupta poporului indonezian pentru libertate a fost purtată cu eroism de-a lungul secolelor. Intorcînd filele istoriei ne-am putea opri la unele pagini în care se vorbeşte de prima jumătate a secolului XVI. Pe atunci, arhipelagul indonezian a fost cotropit de portughezi. Aceştia, după ce au pus piciorul în Malakka, în 1511, s-au stabilit apoi în insulele Moluce. Nu a trecut nici măcar o sută de ani şi imensele bogăţii ale acestor insule au atras pofta de cîştig a altora. Olanda a înlăturat Portugalia şi i-a ocupat poziţiile. In 1602 a luat fiinţă Compania Indiilor Olandeze. Ca o caracatiţă şi-a întins tentaculele această companie asupra miilor de insule. Bogăţiile erau supte cu o sete nestăvilită şi pompate apoi, mai departe, spre Olanda.

Vă mai aduceţi aminte de versurile lui Boureanu?

Din Amsterdam,
Din Rotterdam,
Graşi olandezi priveau pe geam,
Trişti olandezi de spleen minaţi
Cu ochi de lacrimi înstelaţi,
Oftau spre paişti de lalele
Bolnavi de spleen în vechi castele.

Sub crucea morilor de vînt,
Visau oceane verzi, pămînt
Şi pe ocean de catifea
Ce largi corăbii legăna,
Slujind pe marea lor stăpînă
Cu zîmbet gras pe-obraz de lună,
Duceau sub cer indonezian
Chemat în pofte şi-n ochian
Moartea ascunsă 'ntr-o lalea.

Duioşi şi graşi florari flamanzi,
Morari ce moarte măcinaţi,
Piraţi moderni întrînd în port,
Ascundeţi steagul cap de mort
In norii albelor lulele,
Ascundeţi moartea în lalele,
Ca oamenii cu ochi piezişi
Să vadă-n voi cereşti trimişi,
Nu corbii croncănînd pe ram,
In Amsterdam,
In Rotterdam.

Duioşi şi graşi florari flamanzi... Locul ocupat de aceşti piraţi a început să fie rîvnit însă de alţi piraţi. In 1811, Indonezia a fost ocupată de imperialiştii englezi. Apoi iezuiţilor au încheiat între ei o tranzacţie în 1814 cînd Olandei i-au fost restituite vechile posesiuni. Răscoale după răscoale au izbucnit de-a lungul anilor în insulele Indoneziene. Oamenii porneau la luptă şi mureau strigînd „Merdeka".

După olandezi şi englezi au venit japonezii.

Şi din nou indonezienii au pus mîna pe arme. In condiţiile create de lupta victorioasă a coaliţiei antifasciste, în frunte cu Uniunea Sovietică, trupele japoneze au fost înfrînte după ani grei de luptă, înfrînte şi dezarmate. La 17 august 1945 a fost în sfîrşit proclamată Republica Indoneziă, avînd ca preşedinte pe Sukarno.

Dar corbii au început din nou să croncăne.

Trupe olandeze şi engleze au fost debarcate pe insule. Din nou a început să răsune puternic chemarea: Merdeka.

„Makmur"

După sutele de ani de ocupaţie olandeză poporul indonezian a moştenit o economie nenorocită. Dar Indonezia nu este o ţară săracă. Oamenii şi-au pus următoarea problemă: dacă olandezii s-au îmbogăţit de pe urma exploatării Indoneziei de ce nu ar putea trăi mai bine poporul indonezian din momentul în care bogăţiile au încetat să ia drumul străinătăţi?

După cucerirea independenţei de stat, în faţa poporului indonezian se găseau probleme grele de rezolvat.

Singura ramură industrială mai dezvoltată era cea petroliferă dar şi aceasta se afla în mîinile monopolurilor străine. Dezvoltarea celorlalte a fost împiedicată în timpul asupririi coloniale.

Această situaţie se cerea grabnic îndreptată. In ziare se vorbea din ce în ce mai mult de măsurile care se impuneau pentru redresarea economiei ţării. Comunicatele militare din presă au început, cu timpul, să fie înlocuite tot mai mult cu ştiri şi articole publicate la rubrica „operaţia Makmur" — „Operaţia prosperităţii".

Pentru a ameliora situaţia economiei, guvernul indonezian a naţionalizat sau a rechiziţionat întreprinderile şi plantaţiile colonialiştilor olandezi. Guvernul a elaborat în acelaşi timp un plan pentru perioada anilor 1956—1960 în vederea dezvoltării economiei. Dar punerea în aplicare a planului a trebuit să fie suspendată din cauza unor evenimente pe care am putea să le consemnăm sub numele de

„Operaţia Lawrence Pope"

Este vorba de rebeliunea reacţionară organizată în 1958 de un grup de ofiţeri indonezieni aventurieri cu sprijinul cercurilor reacţionare din care este format partidul Maşumi şi cu sprijinul unor cercuri americane. Această perioadă a fost denumită de preşedintele Sukarno „anul primejdiei".

Era anul cînd rebelii au căpătat ajutor militar masiv din străinătate, cînd avioane rebele şi avioane străine au bombardat o serie de oraşe indoneziene. Telegramele de presă au anunţat, la timpul respectiv, că între insulele Buru şi Manipo, aviaţia guvernamentală a doborît două bombardiere „B-26". Pilotul unuia dintre aceste bombardiere a fost arestat şi s-a stabilit că el este americanul A. Lawrence Pope. In luptele aeriene care au mai fost duse pentru eliberarea Manadoului au fost distruse trei avioane „Mustang", un avion „Catalina", un bombardier şi un avion de transport „Dakota". Rebelii care au fost luaţi prizonieri au recunoscut că au achiziţionat mari cantităţi de armament din citeva state străine.

Dar forţele rebele nu au reuşit să întoarcă înapoi roata istoriei. După 20 de luni de luptă (15 februarie 1958 — 15 octombrie 1959) rebeliunea a putut fi lichidată.

După normalizarea situaţiei s-a trecut la intensificarea ritmului construcţiei economice. O atenţie deosebită se acordă făuririi industriei grele întrucît aceasta este cheia industrializării ţării.

In vederea realizării acestor obiective Indonezia primeşte un mare sprijin din partea tuturor statelor socialiste.

„Operaţia Ambon"

Pentru că indonezienilor le place să denumească marile acţiuni care au loc în ţara lor cu numele de „operaţiuni", am putea foarte bine să vorbim despre largul ajutor economic, financiar şi tehnic pe care ţările socialiste îl oferă în mod dezinteresat Indoneziei ca despre „operaţia Ambon".

De ce Ambon? Pentru că pe această insulă se petrece un lucru caracteristic pentru ajutorul acordat de statele socialiste Indoneziei. Acolo se construieşte cu ajutorul Uniunii Sovietice un Institut tehnologic. In cadrul lui vor fi pregătiţi ingineri calificaţi, acei ingineri care sînt atît de necesari unei ţări în care navigaţia joacă un rol vital în dezvoltarea ţării. Pe mica insulă Ambon vor fi pregătiţi oamenii care vor permite Indoneziei să devină un modern stat maritim.

„Operaţia Ambon" ar putea fi denumită tot aşa de bine „operaţia Merak". Acolo va fi construită o mare uzină de oţel, tot de către specialiştii sovietici, care va produce 100.000 de tone de oţel anual. Notăm că în momentul de faţă Indonezia nu produce decît aproximativ 6.000 tone de oţel pe an.

Am putea da asemenea să ne referim la acest ajutor sub denumirea de „operaţia Toba". In împrejurimile lacului Toba, din apropierea oraşului Prapat, specialiştii romîni au făcut cercetări în vederea determinării zăcămintelor de calcar — materia primă pentru fabrica de ciment care va fi construită. In anii din urmă relaţiile dintre ţara noastră şi Indonezia s-au dezvoltat multilateral, în avantajul reciproc al statelor noastre.

Dar despre relaţiile statornicite între statele socialiste şi Indonezia s-ar mai putea scrie încă mult.

Şi acestei pagini noi de istorie i s-ar putea pune titlul „Operaţia Prietenie"

Eugen PHOEBUS

O insulă în Antile
Martinica în zilele noastre

Rîndurile de faţă au fost inspirate de un vast reportaj (trei pagini de ziar) apărut în cotidianul parizian „Le Figaro". Autorul nu este un original, el nu a încercat să iasă din comun sau să braveze prin relatarea unor lucruri senzaţionale. Pur şi simplu, cele constatate de el în Martinica sînt fapte atît de evident negative, încît în pofida tuturor încercărilor pe care le face de a polei realitatea, de a netezi pe cît posibil asperităţile, el nu este în stare să ascundă tenta predominantă a mizeriei, a desnădejdei maselor, pe care o are viaţa în această insulă din Antile.

Insula de zahăr

Numele se potriveşte nu numai insulei Martinica; majoritatea insulelor din cele două arhipelaguri ale Antilelor (Mari şi Mici) ar putea să poarte această poreclă dulce. Porecla se referă bineînţeles nu la condiţiile de trai. Acolo nu se găsesc, ca în poveste, colibe de turtă dulce în pădurile tropicale. Ea se referă numai la produsul predominant — zahărul din trestie de zahăr — pe care aceste insule, devenite colonii de îndată după ce Columb a descoperit America, îl furnizează ieftin metropolelor respective.

In Franţa, porecla de „insulă de zahăr" se dă de obicei Martinicăi sau Guadelupei, „foste" colonii ale Franţei, care au devenit din 1948 „departamente de peste mări".

Nimic nu ne face să credem că situaţia din Guadelupa ar fi cumva diferită de cea din Martinica, aşa că cele constatate în una din insule pot fi raportate dacă nu în întregime, atunci în mare parte, celeilalte.

Martinica n-a fost întotdeauna o „insulă de zahăr". Cînd corăbierii spanioli au ajuns pe aceste meleaguri, în anul 1493, în ziua sfîntului Martin, au găsit aici paşnice triburi arawace conduse de casici (şefi de trib) cu figuri ca turnate din aramă şi cu feţele vopsite ciudat în alb şi cărămiziu.

Băştinaşii spuneau insulei lor Madiana. Spaniolii i-au dat numele de Martinica.

Pînă au cunoscut efectele binefăcătoare ale „civilizaţiei" adusă de spanioli în calele corăbiilor lor, bieţii localnici fuseseră „nişte indieni ignoranţi".

Ce ştiau ei? Să pescuiască, să-şi vadă liberi de treburile lor, să-şi aleagă casicii...

Ei, dar cu totul altceva a fost după ce au fost „civilizaţi". Din păcate, atît de puţini au mai rămas după aceea în viaţă, încît n-a mai fost cine să aducă laude civilizatorilor.

Nici un secol n-a trecut de cînd primul spaniol a pus piciorul pe insulă şi aproape toţi băştinaşii erau gata civilizaţi şi trimişi în această ipostază pe lumea cealaltă.

Aşa că 1102 km.p. de pămînt, cît are insula, inclusiv faimosul vulcan Mont Pelé au rămas întregi corăbierilor veniţi din Europa. Dar nu erau doar să se apuce ei, oameni civilizaţi, să cultive trestia de zahăr pe care băştinaşii, „înapoiaţi" cum erau, nu s-au gîndit s-o trimită în Europa înainte de venirea lui Columb. Au fost aduşi negrii din Africa...

Insula a trecut apoi în posesia Franţei, care a uşurat Spania de această groaznică povară.

Mai tîrziu, a trecut de cîteva ori alternativ de la Franţa la Anglia şi înapoi.

Acum insula are o populaţie de vreo 270.000 de locuitori. Produce zahăr, rom, banane, ananas, cafea. Trestia de zahăr a devenit principala culturăi, iar insula — unul din depozitele de zahăr ale cofetarilor parizieni.

Organizaţiile franceze de turism au luat în exploatare vulcanul Mont Pelé şi îl laudă pe afişe policrome ca pe un fabricat de producţie naţională. Martinica o înfăţişează ca pe un paradis terestru. De pe reclamele societăţilor de navigaţie te priveşte faţa veselă de ciocolată cu o salbă de dinţi albi, a negrului din Martinica.

Dar cum arată de fapt Martinica? Să ridicăm un colţ al afişului pentru turişti.

Piinea cea de toate zilele

„Am plecat să fac un turneu în interiorul insulei în tovărăşia unui consilier general (reprezentant al guvernului francez N.R.), scrie Max Clos, autorul reportajului despre Martinica, apărut în ziarul „Le Figaro". Către ora 11, la cotitura unui drum foarte prost, am dat peste un grup de patru barăci din lemn. Vreo zece oameni, între 25 şi 40 de ani, discutau, şezînd la umbră. Toţi şomează de mai multe luni. Imposibil de găsit de lucru... Nu mai avem bani de mult timp... etc. (Sublinierea lui Max Clos). Unul dintre ei, căsătorit, cu şapte copii, îmi arată interiorul casei sale, într-adevăr mizerabil. Exemple de conversaţie:

— Aveţi cu ce să vă hrăniţi familia?

— Nu, pentru că nu am bani.

— Ce mîncaţi la prînz?

— Puţin morun sărat (peşte din ficatul căruia se extrage untura de peşte N.R.) cu igname şi balate (un soi de gulie).

— Şi aseară?

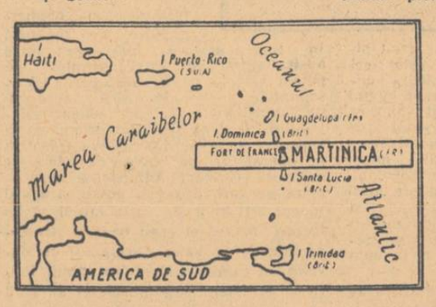

— Acelaşi lucru.

— Dar aceştea nu par să fie mese potrivite.

De astă dată consilierul nu mai putu să se abţină.

— Cum, mese potrivite? Acest om nu mănîncă niciodată carne. In Franţa oamenii mănîncă carne. Acesta este un cetăţean francez ca şi alţii. De ce n-ar avea şi el dreptul la carne?".

Reporterul n-a răspuns la întrebare. Şi ce oare ar fi putut răspunde?

Dar nici cei ce au de lucru nu mănîncă mai bine. Pentru o muncă istovitoare ei primesc un salariu de mizerie. „Recent, scrie reporterul francez, un senator a descris povara înumană a tăietorilor de trestie, care muncesc sub ploaia îngheţată sau sub soarele insuportabil. Tăietorii sînt plătiţi cu tocmeala. Ei capătă circa 10 franci noi pentru cinci sute de legături a cîte zece trestii de un metru, ceea ce reprezintă aproximativ un pătrat cu latura de 30 de metri".

Da, în Martinica se cîştigă greu pîinea cea de toate zilele.

Despre egalitate

Nu toţi însă îşi cîştigă greu existenţa. Aceasta ne-o dovedeşte chiar reporterul ziarului „Le Figaro". Circa două mii de „beke" (nume dat proprietarilor creoli din Martinica N.R.), scrie el, deţin insula pe care o consideră drept proprietate personală. Ei constituie o castă închisă foarte solidară şi foarte disprefuitoare faţă de tot ceea ce vine din afară, inclusiv din metropolă. Ei au iremediabil, deşi adesea inconştient, faţa îndreptată spre trecut. Numele lor sînt etalate ca nişte drapele pe frontoanele caselor de comerţ ridicate pe ţărmul mării la Fort-de-France (capitala insulei N.R.). Aceleaşi nume pot fi întîlnite deasupra marilor fabrici şi ale plantaţiilor. Practic, ei controlează întreaga viaţă economică: producţia, importul şi exportul de produse.

Cîteva cifre: unu la sută din populaţie posedă 70 la sută din terenurile cultivabile. Paisprezece centre mari produc 80 la sută din cantitatea de zahăr. Dezvoltarea culturii bananelor a permis unor numeroşi mici plantatori, din care mulţi martinichezi, să cucerească un rol mai important în viaţa economică. Criza actuală i-a ruinat. Astăzi, bananele se află şi ele în mîinile ce'or „mari".

Toate produsele, cu rare excepţii sînt importate din metropolă, împovărate cu taxe diverse care se ridică la circa 60 la sută. Situaţia este agravată printr-o altă rămăşiţă a pactului colonial: privilegiul pavilionului acordat Companiei generale transatlantice care impune o taxă de închiriere a vaselor de două ori mai mare decît cea a companiilor britanice pe distanţa Jamaica—Londra.

Vecinul care face cu ochiul

Dacă e adevărat că priveşti trebuie să-i vorbeşti numai de bine, atunci reporterul francez nu procedează tocmai loial. Se spune că Franţa ar fi aliată cu Statele Unite. Mă rog, nu ne vom apuca să contrazicem pe cei ce spun aşa ceva. Dar atunci e greu să ne explicăm cele scrise în ziarul „Le Figaro":

„Nu trebuie, de asemenea, uitat faptul că Statele Unite se interesează îndeaproape de Antile. Acestea constituie pentru ele o zonă de influenţă politică şi un sector strategic de primă importanţă. Este suficient să arunci o privire pe hartă.

De la ultimul război, ele (S.U.A. — N.R.), caută să realizeze unitatea Antilelor, bineînţeles sub conducerea lor. Cu răbdare, pe măsură ce slăbesc lanţurile care leagă diferite insule de vechii lor tutori, americanii ţes legături noi. Ei menţin în Martinica un consul şi doi viceconsuli...

Trebuie să recunoaştem că, cel puţin pentru moment, acţiunea lor este discretă. Ea se rezumă la conferinţe, expoziţii, centre de informaţii etc.

Concluzia este asta: în alte locuri, noi, francezii, am putut constata că agenţii americani, oficiali sau secreţi, n-au ezitat să joace deschis împotriva noastră cînd ei au considerat cauza noastră pierdută. In Indochina de exemplu".

Hotărît lucru: domnul Max Clos nu pare să fie încîntat de concurenţa americană în ale colonialismului. Cert este că dl. Max Clos nu exagerează.

Nu exagerează nici în ce priveşte situaţia internă din Martinica şi nici în ce priveşte intenţiile „aliatului".

Numai un singur lucru nu-l apreciază reporterul francez în concordanţă cu realitatea: că răbdarea martinichezilor de rînd are o limită.

Eugen VLADIMIR

„Să nu uitaţi..."
Corespondenţă specială din New-York

Aş vrea să consemnez cîteva momente care mi se par semnificative în legătură cu fapta eroică a celor patru marinari sovietici.

In zilele acelea fapta lor eroică a fost anunţată în prima pagină a ziarelor, în lungul şi latul Statelor Unite, mai ales în presa de mare tiraj. Chiar şi un ziar grav şi afectat ca „New York Times" a publicat o fotografie pe prima pagină. Simţămîntul de satisfacţie a fost de-a dreptul molipsitor. Astfel, atunci cînd pe ecranele televiziunii cei patru soldaţi au apărut spunînd: „Va mulţumim!" în englezeşte, comandantul secund al vasului „Kearsarge", dr. Beckwith, care le dăduse primele îngrijiri, un comentator declara: „Trebuie să ne aducem aminte că sînt vecinii noştri".

In comparaţie cu tratativele în problema dezarmării, de la Geneva, fapta eroică a acestor soldaţi poate părea un eveniment de mică însemnătate. Dar prin efectele sale asupra poporului american ea constituie o importantă victorie pentru ideea coexistenţei paşnice; importantă în felul său, ca şi atitudinea cu adevărat sportivă, arătată la jocurile olimpice de hochei de antrenorul sovietic, care prin sfaturile sale a ajutat americanilor să cîştige campionatul. Pentru americanul de rînd aceste amănunte sînt foarte semnificative şi convingătoare.

Rezistenţa, disciplina şi curajul acestor soldaţi au fost în mod deosebit remarcate şi admirate. Societatea americană este încă sensibilă la spiritul pionierilor, al deschizătorilor de drumuri, care au caracterizat începuturile sale. In această privinţă, sovieticii şi americanii găsesc o legătură sufletească comună, care se exteriorizează fără întîrziere ori de cîte ori se iveşte prilejul. Un profesor american spunea recent: „Sîntem în totul unui curent de simpatie prosovietică tot mai intensă".

Acestea le declara profesorul Richard Pipes de la Centru pentru studierea realităţilor ruseşti de pe lîngă Universitatea Harvard, care este departe de a nutri sentimente de prietenie faţă de Uniunea Sovietică. Dar în timp ce el este supărat de această evoluţie a lucrurilor, oamenii de rînd se bucură.

A doua zi după ce ostaşii sovietici au sosit la San Francisco, şoferul care mă ducea spre redacţie a ţinut tot timpul să discute cu mine această temă. Şoferii joacă aci, în această societate industrială, rolul de filozofi populari, de făuritori ai folclorului de actualitate.

— Da, domnule, spuse el, au pierdut 30 de livre) *Închipuiţi-vă. Şi totuşi au rezistat. Închipuiţi-vă numai, 49 de zile. E o adevărată minune că au supravieţuit.*

— Sînt tineri, am spus eu. Tineri şi dîrji.

— Adevărat. Ruşii sînt cît se poate de dîrji. Am fost în război în Germania şi i-am văzut acolo. Dar ştiţi ceva... — el a întors către mine capul pentru un moment, în timp ce eu eram oarecum supărat de întîrzierea pricinuită de aglomeraţia de vehicole de pe stradă.

— Au ajuns să mănînce pielea cismelor. Dar au rezistat pînă la capăt. Au avut şi ceva noroc, dar în primul rînd au avut putere de rezistenţă. Ruşii... să nu uitaţi... — îmi spuse parcă cu mustrare, în timp ce eu, zîmbind, îi plăteam preţul cursei. El îmi înţelese greşit zîmbetul şi dintr-odată izbucni: „Dar ce n-aiba, dacă fratele dv. ar fi în aceeaşi situaţie, nu v-ar conveni ca ruşii să-l salveze?' Dar cînd şi-a dat seama că zîmbeam în chip de aprobare deveni aproape sfios: „Da... să nu uitaţi".

Am plecat şi simţeam în faţă, cuprins de sentimente calde, vîntul de primăvară.

Carl MARZANI

*) O livră = 0,433 kg.

DE PRETUTINDENI

IN OCTOMBRIE 1959 soţia unui muncitor din Tientsin (R.P. Chineză) a născut, cu o lună înainte de termen, patru gemeni în greutate de 8,09 kg. In fotografia de mai sus se vede Liu Wan-fu cu cei patru copii ai săi: o fată (centru) şi trei băieţi.

●

ORNITOLOGUL ungur Dr. Szoeke, care timp de patru ani a studiat cîntecul păsărilor a ajuns la concluzia că cea mai muzicală pasăre nu e privighetoarea ci ciocîrlia. El a reuşit să determine în cîntecul unei ciocîrlii, ţinută în colivie, mai mult de 2000 melodii felurite (130 de note pe secundă !), record pe care privighetoarea nu-l egalează nici pe departe.

●

KODJENT este un mic oraş pe malul lacului artificial Karaik-Kum (Tadjikistanul de Nord). In apropierea acestei aşezări se construieşte un combinat de ţesut covoare care va fi cel mai mare din U.R.S.S. Combinatul din Kodjent va produce covoare în 25—30 de culori.

●

IN CADRUL unei reuniuni literare organizate la clubul sătesc din Steinleis, în apropiere de Zwickau, (R.D.G.) scriitorul Willi Bredel a avut o surpriză plăcută. Această surpriză l-a costat 256 de mărci. La invitaţia de a participa la o discuţie literară, scriitorul a răspuns în glumă responsabilului clubului: **„Sînt de acord să particip cu următoarele condiţii: 1) dacă vor fi de faţă zece oameni cer un onorariu de 100 de mărci; 2) dacă vor veni 33 — cer un onorariu de 50 de mărci; 3) dacă vor fi 70 de oameni nu cer nici un onorariu; 4) Pentru fiecare persoană în plus peste numărul de 70 plătesc cîte o marcă pentru fondul bibliotecii".**

Cînd Willi Bredel a intrat seara în sală, el şi-a scos imediat portmoneul şi a plătit 256 de mărci, deoarece în sală se aflau 326 de persoane.

●

SAVANTUL sovietic V. Larkin, într-un studiu consacrat udeghilor — o mică populaţie din Orientul îndepărtat, care numără în total 1400 de oameni — a arătat că în anii puterii sovietice ei au străbătut o cale de dezvoltare de la comuna primitivă la civilizaţia modernă.

Incă de la începutul secolului XX, la populaţia udeghe se mai puteau observa rămăşiţe ale relaţiilor patriarhale-gentilice. Udeghii erau grupaţi în 22 de ginţe, ducînd o viaţă seminomadă. In prezent ei duc o viaţă sedentară. S-a renunţat la împărţirea tradiţională a locuinţelor în încăperi separate pentru bărbaţi şi femei şi, odată cu aceasta, au dispărut interdicţiile umilitoare pentru ele. Intreaga populaţie udeghe este ştiutoare de carte.

●

INCEPÎND din anul 1945, Cehoslovacia a produs peste 80 milioane de discuri de patefon de toate tipurile. Dacă în anii dinainte de război în Cehoslovacia producţia de discuri era la un nivel foarte scăzut şi majoritatea acestora se importau, în numai cîţiva ani s-a reuşit să se rezolve problema producţiei discurilor microsion. La sfîrşitul anului 1959, producţia acestor discuri a atins peste trei milioane de bucăţi.

●

FOTOGRAFIA noastră nu înfăţişează o făptură preistorică, ci chipul unei

specii de maimuţe africane, aşa cum a fost prins de un obiectiv fotografic în grădina zoologică din Chicago (S.U.A.).

●

UN ENGLEZ s-a adresat serviciului de construirea şoselelor de la Roma, cu rugămintea să trimită specialişti în fosta colonie romană Britania, ca să arate englezilor cum trebuie construite şi întreţinute şoselele. Aceasta, în urma faptului că prin localitatea în care trăieşte trece o şosea, construită acum 1600 de ani de către legiunile romane, care, prost întreţinută, este plină de hîrtoape.

●

STINCA sub forma unui con de zahăr renumită în toată lumea, care formează „emblema" oraşului Rio de Janeiro, se împuţinează, deoarece ploile tropicale duc cu ele 60 tone de material anual. S-au alcătuit vreo duzină de proiecte pentru a apăra această curiozitate naţională braziliană de degradare totală.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

XV.

Radiaţiile deosebit de puternice ale soarelui se fac din ce în ce mai simţite. Despre o activitate organizată pe bordul „Pescăruşului" nici nu mai poate fi vorba, căci membrii echipajului sînt sleiţi de puteri.

Dar speranţele nu-i părăsesc. Ei ştiu că pe Pămînt se face totul ca să li se vină în ajutor. Doar Carter, ieşindu-şi din fire, îl copleşeşte pe Savu cu reproşuri absurde:

— Dumneata singur eşti vinovat. Mai bine mă lăsai pe Venus!

Din oră în oră, Dincă lansează prin radio apeluri către staţiile de urmărire de pe Pămînt şi de pe sateliţii artificiali. Dar nu soseşte nici un răspuns. Petrut, deşi abia poate ţine stiloul, notează zilnic întîmplările.

„Pescăruşul" îşi continuă drumul spre Soare. Astrul zilei e tot mai aproape, mai strălucitor. Dogoarea razelor sale străbate acum blindajul navei, făcînd să domnească în interior o căldură de iad. Totul pare pierdut...

... cînd deodată, din difuzorul aparatului de radio răsună semnalul de apel:

— Atenţiune „Pescărusul"! Atenţiune „Pescăruşul"! Nu disperaţi! Venim în ajutor! Peste o oră vom fi la voi!

Ca o săgeată de argint, racheta „Oriol" spintecă bezna cosmică. Incă un efort al motoarelor, încă un salt înainte şi nava cosmică sovietică ajunge în dreptul „Pescăruşului".

(Sfîrşitul în numărul viitor)

Roza vînturilor

Librării pentru... cățel

La New York s-a deschis de curînd prima librărie canină, unde se va vinde în exclusivitate literatură pentru cățel. Librăria aparține trustului „Barness and Fall" care și-a propus drept scop emanciparea patrupedelor milionare și dublarea profiturilor maxime. Pentru a fi pe placul organizatorilor, pionierii acestui comerț cu maculatură canină au decernat și cîteva premii literare. „Premiul clinilor de rasă" a fost decernat cărții „Cum trebuie să se comporte Boxy la o serată", de W. M. Charles North. Cartea „Și clinele meu poate deveni în scurt timp un cline aristocrat" de E. Foryth-Forrest a primit premiul „Toby-Rex" (un patruped răposat care a aparținut unei venerabile miliardare americane). Lucrarea „Monumente canine în cimitirul Long-Island" de L. E. Naylor a primit de asemenea un premiu de consolare în valoare de 10.000 dolari.

Săptămînalul „The New Yorker", care publica nu de mult această informație, arăta că nu este vorba de nici un fel de glumă, că librăria pentru cățel „Barness and Fall" există realmente în New York și își are sediul în Madison Avenue... „Acei care urmăresc emancipareа clinilor lor, scrie revista, sînt invitați să cumpere această literatură de specialitate comercializată cu atîta dezinteres de către casa „Barness and Fall". Săptămînalul se întreabă însă cu vădit interes: „Pe cînd și o librărie pentru pisicile americane?".

„Erudiție"

Știți care sînt cele 15 cărți care exercită o influență fundamentală asupra destinelor omenirii?... Dacă nu, consultați lista acestor „prețioase cărți întocmite de criticul irlandez Robert Bingham Downs și publicată în revista „An Leabplann" care apare la Dublin. Printre cele 15 cărți indicate de pretinsul critic irlandez figurează printre altele romane ca „Amantul doamnei Chatterley" de D. H. Flanagan, „Orașul copiilor" de M. S. Flanagan, „Hotel pentru femei" de Elsa Maxwell, „Aventurile lui Sherlock Holmes".

Cea de a 15-a carte înscrisă pe lista cărților nemuritoare este și lucrarea personală a celui care a întocmit lista — Robert Bingham Downs, — lucrare intitulată „Chei pentru nemurire".

Dacă de aceste cărți depind destinele omenirii atunci omenirea n-are nici un motiv să se bucure...

Un nas artistic

Nasul vestitei „Miss Sourire" a fost de curînd grav stîlcit de un imprudent automobilist în cursul unui accident pe una din soselele naționale ale Franței... Tribunalul din Pontoise a evaluat nasul accidentat la suma de 9.000.000 franci francezi vechi. Proprietara, Simona Badier, în vîrstă de 18 ani a primit în cele din urmă această sumă... Publicațiile de scandal din capitala Franței s-au ocupat de larg de acest caz care a prilejuit o nouă diversiune abilă, menită să abată atenția opiniei publice de la problemele vieții. Afacerea nu s-a oprit însă aici. Simona Badier a descris întîmplările nasului său într-un elegant volum cu planșe în culori. „Mon petit nez en danger" (Nășucul meu în pericol), editura Domat-Paris 1959. Precum se vede, nasul Simonei începe a pătrunde în viața artistică. S-ar putea ca după apariția lui în literatură să compară în muzică, pictură, sculptură etc.

Rubens, scos la licitație...

„Adorația păstorilor", vestitul tablou al pictorului Rubens, a fost scos la licitație zilele trecute la Londra de către galeria Sothely care nu a chitase impozitele datorate către comună de mai bine de 10 ani.

Tabloul a fost pictat în întregime de mîna lui Rubens în anii 1636-1637. Pictorul a lucrat mai bine de doi ani la această pînză. „Adorația păstorilor" a fost cumpărată de către un industriaș din Londra. Mai înainte un tablou de Cezanne, care avusese aceiași soartă, a încăput pe mîinile unui hotelier parizian ce și-a propus să-l revîndă la o sumă mult mai mare. Precum se vede tablouri celebre sînt obiectul unei specule deșănțate.

G. CUIBUȘ

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

RUSSU R. N. — **Cluj:** Rolul Eponinei din filmul „Mizerabilii" este interpretat de actrița Silvia Monfort.

NICOLAU ION. — **Galați:** În filmul „Citadela sfărîmată" rolul învățătoarei este interpretat de actrița Genoveva Preda care joacă în prezent pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești.

GRETA CIOLACHIAN — **București:** Rolul Louis din filmul argentian „Întîlnire cu viața" este interpretat de Enzo Viona.

TOMA EUGENIU — **București:** În filmul „Mizerabilii" rolul inspectorului Javert este interpretat de Bernard Blier. Nu este același cu interpretul din filmul „Inimă rece".

MADALINA CONDRESCU — **Ploești:** Nu cunoaștem adresa solicitată. Sperăm să vă fim de folos cu altă prilej.

NELLY POPESCU — **Sibiu:** Rolul Martha din filmul polonez „Atentatul" a fost interpretat de Rozen Kurowska. Îi puteți scrie pe adresa studiourilor din Lodz.

S. BARTHOLOMEU — **București:** Lucia Bosé a jucat în filmele „Simfonia dragostei", „Infidelele", „Moartea unui ciclist", „Nu-i pace sub măslini" și altele. Rolul principal din filmul „Fata cu ulciorul" e interpretat de Paquita Rico (Dona Maria). Primul succes cinematografic al lui Gérard Philippe este rolul prințului Mîșkin (1946) în filmul „Idiotul" după Dostoievski. Filmul care a avut cel mai mult succes este greu de stabilit. În filmul „Roșu și negru" regretatul actor a realizat o creație excepțională a personajului stendhalian Julien Sorel.

Descoperirea primului om

În vara anului 1959, soții Leakey făcînd cercetări lîngă lacul Tanganika la Oldoway (Africa) într-o regiune de ripe tocite și roase de vreme, în care fuseseră descoperite cu mulți ani în urmă (1931-1932) pentru prima oară aici, unelte de piatră cioplită cunoscute sub numele de „cultura prund" sau „cultura de tip Oldoway", au dat la iveală o întinsă vatră de locuit. Aci s-au mai găsit numeroase unelte, resturi fosile de rozătoare, reptile, păsări și pui de mamifere, care alcătuiau o parte din hrana făuritorilor uneltelor. Din oamenii de odinioară ce au trăit acum aproximativ 800.000 de ani s-au descoperit numai cîțiva dinți, un os temporal și un craniu aproape complet bine păstrat. După trăsăturile, caracterul acestui craniu s-a putut stabili că Zinjanthropul este o formă intermediară între australopitecine (deci între maimuțe) și oameni fosili.

Contemporan cu australopitecii și mai vechi decît pitecantropii, Zinjanthropul este cel mai vechi făuritor de unelte cunoscut pînă astăzi pe drept cuvînt considerat de descoperitorul său ca „primul om". Pentru nevoile lor de viață acești „oameni" de la Oldoway carnivori, răpitori de animale mici: păsări, pești, broaște, șopîrle, șobolani, șoareci și chiar pui de mamifere mari de pe atunci, foloseau pentru jupuit și tăiat unelte foarte simple, cu muchii tăioase, pe care le obțineau prin cioplirea bolovanilor de cremene, la unul din capete.

Unelte primitive ca cele descoperite la Oldoway au fost găsite în cîteva locuri în Africa și sudul Asiei iar pentru Europa singura descoperire este cea din țară de la noi în Valea Dîrjogului, regiunea Pitești. Răspîndirea acelorași forme de unelte pe trei continente ne arată calea urmată de hominidele străvechi: din Africa spre Asia trecînd prin Europa. Dovadă, vechimea mai mare a descoperirilor africane față de cele asiatice. La începutul cuaternarului, vreme îndelungată, pînă pe la mijlocul acestei perioade geologice, condițiile de viață relativ asemănătoare au impus acestor primi oameni un fel de viață asemănător și prin urmare aceleași necesități erau satisfăcute cu același tip de unelte. Descoperirea de la Oldoway prezintă o importanță deosebită pentru problema evoluției omului, dar și pentru înțelegerea descoperirilor din țara noastră. Cunoscîndu-l astăzi pe cel mai vechi făuritor de unelte: Zinjanthropus boisei, sîntem pe deplin îndreptățiți să afirmăm că autorul uneltelor de pe valea Dîrjogului trebuie să fi fost o formă premergătoare de legătură în timp și ca înfățișare între australopiteci și Pitecanthropus. Ne putem aștepta să fie descoperite și oasemintele fosile ale însăși făuritorului uneltelor de pe valea Dîrjogului. Și el ca și Zinjanthropul de la Oldoway va avea doar cîteva trăsături de om alături de bogate caractere de maimuță. Cu toată înfățișarea de maimuță pe care o aveau acești strămoși îndepărtați ai noștri, prin faptul că își făceau unelte, ei erau oameni. Descoperirile de la valea Dîrjogului au dovedit că primii oameni, cei dinți făuritori de unelte au muncit și au trăit și pe meleagurile patriei noastre, iar prin descoperirile de la Oldoway cunoaștem astăzi pe unul dintre reprezentanții celor mai vechi oameni.

Un proiect gigantic

Luna — izvor de energie

Luna — izvor de energie? Desigur, aceasta este de domeniul fantasticului — va spune neîncrezător cititorul. Și totuși energia Lunei va fi folosită în viitorul apropiat.

Este cunoscut faptul că fluxul și refluxul mărilor și oceanelor sînt rezultatul atracției Lunei. Savanții și inginerii sovietici au elaborat o serie de proiecte pentru folosirea mișcării acestor mase uriașe de apă. Unul dintre cele mai originale proiecte aparține inginerului sovietic N. G. Romanov, care arată posibilitatea îmbunătățirii climatului din Extremul Orient cu ajutorul „energiei Lunei".

Iată cum se petrec lucrurile. Marea Japoniei și strîmtoarea Tatară, unde curentul Kuroșivo aduce apă caldă, sînt despărțite de marea rece a Ohoțkului prin strîmtoarea Nevelsk, a cărei lărgime, în locul cel mai strîmt, este de aproape 7 km. Aici, la fiecare 6 ore, fluxul este urmat de reflux, astfel că apa caldă din strîmtoarea Tatară este dusă în marea Ohoțk, sau dimpotrivă, apa rece din marea Ohoțk este dusă în strîmtoarea Tatară. Inginerul Romanov a propus să se construiască în strîmtoarea Nevelsk un baraj cu porți, care să lase să treacă apa doar într-o singură direcție — din strîmtoarea Tatară apa caldă trece în marea Ohoțk. După proiectul autorului, prin aceste porți Luna va „pompa" mii de kilometri cubi de apă caldă. Acest volum echivalează cu apa pe care ar putea-o da trei rîuri Volga ce s-ar vărsa în marea Ohoțk.

Ce ar însemna realizarea acestui proiect? S-ar îmbunătăți clima Extremului Orient, ar dispare iernile aspre de aici, temperatura medie cea mai joasă în luna ianuarie ar fi de -10 grade; tundra și taigaua se vor acoperi cu păduri dese, cu livezi, cu grădini.

Un proiect gigantic, fără îndoială, dar întrutotul la îndemîna omului!

Noutăți... Curiozități

PRIMA CONDUCTA CARBONIFERA

Este ceva cu totul obișnuit transportarea la distanță a combustibilului lichid sau gazos, prin conducte. A sosit însă rîndul și combustibilului solid de a fi transportat în felul acesta. În bazinul carbonifer din regiunea Lvov (R.S.S. Bielorusă) se construiește prima conductă carboniferă cu o lungime de 61 km. Ea va lega una din minele bazinului cu o centrală electrică rațională.

Această conductă va funcționa în felul următor: puternice mașini vor fărîmița cărbunele, îl vor amesteca cu apă și apoi va fi pompat la o mare pătățune, pe conductă spre locul de destinație. Aici cărbunele va fi separat de apă și folosit apoi drept combustibil.

Acest nou mijloc de transport a cărbunelui va costa mult mai ieftin decît transportul său pe calea ferată.

PEȘTELE-TORPILA

Uneori plăcerea celor care înoată în mările din Sud, le este stricată de faptul că se simt curănțați, parcă ar fi atinși de o sîrmă cu curent electric. În realitate nu este decît un pește numit peștele-torpilă, care trăiește în apele litorale ale mărilor tropicale și subtropicale. Peștele-torpilă de mici dimensiuni nu este periculos; dar atingerea de el este neplăcută. În părțile laterale ale capului peștele are organele ce dețin energia electrică cu o tensiune de pînă la 300 volți și cu puteri de 7-8 amperi. Cu ajutorul energiei electrice peștele torpilă își doboară prada. El se hrănește cu moluște, răcușori, pești pe care-i fărîmițează cu ajutorul dinților săi plați. Peștele-torpilă trăiește pe fundul mării, îngropîndu-se în mîl sau nisip. Uneori însă, în zilele însorite, el se ridică la suprafață și atunci pot avea loc aceste întîlniri neplăcute pentru înotători.

CEL MAI SUDIC CENTRU POPULAT AL GLOBULUI

Pînă nu de mult cel mai sudic centru populat al globului era localitatea argentiniană Usuaia din insula Focurilor. După cel de-al doilea război mondial a apărut însă în Chile o nouă localitate numită Porto-Wiliams. Ea este situată în insula Navarin, are circa 350 de locuitori și este situată la 45 km la sud de localitatea Usuaia.

CE POPULAȚIE ARE GLOBUL?

Numărul total al populației globului este de peste 2,8 miliarde oameni (1958). Din acestia, mai bine de jumătate locuiesc în Asia și numai 14% în Europa.

Sporul anual al populației globului este de 45 milioane oameni, la fiecare mie se nasc anual 34 și mor 18 oameni. Astfel, într-un singur minut populația globului crește cu 85 de oameni, iar într-o oră cu mai bine de 5000 de oameni.

FRUCTE GIGANTE

Unul dintre cele mai mari fructe din lume este fructul palmierului de Saischel. Acest palmier este numit astfel, pentru că el crește în mod natural în insulele Saischel situate în Oceanul Indian la nord-est de insula Madagascar. Fructele acestui palmier se prezintă sub forma unor baloane de culoare verde măslinie, cu un învelîș cărnos și gras și cu un sîmbure foarte curios, care ne amintește două nuci prinse una de alta. În unele cazuri fructele acestui palmier ating dimensiuni considerabile, atingînd grosimea de 35 cm și o greutate de pînă la 25 kg! Pentru a se coace aceste fructe au nevoie de o perioadă de ...10 ani!

RECORDUL FEMININ DE ALTITUDINE

Unul din culmile cele mai înalte ale Pamirului este Mustagh Ata (7.546 m.) situat la Sinkiang. În 1894 exploratorul suedez Sven Hedin a fost tentat să facă această ascensiune și a reușit să atingă altitudinea de 7000 m. O expediție sovietică a reușit însă prima, în 1956, să atingă culmea Mustagh Ata (7546 m.).

În 1959 femeile din China care au început să se intereseze de alpinism au hotărît să participe la expediția chineză care și-a propus să ajungă la acest înalt vîrf. Expediția patronată de Clubul Alpin Chinez, fondat în 1958, se compunea din 47 persoane: 11 femei și 36 bărbați. Alpiniștii au stabilit 4 tabere succesive la altitudine de 4.500, 6.200, 6.800 și 7.200 m. La sfîrșit 8 femei și 25 de bărbați au reușit să atingă vîrful după mari eforturi și numeroase halte căci ei nu au utilizat oxigen. Acest succes a permis celor 8 chinezoaice să dețină recordul feminin de altitudine deținut pînă atunci de Claude Kogan.

MAGAZIN MEDICAL

Cum pot fi prevenite integral urmările scarlatinei

Scarlatina se prezintă azi, în general într-o formă ușoară. Pe de altă parte, mijlocul prețios de care dispunem astăzi în tratamentul scarlatinei — în speță penicilina — a dus la scurtarea considerabilă a spitalizării (de la 40 de zile altădată, la 6 zile actualmente), la eliminarea numeroaselor complicații și la o îmbunătățire a perspectivelor de sănătate a fostului bolnav de scarlatină.

În această situație favorabilă trebuie să atragem, totuși, atenția că scarlatina, chiar în forma ei ușoară, poate avea totuși consecințe tardive din cele mai grave, dacă acestea nu sînt sezisate la timp și tratate.

Orice bolnav de scarlatină — cu o formă uzuală ori ușoară de boală — primește astăzi un tratament zis „de sterilizare" cu penicilină, timp de cel puțin 6 zile, după care este eliberat din spital. Prin acest tratament se urmărește eliminarea din organism a agentului cauzal al bolii: streptococul hemolitic și se împiedică astfel toate complicațiile septice, altădată atît de frecvente (50% din cazuri) și de temut ale scarlatinei. Un tratament care are aceeași bază se va face pe baza indicațiilor și la ieșirea din spital.

După părăsirea spitalului copilul trebuie ferit de frig, de contact cu alți bolnavi și de oboseala fizică. Dacă analizele sînt bune, regimul alimentar va fi normal, variat și bogat, cu alimente proaspete, evitîndu-se numai conservele, condimentele și excesul de sare. Regimul alimentar va fi suplimentat cu vitamine: vitamina C și polivitamine.

Atenția părinților și controlul regulat al medicului trebuie să se îndrepte la convalescenții de scarlatină în următoarele direcții: Controlul rinichiului, Controlul articulațiilor pentru a se sezisa un reumatism scarlatinos tardiv, a cărui gravitate constă în complicațiile posibile de cord precum și Controlul inimii.

Examinarea periodică a organelor sus menționate este de mare însemnătate pentru asigurarea unei convalescențe fără nici o complicație tardivă a fostului bolnav de scarlatină.

Se vor mai da atenție și urechilor și sinusurilor, pentru depistarea și tratarea la timp a unei otite ori sinusite.

Trebuie avut o grijă deosebită pentru a se împiedica o nouă infecție streptococică. Suprapunerea unei noi infecții streptococice în perioada delicată a convalescenței poate duce la complicații severe renale ori cardiace.

Numai dacă vor urmări timp de o lună de la începutul bolii, cu atenție copilul și vor urma sfaturile medicului la ieșirea din spital, părinții pot fi siguri că au evitat și urmările tardive ale scarlatinei.

Prof. dr. M. VOICULESCU

Interesant și util

Pînă la înălțimea unei fințini de doi metri poate să bată șuvoiul de sînge dintr-o arteră mare, tăiată. Față de puterea cu care inima aruncă sîngele în artere este firesc ca oprirea lui să fie anevoioasă. De aceea, o legătură simplă nu este suficientă. Sîngele arterial trebuie oprit deasupra locului rănii printr-un garou de cauciuc.

Simțul mirosului este foarte dezvoltat la om. Cu toate acestea, oamenii se obișnuiesc ușor cu mirosurile tari și chiar cele neplăcute, căci la o excitație excesivă prelungită, organul mirosului răspunde printr-o „tocire" a simțului. Iată de ce găsindu-se ore întregi într-o atmosferă încărcată, cum ar fi o cameră în care se fumează mult, oamenii încep să nu mai simtă mirosurile neplăcute. Aerisiți cît mai des camerele, nu vă bazați numai pe simțuri.

INSTINCTUL ALIMENTAR ȘI TULBURARILE LUI

Instinctele sînt reacții complexe ale organismului, cu care animalele și omul vin pe lume, pregătiți de toată experiența înaintașilor lor. Aceste reacții sînt o îmbinare armonioasă a mai multor reflexe simple, în cadrul asigurării unor funcții vitale, la care contribuie structura întregului creier.

Instinctul alimentar se manifestă primul în cursul existenței organismelor. De la venirea lor pe lume, nou-născutii își caută hrana, uneori cu o dibăcie care ne uimește, dacă luăm în considerare lipsa lor generală de experiență.

Ceeace comandă instinctul alimentar sînt senzațiile de foame și de sete, care au o origine umorală (sanguină) și care declanșează senzația propriu zisă prin intermediul sistemului nervos. Cu alte cuvinte, sîngele unui animal sau al unui om înfometat are o altă compoziție de substanțe chimice decît sîngele unei ființe sătule, după cum cel al unui însetat este mai sărac în apă decît un sînge normal. Originea umorală a senzației de foame este dovedită de faptul că dacă injectăm sîngele unui cîine înfometat unui cîine sătul, acesta din urmă începe să prezinte mișcări ale stomacului, care nu reprezintă decît primele manifestări de foame. În starea de sete și de foame, schimbarea compoziției chimice a sîngelui excită unii centri nervoși de la baza creierului (hipotalamus) care comandă atît contractilele tubului digestiv, cît și secreția unor sucuri ale acestuia, amîndouă fiind semnale de foame care ajung conștiente din moment ce sistemul nervos a fost inițiat de ele.

La animalele superioare, și mai ales la om, instinctul alimentar depinde de centri nervoși foarte evoluați. Tulburările importante ale acestui instinct survin în urma unor leziuni ale unor centri nervoși, cum ar fi, de pildă, hipotalamusul (situat sub scoarța cerebrală). Cercetătorii au demonstrat că animalele cu leziuni hipotalamice au o predilecție deosebită la ingestia de grăsimi, și deci se îngrașă datorită unui instinct alimentar excesiv. Aceasta deoarece tulburările hipotalamusului sînt însoțite de o mărire a contractilor stomacului, ceea ce reprezintă în fond originea senzației de foame. Pe de altă parte, se știe că distrugerile, chiar foarte mici, ale unor grupuri de celule nervoase din hipotalamus situate lîngă locul de implantare în creier a glandei hipofizare, provoacă „diabetul insipid", o tulburare a metabolismului apei din organism, care duce la o eliminare exagerată de apă și consecutiv la o senzație arzătoare de sete. Sînt bolnavi cu infecții sau tumori ale acestei regiuni a creierului care consumă pe nerăsuflate cîteva kilograme de apă, ajungînd la cantități de 12-15 kilograme pe zi.

Segmentul cel mai evoluat al sistemului nervos, scoarța cerebrală, intervine și el în reglarea instinctului alimentar. Clinii care au suferit o extirpare a scoarței cerebrale au de cele mai multe ori, o poftă de mîncare exagerată. Dar nu numai atît: capacitatea lor de discriminare a hranei dispare și sînt în stare să înceapă să mestece vată, să muște farfuria și chiar să încerce să-și muște propriul picior. Același apetit exagerat, (bulimie), poate fi observat la unii bolnavi care au leziuni ale unei anumite părți din lobul frontal al creierului.

Dr. C. SĂNDULESCU

Bolnavi și medici

Din însemnările reporterului Agenduță

În veșnica mea căutare de fapte, însetat, intru la bufetul „X". Nici nu apuc bine să mă așez la masă, cînd, din dreapta mea o voce de bas mă strigă, invitîndu-mă la masa sa; mă uit și-l văd pe prietenul meu Costică. Mă așez și în așteptarea tovarășului ospătar mă uit cercetător prin sală și apoi la prietenul meu.

În fața sa un pahar aburind, cu o tuică bătrînă de Pitești, o porție de icre cu măsline și vreo două bucățele de pește.

— Te respecți Costică, ca întotdeauna! Îți faci poftă de mîncare!?

— De, dragă Agenduță, ce să-i faci, trebuie să ne mai îngrijim și de cele trupești! Și cît ai spune pește, icrele, măslinele și peștele din farfurie au luat drumul stomacului lui Costică, udate și ajutate de țuiculiță din pahar.

— Tovarășe ospătar, încă una te rog! Și apoi către mine, aprinzîndu-și o țigară: chiar adineauri am fost la policlinică și m-am consultat: am un ulcer de toată frumusețea și mă supără al naibei! dar mi-a dat doctorul un tratament și regim alimentar clasa una, așa că-l aranjez eu!

Văzîndu-mi privirea întrebătoare și nedumerită, aruncată asupra resturilor culinare din fața sa și la remarca mea asupra regimului, Costică, bunul meu prieten, îmi răspunse:

— Ei și tu, nu știi zicala? Nici toate ale doctorului și apoi, cum mă duc acasă nu mai beau decît lapte!

p. conf. dr. V. TOMESCU

Astenia nervoasă (II)

Cauzele astenei nervoase pot fi diferite: uneori boli mai mult sau mai puțin grave ale organelor abdominale. De pildă hepatita cu urmările ei prin tulburările de hrănire a creierului, cît și prin tensiunea nervoasă la care este supus bolnavul în așteptarea vindecării, poate slăbi rezistența generală și declanșa apariția unei astenii nervoase numită în aceste cazuri secundară.

Alteori nevroza astenică apare de sine stătătoare, în urma unor emoții puternice (șocuri psihice), supărări, conflicte, în urma unor eforturi intelectuale prelungite, îndeosebi a lucrului îndelungat cu cifre etc.

La baza astheniei nervoase stînd deci oboseala sistemului nervos, tratamentul se înțelege aproape de la sine: în primul rînd înlăturarea cauzei, apoi repaus intelectual total sau parțial pentru un timp oarecare, diferit de la caz la caz.

Un repaos activ al sistemului nervos (lecturi scurte, ușoare și plăcute, plimbări, distracții) în condițiile izolării temporare de mediul în care s-a produs nevroza astenică, într-o stațiune climaterică, de pildă, aduce mai repede vindecarea decît repausul inactiv în casă sau la pat.

Insistăm asupra faptului că astenia nervoasă, impresionantă în aparență, este în general o boală ușoară, în care aplicarea cu discernămînt a principiilor schițate mai sus însoțite de psihoterapie bine condusă, aduce vindecarea în cel mai mare număr de cazuri. Respectarea unui program de lucru ritmic, evitarea eforturilor deosebite, evitarea muncii în asalt, evitarea conflictelor, a șocurilor psihice, fac parte din profilaxia acestei boli iar prezentarea la specialist de la primele semne de boală împiedică de cele mai multe ori instalarea și agravarea ei.

Dr. R. DINU

Consultații

● În anumite cazuri de boală, salariații pot beneficia de transferul la un loc de muncă ușoară sau de reducerea programului de lucru cu un sfert din durata normală pe timp de cel mult 90 de zile calendaristice. Diferența de salariu care rezultă se plătește din bugetul asigurărilor sociale.

● Salariații bolnavi de tuberculoză primesc un ajutor material de 90 la sută din salariul tarifar, indiferent de natura contractului de muncă, vechimea neîntreruptă în muncă sau de absențele nemotivate avute anterior îmbolnăvirii. Pentru cazurile de tuberculoză pulmonară concediile se dau pe timp de 1 an, iar în cazurile de tuberculoză extrapulmonară de un an și jumătate.

● Pentru cazurile de boală propuse la pensionare concediile medicale se acordă pînă la sfîrșitul lunii următoare aceleia în care s-a făcut propunerea. În limitele acestei perioade întreprinderea sau instituția este obligată a întocmi dosarul de pensie și a-l depune la secția de sănătate și prevederi sociale, raională sau orășenească, de domiciliu al viitorului pensionar.

Erată

Punctele 16 și 17 din „Duceți un trai sănătos", publicat în revista noastră nr. 130, trebuie citite astfel:

16. Continuați să fumați, deși ați observat că vă face rău? DA = scade 5 puncte; NU = 0 puncte.

17. V-ați făcut controlul pulmonar prin microradiofotografie? DA = 5 puncte; NU = 0 puncte.

Igiena încălțămintei

Încălțămintea îndeplinește rolul de a apăra piciorul împotriva loviturilor, a asperităților solului, a frigului, umezelei, noroiului, prafului etc.

Încălțămintea însă nu trebuie să stînjenească desfășurarea mișcărilor piciorului în timpul mersului, nici circulația sîngelui și să permită o ușoară evaporare a transpirației.

De aceea încălțămintea trebuie să fie mai largă decît mărimea exactă a piciorului și să aibă forma acestuia.

Configurația anatomică a tălpii piciorului se aseamănă cu o boltă care se sprijină pe călcîi și pe partea dinainte a piciorului. Această boltă, formată din oase, articulații și ligamente, asigură elasticitatea mersului. În timpul mersului sub acțiunea greutății, această boltă se turtește puțin, lungimea piciorului putînd crește cu 1 cm pînă la 3 cm.

Dacă încălțămintea este strîmtă, degetele ajung să se încalece unele peste altele, să-și modifice direcția, să se îngroașe, să dea naștere la bătături, la unghii încarnate.

Încălțămintea strîmtă nu permite o aerisire a piciorului, duce la oprirea pielii, la apariția infecțiilor.

Totodată încălțămintea strîmtă, jenînd circulația, predispune la apariția varicelor.

Încălțămintea trebuie să aibă totdeauna și toc, a cărui înălțime nu trebuie să depășească 2-3 cm; rolul său este de a apăra călcîiul și de a păstra forma și elasticitatea bolții piciorului. Este tot atît de greșit dacă se poartă tocuri excesiv de înalte, ca și dacă nu se poartă tocuri de loc.

Așa cum am avut prilejul să arătăm într-unul din numerele anterioare ale revistei, tocul înalt purtat face să se deplaseze înainte centrul de greutate al corpului, provoacă o contracție permanentă a mușchilor piciorului și ai gambei, face ca mersul să fie nesigur și obositor.

Încălțămintea fără toc face mersul obositor, provoacă dureri în călcîie, duce cu timpul la slăbirea rezistenței bolții piciorului, favorizează apariția piciorului plat.

O încălțăminte igienică trebuie aleasă în funcție de anotimp.

Pentru anotimpul călduros se recomandă o încălțăminte împletită sau din pînză, care este ușoară și permite o aerisire mai mare a piciorului.

Pe timp rece și umed, cea mai bună încălțăminte este cea de piele, care păstrează căldura, nu se umezește și permite și o evaporare la nivelul pielii piciorului.

Piciorul trebuie să fie îmbrăcat întotdeauna într-un ciorap subțire sau gros, după anotimp. Rolul ciorapului este să mențină curățenia piciorului și să diminueze efectul frecării încălțămintei de picior în timpul mersului.

Încălțămintea folosită în timpul lucrului nu trebuie purtată în tot cursul zilei. Ajunși acasă, după terminarea zilei de muncă, ne descălțăm și îmbrăcăm papuci, dînd piciorului posibilitatea să se odihnească

Dr. D. NANU

E bine să știți că...

...celulele nervoase, după nașterea copilului, nu se mai înmulțesc. Ne născem deci cu o zestre de celule nervoase de care trebuie să ne folosim pînă la sfîrșitul vieții.

...celula nervoasă este cea mai sensibilă din organism la lipsa de oxigen: după o asfixie de cîteva zeci de secunde (lipsă de circulație a sîngelui prin spasm arterial) suferă alterații care se refac în zile și săptămîni; după 5 minute, alterațiile sînt foarte grave, aproape nevindecabile, iar după 7—10 minute de asfixie urmează moartea celulei. Aceasta în timp ce circulația dintr-o mînă sau un picior poate fi suspendată mai multe ore fără urmări grave.

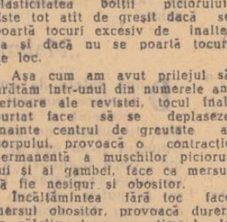

...organismul uman este un întreg. La specialist nu veniți cu un organ, ci cu toată ființa.

...sistemul nervos este cel care dirijează procesele de adaptare a organismului la mediu, procesele de apărare împotriva agenților vătămători din afara și dinlăuntrul corpului, procesele de vindecare a tuturor bolilor. Un organism cu un sistem nervos echilibrat se vindecă mai ușor decît un alt organism mai robust în aparență dar dezechilibrat nervos.

...într-o boală, prețuind un semn de ameliorare îl întîrnți și faceți un pas în plus spre vindecare. Privindu-l cu neîncredere și nerăbdare îl pierdeți.

...ați observat probabil, că dimineața, la deșteptare, simțim dorința de a freca la ochi. Aceeași senzație o avem și seara la culcare, cînd somnul ne ademenește. Aceasta se explică prin aceea că în legătură cu procesul de inhibiție a scoarței creierului, ce caracterizează starea de somn, activitatea glandelor lacrimale scade printre primele. Astfel, partea din față a ochilor este mai puțin umezită de lacrimi și aceasta declanșează o senzație de ușoară jenă și strînsoare a ochilor. Frecînd pleoapele, excităm mecanic glandele lacrimale și astfel mărim debitul de lacrimi.

Medicul vă sfătuiește

MARUSIA — *Brad:* Sigur că dorința dv. de a avea un copil sănătos și o nastere ușoară este pe deplin justificată. Sîntem convinși că prin controlul periodic la policlinica teritorială veți fi ajutată în îndeplinirea acestei dorințe. În afară de aceasta v-am recomanda broșurile: „Igiena sarcinii", editate de Institutul de Igienă. Serviciul de Educație Sanitară, pe care le găsiți la policlinici. Dacă aveți posibilitatea, procurați-vă și discurile Electrecord privind lecțiile în legătură cu „Nașterea fără dureri".

INA — *București:* Operații plastice de sîn se fac în serviciile de specialitate în caz de nevoie. Atît la spitalul Colțea cît și la spitalul de urgență din București se fac aceste intervenții care nu sînt grele și dau rezultate.

IRINA — *Bacău:* Trebuie neapărat să consultați medicul internist din policlinica dv. teritorială. Poate ați fi putut să vă ajutăm mai mult dacă cunoșteam vîrsta și alte date, rezultate din analize: de pildă glicemia (concentrarea zahărului în sînge) precum și un examen de urină.

M. C. — *Orașul Stalin:* Desigur că există în țară numeroși specialiști în chirurgie estetică. Atît la Institutul O.R.L. ce funcționează în spitalul Vasile Roaită, cît și la Institutul de Stomatologie din București, str. Plevnei, dorințele dv. pot fi satisfăcute.

NELU POPESCU — *București:* Astigmatismul nu are alt remediu decît cel pe care vi l-a recomandat medicul specialist oftalmolog. Vă sfătuim să purtați ochelarii cît mai mult. Cu timpul vă veți obișnui. Nu aveți altă soluție.

P. WAISS — *Ilimbolia:* Regretăm foarte mult că scrisoarea dv. nu ne permite să vă dăm un răspuns îmbucurător. Scheleta unei paralizii infantile la o distanță atît de mare de la boală, cu greu pot fi recuperabile. Totuși deoarece ne spuneți că nu ați mai făcut un control de ani de zile, poate că ar fi bine să vă prezentați la un serviciu de ortopedie care să aprecieze care este situația actuală.

ANA NICOLA — *Siret:* Este greu de precizat de ce anume boală suferiți dv. În orice caz nu plecați în vreo stațiune balneoclimatică înainte de a consulta medicul specialist în boli interne. Reiese totuși din scrisoarea dv. că ați trecut printr-o încordare nervoasă și este limpede că, chiar pînă la stabilirea unui diagnostic precis, reluarea unei vieți normale din toate punctele de vedere, vă va ajuta mult. Puteți lua și Nervatil cîte 3 tablete pe zi, timp de 15-20 zile, și după o pauză de 10 zile, să reluați tratamentul.

NICOLETA N. — *Huedin:* Pentru naev-ul său poate negul pe care-l aveți sub buză vă recomandăm să vă adresați serviciului de dermatologie pentru electrocauterizare. Nu vă temeți, acest lucru nu este deloc dureros. În orice caz evitați să mai iritați locul cu mîna, căci s-ar putea produce o infecție.

T. A. DUMITRIU — *București:* Adresați-vă de urgență medicului specialist urolog sau medicului specialist dermatovenerolog din policlinica teritorială de care aparțineți. Nu neglijați, deoarece boala, probabil venerică, se poate agrava și sfîrși cu consecințe neplăcute.

MELANIA SAVU — *București:* Fără îndoială că băile de aburi servesc și ele în cadrul unei cure de slăbire. Fără regim alimentar potrivit și eventual gimnastică nu se pot obține însă rezultate satisfăcătoare.

Dr. E. ALBU

Tabletele doctorului Siringeanu

— Diseară ești la noi, mi-a propus la telefon Mihai. Vezi să nu-ți faci alt program, sărbătorim ceva important.

Obiectul sărbătoririi l-am putut afla abia seara, în mijlocul prietenilor mei, așezat la masa împodobită ca de zile mari, cînd Mihai s-a ridicat cu paharul în mînă:

— Dragii mei, să închinăm în cinstea științei medicale și a demnului ei reprezentant, aici de față...

Atacul neașteptat la adresa modestiei mele a făcut să-mi năvălească sîngele în obraji.

— Da, iubiții mei, grație insistențelor pline de răbdare și argumentelor convingătoare ale amicului nostru, se împlinește azi o lună de cînd nici eu, nici Rodica, n-am mai aprins o țigare!

Am ciocnit veseli paharele și chiar ne-am îmbrățișat.

— Asta zic și eu surpriză! Cum de nu mi-am dat seama? fac eu mirat. Doar ne-am văzut de atîtea ori în ultima lună.

— N-am vrut să-ți spunem, de teamă să nu capitulăm și să ne facem de rîs. Dar îți-aduci aminte? De cîte ori venea vorba de țigare ziceam ba că adineaori am stins-o, ba că am fumat prea mult sau mai știu eu ce...

— Ei bravo! Povestește-mi cum ați procedat.

— Foarte simplu, începe Mihai. Numai și numai prin puterea voinței. Din prima zi, nici o țigare. Cred că așa e cel mai bine. Am mai încercat noi cu reducerea treptată a dozei, dar n-am

SPORT

PUNCTE DE VEDERE

Fără emoții nu se poate!

Meciul de volei Rapid-Slavia mi-a evocat insistent o altă dispută, desfășurată acum vreo două luni, tot între bucureșteni și praghezi, tot la Floreasca și tot... decisivă: e vorba de meciul de handbal în 7, Dinamo-Dukla. Și atunci, ca și lunea trecută, oaspeții au condus la început, lăsînd impresia că se vor detașa fără prea multă bătaie de cap. Și au trecut aidoma pe lîngă victorie — atunci, în ultimele minute, luni în setul trei — fără îndoială cel mai dramatic din întreaga întîlnire.

După 40 de minute de joc, Slavia conducea cu 4—2 la seturi — ținînd seama de eșecul feroviarilor, cu două săptămîni în urmă — și puțini mai sperau într-o victorie a culorilor noastre. Și iată că din nou — pentru a nu știu cîta oară în scurta mea carieră de cronicar sportiv — am văzut întrînd în acțiune, în mod hotărîtor, o liotă de spiriduși cunoscuți îndeobște sub numele de „factori psihologici".

Din acel moment, rapiditățile le rămăsese o singură posibilitate: să cîștige trei seturi consecutiv. Altminteri, fi așteptа — în cel mai bun caz — o victorie finală cu 3—2, deci 6—6 la seturi, deci eliminare sigură pe bază punctaverajului net favorabil praghezilor. Cît despre aceștia din urmă, ei mai aveau de făcut doi-trei pași, o nimica toată — asemenea alpiniștilor ajuns la cîțiva metri de creastă, după o escaladă de cîteva ore. Ducînd comparația pînă la ultima consecință, se poate spune că oaspeții noștri au atins chiar piscul cu vîrful degetelor, în faimosul set III, cînd au condus cu 12—10 și 13—12, dar aceștі cîțiva „centimetri" s-au dovedit mai greu de parcurs decît întregul traseu anterior.

Și cine ar îndrăzni să susțină că băieții lui Maly n-au luptat vitejește, în frunte cu căpitanul lor, care a scos cîteva „bombe" imposibile de pe linia de fund, a organizat ofensiva în seturile unu și trei, a făcut eforturi epice să-și anime coechipierii în clipele de derută. Că n-a reușit pînă la urmă — nu-i atît vina lui și a tovarășilor săi; este în primul rînd, dacă ne putem exprima astfel — vina adversarilor...

În ciuda bîlbîielilor din primul set, rapiditții au făcut o partidă excelentă, s-au apărat cu brio și au atacat furibund, chiar și atunci — sau mai ales atunci — cînd au simțit pe frunțile înfierbîntate adierea ghețoasă a înfrîngerii: Drăgan și Răducanu, Plocon, Ponova — chiar și Horațiu Nicolau, deși departe de forma lui de zile mari — au meritat din plin ovațiile entuziaste ale publicului bucureștean, acest colaborator la toate succesele reprezentanților noștri. O menționе specială pentru tînărul Pavel — care prin energia inepuizabilă și prin maturitatea stilului mi-l amintește pe Roman în perioada de apogeu a acestuia.

În ce mă privește, nu sînt de acord cu cei ce susțin că învingătorii de luni puteau să ne scutească de atîtea emoții.

Primo — pentru că Slavia Praga este, orice s-ar zice, o echipă mare: cu două excepții, e vorba nici mai mult nici mai puțin decît de campionii mondiali!

Secundo: pentru că spiriduși „psihologi" nu acționează în sens unic — și lucrul acesta trebuie observat cu toată seriozitatea.

În fine — terțo — pentru că o echipă care se cheamă Rapid, nu poate cîștiga fără să-și treacă suporterii prin toate flăcările iadului... Dacă unii amatori de volei se îndoiesc, să se adreseze, pentru edificare, colegilor de la fotbal!

Dan DEȘLIU

Varietăți

Graczyk a mărturisit

Lovitură de teatru în ciclismul profesionist. Alergătorul francez Jean Graczyk a recunoscut public și a făcut chiar declarații presei că ei, ca și majoritatea colegilor săi, timp de mai mulți ani nu a alergat în nici o cursă fără să fie „dopat". Graczyk a explicat amănunțit cum a devenit un rob al medicamentelor stimulative, începînd cu pervitina și terminînd cu metedrina și tonedronul, ultimele descoperiri în materie de doping.

„Am încercat totul — *a spus Graczyk* — toate produsele dar nu s-a „produs" nici o minune. Din contră de doi ani mi-am pierdut luciditatea și forța demarajului. Anul trecut în „Turul Lombardiei" mă aflam într-un grup de „evadați". Nu era mult pînă la sosire și întrevedeam o victorie. Pentru a fi mai sigur am înghițit o pastilă, „o încărcătură", cum spunem noi cicliștii, însă n-am mai apucat să ajung în vîrful Ghisallo. Pe urcuș m-au apucat niște crampe îngrozitoare și am abandonat. Știam de mult că stimulentele fac rău sănătății dar credeam că ele sporesc forțele. Toți cicliștii profesioniști spun la fel, argumentînd că fără doping nu reziști în pluton".

Aceasta a fost mărturisirea unui ciclist aflat pe marginea prăpastiei cu cîteva luni în urmă. De atunci Graczyk s-a hotărît să încerce o experiență considerată unică și de mare curaj printre cicliștii profesioniști. El și-a luat angajamentul solemn față de antrenorul său să nu mai folosească nici un fel de doping. După două luni de experiență Graczyk a obținut victorii pe care nici nu le spera în timpul „regimului farmaceutic": locul 1 în criteriul național, locul 2 în Milan — San Remo, victorie de etapă în Paris-Nice.

Sinceritatea lui Graczyk care a dat cărțile pe față nu convine însă unor vedete care-și bazează performanțele numai pe folosirea mai mult sau mai puțin rațională a dopingului. Mulți l-au acuzat că este un farsor. Fără îndoială că experiența lui Graczyk nu va putea lecui ciclismul profesionist de relele sale, dar ea aruncă o rază de lumină în culisele acestui sport și este un avertisment pentru întreaga lume profesionistă a sportului cu pedale.

I. G.

SPORTUL CELOR CINCI SPORTURI!

Se întreabă deseori pasionații întrecerilor sportive care să fie oare disciplina cea mai grea, care cere practicanților săi efortul cel mai susținut, munca cea mai migăloasă în programul lung de pregătire?

Mulți situează maratonul pe locul întîi în soara dificultății sporturilor. Alții opinează pentru cursa de 50 km schi, ori pentru întrecerea de mars măsurînd aceeași lungime. Sînt voci, și nu puține, care înclină pentru proba de înot pe 1.500 m, altele pentru probele de canoe care cer un efort prelungit într-o poziție incomodă, stînd în genunchi în barca instabilă ca și o coajă de nucă, pentru un meci de box, pentru o escaladă alpină, pentru o cursă ciclistă de lung kilometraj, pentru... Într-o lungă anchetă organizată pe această temă, credem că n-ar exista probabil nici un sport omis. Fie chiar și șahul.

Și totuși, după părerea noastră, unul dintre cele mai grele sporturi, dacă nu chiar cel mai greu, este pentatlonul modern care se compune el însuși din alte cinci sporturi nu numai foarte dificile ,dar chiar fără nici un fel de rudenie între ele: călărie, scrimă (spadă), tir (pistol viteză), înot (300 m) și cros (4.000 m)!

Din simpla enumerare a acestor sporturi reiese cu destulă claritate că pentru a practica pentatlonul modern trebuie adiționat un sumum de calități foarte complexe.

Cum s-a născut pentatlonul modern? „Legenda" (de o dată mai recentă) leagă apariția sa de o întîmplare de front, cînd un ofițer avînd de îndeplinit o dificilă misiune trebuia să străbată călare un traseu accidentat, să traverseze înot o apă, să urce o pantă atît de abruptă încît calul nu-i putea fi de nici un ajutor, și în tot acest timp să lupte cu iscoadele vrăjmașe.

În memoria acestui cel dintîi și necunoscut pentatlonist al lumii a luat ființă, ca sport, pentatlonul modern. La sfîrșitul veacului trecut, în Suedia au fost organizate primele întreceri de poliatlon. Din inițiativa suedezilor această disciplină a fost propusă să facă parte din programul Jocurilor Olimpice, urmînd să înlocuiască — după altfel secole — anticul pentatlon al elinilor, alcătuit din cursa pe un stadiu (cca 140 m), aruncarea suliței, aruncarea discului, săritura în lungime și lupte. Pentatlonul antic însă nu a ieșit complet din „scenă". Cu o mică modificare (1.500 m în locul luptelor) el continuă să figureze în rîndul probelor atletice consacrate.

Promotorul Jocurilor Olimpice moderne, pedagogul francez Pierre de Coubertin, a privit cu multă simpatie pentatlonul modern. Și iată că în 1912, la cea de a V-a ediție a J. O. de la Stockholm, întrecerea pe cele cinci sporturi figurează în program. Învingători, desigur, suedezii. Nici nu s-ar fi putut altfel. În această țară pentatlonul cunoștea cea mai mare dezvoltare. De altfel, cu excepția J. O. din 1936, la toate celelalte ediții proba de pentatlon modern a văzut o victorie suedeză.

Maestrul sportului Dan Ionescu, campion de pentatlon modern al R.P.R. în 1958 și 1959, în timpul probei de cros.

Răspîndirea tot mai mare pe care o ia această disciplină duce în 1948 la înființarea Uniunii Internaționale de Pentatlon Modern și la organizarea campionatelor mondiale, a căror primă ediție a fost găzduită în 1949 la Londra și s-a soldat cu victoria suedezului Bjurefelt. În următorii ani titlul mondial este deținut de compatriotul său L. Hall (învingător și la J. O. de la Melbourne). Dar dacă înainte pentatlonistii suedezi nu întîmpinau o rezistență prea serioasă la marile competiții, iată că din 1953 ei încetează să mai fie „cîștigători virtuali" încă înaintea întrecerii. La ediția disputată tocmai în Santiago de Chile, un succes răsunător repurtează maghiarul Benedek, devenit campion al lumii. După un an, la Budapesta, suedezii reciștigă titlul prin eforturile tînărului Björn Thofelt (fiul campionului olimpic din 1928). Aceasta a fost ultima victorie suedeză la campionatele mondiale.

Edițiile următoare au fost dominate net de sportivii sovietici. Deși cu un stagiu foarte scurt în arena internațională (au debutat în 1952 la J. O. de la Helsinki) pentatlonistii sovietici fac să se vorbească despre ei la mondialele de la Budapesta, tar un an mai tîrziu, la Macolin în Elveția, obțin o victorie strălucită prin Konstantin Salnikov. Urmașul său în vîrful piramidei mondiale a fost Igor Novikov, unul dintre cei mai fenomenali sportivi pe care-i cunoaște istoria. El a cucerit trei ani consecutiv titlul suprem, stabilind în această privință un autentic record. Larga participare a sportivilor sovietici la activitatea internațională a dat un puternic impuls pentatlonului modern. În U.R.S.S. s-au ridicat maeștri de seamă ai acestei discipline. În campionatele unionale, cu prilejul marei Spartachiade a Popoarelor, Novikov și Salnikov primesc replici viguroase din partea altor pentatloniști, printre care Rakitianski, Tatarinov, Tarasov, Savinov etc.

Un progres considerabil s-a înregistrat și în alte țări ale lumii. La un înalt nivel au ajuns pentatlonistii maghiari, germani, italieni, mexicani, elvețieni, finlandezi, polonezi.

Bine cotați în arena internațională sînt și sportivii noștri care în numai șapte ani (timp de cînd se practică la noi pentatlonul modern) au ajuns să se măsoare de la egal cu egal cu unii dintre cei mai de seamă maeștri ai lumii. Dumitru Țintea, Dan Ionescu, Wilhelm Roman, Nicolae Marinescu, Gheorghe Tomiuc și mulți alții obțin succese din ce în ce mai mari.

Pentatlonul modern, una dintre disciplinele cele mai dificile, cunoaște acum o răspîndire mondială și un număr uriaș de practicanți. Dovadă că tineretul nu se teme de greutăți. Dealtfel, pentatlonul modern fi învață să le învingă...

Valeriu MIHAIL

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

DON QUIJOTE

ȘI AUTORUL LUI:

Don Miguel de Cervantes Saavedra

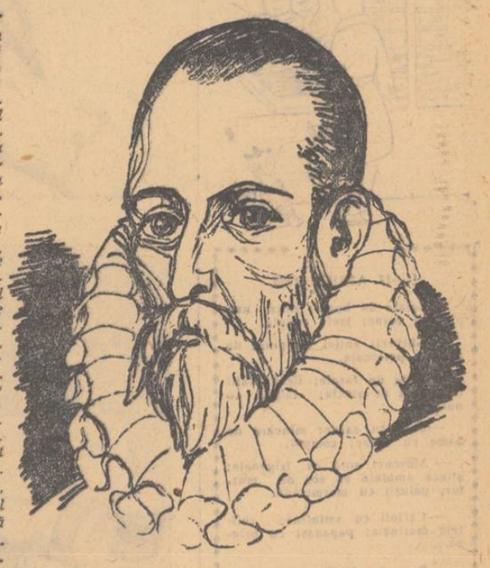

Desen de Beca RIND

9 octombrie 1547 — sînt așadar patru secole și peste un deceniu de atunci — pare să fie data nașterii marelui scriitor spaniol Don Miguel de Cervantes Saavedra, autorul lui „Don Quijote", primul roman modern. Ca și pentru Homer, ca și — mai tîrziu — pentru Cristofor Columb, mai multe orașe și-au disputat gloria postumă de a-l fi adus pe lume pe marele scriitor. Între Madrid, Sevilla, Lucena, Toledo, Alcazar de San Juan, orășelul Alcala de Henares s-a dovedit cel mai îndreptățit să revendice onoarea de a fi fost leagănul scriitorului. În adevăr, în 1765, la aproape un secol și jumătate după moartea lui Cervantes, i-a fost descoperit actul de botez și astfel toate disputele au încetat.

Era al patrulea copil din șapte, al unei familii de nobili, fiul unui hidalgo sărac, Rodrigo de Cervantes și al Donei Leonor de Cortinas.

Sărac, dar mîndru, Don Rodrigo s-a îngrijit să asigure fiului său o educație aleasă. Manifestînd încă din fragedă tinerețe vederi și concepții liberale, la vîrsta de 22 ani Miguel de Cervantes și-a publicat primele încercări literare, — o culegere de versuri legate de moartea Elisabetei de Valois, mărîtată la frageda vîrstă de 15 ani cu despoticul rege Filip II, brutalităților căruia s-a atribuit dealtfel trecerea prematură din viață a tinerei regine. Compunînd versurile acelea elegiace, Cervantes lua o poziție de frondă față de atotputernica monarhie spaniolă, curtea unui imperiu uriaș, un imperiu „în care soarele nu apunea niciodată". De act încolo, biografia scriitorului va fi ea însăși un dramatic roman de aventuri și întîmplări tragice sau mărețe.

Într-o epocă în care începuse lupta dintre forța înfricoșătoare a coaliției dintre imperiu și biserică (care manevra îngrozitorul instrument al Inchiziției) și, de partea cealaltă, popoarele subjugate, susținute de propagatorii științei, ai rațiunii, Cervantes ia fățiș partea mulțimilor oprimate.

În 1568, anul morții tinerei regine, Miguel de Cervantes se află la Madrid în căutarea unui rost. Ocazia i se oferă în 1570, cînd află că legatul papal, cardinalul Giulio Acquaviva, are nevoie de un valet. Slujba — în concepția vremii— nu era dezonorantă pentru un tînăr hidalgo sărac. Cardinalul, care citise versurile tînărului, îl agrează și iată-l pe Cervantes pornind spre Italia, în calitate de camerist al înaltului prelat, — prilej pentru el de a vizita marile centre italiene, de a face cunoștință cu viața din Roma și Veneția, din Milano și Neapole, din Messina și Parma, prilej de a se instrui, de a-și completa cunoștințele.

Don Miguel de Cervantes nu rămîne multă vreme în această slujbă, căci în același an 1570, organizîndu-se o flotă italo-spaniolă care urma să alunge pe invadatorii osmanli din insula Cipru, el se înrolează și ia parte la lupte, fiind rănit de trei focuri de archebuză. Se vindecă, dar mîna stîngă îi rămîne, pentru tot restul vieții, mutilată.

„Ciungul de la Lepanto" (locul bătăliei dintre spanioli și osmanli) i se va spune de aci înainte lui Cervantes, spre mîndria acestuia, care se va făli toată viața cu rănile căpătate cu fața la inamic.

În 1572 Cervantes își reia locul printre ostașii spanioli, participînd la cîteva bătălii, — pînă în 1575, cînd vasul pe care călătorește este capturat în apropiere de Majorca, de o căpetenie a piraților turci, arnăutul Dali Mami. Sclav în Alger timp de 5 ani, Cervantes este vîndut beiului din Tunis și iată că în 1580, cu puțin timp înainte de a fi trimis la Constantinopol, sosește din Spania suma cerută de stăpînul de sclavi ca preț de răscumpărare.

Eliberat, Cervantes se înapoiază în Spania. Avea 34 de ani și încă multe iluzii, dar cei care ar fi trebuit să-l ajute, curtea și mărimile ei, îl primesc cu ingratitudine. Nu i se acordă măcar titlul de căpitan, care i se cuvenea în urma atîtor campanii. Mai îndeplinește o scurtă misiune militară în Portugalia, unde are un copil natural, unicul său copil de altfel: dona Isabella de Saavedra.

Revenind în Spania, Cervantes se va consacra în întregime primei sale pasiuni — literatura. La Madrid se îndrăgostește. Iar la 14 decembrie 1584 se căsătorește cu aleasa inimii, dona Catalina de Palacios Salazar y Vosmediano, dintr-o familie de nobili la fel de săracă ca aceea a Cervantesilor.

Începe să scrie și publică romanul său „Galateea" care se bucură de mult succes, după care se consacră scrierilor dramatice, atît de prețuite pe atunci datorită operei prodigioase a lui Lope de Vega, încît tiparului tragedia în stil antic „Numantia". Din păcate, aceste prime opere literare nu aduc scriitorului și mijloacele elementare de existență, astfel că Miguel de Cervantes este nevoit să ocupe o slujbă în administrația regatului, — episod nefericit, căci, nepriceput în numărarea banilor și în cultivarea vanităților superiorilor săi, irită orgoliul unui oarecare alcade, care-l aruncă în închisoare la Sevilla. De altfel nu va fi ultimul popas în închisoare al scriitorului. În 1602 și, apoi din nou, în 1605, Cervantes mănîncă pîinea deținuților, — ultima oară învinuit fiind de asasinat, pentru că adăpostise un muribund atacat în miez de noapte în chiar pragul casei sale. Curînd i se dovedește însă inocența și este eliberat.

Aceste avataruri nu impresionează desigur pe nimeni, căci cu tot succesul romanului său „Galateea", numele lui Cervantes a fost repede uitat. Cînd, în 1604 apare prima parte a lui „Don Quijote", romanul stîrnește un interes neegalat pînă atunci de o lucrare literară. 30.000 de exemplare — cifră uluitoare pentru acea vreme — sînt epuizate în decurs de 2 ani. Un tiraj care concurează pe acela al bibliei însăși. Succesul depășește repede granițele Spaniei și cartea este tradusă, încă în timpul vieții autorului, în mai multe limbi europene.

Abia în 1615 apare cea de a doua parte a lui „Don Quijote". În 1616, în plină glorie literară, Don Miguel de Cervantes moare și este înmormîntat — se pare — în mînăstirea trinitarienilor desculți.

Nici o urmă a mormîntului genialului scriitor nu s-a păstrat, — a rămas însă, uriașe, nepieritoare peste veacuri, opera lui Cervantes și, mai presus de toate, „Don Quijote", frescă vie a unei societăți și a unei epoci, impresionant portret al unei ființe ideale, care deși ridicolă, deși grotescă, emoționează prin curățenia și noblețea sentimentelor sale alese, pătrunse de umanitate.

Cerînd imprimarea, pe coperta primei ediții a lui „Don Quijote", a semnificativului mesaj de încredere în progresul umanității: „Post tenebras spero lucem" („După întuneric, sper lumină"), Cervantes a fixat el însuși țelurile cărții sale.

Critica burgheză a încercat adesea să caracterizeze opera lui Cervantes ca o carte umoristică, hazlie, un savuros roman cavaleresc și atîta tot, — lipsit de orice semnificații mai adînci. Fără îndoială că umorul se revarsă spumos și irezistibil din paginile romanului lui Cervantes, dar valoarea adevărată a lui „Don Quijote" o constituie necruțătorul tablou critic pe care autorul îl face stărilor, faptelor și stăpînitorilor timpului său, Spaniei feudale și retrograde.

PABLO PICASSO „Don Quijote"

★

Pentru cititorii noștri — pentru cei care nu l-au citit și chiar pentru cei care l-au citit — VOM PUBLICA, ÎNCEPÎND CU NUMĂRUL VIITOR, ÎNTR-O VERSIUNE ADAPTATĂ ȘI ILUSTRATĂ, EPISOADELE PRINCIPALE ALE NEMURITORULUI ROMAN AL LUI CERVANTES.

Cititorii „MAGAZINULUI" vor urmări desigur cu mult interes uimitoarele întîmplări ale iscusitului hidalgo Don Quijote de la Mancha și ale scutierului său, Sancho Panza.

V.

Pasionanta întîlnire Botvinik - Tal în cuvinte și imagini

De la stînga la dreapta: 1) — Da, da, e interesantă varianta aleasă de Botvinik...; 2) Șahistul din India e mulțumit: Tal a ales apărarea... Indiana veche!; 3) — Zău dacă înțeleg ceva. De ce o fi mutat Tal calul la f4? se întreabă dirijorul Iuri Feier; 4) Situație complicată; 5) Desigur, un suporter al lui Tal.

CRAVATA LUI BOTVINIK

Între cravată și strategie șahistă nu există, aparent, vreo legătură. Dacă cravata aparține însă lui Mihail Botvinik și campionul lumii se află într-o partidă oficială, atunci legătura devine evidentă: cravata e pur și simplu un barometru al atmosferei șahiste. Cînd e smucită nervos, spectatorii din Teatrul Pușkin sînt siguri că pe tabla de șah ceva nu e în regulă, că Mihail Tal a făcut iar una din mutările sale neobișnuite și l-a surprins pe campionul mondial... Cînd, dimpotrivă, cravata este aranjată tacticos, nu mai e nici o îndoială: poziția lui Botvinik e bună.

Tal în timpul desfășurării unei partide

Botvinik este un cunoscut pentru caimul său, pentru uimitoarea sa stăpînire de sine care îi permite să se concentreze la maximum și să nu acorde atenție tabiei cu 64 patrate și ceasului de control. Antrenorul său relată, cu cîțiva ani în urmă, că înainte de a începe un turneu în străinătate, pentru a evita senzațiile noi care l-ar putea distrage Botvinik a făcut întîi o recunoaștere a drumului de la hotel la sala de joc și apoi, în tot timpul turneului, nu a schimbat niciodată itinerariul fixat! În timpul turneelor Botvinik nu citește cărți, nu vorbește la telefon, nu merge la cinema sau la teatru (deși soția sa, ca și soția lui Tal, este artistă). Singura excepție pe care o face este cu ziarele din care citește totul în afară de rubrica de... șah!

Și Tal are, ca să spunem așa, o „cravată". Cînd se ridică în picioare și începe să se învîrtă în jurul mesei de joc așteptînd cu înfrigurare mutarea lui Botvinik, atunci se știe: Tal a dezlănțuit atacul! Dar în asemenea cazuri nu mai e suficientă analiza mintală a poziției înfățișate pe cele două mari table de demonstrație. Spectatorii încep să folosească minusculele șahuri de buzunar pentru a analiza febril multele variante pe care le-a calculat „vrăjitorul din Riga". Și cît de mare e satisfacția cînd descoperi intențiile chalangerului și anticipezi mutările din partidă!

Cînd Tal conducea cu 5—2 mulți amatori de șah credeau că numai un miracol îl va salva pe Botvinik. Răspunzîndu-le acestora prin intermediul revistei „Literatura i jizni" marele maestru suedez Stahlberg — arbitrul principal al meciului — a spus: „Eu nu cred în miracole. Șahul e artă și totodată o știință. Într-un astfel de maraton șahist de 24 partide întîmplarea joacă un rol cu totul secundar. Dacă Botvinik va folosi în mod rațional timpul său de gîndire și va găsi „cheia" stilului de joc al lui Tal atunci cursul disputei se va schimba". Judecînd după partidele din runda a opta și a noua, se pare că Botvinik a găsit „cheia". El a reușit să scape de sub acea tensiune psihologică pe care Tal o crea în mod voit prin mutări fulgerătoare, neașteptate, puerile în aparență dar care îl aduceau pe campionul mondial în viitoarea bătăliei...

Și va menține Tal avantajul? Va bate pînă la urmă Botvinik? Asemenea întrebări își pun iubitorii șahului — și nu numai ei — în întreaga lume. Șahiștii au însă un prilej de satisfacție. În legătură cu acest eveniment presa internațională este de o operativitate neobișnuită în șah, publicînd partidele meciului chiar a doua zi după ce au fost jucate. La aceasta contribuie desigur și faptul că Agenția TASS transmite mutările partidei imediat ce sînt efectuate, în întreaga lume! Interesul uriaș pentru această întîlnire este justificat atît de frumusețea partidelor, de diferența de stil de joc și de vîrstă, cît și de evoluția neașteptată a scorului și de maniera în care a pierdut Botvinik partidele din prima fază. După victoria uimitoare a lui Tal din prima rundă, ziarul francez „Combat" a scris despre „marele șoc" al campionatului mondial de la Moscova. Cînd scorul era de 5—2 pentru Tal, ziariștii l-au asaltat pe marii maeștri:

— Ei, cine va cîștiga?

— Tal, a răspuns, categoric, Viktor Korcinoi, noul campion al U.R.S.S.

— Botvinik, a răspuns, la fel de categoric, Paul Keres.

— Victoria va fi obținută la mare diferență, a declarat la rîndul său David Bronstein, înainte de a pleca la Mar del Plata. În mod diplomatic Bronstein n-a precizat însă cine va fi cîștigătorul.

Primul meci pentru campionatul mondial de șah s-a desfășurat în 1886. Cel de la Moscova este al 23-lea. În afara lui Botvinik, coroana de campion al lumii a mai aparținut șahiștilor Steinitz, Lasker, Capablanca, Alehin, Euwe și Smislov. Meciul Alehin — Capablanca, cîștigat de șahistul rus, a cuprins cele mai multe partide (34). Botvinik a cucerit titlul de campion mondial în 1948 în meciturneu cu Euwe, Keres, Reshewski, Smislov, l-a păstrat în 1951 în fața lui Bronstein, l-a pierdut în 1957 în favoarea lui Smislov dar l-a recucerit un an mai tîrziu.

Printre cei care urmăresc meciul rundă cu rundă la Teatrul Pușkin se află, ca invitat de onoare, și un om virstnic, înalt, spătos. Este fostul campion mondial de șah din 1935—1937, olandezul dr. Max Euwe. Citeodată, urmărind partida dintre Botvinik și Tal, Euwe rămîne pe gînduri și privește cu melancolie la cei doi titani ai șahului. În urmă cu 12 ani, în aprilie, el a jucat la Moscova în partea a doua a meciului-turneu pentru titlul de campion mondial rămas vacant prin moartea lui Alehin. Dar atunci nu a reușit alurei concursului. Din 20 de partide nu a reușit să obțină decît 4 puncte! Iar Botvinik l-a învins în întîlnirile directe cu 3,1/2 la 1,1/2. Specialist în mașini electronice. Euwe a vizitat acum și un institut de cercetări din Moscova. Bineînțeles că după discuțiile tehnice a urmat o mică digresiune șahistă. Cineva a întrebat:

— Doctor Euwe, după părerea dv. care va fi rezultatul meciului Botvinik—Tal?

Fostul campion al lumii a răspuns glumind:

— La noi în Olanda nu există încă mașini care să dea prognoza în materie de șah...

În ceea ce privește prognoza trebuie pomenită o scrisoare amuzantă apărută în „Sovietski Sport". Conferențiarul Mihail Garkavi relata în această scrisoare că, la întrebările prietenilor, prognoza lui e sigură: campionul lumii va fi... un Mihail!

Botvinik în fața mesei de joc

În fața Teatrului Pușkin. Nu stai în fotoliu, în schimb poți comenta în voie mutările jucătorilor.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Meniul săptămînii

11—17 APRILIE 1960

— Salată de boeuf; praz umplut cu carne; mere coapte.

— Ghiveci; șnițel cu piure de cartofi; portocale.

— Supă de fasole; ficat prăjit cu salată de sfeclă; tăiței cu nuci.

— Borș cu carne; mîncare de bame cu carne; compot.

— Morcovi sote cu frigănele; știucă umplută cu sos de muștar; găluști cu marmeladă.

— Cartofi cu smîntînă; chiftele marinate; papanași cu brînză.

— Borș de sfeclă; plachie de crap; ruladă cu frișcă.

Știucă umplută

CANTITĂȚI: 1 știucă de circa 1 kg., miez de la două felii de pîine albă, 3 cepe, 3 linguri ulei, 2-3 ouă, sare, piper.

Se curăță știuca, se spală, se taie capul, se desprinde pielea de la cap și se trage încet în spre coadă. Dacă mai rămîne carne pe pielea trasă, se rade cu dosul cuțitului. Pielea se sărează și se lasă la o parte. Se desface carnea de pe oasele peștelui și se dă prin mașina de tocat împreună cu miezul de franzelă muiat, în lapte sau în apă, și cu ceapa tocată mărunt și prăjită ușor în ulei. La tocătură se adaugă sare, piper, o linguriță pătrunjel tocat și ouăle bătute spumă. Se amestecă totul și se umple capul și pielea știuci, dar nu prea îndesat. Se așează pe o tavă bine unsă cu ulei, se stropește cu ulei și se dă la cuptor. Din cînd în cînd peștele se unge cu uleiul scurs în tavă. Cînd este gata, se așează pe o farfurie lungă, iar după ce s-a răcit se taie în felii de grosimea unui deget. Se adună feliile la un loc ca să aibă forma peștelui întreg, se așează capul și se garnisește împrejur cu felii de ouă răscoapte. Se servește cu sos de muștar. Dacă mai rămîne tocătură, se fac chiftelușe, care se prăjesc în ulei.

Sos cu muștar

2-3 linguri de muștar, se freacă cu ½ linguriță de zahăr pudră, un praf de sare, 2-3 linguri ulei și puțin oțet sau zeamă de lămîie.

Sos de muștar cu smîntînă

1-2 linguri de muștar, se freacă cu o linguriță de zahăr pudră un praf de sare, o lingură ulei, ½ pahar smîntînă, o lingură zeamă de lămîie.

Ruladă cu frișcă

CANTITĂȚI: 6 ouă, 6 linguri zahăr pudră, 4 linguri rase făină, 3 linguriță cacao, 350 gr. frișcă pentru umplutură.

Se freacă gălbenușurile cu zahărul pudră pînă se face ca o cremă. Se adaugă făina, și cacao, iar după ce am amestecat bine, spuma de albușuri. Compoziția se toarnă într-o tavă dreptunghiulară unsă cu ulei și presărată cu făină și se coace la foc potrivit. Cînd s-a rumenit frumos, se răstoarnă pe un fund de lemn acoperit cu un șervet ud și bine stors, se acoperă și se lasă să se răcească complet. Se pune apoi frișca în strat uniform de gros și se rulează cu ajutorul șervetului. Se așează pe un platou și se garnisește cu zahăr pudră vanilat.

Maria DELEANU

NOUTĂȚI

Astăzi vă facem o scurtă prezentare a unor noi sortimente de produse lactate. Cele circa 140 de sortimente, care se produc astăzi, în majoritatea cazurilor în fabrici moderne, cu hale mari, spațioase, sînt o dovadă a preocupării care există în acest sector pentru satisfacerea cerințelor mereu crescînde ale consumatorilor.

Fotografiile noastre prezintă 3 grupe mari de produse și anume: 1) produse lactate dietetice, 2) creme de brînzeturi topite și 3) produse lactate aromatizate și răcoritoare.

1) Din grupa noilor produse lactate dietetice fac parte și unele produse preambalate ca brînza dietetică de vacă.

Brînza dietetică de vacă este un produs ușor asimilabil. E bogată în proteine de origină animală și conține aminoacizii de bază necesari bunei desfășurări a organismului în creștere și refacerii țesăturilor organismelor mature. Brînza dietetică de vaci, bogată în metionină, este foarte indicată în afecțiunile de ficat.

Brînza de Făgăraș este un produs care se obține din amestec de brînză dietetică de vaci de calitate superioară cu smîntînă. Este o sursă bogată de proteine și grăsimi ușor comestibile. Este prezentată în pahare de carton parafinat și este destinată, mai ales consumului pe loc, are o valoare energetică de circa 1.500 kilogramcalorii pe kilogram de produs.

2) Creme de brînzeturi topite.

La fabricarea lor se folosesc șvaițer (Netuș, Cibinul, Tartina) brînza de tip Olanda (Poeniță) precum și adausuri ca: șuncă pastificată (Cibin), pastă de tomate sau semințe de țelină (Tartina).

Sînt prezentate într-o formă atrăgătoare și igienică (tuburi de aluminiu de 100 gr) au un gust deosebit de plăcut și o valoare nutritivă ridicată. Practic pentru excursioniști și pentru gospodine atunci cînd vor să prepare sandvișuri.

3) Produse lactate aromatizate și răcoritoare:

Fructola: *lapte pasteurizat cu adaos de zahăr și arome naturale (lămîie, portocală) sau cu adaos de cacao și extract de calfea malt și cicoare. Servește ca băutură răcoritoare, foarte recomandabilă pentru copii.*

Am prezentat unele din sortimentele care au și fost livrate magazinelor noastre de stat. În ce privește noile sortimente pentru cel de al II-lea trimestru al anului 1960 se preconizează punerea în fabricație a cremei de Focșani, a unor sortimente de brînzeturi fermentate preparate din lapte de oaie și a cașcavalului afumat din lapte de oaie.

Rica NICOLESCU

Sfaturi cosmetice

TATIANA — Mediaș: 1) În cazul dv. (ten gras) puteți folosi pentru peteleo cafenii pe de față următoarea loțiune: hidrochinon 6 g., acid fosforic 1 g., alcool 40 g., apă 6 g. Soluția se va păstra într-un loc ferit de lumină. Dacă tenul vi se usucă este necesar să-l ungeți cu crema Lanolina sau crema polivitaminată Velur 2) Pentru creșterea genelor puteți folosi uleiul de ricin proaspăt. Se perie zilnic genele pornind de la rădăcină spre vîrf. 3) Sînt cazuri cînd după o depilare electrică nereușită părul crește din nou, însă aceste cazuri sînt rare.

VIOLETA T. — Gura Humorului: Pentru tenul excesiv de gras, puteți folosi următoarea loțiune: acid salicilic 1 g., camfor 1 g., alaun 1 g., alcool de 90° 35 g., apă 65 g., Veți șterge obrazul dimineața și seara cu un tampon de vată înmuiat în această loțiune. Pentru o perioadă de timp (2—3 luni) evitați grăsimile, condimentele, sosurile, conservele, mezelurile.

MIHAI APOSTOL — București — Vă rugăm să ne indicați o serie de date în legătură cu părul dv. și anume: dacă este gras sau uscat, dacă aveți mătreață multă, dacă ați suferit de o boală gravă, sau umblați mult cu capul acoperit etc.

V. M. B. — Tîlișca Sibiu — Pentru a vă putea indica tratamentul pistruilor este necesar să-mi comunicați dacă tenul dv. este uscat, gras sau normal.

A. C. — După bărbierit este recomandabil să dați pe față cu următoarea soluție: acid boric 3 g., acid salicilic 1 g., camfor 0,50 g., menthol 0,10 g., alcool 30 g., apă 70 g. Dacă tenul este foarte sensibil și se irită ușor trebuie să aplicați după bărbierit o cremă cum este crema Elida de zi și apoi să vă pudrați. Procedînd în felul acesta veți reuși să evitați și coșurile care vă apar mereu din cauza iritării și infectării pielii.

T. S. — București: La vîrsta dv. nu este încă necesar să începeți cu tratamente cosmetice. Avînd un ten uscat ar fi recomandabil să vă ungeți obrazul cu cîteva ore înainte de culcare cu crema polivitaminată Velur. După 2—3 ore o ștergeți cu un tampon de vată astfel încît obrazul să respire în voie în cursul nopții. Dimineața spălați obrazul cu apă rece, aplicați puțină cremă și apoi un strat de pudră. În cazul dv. (ten uscat) nu este indicat să aplicați pudra fără a unge pielea în prealabil cu cremă, deoarece îi accentuați uscăciunea. Seara înainte de aplicarea cremei obrazul trebuie curățat indiferent dacă vă pudrați sau nu. În acest scop puteți folosi un lapte de curățat pe bază de lanolină cu următoarea formulă: lanolină anhidră 10 g., săpun obișnuit 2 g., unt de cacao 5 g., borax 1 g., apă 90 g.

MILA B — Tg. Mureș, ADRIANA — Anina și S. T. — Lugoj — Vă rugăm a ne da mai multe detalii.

CORNELIA — Pitești: Pentru tenul uscat puteți folosi Crema Lanolină pe care o găsiți în comerț. Crema Nivea pe care ați întrebuințat-o pînă în prezent nu este suficient de grasă pentru tenul dv. Formarea ridurilor poate fi evitată dacă vă veți controla permanent atitudinea, întrucît ați ajuns în situația actuală, tocmai din pricina obiceiului dv. de a vă încreți fruntea.

LILI — Lugoj: Rețeta depilatorului pe care o solicitați este următoarea: colofoniu (saciz) 500 g., ceară galbenă 100 g. Se topesc și se lasă să se răcească atît cît este necesar pentru a fi suportat pe piele. Se aplică în fâșii. După scoaterea fâșiilor se dezinfectează regiunea depilată cu alcool și se pudrează cu pudră de talc. Întrebuințarea lui o perioadă mai îndelungată face ca părul să se împuțineze. Epilarea electrică făcută de un bun specialist nu trebuie să lase urme.

Anca BOGDAN

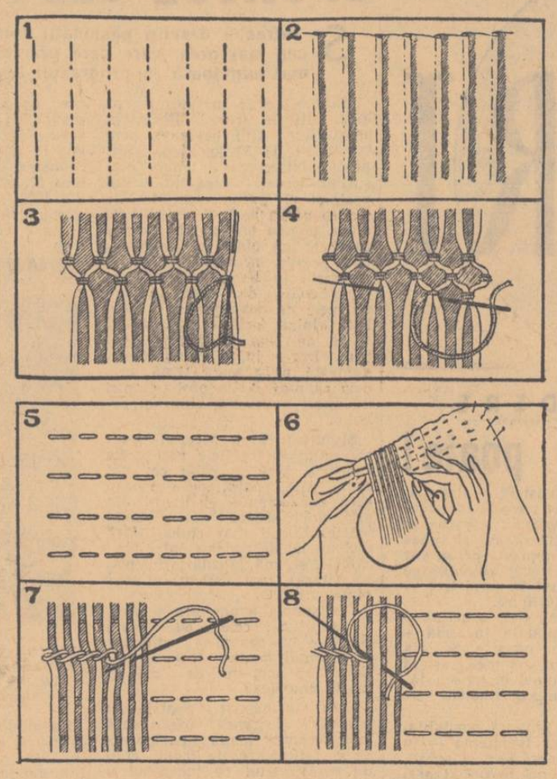

FAGURI DE ALBINE

Mai multe cititoare ne-au cerut să le arătăm cum se lucrează punctul denumit „nids d'abeilles" (faguri de albine). Înainte de toate, să le spunem că acest punct se folosește cu precădere la cămășile naționale, la „ii", cu osebire în regiunile Sibiu și Tg. Mureș.

Pentru executarea acestui punct sînt mai indicate materialele subțiri, neapretate, pe cît posibil nesifonabile (pînza topită, mătasea naturală sau nylonul). Desenele de mai sus vor ajuta cititoarele noastre să învețe cum se lucrează acest punct.

Fig. 1: — Pe materialul pus pe fir drept, se dau semne (batir) în linii verticale, la o distanță de 1 cm fiecare.

Fig. 2: — Se însăilează cerculețele. Pe semnele date înainte însăilăm cerculețe de 1-2 cm.

Fig. 3: — Se formează punctele, în linie frîntă sau zig-zag, unind cîte două cerculețe între ele cu punct în urma acului și același loc. Se formează astfel luînd materialul de două ori în niște triunghiuri cu latura de cca. 1 cm., iar ața se trece prin interiorul cerculețului, odată cu acul de sus în jos, a doua oară de jos în sus. Acest rînd se lucrează de la dreapta la stînga.

Fig. 4: — Rîndul următor de la dreapta la stînga, se lucrează unind cerculețele între ele și formînd astfel un romb. Cusătura se face orizontal și firul trece pe sub romb. Cusătura în zig-zag alternează cu cea dreaptă. Pentru garnituri mai complicate putem folosi și alte metode de lucru.

Fig. 5: — Iată cum se procedează pentru a se obține cute în picioare prin însăilare directă. Facem puncte mari înaintea acului la o distanță de 1 cm.

Fig. 6: — Strîngem firele orizontale pînă alăturăm cerculețele formate pe care le aranjăm cu acul.

Fig. 7-8: — Pentru menținerea cerculețelor în picioare prindem fiecare cută separat cu un punct de șnur oblic, trecînd acul numai prin cerculețele ce s-au format prin strîngere.

Fig. 9: — Unim cutele două cîte două, procedînd la fel ca în fig. 2 și 3.

Fig. 10-11 ne arată ce modele variate se pot obține cu ajutorul acestui punct în mijlocul fig 11 formăm steluțe în punct de margaretă. Acesta (fig 12) se face dintr-un punct de lănțișor întrerupt, trecînd acul prin dosul lucrului și formînd astfel o petală după cealaltă.

Pentru a varia aspectul lucrului, ne putem servi de ațe de diferite nuanțe sau chiar de diferite culori. Modelul se poate repeta din distanță în distanță, optinînd astfel o broderie pe întreg pieptul (Rochița A).

Rochița C are un singur rînd de broderie iar celelalte crețuri sînt strînse în talie cu o fundă. Modelul B se recomandă pentru fetițele mai mici și are un singur rînd de broderie care formează o platcă.

Răspundem cititorilor

N. DINESCU — Mircea Vodă. Eșantionul trimis de dv. — din care vă este confecționat impermeabilul — este material sintetic din policlorură de vinil. Industrial, aceste impermeabile se confecționează atît prin coasere, cît și — mult mai rezistent — prin „sudare" (lipire) cu mașini speciale. Dv. nu ne-ați arătat în ce mod vă este confecționat impermeabilul. Dacă ruptura la care vă referiți nu este prea mare, puteți încerca s-o reparați și singur, practicînd metoda „sudării" și anume: înroșiți lama unui cuțit vechi (cu mîner de lemn, pentru a-l putea manipula). Lăsați apoi să se răcească puțin, respectiv pînă ce dispare culoarea roșietică, apoi așezați vîrful încins al cuțitului între cele două porțiuni ce trebuiesc lipite, avînd grijă ca o parte să fie pusă pe un suport rigid. Dacă ruptura este mai mare, plimbați vîrful cuțitului în lungul ei, în timp ce executați operațiunea următoare, care constă în apăsarea ușoară cu ajutorul altui obiect tare. Imediat ce vedeți că materialul a început să se topească, retrageți lama dintre cele două părți așezate pentru lipire, continuînd însă presarea, avînd grijă în același timp să potriviți marginile, spre a evita lățirea materialului. Mai practic este ca în această operație să vă ajute cineva, avînd pregătită o altă lamă de cuțit vechi încinsă. Dacă operația este corect și rapid făcută, lipitura este suficient de rezistentă și estetică.

ANDA — București. Răspunsul de mai sus este valabil și pentru dv. În cazul dv., întrucît doriți să scurtați fulgarinul din p.c.v., va trebui să aplicați procedeul descris în felul următor: după ce ați stabilit lățimea pe care urmează s-o petreceți sub fulgarin, neteziți bine noua margine. Așezați marginea întoarsă pe suportul tare, astfel ca atunci cînd veți introduce lama încinsă a cuțitului, acesta să topească marginea dinăuntru și foarte puțin partea interioară a fulgarinului. Această precauțiune este necesară pentru ca, după lipire, să nu se vadă din exterior sau să degradați fața materialului.

În ceea ce privește poșetele din policlorură de vinil, curățirea acestora se face în modul cel mai simplu, prin spălare ușoară cu spumă de săpun neutral (fulgi) sau de bărbierit.

Curierul nostru

VIORICA P. — Mărășești: Vă vom răspunde destul de sumar la întrebări întrucît nu avem suficient spațiu. Dacă ne trimiteți adresa veți primi răspunsuri mai detaliate. La prima întrebare vă putem da un răspuns pozitiv: vom publica cîteva modele de interioare decorate cu draperii la ferestre, care dau o notă elegantă și plăcută locuințelor. Din același material din care se fac draperiile se face și învelitoare de zi pentru pat. Vom reveni cu amănunte atît în privința draperiilor cît și a meniurilor pentru ocazii festive. Pentru a cumpăra tablouri trebuie să vizitați expozițiile de artă ce sînt deschise și să vă alegeți ce vă place. Ar fi bine să luați legătura cu Fondul Plastic din București, str. C. A. Rosetti nr. 41.

R. C.: Situația dv. nu ni se pare de loc atît de alarmantă pe cît o socotiți. Este foarte firesc să discutați despre cele întîmplate. Veți avea apoi mai multă liniște. Sîntem încredințați că vă va înțelege. Soluția la care v-ați gîndit nu este bună nici chiar în condițiile în care nu veți găsi înțelegerea necesară.

NUȘA — Vaslui: Aveți perfectă dreptate cînd priviți atît de circumspect această problemă. Părerea noastră este să nu întreprindeți nimic concret. Nu vedem la ce rezultate ați putea ajunge. Poate mai tîrziu, cînd vă veți cunoaște mai bine, cînd se va crea acea încredere care să vă determine să faceți un asemenea pas în viață, va fi cazul să acționați. Acum însă, nu.

A. SINI: — După părerea noastră lucrurile sînt complet lămurite. Este adevărat că s-au lămurit în... rău, dar cel puțin nu mai aveți nici o îndoială, nici un semn de întrebare. Problema care se pune acum constă în a trece cît mai ușor posibil de această grea perioadă pe care o aveți în față. Totul depinde de voința, de puterea dv. de a vă sustrage gîndurilor care vă amintesc de durerea ce ați suferit-o. Aceasta cu atît mai mult cu cît aveți de învățat și încă mult, pentru a termina studiile. Dacă veți reuși să vă concentrați spre atingerea acestui țel, atunci totul se va sfîrși cu bine. Noi credem că sînteți capabil de acest efort, într-adevăr foarte greu, dar nu imposibil.

V. R. — Cîmpulung: Credem că și așa ați făcut prea mult. Nu vă sfătuim să mai continuați a trimite scrisori la care nu vin nici un răspuns. Regulile elementare de bună cuviință obligă pe orice om să răspundă la o scrisoare atunci cînd i se cere ceva, chiar dacă răspunsul său ar fi negativ. Dacă nici acest lucru nu l-a făcut, atunci ce rost are să mai continuați!

ION N. — București: Dacă dv. singur nu reușiți să explicați și să vă faceți înțeles asupra situației exacte, cereți ajutorul fratelui dv. de la care a pornit toată această poveste. Împreună puteți desmasca acest joc perfid care vă aduce atîtea neplăceri. Nu aveți obligații decît față de familia dv. Și acest lucru trebuie să-l înțeleagă și cel care speră să realizeze ceva folosind asemenea metode. Mai scrieți-ne.

RITTA — Cluj: În mod normal trebuia să primiți răspuns la scrisorile adresate secției de învățămînt respective. Fiindcă nu ați primit nimic, vă putem ajuta noi, dacă ne veți trimite toate datele necesare, inclusiv adresa dv. Desenul pe care ni l-ați solicitat îl vom publica în unul din numerele viitoare ale revistei.

Taftaua și apa

Apa are un efect foarte prost asupra taftalei, întrucît îmoaie țesătura și distruge complet țușeul caracteristic al taftalei, care nu mai poate fi astfel reîncut. Călcarea corectă a acestor țesături se face numai în stare uscată, pe dos, cu fierul moderat încălzit. Pentru petele de grăsime — dar cu multă precauție — puteți folosi următoarea metodă: cufundați în baia de neofalină partea pătată, spălînd locul prin repetate înmuieri și prin apăsare între ambele mîini. Pentru clătire, folosiți o altă baie de neofalină curată și spălați de asemenea prin același gen de apăsare. Pentru uscat se atîrnă pe umeraș, la aer (Atenție, la pericolul de incendiu, în timpul manipulării, nu numai neofalina, ci și gazele de neofalină, care se produc în timpul spălatului și se așează pe dușumea se pot aprinde la cea mai mică scînteie).

Pentru înlăturarea petelor de transpirație pe bluza dv. de dantelă încercați să frecați ușor cu o soluție formată din alcool și amoniac în părți egale. (Răspuns cititoarei noastre Blaj Elisabeta din Timișoara).

Dintr-un tubercul

Cartoful se înmulțește pe cale vegetativă, prin intermediul tuberculilor. Pentru plantare se taie tuberculele însă nu la întîmplare. Iată cum se procedează:

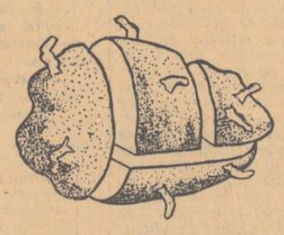

Privind un tubercul de cartof, ați observat desigur pe suprafața lui niște crestături — așa zișii ochi. Din acești ochi, prin iarovizare (tratament ce constă în trezirea tuberculilor la viață, ținîndu-i în încăperi luminoase, încălzite și bine aerisite) pornesc coltii, care, după plantarea lor în pămînt, dau naștere la viitoarele plante. Deci, la tăierea tuberculilor trebuie avut grijă ca fiecare bucată să aibă 2—3 colți. Operația de tăiere a tuberculilor se face înainte de data plantării, pentru ca rana provocată să aibă vreme să se închidă. Se mai recomandă ca tăierea tuberculilor să nu se facă complet ci astfel ca bucățile să stea alipite una de alta, ca să nu se usuce. Desfacerea bucăților de tubercul se face numai la plantare.

GRIJE

— EA: — Mereu trebuie să am grijă să-ți pun șorțulețul ca să nu-ți murdărești hainele...

Desen de Gh. CHIRIAC

Pentru fete tinere

De la stînga la dreapta:

— Sarafan și jachetă din stofă tweed. Sarafanul cu fusta vărgată, are la decolteu și cordon garnitură de tighele. Jacheta pe linie dreaptă are un cordon trasat prin găicuțe, care se termină într un nod.

— Peste o fustă plisată, o jachetă trei sferturi dintr-o stofă mai subțire viu colorată. Dedesupt o vestă din aceiași stofă cu jacheta. În completare o bluză în dungi care să se armonizeze cu culoarea fustei și a jachetei.

— Sarafan din stofă pepit sau ecosez cu corsajul petrecut la două rînduri și fusta în pliuri mari. În talie un cordon lat din piele. Bluzița cu mînecă scurtă din poplin sau pichet. Jachetă din stofă într-o culoare luminoasă. Are patru buzunare și șlit pe părți.

— Din balon o jachetă trei sferturi sau mai bine zis un pardesiu scurt care lasă să se vadă fusta doar de o palmă. Fusta în cute duble lucrată dintr-un ecosez viu colorat are în completare o vestă din tricou sau diftină, asortată la fustă și o bluză din poplin.

Desene de Raia SOLOMONICA

Păpanașile lui Top

povestite de el însuși

XVI

— Mecanicii conduc locomotivele. Inginerii le construiesc. Dacă n-ar fi ei, mecanicii n-ar avea ce conduce.

— Ba eu vreau să fiu mecanic! s-a burzuluit Mihu.

— Foarte bine, Mihule, ne-am înțeles! Tu ai să fii mecanic. Și eu am să-ți construiesc o Frosă mică și frumoasă, tocmai bună pentru tine!

Mihu s-a înseninat și a bătut din palme.

Eu am început iar să latru, pînă ce mama lui mi-a spus:

— Astîmpără-te, Top, că scoli toți vecinii din somn!

„Nu-i nimic, aș fi vrut eu să-i răspund, lasă să se trezească! Să afle cu toții că stăpînul meu a ajuns inginer și construiește locomotive!"

Din păcate, nu am putut să-i spun nimic din toate astea. Și atunci, ca să nu creadă că latru ca un prost, am mai hămăit de cîteva ori pe-nlundate și am tăcut.

Pe urmă, Mihu și cu mine ne-am dus la culcare. Dar mama și tatăl lui au mai rămas multă vreme în bucătărie, și au vor-

bit, au vorbit, au vorbit, pînă ce pe mine m-a răzbit somnul și am adormit.

Într-o bună zi... Ba nu, ziua aceea n-a fost de loc bună... În sfîrșit, într-o zi, mi s-a întîmplat ceva îngrozitor. Numai cînd mă gîndesc prin ce primejdie am trecut, mă furnică fiori reci pe sub blănită. Încă puțin și n-aș mai fi avut cum să-ți

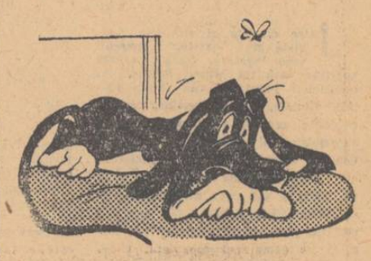

păstănile lui Top, pentru că n-ar mai fi fost cine să vi le povestească! Să vedeți.

Era o după amiază caldă de vară, Mihu dormea, părinții lui erau plecați nu știu unde, în casă domnea liniștea... și eu mă plictiseam de moarte. Nu mi-era somn, aveam chef de joacă și așteptam cu nerăbdare să se trezească Mihu. Dar el dormea mai departe, fără să se sinchisească de mine.

Cum mă învîrteam așa încoace și încolo, am băgat deodată de seamă că una dintre ferestre nu era tocmai bine închisă. „Ce-ar fi să ies pe acolo și să dau o raită pe-afară? mi-am spus eu. Poate întîlnesc

vreun vecin și mai stau niței de vorbă! Poate dau peste pisica ata obraznică și o învăț eu minte cum să se poarte cu cîini binecrescuți!..."

Zis și făcut! Dintr-un salt, m-am cățărat pe un scaun și de acolo, tuști! pe pervazul ferestrei. O labă mi-a alunecat și cît p-aci să viu de-a rostogolul jos. Și tare bine ar fi fost dacă s-ar fi întîmplat așa! Cu siguranță că atunci Mihu s-ar fi trezit, eu n-aș mai fi ieșit afară și nimic din ce a urmat n-ar mai fi urmat. Din păcate însă, n-am căzut. Mihu nu s-a trezit și eu, după ce am împins geamul cu botul, am sărit drept în stradă.

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU

(Va urma)

Cum se compune o problemă de șah

Momentul inițial în munca problemistului este cel mai important. Căutarea și alegerea ideii, exteriorizarea ei într-un mecanism adecvat — iată pasul cel mai greu. Fixarea conținutului lucrării, fie problemă sau studiu, nu este întîmplătoare și nu apare, cum cred unii, așezîndu-le la tabla de șah și mutînd piesele cu hărnicie pînă cînd, poate, hazardul va face să se producă un miracol. Această etapă din munca înfrigurată a problemistului constă în căutarea unei scheme originale a unui mecanism interior care să alcătuiască complexul de variante tematice în jurul cărora se va broda viitoarea compoziție. Evident, el își propune din capul locului să realizeze o anumită temă, o anumită idee.

Căutarea mecanismului este factorul-cheie al procesului de elaborare a problemei. Cum se ajunge la o schemă care prin munca ulterioară să ducă la o problemă valoroasă? Această chestiune este rezolvată de fiecare compozitor-șahist în raport cu particularitățile stilului de muncă propriu, în funcție de cunoștințele acumulate și de experiența sa. Alegerea mecanismului problemei este de multe ori rezultatul spontan al studierii unei alte probleme. O sugestie oferită întîmplător de aceasta (sau în cazul unui studiu oferită de o poziție jucată într-o partidă) poate constitui pentru un problemist experimentat prilej de a compune o lucrare independentă, originală.

...Să încercăm acum împreună cu cititorii să compunem o problemă. Ne propunem să realizăm o poziție cu mult în două mutări, în care ideea să fie următoarea: mutările de mat să fie executate pe rînd de fiecare din piesele albe prezente pe tablă de șah, excepînd regele. Piesele albe vor fi deci în număr de 6: regele, dama, un turn, un nebun, un cal și un pion, vor fi, deci, în total 5 variante. Pentru a întîmpina mai puține greutăți de construcție, vom alege o problemă de tipul „zugzwang", adică cele 5 mutări de mat prevăzute inițial să urmeze celor 5 mutări ale pieselor negre, al căror număr încă nu poate fi fixat. Alegem drept cîmp pentru regele negru cîmpul f6. Blocăm cîmpul f7 cu un pion negru, iar pe cîmpul e7 așezăm un pion negru care să mute de două ori (pionul fiind piesa cea mai puțin mobilă, se potrivește cel mai bine scopului propus).

Întindem după aceea o „plasă" în jurul regelui negru astfel: regele alb se plasează pe cîmpul h7, turnul alb pe h5 și calul alb pe f8.

Regele negru este încercuit, dar mai sînt încă multe de rezolvat; în primul rînd trebuie să găsim locuri bune pentru dama albă, nebunul alb și pionul alb, piesele rămase la dispoziție.

Pionului e7 îi hărăzim de acum un dublu rol: cele două înaintări să creeze două variante: 1... e6 2. Cd7 mat și 1... e5 2. Ng5 mat. Pentru acest scop, plasăm dama albă pe a3, cu acțiune pe e7 iar nebunul pe c1. Observăm că realizarea matului 2. Ng5 după 1... e5 cere prezența pionului alb, pe care cu acest prilej, îl pasăm pe cîmpul central e4. Această rezolvă totodată și problema maturilor pe care trebuie să le dea turnul și pionul alb; apar acum maturile 2. Tf5 și 2. e5 (Vezi diagrama din coloana alăturată, sus).

Mergînd mai departe, constatăm că în varianta 1... e5 albul mai are un mat: 2. Dd6. Pentru a înlătura acest dual, trebuie să avem o piesă neagră cu acțiune pe acest cîmp, iar în tipul de problemă „zugzwang" ales calul negru este cea mai potrivită piesă. Reiese din aceasta că va trebui să dăm calului un astfel de cîmp, încît aparînd cîmpul d6, să

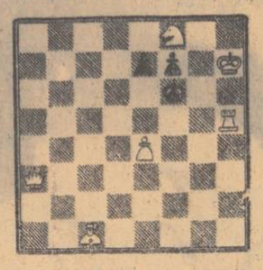

provoace totodată și o slăbiciune care să fie folosită de alb pentru mat la a doua mutare. După puțină gîndire, vom vedea că cel mai bun plasament pentru calul negru este cîmpul f5, de unde plecînd după efectuarea cheii va provoca matul 2. e5, care în poziția inițiată (cu calul pe f5) nu este posibil, regele negru avînd cîmp de refugiu (1. e5 + ? R:e5 etc.).

Pentru a înlătura matul direct 1. T:f5, apărăm calul din f5 cu un cal negru plasat pe cîmpul h4. Acum avem pregătite patru variante: 1... e6 2. Cd7, 1... e5 2. Ng5; 1... Cf5 oriunde 2. e5 și 1... Ch4 oriunde 2. T:f5 mat.

Încă o ultimă analiză ne arată că după 1... Re5 albul are posibilitatea de a-și pune în funcție dama, singura piesă neexploatată încă și anume cu 2. Dd4 mat, folosind lovarea calului din f5. Pentru acest scop plasăm dama pe cîmpul b4 (singurul cîmp bun pentru dublul rol pe care-l îndeplinește și nebunul ci pe e3.

Cu această complexul de variante este închegat rămînînd numai să găsim mutarea cheie și să eliminăm dublele soluții existente: 1. Db2, c3, d4+; și cum șahul damei pe diagonala mare nu poate fi evitat decît plasînd calul h4 pe d4 și deplasînd dama pe alt cîmp de unde să ajungă pe b4, reiese că vom avea nevoie de o cheie efectuată de dama albă. Cel mai bun cîmp este b1, de unde prin 1. Db4 se realizează problema în întregime. Un ultim amănunt de construcție este înlăturarea dublei soluții. 1. Db8, în care scop plasăm pe cîmpul b5 un pion negru ce va fi blocat prin cheie. Iar dacă dorim ca efectul strategic al variantei 1... e6 2. Cd7 să fie mărit, putem plasa calul alb din f8 pe cîmpul c5, de unde apare prin deplasarea sa 2. Cd7 mat o frumoasă deschidere de linie. Și acum iată problema în forma sa finală:

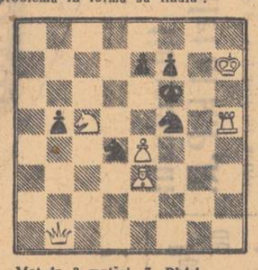

Mat în 2 mutări. 7. Db4 !

Virgil NESTORESCU
maestru al sportului

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

Laxativ pe bază de extracte vegetale, indicat în constipații cronice.
Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.
Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

Indicat în gripă, sciatică, dureri reumatice.
Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.
Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

SEDONAL

Calmant al sistemului nervos. Se poate folosi cu rezultate bune în stări de neliniște.
Produce un somn odihnitor.
Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.
Produs al fabricii de medicamente Galenica.

BENEDICT GĂNESCU

FINALE FURIOSO
„...Din cioburi de iubire..."

ȘT. MUNTEANU

Nu se produc filme de desen animat potrivite pentru copii.

— Veniți cu părinții și voi vă jucați pe afară pînă văd ei filmele...

FRED GHENADESCU

LA CANTINA
— Ia privește la Marinică cum a „șters" farfuria!
— Nu știi? S-a hotărît să nu mai lase „deșeuri"...

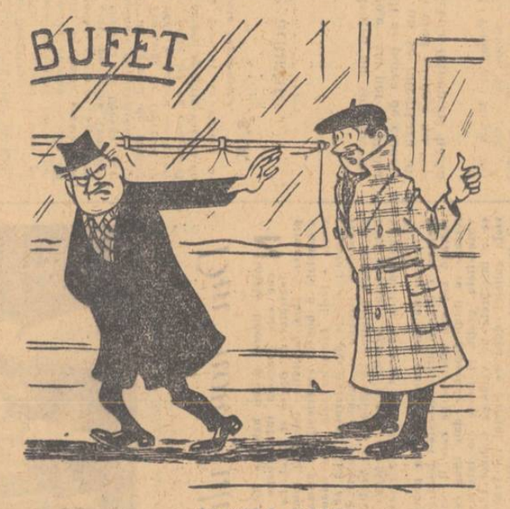

PERICOL MARE
— Zău, numai o sticlă!
— Nimic! Alaltăieri m-am dus așa de amețit acasă, încît dacă nu mă oprea nevastă-mea plăteam chiria.

V. VASILIU

— Ce număr spui că avea cererea dumitale?

NELL COBAR

Mitică și Mitică.

V. TIMOC

LEGITIMA SUSPICIUNE
— Să iau loc? Mulțumesc... Dar nu cumva e o păcăleală de 1 aprilie?

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

ȘTIINȚIFICĂ

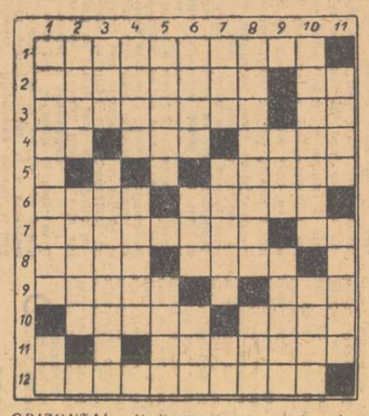

ORIZONTAL: 1) Eminent matematician rus, creator al unei noi geometrii neoeuclidiene; 2) Chirurgicale sau matematice — Ultima și prima din consoane. 3) Renumit biolog sovietic, —Semnul înmulțirii. 4) O. Smidt, geofizician sovietic, care a condus expediția din 1937 la Polul Nord — Fire — Părinte. 5) Cercetător sovietic, autorul unor lucrări din domeniul dinamicii gazelor, exploziilor etc. 6) Contribuție — Ploaie uriașă. 7) Au fost lansați în Cosmos de oamenii de știință sovietici — I. Polzunov, creatorul primului proiect al mașinii cu abur. 8) Formă alotropică a oxigenului — Niculae. 9) Radical organic: prin polimerizarea clorurilor sale se obțin masele plastice — Gen. fel. 10) Nun — Insulă lîngă Veneția. 11) Vestit inginer sovietic, constructor al avioanelor cu reacție de mare viteză, de tipul „T.U.". 12) Oamenii de știință au reușit s-o învingă, prin lansarea celor trei sateliți.

VERTICAL: 1) Multilateral om de știință rus, al cărui nume îl poartă cea mai mare universitate a Uniunii Sovietice, Universitatea din Moscova — I. Gubkin, geolog sovietic, care a elaborat bazele unei teorii a originii țițeiului. 2) Registru — Regiune bogată în zăcăminte. 3) Lampa lui Ilici — Vasul „Obi" care a făcut cercetări în Antarctica, în cadrul Anului Geofizic Internațional. 4) Suprafețe — Numele primului spărgător de gheață atomic lansat de Uniunea Sovietică. 5) A cerceta — Întinși. 6) A fi (lb. fr) — Conifer — Schimb de lucru în mină; 7) Trăiesc — Consoartă — P. Anosov, metalurgist rus care a pus bazele metalografiei. 8) Compuși chimici preparați pe cale artificială, a căror industrie a luat o dezvoltare din ce în ce mai mare — Porțiune de teren. 9) Oraș în Suedia — Folositori. 10) Cei radioactivi au oferit un întins cîmp de cercetări oamenilor de știință — Concepție de bază care determină conținutul unei lucrări științifice. 11) Viteaz — Celebrul fizician rus, inventatorul radioului.

Ana MIRICA

Astronomie

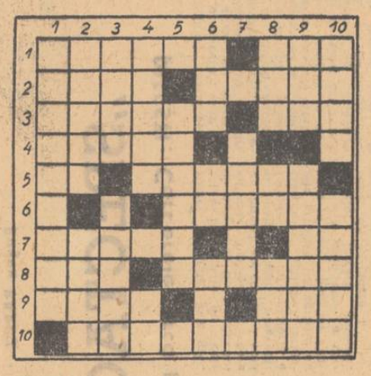

ORIZONTAL: 1) Stea căzătoare — Nu-i în Lună nici în stele. 2) După ei se țin chiar și astrele — Pentru siguranța navelor 3) Stea — Echipă de fotbal. 4) Inimă mecanică. 5) Ion umblă cu capul în lună — La baloane. 6) Una din planetele sistemului solar. 7) Îl găsești pe bolta cerului (sing) — Între cer și pămînt. 8) Material necesar în construcții — Cu ele soarele sparge norii (sing.). 9) Schimbă acele. — Turcii au renunțat la el. 10) Așezare piesele la locul lor.

VERTICAL: 1) Corabia viitorului. 2) Constelație — Nu poți să duci cu ea apă în Lună. 3) Și o planetă fără coadă. — Magnetizat. 4) Hiperion la sfîrșit — Soarele acum 2.000 de ani. 5) Stradă în București cu nume de planetă. 6) Pîrjolit — Întrebare — Cuib fără acoperiș. 7) Țară la nord de Ind'a. 8) Pune aici! — Leonid Teofil — Marcă de motocicletă. 9) Nu e mat... — Aspru. 10) Nu prea des — O țară nouă pe harta Africei.

Ovidiu IOANID

Pe teme economice

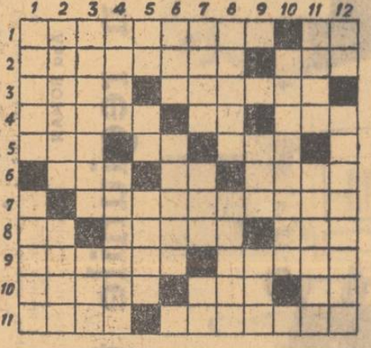

ORIZONTAL: 1) „Eroul" unui proces celebru și actual — Din nou precedentul, în formă prescurtată. 2) Contribuie la îmbunătățirea procesului de producție — La intervale mari. 3) N-a mai rămas decît jumătate din Marinică — Servește la măsurători. 4) Omenească — Iute la început — Volum. 5) Sută la sută — Pană de despicat — Teodor. 6) A se șii — Armăsar — ...de Islanda, varietate de calcit întrebuințat în industria optică. 7) Manifestare a dorinței permanente de progres. 8) Oală — Trecut peste — Sarcină. 9) Verb care se acordă cu prețul de cost — De proporții mari. 10) Măsuri foarte mici, dar de importanță mare — Unică — E întrebuințat în industria de confecții. 11) Comună în R.A.M. — Tipare.

VERTICAL: 1) Participă și el la procesul de care am vorbit — O depășesc fruntașii. 2) Muntește plin de avînt — Seamănă ca două picături de apă. 3) Inutile, uneori umflă în mod nejust prețul de cost — Interjecție de mînat caii. 4) Nume masculin — A totaliza. 5) Pronume personal — Posezi — Animale din Tibet. 6) Editura Tehnico-Științifică — Indică direcția. 7) A șuera — Ai în mînă — În măsură. 8) Piedică în calea reducerii prețului de cost — Cu gîndul numai la treaba pe care o face. 9) Punct cardinal — Dau impresia. 10) Acțiune pe care o suferă metalul vechi (pl.) 11) Culoare — Existent în alte procese, nu are nici un rol în „procesul milimetrilor". 12) Mere! — Referitoare la metale.

Cuvinte mai rare: ATIA — SII.

Mircea COMANESCU

POȘTA REBUS

V. ADIACONIȚEI — Vaslui: Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

CORNEL MUNTEANU — Oradea: V-am ruga să ne mai trimiteți. Jocul „Carstică" cuprinde prea mulți termeni de specialitate.

VALERIU POPOVICI — Brăila: Vă răspundem în felul dv. lapidar: scuze!

TABLA DE ȘAH

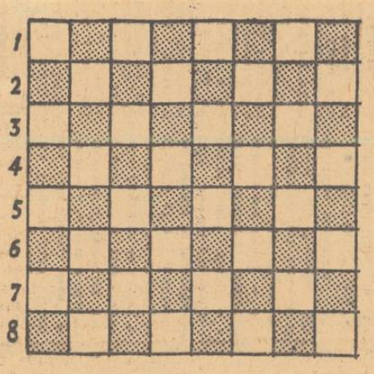

Înscrieți în fiecare căsuță (indiferent de culoare) cîte o literă pentru a obține cuvinte conform semnificațiilor de mai jos. Cifrele din paranteză indică numărul literelor fiecărui cuvînt.

1) Sală de conferințe (4) — Bucată mare de sare (4). 2) Pe scenă am văzut unul turbat... (4) — Grădină artificială (4). 3) Fugă sănătoasă, dar nu rușinoasă! (4) Fructul peretelui (vezi zicala!) (4). 4) Metal nobil (3) — Notă muzicală de... repetiție (2) — Dedesubt (3). 5) Gînduri (4) — Popor (4). 6) Drumuri prin grădini (4) — Haina scrisorii (4). 7) Element necesar vieții (3) — Compozitor romîn contemporan (5). 8) Personaj caragialesc (4) Curate (4).

Literele din căsuțele albe, citite în continuare, vor da titlul unei importante manifestări artistice în curs de desfășurare.

Mircea SORESCU

Jocuri distractive

Piramida creioanelor

Vă prezentăm o piramidă alcătuită din trei creioane cu capsulă, în care vîrfurile nu se ating, dar fiecare creion atinge masa. Puteți să aranjați în așa fel creioanele încît nici capsulele să nu se atingă între ele și numai vîrfurile de creion să fie pe masă?

Peste rîu

Vă propunem să rezolvați o veche problemă:

Un detașament de militari trebuie să treacă peste un rîu adînc. La dispoziția lor se găsește o mică barcă în care se află doi copii. După verificare, s-a constatat că barca nu poate să transporte decît un singur militar sau cei doi copii. Totuși, toți militarii au reușit să treacă rîul cu ajutorul acestei bărcuțe. Știți însă cum?

24 : 8 = 3

Acest hexagon găurit în 24 de locuri trebuie împărțit în 8 părți astfel ca fiecare să cuprindă 3 găuri. Puțină atenție și veți... reuși.

Întrebări...

Scîndura și fierăstrăul: Avem o scîndură lungă de un metru și lată de 20 cm. Tăiați-o în 5 bucăți și din ele faceți un pătrat. Puteți?

Din trei patru: Din trei chibrituri aflate pe masă, faceți patru, fără să rupeți nici un chibrit.

Operații: Dacă vom folosi semnul adunării între doi de 2 cu semnul înmulțirii, rezultatul va rămîne neschimbat. Într-adevăr 2+2=2×2. Există și 3 numere cu această proprietate: 1+2+3=1×2×3. Există și patru numere cu această proprietate. Care sînt?

Una sută: Puneți semnul plus între următoarele șapte cifre 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (fără să schimbați ordinea lor în așa fel ca suma rezultată să fie 100) Există și două soluții.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 130

INTREBARI...

Răspundeți repede!
Patru pisici.
Ați ghicit? O virgulă va rezulta 2,3.
Care este numărul?
Dacă ½ reprezintă o treime din numărul căutat, înseamnă că numărul întreg are de 3 ori ½ adică 8/2
Aveți răbdare? Sînt 21 de obiecte.

CINE POATE

STEGULEȚE

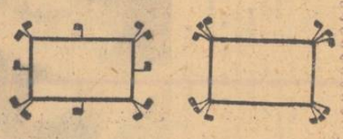

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

O nouă piesă originală în repetiție la „Național"

Zilele acestea vor începe pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", sala Studio, repetițiile unei noi piese originale. Este vorba de lucrarea dramatică „Maria". de Vasile Iosif, care redică o interesantă problemă a anumei mentalități manifestată de unii soți cu mentalitate învechită, față de soțiile lor, cînd prin muncă și merit ajung să ocupe posturi de răspundere. Eroina piesei, Maria, este conducătoarea unei gospodării colective din Dobrogea.

Regia spectacolului a fost încredințată maestrului emerit al artei Mony Ghelerter.

Teatrul „C. Nottara" pregătește patru premiere

La Teatrul „C. Nottara" se desfășoară o activitate febrilă pentru pregătirea viitoarelor spectacole.

În primul rînd este vorba de piesa scriitorului Noel Coward, „Nud cu vioară". Distribuția cuprinde în ordinea apariției în scenă, pe: Ion Lucian, Kety Stelănescu, Constantin Dinescu, Neofita Pătrașcu, Elisabeta Raicu, Radu Dunăreanu, Elena Arama, Chiril Economu, Margareta Papagoga, Dina Mihăilcea, Mihai Dogaru, Marius Roiea, Emil Naghery.

Al doilea spectacol, face parte din dramaturgia originală: „Secunda 58" de Dorel Dorian.

Seria noilor spectacole va continua cu o lucrare clasică de excepțională valoare. Este vorba de piesa „Richard al III-lea" de Shakespeare, pe care o pune în scenă Mihai Raicu, în montarea lui Tony Gheorghiu.

Și o surpriză : piesa pentru copii și tineret scrisă de actorul Ion Lucian și Virgil Puicea : „Mușchetarii măgăriei sale".

Sub direcția de scenă a lui Ion Lucian repetă : Ion Lucian, Dem. Savu, Luiuca Bălălău, Tudor Popa, Hilda Radovici-Lucian, Arcadie Donos, Ion Anghel, Dorel Liviaeu, Gh. Gimă.

Sili Popescu va cînta la Varșovia și la Praga

Îndeobște slujitorii scenelor își amintesc cu cea mai mare emoție despre debutul lor în teatru.

O asemenea emoție a provocat și artistei Sili Popescu, de la Teatrul de Operetă din Capitală. Invitația ce i s-a lăcut de a juca în luna mai, la Varșovia, „Silvia" de Emerik Kalman. De „Silvia" se leagă de asemenea, și prima ei artistică. Studioasă, primadona a pregătit atunci cu multă trudă frumosul rol din operetă lui Kalman, avînd totuși o misiune mai ușoară : să cînte în limba română. De data aceasta după cum ne-a spus zîmbind Sili Popescu, va avea de aci... doilea ei debut cu „Silvia", într-o postură cu mult mai difícilă. Și artista ne explică pentru ce :

La Varșovia — voi juca „SILVIA" în limba polonă. Am învățat replicile și textele cîntecelor din operata lui Kalman în limba țării prietene. Trebule să recunosc că nu mi-a fost ușor să realizez acest lucru, întrucît eu o ...elevă silitoare, sînt încă de pe acum gata de examen.

Și Sili Popescu își arată nerăbdarea celele pline cu insemnări și lecții în limba polonă. Deși cunoaște bine, de ani de zile, rolul, pentru a reprezenta cu cît mai multă strălucire operetele din R.P. Romînă, artista repetă zilnic, pregătind deosebit vocalul și muzica.

— La Varșovia — reia Sili Popescu — voi da reprezentații cu „Silvia" între 6 și 15 mai. Apoi, la începutul lunii iunie, voi juca la Praga în operata „Vaduva veselă" de Franz Lehar și în operetele romînești „Pluțaș de pe Bistrița" de Filaret Barbu și „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino.

Nu e primul turneu pe care-l întreprind pe-afară. În noiembrie 1956 am cîntat în limba germană la premiera operetei „Lăsați-mă să cînt" pe scena Teatrului de Operetă din Dresda, participînd de asemenea, în 1957, la turneul de neuitat al Teatrului de Operetă în Uniunea Sovietică — încercînd peste tot un sentiment de adîncă mîndrie văzînd de cîtă prețuire se bucură operata romînească.

S. N.

De prin culise adunate

Cînd spadele nu respectă textul

Duelurile și bătăile în teatru nu sînt totdeauna lipsite de pericole cum par la prima vedere. Spadele au, oricît ar părea de ciudat, rolul lor pe scenă, roi care nu se integrează întotdeauna în text. Iar atunci cînd spadele nu respectă textul, se petrec pe scenă întîmplări hazlii sau triste...

— Jucam în „Othello" rolul lui Cassio, îmi povestea deunăzi tînărul actor al Naționalului bucureștean, Gabriel Dănciulescu. La un moment dat, într-una din scene, aveam un scurt duel cu colegul meu, Mircea Popovici. Eu trebuia să lovesc de două, trei ori, iar la ultima mea lovitură, mai puternică, Virgil, trebuia să scape spada din mînă. Cîteva spectacole, totul a mers bine. Dar într-o seară, din cauza unei mișcări greșite, spada lui Virgil în loc să cadă în scenă, a căzut în sală. A doua seară la fel. În a treia, zăuă de-a dreptul în sală și se culcă cuminte pe două locuri libere din banca întîia. În seara următoare colegul meu făcu eforturi disperate să slăpînească spada. Dar ea aș, zbură de-a dreptul în banca a doua, lovi la umăr o doamnă decoltată și în cap un spectator chel. Chestiunea devenea serioasă, cu atît mai mult cu cît din cauza unei stări nervoase crelată de aceste întîmplări, Virgil Popovici nu putea reveni la mișcarea inițială care asigura căderea spadei în scenă. Și într-o seară, alarmați de aventurile spadei, au luat loc în loja oficială de la Comedia, regizorul spectacolului, directorul de atunci al teatrului și maestrul V. Teodorian repetă rolurile lui Conception și Gonzalve din opera „Ora spaniolă" de Ravel, Teodora Lucaciu, Zoe Dragotescu, Matilda Onoiresi și alții repetă și ei în aceste operete sau în „Seviia padro-ne" de Pergolese și „Ariadna la Naxos" de Richard Strauss aflate, de asemenea, în repetiție. Totodată, o serie de tineri începeți ca Leila Cincu, L. Konya, Dan Iordăchescu Octav Naghiu, N. Florei, Jean Hvorov, George Iliescu și alții au terminat studierea operei „Lucia di Lammermoor" de Donizetti a cărei prezentare pe scena operei va avea loc în curînd.

Dar activitatea studiului experimental nu se reduce numai la audierea sau pregătirea unor opere din patrimoniul culturii muzicale universale. Săptămînal, se organizează audiții muzicale cu opere interpretate de cîntăreți celeori ca Șaliapin, Reizen, Lemesev, Carusso, Benjamino Gigli, Maria Meneghini-Callas, Tebaldi, Kristoff și alții. Totodată se proiectează organizarea unor concerte-lecții în întreprinderi, instituții, la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa" etc. Primele din aceste concerte-lecții au ca temă „Ceaikovski și baletul" și „Prokofiev și baletul". Exemplificările coregrafice vor fi precedate de conferințe tinute de Irinel Liciu, primă balerină a Operei și regizorul Vasile Marcu.

În curînd, în cadrul studioului experimental se vor deschide cercuri de studii teoretice și practice pentru tinerii soliști vocali și dansatori.

Aflat la începutul activității sale, Studiul experimental al tineretului de la Teatrul de Operă și Balet constituie o prețioasă inițiativă menită să contribuie la rădicarea nivelului profesional al tinerilor artiști, la ridicarea nivelului artistic al spectacolelor de operă.

I. DELEANU

Alexa Dumitrache (Julieta) și Amato Checiulescu (Romeo) într-o scenă din spectacol.

Din nou Julieta

Numele tinerei prime balerine Alexa Dumitrache este cunoscut îndeaproape spectatorilor Teatrului de Operă și Balet. La cele 23 de primăveri abia împlinite, talentata interpretă are acumulată o bogată experiență pe prima scenă muzicală a țării. Eroinelor sale li se adaugă astăzi o consoră : Julieta din valorosul balet al lui Serghei Prokofiev „Romeo și Julieta". Alături de Irinel Liciu, tînăra bălerină se străduie să realizeze cît mai fidel imaginea acestei eroine a epocii Renașterii. Solicitîndu-l-se un scurt interviu, interpreta ne-a declarat :

— Apar nu fără emoție în fața publicului bucureștean. E doar și liresc. Acesta-l rolul pe care L-am îndrăgit cel-mai mult și pe care îl consider de o factură cu totul deosebită, date fiind cerințele de virtuozitate, grație și finețe ale interpretării. Dupa ce o interpreta de valoarea Galinei Ulanova a dat viață Julietei, după ce baletul lui Prokofiev a lăcut inconjurul lumii pe pînza imaculată a ecranelor și muzica lui răsuna și astăzi pe undele eterne ale radio-ului, este firesc ca și emoția mea obișnuită în-fața unui nou spectacol, să se dubleze. Sînt totuși fericită că numai la patru ani de la debutul meu mi se încredințează un astfel de rol de mare complexitate.

Mihail GOSPODIN

Peste 50.000 de spectatori !

Ansamblul de cîntece și dansuri al statului popular al regiunii Baia Mare, deși tînăr — a fost înființat abia în a doua jumătate a anului trecut — și-a cîștigat prețuirea publicului bucureștean și alți în centrele miniere cît și în satele regiunii. Caracteristica formației este deosebita ei pătrundere în toate aceneiie ciuburiior muncitorești și ale căminelor culturale. Numai în primul trimestru al acestui an ansamblul a efectuat 36 turnee în sate și în centrele muncitorești, totalizînd astfel, de la înființarea sa pînă azi, un număr de 16.500 de spectatori din rîndul țăranilor muncitori și 23.915 spectatori din rîndul oamenilor muncii de la oraș.

De curînd, în cadrul ansamblului, a luat ființă o orchestra de muzică populara romînească și maghiară, care de la primul concert, dirijat de Victor Predescu, a înregistrat un remarcabil succes. Primul concert al orchestrei a fost prezentat în 23 de spectacole în sate și sale, la care au participat peste 13.000 de spectatori.

În momentul de față, sub conducerea tov. I. Micu, directorul ansamblului, este în pregătire un nou spectacol care va înfățișa prin cîntec și dans viața nouă a regiunii Baia Mare. În cadrul viitorului spectacol vor fi prezentate unele piese noi, vocale și coregrafice, culese din regiune de către artiștii ansamblului.

V. D.

Dialog telefonic cu... Țîndărică

— Alo, redacția „Magazin" ? La telefon e...

— Bine ai venit, Țîndărică !

— Aha, m-ai recunoscut vrassăzică. Ai văzut că am găsit și o rimă ?

— Dar acolo ce-ai... găsit.

— În primul rînd am... găsit multă prețuire la Festivalul Internațional de Mașeștii Teatrului de păpuși de la Bochum.

— Ce spectacole ai prezentat ?

— „Micul Muk" și „Mina cu cinci degete" care au fost foarte mult apreciate de spectatorii din R.F.G. De fapt, n-am prezentat spectacole numai la Bochum ci am intreprins și un scurt turneu în orașele Remscheid, Gelsenkirchen și Leverkusen.

— Ai avut multe aplauze ?

— ...La scenă deschisă și am avut aplauze și în... piesă. Am să-ți dau un singur exemplu (din cele multe). Iată ce scrie ziarul „Westdeutsche Allgemeine" printre altele: „Țîndărică este un teatru plin de nerv, mișcările păpușilor, jocul lor, sînt subtile și armonioase".

— Pe cine ai întîlnit la Bochum ?

— Cunoștințe vechi de la Festivalul din Bucuresti. Ian Malik (Cehoslovacia), Gerard Mores (Anglia), Maria Signoreli (Italia) și alții.

— Alteeva ?

— Mi-au făcut păpușarii din Stuttgart o surpriză : au prezentat un spectacol în costume naționale românești, sincronizat binișnteles pe... „perinița". Și acum închei deoarece mă pregătesc pentru viitoarele spectacole. Cum a fost interviul meu ?

— Ca la teatru (... de păpuși).

T.

Un număr de dresură mixtă, prezentat la Circul de Stat de Truskowski, în cadrul spectacolului „O seară la Varșovia"

M. N.

REFLECTOR

Mantaua

La cinematograf se mai luîrzie..
La cinematograf se mănîncă uneori semințe.
La cinematograf se pîlîge citeodată.
La cinematograf se întîmplă cuiva ceva.

Este greu de închipuit cum sufletul omenesc poate să vibreze atît în fața unei bucăți de pînză. Sioraîtul aparatului de proiectie agroape anulează drama și dacă după acest ii politicia se rupe, farmecul s-a dus !

După o celebră bucata lîtezară de Gogol, e vorba de „Mantaua", despre care nu vom scrie aici, actorul A. Batalov, devenit cu ocazia aceasta regizor, a dat ecranului o capodoperă despre care îndrăznesc să scriu ca va rămîne în istoria cinematografiei, așa cum au rămas filmele „Cruciștorul Potemkin", „Goana după aur" sau „Scurtă întîlnire".

În.țial era greu să-îi imaginezi că se poate transpune pe patruri de în (animat odată cu stîngerea luminilor) o povestie atît de lineară a intr-un fel : un mic funcționar, cal de bătaie al colegilor sai de birou, este amenințat cu darea afară din slujba dacă nu-și cumpără o manta mai călduri. Micul șoboian de acie face totul pentru ca să strîngă suma, uriașă pentru el, ce reprezintă costul acestui vestmînt atît de necesar. După cîteva încercări înzuritoase, iața că ce mențere neașteptată îi aduce în buzunar rubiele dorite. Croitorul execută comanda, vecinii sînt emoționați mult așteptata manta este adusă, și după o noapte de insomnie, într-o dimineață de iarnă, funcționarul nostru pleacă la slujbă, învăluit în cea mai minunată stolă pe care a purtat-o vreodată. Colegii, revenșiți buni, îi sărbătoresc și seara tîrziu, Akaki Akakievici revine spre casă. Dar... bolț îi întîlnesc dia întîmpiare și-i jeuiesc. Disperacea omului e îară margini. După reclamații zadarnice, ajunge la o excelență unde, din îngînderii, scapă o vorbă ce mai pe placul înalților funcționar și dacă n-ar fi murit la timp, nefericitul hîrțogar ar fi capătat o condamnare.

Repet, nimic mai greu de ecranizat. Dialogul este atît de strîns și acțiunea atît de scurtă încît ar fi putut fără pofta oricui de a trece la filmarea „capodoperei lui Gogol. Numai că tinerețea este îndrăzneață și iată-ne în fața acestui uluitor film, care ne-a înghețat inimile. Au fost necesare numai cîteva decoruri : odaia funcționarului — un fel de culoar cenușiu, cu un perete comun, prin care răzbate puțină căldură; o scară; o stradă sub viscol; interiorul unui birou și o galerie imensă unde e filmată scena jafului. Celelalte interioare (două sau trei în plus au le mai amintesc pentru că nu sînt importante). Dificultatea cea mare rămînea, după mine, găsirea actorului principal, adică a unui om care să exprime cu ochii și cu fața, toată viața, toată dorința strîmtă, toată umilința, în întîlnirea măruntului funcționar. Și aici Batalov a fost de neîntrecut. Actorul R. Bikov, despre care nu știm multe lucruri (nelînd specialist în cinematografie) are o mască simplă. Un nas puțin „făcut" la machiaj și atît. În rest, un chip tras și ochi mărunți, plini de ape, exprimînd cînd un protest teribil (vezi scena cînd ceilalți îi leagă o stoară de gaica haînei), cînd bucuria îără margini a omului care și-a alins idealul (în noaptea cînd își culcă alături de el, în pat, mantaua cea nouă), cînd disperarea cea mai neagră (țîrîrea scurtă de-a lungul celor doi pereți ai galeriei după jaf, îară glas la început și apoi cu un strigăt exacerbat, amplificat de golul bolților, mi s-a părut absolut cutremurătoare !).

Aș mai aminti apoi acel umăr lăsat într-o parte, al actorului, acea aplecare aproape permanentă și privirea mereu în sus către interlocutor, privire ce nu exprimă atît umilința cît strivirea unei vieți. Cît despre mersul său (pași mărunți, țiriți atunci cînd poartă mantaua cea veche; pași largi, ca de dans, cînd poartă mantaua cea nouă sau goană alît de ridicol-disperată în furtuna de zăpadă după ce a înjeles că totul e pierdut — goană ce smuige lacrimi !). Mă entuziasmez greu deși temperamentul mă trădează, dar cum să nu scrii despre mingilerea cu degeie febrile a mantalei, cum să nu scrii despre chipul de țață al lui Akaki cel cu urechile învăluite într-un șal pentru că rabdă de îrig ca să facă economie de lemne, cum să nu scrii despre răcîrea chipului său în scena ultimă, atît de greu de realizat în fotografie !

Tineri actori ai cinematografiei și teatrelor noastre, vedeți odată, de cinci ori, de zece ori acest film, pentru a învăța de la R. Bikov cum se face spectatorul să plîngă. Uitați, odată pentru totdeauna, răcnetele și gestul desmățat !

Eugen BARBU

Nadia Tiller în rolul titular din „Rosemarie".

Noutăți cinematografice

Rosemarie, copilul „miracolului economic" german

Cariera senzațională a Rosemariei Nitribitt începînd în primăvara anului 1957 la Frankfurt pe Main, a reprezentat una din manifestările tipice ale așa numitului „miracol economic" german. Ascensiunea verliginoasă a acestei cocote de lux, misteriosul ei sfîrșit și răsunătorul scandal pe care asasinarea ei l-a stîrnit pînă în cele mai înalte cercuri ale industriei și finanței din Republica Federală Germană, au dezvăluit opiniei publice desubturile „miracolosei" prosperități a economiei vestgermane.

Filmul „Rosemarie", realizat de regizorul Rolf Thiele după o idee de Erich Kuby, dă acestui „caz" adevărata sa semnificație. Povestea umilei cîntărețe de stradă care cîștigă noțetică „unui mare industriaș și devine apoi o curtezană „en vogue", numărînd printre clienții săi pe cei mai puternici magnați ai economiei vestgermane, devine un veritabil pamflet la adresa „miracolului economic", cu splendoarea sa falsă și cu morala sa echivocă. Folosită ca instrument de spionaj economic și apoi suprimată în mod brutal de puternicii săi clienți, Rosemarie simbolizează, prin destinul ei dramatic descompunerea morală a unei societăți bazată pe nemiloasele legi ale junglei.

În rolul titular, tînăra actriță Nadia Tiller realizează o creație în care tragicul și umorul se împle. tesc în mod organic. Distribuția este completată cu o seamă de nume presîigioase, ca Peter van Eyck, Carl Raddatz, Gert Fröbe, Mario Adorf și Horst Frank.

„Nu vreau să mă însor !"

— Tovarășe Manole Marcus, aflam că ați intrat în pregătire cu un nou film ! E adevărat ? Vă rugăm să ne acordați un „interviu fulger".

— Mă rog, întrebați !

— Cine semnează scenariul ?

— Simion Macovei, autorul binecunoscutei comedii cinematografice „Alo, ați greșit numărul".

— Titlul ?

— „Nu vreau să mă însor !"

— Vai, dar e tragic ! O comedie fără ca totul să se termine cu bine ?

— Nici o grijă. Nu aceasta e concluzia filmului. Spectatorii vor pleca satisfăcuți: pînă la final, cel puțin două perechi — dacă nu trei — își vor uni destinele...

— V-ați hotărît asupra numelui compozitorului ?

— Încă nu pot dezvălui nume. Vă pot însă increclnta că el va fi solicitat din rîndul celor mai buni autori de muzică ușoară, dintre acei ale căror melodii zboară — după o expresie consacrată — pe buzele tuturor.

— Vă dorim ca și melodiile din filmul dumneavoastră să facă o asemenea „carieră". Dar încă nu ne-ați spus unde se petrece acțiunea filmului. În ce mediu ? În ce loc ?

— Locul acțiunii: București. Mediul: colectivul de muncitori și tehnicieni al unei fabrici textile. Data acțiunii: azi și ...mîine deoarece este vorba de o fabrică de țesături din fibre sintetice.

Ana ROMAN

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

● VIAȚA lui Iermakov, celebrul constructor rus de automobile, va fi înfățișată pe ecran, în studiurile MOSFILM, de către regizorul S. Samsonov, pe un scenariu actis de E. Daskei și I. Frid.

● ÎN URMA unei selecții de 300 filme făcută la New-York, filmul indian „Aparajito" al regizorul său Satyajit Ray au primit cîte o medalie de aur.

● FILMUL tunisian „Goha", realizat de Jacques Baratier după un scenariu al poetului libanez Georges Schehade, care trebuia să se prezinte la Beyrut a fost interzis de cenzura libaneză. Spectatorii arabi și libanezi și-au exprimat surprinderea și indignarea față de această măsură care lovește într-un film premiat cu Marele Premiu Internațional al Criticii la Festivalul de la Cannes.

● STUDIOURILE poloneze au realizat filmul „Ursul alb", în regia lui E. Zajiekowski. Acțiunea filmului se petrece în anii celui de al doilea război mondial în Cehoslovacia cotropită de fasciști și relatează soarta unui savant evreu, Prigonit, el se ascunde într-o bîană de urs.

● JEAN GABIN și Micheline Presle interpretează rolurile principale într-un nou film a cărui acțiune se petrece la o ecluză.

● HARRY BELAFONTE are în plan două filme interesante : unul despre Alexandre Dumas și unul despre Puskin.

● NUVELA Galinei Nikolaeva „Istoria unui director de S.M.T. și a unui agronom principal" a fost folosită de Serghei Kazakov pentru realizarea unui film, care poartă titlul „În liniștea stepei".

● ÎN ROLUL unei călugărițe care rupe cu religia după ce-și da seama de inutilitatea ei. Audrey Hepburn a reușit o mare creație. Filmul realizat de Fred Zineman se intitulează „Povestea unei călugărițe".

● DUPĂ „Germinal" Julien Duvivier va turna filmul „Fata în mătase artificială", a cărei principală interpretă va fi Giuletta Massina.

● LA CAIRO a avut loc primul festival al cinematografiei afro-asiatice. Toate statele producătoare de filme ale celor două continente au trimis cîte un film de lung metraj și unul de scurt metraj, iar cele care nu au încă cinematografie proprie au trimis delegați pentru a lua cunoștința de mijloacele pe care le oferă cinematografia pentru strîngerea legăturilor de prietenie între popoarele Asiei și Africii.

● „TARTARIN PE ALPI" este numele noului film pe care-l turnează Carlo Rim, după celebra operă a lui Alphonse Daudet. Exteriorale filmului se turnează în Alpii iugoslavi.

● CUNOSCUTUL mim francez Marcel Marceau, care a fost oaspele Festivalului Tineretului de la București, va fi interpretul principal al unui film pe care-l proiectează vestiții regizori Serghei Jutkievici și Louis Daquin.

● ROLUL principal al filmului „Tunurile din Navarone", oferit inițial cunoscutei primadone Maria Meneghini-Callas, va fi interpretat de actrița greacă Irene Pappas, cunoscută din filmul „Infidelele". Din distribuție mai fac parte Gregory Peck, David Niven și Anthony Quinn. Exteriorale filmului vor fi realizate în Grecia.

● DUPĂ succesul filmului „Generalul De la Rovere", Roberto e Rossellini, creatorul filmelor „Roma oraș deschis" și „Paisa" termină acum o nouă producție. Ultimul său film, „Era noapte la Roma", înfățișează viața italiei în răstimpul celor 9 luni cînd orașul Roma a trăit ore de luptă și speranță înainte de eliberare. Alături de Setghei Bondarciuk, care deține rolul unui sergent sovietic de tancuri bîndînd, Leo Glean interpretează rolul unui comandant englez, iar Peter Gldwin întruchipează un ofițer de aviație american.

● CUNOSCUTUL actor :și regizor francez Laurent Terzieff a plecat în Iugoslavia, unde va interpreta rolul din rolurile principale ale filmului lui G. Pontecorvo, „Kapo", și anume cel al unui soldat sovietic. Filmul arg ca temă viața unei adolescente deportate de fasciști împreună cu părinții săi în lagărele de concentrare naziste.

● LUCYNA WINNICKA actrița poloneză cunoscută din filmele „O noapte de așteptări", „Sub steaua frigiană" și „Adevărații sîîrșit al războiului" deține rolul unei reporțere a televiziunii care urmărește evoluția navei interplanetare internaționale, Kosmokrator, din filmul de anticipare științifică „Pleneta tăcerii", realizat în coproducție polono-germană de regizorul german Kurt Maetzig.

● ALAIN RESNAIS a primit Marele Premiu al Criticii Belgiene pentru filmul său „Hiroshima, mon amour". „Nu este numai un excelent documentar impotriva războiului și a consecințelor sale dureroase în inimi și spirite, ci și un strigăt de speranță și o manifestare de credință în dragostea pe care oamenii pot să și-o poarte unul altuia" — a spus ministrul Instrucției publice din Belgia — despre acest film. Filmul lui Resnais a fost ales de 40 critici din Bruxelles din 417 filme prezentate.

● „ADEVĂRUL" este titlul noului film în care joacă cunoscuta actriță Brigitte Bardot. Pentru rolul masculin, regizorul Georges Clouzot n-a găsit încă interpret.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

AGEPSINA MACRIEFTIMIU

artistă emerită, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", ale cărei creații din piesele „Insir-te mărgărite" și „Dr. Faustvrăjitor" au fost deosebit de apreciate, — pregătește unul din rolurile principale ale piesei „Parada", de Victor Eftimiu, viitoarea premieră a primei noastre scene.

I. NICULESCU-BRUNA

artist emerit, interpretează cu succes rolul lui Satin în piesa „Azilul de noapte" de Maxim Gorki pe scena Teatrului de Stat din Bacău.

BLANCHE THEBOM

cunoscută artistă americană de operă, va întreprinde la sfîrșitul lunii aprilie un turneu în țara noastră. Ea va susține, în zilele de 25 și 27 aprilie, două recitale în sala Ateneului Romîn și va deține rolul titular din opera „Carmen", pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

E. RIAZANOV

realizatorul popularei comedii cinematografice „O noapte de carnaval" finisează în prezent, la studiul „Mosfilm", o comedie excentrică, intitulată „Dincolo de curcubeu". Eroul principal, interpretat de Igor Ilinski, este un „om al zăpezilor" adus de un cercetător științific la.. Moscova.

RAF VALLONE

popularul artist italian, este pe cale de a-și împlini un vis mai vechi : să treacă de partea cealaltă a aparatului de luat vederi. El va semna în curînd regia filmului „Tovarășii de drum", care adaptează pe ecran o nuvelă a cunoscutului scriitor italian Curzio Malaparte,

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

PITEȘTI: Cartierele urcă pe scenă

Concursul „Sărbătoarea primăverii", care a atras în întrecere peste 23.000 artiști amatori din regiunea Pitești, se apropie de sfîrșit. Bucurindu-se de atenția forurilor competente, acest concurs a marcat o sensibilă creștere a nivelului artistic. În mod cu totul deosebit acest salt s-a observat la căminele culturale din cartierele orașelor. În Pitești, există 8 cartiere și 8 cămine culturale cu 18 formații artistice. Participanții la spectacolele prezentate de aceștia au rămas plăcut impresionați.

Scena a atras pe multi oameni din cartiere care își închină orele lor libere muncii culturale. Este grăitoare pilda dată de cele 36 gospodine de la căminul cultural „Vasile Lupu", care au format un cor pe 3 voci și poate și mai elocvent: introducerea în repertoriu a cîntecului „Mama". Brigăzile artistice de agitație au adus în programele lor fîrîturi din viața nouă a cartierelor ; lucrări gospodărești, de extindere a rețelei electrice, de apă, înfrumusețare. Nu putem încheia această sumară trecere în revistă fără a aminti de echipele de teatru. Este drept că ei nu au calificarea celor de la Teatrul de Stat, dar faptul că au pus în scenă piese ca „Cei care rămîn singuri", „Indolala", și altele legate de transformarea socialistă a agriculturii, că au organizat schimburi de experiență sau ieșiri la sate, arată interesul pentru amatorii au ajutat prin munca lor la lămpezirea unor indoieli ale oamenilor, au contribuit într-o măsură oarecare la crearea întovărășirilor din cartierele Găvana și Prundu.

Cartierele urcă pe scenă tumultos și pline de energie, cu tot ce au mai frumos și specific, tinînd pasul cu noile transformări survenite în conștiința oamenilor, cu viața înaintă.

Dan BITICA

Un moment de la repetițiile piesei „Steaua fără nume" pe scena „Naționalului" din Craiova. În scenă sînt actorii Virgil Badescu, Rodica Tapalagă și Manu Nedelanu.

Fotografia : Adam GOLOMȘIOVSKI

CRAIOVA: Se repetă „Steaua fără nume"

Regizorul Nicolae Moldovanu, pune în scenă drama proprie, mieră a Teatrului Național din Craiova, „Steaua fără nume".

Rolul profesorului Miroiu va fi interpretat de Radu Nicolae, iar celelalte roluri sînt încredințate artiștilor emeriți Manu Nedelanu, actorilor Olga Moisescu, Rodica Tapalagă, Coștică Ionescu, Virgil Bădescu, Lică Cernea, N. Constantinescu, Hedda Iliriu, Madeleine Nedelanu și altii.

TURDA: „Nuntă mare" — noua premieră a teatrului local

Pe scena Teatrului de Stat din Turda a avut loc o nouă premieră, a 9-a în aceasta stagiune. Piesa „Nuntă mare" de Magda Simon — în traducerea lui Remus Luca, s-a bucurat de o bună primire din partea spectatorilor turdeni.

Spectacolul a fost pus în scenă de tînărul regizor Constantin Leoveanu, în interpretarea actorilor Nela Comlosan, Florica Ciuda, Viorica Faina, Dem. Constantinescu, Ioan Lupu și Iulia Giurgiu.

La premiera a fost prezentată și suboarea piesei. I-am cerut părerea asupra spectacolului.

— S-a mai jucat și la alte teatre piesa dv.?

— Da. La Iași și la Bîrlad. Teatrul din Turda e al treilea din țară care a înclus piesa mea în repertoriu.

— Despre spectacolul colectivului turdean...?

— Vă pot spune că sînt foarte mulțumită. Am venit cu multă bucurie să văd premiera piesei mele la Teatrul de Stat din Turda și nu m-am înșelat în așteptări.

Adriana CONSTANTIN

Scenă din piesa „Cu dragostea nici de nlumăt", prezentată de Teatrul de Stat de Estradă din Deva.

DEVA: Turnee în regiune

Colectivul Teatrului de Stat de estradă din Deva a luat inițiativa de ași lărgi sfera activității și în afara centrului de regiune. S-a format un colectiv care a pregătit spectacolul special pentru sate : „Iiai noroc și spor la muncă". Cu acest spectacol s-au programat 25 reprezentații în comunele și satele regiunii Hunedoara. Turneul a început în a doua decadă a lunii martie. Unul din meritele spectacolului îl constituie faptul că este completat aproape în fiecare localitate cu aspecte specifice locului.

Multă muncă a depus alt colectiv al Teatrului de Estradă din Deva pentru pregătirea și prezentarea comediei muzicale „Cu dragostea nu-i de glumit". Actorii Ion Mihail, Ștefan Gulă, Elena Coreiciuc, Gică Georgescu și alții și-au valorificat în mod creator talentul și au reușit să asigure o bună interpretare rolurilor încredințate. Premiera piesei „Cu dragostea nu-i de glumit", care a avut loc la 22 martie, a marcat un progres însemnat în ceea ce privește alegerea și prezentarea piesei lor la teatrul amintit și a constituit un examen, pe care actorii și regizorii l-au trecut cu succes.

I. COJOCARU

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 132 ★ Sîmbătă 16 aprilie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

DRUMUL CIMENTULUI

Piatra Corbului se ridică, asemenea unui pumn uriaș, în calea celui care urcă pe valea Bicazului. Mult mai impunătoare, dominînd peisajul rustic al locurilor, s-a ridicat aici, în anii puterii populare, marea fabrică de ciment „CONGRESUL AL XIX-LEA" din Bicaz.

Dar povestea cimentului începe de la vreo 25—30 km. mai sus, de la Bicaz-Chei și Tepești, în carierele de calcar și marnă. Călătorii care trec vara cu autobuzele, motocicletele sau bicicletele către frumusețile de basm ale Cheilor Bicazului și Lacului Roșu, rămîn mirați că, deși cerul poate fi perfect senin, bubuituri ca de tunet se aud nu prea departe. Sînt carierele fabricii de ciment. Acolo voinici ca Sfarmăpiatră din poveste dărîmă munții. Numai că metodele lor sînt altele, ale secolului nostru. După ce au săpat în coasta muntelui care conține marnă sau calcar, o galerie de circa 15—30 m și din capătul ei alte două laterale, ei îngrămădesc acolo, în fund, cîte 5.000—8.000 kg. de exploziv. Un sistem electric îl aprinde, un vuiet puternic naște ecouri repetate și stîncile se prăvălesc la pămînt într-o îngrămădire de nedescris. Explozii masive — le spune simplu B. Marcovici, inginerul șef al întreprinderii. Metoda aceasta asigură dintr-o dată sute de mii de tone de calcar sau marnă — hrana pentru 3—4 luni a gurilor mereu nesătule, ca de balaur, ale marilor fabrici. Am solicitat numele fruntașilor de la cariere. Dar e foarte greu să-i alegi dintre harnici pe cei mai harnici.

Parcă se bat munții în capete

Și iată escavatorul S. E. 3 la lucru. Înhață bolovanii cu lingura lui enormă și-i răstoarnă în vagonetele de cîte 10 tone ale trenului de cale ferată îngustă. Bicazul, Toșca, Cheițele — locuri tari, de munte, locuri frumoase. Și, însfîrșit, Piatra Corbului. N-o ocolim. Un tunel a fost săpat chiar în corpul ei, trenul intră — în țipăt de locomotivă și zgomot de fierărie — în fabrică și trage „la peron" chiar în fața concasoarelor Titan.

Bac, bac; bac, bac! Parcă se bat munții în capete. În realitate ciocanele concasoarelor lovesc și sfarmă bulgării mari de „material", cum îi zic, fără nici un fel de fasoane, cimentiștii.

Am privit, la fel ca însoțitorul meu, bandele colectoare (lungi de circa 400 m.) care urcă marna și calcarul în hale separate. M-am dus împreună cu el la morile brute-Vulcan unde pe de o parte intră pietre și apă, iar pe cealaltă iese o pastă — un fel de lapte acru cenușiu.

Dar unde-s oamenii, mă veți întreba, ce fac ei? Morarii supraveghează să nu se înfunde utilajele, veghează apa și începînd de aici — pe o bună parte a procesului de producție — urmăresc ca prin ajutorul sodei — în calitate de fluidificator — să reducă la maximum posibil conținutul apei din pastă.

Același inginer laudă fără rezerve pe morari — nu de mult plutași și ciobani — care datorită creșterii nivelului lor profesional, conștiinței lor ridicate, au reușit să producă o pastă cu numai 27—28 la sută apă (o cifră record, îmi spune el) și, ca efect, să micșoreze consumul de combustibil pe tona de clinker pînă la 215 m.c. Și iată pasta căzută în bazine, împinsă cu pompe centrifuge și cu aer comprimat (inovație a unui inginer) în bazinele de corijare, în omogenizatoare și apoi sus la alimentatoarele cuptoarelor rotative.

La 1400 de grade

Vremea mai era încă rece. Dar sub cuptoarele ca niște uriași cilindri așezați orizontal, în apropiere unul de altul, era o căldură de te treceau nădușelile. E și explicabil, deoarece temperatura la care se arde pasta în cuptoare depășește 1400 grade. Am privit capătul unuia din ele încins în flăcări roșii — liliachii care-ți iau ochii, în timp ce clinkerul rezultat era învîrtit pe ghirlande de lanțuri și răcit.

Toată admirația pentru cei de la cuptoare, oameni de felul comuniștilor P. Lungu, Dănilă Onisifor, al utemistului E. Roth — datorită cărora gradul de ocupare a utilajelor și indicii de folosire a lor au crescut cu 2,4 la

Nichita BISTRICEANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

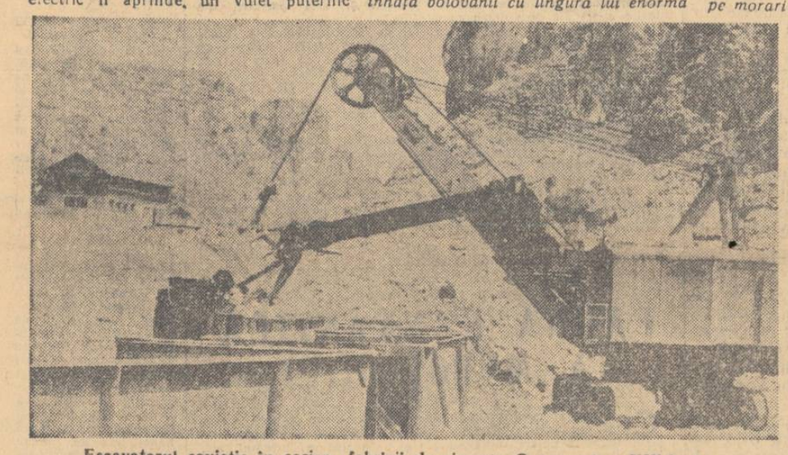

Escavatorul sovietic în cariera fabricii de ciment „Congresul al XIX-lea"

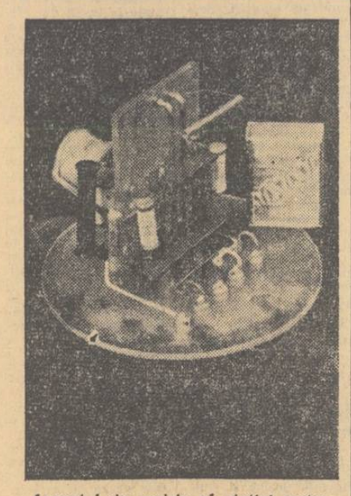

Aparatul de emisie al stației meteorologice automate. (Pentru aprecierea dimensiunilor, comparați cu cutia de chibrituri din dreapta).

O realizare științifică românească

Stația meteorologică automată

Valoarea informațiilor pe care ni le poate da meteorologia depinde, în cea mai mare măsură, de precizia cu care pot fi descrise fenomenele atmosferei. Ca să aibe o imagine cît mai exactă a vremii, meteorologistul are nevoie de date numeroase și amănunțite. Pentru aceasta, în ziua de azi globul întreg este împînzit de o rețea deasă de stații de observație. Aproape că nu există așezare omenească ceva mai răsărită în care să nu se poată zări caracteristica „cușcă de porumbei" în care sînt instalate aparatele de măsură meteorologică.

Chiar în plin ocean, în puncte bine stabilite, stau de veghe în permanență „navele meteorologice", de pe care, fie vremea cît de rea, echipele de specialiști scrutează cu atenție cerul și marea, transmițînd prin radio laboratoarelor de prevedere din lumea întreagă rezultatele observațiilor.

Pe vîrful munților, pe insule izolate, în pustiuri sau pe ghețurile polare, această armată de observatori stă de

● *(Continuare în pag. 4-a)*

O VIZITA DE PRIETENIE

În zilele de 11 — 14 aprilie țara noastră a primit vizita unui înalt oaspete, președintele Indoneziei, Dr. Sukarno.

Cu prilejul călătoriei sale, președintele Sukarno a făcut și o serie de vizite. Iată-l în imaginea de mai sus, vizitînd Muzeul de Artă al R.P.R., însoțit de tovarășul Ion Gh. Maurer, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale.

CUVINTE DESPRE LENIN

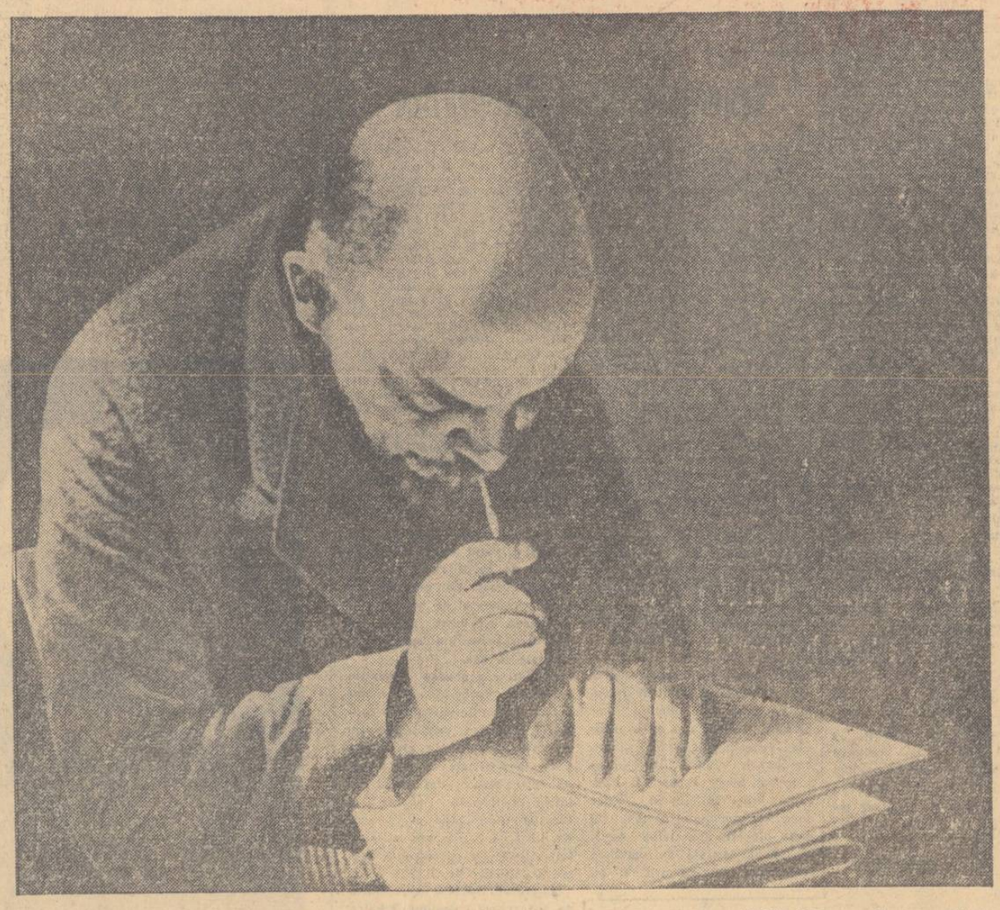

Vladimir Ilici Lenin la Congresul al III-lea al Internaționalei Comuniste (iunie-iulie 1921). (Cadru dintr-un film documentar)

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

Chipul lui Lenin constituie o sursă inepuizabilă de creație pentru scriitorii și poeții progresiști din toate țările. În romanele, nuvelele, versurile și piesele lor, ei au zugrăvit și zugrăvesc trăsăturile scumpe ale lui Lenin, ale „omului care a făcut cel mai mult pentru oameni" (Henry Barbusse), în cuvinte calde, consacrate conducătorului și cauzei pe care el a slujit-o ca nimeni altul.

John Reed

„Indiferent ce s-ar crede despre bolșevici, nu se poate nega că revoluția rusă e unul dintre cele mai mărețe evenimente ale istoriei omenirii și că ascensiunea bolșevicilor e un fenomen de importanță mondială. După cum istoricii cercetează arhivele și izvoarele, în căutarea celor mai mici amănunte ale istoriei Comunei din Paris, ei vor voi să știe ce s-a petrecut la Petrograd în noiembrie 1917, să cunoască spiritul care anima poporul, să afle cum arătau, vorbeau și acționau conducătorii lui. Acest lucru l-am avut în vedere cînd am scris cartea de față". Iată ce scrie remarcabilul scriitor american JOHN REED, în cartea sa „ZECE ZILE CARE AU ZGUDUIT LUMEA", în care sînt reflectate mărețele evenimente ale Revoluției Socialiste din Octombrie. În anul 1917, Reed se afla la Petrograd, în calitate de corespondent de presă și a fost martorul ocular a numeroase din aceste evenimente.

Una din cele mai patetice și mai emoționante scene din carte este relatarea pe care o face istoricei ședințe a celui de-al doilea Congres al Sovietelor, la care a luat cuvîntul Lenin: „Era exact 8 și 40 cînd un ropot de aplauze anunță intrarea membrilor prezidiului printre care și Lenin — marele Lenin. Un om scund, viguros, cu un cap mare, bine înfipt pe umeri, chel și cu fruntea bombată. Ochii mici, nas cîrn, o gură mare și nobilă, o bărbie puternică; pentru moment ras, dar binecunoscuta lui barbă reîncepuse să-i crească. Era îmbrăcat în haine uzate, cu niște pantaloni mult prea lungi. Un om simplu, care nu dădea impresia de a fi un idol al mulțimii, deși era iubit și venerat cum au fost, poate, puțini conducători în istorie. Un conducător neobișnuit al poporului, conducător exclusiv datorită minții sale; fără aere de superioritate, fără toane, intransigent și inflexibil, neavînd predilecție pentru fraze de efect, dar cu o mare capacitate de a explica în cuvinte simple idei profunde, de a analiza o situație concretă. Un mare curaj intelectual îmbinat cu multă agerime a minții... Din tot ce spunea el se degaja o impresie de liniște și vigoare care pătrundea adînc în sufletul auditoriului. Era de înțeles de ce oamenii îl credeau întotdeauna pe Lenin cînd vorbea".

În paginile cunoscutei sale cărți, John Reed a zugrăvit chipul luminos al lui Lenin, inspiratorul și organizatorul Marii Revoluții. Nu întîmplător agenții presei burgheze americane au organizat o adevărată vînătoare împotriva manuscrisului, căutînd să-l facă dispărut sau să împiedice prin orice mijloace apariția cărții.

Epopeea primelor zile ale Revoluției, scrisă de Reed, este o lucrare remarcabilă atît prin scenele de masă cît și prin portretele schițate bolșevicilor, conducătorii Revoluției din Octombrie. Lupta eroică a poporului care a săvîrșit o faptă măreață și dreaptă și care și-a creat statul său socialist, stat de tip nou, iată ce constituie patosul cărții. Reed glorifică zdrobirea lumii vechi în numele lumii noi și această latură a cărții a fost în mod deosebit apreciată de V. I. Lenin, care, precum se știe, a scris prefața la ediția americană a lucrării.

Theodore Dreiser

„Făclie a rațiunii, far al omenirii" a numit Țara Sovietelor marele scriitor american Theodore Dreiser, care a fost un prieten sincer al poporului sovietic. Către această făclie, către acest far și-a îndreptat el gîndurile, găsind sprijin și inspirație pentru munca sa de creație. Vorbind despre Lenin și despre importanța sa mondială în lupta pentru o orînduire socială nouă, pentru transformarea Rusiei, Dreiser a spus: **„Socotesc că ceea ce atrăgea și va atrage întotdeauna întreaga lume este înțelegerea largă, multilaterală și limpede a lui Lenin pentru ceea ce trebuie și se poate face într-o țară imensă, care ocupă o șesime din suprafața lumii și care din cauza tiraniei țariste a rămas în urmă cu sute de ani față de nivelul economic și social al vieții și de progresul științific al Americii și Europei contemporane. Trebuia să fie răsturnat nu numai regimul vechi, despotic, trebuiau totodată găsiți, în rîndurile acestor mase din această țară, oameni și mijloace pentru crearea unui asemenea regim social care să fie în același timp și just și realizabil din punct de vedere practic".**

H. G. Wells

În 1920, scriitorul englez **HERBERT WELLS** a vizitat Rusia Sovietică. Tînăra Republică Sovietică trecea prin timpuri grele. Industria și agricultura erau într-o stare de criză gravă. Se simțea lipsa acută de alimente, îmbrăcăminte și obiecte de primă necesitate. **„Vă aflați în fața unei munci constructive, care uimește prin forță și neînfricare — a spus Wells în cuvîntarea sa la ședința Sovietului din Petrograd. — Această muncă nu-și are egal în istoria omenirii. În ea își găsește expresia geniala capacitate a Rusiei, care s-a vădit de mult în literatura rusă — mă refer la gîndirea neînfricată și la încordarea nemărginită a forțelor".**

A. NIKOLIUKIN
candidat în științe filologice

● *(Continuare în pag. 3-a)*

În această încăpere lucra Vladimir Ilici Lenin

Cabinetul de lucru al lui Lenin

Toți cei ce vizitează Moscova, cetățeni de pe meleagurile Țării Sovietice sau oaspeți de peste hotare, fără a vorbi de moscoviți, găsesc prilejul de a cunoaște Kremlinul. Aici se discută, se rezolvă, probleme ale realității măreațe a Uniunii Sovietice.

Aci, la Kremlin, sînt multe locuri, multe lucruri, care amintesc de Lenin, de uriașa și neobosita lui activitate.

Iată, de pildă, cabinetul de lucru al lui Vladimir Ilici. O încăpere mică, cu tavanul înalt, arcuit. Cele două ferestre deschid o perspectivă spre unul din turnurile Kremlinului, turnul Troițki. Nu se vede aici nimic care să semene a lux, fast sau strălucire. Totul este cît se poate de simplu. Obiectele se păstrează în ordinea în care se aflau în timpul vieții lui V. I. Lenin.

În mijlocul cabingtului se află un birou nu prea mare, acoperit cu postav verde, pe partea dreaptă a mesei se află două telefoane cu amplificatori.

Lîngă birou, un fotoliu simplu, de lemn, cu spătarul și fundul împletit. Lui Vladimir Ilici nu-i plăceau fotoliile moi. Pentru vizitatori s-a amenajat, în cabinet, o altă masă, dreptunghiulară, în jurul căreia se află patru fotolii de piele. Cînd cineva venea în audiență la Lenin, el se ridica, apropia un fotoliu de birou sau de lucru și se așeza și el mai aproape, deseori aplecîndu-se, pentru a putea asculta cu mai multă atenție pe interlocutorul său.

Singura podoabă a cabinetului o constituia un palmier verde, pe care Lenin îl îndrăgise și îl îngrijea personal.

Lîngă birou se află două etajere rotative, confecționate în 1920 la cererea și după schițele lui Ilici. El le numea „morișcă". Pe una din ele Lenin păstra dosarele cu hîrtiile și documentele necesare muncii curente. Deasupra erau ziarele din ultimele două zile. Pe cealaltă etajeră — materialele congreselor, conferințelor de partid, ale congresului Cominternului, „Culegerea de Directive și Dispoziții ale guvernului muncitoresc țărănesc", cîteva exemplare ale planului „GOELRO", „Îndreptarul activistului de partid", diferite alte îndreptare, dicționare străine, „Dicționarul explicativ" al limbii ruse.

Lenin lucra foarte organizat. Cunoștea prețul timpului, nu pierdea nici un minut în zadar. Cerea tuturor exactitate, organizare și disciplină în muncă, fiind el însuși un înalt model de pricepere în a-și organiza bine ziua de muncă.

Lenin lucra în cabinetul său de dimineață pînă la ora 4 după amiaza, cînd făcea o pauză. Ducîndu-se la masă, Vladimir Ilici lua cu el un teanc de lucrări. La ora 6, cînd se întorcea, venea cu o seamă de dispoziții orale sau scrise pentru secretara lui.

Lucra apoi în continuare de la 6 la 10 seara, dar adeseori Lenin lucra mult mai tîrziu, rămînind în cabinet pînă în zori.

Își prețuia cu grijă timpul său, respectînd și timpul altora: niciodată nu-l lăsa să aștepte pe cei care veneau la el la ora fixată și cînd se întîmpla să fie reținut de treburi urgente, chema un secretar și îl ruga să-l scuze în fața tovarășilor care-l așteptau. Dacă însă un vizitator întîrzia, Vladimir Ilici îi refuza audiența.

Maxim Gorki l-a întrebat într-un rînd pe un muncitor din Sormovo, care este, după părerea lui, cea mai accentuată trăsătură a lui Lenin.

— Simplitatea. Simplu ca adevărul — a spus Dimitrie Pavlov, răspunzînd prin cuvinte la care evident se gîndise și chibzuise de mult într-un anume fel.

Cabinetul de lucru al lui Ilici constituie o expresie a acestei simplități și modestii a unui om neasemuit de mare.

În acest număr:

Maestrul George Georgescu în preajma unor turnee peste hotare

●

Noul nostru roman ilustrat

●

Valentina Massini și Gelu Barbu ne scriu din India

●

Știți să vă odihniți?

●

Însemnări de la Zagreb

Actorii și revoluția de la 1848

Cum era și firesc, revoluția de la 1848 a influențat profund istoria teatrului românesc. Cărturari patrioți dintre cei care au contribuit la pregătirea revoluției, au folosit teatrul ca un loc de agitație în perioada premergătoare insurecției, fapt care a atras, după stârvirea mișcării, prigoana sporită a autorității, exprimată nu numai prin înăsprirea sălbatecă a cenzurii, dar și prin persecuția dezlănțuită împotriva actorilor, care au luat parte într-un număr impresionant, atît la pregătirea revoluției, cît și în epoca trecerii la acțiune, unii dintre ei îndeplinind misiuni importante. După ani de umilință, actorii români așteptau un loc demn în noua societate.

Oglindă vie a unei societăți, ecou al fiecărei epoci istorice, teatrul a fost influențat de atmosfera de avînt revoluționar din preajma izbucnirii revoluției. Astfel, deschiderea „timpului dramatic", adică a stagiunii 1847–1848, a teatrului din Iași, în seara de 18 octombrie 1847, a fost marcată de un scandal, prilejuit de reprezentarea piesei Mulatrul, o melodramă franceză de Saint Pierre, în care se înfățișa viața amară a țiganilor din India, care aducea însă surprinzător cu traiul țiganilor robi de pe moșiile boierești. Desigur că a fost o prelucrare fenedentioasă, făcută poate de Matei Millo și scăpată atenției directorului general, marele boier Șutu, și cenzurii. Dintr-o cronică apărută în „Albina românească", se vede că actorii ieșeni înfățișau, atît prin vorbă cît și prin port, țigani moldoveni — încru care „a nemulțumit foarte mult pe boierii noștri, a căror purtare față de nenorociții ce-i aveau în stăpînire, se aseamănă oldoma cu aceea a coloniilor stăpînitori din Indii ori Africa". Spectacolul n-a putut fi dus la capăt, întrucît au fost aduse slugi boierești și așezate strategic în diferite locuri ale sălii, cu ordin „să șuiere". Intervenind și poliția cortina s-a coborît în mijlocul unui mare tărăboi. O bună parte dintre huiduieli s-au adresat lui Matei Millo, boierul care-și „trădase neamul". Represiunea a fost drastică: „după cererea protipendadei guvernul a hotărît închiderea teatrului, prin desființarea trupei, ca alcătuită din „nepricepuți de a-și cunoaște rostul". În realitate guvernul era îngrijorat „de a nu se porni prin teatru un curent de abolirea robiei, ce ar fi dăunat foarte mult boierilor stăpînitori asupra atîtor sutiete omenești".

Așa cum actorii francezi își tegeseră soarta de acolea a Revoluției franceze din 1789, despre care pe bună dreptate, s-a spus că, între altele, a eliberat teatrul și pe actorii francezi, toi astfel actorii români, victime ale prejudecăților, împiedecați să se dezvolte din pricina înstrăinării unei părți a clasei guvernante, care prefera teatrul străin, au întîmpinat revoluția cu mari speranțe. Ștefan Vellescu, actor și istoric teatral, care a trăit departe de evenimente, susține că teatrul n-a funcționat în timpul revoluției, întrucît cea mai mare parte dintre actori au alergat să se înscrie în garda națională, al cărei șef a fost într-o perioadă Costache Aristia. Pantazi Ghica afirmă că de pe scena teatrului „s-a cîntat imnul La revolutiunea de la 1848, la a cărui pregătire a participat și Costache Caragiale, iar N. Belador, fost actor al teatrului din Craiova, autorul unei broșuri despre istoria teatrului românesc, susține de asemenea participarea lui Caragiale la pregătirea revoluției. Dintr-o adresă a cămăcămiei către departamentul trebilor dinlăuntru, datată 28 noiembrie 1848, se vede că printre cei care trebuiau supuși „cercetării comisiei ce este rînduită a examina pe arestuiții la mănăstirea Văcărești" este și „Serghie actorul", iar pe lista celor urmăriți pentru a fi arestați este trecut „Mihăileanu ce a fost directorul teatrului".

Teroarea contrarevoluționară din țările românești a țintit, și au în ultimul rînd, teatrul și pe slujitorii lui, ca pe unii care au participat la revoluție. Cîtva timp orice activitate teatrală românească devenise cu neputință. Printre măsurile luate, ne încredințează C. A. Rosetti, oficialitatea a interzis cuvîntul „național" de pe orice afiș sau anunț de ziar.

Una din consecințele însemnate ale revoluției de la 1848 a fost crearea la București a Teatrului cel Mare, viitorul Teatru Național, punct de plecare a unei noi dezvoltări a teatrului românesc. Teatrul cel Mare a fost inaugurat la 31 decembrie 1852.

Ioan MASSOFF

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Trucajele cinematografice

Spectatorul de astăzi este obișnuit să citească pe genericele filmelor — și a celor mai simple în aparență — alături de numele unui șir de tehnicieni care contribuie la realizarea operei cinematografice, și pe al acelora care execută „filmările combinate". Dar mai cu seamă atrage atenția această îndelnicire în cazul filmelor fantastice, a basmelor cinematografice sau a acelor filmări în care actorii sînt puși în situații deosebit de dificile. Tehnica trucajului cinematografic a devenit obișnuită astăzi și mulți își închipuie că ea s-a născut în ultima vreme. Realitatea însă este că începînd din 1896, anul socotit ca început al istoriei cinematografiei și pînă în 1912 au fost descoperite numeroase din principalele trucaje folosite și astăzi în studiourile de filme. Meritele descoperirii lor i-au revenit pionierului din istoria filmului, George Meliès.

Înainte de a trece la descrierea cîtorva din procedeele filmărilor combinate, am dori să relatăm istoricul primului trucaj cinematografic realizat de George Meliès în mod involuntar. Într-o zi, Meliès filma în piața Operei din Paris și în mijlocul filmării aparatul i se blocă. Trecu un minut pînă cînd filmarea a putut fi reluată. La proiecția peliculei imprimate, Meliès avu o surpriză: „În decursul acestui minut, omnibuzul, trăsurile, etc. și-au schimbat locul. Proiectînd pelicula lipită în locul chiar unde se produsese ruptura (în urma blocării aparatului n.n.), am văzut deodată un omnibuz transformat într-un dric și pe bărbați în femei. Trucajul prin substituire sau trucajul prin metamorfoză fusese descoperit". Astfel colateză Meliès istoricul acestui trucaj. De atunci el este folosit de nenumărate ori în cele mai diferite prilejuri. Procedeul se numește îndeobște stop — camera (adică aparatul — sau cum i se mai spune a camerei — de luat vederi) și permite atît substituirea de obiecte sau persoane cît și orice apariții sau dispariții bruște într-un cadru (pe o masă apar subit, fără nici o intervenție a cuiva farfurii, pahare, etc.; o mobilă dispare brusc dintr-o odaie, pe o stradă apar deodată case etc. etc.).

Multe din trucajele devenite azi clasice au fost inițial opera unei întîmplări, a unui accident. Filmarea inversă, des folosită astăzi, are și ea o asemenea istorie: unul din primii operatori ai lui Lumière, anume Promio și-a văzut un film, „Băile Dianei de la Milano", care fusese încărcat din greșeală invers în aparatul de proiecție și de acolea pe ecran apărea un ins care sărea din apă cu picioarele în sus.

Alteori procedee socotite trucuri la început, au devenit astăzi obișnuite procedee concrete. Trecerea prin înlănțuire de la o imagine la alta, de pildă, era privită ca un trucaj de către Meliès, dar astăzi a intrat în limbajul curent al filmului semnificînd o trecere de timp, o schimbare a locului acțiunii, o revenire în trecut a acțiunii, etc.

Interesant pentru spectatorul de astăzi este desigur tehnica actuală a trucajului cinematografic și de aceea, după această succintă informare istorică ne propunem să relatăm cu un proxim prilej, cîteva din principalele procedee ale trucajului, ale filmărilor combinate.

Ion BARNA

Un bătrîn slujitor al artei

Puțini dintre cei ce trec zilnic pe lîngă statuile orașelor, mai ales cînd e vorba de cele ridicate mai de mult, își amintesc și de sculptorii care le-au creat. Cu atît mai puțini sînt cei ce știu de numele acelui modest, dar prețios colaborator al artistului, fără de care n-ar fi cu putință realizarea unei sculpturi. E vorba de turnătorul în bronz, al cărui nume abia dacă-l găsim însemnat undeva, într-un loc ascuns, cu litere mititele. Și totuși, acest muncitor, de o înaltă calificare, e și el, în felul lui, un artist, un tehnician dublat de un cunoscător al sculpturii, căruia i se cuvine toată cinstirea noastră.

Un asemenea om, astăzi la venerabila vîrstă de 83 de ani, este Vasile Rășcanu, cunoscut tuturor sculptorilor noștri, de la începutul acestui veac și pînă în zilele noastre, deoarece de numele lui se leagă începutul turnătoriei în bronz, pe care el o impune, la noi în țară, ca pe o profesiune de artă, încă din 1905. Pînă atunci asemenea treabă se făcea în străinătate, sau cu meșteri aduși de acolo. Pe multe lucrări realizate de Ion Georgescu și de alți sculptori ai noștri din veacul trecut se poate vedea că au fost turnate la Paris.

Octogenarul Vasile Rășcanu

Cine e acest meșter printre ale cărui mîini de aur au trecut, de 60 de ani încoace, mai toate sculpturile noastre de valoare?

S-a născut în august 1877, al cincilea copil în casa unui plugar necăjit din satul Tizu de prin Fălciul Moldovei. Abia la 12 ani a putut să înceapă școala primară. Dar i-a plăcut să învețe. În 1894, izbutește să fie admis bursier intern la Școala Superioară de Arte și Meserii din București, instalată pe atunci pe locul unde se află acum Institutul Politehnic, pe strada Polizu. Se înființase de curînd aici secția de turnătorie artistică în bronz. O conducea un profesor francez. Rășcanu învață cu sîrg, dovedind pricepere deosebită, fapt pentru care e premiat în fiecare an. Apreciat ca unul dintre elevii de frunte, încă în școală fiind i se încredințează spre execuție unele lucrări grele, la care face față cu succes. Astfel, toarnă cîteva monumente, printre care monumentul lui C. A. Rosetti din piața cu același nume, monumentul Pompierilor din Dealul Spirii, ambele realizate de sculptorul Vladimir Hegel, precum și monumentul lui Carol Davilla, de Carol Storck, așezat la Cotroceni, în fața Facultății de Medicină.

La cererea școlii i se aprobă o bursă în străinătate pentru perfecționare. Astfel, timp de cîțiva ani, începînd din 1901, face practică la Viena, apoi la München, la Berlin, la Paris, și Florența, centre de veche cultură artistică, într-unele din cele mai renumite ateliere de turnătorie, familiarizîndu-se cu diferite procedee specifice acestei meserii pe atunci necunoscută în țară la noi.

Întors în țară în 1905, după ce i se retrage bursa și i se cere *„să se descurce singur"*, noul director al școlii de meserii îl primește cu răceală. Nici nu vrea să audă de modernizarea secției de turnătorie. Sfătuit de sculptorul Frideric Storck, care-i cunoștea sîrguința și priceperea în muncă, și ajutat și material de acesta, Rășcanu înjghebează în strada dr. Felix 89, într-o fostă magazie de lemne, un modest atelier. La început lucrează singur, făcînd de toate, absorbit de muncă, pasionat de experimentarea diverselor procedee, cu folosirea de materiale aflate la noi în țară. Aici au început să vină apoi elevi dornici să învețe această meserie. Atelierul înființat de Rășcanu însemna punctul de plecare pentru dezvoltarea turnătoriei artistice de bronz în țara noastră, mai ales după ce, în 1910, secția de turnătorie a Școlii Superioare de Arte și Meserii, al cărui șef fusese Rășcanu timp de patru ani, se desființează. Era singurul loc unde se pregăteau meseriașii în această specialitate. În felul lor, aceștia au ajutat la dezvoltarea artei monumentale în țara noastră. Vasile Rășcanu i-a îndrumat cu dragoste, cu pricepere și răbdare, dar și cu exigență. Le-a dat o înaltă calificare, cu nimic mai prejos decît a meșterilor străini, unde pînă atunci erau nevoiți să se adreseze sculptorii noștri pentru a li se turna lucrările.

La sfîrșitul primului război mondial, la înapoierea de pe front, Rășcanu n-a mai găsit din atelier decît niște ruine. Dar n-a disperat. A luat totul de la început, cu răbdarea păsărilor care-și găsesc, primăvara, cuibul distrus. A dezvoltat atelierul. Și-a completat utilajul. Au fost aduse instalații moderne. Au venit din nou alături de el elevi dornici să învețe. Aici se pregăteau turnători, cizelatori, patinori. Toți bunii meseriași de astăzi, au trecut prin mîna lui.

Au fost turnate aici, în afară de lucrările obișnuite, monumente de mari proporții, printre care monumentul aviatorilor, monumentul Eroilor C.F.R., M. Kogălniceanu, Tudor Vladimirescu și altele.

Dictatura fascistă și apoi războiul i-au întrerupt activitatea.

După eliberarea țării, întinerit de vremurile noi, Vasile Rășcanu, la o vîrstă cînd alții se odihnesc, a continuat să muncească conducînd lucrările de turnare a monumentelor ce slăvesc memoria ostașilor sovietici eliberatori, a eroilor români căzuți în lupta împotriva fascismului, sau a unor figuri de seamă din istoria noastră.

Îndrăgostit de meseria sa, pe care o practică cu pasiune de peste o jumătate de veac, colaborator apropiat al sculptorilor noștri, bătrînul meșter prin ale cărui mîini au trecut atîtea dintre operele lor și a cărui viață s-a împletit zi de zi cu activitatea lor creatoare, este înconjurat de stima și prețuirea slujitorilor artei plastice românești. Cu peste doi în urmă, cu prilejul împlinirii a 80 de ani, Prezidiul Marii Adunări Naționale, dînd expresie acestor sentimente de prețuire, i-a conferit lui Vasile Rășcanu Ordinul Muncii cl. II-a.

Maria MIHALACHE

Vladimir Maiakovski

Vladimir Maiakovski, de la moartea căruia s-au împlinit 30 de ani, este în același timp marele poet al revoluției socialiste și un revoluționar al poeziei. El și-a închinat întreaga operă și viața luptei pentru comunism. Contopirea sa cu poporul revoluționar este profundă, atît de profundă încît nu numai în continutul, ci și în forma versurilor lui, ea se oglindește ca la nimeni altcineva. Poezia lui Maiakovski nu izvorăște din simțămintele și închipuirea unui singuratic care se complace într-o subiectivă lume interioară. Ea este un ecou al frămîntărilor colective și totodată armă de luptă pentru cei mulți.

Maiakovski a mers sub steagul luptei împotriva capitalismului. Dezvoltîndu-se pe linia demascării și înfierării formelor de viață ale burgheziei, pe linia cîntării cuceririlor revoluției socialiste, respingînd procedeele absurde, ridicole și nepătincioase folosite de arta lumii vechi, Maiakovski a devenit cîntărețul reprezentativ al măreților evenimente istorice, declanșate în 1917, cel căruia îi datorăm neîntrecutul „POEM AL LUI OCTOMBRIE" și „VLADIMIR ILICI LENIN", poem al leninismului triumfător.

La Maiakovski, revoluția și patria se contopesc în cadrul unei acțiuni unice, indisolubile. De patria sa creată în avîntul revoluției, poetul e mîndru:

„Priviți!
Jinduiți-mă!
Sînt cetățean
al marelui Stat Sovietic!".

le striga slugoilor capitalismului în „Pașaportul sovietic". Măreția patriei sale, poetul o vede în munca ei constructivă pentru socialism, în calitățile morale ale omului sovietic, plin de încredere în rolul strădaniilor sale.

„Viața vom căli-o-n focul muncii" — spune Maiakovski în „MARȘ ÎN OCTOMBRIE". Același înteles mobilizator îl au „POVESTEA DESPRE KUZNEȚKSTROI ȘI OAMENII DIN KUZNEȚK", „ÎN GURA MARE" și alte multe poeme.

Pentru înfățișarea cît mai grabnică a minunatelor idealuri la care visează constructorii comunismului, era nevoie de raporturi noi între oameni. Acestea îl inspiră să scrie o serie de poezii dintre care face parte și poemul liric „DESPRE ACEASTA". În unele lucrări dramatice ca „PLOȘNIȚA" și „BAIA", combate impăciuitorismul, servilismul, birocratismul și alte manifestări ale mentalității mic-burgheze.

Maiakovski a combătut cu tărie războiul imperialist, arătînd spectacolul oribil al carnagiului de pe fronturile lui și afacerismul dezgustător al profitorilor săi („RĂZBOI ȘI PACE").

Dar acesta nu-i singurul aspect hidos al capitalismului, pe care-l demască. Impresiile din călătoriile pe care le-a făcut în Franța, Germania și America, comploturile urzite de forțele imperialismului împotriva statului sovietic, figurile dușmanilor înverșunați ai clasei muncitoare de pretutindeni îi prilejuiesc galerii de portrete și fresce, în care urîțenia lumii bazată pe exploatarea omului de către om apare în toată goliciunea ei. Maiakovski înfățișează cu pregnanță fondul antipopular al democrației burgheze imoralitatea burgheziei și venalitatea culturii sale, („CUM AM DESCOPERIT AMERICA", „DOMNIȘOARA DIN WAALWORT", „PODUL BROOKLYN", „CRISTOFOR COLUMB", „SIFILIS", „BROADWAY", „BLACK AND WHITE", „SECȚIUNE ÎNTR-UN SGÎRIIE-NORI" etc.). Poetul sfîșie cu lama ascuțită a pamfletului său, vestmîntul minciunii în care s-au îmbrăcat oamenii politici ai apusului, cu lordul Curzon, Poincaré, Mussolini, Pilsudski și alții („GALERIA MAIAKOVSKI"). Maiakovski satirizează caustic amenințările imperialiștilor („SĂ RÎDEM", „BUNA ZIUA" etc.), dezvăluie uneltirile acestora („DA SAU NU?", „MARȘUL PRUDENT", „CHEMAREA" etc.) și sezisînd primejdia fascismului, i se opune cu impetuozitate:

„Să vorbim cu fasciștii în limba fiăcărilor,
cu șuierul gloanțelor...".

Punîndu-și condeiul în slujba maselor, Maiakovski a izbutit să făurească pentru ele mijloacele poetice potrivite. Versul său este accesibil, simplu, dezbărat de imagini inutile și de nebulos, este uimitor de nou, pe măsura noutății conținutului.

Dăruind poeziei, cu înțelesul lor adînc, temele faptelor concrete ale vieții, Maiakovski a înzestrat-o într-adevăr cu un conținut nou. El a deschis astfel calea dezvoltării poeziei revoluționare și ne-a lăsat o moștenire vie, pururi actuală.

Mic dicționar de expresii celebre

B

CIND E BRINZA NU-I BĂRBIȚĂ — După cum se știe, bărbința e puținica, în care deobicei se ține brînza de oi. Această expresie pitorească e folosită mai mult la țară, spre a arăta printr-o imagine plastică, că atunci cînd ai una, n-ai alta.

ȘI TU FIUL MEU BRUTUS ?! — Marcus Junius Brutus a cunoscut în repetate rînduri favoruri speciale din partea lui Iulius Caesar. A cerut iertarea lui după înfrîngerea lui Pompei și a republicanilor (din tabăra cărora Brutus făcea parte) i-a încredințat cîrmuirea Galiei cisalpine, l-a numit pretor, ș.a.m.d.

Totuși Brutus, spirit integru, republican convins, a intrat în conjurația care își propunea să-l asasineze pe Cezar, pentru că acesta plănuia să pună capăt republicii și să se încoroneze împărat. Și într-adevăr, la 15 martie anul 44 din era noastră, Cezar a fost asasinat în plin senat. Se zice că în momentul cînd l-a văzut pe Brutus ridicînd pumnalul, și-a acoperit capul cu toga, exclamînd: „Și tu fiul meu, Brutus?"

Aceste cuvinte sînt de-atunci des întrebuințate, cînd vezi ridicîndu-se împotriva ta pe cineva pe care l-ai crezut foarte aproape și-ți era foarte drag (ca un fiu, ca un frate).

I. FLAVIUS
și I. BERG

Biblioteca lui Voltaire

La Biblioteca publică de stat din Leningrad bibliotecă lui Voltaire ocupă un loc însemnat: ea conține 6.814 cărți din toate domeniile.

În numeroase note marginale, Voltaire angajează o polemică aprinsă cu autorii lucrărilor pe care le-a citit. Iată, de pildă, lucrarea lui Jean-Baptiste Lamenarde „Studiu critic despre vrăjitoarele din Loudun". Voltaire l-a caracterizat pe autor în felul următor: „Această carte este plină de prostii care ar fi putut dezonora secolul, dacă secolul nu l-ar fi disprețuit pe părintele Lamenarde". Pe marginea lucrării ateiste „Despre adevăratul sens al sistemului naturii", atribuită lui Helvetius, se află mai mult de 160 note diferite.

Biblioteca personală a lui Voltaire trezește un interes deosebit. Nu numai criticii literari, dar și istorici din numeroase țări o consultă.

Multă vreme biblioteca lui Voltaire, aflată la Ermitaj, nu a fost accesibilă publicului; numai marele poet rus Alexandr Puskin, care lucra la istoria lui Petru cel Mare, a avut acces la această colecție. În 1861, biblioteca personală a lui Voltaire a fost încredințată Bibliotecii publice, împreună cu alte tipărituri din colecția Ermitajului.

Cu prilejul celei de-a 265-a aniversări a nașterii lui Voltaire, personalul Bibliotecii publice din Leningrad a întocmit prima descriere științifică a fondului de cărți care i-au aparținut lucrare, de altfel, începută înainte de război. Se va mai întocmi descrierea notelor marginale și manuscriselor lui Voltaire, care alcătuiesc 20 de volume.

CALEIDOSCOP

MOZART LA PRAGA

Una din încăperile de la Bertramka, în care a locuit Mozart.

Praga a fost unul din orașele care l-au primit pe Mozart cu brațele deschise; unul din orașele care l-au înțeles și l-au iubit.

La Praga Mozart a venit în plină celebritate, cînd împlinise 31 de ani și cînd operele sale, „Răpirea din Serai" și „Nunta lui Figaro", cîntate mult, îl precedaseră, consolidîndu-i faima și înalta prețuire a praghezilor. Prezența sa printre admiratorii și iubitorii muzicii sale sporesc succesele operelor. Mozart dirijează și interpretează la Praga într-un entuziasm general, ceea ce-i determină pe Bondini, directorul teatrului Nostitz să-i ceară o nouă operă. Această operă pe care Mozart o începe la Praga, în casa soților Dușek, va fi capodopera sa „Don Juan".

În afară de proprietatea soților Dușek — proprietate numită „Bertramka" și transformată în muzeu — numeroase locuri din Praga evocă trecerea lui Mozart prin orașul de aur. O evocă palatul Thun, unde a locuit cîtăva vreme, hotelul la „Trei lei" unde-a locuit în vecinătatea lui Da Ponte, libretistul lui „Don Juan", care i-a fost prezentat de către vestitul Casanova, el însuși autor al primelor versuri ale libretului; o evocă apoi circiumile „La Templu" și „Hanul nou" apropiate de teatrul în care s-a reprezentat, în premieră, „Don Juan" și unde se pare că Mozart mergea să se odihnească, dinaintea unui pahar de vin, după repetiții.

Dintre toate aceste amintiri mozartiene, cu putință de aflat la Praga, cele mai larg evocatoare sînt păstrate la „Bertramka" unde Mozart a locuit mai multă vreme avînd un climat de creație propice în tovărășia lui Francisc Xavier Dușek, compozitor și pianist dar mai ales a frumoasei Josefina Dușkova, cîntăreața renumită pentru care Mozart a compus celebra arie de concert „Bella mia fiamma adio".

Dacă Bertramka pragheză este în 1787 martora genezei lui „Don Juan", tot Bertramka este aceea care-l primește pe Mozart în anul morții sale prea timpurii. El vine și de aceastș dată la Praga cu manuscrisul unei opere, „La clemenza di Tito" dar premiera ei, care are loc la 6 septembrie 1791 nu înregistrează succesul meritat. Mozart se desparte mîhnit de soții Dușek presimțind că nu va mai revedea niciodată Praga pe care o îndrăgise. Presentimentele sale s-au adeverit: la 14 decembrie 1791, în biserica Sf. Nicolai din Praga, se oficia o liturghie solemnă, suprem omagiu adus geniului care nu mai era printre cei vii. Trei coruri au cîntat atunci și o orchestră de-o sută de instrumentiști; solistă a fost Josefina Dușkova.

Dragostea pentru Mozart, cu rădăcini adînci în aceea vreme, e prezentă azi în Praga care-l evocă pe Mozart nu numai ca pe un geniu universal dar ca pe un creator care a aureolat, prin nemuritoare opere aici create, orașul de pe țărmurile Vltavei.

O colecție unică

Ce nu string colecționarii? Mărci poștale și insigne, etichete de pe cutiile de chibrituri, pipe și cîte și mai cîte alte obiecte. Unii colecționează pentru că nu au ce face sau pentru că vor cu orice preț să fie originali. Cum ar fi de pildă colecționarii de lăbuțe de iepure sau de turtă dulce. Mă rog, gusturile nu se discută, deși uneori sînt discutabile. Dar adevărata pasiune științifică a colecționării are o valoare mare. În numeroase muzee există și se păstrează cu grijă nenumărate obiecte care oglindesc producția, cultura, științele și arta omenirii din diferite epoci ale dezvoltării societății.

La Leningrad, în cadrul Institutului de teatru și muzică, funcționează o expoziție permanentă în care sînt expuse instrumente muzicale aparținînd diferitelor popoare și care au fost folosite în epoci diferite.

Se găsesc aici clavecinul semeț din secolul XVII, armoniul, dombra și instrumente naționale din India și China, ale popoarelor Africii și Americii de Sud și bineînțeles instrumentele naționale ale celor 15 republici sovietice. În această expoziție nu domnește tradiționala liniște de muzeu. Căci vizitatorii pot asculta exponatele (desigur înregistrări pe benzi de magnetofon). În sălile expoziției răsună și secolul XX al Europei și Americii, orchestră de jazz, instrumente electrice. Și firește vioara și pianul, instrumente nelipsite în orice orchestră simfonică modernă.

Colecția din Leningrad, care numără aproximativ 2.500 de instrumente, are la bază darul făcut de un amator, Privalov, care a dăruit muzeului din Petersburg o colecție de instrumente ruești vechi. Exponatele muzicale oferă un excelent material pentru studiul istoriei culturii muzicale.

FAUNA FANTASTICA A MITOLOGIEI

Credințele și miturile popoarelor, din vechime și pînă astăzi, sînt populate de felurite animale fantastice cărora le sînt atribuite puteri supranaturale și care sînt ori prieteni, ori, mai cu seamă, feroci dușmani ai omului.

Pliniu cel bătrîn, scriitorul roman care a trăit în primul veac al erei noastre, în cele 37 de volume ale celebrei sale compilații „Istoria naturală", admite existența a tot soiul de monștri, despre care a citit sau auzit și care nu erau decît produse ale fanteziei mitologice. Printre aceste animale, pe care naturalistul roman le clasa printre vietățile existente pe lume, se numără și **Grifonul**, leul cu cioc de vultur și aripi albe; **Basiliscul**, cocoșarpe cu creasta violetă, care nu are decît doi dinți uriași și bea foc; **Licornul**, pe care mițurile îl cunosc sub numele de inorog, calul alb cu corn în frunte; **Martichores**, leul roșu cu chip de om și cu trei rînduri de dinți; **Saahuzagul**, un fel de cerb cu 74 de ramuri scobite, prin care trecea vîntul, cîntînd ca dintr-un fluier multiplu; în fine, neînchipuitul **Cathoblepas**, monstru cu cap de porc, trup de bivol negru și picioare de om.

Și mitologia greacă este plină de monștri fantastici, începînd cu **Sfinxul**, care avea fața și pieptul de femeie, ghiare de leu, aripi de vultur și restul trupului de taur. Alte ființe fantastice ale credinței elenilor erau **Himera**, cu trup de leu, cap de căprioară și coadă de șarpe; **Pegasul**, calul înaripat, **Sirenele**, pe jumătate femei, pe jumătate pești, **Centaurii**, oameni-cai, **Faunii**, cîntărețiî din flaut cu trup omenesc, dar cu coarne și picioare de țap; pentru a nu mai face întregul pomelnic al fiarelor fantastice cu care a avut de a face Heracles în munciile lui.

Mitologia asiatică e și ea plină de monștri care simbolizează atît forțe ale binelui, cît și ale răului. Să amintim doar de **Dragonul** credințelor chinezești, șarpe înaripat care păzește comorile legendare.

Popoarele nordice au creat credința în elfi, zeități ale aerului, cu trup de copii și aripi de fluturi, **gnomi**, pitici din străfundurile pămîntului, cocoșați și bărboși, **ondine**, gratioase zeități ale apelor, asemănătoare sirenelor, **salamandre**, ființe ale focului, cu trup de femeie și părul alcătuit din flăcări.

Balaurii cu șapte capete ai basmelor noastre, **zmeii** cu solzi de pește și coadă de drac, **muma-pădurii** cu ghiare de pisică și multe alte ființe fantastice mișunau în bogăția credințelor și basmelor populare, contribuind la îmbogățirea acestei faune fantastice, scornite de închipuirea oamenilor.

a. b. c.

POSTA REDACȚIEI

V. MIHAIL — Tg. Neamț: Vă informăm că în momentul de față sînt în producție mai multe filme artistice românești între care „Bădăranii" după Goldoni, „Darclée", viața cunoscutei cîntărețe romînce, „Setea" după romanul lui Titus Popovici etc.

La propunerea pe care ne-o faceți de a publica mai multe materiale cu caracter științific credem că ați observat că asemenea materiale au mai apărut, iar frecvența lor va fi și mai mare în numerele viitoare.

ELENA STORCEAC — București: V-am citit scrisoarea, am înțeles în ce constă dorința dv. și vrem să v-o satisfacem. Fotografia actorului preferat o vom publica. Numai să aveți puțintică răbdare.

O. TRIFU — Dej: O să vă surprindă faptul că deși nu ne-ați scris, vă vedeți numele pentru a doua oară la această rubrică. Cunoscînd că sînteți un pasionat colecționar și doriți să vă completați colecția cu numere mai vechi ale revistei noastre, vă dăm aici adresa tov. Rugendorf Albert din Oradea str. Kogălniceanu nr. 27, care a avut amabilitatea de a ne anunța că vă stă la dispoziție cu exemplarele respective.

AL. RAKOCZY — București: Acordeonul este, fără îndoială un instrument muzical plăcut, mai ales cînd cineva știe să-l mînuiască cu pricepere, așa cum o fac mulți dintre talentații noștri interpreți și cum nu ne îndoim că faceți și dv. Cît privește insă reportajele ce ni le propuneți, reportaje privitoare la „educația acordeonistică" de la noi, acestea nu ne interesează în mai mică măsură. Dacă am publica reportaje asemănătoare despre fiecare instrument ne-ar trebui mult spațiu și am lăsa netratate probleme mai importante. Spor că nu ne-ați luat în nume de rău acest răspuns.

PAULINA NISTOR — Com. Cenade-Mediaș: În legătură cu chestiunea care vă interesează trebuie să cunoașteți în primul rînd un lucru de altfel foarte cunoscut că orice tînăr absolvent al ciclului elementar de 7 clase are posibilitatea să-și continue studiile prezentîndu-se la concursul de admitere pentru școala medie.

Acest lucru trebuie să-l facă neapărat în toamna aceasta și lonel B. de care spuneți că e talentat la muzică. Numai completîndu-și studiile își va putea cultiva și talentul în direcția în care se simte atras și mai dotat. Cu situația și calitățile pe care i le arătați, bălatul va avea toate șansele să fie admis și chiar să beneficieze de bursă și internat. Nu-i rămîne decît să se pregătească serios de examen și să se prezinte la liceul din Mediaș. Între timp îl recomandăm să activeze ca amator în echipele artistice ale căminului cultural.

ST. SELEA — Deva: Deocamdată mai multe lucruri decît cele publicate în revista noastră despre papirusul descoperit la Constanța nu vă putem spune. În prezent, cercetările sînt în curs. Cînd vom fi în posesia unor noi date, le vom comunica cititorilor la timpul cuvenit.

ION HENȚIU — Orașul Stalin: Cuvintele spuse despre viața trumoasă a militarilor armatei noastre populare, sînt deosebit de concludente. De asemenea, faptul că în unitatea dv. se citește revista „Magazin" nu poate decît să ne bucure.

Regretăm că nu vă putem trimite numerele vechi pe care ni le-ați cerut, întrucît nu mai avem în depozit.

„Interviziunea"

Una dintre cele mai actuale probleme pe care și le pun specialiștii în televiziune este putința transmiterii — prin stații releu — a imaginii televizate dintr-o țară într-alta. De curînd a avut loc la Budapesta o conferință a societăților de televiziune din R. P. Ungară, R. Cehoslovacă, R. P. Polonă și R. D. Germană, care au hotărît organizarea unei rețele internaționale de televiziune între țările socialiste sub denumirea de „Interviziune", deocamdată urmînd a fi incluse în această rețea cele 4 țări sus-pomenite. Schimbul de imagini televizate între aceste țări se va face prin intermediul unei rețele de releu de cca. 3000 km. lungime, spectacolele fiind vizionate de 10.000.000 spectatori.

In cadrul acestei rețele fiecare țară va transmite cele mai reprezentative programe. Televiziunea R. D. Germană va transmite concerte, televiziunea ungară, specializată în reportajul de actualitate va transmite asemenea reportaje, televiziunea cehoslovacă va transmite spectacole de operă, iar televiziunea poloneză va transmite emisiuni coregrafice. Totodată, datorită „Interviziunii", telespectatorii celor patru țări vor putea viziona cele mai importante manifestări sportive, emisiuni pentru copii, etc.

In anii imediat următori vor fi cuprinse în cadrul „Interviziunii" și celelalte țări socialiste.

Drumul cimentului

(Urmare din pag. 1-a)

sută și respectiv 7 la sută față de anul trecut — sarcină de seamă pusă de plenara C. C. al P.M.R. din decembrie 1959.

Ce e clinkerul? am întrebat. Un fel de ciment nemăcinat. L-am văzut depozitat în hale mari — grăunțe de culoare negricioasă, sfărîmicioase — luat și dus cu ajutorul podurilor rulante în alte mori, unde în adaus cu gipsul și zgura de furnal înalt — pentru reglarea timpului de priză — se transformă în ciment. Morarii Gh. Pădure, C. Chiriac, E. Iftodi erau la posturile lor, în jurul acelor mari cilindri, țepoși ca niște arici. Preocuparea lor și a altora a făcut ca productivitatea muncii la mori să înregistreze o creștere de 6,4 la sută față de anul trecut.

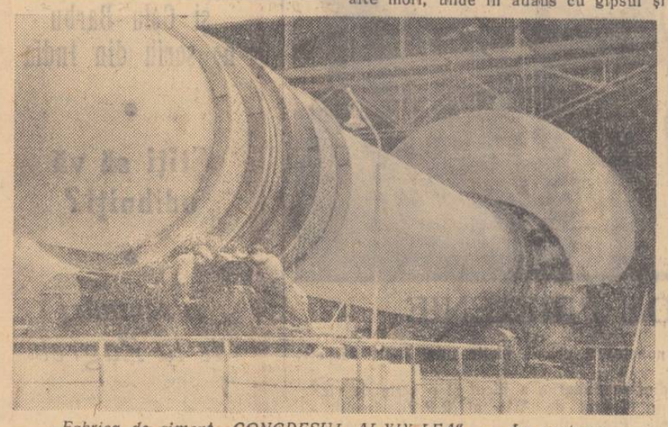

Fabrica de ciment „CONGRESUL AL XIX-LEA". — La cuptoare.

Trei tulele care fumegă neîncetat

Șnecuri, elevatoare cu cupe, alte pompe și, în sfîrșit, cimentul ajunge în silozurile înalte de cîte 30 m, — crescute parcă unul lîngă altul, mai mulți frați gemeni — care dau fabricii caracteristica de neuitat.

Pare simplu, nu? Dar aici e munca entuziastă a unui colectiv harnic, care a crescut odată cu întreprinderea. E munca celor din cariere, de la cuptoare și mori despre care am amintit, dar și atenția neadormită a laborantei Niculina Ștefanov de curînd distinsă cu Ordinul Muncii clasa III-a, gîndul înaripat al numeroșilor inovatori dintre care citățm pe strungarul Gh. Băjenică, pe inginerul V. Manolache, munca modestă a celor de la ateliere, de la rămpi, de pretutindeni. Fabrica a dat în anul trecut mii de tone de produse peste plan și milioane de lei economii. Anul acesta colectivul fabricii în frunte cu comuniștii, s-a angajat să realizeze peste plan 15.000 tone ciment, 12.000 tone clinker, 10 la sută produse de azbociment precum și 2.500.000 lei economii în plus. Numai în primele două luni ale anului 1960 depășirea suplimentară este de aproape jumătate din angajamentul anual, iar economiile ajung la 371.000 lei peste sarcina de plan.

M-am dus la mașina Bates, care încarcă automat și neîntrerupt cimentul în saci de cîte 50 de kg. Am privit apoi mașinile denumite cărăbuși, plecînd în goană din fața magaziilor către barajul hidrocentralei „V. I. Lenin" — gigantic stăvilar ce se ridică în calea apelor Bistriței la numai cîțiva km. depărtare, cu cimenturile speciale produse aici. Și iată vagoane în șir lung, trenuri întregi pline cu ciment sau produse de azbociment pornind către construcțiile de la Săvinești, Onești, Bucecea ori mai departe.

Acesta-i drumul cimentului. În urma noastră, pe fundalul albastru al cerului de seară, se profilează trei coșuri înalte de fabrică. Par trei tulele enorme fumegînd neîncetat.

Nichita BISTRICEANU
Fotografii: Simion POMPEI

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

18—24 aprilie

18
1955 A murit marele fizician Albert Einstein (n. 1879).
19
1847 S-a născut scriitorul C. Hogaș (m. 1917).
1882 A murit Charles Darwin (n. 1809).
20
1828 S-a născut doctorul Carol Davila (m. 1884).
1895 A murit Raicu Ionescu-Rion, critic literar progresist (n. 1872).
21
1894 S-a născut scriitorul Camil Petrescu (m. 1957).
1699 A murit marele dramaturg Jean Racine.
1910 A murit celebrul scriitor american Mark Twain (n. 1835).
22
1870 S-a născut V. I. Lenin (m. 1924).
23
1616 A murit Cervantes (n. 1547).
1564 S-a născut Shakespeare (m. 1616).
1896 S-a născut scriitorul luptător ungar Mate Zalka (Lukacs) (m. 1937).

Ioan Pop

LA A 90-A ANIVERSARE A NAȘTERII LUI V. I. LENIN

Cuvinte despre LENIN

(Urmare din pag. 1-a)

Prin cartea sa „Rusia în ceață" Wells a dezamăgit profund reacțiunea mondială, care aștepta din partea lui condamnarea orînduirii sovietice și urmărea să folosească rezultatele călătoriei sale în Rusia Sovietică ca material pentru propaganda antisovietică. Wells a arătat în cartea sa că orînduirea nouă din Rusia a strîns în jurul său pe toți oamenii înaintați din țară. Un deosebit interes prezintă paginile în care autorul povestește despre convorbirea sa cu Lenin. **„Întîlnirea cu acest om uimitor, care recunoaște sincer dificultățile colosale și caracterul complex al construirii comunismului și care își consacră fără limită toate forțele înfăptuirii sale** — scrie Wells — **a acționat asupra mea într-un mod insuflețitor. În orice caz, Lenin vede lumea viitorului transformată și construită din nou".**

În pofida bunăvoinței sale față de Rusia Sovietică, Wells a avut o atitudine sceptică față de „fanteziile comuniștilor" și în primul rînd față de proiectul îndrăznet de transformare a Țării Sovietice, pe temeliile electrificării, proiect pe care i l-a schițat Lenin. În planul leninist de electrificare a unor gubernii întregi și apoi a întregii țări, marele scriitor care a știut să anticipeze zborurile interplanetare, n-a văzut altceva decît o „utopie". Ca răspuns la îndoielile lui Wells, Lenin i-a propus: **„Veniți la noi după zece ani și veți vedea ce s-a făcut în Rusia în acest interval".** În 1934, cînd Wells a vizitat din nou Uniunea Sovietică, el a fost nevoit să recunoască că Lenin a avut dreptate.

Ralph Fox

RALPH FOX scriitor englez, care a murit în Spania în lupta împotriva fasciștilor, a vizitat în repetate rînduri Uniunea Sovietică. El este autorul primei cărți biografice în Anglia despre Lenin. În cartea pe care a scris-o, Fox a sintetizat experiențele Revoluției Socialiste din Octombrie și a zugrăvit astfel chipul conducătorului ei, chipul lui Lenin ....„el a fost un om mare, pătruns de conștiința însemnătății lui în istoria lumii, dar care niciodată nu s-a privit în oglinda istoriei, niciodată în viață n-a făcut gesturi false, n-a pozat în erou. El poseda vaste cunoștințe, forță intelectuală, capacitate de a lua hotăriri rapide și de a acționa hotărît; cea mai uimitoare trăsătură a caracterului lui consta probabil în faptul că era un om ca toți oamenii. Nimeni nu disprețuia atît ideea de supraom, așa cum o disprețuia Lenin, nimeni nu manifesta un mai profund dezgust pentru pseudocultură și pentru filozofia ieftină pe care se bazează această idee".

Bernard Shaw

BERNARD SHAW l-a salutat pe Lenin ca pe „cel mai mare om de stat al Europei". În vara anului 1931, Shaw, vizitînd Uniunea Sovietică, a ținut o cuvîntare despre Lenin în care sublinia rolul istoric al lui Vladimir Ilici în transformarea lumii.

Scriitorii negri

În numeroasele lucrări ale scriitorilor negri din S.U.A. este exprimată dragostea maselor populare față de omul care și-a consacrat viața luptei pentru fericirea celor ce muncesc. Din aceste lucrări amintim, de pildă, **„Balada despre Lenin"** a lui Langston Hughes, poet proletar negru, reprezentant de seamă al poeziei negrilor din S.U.A.

A. NIKOLIUKIN
candidat în științe filologice

În această școală din orașul Ulianovsk a învățat Lenin între anii 1879—1887.

SERGHEI VASILIEV

CU NUMELE LUI LENIN

Azurul pașnic presărat cu stele,
furnale, diguri, poduri și șosele
sînt din voința leninistă-ntruchipate,
din visurile lui — zidite-s toate!

Pe mii de leghe mlaștina secată
și-ai stepei cînt și-ai cărții dar
sînt cugetarea lui desfășurată
și sufletul cu aripi ca de jar!

Apa-n deșert, livada din pustie,
torentul muncii care ne-a unit —
verigi de foc sînt din porunca-i vie
și gîndul leninist înfăptuit.

De aceea către secole-nainte
chemarea lui spre orizont înalt,
azi strălucește-n marmora fierbinte
și-n oțelul nostru cel mai cald.

Cu numele lui Lenin — ca o spadă
și ger și vînt și arșiți am învins.
Și ne crescură meri de sub zăpadă.
Și-am atins și Polul veșnic nins!

Și din pămînt adînc am smuls comoară.
Și fluviile-n piatră-am îmbrăcat.
Și cu Ilici, vrăjmașul înfruntară
ostașii noștri-n ani de neuitat.

Cu noi venea pe cîmpul de bătaie,
prin valul dens de neguri fulgerînd
și printre noi zbura ca o văpaie
și glasul lui — ne dăruia avînt!

Și azi cu ei pe drumul către Soare,
cu orice pas spre zorii care vin,
în puritatea ei, nemuritoare,
păstrăm făclia sa-n triumf deplin!

Și-i dăruim și cîntece și viață
și-al omenirii — azur strălucitor,
mereu urcînd, pe calea lui măreață,
spre era comunismului în zbor.

În românește de Mihail COSMA

Scrisoarea lui Proșca către LENIN

Povestire de P. Zamoiski

I.

La Parfenie, tatăl lui Proșca, nevoia s-a născut cu zece ani, poate și mai mult înainte de nașterea băiatului. Cine mai știe cînd și de unde vine nevoia, numai că apoi — ia încearcă și o zvîrle de pe grumaz. Știa el, tatăl lui Proșca, că veșnic trăiește nu ca oamenii, și tare se amăra. Oamenii, nu știu cum, o mai scot la capăt, mai cu șiretenie, mai cu stăruință, dar pe Parfenie, nevoia l-a supt, l-a ros, l-a zdrobit. Și măcar dacă nevoia aceea ar avea vreo înfățișare ceva, ar vorbi, s-ar mișca, tot ar fi mai ușor să te iei la bătaie cu dînsa. Atunci poate Parfenie, nu era el om rău de felul lui, dar i-ar fi dat vreo două ghionturi, mai știu eu ce. Dar așa, mai fă-i ceva, dacă nu o vezi. Nu s-o fi tupilat ea prin gramada de copii, sau poate o fi scrisă cu creionul pe undeva cu să ai de furcă cu dînsa, cît îi fi și-i dăinui? Ce n-a mai făcut tatăl lui Proșca cu dînsa; și lui dumnezeu s-a rugat și de pomană a cerut, și turmele a păscut, și ca argat s-a năimit — nimica, nu-l slăbește și pace... Odată, pe la miezul nopții, a vrut chiar să fure niște snopi străini, — a și înhămat mîrțoaga, a pus jugul și pe Proșca pe deasupra, dar, nu, inima nu l-a lăsat.

Ptiu! S-a mîntuit cu tatăl lui Proșca. Bogătașii din sat — ce le pasă lor? — îl iau în rîs:

— Ei, nevoie, cum merge treaba?
— Ei, nevoie, ai pîine multă?
— Ascultă, nevoie, uite mîrțoaga ta s-a așezat sub gard și se scarpină la burtă cu piciorul.
— Ia vină încoace, nevoie.
— Intră la mine, nevoie, ca cioban.
— Mai du-te cu traista la cerșit.
Rîd bogătașii.
— Da, mai duceți-vă la dracu!
— Ha, ha: S-a supărat nevoia? Asta îi vine că are burta goală!

O singură mîngîiere are tatăl lui Proșca: are să vie o „vreme". Ce fel de vreme, cînd vine și de unde — nu știa nimenea, chiar Parfenie nu știa, iar dacă îl întrebai tăcea.

Proșca știa: asta are să fie atunci cînd el, Proșca, va crește mare, se va duce în oraș, are să nimerească la vreo prăvălie ca mai mare peste simbriași și-i va ajuta pe tatăl său. Uite aceasta are să fie „vremea".

Vrasăzică trebuia așteptat.

Proșca aștepta și tot aștepta, și perceptorul a venit și a luat vaca pentru biruri, iar chiar înainte de semănat a murit și mîrțoaga.

Proșca plînse. Vorbea ca unul mare:
— Oi, trăiește acuma, dacă poți!

De la frații de pe front nici o vestișoară. Ce le pasă lor, fraților? Mama și-a legat obielele — și du-te prin străini. Apoi cînd tata a căzut la pat, acuma ce să mai facă Proșca!

— Tu ești acuma gospodarul!

Da, halal gospodar! Are doar numai nouă ani, timpul lui acuma e să se zbenguie pe uliță, el însă face mutră serioasă și vorbește ca unul mare.

Odată de la voloste a venit un crainic călare și se duse drept la casa primarului. Starostele dădu fuga, chemă pe toți vătafii și, în curînd la casa primarului s-a adunat tot satul.

Unii citeau gazetele, alții strigau.

Apoi Proșca văzu cum tot norodul se porni pe uliță și cu toții erau veseli și bucuroși.

Deodată Proșca auzi o vorbă necunoscută:

Revoluția.

Strigau că la Moscova este revoluție, că de-acuma tot pămîntul e al norodului, toată puterea a norodului, iar pe moșieri să-i gonim.

Nu înțelegea Proșca vorbele acelea, înțelese dintr-însele numai una:

— A venit... „chiar aceea"... a venit.

II.

Ce n-a mai văzut Proșca în acești trei ani nu-i chip nici să le înșiri. Primarul și cu jandarmul au fost goniți din sat, și pe chiaburi i-au dus la tîrg, alții au fost mobilizați și prin sat au venit soldați cu puștile. Dar, ce era mai de seamă — în fiecare zi alegeau puterea cu mîinile.

Ridică mîinile sus — o putere, mai ridică altă-dată — altă putere.

Într-o zi iată vine acasă de pe front Stepan, pe care mai înainte îl tot mîna jandarmul în oraș.

Are la brîu o baionetă, la pușcă alta, iar în frunte o stea. Curele pe toată spinarea ca un ham.

În fiecare zi aduna norodul și-i vorbea despre revoluție, despre Lenin.

Dar Proșca are o greutate pe inimă, cu toate că au alungat din comitet pe cel cu augheana și au pus pe unul sărac, totuși, e greu. Vedea Proșca că în jurul lui parcă toate s-au schimbat, și oamenii s-au schimbat, și casele, și chiar el, Proșca, s-a mai deschis la cap, dar iată că dînsa, nevoia părintească, încă a rămas. Ea nu s-a schimbat. Tot așa te prinde în clește, tot așa te suge... Și nu mai putea Proșca să se lupte cu dînsa, iar tatăl său a slăbit de tot.

Nu voia tata să se ducă la moșie cu moș Cozma, să zmulgă fierul de pe hambare și nici să aducă o viță de soi pentru prăsilă. Unde mai putea el, cu vătămătura lui, să mai care pînă acasă boroana de fier!

Nu-i de seamă tătucul lui. Așa era chiaburul? A șterpelit hornul de la locomobilă. Sau moș Fonca și mătușa Lucheria — două oi de soi de cel bun și un berbec. Și o oglindă pînă la tavan.

Se tot privește într-însa mătușa Lucheria, rădică nasul și începe să rîdă: ai zice — cucoană.

Dar Ilie Kirhin... tot satul l-a pizmuit: a cărat cu spinarea o ușă cu scoabe lucitoare și un dulap cu șase zăvoare și tot numai sticlă.

— Nu, nu-i de seamă tătucul, bolește. A venit și iarna, dar el tot zace pe cuptor și geme.

— Multă pîine are să-ți lasă cu gemutul?

Își înfășoară pîntecele cu o frînghie.

— Tu ești stăpînul casei.

— Da, bine, zice: eu sînt stăpînul. Dar, mi-e mai ușor oare cu asta? Doar is încă mic.

Nu, Proșca nu-i mic. El e mare, la încearcă să-l goneși din casa lui Stepan, unde se adunau oamenii în fiecare zi.

Stepan îi spune: Proșca, a venit vremea. Ar trebui să fii cu mustăți, dumirește-te în treburi și ascultă.

III.

Proșca îl asculta pe Stepan cu gura cușcată și nu scăpa nici un cuvînt. Proșca era cum era, dar știa carte și lua într-una cărți de la Stepan. Dintr-însele află el ce este aceea revoluția, comuniștii și Lenin. Stepan băgă de seamă că Proșca tot întreabă despre Lenin și într-o seară îi povesti despre toată viața lui Lenin.

— Dar tu l-ai văzut?
— Da, am vorbit cu dînsul.
— Despre ce ai vorbit?
— Despre pămînt și țărani.
— Ei?

Lui Proșca nu-i plăcea vorba lungă.

— Țăranii și muncitorii sînt tot una. A lor e puterea.

Sare și materie (țesături) se dă?

— Vor fi de toate.
— Muncitorilor le trebuie pîine.
— Avem să le dăm.

Pe nebăgate de seamă, cu cuvinte simple Stepan îi explică lui Proșca, ca și tuturor țăranilor, ceea ce-i durea la inimă...

În timp de două luni două nenorociri au dat peste Proșca: a murit Stepan din cauza rănii din piept și mama a căzut la pat de încezeală. Proșca s-a zbătut printre vecini, neamuri și cunoștințe. Dar vecinii nu i-au dat pîine, neamurile erau tot așa de sărace ca și Proșca, iar cunoștințele s-au lepădat de cunoștință de mult.

Într-o seară tata începu să oftheze și să scîncească, iar mama gemea, strîngînd în brațe copiii și începînd să plîngă cu bocete.

Mama se legăna pe pat și tot bocea:
— Ci-ine ne va mai aju-uta...
Ci-ine va mai ave-ea mi-ilă de noi...

Proșca nu mai putu răbda și dădu fuga la soviet.

Furtuna urla sălbatec, ca înnebunită. Parcă și ea era contra lui Proșca.

Multă vreme, biciuit de zăpadă, fără nici un gînd în minte Proșca rătăci prin sat. Nu știa nici el de ce umblă și ce caută. Înfrigurat pînă la oase nici nu băgă în seamă cînd se apropie de casă. Toți dormeau. Aprinse opaițul cu untdelemn de candelă, care îndată înălță spre tavan o funingine puturoasă, și se așeză la masă.

Îi răsărîră în minte Stepan... poveștile lui despre Lenin.

Deodată un gînd aprins îi izbi în cap și i se zbătu pe la tîmple. Inima îi bătu mai repede, mîinile îi tremurară și — minune! se făcu neobișnuit de senin și bucuros.

Înfrigurat își scoase caietul, un creion, ascultă primprejur dacă dorm toți și întinse totul pe masă.

Apoi speriat și bucuros oftă și așternu pe hîrtie: „LUI NENEA LENIN"

Își scutură cîrlionții și adăugă hotărît:

DE LA PROȘCA"

„Îți scriu eu, dragă unchiețe, eu Proșca, fiul lui Parfenie Dudchin.

Tu trăiești acolo în oraș, iar eu aici cu tătuca, la țară multe îndur. Și satul nostru e mare, mare depărtare de oraș. Iar la tătuca vătămătura iese de-acuma afară. Mama zace și oftează, iar pîine nu-i de loc. Și tătuca al nostru, îl cheamă Parfenie — poate, ai auzit — tot cu vătămătura se necăjește. Da și de altfel e așa moale, și toată viața a mers adus din spate. Acuma nici nu mai merge, ci zace. Se întîmplă să-l întreb: „Tătucă de ce umbli așa?" — zice: „Nevoia, fecioraș, o duc în spate".

Știu eu, dragă unchiețe, că ai dat poruncă să ne dea pămînt — ni l-au și dat, e adevărat, numai că stă așa fără nici un folos. Calul doar ne a pierit de mult, chiar înainte de semănat. Era el slab, dar acuma nu mai avem nici unul — nici cal, nici vacă. Ce trebuie să facem — singuri noi nu știm. La soviet, nu ne ajută, iar tata tot zace...".

Proșca se oprî, ceața i se puse pe ochi. Se aplecă cu totul peste masă, începu să plîngă mărunt și continuă printre lacrimi:

„Greu mi-i, unchiețule, tare greu. Eu am 12 ani, dar trebuie să mă țin de gospodărie. Familia noastră e mare și toți cer pîine. Ce să fac — singur nu știu. Frații sînt pe front. Toată nădejdea mea e numai la tine. De aceea îți și scriu. Tu doară pricepi asta. Tu — știu eu asta — ești bun.

Îți mai scriu încă și asta: te-am văzut de multe ori la Soviet la noi în portret. Ești plețuv și bărbuță nu ți-i mare, iar un ochi se uită printre gene.

Uite ce, unchiule Lenin, dacă de-o întîmplare ți-ar da drumul, sau singur te-ai cere, alege și tu o vreme, așa ca spre primăvară și vină la noi în sat. Iarna nu veni, satul e departe de oraș, iar dacă mergi cu sania, numaidecît ai să răcești, sau îți îngheață mîinile și urechile. Noi, cu toate că n-avem samovar, dar vom găsi. Casa numai că e fără horn, de intră fumul în casă, dar poate că nu te vei feșteli. Dacă vii — multe, multe am să-ți spun la ureche.

De aici pînă la stație te ducem cu o telegață. Chiar eu am să te duc; voi lua vreo căruță de la cineva, sau poate chiar președintele să dea pe cea de serviciu.

Unchiețule, eu te văd — tot pe tine! — de multe ori în vis. Ce să fie? Tu, mai știi, poate crezi în vise, eu însă nu. Mama ieri m-a ocărît: „Da de Lenin al tău îmi țiuie urechile, închină-te la dînsul. Poate ți-o trimite vreo jumătate de chilă de sare. Tu, unchiețule, nu te supăra pe dînsa. Femeie întunecată, nu pricepe nimic și carte de cînd îi ea n-a învățat..." *Pe pat se mișcară copiii. Unul dintre ei mormăi ceva, în leagăn țipă copilul.*

Mama se trezi.

Proșca împături scrisoarea și își puse ochii în carte.

Mama îl măsură cu ochii somnoroși:

— Ce faci acolo?
— Citesc.
— Ai doilea cîntători s-au auzit. Du-te la culcare.
— Îndată, mamă.

Mama închise ochii, iar Proșca continuă:

„E-ei, necazuri! Se vede că e cam tîrziu. Așadar: vină. Pe mine mă găsești fără greutate. Eu sînt cam clăpăug, mărunt. Dacă nu găsești vreme să vii, scrie o scrisoare. Avem să ne trimitem scrisori unul altuia. Scrie mult, eu toate le pricep.

Uite ce-i, dragă unchiețule, ți-o spun la ureche — am eu în minte un lucru: cresc mare, mă înscriu în partid și am să mă iau la bătaie cu nevoia.

Adresa mea: satul Sobolevca, județul Cembarsc, gubernia Penza, lui Proșca fiul lui Parfenie Dudchin.

Vină, eu te aștept

Uite-așa

Ți-a scris și a întocmit

PROȘCA".

Răsuflă de cîteva ori, ridicînd pieptul îngust, petrecu ochii pe scrisoare, șterse ceva, scrise deasupra, încheie un plic dintr-o foaie de hîrtie, puse funingine în călimară, amestecă și, de data asta cu condeiul, scrise:

„LA MOSCOVA, LUI LENIN"

Dimineața înainte de luminat, se strecură la poștă, puse scrisoarea la cutie, oftă ușurat, alergă înapoi acasă și se puse pe așteptat.

Era sigur că unchiul Lenin numaidecît îi răspunde. Doară în scrisoare toate cu dreptate le-a scris, tot ce avea pe inimă a spus.

Va răspunde!

IV.

Și... minune! Din cauza acesteia l-a apucat gîfîitul pe Proșca. Nu mai simțea pe unde calcă, cînd a venit de la Soviet să-l cheme pe dînsul și pe tatăl său.

— Ai o hîrtie de la Lenin.

La Soviet era un om îmbrăcat cu o scurtă de piele. El zîmbi și lui Proșca și tatălui lui și citi:

R.S.F.S.R.
Președintele Consiliului Comisarilor Poporului

Moscova
Kremlin
26.XII.1920

COMITETULUI EXECUTIV DIN CEMBARSC GUBERNIA PENZA

Rog dați cea mai serioasă atenție situației anevoioase a țăranului din satul Sobolevca, Dudchin Parfenie. Îi veți preda de la Asigurările Sociale îmbrăcăminte și un cal, ca unei familii de ostaș roșu. De la secția forestieră județeană veți elibera lemne, de la Comitetul de aprovizionare județean veți elibera grîu.

Pe fiul acestuia, Procopie, îl veți îndrepta la școala orășenească de gradul întîi pe contul statului. De asemenea veți da cea mai serioasă atenție activității autorității locale și comportării ei față de sărăcime.

Raportați de executare direct mie.
Președinte al Consiliului Comisarilor Poporului
V. ULIANOV (LENIN)

Era deja în oraș și multă vreme, cîteodată, după ce venea de la școală, Proșca se tot uita și nu se mai sătura, la portretul scumpului Lenin. Iar dacă începea cineva să vorbească despre Lenin, ciulea urechile, roșea și fixa cu privirea pe cel care vorbește.

Se vorbeu doar despre dînsul — despre bunul Lenin care ia apărarea sărăcilor și-i ajută, și pentru care el, Proșca și-ar dărui viața.

Ce mai vorbă — viața? Zece de-ar avea, pe toate le-ar da!

I. BRODSKI: LENIN LA SMOLNII

MIHAI BENIUC

LENIN

Își cîntă unii, alții iubitele ori vatra,
Ori florile ori stîrvul ori apele ori piatra;
Și eu le cînt firește, ca un poet al vremii,
Dar mai presus de toate aș vrea să cînt pe Lenin.

Căci pietre, vetre, stîrvuri și flori au fost pe lume
Și multe alte cele cu nume, fără nume,
Dar Lenin unul singur a fost și e și fi-va —
Nu-i afli-asemănarea și nu-i găsești potriva.

În soare poate chipul acestui om îl cată
Cînd hidrogenu-n heliu se schimbă deodată,
Lumină dînd, căldură și viață pe pămînt.
Și dor de libertate și-avînt și flori și cînt.

A spus-o Maiakovski: „Cel mai uman din oameni!"
Cu ce anume oare ai vrea să-l mai asemeni?
Căci mai presus de ceea ce-i mai uman ca omul
N-a combinat nimica în univers atomul.

Iar vorba știință-n care tot omenescu zace
E cea de Lenin spusă, este cuvîntul PACE,
Cînd de ne-nfrînt crezuta robie milenară
O converti-n enorma putere proletară.

S-or strecura milenii și multe-o să se-nece
Și oamenii spre Lună, spre Marte or să plece,
Vor trece și acestea și altele-or să vină,
Ci Lenin, adevărul, rămîne tot lumină.

Doar adevăr mai mare decît să nu fii rob
Nu are cum să fie și nu va fi pe glob
Și adevăru-acesta va fi-mplinit atunci
Cînd n-or mai fi pe lume stăpîni să dea porunci.

Și Lenin o să fie atunci în orice om
Ca primăvara seva și soarele în pom.

NIKOLA BOIADJIEV (R. P. Bulgaria)

IN CABINETUL LUI ILICI

Aici sînt toate cum au fost odată.
Și-s toate vii cum nu le cunoșteam.
Pe masă-n colț e mapa lui uitată,
Modestu-i jilț și-acum e lîngă geam.

Sînt cărți în rafturi... Tihna te-nconjoară.
Nu-s glasfre-n jur. Nici cadre. Nici oglinzi.
Prin geamu-i albăstriu privind afară
Întreaga lume parcă o cuprinzi!

Și parcă-l vezi cu mîinile la spate,
Lîngă birou, plimbîndu-se încet,
Privind cum din gubernii depărtate
Sfioși, țăranii intră-n cabinet...

Aievea deslușești într-o clipită
Statura lui, și cunoscutu-i mers,
Și-l simți aici, cu fruntea lui boltită
Privind prin geam spre-ntregul Univers!

Încep în minte gînduri să roiască...
Pornești spre raft.: Amurgul cade pal.
În mînă îți o carte bulgărească,
Un dar al Comitetului Central.

Un dicționar... Adeseori spre seară
Stînd aplecat pe slove bulgărești,
Ilici știa că tu iubită Țară,
Cum ești acum, aveai să înfloreși!

CHARLES DOBZYNSKY (Franța)

INSUȘI LENIN

De-aș întîlni în cale un ostaș
care-a luptat la Stalingrad, odată.
I-aș strînge mîna, i-aș zîmbi, și l-aș
îmbrățișa cu dragoste curată!
Tovarășe! Te prețuiesc atît!
Ai șingerat, luptînd cu fața suptă.
Balaurul fascist l-ai doborît
căci însuși Lenin te-a-ndrumat în luptă!
Tu ne-ai salvat copiii de măcel!
Uniți vom fi, și frați pe veșnicie.

Uniți prin vis, prin vrerea de oțel,
prin sîngele-ți vărsat în bătălie!
Da. Frați vom fi și nu vom fi vrăjmași!
E steaua ta aprinsă de milenii!
Să fim ai Păcii ne-nfrînți ostași,
precum povățuiește însuși Lenin!
Frăția noastră-n caldul ei suvoi
e-o pasăre ce cîntu-și înfiripă.
Și o simțim mereu, aici, în noi,
în inimă cum bate din aripă!

WILTON JOHN BROWN (Australia)

PE LOCURILE LUI LENIN

Sînt în Rusia drumuri și poteci,
Și locuri ce-ți rămîn gravate-n minte,
Din fața lor nu-ți vine să mai pleci,
Norodu-ntreg le socotește sfinte.

„Aicea Lenin se născu-n April..."
„Aici trăiau Ulianovii odată..."
„Aici venise Lenin în exil..."
„Aici a scris un ordin pe Armată..."

Sînt drumuri și poteci... Și-atuncea cînd
Venim aici din văi ori de la munte,

Rușește-n fața lor, pîn-la pămînt,
Noi ne plecăm îngîndurata frunte.

Vin muncitori de peste țări și mări,
Și vin savanți cu tîmplele-argintate,
De parcă i-ar chema din depărtări
Un glas iubit și-o inimă ce bate!

Oricine-ai fi, cînd te-ai oprit aici
Nu stai tăcut privind trecutu-n față.
Ci juri să lupți cum a luptat Ilici,
Și să trăiești așa cum el te-nvață!

KARLOS AUGUSTO LEON (Venezuela)

CINTEC PENTRU LENIN

Un cîntec pentru Lenin vreau să cînt!
Un cîntec care-mi dă puteri în luptă,
În lupta noastră vie, ne-ntreruptă,
În lupta pentru Pace pe pămînt!

Un cîntec pentru tine, Lenin, cînt!
Norodul tău, Partidul tău ne-nvață
Că Pacea e supremul bun în viață.
Tot ce sub soare poate fi mai sfînt!

Un cîntec pentru tine, Lenin, cînt!
Tu Pacea ne-ai lăsat-o moștenire.
Prin ea mereu stăpîni vom fi pe fire,
Ne-om avînta pe aripi mari de vînt!

Pe tine azi, în stihul meu te cînt!
Vom birui! Ni-i mintea pururi trează.
A fi cu tine veșnic, însemnează
A fi urmat de neamuri, cîte sînt!

Pe tine azi în stihul meu te cînt!
E lupta pentru Pace — luptă sfîntă:
Și-acel ce ne-nfricat în ea se-avîntă,
Cu tine e, și e de neînfrînt!

Pe tine, Lenin, pururea te cînt!...

În românește de M. DJENTEMIROV

Laminate... din soluții

De curînd am citit într-o revistă de specialitate despre o nouă metodă sovietică pentru obținerea zincului. Desigur nu poate fi vorba de metoda electrolitică, propusă de inginerul rus Lașcinski cu 50 de ani în urmă și utilizată în toată lumea, ci de altă metodă, nouă, care s-a născut în Uniunea Sovietică, în biroul de proiectări al Institutului de Stat de cercetări științifice pentru metale rare (Ghiredmet).

Dar cum se obținea zincul prin vechea metodă?

...Într-o hală uriașă cu o suprafață de mii de metri pătrați stau așezate în rînduri o mulțime de băi. Electrolitul, o soluție de sulfat de zinc în apă, este adus aci prin conducte cu ajutorul pompelor. În baie stau alternate, de bare groase de cupru, două plăci. Prin barele de cupru trece în permanență curent continuu de intensitate foarte mare. Electrolitul se încălzește și degajă hidrogen. Ionii pozitivi de zinc se lipesc de placa de aluminiu și stratul de zinc crește încet pe catod, ajungînd treptat la o grosime apreciabilă.

În fiecare zi un om trece pe la fiecare baie, trage afară catodul fierbinte și scoate zincul. Uneori zincul se scoate ușor, de cele mai multe ori însă muncitorul îl sparge și adună bucățelele în cutii.

Se aude o explozie. Un zgomot surd trece parcă pe sub bolțile de beton armat. S-a întîmplat ceva? Vreo avarie? O scînteie produsă de lovitura răzuitorului de oțel a atins bulele de hidrogen care se sparg la suprafața electrolitului. E un lucru obișnuit aici.

Bucățelele sparte de zinc trebuie retopite, turnate în lingouri și apoi din nou supuse prelucrării prin încălzire și laminare. Astfel apare zincul sub formă de foi.

Să vedem acum ce a propus inginerul Polianov.

La o fabrică de textile materialul iese din mașină într-o bandă continuă, care se răsucește în rulou. Dacă s-ar obține și zincul în bandă? Astăzi această idee curajoasă este realizată. În aparatul lui Polianov catodul nu este o plăcuță, ci un cilindru de aluminiu, care se rotește între două centre de cupru; acestea sînt în același timp și contacte în circuitul electric. În jurul catodului-tambur trece banda lată a anodului.

Din baia plină cu soluție pleacă o bandă argintie de metal lată de jumătate metru. Ai impresia că tamburul are motor propriu; în realitate îl trage chiar banda de zinc. Un cuțit ascuțit desface ușor zincul de pe tambur așa încît nu va mai fi necesară retopirea și laminarea din nou. Mașina aceasta simplă „tese" din ionii de zinc covorul de metal.

În prezent aparatele lui Polianov sînt verificate la fabricile de zinc. Instalațiile noi, spre deosebire de cele vechi, au dimensiuni mici; de altfel nici nu este convenabil să fie făcute mari, deoarece suprafața mai multor tambure mici va fi mai mare decît suprafața unui singur tambur mare, care ar ocupa tot atîta loc. Mașina este atît de simplă încît se pot realiza cu ușurință sute de celule producătoare de benzi de zinc. Un singur electromotor mic poate învîrti în același timp peste 50 de rulouri.

V. D.

ȘTIAȚI CĂ...

...ochii vulturilor cîntăresc de două ori mai mult decît creierele lor?

...brîcele de ras au fost cunoscute și acum 3000 de ani? Pe atunci însă ele erau de bronz.

...orașul japonez Nara posedă cea mai veche bucată de zahăr din lume? Între anii 710—784 orașul Nara devenise capitala imperiului japonez. Printre medicamentele folosite de medicii împăratului se afla și zahărul extras din trestie și adus din China. Într-o casetă care cuprindea diferite medicamente, s-a descoperit și bucata de zahăr susamintită.

...Cele 15 procente de nicotină care rămîn în cartonul țigării se depun pe drumul de la zona de ardere pînă la buze? În timp ce arde o țigară întreagă de tutun ce dă 17 mgr. nicotină în fum, o țigare fumată două treimi dă 20 mgr. nicotină la gram de tutun, iar ultima treime din țigare dă 25 mgr. Cînd se fumează într-o cameră, aproape 30 la sută din nicotină este arsă în zona de ardere a țigării, 40 la sută se împrăștie în aer împreună cu fumul, 15 la sută rămîne în cartonul țigării, numai restul de 15 la sută pătrunzînd în gură. Așadar partea cea mai mare se împrăștie în aer, norii de fum care îmbîcsesc camerele cuprinzînd nicotină de două ori și jumătate mai multă decît aceea pe care o înghite fumătorul. Pentru copii primejdia fumului de țigară inspirat este mai mare decît pentru adulți.

...în Suedia s-a găsit o pîine aproape milenară. Făcîndu-i-se un examen microscopic s-a putut constata că această pîine a fost făcută din scoarță de pin și făină de mazăre. Această descoperire arată că mazărea era cultivată în Suedia în jurul anului 900 (e.n.)

...în Venezuela s-au descoperit siringi a căror canulă era constituită din teava unei pene de pasăre iar pompa din băsica înotătoare a peștilor mari.

...pe baza unor cercetări serioase de laborator, un entomolog a ajuns la concluzia că dacă un om ar mînca în aceeași proporție ca un păianjen, ar trebui să consume în 24 ore: 2 boi întregi, 12 pîini și cîteva coșuri cu legume. După toate aparențele păianjenul este una din cele mai lacome creaturi.

...În timpul sarcinii părul femeilor are o strălucire deosebită. Fenomenul se explică prin faptul că în această perioadă sîngele este foarte bogat în colesterină. Această substanță face ca părul să capete o mai mare strălucire.

O cupolă uriașă

La deschiderea primului tîrg internațional de la Brno din toamna anului 1959, s-a construit un pavilion care este în același timp cel mai mare și cel mai interesant exponat, una dintre cele mai mari săli de expoziție din lume.

Suprafața pavilionului este de 18.000 m². Cupola sălii principale are un diametru de 93 m, este construită din țevi și îmbrăcată în foi de aluminiu. Suprafața cupolei este de 6.400 m² și ea cîntărește 215 tone. Proiectul cupolei a fost realizat de proiectantul ceh, prof. Lederer. După încheierea tîrgului sala va fi folosită ca sală de sport, iar mai tîrziu va fi utilată și folosită ca stadion de iarnă.

Noutăți • Curiozități

Un bec mai mic de un milimetru

Multă lume crede că becurile de lanternă sînt cele mai mici din marea familie a becurilor cu incandescență. În realitate, de mulți ani se fabrică beculețe cu dimensiuni mult mai mici, folosite de exemplu pentru luminarea pereților stomacului în scopul radiografierii. Asemenea beculețe însă, aproape invizibile, au apărut în curînd.

Lungimea lor este de 2,5 mm și diametrul sub un milimetru. Sînt folosite la luminarea cadranelor și scalelor diferitelor aparate. Aceste beculețe arată tendința evidentă de miniaturizare a aparatelor, tendință care a apărut o dată cu epoca lansării primului satelit artificial.

Cel mai ieftin aluminiu

Pe baza uriașelor zăcăminte descoperite pe teritoriul ținutului Krasnoiarsk, se construiește Complexul de aluminiu de la Krasnoiarsk — una dintre cele mai mari construcții ale septenalului.

În cadrul acestui complex intră mina de nefelin de la Goriacegorsk, fabrica de aluminiu și uzina de laminate de la Krasnoiarsk. Energia electrică necesară întregului complex va fi furnizată de termocentrala de la Nazarovo a cărei construcție va începe în anul 1960 și va funcționa pe baza cărbunilor bruni locali, precum și de una dintre cele mai mari hidrocentrale din lume, aceea care se construiește la Krasnoiarsk.

Folosirea ca materie primă a nefelinelor, va da posibilitatea obținerii împreună cu aluminiu și a cimentului și a produselor sodice. Folosirea complexă a materiei prime și a unei tehnici de producție foarte înaintate, va face ca aluminiul produs la Krasnoiarsk să fie cu 25 la sută mai ieftin decît cel mai ieftin aluminiu produs în prezent în U.R.S.S. și anume cel din Ural.

Un monument închinat... bronzului

Printre monumentele unice ale lumii, există unul foarte original și în același timp foarte amuzant, închinat bronzului. Este adevărat că bronzul, acest produs alimentar — cum este calificat în dicționare — este cunoscută din vechime. Chiar și Homer, în „Odiseia" lui de acum 3000 de ani, vorbește competent despre fabricarea bronzului. De atunci, procesul de fabricare al bronzului s-a dezvoltat, s-a perfecționat, iar astăzi avem zeci de sorturi de bronz care sînt arătate la expoziții și sînt trimise chiar la tîrguri internaționale!

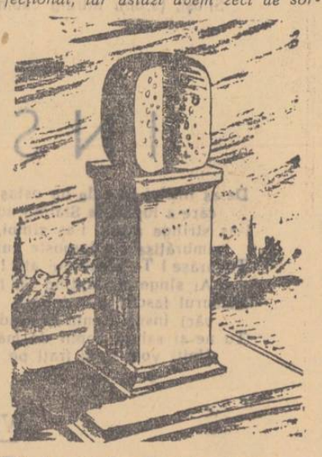

Acum vreo 70 de ani, orășelul Part de lîngă Ottawa, a pregătit pentru expoziția internațională de la Chicago, o bucată de bronz de 10.000 kg, cu un diametru de peste 9 m, pentru care s-au folosit 94.000 de litri de lapte.

Locuitorii orășelului Part, mîndri de realizarea lor, au construit un monument în cinstea acestui eveniment, care reprezintă copia bronzei-gigant, unică în felul ei în lume.

„Nasul artificial"

În ultima sută de ani, mașina și-a dovedit superioritatea în anumite direcții, asupra omului, în cele mai diferite ramuri de activitate. E de ajuns să ne gîndim la uimitoarele calculatoare electronice capabile să rezolve cele mai complexe ecuații, să traseze traiectoria unei rachete în cosmos, sau să conducă o uzină automată. Omul a reușit să construiască pînă și aparatul care să înlocuiască ...nasul! „Nasul artificial" nu numai că măsoară mirosurile dar și înregistrează pe hîrtie variația mirosurilor în timp. Rezultatele sînt atît de bune, încît nenumărate industrii se grăbesc să facă apel la acest „nas mecanic".

În esență „nasul artificial" este constituit dintr-o serie de detectori de ionizare, cuplați cu o instalație pentru analiza cromatografică a gazelor. Pentru analiza unui miros este suficient să se recolteze cîțiva centimetri cubi din aerul ce înconjoară materialul mirositor, care să fie introduși în aparat; pe o panglică de hîrtie sînt înregistrate apoi componentele chimice ale mirosului cercetat.

Sensibilitatea nasului artificial este atît de mare încît el este capabil să facă deosebirea între mirosul unui vin vechi și mirosul unui vin nou, între mirosul unei țigarete și mirosul unei țigări de foi, între un parfum natural și un parfum sintetic, etc.

Stația meteorologică automată

(Urmare din pag. 1-a)

neclintită strajă, în cele mai ingrate condiții de viață.

De aceea, crearea unor stații-robot, care să înregistreze datele meteorologice și să le transmită automat, era un vechi deziderat. Cu toate acestea, din pricina greutăților de realizare a unui asemenea robot meteorologic, pînă azi s-au făcut prea puține încercări de construire a unor stații automate.

O extrem de interesantă rezolvare a problemei a reușit să realizeze în țara noastră inginerul Florian Patrichi, de la Institutul Meteorologic.

Ca un organism uman, robotul meteorologic realizat de ing. Patrichi este condus de un „creier", un ingenios mecanism situat în unul din beciurile de beton ale stației. De opt ori pe zi, la ore fixe, creierul pune în funcțiune aparatele de măsură, care determină presiunea, temperatura, și umezeala aerului, precum și viteza și tăria vîntului. Datele sînt apoi automat „codificate", adică traduse într-un șir de semnale Morse, care sînt imediat emise de postul de radio al stației.

Aceste telegrame se recepționează de către un centru meteorologic și sînt utilizate, ca și celelalte informații primite prin telefon sau T.F.F., de la stațiile obișnuite.

Pentru funcționarea diferitelor dispozitive, stația are un consum de energie electrică foarte redus, abia 7-8 vați/oră, furnizată de un acumulator.

Dar energia acumulatorului riscă și ea să se epuizeze cu timpul, căci acest observator automat va trebui să funcționeze, fără nici o intervenție, multe luni. De aceea stația este prevăzută și cu un mic generator eolian, care transformînd energia vîntului în electricitate, menține în permanență acumulatorul încărcat.

Costul unei asemenea stații este infim față de cheltuielile de întreținere ale unei echipe de observatori, pentru care trebuie construite locuințe în regiuni inaccesibile și pentru aprovizionarea cărora de multe ori trebuie organizate adevărate expediții.

Deocamdată stația funcționează experimental la Observatorul de fizica atmosferei de la Afumați, urmînd ca ea să fie instalată în curînd pe vîrful Pietrosul Rodnei, la altitudinea de 2305 m. După o serie de verificări pe teren, se va trece probabil la fabricarea ei în serie, pentru a deservi rețeaua meteorologică din regiunea muntoasă sau din Delta Dunării.

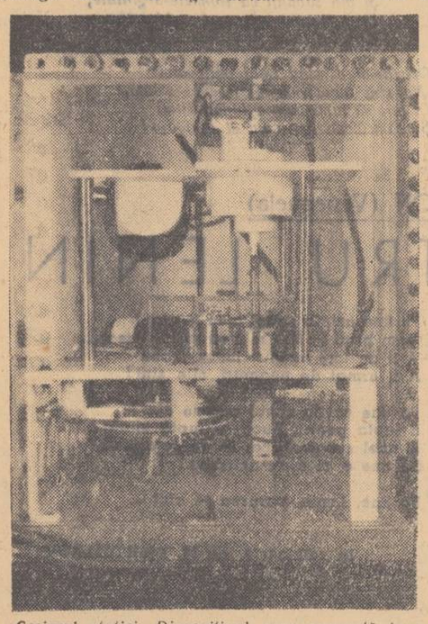

Creierul stației. Dispozitivul care comandă înregistrarea datelor meteorologice și transmiterea lor prin radio

MAGAZIN MEDICAL

Alimentația rațională

După cum se știe, alimentația rațională este unul din elementele fundamentale ale regimului sănătos de viață. Totuși, în alimentația din cantine sau din familie, elementul principal în aprecierea alimentelor îl constituie, în marea majoritate cantitatea acestora, calitatea fiind asigurată dacă mîncarea servită este mai mult sau mai puțin sărată, mai mult sau mai puțin piperată, mai mult sau mai puțin lutе etc.

Nu mai puțin apreciată este și folosirea grăsimilor încinse, a prăjelei și a rîntașului, care „îmbogățesc" mîncarea cu sos. Și aici necesitatea sosului este justificată de motive gustative, mîncărurile suferind din lipsă de varietate din cauza cunoștințelor slabe în pregătirea culinară.

Cercetările științifice făcute în domeniul nutriției și dieteticei (și e cazul să menționăm munca în această direcție a colectivului prof. I. Pavel) au arătat că folosirea în exces a condimentelor și modul vicios de preparare a grăsimilor, reprezintă adevărate pericole pentru sănătatea oamenilor.

Excesul de condimente, îndeosebi boiaua și oțetul, mai des întrebuințate, sînt iritante puternice, care împiedică digestia alimentelor și pot provoca adevărate inflamații (gastrite). Excesul de condimente, ceapa prăjită, ascund în mod practic comoditatea și lipsa de pricepere în pregătirea unei mîncări, care de fapt trebuie să-și primească gustul de la legumele și zarzavaturile de sezon. Grăsimile sînt substanțe alimentare absolut necesare omului, datorită valorii lor calorice ridicate. În afară căldurii și aportului de vitamine, grăsimile îndeplinesc în organism importante funcții biologice. Nu putem concepe o alimentație completă fără unt, smîntînă, slănină, untdelemn, etc. Și totuși, o practică greșită poate transforma grăsimile din elemente indispensabile organismului în factori dăunători. În locul utilizării grăsimilor în forma lor naturală se prepară deobicei un sos: o grăsime bine încinsă, în care se prăjește ceapă și se adaugă făină. Grăsimea încinsă se descompune într-o serie de substanțe care au un miros pătrunzător și irită ochii și nasul în timpul prăjirii. SĂ LUĂM AMINTE: la fel vor irita și mucoasa stomacului! Făina încălzită se transformă de asemenea în substanțe care, împreună cu apa, dau ceea ce în mod obișnuit se numește pap. **Acest pap va întîrzia digestia și va prelungi acțiunea iritantă a substanțelor descompuse prin prăjirea grăsimii.** În cazul prăjirii untului va exista și... „avantajul" distrugerii vitaminelor.

Practica culinară a descoperit mijlocul de a înlocui acest sos dăunător cu sosuri dietetice, care evită prăjirea grăsimilor, utilizîndu-le reci sau încălzite prin aburi. În același timp, în aceste sosuri sînt înlocuite condimentele prin sucuri de legume, zeamă de carne, etc.

Astăzi știm că nu numai în regimurile dietetice pentru bolnavi, dar și în alimentația oamenilor sănătoși, care vor să previe tulburările și bolile de stomac și ficat, trebuie să se țină seamă de această conduită științifică.

Dr. P. A.

Infecții virotice respiratorii

Noțiunea de gripă este folosită abuziv de mulți oameni în cazurile în care — de fapt — este vorba de o „răceală" ușoară, un guturai, o tărîngită sau o tărîngită. Această eroare nu este numai de ordin lingvistic, de exprimare, — dar mai ales de ordin sanitar, reflectîndu-se și în măsurile medicale.

Ia timp ce gripa adevărată este o boală gravă, însoțită de febră mare, de stare toxică și adesea de complicații pulmonare, — există diferite alte infecții virotice respiratorii, mult mai frecvente și — din fericire — mai puțin grave. Ele trebuie deosebite de gripa adevărată, care dă o parecare imunitate.

Așa zisele „gripe", care se repetă de mai multe ori într-un an la aceeași persoană, sînt de fapt diferite viroze respiratorii, în general mai ușoare decît gripa și dintre care astăzi cunoaștem foarte multe.

Astfel sînt:

— Guturaiul — catarul sezonier sau „răceală" — este o boală cauzată de o familie de virusuri și care spre deosebire de gripa, afectează în special mucoasa nazală (rinită). Bolnavul are senzația de nas înfundat, urmată de o scurgere apoasă și apoi muco-purulentă.

El are o ușoară indispoziție și o mică creștere a temperaturii.

— Adeno-virozele — constituie o serie de afecțiuni foarte răspîndite, care se datoresc unui grup de 18 tipuri de virusuri. Adeno-virozele se manifestă prin: faringită, adenoidită, bronșită și uneori chiar pneumonie. Sînt foarte frecvente la copii.

— Afecțiunile paragripale, se datoresc unor virusuri deosebite și ele de virusul gripei. Sugarii și copiii mici suferă adesea de crupuri (laringite), bronșite și pneumonii cauzate de aceste virusuri.

La toate acestea trebuie să adăugăm virusurile care dau pneumonia atipică și numeroase altele, recent descoperite, care cauzează diferite afecțiuni acute respiratorii.

— Neavînd, în general, gravitatea gripei, mai ales la copii mari și adulți, aceste boli necesită măsuri medicale relativ mai simple. Se va urmări mai ales prevenirea complicațiilor bacteriene (amigdalite, otite, sinuzite, pneumonii) și aceasta prin evitarea obosselii, a șederii în frig și asigurarea unei alimentații substanțiale, suplimentate cu vitamine (vitamina C 2—3 tablete de 200 mgr. pe zi și polivitamine).

Se vor lua după caz aspirine, antinevralgice sau piramidon, ceaiuri calde, siropuri de tuse.

Tratamentul local va consta din gargară cu ceai de mușețel.

— Nu se va recurge la antibiotice și nici la sulfamide. Virusurile amintite nu sînt sensibile la nici un antibiotic. Administrarea de antibiotice și sulfamide poate avea efecte toxice. Ele vor fi prescrise de medic numai în caz de complicații bacteriene.

— Sugarii și copiii mici vor fi feriți, cu toată atenția de a intra în contact cu astfel de bolnavi, deoarece aceste afecțiuni devin mai grave la această vîrstă (crup, pneumonii).

Prof. univ. dr. M. VOICULESCU

Carnetul psihologului

Lumea lui Răducu se face mai mare

— Niciodată mai mult ca în ultimele săptămîni n-am dorit atît să fiu poetă.

— E lesne de înțeles. A venit primăvara...

— A, nu! Primăvara e cîntată de toți poeții. Eu aș fi vrut să slăvesc în versuri cuceririle lui Răducu. Știți că a început să mă cunoască?

— Sînteți sigură?

— Bineînțeles. Este destul să mă audă sau numai să mă vadă și dă semne de mare bucurie. Mă caută cu privirea și, îndată ce mă descoperă rîde, gîngurește și intonează cu minușele și piciorușele o adevărată simfonie de mișcări. Fiul își recunoaște mama.

— La vîrsta lui, e firesc. Această recunoaștere are și un nume: complexul de înviorare.

Așa au denumit cercetătorii sovietici Figurin și Denisova manifestarea care-i bucură atît de mult pe părinți. Pentru psiholog, apariția complexului de înviorare la sfîrșitul celei de a doua și începutul celei de a treia luni de viață este o dovadă că dezvoltarea psihică a copilului se desfășoară normal, că el a început să se orienteze mai bine în lumea înconjurătoare, că diferențiază, că deosebește mai exact diferiți în ultimele săptămîni n-am excitanți din mediul înconjurător.

— Este atît de însemnată această diferențiere?

— Foarte însemnată și este necesar un proces complex de dezvoltare a scoarței cerebrale ca ea să fie cu putință. Gîndiți-vă că în prima etapă, lumea înconjurătoare vorbea copilului pe o singură voce. Ea reprezenta un tot nediferențiat și raporturile sale cu copilul erau reduse la excitațiile legate de satisfacerea nevoilor vitale de alimentare, somn, apărare. Așadar, dialogul său cu mediul ambiant era foarte sărac.

Însă acum, datorită dezvoltării scoarței cerebrale, lumea lui Răducu se lărgește. Analizatorii, aparate de legătură cu mediul intern și extern, îi permit să desprindă din lumea înconjurătoare senzații auditive și senzații legate de echilibru, apoi senzații vizuale, senzații de atingere și presiune, senzații de temperatură și senzații vibratorii. Și iată că realitatea se reflectă în conștiința copilului cu o mare bogăție de forme și culori, de sunete și consistențe. Ajuns la respectabila vîrstă de... 3 luni, Răducu nu va mai confunda zgomotul produs de un obiect care cade cu sunetul soneriei și nici pe acesta cu clinchetul clopoțelor. El deosebește acțiunea unor excitanți diferiți, face deci o analiză. Apoi stringe la un loc diferitele informații primite de la analizatori. Reușește deci o sinteză, ca în cazul „recunoașterii" de care mi-ați vorbit. Dezvoltîndu-se din ce în ce mai mult, analiza și sinteza i-au dat posibilitatea de a-și forma o imagine despre dumneavoastră și a se manifesta corespunzător. Cu cît va crește, posibilitățile lui de diferențiere vor fi mai fine, iar ca o consecință și relațiile cu realitatea vor deveni mai complexe. Desigur că educația joacă aici un rol însemnat.

— Bine că mi-ați amintit. N-am primit încă o explicație cu privire la afirmația făcută în prima noastră convorbire: educația începe în prima zi de viață.

— Aveți dreptate. Să-l mai însoțim puțin pe Răducu în călătoria sa. Apoi vă voi da explicația cerută. Sau poate că o veți descoperi fără ajutorul meu.

Sen ALEXANDRU

ȘTIȚI SĂ VĂ ODIHNIȚI?

Repausul reprezintă una din necesitățile de bază ale organismului. Acest lucru este în general cunoscut. Dar știm cu adevărat să ne odihnim cum trebuie? În acest domeniu, greșelile duc, mai devreme sau mai tîrziu, la creșterea treptată a oboselii după munca obișnuită, la scăderea capacității de muncă și chiar la apariția surmenajului. În fața fenomenelor de surmenaj, înainte de a le căuta izvorul în natura și volumul activității profesionale, înainte de a încerca să le combatem exclusiv cu ajutorul unor medicamente (care își au și ele, bine înțeles, rostul lor) este cazul să facem o verificare atentă a modului în care asigurăm organismului nostru odihna atît de necesară.

Este nevoie să dormim după masa de prînz? Nu. Siesta, necesară copiilor, nu este necesară și adultului, decît dacă n-a dormit destul noaptea. După masă este suficient să oferim corpului nostru cîteva clipe de destindere, instalîndu-ne comod și cît mai relaxat într-un fotoliu, respirînd de cîteva ori adînc, rar și regulat.

Repausul e adesea mai eficient atunci cînd constă în schimbarea ocupației și nu în încetarea oricărei activități. Este indicat ca cei la care precumpănește munca fizică să-și consacre o parte din timpul liber unei îndeletniciri recreative intelectuale. Și invers, celor care au o muncă intelectuală, sedentară, li se recomandă o activitate care să le solicite — desigur în limita posibilităților fiecăruia — o activitate mușchiulară.

Un element esențial al odihnei îl constituie somnul. Un adult are nevoie de 8 ore de somn pe zi. Odată cu înaintarea în vîrstă, această durată poate scădea la 7 și chiar 6 ore, de la caz la caz.

Nu contează numai durata, ci și **calitatea** somnului. Indicatorul unui somn bun este faptul că la trezire ne simțim vioi, bine dispuși, cu poftă de muncă.

Iată cîteva măsuri ce înlesnesc un somn de calitate:

— Cît mai puțin alcool și tutun seara.

— Nici un fel de muncă grea după masa de seară.

— Să nu ne culcăm imediat după masa de seară.

— Odaia în care dormim să fie bine aerisită și pe cît posibil protejată împotriva zgomotului.

— Somnul pe întuneric este mai bun decît somnul pe lumină.

— Nici un fel de animale în camera în care dormim.

— Salteaua destul de tare, perna de dimensiuni nu prea mari, plapoma călduroasă, dar nu grea.

— Nimic din ce am purtat ziua să nu purtăm noaptea.

— Spălatul pe dinți și pe picioare sînt absolut necesare.

— Cînd avem preocupări multe, nu dormim bine. În asemenea cazuri este bine ca, pînă vine somnul, să citim cîteva pagini de literatură sau să ascultăm muzică la radio, pe care-l punem încet ca să nu deranjăm vecinii.

Dr. A. G.

Blestemul faraonilor și histoplasmoza

Întîmplările de care ne vom ocupa mai jos, petrecute într-o criptă, sînt separate între ele de o perioadă foarte îndelungată de timp, circa 3300 de ani. Între ele există totuși o curioasă legătură, dezvăluită în urma unor peripeții ce par a ține de domeniul romanelor de aventuri.

Îndrăznețul faraon Amenohotep IV a dorit să se descotorosească de influența stinjenitoare a preoților, slujitorii marelui zeu Amon-Ra, care acumulaseră bogății fabuloase și se amestecau tot mai mult în treburile statului. În acest scop el a încercat să nimicească vechea religie, pe care a înlocuit-o cu alta nouă, ce are drept zeu unic pe Aton. În cinstea noului zeu, faraonul își schimbă numele, luîndu-l pe acela de Ehnaton. Totodată el părăsește vechea capitală a Egiptului, Teba, orașul celor o sută de porți și întemeiază în josul Nilului, la marginea deșertului, noua capitală, numită Ahetaton, adică „zarea lui Aton".

La moartea lui Ehnaton, în jurul anului 1400 înainte de era noastră, puterea preoților lui Amon-Ra crește iar. Ei impun tînărului faraon, de numai 12 ani, care a urmat celui-ialt, schimbarea numelui său în Tutankamon, „Icoana vie a lui Amon", precum și mutarea capitalei din nou la Teba. Părăsit, Ahetatonul este acoperit de nisipurile deșertului și astfel palatele, templele și celelalte edificii ale sale se păstrează aproape intacte pînă în zilele noastre, cu statuile, mozaicurile și frescele sale minunate.

Tutankamon nu a stat pe tron decît 6 ani. Domnia sa a fost lipsită de strălucirea unor cuceriri sau războaie victoe. Puterea politică și militară a țării era în decadență. La vîrsta de numai 18 ani Tutankamon a murit și a fost înmormîntat, cu tot fastul cuvenit, într-un cavou ascuns cu grijă printre stînci, pentru a fi pus la adăpost de jefuire.

De atunci s-au scurs secole și milenii și cele mai multe din mormintele aflate în Valea Regilor au fost deschise și profanate de către jefuitori. Numai picturile murale și papirusurile cu hieroglife mai aduceau mărturii asupra vieții pline de strălucire a vechilor faraoni.

În anul 1922 însă o echipă de arheologi întreprinde săpături. Căldura este copleșitoare. Felahii, pe jumătate goi, își croiesc drum cu greu, cu ajutorul tîrnăcoapelor printre stîncile sfărîmate, îngrămădite în fundul unei mici văi. Deodată, printre pietriș, apare o bucată de zid care este spart în grabă. Prin gaura strînsă se strecoară cîțiva arheologi. Lumina lanternelor lor dă la iveală o cameră plină cu numeroase obiecte splendid lucrate și împodobite cu sculpturi aurite, bijuterii, vase, toate acoperite de un strat de praf fin. Hieroglifele unei inscripții atrag de la început atenția arheologilor: „Moarte tuturor celor ce vor îndrăzni să atingă mormîntul faraonului". Din alte inscripții, cercetătorii își dau seama că au pătruns în mormîntul lui Tutankamon. Și astfel întîmplarea voia ca tînărul faraon mort la o vîrstă fragedă, fără a fi săvîrșit fapte mărețe, să ajungă celebru în toată lumea după cîteva zeci de veacuri de la înmormîntarea sa.

Fără a da prea multă atenție blestemului aruncat de preoții lui Amon, arheologii își continuă febril cercetările fascinați de acest mormînt regesc, păstrat ca prin minune neatins de-a lungul miilor de ani.

Puțin mai tîrziu însă unul dintre arheologi se îmbolnăvește de o boală ce nu a putut fi diagnosticată și moare. Cercetările continuă și se descoperă rînd pe rînd cele patru încăperi principale ale mormîntului. Abia în al patrulea an ei ajung la mumia lui Tutankamon, închisă în șapte imense sarcofage de lemn, piatră și aur, vîrite unul într-altul și măiestrit împodobite cu pietre prețioase și lemn de esențe rare. Fața și pieptul faraonului erau acoperite cu o mască masivă de aur care reprezintă cu fidelitate trăsăturile figurii sale. După cîteva săptămîni conducătorul echipei de arheologi se simte rău, face febră, slăbește și moare fără a i se putea da vreun ajutor. Puterea tainică a inițiaților preoți din negura vremurilor pare să pedepsească îndrăzneala oamenilor de știință.

Cîțiva din arheologi care continuară cercetările în ciuda celor întîmplate se îmbolnăvesc și ei de aceeași boală misterioasă și mor. Blestemul faraonului urmărește pe cei care i-au tulburat liniștea milenară a mormîntului. Groaza se răspîndește printre felahi și expedițiile arheologice nu mai găsesc oamenii necesari pentru efectuarea săpăturilor.

Doi arheologi sud-africani vor să demonstreze că totul a fost o simplă coincidență și intră în mormînt. Urmarea a fost că amîndoi au murit într-o săptămînă, de boala faraonilor.

După mai mulți ani se îmbolnăvește de aceeași boală un arheolog din Rhodesia, care era și medic. El își observă atent boala și izbutește să demonstreze că ea nu este altceva decît histoplasmoza.

Această infecție este produsă de o ciupercă microscopică, numită Histoplasma capsulatum și descrisă încă din 1906. Ea se găsește în pămînt și prafuri din anumite regiuni precum și la anumite animale domestice (de ex. cîini) și sălbatice. În morminte se pare că este adusă de liliecii care-și au sălașul acolo. Infecția se face pe cale aeriană prin praful ce conține histoplasme. Ea pare să nu se transmită direct de la om la om. Boala este foarte rară sub forma ei gravă. Pînă în prezent se cunosc numai cîteva sute de cazuri în literatura medicală. Simptomele infecției sînt: febră neregulată, slăbire, mărirea splinei, ficatului și ganglionilor limfatici și leziuni pulmonare asemănătoare radiologic cu acelea tuberculoase. Moartea survine în cîteva săptămîni, mai rar în cîteva luni.

Histoplasmoza poate fi pusă în evidență în spută și sîngele bolnavilor prin culturi pe medii speciale sau prin inoculare la șoareci care se îmbolnăvesc după cîteva săptămîni. Ea mai poate fi evidențiată și în organele persoanelor moarte de această boală.

În ultimii ani s-a descoperit că infecția este mult mai frecventă decît se credea și că cele mai multe din cazuri evoluează spre vindecare. Infecția are o răspîndire mare în unele regiuni din America. În Africa și Asia este rară, iar în Europa extrem de rară. La noi în țară s-au descris numai 2—3 cazuri.

Și astfel sinistra legendă a blestemului faraonilor a fost lămurită de medicina modernă.

Dr. Fl. CĂRUNTU

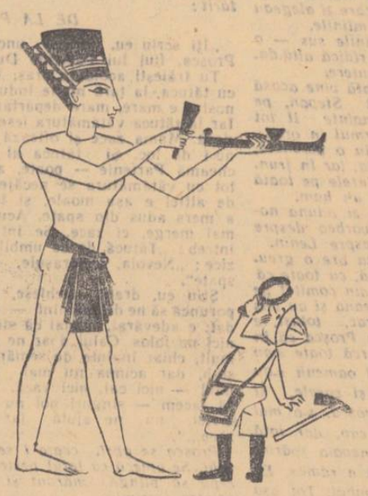

CONSULTAȚII

● Ajutorul pentru sarcină, s lehuzie este de 90 la sută din sa lariul tarifar lunar pentru angajatele cu o vechime neîntreruptă în muncă de cel puțin 12 luni și de 70 la sută pentru cele cu o vechime neîntreruptă în muncă de cel puțin 3 luni.

● Salariații care s-au îmbolnăvit într-un interval de 90 de zile de la data desfacerii contractului de muncă, beneficiază de ajutor material.

● Ziua în care salariații donici să doneze sînge merg la Institutia medicală care recoltează sînge, este plătită ca oricare zi de muncă, salariatul fiind scutit prezent.

● Salariatele mame care rămîn la domiciliu pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă pînă la 2 ani, primesc ajutor material pe baza certificatului medical eliberat de medicul de copii al circumscripției. Aceasta se aplică bineînțeles salariatelor mame care nu au cu cine lăsa copilul bolnav la domiciliu.

Dr. A. P.

O dăunătoare folosire a televizorului

Cristina D. va împlini în curînd șase ani. În cabinetul medicului stă ghemuită în brațele mamei sale, se uită speriată în toate părțile și clipește neobișnuit de des.

Este aproape un an de cînd părinții ei au început să observe unele modificări în comportarea și caracterul ei — a devenit mofturoasă, nerăbdătoare, geme și chiar plînge în timpul somnului, mănîncă prost...

Care să fie cauza tulburărilor nervoase ale Cristinei? Condițiile materiale de viață ale familiei sînt bune, amîndoi părinții sînt în cîmpul muncii, de copii în orele lor de serviciu se ocupă bunica, locuința lor e spațioasă, luminoasă și relativ liniștită. S-ar părea că totul e în regulă.

Descusută mai atent, mama și-a adus aminte că în urmă cu un an și jumătate și-au cumpărat un televizor. Ca orice noutate, televizorul reținea atenția întregii familii și nici unul din adulți nu avea inima să se desolidarizeze de micul ecran pentru a se ocupa de copil sau măcar pentru a-l culca la timpul cuvenit. Astfel, Cristina urmărea și ea toate emisiunile, atît cele pentru copii cît și cele pentru adulți. În plus, taticul ei — era doar fetița tătii — îi dădea o sumedenie de explicații în legătură cu întîmplările ființei pe care le punea copilul. Deosebit de puternic reacționa fetița la filmele „despre război" cînd întrebările curgeau cu duiumul: „De ce-l bate tăticule? Ce-l face? De ce-l împușcă?" Părinții simțeau că nu fac bine, dar nimeni nu a crezut că aceasta poate duce la boală.

În practica medicală acest caz nu este nici pe departe singurul, în care una din cauzele nevrozei copiilor îl constituie vizionarea exagerată a emisiunilor de televiziune.

Emisiunile speciale pentru copii sînt bineînțeles admise și chiar foarte utile copiilor. Cînd însă copilul recepționează atît cantitativ cît și cantitativ ceea ce se transmite pentru oameni mari, aceasta îi dăunează în mod sigur.

Particularitatea activității nervoase superioare la copii constă în aceea că procesele de excitație domină pe cele de inhibiție. Curiozitatea și intensitatea cu care este atras copilul spre tot ceea ce vede pentru prima dată sînt nemăsurat de mari. Copilul trăiește cu o intensitate uriașă și cu toată puterea simțămintele lor sale. Copilul nu poate privi calm și nu-și poate înfrîna sentimentele.

Nu este greu să ne închipuim că toate excitațiile pe care le primește cînd vizionează un tele-spectacol greu — incendiile, explozîile, deținătările — sînt pentru vîrsta fragedă prea puternice. Ele provoacă pe scoarța cerebrală a copilului focare de excitații puternice și durabile. Prin repetarea unor astfel de excitații, celulele nervoase obosesc și nu mai răspunde normal. Așa se naște — nevroza.

Din cele de mai sus nu trebuie să tragem concluzia că pentru a feri copiii de nevroze trebuie să le creem condiții artificiale de educație, să-i scutim de orice fel de emoții. Este firesc ca în procesul cunoașterii lumii înconjurătoare copilul să treacă prin tot felul de trăiri și emoții. Toate acestea însă trebuie îngrădite și limitate corespunzător gradului de dezvoltare a sistemului său nervos, cu alte cuvinte potrivit vîrstei.

Copiii trebuie într-un mod rațional feriți de acei excitanți care ar putea fi prea puternici și deci dăunători sistemului lor nervos.

Dr. V. IVANOV

PUNCTE DE VEDERE

„SIMPATIA" LUI NAE

Duminică, pe „23 August" — cupiaj bucureștean, soare de primăvară, tămbălău la intrare, („Mi-a distrus antilopa!", „Aoleu, copiii mei!", etc.) înghețată pe băț, praf cu nemiluita, Mica serenadă pentru cei îndrăgostiți, „Respectați locurile indicate pe bilete!", puștani rătăciți de familie, infidele în roșu — nouă din zece — bere bună de comprese, alune transpirate, controlori indignați și, evident, Nae, eternul Nae, jovial și exuberant ca niciodată.

— Salve, Nae!

— Bonjur, copile! Cu ce ocazie?

— Păi — la cupiaj, ca rominul imparțial.

— Zău? Mă mir, eu te știam că circuli numai la internaționale.

— Mai greșește omul, Nae!

— Parol! Eh, ce să-i faci — cîte nu se-ntîmplă-n viață... Și, zii, te duci la tarc?

— Da de unde — la antita!

— Ei, as! Ce sector?

— Be — 599

— Eu am 600. Uite, dom-le, ce potrivire de caracter!

— Exagerezi, Nae!

— Ce-are-a face? Vorba-i — stăm noi alături? Stăm! Așa-a ...O luăm pe-aici, trecem din coace — ne face loc dumnealui — mersi, amice! — io-te și banca noastră! Pardon, neică, nu te-mpinge că tot banii aia te costă! Cine-a murit? Vezi de treabă, Costică — dacă-ți scap vreo două — faci plaje la luminare! Ce tupeu, mitocanul! Uf, bine că ajunserăm? Ei, acu-i acu, ori totuf, ori nimic! Hai Dinulescu, hai băieții, pă ei, că n-are gloanțe!

— Nae, — zic — dacă tot ne-am nimerit alături, fii bun și nu zbiera ca deobicei...

— Vai de mine — zice Nae — scuză-mă, te rog! Am uitat că ești persoană subțire și nu suferi zgomote violente... Așa că... haide, băieții! Pasează, Dinulescule! Haide, Oaidă — trage, mă — trageee!

Pînă să bag și eu de seamă ce se petrece în careul dinamoviștilor, o lovitură formidabilă îmi deplasează umărul, dîndu-mi senzația unei catastrofe aeriene. Vînăt de emoție, Nae s-a cocoțat pe bancă și mugește din răsputeri.

— Gool! Gool! Bravo, Progresul!

Abia îmi vin în fire, revine și Nae în poziție normală, îmi trage un ghiont amical între coaste și chicotește fericit:

— Stai, să vezi ce urmează!

Urmează două reprize anoste, trei-patru bare, un reflex al lui Mîndru — și, finalmente, 1—0 pentru Progresul. Nae jubilează:

— Ce meci, dom-le, ce meci!

— Mizerabil — zic eu.

— Vezi de treabă, stimabile! Apărare strategică, ceva de zile mari!

— Să fie la ei, Nae dragă! Eu vreau să văd fotbal, adică atacuri, combinații, șuturi pe poartă și, mai ales, goluri frumoase!

— Ai puțintică răbdare — acuși vine Rapidu și-l năucește pe Voinescu, ascultă-mă ce-ți spun! În fine, au venit și Rapidul și C.C.A. și cei trei arbitri — a început, mă rog, meciul vedetă. Plictiseală mare: fotografii, motăie în spatele porților, Voinescu admiră primele rîndunele din primăvara asta... Mai puțin norocos, Dungu scoate balonul din plasă la un atac al militarilor.

— N-a fost ofsaid? întreabă Nae, surprins.

— Dacă n-a fluierat, înseamnă că n-a fost! Zic eu, ca să-l liniștesc. Nae nu pare tocmai convins. Dar Constantin pătrunde iarăși în careul advers și marchează fără drept de apel... Un șuierat asurzitor — și în loc să arate spre centru, arbitrul dictează lovitură liberă în favoarea Rapidului. Nimeni nu mai pricepe nimic — singur Nae aprobă satisfăcut.

— Era ofsaid clar, dom-le! Bravo, Mitrane tată! Meciul se apropie de sfîrșit într-o lehamite generală. Numai simpatia lui Nae ține morții să se remarce și fluieră... cînd îl abate!

...O incursiune rapidistă, o intervenție promptă a lui Zavoda II și Ozon se tăvălește în stil clasic, ca figuranții din Romeo și Julieta împunși cu spade de tinichea. Publicul strigă „copăcel, copăcel!", fetița vecinului rîde să se prăpădească („De ce face nenea tumbe, tăticule?"), pînă și Nae mormăie printre dinți. Aiurea, Gicule — nu se prinde! Arbitrul Mitran fluieră sfîșietor și arată punctul de 11 metri... Restabilit instantaneu, Ozon împușcă un „pătanjen" de toată frumusețea!

— Ce zici de asta, Nae?

— Arbitru, nu glumă! răspunde Nae, fără să mă privească.

— Mai sînt două minute. Mă ridic să plec — dar tocmai atunci Ene II intră vijelios în careu — publicul se agită, Nae strigă „trageee!" iar Ivănescu pune o piedică în stare să dărîme și un bivol.

— E-n regulă! face Nae. Ți-am spus că bate Rapidul! Însă fluierul fatal nu se-aude și jocul continuă.

— Fault! zbiară Nae — Fault, Mitrane, stai-ar fluierul-n gît!

Impasibil, Mitran nu-l învrednicește pe Nae nici cu-o privire și lasă partida să se termine așa cum a decurs — adică nulă din toate punctele de vedere...

— Cum stăm cu pronosticul, Nae? îl întreb la ieșire — Ziceai că Rapidul — așa și pe dincolo...

— Ne-a mîncat meciul balena de Mitran! Mîrîie Nae furios. Auzi dumneata, să ne persecute o repriză întreagă — fără pic de rușine!

— Două reprize, Nae — precizez.

— Așa e: două... convine Nae — și fluieră prelung, a pagubă!

Dan DEȘLIU

SPORT

Varietăți

A fost inventat „antrenorul automat"

Ca și alte sporturi, fotbalul pentru a ți în pas cu vremea a făcut și el apel la servicille tehnicii moderne. Ideea invenției aparține unui spectator italian exasperat probabil de ineficacitatea echipei favorite, pentru că în primul rînd înaintașilor le-a fost dedicată invenția.

Un tehnician pasionat și el de fotbal a pus în practică ideea spectatorului, realizînd o mașină care poate lansa baloane de fotbal în orice direcție și cu forța dorită de la distanța de 4 m. la 80 m. „Antrenorul mecanic" se încadrează în spațiul unei porți de dimensiuni regiementare, avînd în părți plase care amortizează baloanele și le îndreaptă spre un punct de unde un „elevator" le poartă din nou spre dispozitivul de lansare. Gura centrală servește la aruncările lungi, cea laterală din stînga lansează baloane „la firul ierbii", iar cele de sus mingi înalte pentru loviturile de cap.

Jucătorii pot exersa astfel șutînd în serie, din poziții variate la intensități diferite. Se crede că acest aparat va aduce schimbări importante în actualele sisteme de antrenament și va deschide posibilități nebănuite de perfecționare a tehnicii jocului de fotbal.

Vîrsta și fotbalul

Specialiștii la Institutul de cultură fizică din Moscova au stabilit în urma cercetărilor făcute pe un mare număr de jucători, că un fotbalist atinge maximum de formă între 26—28 ani. Sînt bineînțeles și excepții. Jucătorul sovietic Salnikov a făcut cele mai bune jocuri între 29—31 ani, ca să nu mai vorbim de englezul Matthews care a fost în apogeul său între 30—35 ani.

Impresii de la Zagreb

Marele interes pe care l-a stîrnit campionatul european de tenis de masă desfășurat între 3 și 10 aprilie la Zagreb, s-a concretizat, în primul rînd, prin prezența la această competiție a nenumărate personalități ale acestui sport. Au fost de față, fie ca jucători, antrenori, organizatori sau ca simpli spectatori, nu mai puțin de 15 foști campioni mondiali. Astfel **Larlos** (R.P.U.) **Sido** (R. P. U.), **Leach** (Anglia), campioni mondiali la probe individuale, **Koczian** (R.P.U.), **Mosoczi** (R.P.U.), **Simon** (Olanda), **Rowe** (Anglia), **Stipek** (Cehoslovacia), **Harangozo** (Iugoslavia), campioni mondiali în diferiți ani la probele de dublu, care au participat ca jucători, **Dolinar** (Iugoslavia) campion mondial la dublu băieți (organizator), **Kolaș** (C.S.R.) campion mondial de simplu, ca antrenor, **Pritzi** (Austria), **Barna** (Anglia), **Neuberger** (S.U.A.) au venit doar să asiste.

Am discutat cu toți acești, am avut diferite schimburi de păreri și am ajuns cu toții la concluzia că actuala ediție a campionatelor europene nu s-a desfășurat la un nivel tehnic superior. Și acest fapt este foarte îngrijorător pentru reprezentanții Europei la viitoarele campionate mondiale de tenis de masă.

Caracteristice desfășurării acestor campionate a fost jocul de uzură: foarte multe meciuri (în special cele finale), cum au fost de pildă Földi—Alser, Földi — Borg (din cadrul finalei pe echipe bărbați dintre Ungaria și Suedia) s-au desfășurat la ceas. Jocurile cele mai spectaculoase au fost prestate de jucătorii Miko, Polakovic (Cehoslovacia), Negulescu (R.P.R.), Larsson (Suedia), Diana Rowe (Anglia), Zaharian (U.R.S.S.).

Campionatele au fost dominate de reprezentanții R. P. Ungare, care au cucerit 5 din cele 7 titluri puse în joc. La mică distanță reprezentanții R.P.R., care au cucerit două titluri (dublu femei și dublu mixt) și s-au clasat în două finale: simplu bărbați și dublu mixt. O comportare excelentă au avut-o reprezentanții U.R.S.S. Paskiavicius și Saunoris, care s-au calificat în finala probei de dublu bărbați, precum și jucătoarele sovietice, care s-au clasificat pe locul trei la proba pe echipe.

Cea mai bună comportare în aceste campionate a avut-o jucătoarea maghiară Eva Koczian, care a rămas singurul jucător neînvins pînă la capătul întregii competiții; în progres s-a dovedit și Kerekes (R.P.U.) care a realizat surpriza de a se califica în finală, precum și Diana Rowe, care împreună cu Kerekes au furnizat un joc și spectacolos și palpitant.

Rezultate bune a înregistrat și jucătoarea cehoslovacă Schwartzova, care a eliminat din concurs pe una din principalele favorite Simon și pe subsemnata; jocul ei se bazează însă numai pe defensivă și tăcăneală. Sub posibilitățile lor s-au comportat jucătoarele noastre, care în proba de simplu nu au reușit să practice jocul adecvat pentru obținerea victoriilor. Spre sfîrșitul competiției jucătoarele noastre și-au revenit și au reușit să domine proba de dublu și să cucerească două titluri de campioni, Maria Alexandru meritînd toată lauda pentru felul în care a luptat — cu convingere și curaj — atît în proba de dublu fete, cît și în cea de dublu mixt. Împreună cu Gh. Cobîrzan, formează un cuplu foarte omogen, greu de depășit. Proba de dublu mixt a însemnat cel mai mare succes al reprezentanților noștri, toate cele trei formații reușind să ocupe primele trei locuri.

Toate felicitările pentru comportarea avută merită Radu Negulescu, tînărul campion al țării noastre, care a reușit marea performanță de a se califica în finala probei de simplu bărbați: este primul jucător romîn care s-a clasat în finală la simplu într-o competiție de asemenea amploare. Jucătorul maghiar Berczik și-a păstrat titlul de campion pe care-l cucerise prima oară în anul 1958, la Budapesta.

Organizatorii s-au străduit să asigure cele mai bune condiții desfășurării acestei competiții. Toți oaspeții au fost găzduiți la un hotel nou, modern „Hotel International" situat la 15 minute de sală (cu autobuzul). Peste 250 de persoane au fost angrenate în această organizare; numeroși arbitri au lucrat voluntar timp de 9 zile de dimineața pînă seara și, au asigurat desfășurarea meciurilor. Publicul — 2.500—3.000 de persoane — a fost foarte obiectiv și a aplaudat cu dragoste pe reprezentanții noștri, încurajîndu-i nelncetat.

Aceste campionate au constituit nu numai un prilej de întrecere sportivă, dar în același timp au dat posibilitate diferiților jucători, antrenori, conducători din colțuri opuse ale Europei, să se întîlnească, să schimbe păreri, să se împrietenească. În timpul desfășurării competiției au avut loc nouă recepții, la care au fost invitați să ia parte conducătorii delegațiilor, ziariștii prezenți, precum și cei veniți special să asiste la competiții. Mai greu a fost pentru participanți, care avînd program de joc de dimineață pînă seara, nu au avut posibilitate să viziteze pe îndelete orașul sau să ia parte la unele întîlniri, plimbări sau spectacole care s-au organizat. Singurul prilej pentru jucători a fost banchetul de închidere de duminică seara. Cu ocazia acestui banchet unii jucători dotați cu diferite talente s-au produs pe scenă. Eva Koczian a fost foarte aplaudată cînd a interpretat un cunoscut cîntec maghiar, iar olandezul Grimbel, de meserie dansator și cîntăreț de jazz, s-a produs cu dansurile caracteristice pe care le interpretează.

Competiția de la Zagreb a însemnat un succes pentru sportivii din țările de democrație populară și un prilej minunat pentru strîngerea relațiilor de prietenie între sportivii celor 21 de țări prezente la startul competiției.

Angelica ROZEANU

De la stînga la dreapta: Radu Negulescu, Maria Alexandru, Gh. Cobîrzan.

Boxerul finalelor

Cele 22 de meciuri decisive ale lui Mircea Dobrescu

Înalt de o șchioapă. Pe cap poartă o șapcă, iar haina sa de piele este mai lungă cu 3 palme peste genunchi. Dacă nu-l cunoști și cineva îi-ar șufla la ureche: „Uite acesta este un campion de box", desigur că ai avea tot dreptul să-l contrazici cu tărie, dar în același timp ai putea să... pierzi și un pariu.

Într-adevăr, personajul reportajului de față, „vicecampionul olimpic" de box Mircea Dobrescu, se numără printre sutele de pugiliști care nu au figura „clasică" a boxerilor, așa cum încearcă să ne-o redea cei ce nu frecventează reuniunile sportului cu mănuși, cei ce afirmă că un boxer trebuie să aibe obligatoriu nasul „turtit" sau să fie înalt cît un „stîlp". În ciuda staturii sale minuscule, talentatul boxer de pe meleagurile Brăilei, supranumit de ziariștii francezi „mașina de pumni" sau „Hercule de buzunar", este un boxer de temut, cu o impresionantă carte de vizită, care deține în același timp și un record original: din cele 210 meciuri susținute pînă acum, el a luptat în nu mai puțin de 22 de finale. Desigur o cifră impresionantă, cu care nu se pot lăuda prea multe din gloriile boxului amator. Prima sa „mare" finală a avut-o în anul 1948 cu prilejul competiției de mase „Cupa Unității Tineretului". Dobrescu se numără printre miile de sportivi descoperiți cu ocazia numeroaselor competiții de mase inițiate în anii regimului nostru de democrație populară. Atunci, în prima sa finală, Dobrescu a atras în mod special atenția specialiștilor plasați la bordul ringului, întrecîndu-l de o manieră spectaculoasă pe Mircea Mihai, care și el mai tîrziu s-a afirmat ca un pugilist înzestrat. Apoi, în afara altor 10 finale naționale, M. Dobrescu a boxat de 6 ori pe ringul stadionului Republicii în finalele campionatelor țării la „muscă". Aceasta s-a petrecut între 1953—1959 cînd de 4 ori a coborît ringul cu centura de campion, iar de două ori cu medalia de argint, titlurile întrînd în posesia lui L. Ambruș (1956) și Puiu Nicolae (1958). Și totuși cea mai grea dintre aceste finale a fost cea disputată în anul 1953 cînd a trebuit să încrucișeze mănușile cu... fratele său mai mare, Constantin. A fost un meci memorabil, cu o cădere la podea, dar la sfîrșitul celor 9 minute de luptă, centura a luat tot drumul... familiei Dobrescu. Mircea Dobrescu a fost uneori și marele erou al numeroaselor finale disputate pe ringurile din străinătate. În anii 1954, 1955 și 1957 el a cucerit medalia de aur a întrecerilor Festivalurilor Tineretului de la Budapesta, Varșovia și Moscova.

Spre deosebire de renumitul campion maghiar, L. Papp, care a cucerit 3 medalii olimpice de aur, campionul romîn s-a calificat de trei ori în finalele celor mai mari competiții internaționale de amatori: Jocurile Olimpice și campionatele europene, pierzînd de tot atîtea ori ocazia de a reveni în patrie aureolat de un succes de mare prestigiu. Odată la J.O. de la Melbourne, deși l-a bătut pe englezul Spinsk ca pentru 10 reprize, el a fost frustat de victorie de necinstea arbitrilor, iar de două ori la „europenele" de la Berlin (1955) și Praga (1957) „alonja" adversarilor Basel și respectiv Homberg i-a jucat festa, stopîndu-i ascensiunea spre vîrful categoriei. Îmi amintesc că după finala de la Praga, în cabine mi-a spus cu amărăciune: „Tovarășe redactor, dacă aveam brațele mai lungi cu cîțiva centimetri, astă seară eu purtam centura de campion european".

★

Aceasta este succinta poveste a celor 22 de finale ale lui Dobrescu. L-am întîlnit săptămîna trecută, după victoria obținută asupra lui Hoffman R.D. Germană) în meciul C.C.A.—Worwarts, de la București. Ce dorință mai ai, Dobrescule, l-am întrebat eu. Și răspunsul nu a întîrziat să vină. „Am 28 de ani, și mă simt tot atît de bine ca și la 20 de ani. Acum lupt să cuceresc selecția pentru J.O. de la Roma. Este ultima ocazie ce ar putea să mi se ofere pentru a mă retrage poate, cu un titlu olimpic".

Paul OCHIALBI

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

TURNEUL „SPERANȚELOR" FOTBALULUI EUROPEAN

Între 16 și 24 aprilie se vor disputa în Austria partidele celei de-a XIII-a ediții a competiției fotbalistice rezervată echipelor reprezentative de juniori, „Turneul U.E.F.A." La întrecerile din anul acesta vor lua parte 16 echipe, printre care și reprezentativa țării noastre, care se află astfel la a șasea participare consecutivă.

Palmaresul competiției începe din anul 1948. Prima ediție s-a desfășurat în Anglia și a fost cîștigată de echipa țării gazdă. An după an succesul și prestigiul competiției a crescut, devenind o întrecere a celor mai buni juniori, la care iau parte cele mai multe dintre țările Europei. Numeroși dintre acești jucători au devenit apoi elemente fruntașe în echipele principale ale țărilor lor, unii ajungînd apoi titulari ai naționalelor de seniori.

Din cele 12 ediții jucate pînă acum, în zece au fost desemnați învingători finali, în timp ce în două (cele ale anilor 1956 și 1957) au avut loc turnee fără cîștigători finali, fiind consacrați învingători cîștigătorii seriilor întocmite.

În întregime, palmaresul „Turneului U.E.F.A." este următorul — în paranteză figurînd țara în care s-a desfășurat competiția: 1948 (Anglia): Anglia; 1949 (Olanda): Franța; 1950 (Austria): Austria; 1951 (Franța): Iugoslavia; 1952: (Spania): Spania; 1953 (Belgia): Ungaria; 1954 (R.F.G.): Spania; 1955 (Italia): Romînia, Italia, Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia — cîștigătorii seriilor. 1956 (Ungaria); Ungaria, Romînia, Italia, Cehoslovacia — cîștigătorii seriilor; 1957 (Spania): Austria; 1958 (s-a jucat în Luxemburg, Belgia, Franța și R.F.G.): Italia; 1959 (Bulgaria): Bulgaria.

REZULTATELE ECHIPEI R.P.R.

1955: Romînia—Austria 1—0; Romînia—Belgia 1—1; Romînia — Franța 1—0.
1956: Romînia—Polonia 1—0; Romînia—Austria 4—1; Romînia—Iugoslavia 1—1.
1957: Romînia—Franța 0—2; Romînia—Cehoslovacia 2—1; Romînia—Belgia 2—0.
1958: Romînia—Ungaria 2—1; Romînia—Olanda 3—1; Romînia—Grecia 0—1; Romînia—Turcia 0—0; Romînia—Anglia 0—1 (semifinale); Romînia—Franța 0—3 (pentru locurile 3—4).
1959: Romînia—Turcia 5—0; Romînia—Grecia 0—1; Romînia—Anglia 2—1; Romînia—Italia 1—1.

Despre comportarea juniorilor noștri

Echipa țării noastre a avut un cuvînt greu de spus la toate edițiile la care a participat. După ce a fost cîștigătoare de serie în anii 1955 și 1956, în anul imediat următor a jucat în seria a IV-a cu echipele Franței, Cehoslovaciei și Belgiei. Clasamentul seriei a arătat trei formații la egalitate de puncte: Franța, Cehoslovacia și Romînia, care au fost separate între ele de golaveraj. În anul 1958 a cîștigat în grupa C, în care a fost repartizată alături de echipele Ungariei, Olandei, Greciei și Turciei, dar în turneul final (resimțindu-se de numărul mare de jocuri disputate la foarte scurte intervale) a fost învinsă de echipele Angliei și Franței, trebuind să se mulțumească cu locul IV final.

În ediția anului trecut, echipa noastră a fost repartizată în grupa B, alături de Turcia, Grecia, Anglia și Italia. După ce a debutat cu o victorie de prestigiu asupra Turciei (5—0), formația noastră a întîlnit echipa Greciei. Partida a avut o desfășurare și un deznodămînt neașteptat, pentru că stoperul echipei noastre, Țiței, a fost accidentat și a trebuit să părăsească definitiv terenul din minutul 18 de joc. Cum regulamentul competiției nu permite înlocuirea jucătorilor, formația noastră a trebuit să joace 72 de minute în zece oameni și a pierdut cu scorul de 1—0. Victoria obținută în continuare asupra echipei Angliei și rezultatul de egalitate din partida cu Italia, n-au putut reface terenul pierdut și formația noastră a ocupat locul doi în grupă, după Italia. Ar mai fi de notat că echipa Italiei, care în continuare a învins echipa R.D.G. (în semifinală) și a pierdut (0—1) în finală în fața Bulgariei, a fost net inferioară formației noastre. Raportul de cornere a fost de 12—2 și victoria a stat la dispoziția jucătorilor noștri pînă în min. 89, cînd italienii au egalat (1—1) în urma unei lovituri de penalizare de la 20 metri. În acest joc echipa noastră a avut următoarea alcătuire: Florea — Ștefan, Nedelcu, Surdan — Nunweiller IV, Vătafu — Matei, Varga, Nisipeanu, Niculescu și Raksi.

Ediția din acest an

La ediția din acest an — care se va desfășura în diferite orașe din Austria — participă 16 echipe, care au fost împărțite în patru grupe: A: Olanda, Grecia, Portugalia, Italia; B: Polonia, Austria, Anglia, Bulgaria; C: Turcia, R.F.G., R.D.G., Luxemburg; D: R. P. Romînă, Belgia, Franța, Spania. Echipa țării noastre se află deci pentru a treia oară în aceeași grupă cu echipele Franței și Belgiei (alături de care a mai jucat în ediția 1955 și 1957). În timp ce cu formația Spaniei se întîlnește pentru prima oară. Cele trei jocuri din grupă i-au fost stabilite după cum urmează: 16 aprilie, R.P. Romînă — Belgia la Sankt Polten; 18 aprilie, R. P. Romînă — Franța la Linz; 20 aprilie, R.P. Romînă — Spania la Graz.

În legătură cu participarea la această ediție, antrenorul Traian Ionescu, care s-a ocupat de pregătirea echipei noastre, ne-a declarat: „**Echipa din acest an mi se pare mai valoroasă decît cele cu care am concurat în ultimii ani. Totuși linia de atac este formată din jucători prea tineri, ceea ce o poate handicapa într-un fel în partidele ce le are de disputat. Cît privește pregătirea ei, cunoscută marelui public din jocurile publice susținute, a avut ca idee de bază să corespundă condițiilor de disputare ale turneului, care prevede partide din două în două zile**".

Despre adversarii din grupă ai echipei noastre ar fi de adăugat că, recent, la Bruxelles, o întîlnire Belgia — Franța s-a terminat cu un rezultat de egalitate (0—0) și că Spania este una din echipele ce și-a pus candidatura la cîștigarea acestei ediții.

Sperăm și dorim echipei noastre o comportare dintre cele mai bune în această companie, pe măsura bunei reputații și aprecierilor cîștigate în edițiile precedente. Ar mai fi de adăugat ca amănunt suplimentar, că, pentru calificarea în finală (programată să se joace la 24 aprilie la Viena), cîștigătoarea grupei D va avea de înfruntat în semifinale, la 22 aprilie, pe cîștigătoarea grupei B.

Ion BOCIOACĂ

Instantanee

În meciul Progresul—Dinamo, jucătorii primei echipe au început să dea mingile în aut din minutul 4, cînd au înscris unicul gol al partidei.

— Așa se joacă numai cu mingea asta!

Unele echipe, ca de pildă Rapid, combină încîlcit pe spații mici de teren.

— De ce marchezi terenul așa?
— Fiindcă jucătorii noștri joacă pe metrul patrat.

Desene de Gh. CHIRIAC

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Într-un sătuc din La Mancha trăia un cavaler, a cărui singură avere erau o lance în panoplie, un scut străvechi, o biată mîrțoagă și un ogar lute de picior. Avea vreo 50 de ani acest hidalgo — dar era zdravăn, bine legat. Trăiau pe lîngă el o chelăreasă trecută de patruzeci de ani, un argat care slujea și la plugărie și la treburile casei și o nepoată care nu împlinise încă douăzeci de ani.

Mai avea nobilul acesta o patimă care-i lua tot timpul de răgaz, ba ti răpea și somnul nopții: citirea romanelor cavalerești. Uita și de gospodărie și de vînătoare cînd îl cădeau sub ochi asemenea cărți. Vînduse o mulțime de sfori de moșie tocmai bune de arătură, ca să-și cumpere cărți cavalerești. De atîta citit aproape i se tulburaseră mințile. Îi venise, nici mai mult, nici mai puțin, gîndul că trebuie să devină cavaler rătăcitor și s-o pornească călare în lume, în căutarea aventurilor, să înfrîngă răul și să lecuiască rănile, cîștigîndu-și astfel dreptul la renume și la glorie eternă.

Și iată-l pe înflăcăratul hidalgo traducîndu-și gîndul în faptă. Își cu-

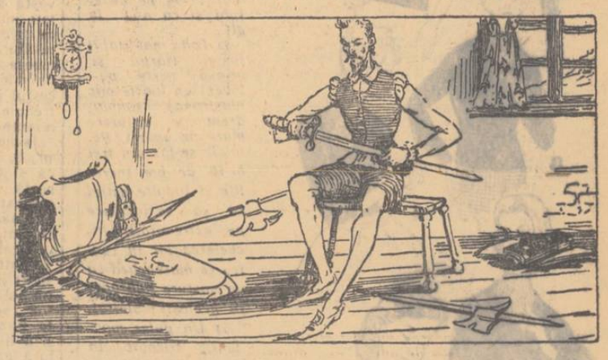

răță armura moștenită din strămoși, care zăcea uitată și ruginită într-un ungher. Armura avea însă un cusur, îi lipsea casca cu grătar. Dar iscusitul hidalgo găsi repede leacul, meșterind din cartoane un fel de cască, pe care o îmbucă atît de bine cu coiful încît părea o cască adevărată.

Merse apoi la grajd să-și vadă gloaba și cu toate că i se puteau număra coastele, cavalerul se arăta atît de mulțumit de starea ei încît în mintea lui o asemuia cu Ducipalul lui Alexandru Machedon. Se gîndi el multă vreme și-i găsi mîrțoagei și un nume potrivit, un nume nobil și sonor — Rosinanta.

Pe urmă își află și lui un nume demn: hotărî să se numească, de aci înainte, Don Quijote.

Și așa ajunse cavalerul nostru la capătul pregătirilor sale, cînd își aduse aminte că nu-i mai lipsește decît un singur lucru — e drept foarte important pentru un cavaler rătăcitor — ca s-o poată porni în aventură, iubita căreia să-i închine isprăvile sale.

Dar întîmplarea îl ajută pe Don Quijote să iasă și din acest greu impas. Într-un cătun învecinat trăia o țărancă tînără și chipeșă, de care el

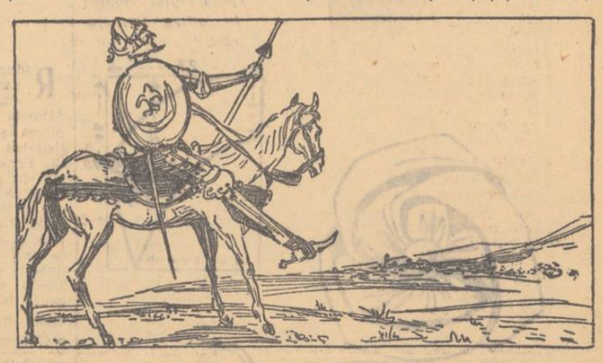

fusese o vreme îndrăgostit fără știința fetei. Pe țărancă o chema Aldonza Lorenzo, dar cavalerul socotî că numele nu este potrivit, că fata trebuie să poarte un nume care să amintească de vreo doamnă de neam. De aceea, se hotărî să-i spună Dulcineea del Toboso.

Și astfel, terminîndu-și în cea mai mare taină pregătirile, într-o dimineață, înainte încă de a se fi luminat de ziuă, își puse armura și casca ctrpăcită dar arătoasă, încălecă cu chiu cu vai pe biata Rosinanta, strînse bine în pumn lancea și ieși mîndru pe poarta din dos a ogrăzii, pornind în lumea largă.

Merse, fără să i se întîmple nimic vrednic de povestit, aproape toată ziua. Începuse să-l chinuie bine foamea, cînd văzu în drum un han în fața căruia stăteau două femei, care călătoreau spre Sevilla împreună cu niște catîrgii. Înfricoșate de năzdrăvana apariție, femeile începură să fugă, scoțînd strigăte de spaimă.

Cavalerul, închipuindu-și că are în fața lui niscaiva nobile domnițe, își ridică viziera de la cască și vorbindu-le cu glas domol, încercă să le liniștească:

— Nu fugiți, mărite domnițe, căci cavalerilor din tagma mea nu le este îngăduit și nici nu le stă bine să se atingă măcar de un fir de păr al cuiva și mai cu seamă de niște domnițe de neam, așa cum vă arată chipul a fi.

Noroc că a apărut în poartă hangiul, care văzînd asemenea arătare ar fi izbucnit și el în mare veselie, dacă nu s-ar fi temut să nu-l stîrnească pe ciudatul cavaler. De aceea, el i se adresă cu toată cuviința:

— Dacă Măria ta, slăvite cavaler, cauți adăpost, poți găsi aici de toate, din belșug, afară de pat.

Cu greu, Don Quijote descălecă, dădu calul în grija hangiului, și, păstrîndu-și pe cap casca, doar cu viziera ridicată, începu să înfulece pîinea neagră și mucegăită și porția de pește rău desărat și rău gătit care i se puse în față.

In timp ce termina frugala masă, Don Quijote era însă frămîntat, iar cel mai mult îl chinuia gîndul că nu fusese încă armat cavaler și astfel toate aventurile pe care se pornise să le întîmpine vor fi nelegiuite. Îl chemă așadar, la el pe hangiu și, închizîndu-se împreună în grajd, i se prosternă în genunchi și-i solicită cu smerenie, bunăvoința.

Aiurit, hangiul asculta rugămintea oaspelui său: în dimineața următoare, hangiul să-l înarmeze pe cavaler, ca să poată porni spre cele patru vînturi în folosul nevoiașilor.

Hangiul, care apucase mai înainte încă să intre la bănuială în ce privește scrînteala oaspelui său, acuma se convinse de-a binelea. Îi cîntă în strună și-i făgădui tot sprijinul, interesîndu-se desigur dacă nobilul cavaler avea și ceva bani asupra lui. Apoi dădu toate poruncile pentru veghea de arme, care avea să se petreacă într-o ogradă a hanului.

La ora hărăzită, Don Quijote îngenunche în mijlocul ogrăzii, în timp ce hangiul se apropie, însoțit de două domnițe, care nu erau altele decît femeile cărăuților. Încingîndu-l cu spada, una din domnițe i se adresă cavalerului și-i spuse:

— Fată dumnezeu din Luminăția Ta un cavaler plin de noroc și deie-ți izbîndă în luptă!

Înseninat, Don Quijote se grăbi să înșăueze pe Rosinanta, încălecă și, mulțumind gazdei pentru ospitalitatea de care se bucurase, o porni la drum.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Același pulover — șase aspecte

Multe din tinerele noastre cititoare vor ști să aplice, exact sau cu mici modificări personale, sfaturile ce le dăm aci despre felul cum poate fi folosit un pulover.

1) Un mic plastron pe dedesubt cu cîțiva nasturi și o cravată.

2) Un guler mare — gen marinar — de culoare deschisă. (alăturat, jos, schema tiparului).

3) Din materialul fustei un șal montant prins pe dedesubt și cu nod la gît.

4) Din materialul fustei (largă și prinsă peste pulover) un foarte mic plastronaș simplu, drept și o floare mare pe umăr). Petalele se fac din trei benți de bie încrețite și îndoite astfel ca să se încalece pe extremități. Încheierea lor în centru se maschează cu un nasture îmbrăcat în același material.

5) Un guler montant, tricotat în punct de elastic, două pe față — două pe dos. Toate aceste garnituri ale gulerului se fac întrind 4—5 cm. sub pulover.

6) O vestă din material de culoare deschisă (din vreo fustă rămasă mică sau un cupon) dă un aspect cu totul nou puloverului folosit în atîtea împrejurări.

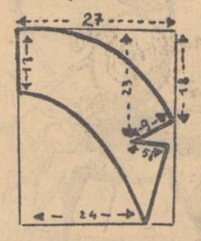

Desene de Tanți PFENNINGS

Tricotaje bărbătești

(Modele cerute de cititori)

Foarte modern, util și practic este tricotajul care, în funcție de grosime și de materialul din care este lăcut, poate fi purtat în toate anotimpurile.

Sacoul de tricotaj nr. 1 și 8, se poate purta primăvara cît și vara în serile răcoroase cu un pantalon de tergal sau perlon.

Bluza gen cămașă din tricou subțire și foarte mulant nr. 4 și 7 se poate purta peste un maiou. Se poate îmbrăca în unele cazuri și un sacou de stofă.

La un costum de haine în loc de vestă din stofă puteți îmbrăca vesta de tricou nr. 3 din țesătură subțire și moale cu 4 nasturi de sidef. Culorile acestui gen de vestă trebuie alese în nuanțe pastel.

Jacheta de lînă nr. 9, foarte practică și elegantă, suportă orice gen de contexturâ, poate fi uni sau în dungi colorate așezate vertical.

Pentru o ținută sport și pentru timpul foarte răcoros se pot purta flanelele nr. 2, 5 și 6 dintr-o contexturâ groasă în culori diferite pe nuanțe vii ori pastel.

Desene de Carmen HRISTESCU

SFATURI COSMETICE

Ridurile

Ridurile sau zbîrcelile apar, de la o anumită vîrstă, pe fața fiecărui om, datorită, în special, faptului că pielea își pierde, cu timpul, elasticitatea și netezimea ei normală. Persoanele cu tenul uscat sînt în general cele mai predispuse la formarea ridurilor din cauza lipsei de grăsime naturală. Ridurile pot fi însă provocate și de multe alte cauze ceea ce explică de ce le constatăm uneori și la femei tinere de 25—30 ani. Cunoașterea acestor cauze ne poate ajuta să luăm unele măsuri necesare pentru preîntîmpinarea lor deoarece ridurile odată formate nu mai pot fi înlăturate. Astfel excesul de mobilitate al feței determină apariția ridurilor în special la ochi, în jurul gurii, pe barbă, pe frunte și pe nas. Multe persoane, cînd susțin o conversație se încruntă, clipesc nervos etc. Aceasta nu înseamnă să adoptăm o poziție forțată sau să nu rîdem, dar trebuie să evităm, pe cît posibil, ticurile și toate atitudinile care duc la contracții ale mușchilor feței.

Obrazul poate fi considerat ca o oglindă a preocupărilor, a necazurilor încercate și în general a emoțiilor și sentimentelor noastre. Ridurile pot apare de timpuriu la persoanele nervoase, la cele ale căror glande cu secreție internă nu funcționează bine sau la cele care au tulburări ale aparatului digestiv. În toate aceste cazuri trebuie consultat medicul specialist pentru tratamentul bolii respective. Abuzul de fard și pudră, în special în cazul tenului uscat, face ca uscăciunea pielii să se accentueze tot mai mult. Folosirea exagerată a soluțiilor alcoolice concentrate, a săpunului în special pe un ten uscat, este complet greșită deoarece toate acestea lipsesc obrazul de stratul de grăsime naturală, strat protector al pielii. Neprotejarea obrazului împotriva intemperiilor (vînt, ger) fac de asemenea ca pielea să se brăzdeze de timpuriu.

Nerespectarea orelor de somn constituie una din cauzele principale în ridarea pleoapelor și formarea cearcănelor. Expunerea îndelungată la soare, cum se întîmplă adesea cu persoanele care sînt grăbite să se bronzeze cît mai repede, duce la deshidratarea tenului.

Ridurile odată apărute și adîncite nu se mai pot remedia decît într-o mică măsură și de aceea este necesar să facem tot posibilul pentru a preîntîmpina apariția lor.

În acest scop vom da toată atenția îngrijirii tenului, în special a celui uscat, folosind creme grase hrănitoare, polivitaminate, cu hormoni, cu colesterină etc. În comerț există un sortiment bogat de creme hrănitoare cu vitamine ca de exemplu: Crema polivitaminată Velur, Crema Lanolina, Coldcrema cu vitamina F sau se poate folosi următoarea formulă: lanolină 10 gr., ceară albă 4 gr. cetaceum sau stearină 4 gr. colesterină 1 gr. ulei de parafină 25 gr. borax 0,50 gr. vitamina F 1 gr. apă 10 gr. Acestea se aplică după o prealabilă curățire a feței cu cremă sau lapte de demachiat. Crema se va masa ușor pe obraz pentru a înlesni pătrunderea ei în piele, după cîteva ore se șterge cu excepția porțiunilor din jurul ochilor care pot rămîne unse și în cursul nopții.

Anca BOGDAN

Răspundem cititorilor

D. CUCU — București: Țesăturile imprimate, cu gofraj nepermanent, trebuie spălate numai cu benzină. Întindă apa caldă și căldurul distrug efectul de gofraj.

A. SĂCEANU — Craiova: Pardoselele din plăci aglomerate pe bază de ciment — latex — se spală cu leșie diluată. După aceea se dă cu un strat de ceară, de asemenea dizolvat în apă cu săpun. Găurile se astupă, introducînd cu ajutorul unui cuțitaș din această compoziție, atît cît e suficient.

ȘTROE — Snagov: Dacă hainele de vînt nu sînt prea murdare, este indicat să le curățați cu apă, în care ați turnat puțin oțet sau amoniac. Pentru curățirea radicală este neapărat necesar însă să le dați la o spălătorie chimică. Petele de grăsime de pe acel-așt haine le puteți scoate adăugînd în apa de spălare și carbonat de sodiu.

Meniul săptămînii

18—24 APRILIE 1960

— Borș de miel; friptură de miel cu cartofi prăjiți și salată verde; trandafiri.

— Ciorbă de salată; miel cu spanac; savarină.

— Mazăre cu friganele; mîncare de ștevie cu carne; găluști cu marmeladă.

— Măcriș cu ochiuri; pilaf bulgăresc (cu mărunțaie de miel); corabioare.

— Ciorbă de urzici; friptură la grătar cu salată verde; baclava.

— Borș de ștevie dres cu ou; ghiveci (conserve); tăiței cu nuci.

— Budincă de clătite cu spanac; limbă cu sos de roșii; compot de mere.

Spanacul

A început sezonul spanacului, aliment care este foarte hrănitor, deoarece conține multe vitamine, în special vitamina C. Recomandăm să consumați cît se poate de mult spanac. Cînd îl puneți la fiert în apă clocotită, să-l țineți foarte puțin, ca să nu dispară vitamina.

Din spanac se pot prepara: supă de spanac (cremă); spanac cu friganele; spanac cu ochiuri, budincă de clătite cu spanac; sufleu de spanac cu brînză; sufleu de spanac cu șuncă; pilaf cu spanac; mîncare de spanac cu carne (miel, vacă, viței), plăcintă cu spanac.

Sufleu de spanac cu brînză

CANTITĂȚI: 1 kg. spanac, o lingură făină, un pahar smîntînă, 3 linguri brînză de oi rasă, 2 linguri unt, 3 ouă, sare, pesmet.

Se fierbe spanacul în apă să rată se scurge, se toacă mărunt și se lasă la o parte. Într-un vas se prăjește puțină făină cu unt, se pune spanacul să se prăjească cîteva minute, se adaugă smîntîna. Se ia de la foc și se amestecă bine, adăugînd și brînza. Se lasă să se răcească apoi se pun gălbenușurile unul cîte unul și la sfîrșit și albușurile bătute spumă. Se așează în formă unsă cu unt și presărată cu pesmet fin. Se pune la cuptor, la foc potrivit să crească frumos. Se servește fierbinte.

Maria DELEANU

E bine să știți că...

— pentru a obține o porție de supă sînt necesare trei pahare de apă, deoarece în timpul fierberii un pahar de lichid se evaporează...

— dacă vreți să faceți un pilaf reușit, trebuie să puneți la o măsură de orez, trei măsuri de lichid (la o ceașcă de orez trei cești lichid)

— pentru a obține o tocătură fină și mustoasă este necesar să se amestece carnea cu miez de pîine albă muiat în lapte și lapte (la ½ kg. carne 125. gr. miez de pîine albă muiat în lapte și ¼ pahar lapte).

Întreținerea mobilei din plăci aglomerate

Recentele expoziții de mobilă au prezentat pe larg noile sortimente de mobilă, realizate din plăci aglomerate. Pe lîngă marele avantaj economic datorită valorificării cantităților de deșeuri de lemn, această mobilă are deosebite calități pentru consumator. Este suficient să pomenim că această mobilă, prin structura omogenă a materialului aglomerat, nu prezintă pericolul de deformare, cum se întîmplă uneori lemaului insuficient condiționat înainte de prelucrare sau cînd ținem mobila în condițiuni neprielnice de umiditate. Adăugăm că mobila din plăci aglomerate fiind furnitură — deci cu placaj aplicat — are întru totul aspectul mobilei obișnuite. Principala noastră grijă rămîne deci lustruirea. În acest scop e bine s-o frecăm cu untdelemn amestecat cu alcool. Dacă dorim să folosim ceara de lustruit aflată în comerț, este indicat să n-o întindem cu cîrpă, căci o va absorbi, pierzînd astfel o bună cantitate de ceară. Recomandăm în asemenea caz folosirea unei pensule. Deasemenea evitați să îngrămădiți ceara în adînciturile mobilei, căci ea va prinde praf, îngreuind ulterior curățirea. După ce am uns fie cu untdelemn fie cu ceară, lăsăm, să se svînte 24 de ore, apoi lustruim cu o cîrpă moale.

Noutăți — Noutăți

Se apropie vara. Stațiunile balneare din țară își așteaptă oaspeții. Oamenii muncii vor fi prezenți și la stațiunile climaterice din Valea Prahovei și la cele de pe litoral. Femeile ca întotdeauna mai grijulii, au început de pe acum să-și completeze trusa de voiaj cu cele necesare.

În întreprinderile industriei ușoare pregătirile pentru sezonul de vară au început mai de mult. Și acest lucru este firesc, dacă ne gîndim că produsele pregătite pentru sezonul de vară, trebuie să ajungă în magazine, cu mult timp înainte de deschiderea străndurilor și a stațiunilor balneare.

Obiectivul nostru fotografic a surprins în această săptămînă mai multe mărturii ale acestor pregătiri. Să vi le înfățișăm și dv.

Iată, un colț al expoziției care a fost pregătită pentru organizațiile noastre comerciale în vederea contractării acestor produse. Vă prezentăm unele produse care au și fost contractate.

Costume de baie din fire elastice, în diferite culori și combinații de culori. Se mulează pe corp și sînt foarte rezistente.

Poșete de plajă din policlorură de vinil în dungi de diferite culori. Sînt foarte reușite, încăpătoare, rezistente și credem că pot fi folosite nu numai pentru plajă, dar și la plimbările de după masă.

Jacheta fotografiată de noi este din frotir. Țesătoriile de bumbac au pregătit multe mii de metri din acest material foarte aspectuos.

Sectorul încălțămintei a pregătit noi modele de sandale tip „litoral". Sandalele din cauciuc pentru plajă sînt realizate în diferite culori atrăgătoare. Ca noutate putem anunța că în acest an vor apare aceste sandale și pentru copii.

Sandalele din piele și pînză sînt ușoare, cu talpă din piele și cauciuc colorat la nuanța feței, flexibile și comode.

Anul trecut au fost fabricate pentru prima oară în țara noastră produse pneumatice. Gama produselor fabricate pînă azi (barcă pneumatică, saltea, perne colorate) se va completa cu saltea fotoliu. Produsele sînt realizate din pînză cauciucată, sînt pneumatice, ușor transportabile. Salteaua și perna de exemplu, încap într-o mică geantă.

Rica NICOLESCU

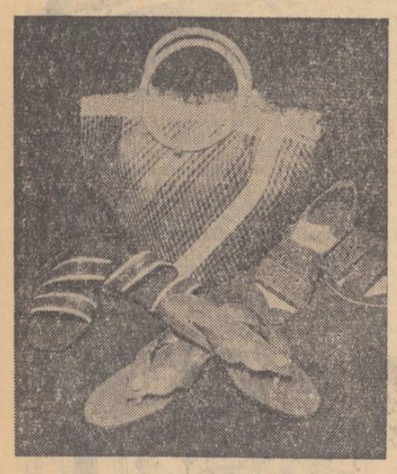

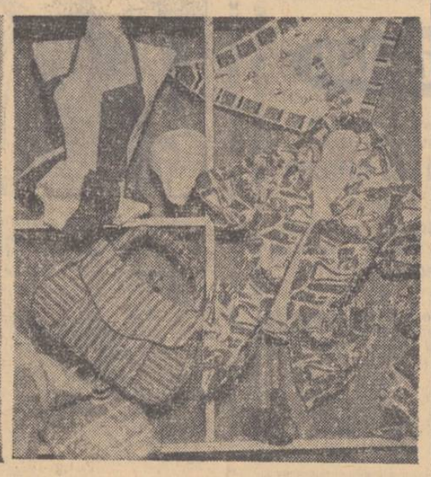

Curierul nostru

M. V. — Hunedoara: Înțelegem durerea dv. Dar ce se poate face în fața unei asemenea situații? Nimic. Ceea ce a fost nu mai poate reveni și acest lucru va trebui să-l înțelegeți și dv. oricît de greu v-ar veni. Aveți multe obligații morale față de cei doi nepoți. Înconjurați-i cu dragostea și grija dv., preocupați-vă de educația lor. Vă rugăm să ne mai scrieți.

E. A. — Cîmpina: O soluție există desigur în cazul dv. să fiți mai înțelegători unul față de altul. Orgoliul, mîndria, vanitatea, toate datorate în principal unor lipsuri în educație, trebuie lăsate la o parte. Asemenea manifestări nu pot duce niciodată la întărirea relațiilor de familie. Cu multă voință ele pot fi înlăturate. Fiți dv. aceea care să dovediți preocupare pentru înlăturarea manifestărilor negative care vă creează atîtea neajunsuri. Credem vă veți reuși dacă veți ști să alegeți momentele cele mai potrivite pentru a discuta și explica cauzele și urmările manifestărilor de pînă acum.

KESERU Z. — Baru-Mare — Hațeg: La o parte din întrebări v-am răspuns anterior. Vă mulțumim pentru epigrama trimisă pe care v-o publicăm:

Pentru punctualitate
Epigrame-ți dedicăm
Pentru amabilitate
Mulțumiri îți acordăm
Dar am vrea și noi să știm:
Cărui sex îi mulțumim?

Răspunsul la întrebarea cuprinsă în ultimul vers nu vi-l dăm însă. Avem și noi „secretul" nostru.

O. T. — București: Este clar că nu trebuie să faceți nimic pînă cînd nu vă veți cunoaște foarte bine, pînă nu veți avea deplină încredere unul în altul. Nu trebuie să vă orientați în astfel de situații după cele ce spun alții ci numai după cele ce le constatați și dovediți dv. Afirmațiile respective trebuie verificate. Aveți timp suficient pentru toate acestea. Nu vă grăbiți să faceți o greșeală care să aibă urmări neplăcute asupra dv. pe de o parte cît și asupra altora, pe de altă parte.

GEORGETA CEAUȘ: Vă mulțumim pentru aprecierile dv. Vom continua să publicăm poezii pentru copii.

ESTRELLA — Hunedoara: Poate o să vă surprindă răspunsul nostru, dar nu putem să nu vă spunem răspicat cele ce le-am dedus din scrisoarea dv. Sînteți prea tînără, fără experiență, iar așa-zisul dv. prieten încearcă să profite de aceasta. Comportarea lui îl arată a fi un aventurier. Noi vă sfătuim să renunțați imediat la o astfel de „prietenie" pentru a nu fi nevoită să suferiți mai tîrziu. Preocupați-vă numai și numai de învățătură în vederea examenului de maturitate.

Anul acesta, coafurile nu prezintă o linie unitară, în sensul că se poartă atît părul scurt, cît și cel lung. Ondulațiile sînt suple, ample și ridicate în față ceea ce încadrează frumos figura. Adeseori cărarea nu se distinge decît atunci cînd părul este despărțit în două, după cum se vede în fig. nr. 11. La spate părul se termină fie drept ca în fig. nr. 9, 10, fie în formă de paj ca în fig. nr. 2, 4, 6, 11, fie ușor răsucit înafară ca în fig. nr. 3.

Pentru părul lung vă recomandăm pieptănătura din fig. nr. 5 (cu două pajuri suprapuse, unul ondulat spre dreapta, celălalt spre stînga), fig. nr. 8 (cu părul dat peste cap și cocul pe ceafă în formă de opt) și fig. nr. 7 (cu părul ridicat din spate într-un coc în creștetul capului).

Desene de MELANIA POPESCU

Păpanile lui Top

povestite de el însuși

XVI

Afară, soarele frigea atît de tare, încît n-au trecut nici cîteva clipe și am început să gîfîi, cu limba atîrnînd între dinți. Am pornit în josul străzii, oprindu-mă la fiecare gard, dar nicăieri nu se vedea nici țîrcnie de cîine. Stăteau cu toții, pe semne, la adăpost și la răcoare, care prin case, care prin curți, la umbra vreunui copac. Numai eu umblam hai-hui, dar și

mie mi s-a făcut repede lehamite de hoinărit. M-am întors și am luat-o agale spre casă. Strada era pustie și liniștită.

Nu mai aveam decît cîțiva pași pînă să ajung sub fereastra noastră și tocmai mă gîndeam cum să fac să sar înăuntru fără să-l deștept pe Mihu, cînd am auzit din spate zgomotul unui camion. Nici măcar nu am întors capul: pe o astfel de căldură, nu merita să alergi după nimic!

Am mai auzit cum camionul s-a oprit chiar în urma mea.

După aceea... după aceea nu am mai auzit nimic. Am simțit doar cum mi se înnoadă ceva în jurul gîtului. Era un lat făcut dintr-o sîrmă subțire și tare, care aproape că m-a înțuit: răsuflarea mi s-a tăiat și am văzut negru înaintea ochilor.

Cînd m-am desmeticit, eram într-un fel de cușcă, chiar în camion. Pînă să mă lămuresc eu ce se întîmplă, camionul s-a urnit din loc. Am dat să ies din cușcă, dar

ușa ei era zăvorîtă și, oricît de tare m-am zbătut, n-am izbutit altceva decît să-mi zdrelesc botul. Camionul trecea acum încet prin dreptul casei noastre: fereastra pe care sărisem eu afară era încă deschisă. Dincolo de ea, se găsea prietenul

meu Mihu. Am început să urlu, desnădăjduit:

— Mihule! Mihule! Scapă-mă! Ajutor! Mihule!

Dar Mihu se vede că dormea mai departe. Casa noastră a rămas în urmă și camionul a cotit după colț. Mie mi se rupea inima de jale.

În jurul meu, erau alte cuști și, aproape în fiecare dintre ele, se afla cîte un cîine. Stăteau cu toții triști și posomoriți. Niciunul nu lătra.

Am mers așa o bucată de vreme. De după zăbrelele cuștii vedeam tot felul de cîini. Fericiți de ei! Unii se zbenguiau voioși prin curți, fără să le pese de nimic. Alții, curtînd zgardă și botniță umblau țanțoș, alături de stăpînii lor, care îi duceau de lesă. Nimeni nu se atingea de ei. Numai cînd întîlneau cîte un cîine hoinar, oamenii care însoțeau camionul se repezeau după el și, cît ai clipi, îi aruncau lațul după gît și-l zorleau într-una din cuști.

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU

(Va urma)

REBUS - magazin

Diverse...

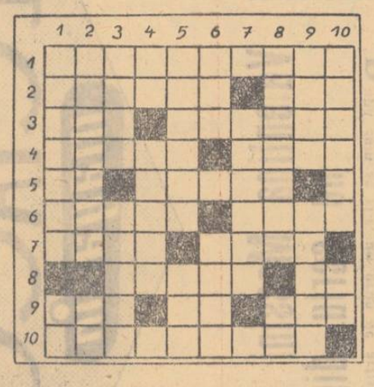

ORIZONTAL: 1) Veșnicie 2) Manipulant la tramvai — Popor 3) Pronume feminin — Auxiliarul gospodinelor în piață (pl.) 4) Distanțat — Pictor romîn 5) Elena Nicolescu — A vorbi la temperatură înaltă... 6) Rezid — Poet romîn 7) Rîm — Într-un singur exemplar 8) Produs lactat — Campion 9) Și alt produs lactat — Poftim — Ceas 10) Pietoni.

VERTICAL: 1) Pisc în Himalaya — Costache Teodorian 2) Clopot — Măsură 3) Substanță volatilă — Omorîte 4) Romeo Mihăilescu — Trece cu vederea 5) Nume de fată — Ea, Olga sau Elena... 6) Și încă un nume de fată — Sărbătorit 7) Cu părul alb 8) Frumos mirositor — Sau 9) Margine — Schimbători de ace 10) Poet sovietic — Pronume.

A. MARIN

Ape

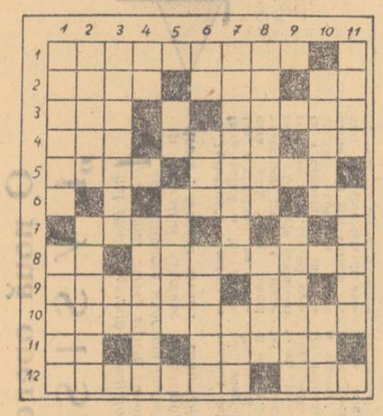

ORIZONTAL: 1) Afluent de-a stînga Argeșului 2) Jilav — Riu în Elveția — Pomadă. 3. Fluviu în Africa lung de 6.500 km. — Afluent de-a dreapta Oltului. 4) Fire — Arc — Nit scurtat. 5) Păsări cărora le place apa — Ziua se îngînă cu noaptea 6) Urcuș — Iriestulați. 7) Pasăre de baltă cu ciocul lung 8) Cal rebusist — Nu e în apele ei! 9) Stațiune climaterică bogată în ape minerale (reg. Ploești) — Articol nehotărît. 10) Transmisă din nou. 11) Două vocale — La instalația de apă. 12) Gîrlă și canal în regiunea Constanța — Materia primă a palavragiului.

VERTICAL: 1) Fluviu care se varsă în Marea Neagră — Afluent de-a dreapta Arieșului 2) A face la fel — Riu în Ardeal, afluent al Mureșului 3) Riu în regiunea Iași — Elena Teodorescu 4) În brad — Fișie lată de mătase (nu de apă!) 5) Îmbibat cu apă — Cenușă fierbinte 6) Pronume — Omul dracului! — Drum înclinat și alunecos. 7) Riu ce izvorăște din munții Bucegi și se varsă în Dunăre — Repriză sportivă. 8) Afluent de-a dreapta Siretului care curge repede ca și Bistrița — Cadră. 9) „Apă" glandulară. 10) A uda o suprafață întinsă de pămînt cu apă adusă prin canale — Distrug (fig.). 11) Fluviu ce izvorăște din Carpații Galiției și se varsă în Dunăre — Stropită cu apă.

Ovidiu MARALOIU

FOTBAL!

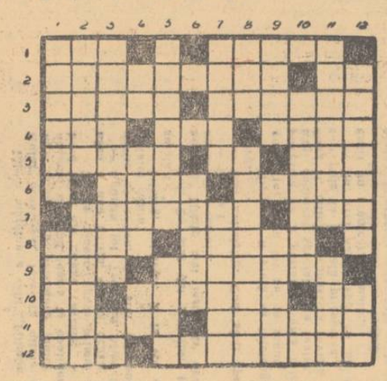

ORIZONTAL: 1) Circa — Astru 2) Capacitate de producție — Xenia Tudor 3) Între — Duce în spate 4) Omit — Solitar înaripat — Grup de prieteni 5) Scena circului — Servește! — Mic rîu în Franța 6) Diminutiv de la Elena — A întîmpina 7) Cîntar — Țesătură orientală 8) A opri — Patrat 9) Fire — Unsprezece metri — 10) Lunal — Greșite — Victor Udrea 11) Bune pentru Eremia de nimerit în gard — Ezitat 12) Neted — Nădejde.

VERTICAL: 1) Jucător la C.C.A. — Dirijabil 2) Cîntăreț în colivie — Sunet de ceasornic 3) Voie bună — Scut! 4) Dune! — Fără valoare — Curte! 5) Însemnată — Paie 6) Liniștit 7) Capele — Scriitor romîn, autorul nuvelei „M-am făcut băiat mare" 8) Cunoscut gimnast japonez — Avocat 9) Năvală — Școlăriță 10) Păstrat în minte — După douăsprezece luni 11) Aripă! — Apărut 12) Artă militară — Cîntec de leagăn.

Ing. Marcel RUSESCU

DEZLEGAREA JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

PE TEME ECONOMICE

ORIZONTAL: Milimetru — MM — Inovație — Rar — Nică — Subler — Umană — Iu — Tom — Tot — Ic — Teo — E — Sli — AT — Spat — N — Inițiativă — Ol — Sărit — Roi — Reduce — Epici — Mîimi — Una — Ac — Atla — Matrite.

TABLA DE ȘAH

ORIZONTAL: Aula — Drob — Miel — Seră — Cros — Nuca — Aur — Re — Sub — Idei — Neam — Alei — Plic — Acr — Varga — Zita — Albe.

AL DOILEA CONCURS BIENAL „I. L. CARAGIALE"

ȘTIINȚIFICA

ORIZONTAL: Lobacevski — Operații — ZB — Miciurin — Or — Os — Ițe — Tata — N — M — A — Sedov — Obol — Potop — Sateliți — IP — Ozon — Nicu — O — Vinil — E — Tip — Nănaș — Lido — I — V — Tupolev — Gravitație.

ASTRONOMIE

ORIZONTAL: Cometă — apă — Orar — Radar — Sirius — Uta — Motor — N — R — On — Nacelă — N — A — Neptun — Astru — A — Și — Var — Suliță — Acar — I — Fes — Asamblară.

ȘAH • ȘAH

De vorbă cu marele maestru LASZLO SZABO

Pe tabla de demonstrație a apărut inscripția „Negrul cedează". Se opresc ceasurile de control, se semnează fișele pe care s-au notat partidele și, urmăriți de alți jucători, marele maestru ungur Laszlo Szabo și reprezentantul nostru Victor Ciocîltea încep să analizeze partida abia terminată. O analiză prietenească, făcută pentru a vedea care au fost mutările mai slabe ce au determinat evoluția partidei.

După analiză, marele maestru Szabo s-a așezat pe o bancă, în sală, alături de ceilalți spectatori care urmăreau desfășurarea partidelor din cadrul întîlnirii dintre echipele masculine ale R. P. Romîne și R. P. Ungare. Și-a notat adresa sălii de joc — pentru ca să o treacă la „expeditor", pe cîteva ilustrate — și... a acceptat să răspundă la cîteva întrebări puse în numele cititorilor revistei „MAGAZIN".

— Impresii despre șahul romînesc? Am convingerea că merge pe un drum bun, că e mereu pe calea progresului. Deși nu are încă mari maeștri, constat că există un mare număr de jucători tineri care promit foarte mult, și din care, fără îndoială, se vor ridica viitorii mari maeștri. De altfel noi ne-am convins acum personal de tăria echipei romîne.

Szabo se referea la faptul că în prima rundă echipa ungară — în rîndurile căreia se numără trei mari maeștri și șase maeștri internaționali — a învins cu greu echipa noastră cu 5½ — 4½. Și nu trebuie uitat că Troianescu a pierdut o partidă cîștigată strategic, că Ghițescu a făcut remiză o partidă în care a avut mult timp avantaj...

— Cine dintre tinerii dv. șahiști va deveni mare maestru, și-a reluat ideea Szabo, **este greu de spus. Depinde de munca depusă, de voință și de alți factori.**

...Animație în sală. S-a terminat încă o partidă. După ce se interesează de rezultat, Szabo reia discuția. Convorbirea se referă, firește, și la un alt eveniment șahist de prim ordin: meciul Botvinik — Tal. Cu Botvinik, Szabo a avut prilejul să joace de mai multe ori, în diverse turnee. Cu Tal numai o dată, la turneul internațional de la Portoroj.

— După desfășurarea de pînă acum a întîlnirii se poate vedea că Botvinik nu și-a revenit încă, nu a ajuns să arate toată forța lui de joc.

În continuare, marele maestru Szabo a dezvoltat o teorie interesantă în legătură cu rolul poftei de joc și a voinței în cîștigarea unei dispute șahiste. **„Caracteristic pentru Tal este pasiunea sa pentru șah..."** a subliniat Szabo.

Solicitarea celei mai frumoase amintiri din cariera sa șahistă l-a făcut pe Szabo să zîmbească amuzat și puțin încurcat. De ce încurcat? Pentru că amintiri plăcute sînt multe. Ne-a pomenit despre participarea sa la numeroase turnee internaționale (în Europa sînt numai patru țări în care n-a jucat: Norvegia, Danemarca, Spania, Grecia), de călătoria pe care a făcut-o în America Latină.

— De altfel și acum am primit invitația de a participa la cîteva turnee internaționale din America de Sud, între care și cel ce se desfășoară la Mar del Plata. Am renunțat însă la primul din turnee pentru a putea veni la București, a subliniat interlocutorul nostru.

— Ați mai fost în Capitala țării noastre acum șapte ani. Cum o găsiți acuma?

— Sînt pur și simplu plăcut surprins de cele ce am văzut. M-am plimbat în spatele Palatului Republicii și am admirat admirabilele clădiri ridicate acolo recent. Voi vizita negreșit și alte părți ale Bucureștiului, pentru a vedea noile construcții înfăptuite în ultimii ani...

Venind vorba despre pregătirea șahistului marele maestru Szabo și-a exprimat părerea că jocul prin corespondență e foarte util jucătorilor pentru ridicarea măestriei lor șahiste.

După scrierea a cîtorva rînduri pentru cititorii „MAGAZINULUI", interviul era, practic, terminat. Numai că marele maestru Szabo a inversat rolurile și, din intervievat, a ajuns cel ce pune întrebări... pentru un reportaj pe care urma să-l scrie pentru un ziar din Budapesta. Între altele el s-a interesat de ecoul pe care-l are în țara noastră meciul Botvinik—Tal. Desfăcînd un carnet de note, a început de data aceasta el să noteze de zor...

U. VALUREANU

V. VASILIU

— Nu insista, Costică. E ora unsprezece noaptea și vreau să fiu mai devreme acasă. Azi e ziua de naștere a nevesti-mi.

V. TIMOC

LA COBORIRE

— Fii mai atentă, duduie, că-mi strici damigenele!...

NELL COBAR

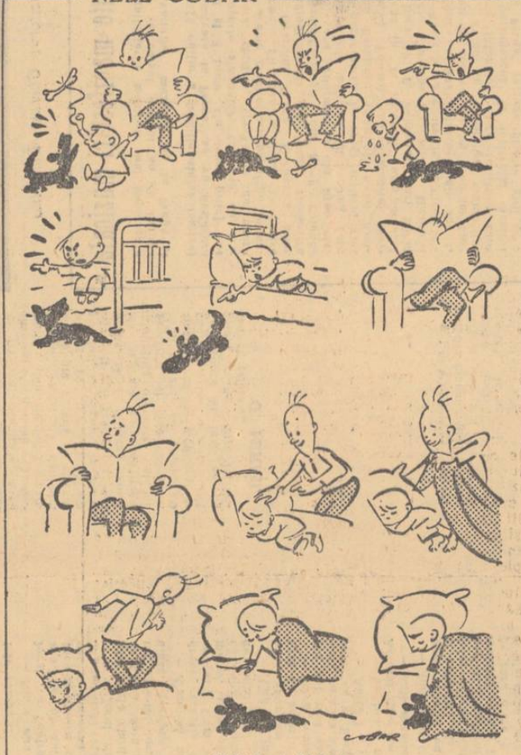

Mitică și Milică

FRED GHENĂDESCU

„GRIJA" PENTRU ANIMALE

— Trudim, alergăm, facem referate, finem ședințe pentru voi, ca să vă îngrășăm!
— Slăbiți-ne!

LA TEATRU
Inovație folositoare

V. CRIVAȚ

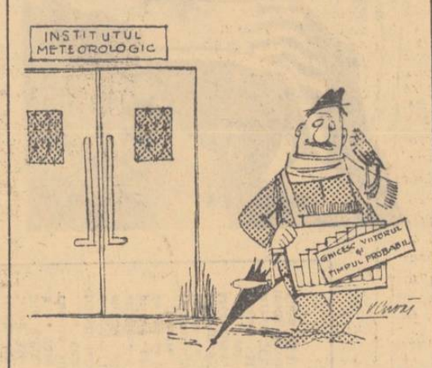

Concurență

IONIȚĂ JIANU

PROCESOMANII

— Își asmute mereu mîța împotriva lui Bubișor al meu, care-i atît de plăpînd.

E. ARNO

Timidul

ȘT. MUNTEANU

— Dar eu nici nu știu să înot, maestre!
— N-avea grijă: filmăm și scena înecului!...

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

SEDONAL

Calmant al sistemului nervos. Se poate folosi cu rezultate bune în stări de neliniște.

Produce un somn odihnitor.

Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.

Produs al fabricii de medicamente Galenica.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 131

PESTE RÎU

Cei doi copii au traversat rîul. Unul a rămas pe mal, celălalt s-a înapoiat cu barca pe malul unde se aflau soldații și a coborît. În barcă s-a urcat un soldat care a trecut rîul. Băiatul care era acolo s-a întors cu barca, l-a luat pe prietenul său, l-a trecut pe celălalt mal și s-a întors pe primul mal, s-a dat jos, iar în barcă s-a suit al doilea soldat și a trecut rîul. Acest sistem s-a repetat de attea ori pînă cînd au trecut toți soldații.

SCINDURA ȘI FIERĂSTRĂUL

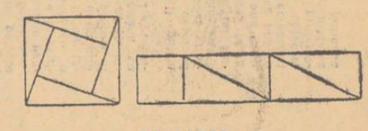

INTREBARI

Din trei, patru: *Cele trei bețe de chibrit sînt așezate vertical (III). Este suficient ca ultimele două chibrituri să le uniți în partea de jos pentru a obține cifra romană patru (IV).*

Operații: *1 + 1 + 2 + 4 = 1 × 1 × 2 × 4.*

Una sută: *1 + 2 + 34 + 56 + 7 = 100 sau 1 + 23 + 4 + 5 + 67 = 100.*

24 : 8 = 3

PIRAMIDA CREIOANELOR

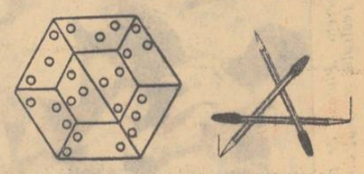

Poșta jocurilor

DOREL NICOLA — Orașul Stalin. Rezolvările care ni le-ați trimis sînt bune, dar ținem să vă atragem atenția că nu cerem cititorilor să ni le trimită. De altfel în fiecare număr apar soluțiile jocurilor publicate în numărul precedent.

I. ENUȚA MUNTEAN — Sebeș-Alba. Însuși felul cum ați rezolvat problema rezultă că ați înțeles-o. Trebuia scris cu 16 ani mai mare, adică 24 + 16 = 40. Vom mai publica.

S. DRAGOMIR — Miercurea Ciuc: Desigur că, între timp, ați luat cunoștință de răspunsul nostru la prima scrisoare. Majoritatea problemelor din ultima scrisoare sînt cunoscute și o parte din ele le-am publicat.

V. IONAȘCU — București: Problema pe care ne-o semnalați nu are numai o dublă soluție, ci chiar una triplă. Într-un număr viitor o vom publica.

Sfaturi pentru filateliștii începători

Mulți începători în filatelie sînt preocupați de rezolvarea a diferite probleme, ca alegerea subiectului sau temei colecției lor, starea mărcilor, adică de a le colecționa ștampilate sau neștampilate, păstrarea lor în cele mai bune condițiuni.

Alegerea temei colecției este adesea ușurată de preocupările sau atracția către un anumit domeniu. De pildă s-a constatat că cele mai adesea, un iubitor de muzică, dacă este și filatelist și-a făcut o colecție de mărci cu subiecte muzicale ca partituri, compozitori, instrumente muzicale etc.

Sîntem însă de părere că, alături de o colecție cu o tematică oarecare, filatelistul poate și trebuie să-și întocmească o colecție de mărci ale țării sale. Mărcile românești de pildă, și în special cele emise cu începere din 1948, ne oferă o imagine cuprinzătoare a istoriei poporului nostru, a activității și luptei pentru un viitor fericit.

Colecționarea mărcilor românești este ușurată atît de existența unui album pe întreaga perioadă de la 1858 la 1958 pînă astăzi, cît și a unui catalog la fel de complet.

Pentru emisiunile din 1959—1960, filatelistul are la dispoziție foi albe pe care le poate completa pe baza catalogului, care prezintă toate noile emisiuni pînă la seria „păsări cîntătoare". Ultimele emisiuni din perioada august-martie 1960, desigur că sînt cunoscute tuturor și ele pot fi de altfel găsite la toate ghișeele filatelice de la oficiile P.T.T.R. și magazinele filatelice. De altfel ele sînt anunțate cu regularitate în revista Filatelia, ce și prin presă și radio.

În ceea ce privește modul lor de colecționare, dacă se folosește albumul, mijlocul de a le fixa pe file este simplu. Vor fi folosite fie șarniere, fie poșete de celofan.

Șarniera este o fișie de hîrtie transparentă gumată, din care un capăt se lipește pe verso-ul mărcii și celălalt pe foaia de album în căsuța indicată pentru marca respectivă.

Cele mai practice sînt șarnierele ce pot fi folosite neîndoite, întrucît îndoiturile lor se imprimă pe mărci.

Val. TEBEICA

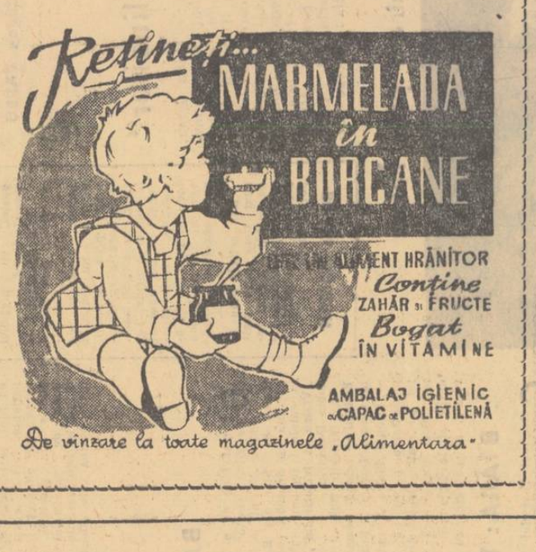

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

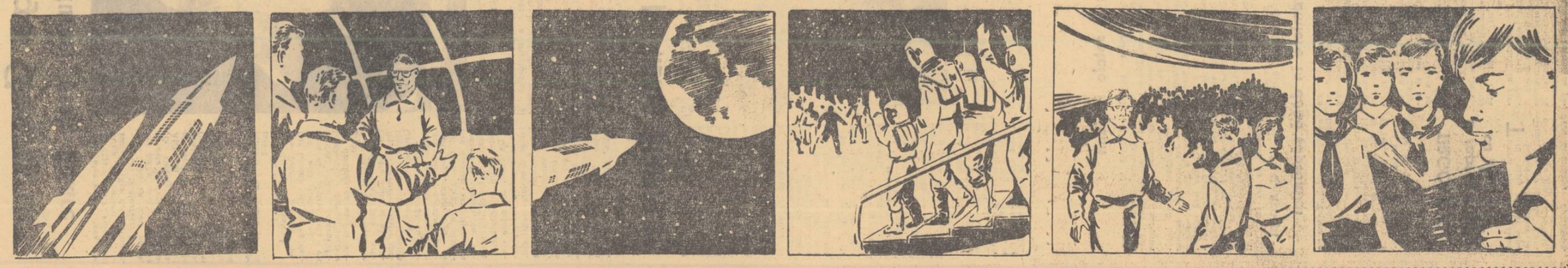

XVI.

Racheta sovietică „Oriol" a ajuns în dreptul „Pescărușului". Cele două nave cosmice zboară cîtva timp paralel, coordonîndu-și viteza. Apoi lunetele de argint se lipesc unul de celălalt.

În cabina „Pescărușului" intră vechea cunoștință a astronauților noștri, profesorul Sokolov. Apariția lui provoacă o explozie de bucurie.

— Vă mulțumim, profesore, vă mulțumim! Ați sosit la timp!

— Doar nu eram să vă lăsăm în voia soartei.

„Pescărușul" a trebuit să fie abandonat. Îmbarcați pe „Oriol", astronauții se îndreaptă înapoi spre Pămînt. Sub îngrijirea atentă a medicului, ei își revin repede. Curînd, cabina navei răsună de cîntece vesele.

Pe cosmodromul din apropierea Bucureștiului, pe astronauți îi așteptă o primire triumfală. S-au strîns mii de oameni ca să-i vadă pe curajoșii călători interplanetari. Îmbrățișările și strîngerile de mînă nu mai conteneșc. Carter, căruia încă nu-i vine să creadă că e salvat, are ochii plini de lacrimi.

S-a organizat o întîlnire într-una din marile săli ale Capitalei. Oamenii au venit să asculte relatarea neobișnuitelor întîmplări de pe Venus. Dar spre uimirea tuturor, unul dintre participanții la expediție lipsește.

Petrut Zarea, hotărît să-și respecte angajamentul, a venit în mijlocul colegilor și le citește jurnalul său. Timp de două ore toți îl ascultă cu sufletul la gură.

— Și astfel s-a sfîrșit minunata noastră călătorie, încheie Petrut în aplauzele furtunoase ale pionierilor.

SFÎRȘIT.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

In cinstea celei de a 90-a aniversări a nașterii lui LENIN

In cinstea celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin, Teatrul Municipal va da în zilele de 20 și 22 aprilie, două spectacole cu „Omul cu arma" de N. Pogodin.

La primul spectacol vor participa studenți ai Institutului pedagogic „Maxim Gorki" și elevi ai grupului școlar poligrafic din raionul 1 Mai.

La cel de-al doilea spectacol sînt invitați salariați ai Ministerului Agriculturii.

PREMIERE

La Teatrul Național

Teatrul Național „I. L. Caragiale" prezintă, în premieră, în cursul acestei luni, o nouă lucrare din dramaturgia originală : piesa „Parada" de Victor Eftimiu.

Regia spectacolului este semnată de Mihai Berechet.

Distribuția cuprinde pe artiștii : poporului Grigore Vasiliu Birlic, artiștii emeriți Agepsina Macri-Eftimiu, Elvira Godeanu, Silvia Dumitrescu-Timică, Nicky Atanasiu, Ion Manu, pe artiștii Constantin Bărbulescu, Celia Dima, Carmen Sănescu, Ion Dichiseanu, Dem. Rădulescu și alții.

La Teatrul Municipal

Pentru săptămîna viitoare este prevăzută la Teatrul Municipal o nouă premieră : „Explozie întîrziată" de Paul Everac.

Acțiunea piesei se petrece cu cîțiva ani în urmă și are o tematică din viața intelectualității. Este vorba anume de transpunerea — scenică a ideii recuperării intelectualului închistat în formule de existență și mentalitate microburgheze. Eroul principal al piesei doctorul Valeriu, manifestă în viața de toate zilele și în mediul cabinetului său medical, o indiferență totală față de viața nouă ce se desfășoară în jurul său. Dar este trezit la realitate de către un comunist — intelectual și el.

Spectacolul este pus în scenă de regizorul Lucian Pintilie.

În rolurile principale vor spare pe scena sălii „Filimon Sîrbu", Petre Gheorghiu (în rolul Vintilă Ghețu), Septimiu Sever (Doctorul), Clody Berthola și Geta Măruță (Fana), doi medicinali, Virginica Popescu (Doamna Contescu).

Valentina Massini și Gelu Barbu ne scriu din India

După cum se știe, un grup de artiști ai Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. — în frunte cu Valentina Massini și Gelu Barbu — a plecat într-un lung turneu în India și Indonezia. Însoțindu-i la plecare, pe aeroportul Băneasa, cei doi balerini ne-au făcut o promisiune : — Vă vom scrie din India.

Și iată că s-au ținut de făgăduială.

Parcurgem scrisoarea, scrisă pe multe pagini, trimisă de la o distanță de aproape 10.000 de kilometri și reproducem cîteva pasaje.

„...Din Cairo am zburat cu un avion „Air India" spre Bombay. La aterizare am fost plăcut surprinși de primirea ce ni s-a rezervat pe aeroport reprezentanții ai guvernului indian ne-au oferit ghirlande de flori.

...Spectacolele pe care le-am dat la Bombay au avut un mare succes. (Vă rugăm să ne scuzați dacă nu sîntem modești...), iar presa ne-a elogiat ca pe niște soli ai artei românești. Avem în față-după primul spectacol — un ziar „The Sunday Standard", cu un articol despre noi, cu următorul titlu : ...„Sărbătoarea cîntecului și dansului românesc („Vitalijat, grație și mare tehnică s-au văzut în majoritatea dansurilor Valentinei Massini și ale lui Gelu Barbu"). În „The Times of India" alt titlu: „Artiștii români au dat un grandios spectacol".

...Pe lîngă bucuria simțită după aplauzele publicului indian — care iubește atît de mult dansul — am simțit-o și pe aceea a recepționat date în cinstea noastră. La una din aceste recepții l-am întîlnit și pe cunoscutul dansator și actor de cinema Gopi Krishna. El ni s-a adresat cu aceste cuvinte : „Noi, dansatorii indieni, v-am aplaudat din tot sufletul, fiindcă am simțit că și voi dansați din tot sufletul. Mișcarea voastră se adresează omului; și noi, oamenii indieni, am înțeles-o. Sînt fericit că v-am văzut dansînd și nu vă vom uita". Iar președintele clubului Internațional din Bombay, dl. Izmail, ne-a spus: „Salut laseptul relațiilor culturale cu Romînia. Sînt fericit că acest început a avut noroc să aibă astfel de ambasadori ai dansului și cîntecului romînesc".

...Dragi prieteni. Nu vă puteți imagina cît de mare este mîndria noastră atunci cînd — departe de țara pe care o iubim și de care ne este dor — vedem pe străzile Bombayului afișe mari, pe dimensiuni de 4/4 m. pe care stau scrise cuvintele: „Classical opera and Ballet artistes from Roumania".

...Ne aflăm cu îahtul într-o călătorie spre insula „Grotele Elefanta". E o minunată operă plastică, un complex de monumente ridicate în cinstea zeului Siva, distrugătorul răului. Această unică operă de artă ni se spune că a fost începută în anul 640 înaintea erei noastre, iar construcția a durat 100 de ani.

...După cele trei spectacole de la Bombay, am plecat spre Calcutta. Orașul este impresionant prin măreția monumentelor sale, prin coloritul viu. Am vizitat aci templul zeiței Kali. Oamenii cred că întrînd în acest templu și ungîndu-și părul cu sîngele animalelor sacrificate, fîntîna lui Gange îi va ierta de păcate și le va dărui copii mulți...

La Calcutta am văzut și casa în care s-a născut marele poet și povestitor indian Rabindranath Tagore. Ne-am amintit cu acest prilej de minunatele povestiri ale scriitorului, traduse și în limba noastră, ale scriitorului care, cu mulți ani în urmă, a putut ți văzut pentru-noi, în mintea sa albă, pe străzile Bucureștiului nostru.

...De la Calcutta, plecăm mai departe. În alte orașe și apoi în Indonezia. Ne străduim ca, prin mijloacele noastre artistice, să cîntăm țara noastră, care ne-a trimis pe aceste îndepărtate meleaguri".

Compozitorul Gherase Dendrino

O nouă operetă românească : „LYSISTRATA"

Anul 1960 se anunță promițător pentru opereta românească. Așa cum am mai scris, cîțiva cunoscuți compozitori romîni lucrează la definitivarea unor noi lucrări ale genului. Unul dintre aceștia este și maestrul Gherase Dendrino, *care a realizat recent opereta „Lysistrata". Geneza acestei compoziții are un istoric puțin obișnuit.*

„Lysistrata", cunoscuta farsă antică a lui Aristofan, a constituit, nu o singură dată de-a lungul veacurilor, izvor de inspirație. Diferitele prelucrări realizate după această operă a dramaturgiei antice a afectat abordarea unora dintre cele mai variate genuri. Mai apropiate de epoca noastră, scena cunoaște comedia lui Maurice Donnet, adaptare după Aristofan, jucată la Paris, precum și baletul creiat de renumitul compozitor sovietic R. Glier, prezentat în stagiunea 1923—24 la Moscova. De asemenea, a existat și o operetă „Lysistrata" de compozitorul german Paul Linke. Actualmente, pe scena Teatrului de Operă din Berlin, este prezentat cu mult succes baletul „Lysistrata", și tot în acest oraș întîlnim pe afișul Teatrului „Maxim Gorki" comedia cu același nume, dramatizare datorită unui autor englez.

ÎNTR-O NOUĂ VERSIUNE

Iată că subiectul comediei lui Aristofan a tentat și pe un cunoscut compozitor romîn, Gherase Dendrino, care a realizat opereta „Lysistrata", după un libret scris de Nicușor Constantinescu și George Voinescu. Împărtășindu-ne impresiile sale cu privire la noua sa creație, maestrul Dendrino ne-a declarat :

„Ceea ce aduce deosebit operetei noastre este viziunea cu totul nouă pe care am dat-o piesei lui Aristofan, atît textul, cît și muzica, dau momentelor culminante o seriozitate specifică care depășește operetа veche, și aceasta deoarece am tinut ca la baza conflictului antic să stea o nobilă idee : aceea care să configureze lupta oamenilor de pretutindeni pentru apărarea păcii. Povestea de dragoste dintre eclava Lysistrata și poetul Lycon este grefată pe acest fond social, în ciuda faptului că pe scenă apar personaje de domeniul fanteziei, ca Afrodita, Palas Atena, Junona. În ceea ce privește muzica mea, greutatea cea mare a fost să găsesc climatul muzical corespunzător. Desigur că, compunînd despre Grecia Antică, mă veți întreba curiosi: „Dar ce izvoare muzicale v-au inspirat ?" Am să vă răspund : „Nu am făcut arheologie... muzicală, dar nici nu mi-am permis să strecor valsuri pe portativ. M-am împopoțonat vechea echipă de actori cu tinerii...

— Actorul tinăr este primăvara teatrului ! Marea actriță Lucia Sturdza Bulandra nu se sfiește să joace alături de Lucia Mara și de alte tinere talente aflate la începutul carierei lor. Ultimele nu au decît să învețe de la dînsa. Apropos, al văzut-o în „Mamouret" ?

— Cum să nu ? N-a fost ziar să nu scrie elogios despre creația d-sale. Ce energie, ce prestanță scenică, ce joc ! Cum sînt un bleț scaun și n-am nici brațe măcar, cum au fotoliile, n-am putut să aplaud pentru că după un asemenea succes pînă și cortina se fisticise de entuziasm.

— Văd că interesanta noastră convorbire e cam anarhică. Spuneam că „Aziul" a stîrnit protestele unora. Ce spui de actori ?

— Dacă regia mi-a plăcut foarte mult, nu același lucru pot să-l spun despre actori. Ciubotărașa este excelent, pe cînd Cazaban și Ionescu-Gion, alți actori foarte buni, ca și Fory Etterle, sar dincolo de rol.

— Adică ?

— Se joacă mai mult pe ei înșiși, ceea ce nu-i bine. Actorul care se repetă, obosește pe spectator.

— Ești drastic. Dar despre decor ce poți să-mi spui ?

— Ideea lui Cimlei de a da verticalitate acestei „gropi" unde colcăie un real de umanitate este foarte prejcoată și originală, la nol. Fagurii aceia în care zac personajele, scara ferată și lumina de deasupra, simbolizează aspirația radarică către înălțire a larvelor azilului, în sufletul cărora lucește fiecărea unică a iubirii de oameni pe care orice eros gorkian n-o pierde niciodată. Spectacolul, după mine este un mare succes și se va juca multă vreme, adică și după ce noi, colegii, vom fi numai niște scînduri inutile, aruncate în vreo magazie...

Ajunse la acest punct al conversației, scaunele căzură într-o lamentație de nereproduș.

Eugen BARBU

IN CÎTEVA RÎNDURI

CLODY BERTHOLA

de la Teatrul Municipal, va apare în rolul principal feminin (Fana) din piesa „Explozie întîrziată" de Paul Everac.

MARIA VOLUNTARU

apreciata artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale", pregătește rolul soacrei Chiriachiței (din a doua distribuție) a piesei „Titanic-Vals" de Tudor Musatescu, filind distribuită și în piesa „Maria" de Vasile Iosif.

GHEORGHII IUMATOV,

are la activitatea sa neumărate roluri de tineri luptători sovietici, cum au fost comsomolistul Arabaev din „Fii al fost primit", Zadorov din „Poemul pedagogic" sau marinarul Ciumakov din „Furtuna". În ultimul său film, intitulat „Cruzime", Gheorghii Iumatov deține rolul unui tînăr militian care luptă să atragă de partea puterii sovietice pe oamenii simpli înșelați de albgardiștii contrarevoluționari.

LILI DUȘESCU

primadonă a Teatrului de Stat de Operetă din București, interpretează actualmente rolurile Flametta din „Boccaccio", Martha din „Lasă-mă să cînt", Valenciana din „Văduva veselă" și Carolina din „Căsătoria secretă".

MICHELE MORGAN

deține principalul rol feminin, interpretat cîndva și de Greta Garbo, din nouă versiune realizată în studiourile germane după romanul lui Vicki Baum, „Grand Hotel". În celelalte roluri apar actorii germani O. W. Fischer, Sonnja Ziemann, Gert Froebe și Heinz Rühmann.

LUMINILE RAMPEI

● DUPĂ succesul de care se bucură spectacolul „Goliașele" Teatrul de Stat Baia Mare se găsește, în aceste zile, în repetiții avansate cu piesele „Fiori de primavara" de Al. Stein, o piesă inspirată din viața constructorilor comunismului, care va fi prezentată în premieră pe țară și „Scrisoare de dragoste" de Virgil Stoenescu. Direcția de scenă a celor două spectacole e semnată de Ion Deleureanu și Petre Mezdrea. Scenografia — E. Gutler de la Teatrul de Stat Sibiu.

În frunțea celor două distribuții figurează actoriș: Mircea Olariu, Costin Iliescu, Nae Pozescu, Tanta Lache, Ion Săsăran, Teofil Turturică, Ecaterina Sandu, Teodor Vișcan, Cătălina Buzoianu, Larisa Stase-Murean și alții.

● LA VARSOVIA, într-unul din cinematografele centrale a avut loc cel de al treilea „festival al festivalurilor". În cadrul acestui festival original au fost prezentate cele mai bune creații cinematografice realizate în diferite țări și care au fost distinse cu premii la festivalurile internaționale ale filmului ce au avut loc în cursul anului 1959.

● LA REALIZAREA noului său film „Ferdinand" — regele napolitan", regizorul Gianni Franciollini a invitat mai multi artisti de vază ai ecranului. Printre ei se află Vittorio de Sica, Toto, Gino Cervi, Marcello Mastroiani și Eduardo de Filippo.

● REGIZORUL francez Marcel Camus, care a obținut premiul I la Festivalul de la Cannes pentru filmul său „Orfeu Negro", a cărui acțiune se petrece în Brazilia, a încput turnarea noului său film „Pionierii", a cărui acțiune se petrece de asemenea în Brazilia.

În alegerea actorilor pentru filmele pe care le regizează, Camus folosește o metodă originală. Pictor talentat, Camus desenează personajul așa precum îl vede el, iar apoi alege interpretul care seamănă cu modelul pe care l-a închipuit.

O fotografie îl putem vedea pe regizor desenînd pe eroii principali ai viitorului său film „Pionierii".

● „AVENTURILE lui Huckleberry Finn" de Mark Twain au fost din nou ecranizate. Interesant că printre interpreții noii ecranizări figurează Archie Moore, cunoscutul boxer profesionist și Buster Keaton-Malec comic renumit în perioada filmului mut.

IN STUDIOURI-PE ECRANE

„CINE EȘTI, DOMNULE SORGE ?"

Cine nu-și aduce aminte de acel străin, personaj feminin din filmul sovietic „Misiunea secretă", care, sub masca informații, pentru victoria asupra fascismului.

Victor Sorge, unul din acești luptători fără arme, a inspirat regizorului francez Yves Ciampi, realizarea unui film. Născut în Rusia, din părinți de origine germană, Sorge a primit misiunea de a se infiltra în aparatul de stat nazist, de unde a informat autoritățile aliate asupra planurilor lui Hitler. Trimis la Tokio în calitate de atașat de presă pe lîngă ambasada germană, el a continuat să transmită informații importante care au pus în mare încurcătură autoritățile fasciste. O întîmplare nenorocită îl trădează și Victor Sorge o condamnat la moarte.

Filmul lui Yves Ciampi, care va fi intitulat „Cine ești, domnule Sorge ?" a intrat recent în lucru. Actuinea lui se desfășoară în Germania, Franța și Japonia. Un mare actor german de teatru, Hannes Messemer a fost solicitat să interpreteze rolul lui Victor Sorge, pe care de altfel l-a cunoscut personal.

unei hitleriste fanatice, ascunde zbuciumul unei femei sovietice îndeplinind o misiune periculoasă în inima Reichului german. Personajul nu era cu totul fictiv. Astfel de oameni au existat și unii dintre ei și-au jertfit viața pe frontul subteran al serviciilor de

Importante manifestări muzicale

Printre manifestările muzicale mai importante care au loc în cursul acestui an în Europa sînt și festivalurile muzicale de la Praga și Edinburgh.

Cea de a 15 ediție a tradiționalului festival muzical „Primăvara la Praga" se va desfășura între 12 mai și 3 iunie. Cu acest prilej vor avea loc concerte simfonice, concerte de muzică de cameră, recitaluri, spectacole de operă și teatru. La aceste manifestări participă formațiile simfonice : Filarmonica Cehă, Orchestra Simfonică a Orașului Praga, Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii din Praga, Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii din R. P. Polonă, Filarmonica Slovacă Filarmonica din Brno etc. Printre personalitățile artistice de seamă care și-au anunțat participarea la acest festival sînt dirijorii : John Barbirolli (Anglia), Kyril Kondrașin (U.R.S.S.), Edvard van Remoortel (Belgia), Jan Krenz (R. P. Polonă), Lorin Maazel (S.U.A.), K. Iliev (R. P. Bulgaria), Karl Böhm (Austria), Andre Cluytens (Franța). — Dirijorul romîn Mircea Basarab va apare la pupitrul Orchestrei Simfonice a Radiodifuziunii din Praga, la 15 mai, într-un concert cu un program Mozart-Prokofiev, avînd ca solist pe violonistul Henrik Szeryng (Mexico). Lista solistilor care și-au anunțat participarea la festivalul muzical „Primăvara la Praga" include printre altii pe : Arturo B. Michelangelli (Italie), Leonid Kogan (U.R.S.S.), Claudio Arrau (Chile), Kim Borg (Finlanda), Mstislav Rostropovici (U.R.S.S.), Isaac Stern (S.U.A.), Monique Haas (Franța). Din R.P.R. va participa violonistul romîn Ștefan Ruha care va fi solistul concertului dat de orchestra simfonică a orașului Praga la 13 mai.

La Edinburgh se va deschide la 21 august tradiționalul festival muzical internațional la care vor lua parte numeroase formații și artiști străini alături de cele mai bune formații și artiști din Anglia. Programul manifestărilor cuprinde concerte simfonice, recitale, spectacole de operă și de balet, spectacole de teatru etc.

Printre formațiile simfonice care și-au anunțat participarea la festivalul muzical de la Edinburgh se găsește și orchestra simfonică din Leningrad de sub conducerea dirijorului Eugen Mravinsky. Participă dirijori și solisti cunoscuti ca : Paul Sacher (Elveția), Gioconda de Vito (Italia) M. Rostropovici (U.R.S.S.), Claudio Arrau (Chile), Halina C. Stefanska (R. P. Polonă), Ghenadie Rozdestivenski (U.R.S.S.), Isaac Stern (S.U.A.) etc.

I. G.

REFLECTOR

Scaunele

Într-o margine a sălii „Filimon Sîrbu", aparținînd Teatrului Municipal, fuseseră uitate două scaune suplimentare. Cum era penumbră ,adică acea lumină care îndeamnă de cînd lumea la confidențe, le-am auzit schimbînd între ele cîteva cuvinte.

— Nu te cunosc, spuse primul cu o voce groasă, sunînd a nuc bătrîn. Cu ce ocazie pe la noi ?

— Aparțin tot Teatrului Municipal, răspunse cu modestie al doilea, dar sînt întrebuințat mai des la sala „Maicii Milio".

— Înțeleg, înțeleg... Și la voi e tot așa mare înghesuiala ?

— Tot. Eu sînt dat criticilor teatrali de la gazetele noastre. Nimic mai instructiv decît să fii oferit unor astfel de oameni...

— De ce ?

— Sînt neliniștiți. Cum să-ți spun, competența îi face febrili.

— Mișcarea îi ajută să înțeleagă mai bine. Uite un coleg (e vorba tot de un scaun, bineînțeles, n.a.) îmi povestea că a purtat o seară întreagă trupul gingaș al unui cunoscut specialist în teatru. Spre stupoarea lui, a doua zi, citind o cunoscută revistă săptămînală a lăcepul să-i pulе la îndoială priceperea.

— Nu vrei să-mi spui că un scaun știe mai multe decît un cronicar dramatic.

— Ia-o cum vrei, dar judecă; pentru că nu prea-l plăcea interpreta principală a scris că o figurantă care spunea cuvîntul „limonadă" de 3 ori a făcut o adevărată creație din rolul său, care orice ai zice, au se compara cu un text de peste o sută de pagini...

— Poate avea dreptate.

— Colegul meu se îndoia. În sfîrșit, e o chestiune care-l privește. Dumneata (scaunele sînt politicoase, n. a.) ce spui de felul cum a primit critica piesa „Aziul de noapte"?

— În general s-au recunoscut meritele regizorului Liviu Ciulei. El a imprimat spectacolului un ritm rapid, modern...

— Unii s-au speriat puțin tocmai din cauza unor inovații. Nu uita că actorii n-au fost machiați, că lipseau bărbile tradiționale și mai ales acel ton melodramatic, nesuferit și lui Gorki...

— Tradiția e ca rugina, dragul meu, din ce-o lași, de-ala e mai greu s-o scoți...

— Nu exagerez de loc. Există, de pildă, o tradiție a Teatrului Național. Adică un repertoriu clasic (care abia acum a început să redevină clasic), puțin peu multă amintire unor voci cu timbre care înfloreau galeriile, dar sînten în anul 1960... Tradiția unui teatru serios nu înseamnă oare spargerea tradiției ?

— Al început să faci paradoxe. Vezi cum trec cuviințele rampa ?

— Nu e nici un paradox. Afirm, și nu din patriotism local, că Teatrul nostru (e vorba de Teatrul Municipal, n.r.) a obținut în ultimii ani cele mai mari succese, tocmai pentru că a înnoit repertoriul, pentru că a lansat și lansează noi autori dramatici și mai ales că și-a împopoțonat vechea echipă de actori cu tinerii...

— Actorul tinăr este primăvara teatrului ! Marea actriță Lucia Sturdza Bulandra nu se sfiește să joace alături de Lucia Mara și de alte tinere talente aflate la începutul carierei lor. Ultimele nu au decît să învețe de la dînsa. Apropos, al văzut-o în „Mamouret" ?

— Cum să nu ? N-a fost ziar să nu scrie elogios despre creația d-sale. Ce energie, ce prestanță scenică, ce joc ! Cum sînt un bleț scaun și n-am nici brațe măcar, cum au fotoliile, n-am putut să aplaud pentru că după un asemenea succes pînă și cortina se fisticise de entuziasm.

— Văd că interesanta noastră convorbire e cam anarhică. Spuneam că „Aziul" a stîrnit protestele unora. Ce spui de actori ?

— Dacă regia mi-a plăcut foarte mult, nu același lucru pot să-l spun despre actori. Ciubotărașa este excelent, pe cînd Cazaban și Ionescu-Gion, alți actori foarte buni, ca și Fory Etterle, sar dincolo de rol.

— Adică ?

— Se joacă mai mult pe ei înșiși, ceea ce nu-i bine. Actorul care se repetă, obosește pe spectator.

— Ești drastic. Dar despre decor ce poți să-mi spui ?

— Ideea lui Cimlei de a da verticalitate acestei „gropi" unde colcăie un real de umanitate este foarte prejcoată și originală, la noi. Fagurii aceia în care zac personajele, scara ferată și lumina de deasupra, simbolizează aspirația radarică către înălțire a larvelor azilului, în sufletul cărora lucește fiecărea unică a iubirii de oameni pe care orice eros gorkian n-o pierde niciodată. Spectacolul, după mine este un mare succes și se va juca multă vreme, adică și după ce noi, colegii, vom fi numai niște scînduri inutile, aruncate în vreo magazie...

Ajunse la acest punct al conversației, scaunele căzură într-o lamentație de nereproduș.

Eugen BARBU

Baletul din „Revista Oglinzilor"

Noul spectacol al Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase", *„Revista Oglinzilor"*, cuprinde o serie de balete de amploare. Printre acestea se numără : *„Joc și cîntec de bucurie"* (muzica : Mircea Chiriac, coregrafia : Nicolae Sever); *„Poveste despre porumbelul alb"* (muzica : Hilda Jerea, coregrafia: Oleg Danovschi), *„Baletul Cosmos"* (muzica: Dumitru Capoianu, coregrafia Oleg Danovschi) ; *„Dansăm după compozitorii noștri"* (muzica: H. Mălineanu, Radu Șerban, Vasile Veselovschi, Ed. Dedia, coregrafia : Nicolae Sever).

Prezențe românești peste hotare

Scenă din opereta „Plutașii de pe Bistrița" de Filaret Barbu, pe scena Teatrului muzical din Teplice (R. Cehoslovacă)

Maestrul George Georgescu în preajma unor noi turnee peste hotare

— Bună dimineața, maestre. Vă rugăm să ne acordați o scurtă convorbire.

— Cu plăcere. Numai să-mi spuneți despre ce e vorba.

— Am dori să vorbim și cu directorul Filarmonicii și cu dirijorul George Georgescu...

— Foarte bine, dar în cazul acesta nu va fi chiar atît de... simplu. Poftiți și înșiși-mă.

...Am părăsit biroul și am plecat împreună, cu directorul George Georgescu, „pe teren". Maestrul a făcut un... raid prin sălile de repetiții ale Filarmonicii, a stat de vorbă cu artiștii instrumentiști, dîndu-le indicații, oprindu-se asupra unor probleme de interpretare. Apoi s-a întreținut cu cîțiva soliști și am pornit mai departe ; la repetițiile corului, ale orchestrei de muzică populară „Barbu Lăutaru" etc.

Peste tot același mare interes pentru desăvîrșirea. În cele mai bune condiții, a repetițiilor, pentru o pregătire cît mai temeinică a programelor. După cîte am înțeles, „raidurile" acestea au fost parte din activitatea zilnică a directorului și m-am bucurat de această plăcută împrejurare prin care am putut pătrunde în... tainele muncii artistice a Filarmonicii.

Și acum să stăm de vorbă cu dirijorul George Georgescu.

— Ce pregătiți maestre ?

— Mă pregătesc de drum. Am fost invitat la Varșovia, unde plec peste cîteva zile. În capitala R. P. Polone voi dirija un concert cu Simfonia a IX-a de Beethoven.

— La întoarcere ?

— După un scurt popas, voi pleca iarăși. De data aceasta împreună cu Valentin Gheorghiu, la Sofia. Aici voi dirija un concert al cărui program cuprinde Simfonia I-a de Brahms, Concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu și poemul simfonic Till Eulenspiegel de Richard Strauss.

— Intenționați să întreprindeți un turneu și în țară ?

— Cu orchestra ?

— Da, cu orchestra !

— Pentru moment nu. Dar fiindcă veni vorba despre asta, trebuie să vă spun că păstrez încă vii impresiile din turneul Filarmonicii, efectuat înainte de deschiderea acestei etape.

Arătîndu-mi numeroase scrisori din țară prin care este solicitat să dirijeze orchestrele noastre simfonice, maestrul George Georgescu ne spune :

— Voi răspunde cu drag-oste, în limita timpului de care dispun, acestor invitații. Deocamdată cred că voi reuși, chiar în singura mea acțiuna, să dirijez un concert la Reșița, cu orchestra simfonică din acest mare centru muncitoresc.

De altfel, concertele simfonice populare îmi prilejuiesc deosebite satisfacții. L-am simțit aproape de mine, publicul acesta nou, și în concertele pe care le-am dat aici, în Capitală, pentru muncitorii din întreprinderile „Semănătoarea", „Mao Tze-dun", „Grivița Roșie" și „Metaloglobus".

N. SANDU

Inaintea unei deplasări

Convorbire cu Ana Barcan

Artistul poporului George Georgescu la o repetiție

Dimineață frumoasă de început de primăvară. În fața Teatrului „C. Nottara" un autobuz este gata de plecare. La fereastra lîngă conducătorul auto, actori ai teatrului. Printre ei recunoaștem pe Ana Barcan, laureată a Premiului de Stat.

— Plecați în turneu ?

Ne-a răspuns simplu, ca și cum s-ar fi dus să joace pe scena sălii din str. C. Mille.

— O mică deplasare în Tîrgoviște. Vom reprezenta acolo „Fotolui 16".

Ca cîteva zile în urmă Ana Barcan a mai avut o „mică" deplasare. A jucat în Pitești două zile, în patru reprezentații. Seara, după „Vrăjitoarele din Salem", trupa s-a întors în București, singură Ana Barcan a rămas în Pitești, așteptînd „garnitura a doua", distribuția piesei „Filomela Martu-rano", care era programată pentru ziua următoare.

Cu actorii noștri dintre actorii noștri frunțași și pentru interpreta Filomelei Marturano reprezentațiile în sălile marilor întreprinderi și în orașele de provincie au devenit lucruri obișnuite.

Cîte întîmplări emoționante n-a trăit în aceste întîlniri cu publicul din țară ! Cîte mărturii n-a primit, dovezi ale dragostei și prețuirii muncitorilor !

— Este adevărat — ne spune Ana Barcan că după zeci de kilometri parcurși cu autobuzul nu venim la teatru prea odihniți. Însă bucuria spectatorilor este atît de mare, le simțim emoțiile, pot spune că ne transmit emoțiile, încît satisfacțiile, pe care le avem ne fac să uităm super oboseala drumului".

Dar actorii n-au acum timp prea mult de vorba. Au doar întîlnire cu publicul pitștean. Autobuzul a pornit încet.

Sandu MARIAN

Un pescar pe nume Squarcio

Yves MONTAND pare să-și aleagă rolurile de film după un criteriu original, acela al pericolității. După ce a fost pe rînd șofer pe un camion cu nitroglicerină, ostaș în legiunea străină, vînător de lupi și traficant de stupefiante, iată-l acum pe cunoscutul cîntăreț francez pescar cu... dinamită. Este vorba de personajul pe care-l întruchipează în filmul „Marea cale albastră", realizat de regizorul italian Gillo Pontecorvi, în colaborare cu Maleno Malenotti, după romanul „Squarcio" de Franco Solinas și programat să apară pe ecranele noastre într-un viitor apropiat.

Energic și îngenios, pescarul Squarcio — îndrăgit de toți, Dragostea pentru soția și copiii săi îl îndeamnă să muncească din răsputeri pentru a le asigura existența. Dar lăcomia unde plec peste cîteva zile. În capitala R. P. Polone voi dirija un concert cu Simfonia a IX-a de Beethoven.

— La întoarcere ?

— După un scurt popas, voi pleca iarăși. De data aceasta împreună cu Valentin Gheorghiu, la Sofia. Aici voi dirija un concert al cărui program cuprinde Simfonia I-a de Brahms, Concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu și poemul simfonic Till Eulenspiegel de Richard Strauss.

— Intenționați să întreprindeți un turneu și în țară ?

— Cu orchestra ?

— Da, cu orchestra !

— Pentru moment nu. Dar fiindcă veni vorba despre asta, trebuie să vă spun că păstrez încă vii impresiile din turneul Filarmonicii, efectuat înainte de deschiderea acestei etape.

Arătîndu-mi numeroase scrisori din țară prin care este solicitat să dirijeze orchestrele noastre simfonice, maestrul George Georgescu ne spune :

— Voi răspunde cu dragoste, în limita timpului de care dispun, acestor invitații. Deocamdată cred că voi reuși, chiar în singura mea acțiuna, să dirijez un concert la Reșița, cu orchestra simfonică din acest mare centru muncitoresc.

De altfel, concertele simfonice populare îmi prilejuiesc deosebite satisfacții. L-am simțit aproape de mine, publicul acesta nou, și în concertele pe care le-am dat aici, în Capitală, pentru muncitorii din întreprinderile „Semănătoarea", „Mao Tze-dun", „Grivița Roșie" și „Metaloglobus".

N. SANDU

„Spectacolul" în regiunile țării

BACĂU: In satele regiunii

De mai bine de o lună de zile, secția din Piatra Neamț a Teatrului de Stat din Bacău prezintă cu deosebit succes în satele regiunii piesa „Vlaicu și feciorii lui", de Lucia Demetrius.

La Trifești, Pildești sau Budești — raionul Roman — la Girov, Dochia, Roznov — raionul Piatra Neamț — prezentarea piesei i-a ajutat pe mulți țărani muncitori să-și limpezească gîndurile și, învingîndu-și sfiala, să pășească cu încredere pe calea agriculturii socialiste.

O temă asemănătoare tratează și spectacolul după care se pregătește să plece în turneu colectivul secției de păpuși. Piesa „Vasilache la țară", de Nela Stroescu și M. Predescu este o suită de scenete vesele, în maniera tradiționalelor spectacole de blici „Vasilache și Mărioara". Spectacolul se adresează atît tineretului, cît și maturilor.

De mult succes se bucură și spectaculoasele date de colectivul băcăoan pe marile șantiere de construcții din regiune cu piesa „Partea Leului", de Constantin Teodoru.

În prezent actorii băcăoani fac pregătiri intense pentru a pune în scenă piesa „Oraș fără istorie", de Victor Birlădeanu. Premiera va fi dată cu acestei piese va avea loc la Onești, în însuși orașul fără istorie despre care este vorba în piesă. Spectacolul va fi prezentat în aer liber.

C. AZOIȚII

BRĂILA: Trei premiere în două săptămîni

Colectivul Teatrului de Stat din Brăila a realizat un adevărat tur de forță : trei premiere în două săptămîni. Azi, 16 aprilie, are loc premiera piesei „Str. Coșbuc nr. 10", de Florin Vasiliu, în regia lui Dinu Iliescu, la 20 aprilie va fi premiera piesei „Vlaicu și feciorii săi" de Lucia Demetrius, în regia lui Gustav Valentin, iar la 30 aprilie se va prezenta în premieră „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale în regia lui Dumitru Dinulescu. Interesant este faptul că premiera piesei „Vlaicu și feciorii săi" va avea loc într-una din comunele regiunii Galați și va preceda un turneu de 30 zile prin diferite sate din această regiune.

De altfel, programul lunilor viitoare este foarte bogat la Teatrul de Stat din Brăila. Astfel, colectivul teatrului pregătește o săptămînă închinată lui V. I. Lenin în cadrul căreia se vor prezenta în întreprinderile brăilene poemul „Lenin a trăit, trăiește și va trăi" și recitări din poeziile dedicate lui Lenin. La 22 aprilie va începe „Săptămîna teatrului rus și sovietic" în cadrul căreia se vor prezenta piese de dramaturgi clasici și contemporani, ruși și sovietici. De asemenea, în curs de pregătire este un poem închinat patriotului și un recital de versuri „Poeții cîntă partidul".

Un loc important în preocuparea conducerii Teatrului de Stat din Brăila îl ocupă turneele prin regiune și în alte regiuni. Astfel, în luna iunie se va organiza împreună cu Teatrul de pușul un original „Turneu pe Dunăre", cu care prilej vor fi vizitate satele de pe malul fluviului. De asemenea între 1 și 17 iulie va avea loc un schimb de experiență cu Teatrul de Stat din Ploești, fiecare dintre cele două teatre prezentînd spectacole în orașul celuilalt.

m. p.

TÎRGOVIȘTE: o reprezentație cu „Hamlet"

Teatrul Municipal a făcut în cursul acestei săptămîni o deplasare la Tîrgoviște, jucînd la Casa de cultură din localitate, spectacolul „Hamlet", cu cea de-a doua distribuție,

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

COMORILE DOBROGEI

Descoperiri arheologice de mare valoare istorică în regiunea Constanța

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 133 ★ Sîmbătă 23 aprilie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Cap de statuetă din epoca elenistică descoperit la Mangalia, pe teritoriul fostei cetăți Callatis. Secolele III—II, înainte de era noastră.

Figurină din pămînt ars, găsită la Callatis. Are o vechime de peste 2.200 de ani.

Statuie de marmoră din epoca greco-romană, reprezentînd capul lui Apollon. A fost descoperită pe teritoriul cetății antice Tomis.

Mărturiile unei culturi milenare

Încheiasem tocmai ultimul rînd al reportajului. Pusesem punct. Și acum, în minte, treceam în revistă toate noutățile arheologice pe care le așternusem pe hîrtie. Căutam să mă conving dacă nu am uitat nimic. Deodată, țîrrr... telefonul.

— Alo, redacția „Magazin"?

... Ceea ce am aflat veți citi și dv. în rîndurile ce urmează. Fapt este că a trebuit să fac noi investigații care să-mi îmbogățească materialul, rescriind totul de la un cap la altul. Ceea ce înseamnă că deși este vorba de arheologie, noul — prin strădaniile neostenite ale pasionaților noștri cercetători arheologi — apare mereu la suprafață ca un tezaur nebănuit.

Ceasornicul antic

În curtea unui colectivist din comuna Cumpăna, raionul Negru Vodă, cercetătorii au descoperit recent urmele unei așezări greco-romane, așezare necunoscută pînă acum și care era deservită de un apeduct subteran. Aici se găsiseră mai înainte mai multe monumente de piatră și de marmură. Obiectul scos la lumină reprezintă un ansamblu sculptural de marmură, în centrul căruia este plasat un cadran solar, reprezentînd o semisferă ce are marcată pe față concavă 12 meridiane și două paralele. Cadranul este susținut de coarnele scurte ale unui cap de bou, așezat vertical pe un piedestal. Văzut din spate, cadranul solar înfățișează un tors uman.

Bucata de metal rămasă încă deasupra cadranului împărțit în 12 fuse orare, măsura timpul.

Păstrat în condiții foarte bune, obiectul servea pentru orientarea locuitorilor antici fiind vorba deci de un adevărat ceasornic, care desigur că a fost așezat într-o piață publică sau într-o grădină. El este primul monument cu caracter tehnic descoperit în apropierea cetății Tomis și dovedește înalta dezvoltare a civilizației pe aceste locuri, cu peste 2000 de ani în urmă. Obiectul se află acum în cercetarea astronomilor, fiind o piesă extrem de rară. De obicei cadranele găsite erau așezate vertical sau orizontal. Acesta are însă o altă poziție fiind aplecat spre soare.

Coifuri de paradă de peste 2000 de ani

Fiind chemați în comuna Ostrov, raionul Băneasa, tinerii arheologi Adrian Rădulescu și Rodica Gerard au asistat la lucrările ce se făceau cu prilejul desfundării terenului în vederea plantării viței de vie. După mai multe zile ei au constatat că pe malul Dunării, în împrejurimile cramei gospodăriei de stat, pe teritoriul străvechii cetăți Durostorum, se afla un mare cimitir din epoca sclavagistă, cimitir ce aparținuse cetății. S-a găsit un cavou construit din cărămizi legate cu mortar, oale funerare și cîteva monezi.

În timpul lucrărilor agricole tehnicianul agronom Nicolae Costea, împreună cu colectiviștii care munceau la organizarea terenului viitoarei vii, au găsit cîteva fragmente de metal, care au servit pe vremuri drept coifuri, precum și o mască funerară.

Deși bronzul s-a oxidat puternic în anumite părți datorită contactului cu aerul, s-au păstrat fragmente dintr-un coif, în stare destul de bună, putîndu-se face aproape exact reconstituirea lui. Avînd forma unei calote sferice, pe partea superioară predomină capul unei păsări, de la care se vede penajul pe întreaga suprafață a coifului, dînd impresia că întregul obiect ar constitui corpul păsării.

Pe coif se observă și unele elemente ornamentale inspirate din mitologia greco-romană. Astfel, cam la mijlocul lui, se văd corpurile a doi șerpi care îl încing de jur împrejur, capetele reptilelor unindu-se sub bărbia unei meduze. De asemenea, tot în centru, se află un războinic care poartă coif, în mîna dreaptă ține o lance, iar mîna stîngă se sprijină pe un scut oval. La distanțe mai mari de războinic se află cîte o zeiță a Victoriei, înaripate și îmbrăcate cu veșminte lungi pînă la pămînt, zeița din dreapta ținînd în mîna dreaptă o cunună a victoriei.

Pe un alt fragment al acestui coif se vede foarte bine, în prim plan, corpul gol al unui războinic, tot cu coif pe cap, în mîna stîngă ținînd o lance, iar în dreapta căpăstrul unui cal ce se află în spatele lui. Scena este foarte interesantă, mai ales că s-a păstrat intactă, putîndu-se observa într-un relief pronunțat toate detaliile, atît ale corpului omenesc cît și harnașamentul calului.

Din cel de-al doilea coif fragmentele descoperite arată că ele sînt mai bogate în ornamentații, reprezentînd în special figuri zoomorfe. Astfel, pe partea anterioară a unui fragment se vede un impunător cap de mistreț, din a cărui coamă se formează axul întregului coif de bronz. Dedesubtul ritului mistrețului este o cunună de lauri, ținută de două zeițe ale Victoriei aflate în poziție de zbor. Scena se află pe o prelungire a coifului, care formează un fel de cozoroc. Pe partea cealaltă se văd două scuturi ovale, doi cai înaripați (Pegas), care merg către mistreț, iar în dreapta se află un războinic cu coif, lance și scut, în stînga zeița Victoria cu coroana de lauri în mîna dreaptă, și apoi un leu fioros.

Masca funerară găsită este formată din două fragmente de bronz, pe care se văd chipul Meduzei, cu părul despletit și șerpi încolăciți. Masca Meduzei era pusă în morminte de localnicii antici care credeau că astfel vor alunga duhurile rele.

Avînd în vedere finețea execuției și bogata ornamentație de pe coifuri, cercetătorii sînt de părere că acestea au fost folosite doar pentru paradă și nu în scop militar, ele putînd fi datate din epoca elenistică, sfîrșitul secolului III sau începutul secolului II înaintea erei noastre. Foarte probabil că ele au fost purtate de un reprezentant al aristocrației militare locale, un șef geto-dac din Dobrogea.

Frumoasele coifuri descoperite în necropola anticului Durostorum sînt acum analizate la Institutul de Metalurgie al Academiei R.P.R. spre a se constata modul lor de fabricare, neștiindu-se încă dacă au fost turnate pe matrițe sau foile de bronz au fost presate la cald.

Un imens muzeu în aer liber

Așa era socotită Constanța acum aproape o sută de ani, deoarece pe acele vremuri o parte din zidurile ce înconjurau străvechiul Tomis erau încă în picioare, se puteau vedea unele edificii publice, precum și străzi și resturi masive

Simion SAVEANU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Ceasornicul antic văzut din față. Cadranul solar este susținut de coarnele boului iar liniile de pe cadran reprezintă 12 meridiane și 2 paralele.

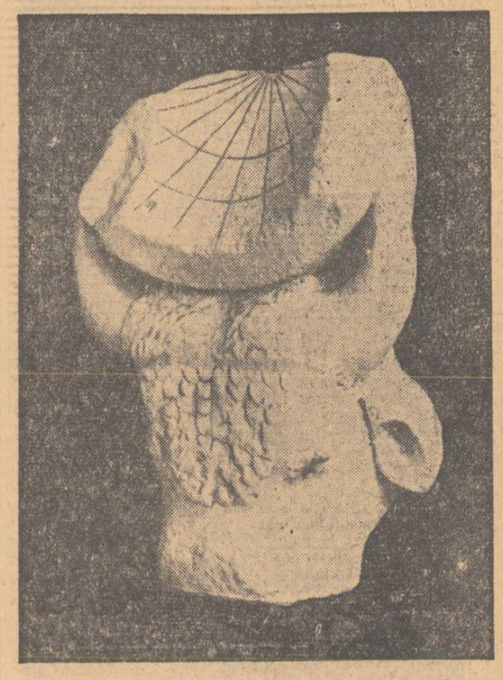

Poziția cadranului solar după amiază. El era umbrit în dreapta din cauza axului aflat deasupra lui. Umbra acestuia se mișca pe cadran, odată cu mersul soarelui, indicînd astfel ora.

Ornament aflat în prelungirea unuia din coifurile găsite în comuna Ostrov. El reprezintă un impunător cap de mistreț. După părerea specialiștilor, coiful are o vechime de peste 2000 de ani și ar fi aparținut unui șef militar geto-dac.

Scenă în relief aflată pe un fragment de coif, din care se văd toate detaliile corpului unui războinic și al calului său. Omul ține în mîna stîngă o lance iar în dreapta căpăstrul calului.

CARGOURI

Sînt patru în incinta șantierului. Trei plutesc pe apa liniștită a bazinului. Două dintre acestea au căpătat și identitate: literele mari, albe, de la proră, le indică numele: Iași și Brăila, iar la puntea de comandă, o plăcuță de bronz le arată obîrșia: „Șantierul Naval din Galați". Al patrulea suportă încă pe dană loviturile de ciocan și flăcările aparatelor de sudură.

Privindu-le în ordinea inversă stadiului de finisare, ai imaginea unei minunate metamorfoze. De la scheletul de metal roșiatic și inestetic al navei de pe dană și pînă la silueta elegantă a vasului căruia i se face ultima toaletă înainte de plecarea în prima cursă, care va avea loc acum, în preajma zilei de 1 Mai, este un drum lung. Un drum însemnat de multe zile de muncă aprigă, de muncă rodnică, creatoare.

— În fond, ce înseamnă cargou? — l-am întrebat pe inginerul Cahu, un tînăr brunet, plin de energie, care îndeplinește pe șantier importanta muncă de inginer șef de concepție.

— Definiția „clasică" este: un vas maritim care transportă mărfuri generale, ne-a răspuns inginerul. Pentru noi, constructorii de nave din Galați, cuvîntul cargou are însă și o altă semnificație: el însumează o victorie de preț a industriei noastre românești, un pas mare înainte. Și dacă nu mă credeți, lăsați-mă să relatez pe scurt povestea șantierului naval și a producției sale.

Evoluție

S-ar putea spune că șantierul nostru este una din cele mai vechi întreprinderi din țară. Într-adevăr, încă înainte de apariția secolului nostru existau

Paul MARIAN

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Cargoul de 4.500 tone pe șantierul naval din Galați. **Fotografia: NICU VASILE**

În acest număr:

Maeștrii artei universale: CARAVAGGIO

●

Din istoria anecdotică a teatrului românesc

●

„Cînd eram port-țigaret!" ...

de Nicuță TĂNASE

●

Tragedianul... Mircea Crișan

●

Atleții noștri «olimpici» se pregătesc pentru Roma

●

MAGAZIN MEDICAL

UZBEKISTANUL-AZI

Corespondență specială pentru „Magazin"

Ziaristul progresist australian W. G. Burchett a întreprins recent o călătorie în Uzbekistan. Publicăm în numărul de azi prima parte a reportajului pe care l-a scris pentru revista „MAGAZIN" și vom continua publicarea lui în numerele noastre viitoare.

Timp de peste 2.000 de ani oazele roditoare ale Uzbekistanului de astăzi au atras, rînd pe rînd, pe stăpînitorii cei mai puternici din Asia Centrală. În secolul al VI-lea înaintea erei noastre, regele Darius al Persiei a ocupat vechea cetate Buhara. Perșii au rămas acolo pînă cînd regele Darius al III-lea a fost înfrînt de către Alexandru cel Mare. După macedoneni au venit cușanii, eftaliții și apoi alții, uitați acum de toți, în afară de istorici. În cele din urmă au venit arabii, la sfîrșitul secolului al VIII-lea al erei noastre. Pietrele prețioase albastre și verzi ale minunatelor moschee și mausolee din Buhara constituie pînă astăzi o amintire vie a prezenței lor în aceste locuri.

În toată acea perioadă și încă mult timp după aceea, Buhara a fost un centru înfloritor al comerțului și meșteșugurilor. Vechiul drum al mătasei, acea faimoasă rută a caravanelor, imortalizată mai tîrziu de către Marco Polo, trecea prin Buhara. Caravane încărcate cu mătase și ceai și cu tot felul de mărfuri scumpe se îndreptau către vechiul oraș Buhara venind dinspre Persia, India, Rusia și China. Buhara era centrul comercial și cultural al întregii Asii Centrale. În secolul al X-lea faima unui om de știință ca Avicenna, a unui istoric ca Narshakhi sau a unor poeți ca Rudaki și Dakiki, s-a răspîndit mult peste limitele oazei Buhara.

Multe din cele create atunci, în acea epocă prosperă, au fost distruse cînd Gingis Han și călărețiii săi mongoli au trecut ca pîrjolul prin Asia Centrală spre a prăda Buhara la începutul secolului al XIII-lea. După Gingis Han a venit Timur cel Șchiop care a întemeiat nu departe de Buhara orașul Samarkand, capitala imperiului său, care prin arhitectura sa decorativă bogată, prin dimensiunile sale nobil proporționate constituie una din minunile lumii de atunci. După Timur cel Șchiop a urmat Ulug-Beg care a făcut din Samarkand un nou centru al învățăturii pentru acele vremuri.

W. G. BURCHETT

● *(Continuare în pag. 3-a)*

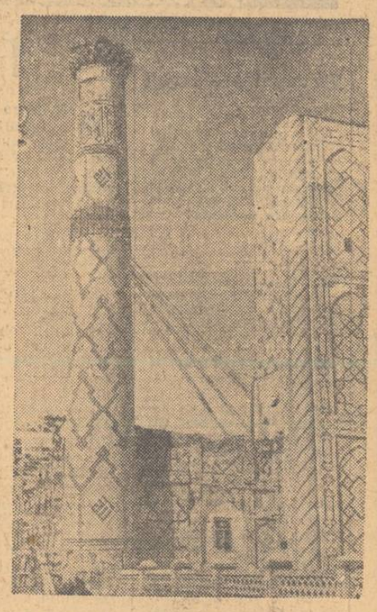

Unul dintre minunatele minarete de la universitatea Ulug-Beg din Samarkand

Maeștrii artei universale

Caravaggio

37 de ani — atîta a trăit marele artist italian Michelangelo Merisi da Caravaggio, maestru al coloritului, victorul pasionat de numele căruia se leagă unul din cele mai interesante momente în evoluția artei picturale.

In adevăr, Caravaggio se arată mai puțin atras de imitarea modelelor și temelor antice, care constituiau subiectul predilect al pictorilor timpului său, și-și îndreaptă atenția, cu precădere, asupra figurii umane, a omului obișnuit pe care-l întîlnește în viața de toate zilele. Se povestește că la începutul carierei sale artistice, sosind la Roma unde fusese precedat de o oarecare faimă, marii artiști ai timpului îi arată lui Caravaggio statuile lui Glycon și Fidias, — cu îndemnul de a le lua drept model pentru lucrările lui. La care tînărul pictor „nu a făcut nimic altceva decît să întindă mîna spre o mulțime de oameni, accentuînd prin aceasta că natura i-a furnizat destui maeștri...“ Afirmare cît se poate de limpede a crezului său artistic realist.

Pictorul s-a născut în anul 1573, în micul orășel din nordul Italiei, Caravaggio, de la care și-a luat numele artistic. La 20 de ani apare pe firmamentul vieții artistice italiene. Dusese pînă atunci o viață sărmană, vagabondînd, muncind ca servitor la un preot și apoi la un pictor sicilian.

Pictează tot ce vede, îndrăgostit cu patimă de natură și de figura umană vie și această manieră nouă stîrnește ample discuții și controverse. Este respins de exponenții artei oficiale, dar înțeles, acceptat și admirat de cei mulți.

Un portret al lui Caravaggio

Firea lui violentă, pasionată, îl aruncă într-o serie de aventuri care-l poartă prin închisoare. In mai 1606 este eroul unei întîmplări care va avea urmări tragice pentru el. La parte la o încăierare, în care doi din prietenii săi sînt uciși, iar el însuși este rănit și acuzat de omor prin imprudență. Fuge, — o fugă care nu se va încheia decît odată cu moartea pictorului, în anul 1610.

Reproducem mai jos una din cele mai frumoase lucrări ale pictorului, „Cîntărețul din lăută“, păstrată în muzeul Ermitaj din Leningrad.

V.

CARAVAGGIO — Cîntărețul din lăută

„Baba Hîrca“

În seara de 26 decembrie 1848 s-a dat premiera primei operete românești, „Baba Hîrca“ de Matei Millo, rămasă pînă astăzi în repertoriul teatrului din Iași. „Baba Hîrca“, pentru care A. Flechtenmacher a scris o muzică pe motive populare, a avut un mare succes, impresionînd mai mult decît toate piesele originale jucate pînă atunci. Spectacolul, interpretat de Millo, în rolul Babei, de T. Theodorini în Chiosa, Neculau în Lascu, Gabriela Negroni în Viorica și mica Nini Valéry în rolul îngerului, trezise sentimentul național, sentiment călcat în picioare nu de mult prin brutala represiune a guvernului. Au fost ovații în momentul cînd pe scenă și-a făcut apariția carul cu drușlele mîrese impodobit cu lăicere, tras de boi, avînd în vîrful coarnelor luminări aprinse, fete și băieți în frumoase costume naționale, flăcăi trăgînd focuri de pistoale, lăutari. Hîrca și Chiosa, una cu dairaua, celălalt cu scripca. Este de semnalat că „Baba Hîrca“ a atras poate pentru întîia dată la teatru populația din cartierele cele mai îndepărtate ale Iașilor.

In cuprinsul piesetei cu cîntece, „Matei Millo satirizează, în limitele convenționale ale genului, unele porniri în legătură cu stările sociale ale vremii — căsătoriile făcute din interes între oameni de vîrste nepotrivite, cosmopolitismul cu aspectele lui ridicole, — după cum țăranii iobagi sînt înfățișați cu calități morale care le dau dreptul la o viață mai bună“.

Și astfel poezia populară, de care se îndrăgostise Alecsandri — „ca de o copilă din Carpați, tînără, nevinovată și așa de frumoasă că, după cum zice vorba românească, pe soare ar putea căta, iar pe dînsa, ba“ — biruise și pe scenă.

Talentul de dramaturg al lui Millo a fost apreciat de Vasile Alecsandri, care n-a ezitat să-l ia colaborator. Poate că acest talent s-ar fi dezvoltat altfel, dacă actorul n-ar fi fost nevoit să-și scrie majoritatea pieselor „într-o noapte“, dictîndu-le de cele mai multe ori unui „secretar“, care cu un creion bont le înșira pe marginea unei măsuțe, într-o mizeră cameră de hotel sau în hățănitul unei căruțe cu coviltir.

Ioan MASSOFF

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN“

Trucajele cinematografice (II)

— Machetele —

Printre nenumăratele procedee de trucaj — sînt nenumărate pentru că fantezia specialiștilor se poate bizui pe infinite mijloace sau combinații de mijloace — se numără și folosirea machetelor.

Reconstituirea unui decor complicat ar cere mult prea mare cheltuială și de aceea anumite exterioare a căror construcție este prea complicată se realizează în formă de machetă de dimensiuni reduse. Filmîndu-se în mod corespunzător macheta unui castel, să zicem, de mărime minimă, de jucărie, aceasta oferă în proiecție iluzia realității. Dacă în acel castel — ca să păstrăm exemplul — sau în fața lui urmează să se petreacă o anume acțiune se construiesc la scara normală decoruri parțiale doar, fragmente ale clădirii, dimensiunea acestora fiind de actori fiind normală. Alternîndu-se prin montaj, cadrele în care apare macheta cu celelalte, iluzia rămîne perfectă.

Machetele se folosesc adeseori în rezolvarea scenelor de bătălii navale, de accidente feroviare etc. Flota amiralului Nahimov din filmul cu același titlu era alcătuită din machete și bătălia navală se dădea între aceste vase-machetă. Lucrurile se pot realiza cu maximă ușurință atît cît, în cadrul filmării, proporțiile sînt respectate. Dacă macheta perfect executată a unui vapor va umple întreg ecranul cinematografului avînd și mișcarea corespunzătoare, tangajul obișnuit, nimeni nu-și va da seama de mărimea reală a machetei. Cu atît mai mult cu cît în asemenea cazuri se montează într-o alternanță rapidă cadrele în care apare macheta, cu cele în care se filmează fragmente din decor în care joacă actorii.

Se mai folosesc și fragmente de machetă. De pildă, în „Răsare Soarele“, scena din tribunal s-a filmat astfel : a fost reconstituită sala tribunalului, fără tavan. Tavanul a fost executat în proporții reduse, ca machetă și plasat astfel în fața aparatului de filmare încît dădea perfecta iluzie a unității cu sala. Sala fiind la o distanță mai mare, iar macheta tavanului foarte aproape de obiectiv, diferența firească a dimensiunilor schimbate de perspective, izbutește să creeze aparența de unitate a întregului decor.

Utilizarea machetelor în filmele fantastice este frecventă. Guliver, din filmul realizatorului sovietic Ptușko, apare uriaș, în decorul liliputan în care se mișca și faptul este reversibil : în decoruri supradimensionate actorul pare netrimis de mic. Mult mai curent însă este folosită macheta ca fundal, decorul din prim plan fiind construit normal, iar în adîncime plasîndu-se machete din ce în ce mai mici, după legea de mult cunoscută a perspectivei false (folosită adeseori și în teatru).

În sfîrșit, tot la acest capitol se cuvine amintit, procedeul fundalelor fotografiate suplinind chiar macheta. Vederea printr-un geam — într-un decor de interior — este adeseori realizată printr-o simplă fotografie mărită care dă spectatorului iluzia că vede priveliștea ce apare spre exterior.

Ion BARNA

Prima traducere într-o limbă străină a romanului „Mizerabilii“ a fost în limba română

În 1863, un an după publicarea monumentalului roman „Mizerabilii“ la Paris de către Victor Hugo, pe atunci exilat în insula Guernesey, apare la București prima traducere integrală a acestei valoroase opere din literatura franceză, datorită poetului D. Bolintineanu, în colaborare cu A. Zanne și M. Costiescu. Cartea a fost editată în șapte volume de librarul Hristu Ioaninu în Typographia Națională a lui Ștefan Rassidescu din București.

Ținînd seama de data acestei apariții, anul 1863, este mai mult ca probabil că ea a fost realizată încă din 1862, deci în același an în care apărea la Paris versiunea franceză. Acest lucru este întărit și de faptul că numeroși biografi francezi ai lui Victor Hugo o socotesc ca fiind printre primele traduceri străine a „Mizerabililor“. Cert este că astăzi, după aproape un secol, o asemenea traducere prezintă un mare interes istoric pentru cercetători și lingviști, deoarece nu este vorba numai de o traducere propriu zisă, ci de o adaptare îndrăzneață, de o prelucrare românească a acestui roman. Numele multor personaje sînt complet rominizate, Monsieur Leblanc devine în traducere românească Domnu Albu, Printaniere devine Domnu Primăvărosul etc. pădurile din jurul Parisului sînt traduse de cei trei autori prin Vlăsiile Parisului. D. Bolintineanu explică în tomul al cincilea, că „pădurea Vlăsiei în județul Prahova este renumită prin hoțiile ce s-au petrecut într-insa. Ne-amu permisu a crea acest cuvînt“ (pagina 15).

Traducerea este însoțită de numeroase note și explicații în subsol. Toate cuvintele care denumesc localități istorice, toate aluziile referitoare la antichitate sînt explicate cu sîrguință de către cei trei autori. Iată de pildă modul în care este explicat cuvîntul italian „lazzaronul“. „Lazzarone“, nume ce se da la Neapole claselor celor mai de jos din popor a căror mizerie era proverbială. Pe la finele celui din urmă secol numărul lazzaronilor se urcă la 40.000. Cea mai mare parte din ei umblau despuiați, unii purtau o cămașe un pantalon de pînză și o pălărie de paie“... (Vol. V. Marius, pagina 29). Acest lucru îl fac cei trei traducători ori de cîte ori se ivește un cuvînt de acest fel ceea ce dovedește exigența lor față de traducere. Viciul acestei prelucrări românești a „Mizerabililor“ îl constituie însă abuzul de franțuzisme, de italienisme și creații hibride la modă pe atunci. La fiecare pagină se pot întîlni cuvinte ca : foburian, gamen, titi, muscadin, gorgolă, maledicție, obedientă etc.

Cu toate acestea, considerată prima în Europa și în lume această traducere face cinste celor trei autori care au adus la cunoștința publicului românesc o operă atît de umană.

G. CUIBUȘ

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

25 aprilie—1 mai

25

1875 A murit generalul Gh. Magheru, participant la revoluția de la 1848 (n. 1804).

1940 A murit eminentul botanist Emanoil Teodorescu (n. 1866).

1958 A murit pictorul Iser (n. 1881).

26

1910 A murit marele scriitor și dramaturg norvegian Björnstjerne Björnson (n. 1832).

27

1937 Moare în închisoare Antonio Gramsci (n. 1891).

1894 S-a născut Jose Ramos Dias, eminent militant al mișcării muncitorești spaniole (m. 1942).

28

1900 S-a născut Maurice Thorez.

1920 A murit marele savant K. A. Timiriazev (n. 1843).

1813 A murit conducătorul de oști rus Kutuzov (n. 1745).

29

1918 A murit scriitorul Barbu Ștefănescu-Delavrancea (n. 1858).

30

1949 Se formează primele detașamente de pionieri din R.P.R.

1896 A murit poetul Traian Demetrescu (n. 1866).

1883 S-a născut J. Hașek, autorul romanului „Soldatul Șvejk“ (m. 1923).

1 Mai

— Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii.

IOSIF ISER

Activitatea prodigioasă a pictorului și caricaturistului Iosif Iser, de puțină vreme dispărut din rîndurile noastre, îl situează printre artiștii militanți ai artei românești. Miile de lucrări apărute în publicațiile progresiste ale vremii, lucrări caracterizate prin talent, curaj, ingeniozitate, s-au impus în chip deosebit. Iser devenind un artist-cetățean prețuit de cei mulți, temut și persecutat de cei pe care nu i-a cruțat. Pe drept cuvînt spunea acum aproape 50 de ani N. D. Cocea că : „Iser nu e un caricaturist, în vechea și răsuflata accepție a cuvîntului. El nu rîde, ci arde cu fierul roșu sau cu sfîrcul biciului“.

Născut în București la 1881, Iser și-a făcut studiile liceale la Ploești. Încă din anii tinereții, el este martorul frămîntărilor sociale care au loc la sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru. El nu concepe să participe ca spectator la desfășurarea lor, ci se angajează activ în luptă, de partea celor asupriți de regimul burghezo-moșieresc. Desenele publicate, la început în „Adeverul“ (1905), apoi în „Belgia Orientului“ și în revista satirică „Furnica“ sînt mărturii ale acestei participări nemijlocite la lupta împotriva exploatării, a politicianismului care rodea țara. Între 1911-1914 publică desene în „Facla“ lui N. D. Cocea, revistă de luptă democratică. Caricaturile sale apar în săptămînalul literar „Flacăra“ și „Viața Românească“.

Grafica politică a lui Iser aruncă asupra societății în care trăia, asupra oamenilor politici și evenimentelor o lumină puternică. Desenul său nu e forțat. El îmbină cu măiestrie un conținut bogat de idei cu o formă de exprimare inteligentă, tăioasă.

I. ISER: autoportret

După trecerea atîtor ani, au rămas cunoscute multe din aceste desene risipite prin atîtea publicații. Cine nu-și amintește de desenul „1907“, care reprezintă capul lui Carol I, pe a cărui frunte stă scris cu sînge anul înăbușirii răscoalelor țărănești ? Sau desenul „In armată nu se mai bate“ (1913), dar unde în schimb se ucide. „Aplicarea constituției“ (1911), acest desen demascator prezintă un cetățean rămas dezbrăcat din cauza mizeriei, care este lovit cu patul armei de către jandarmul ce-și exercita „prerogativele constituționale“.

Iser ne-a lăsat numeroase portrete ale unor oameni de seamă ai vieții noastre culturale, cum sînt : I. L. Caragiale, B. Delavrancea, G. Coșbuc, Al. Vlahuță, C. Nottara, N. Soreanu etc.

Memorabile sînt desenele în care înfățișează demonstrațiile muncitorești de 1 Mai precum și luptele greviste.

Între cele două războaie mondiale, în activitatea lui Iser se observă o stagnare. Nemai avînd un contact strîns cu realitățile sociale, lucrările sale se abat de la calea pornită inițial, fiind influențate într-o oarecare măsură de unele din curentele estetizante ce circulau în arta plastică.

După eliberarea țării de sub jugul fascist, în creația lui Iser s-a simțit o radicală schimbare. El depune o vastă activitate artistică și obștească, încadrîndu-se în rîndul miloanelor de oameni ai muncii, constructori ai socialismului. Pentru poziția sa democrată, pentru valoarea operelor sale a fost cinstit în anii puterii populare cu titlurile de laureat al Premiului de Stat, artist al poporului și membru al Academiei R.P.R.

C. S.

Cînd eram port-țigaret...

Povestea asta s-a întîmplat prin timpul cînd eram port-țigaret... Dar de ce arcuiți a mirare sprîncenele ? Nu vă vine a crede că am fost port-țigaret ? Ei asta-i bună... Port-țigaret ? Păi asta-i o jucărie. Eu la viața mea am fost ghidon de bicicletă, clește de scos cuie, escavator, șurupelniță, țift... Lift e cel mai greu să fii. Pentru că ai mult de lucru. Urci și cobori toată ziua. Și nu numai de asta. Dar mai dai și de cîte un administrator lasă-mă să te las, care, cînd te strici, te lasă nereparat o vecinicie. Și de-aici ține-te cu ironiile, pentru că umoriștii abia așteaptă să te strici ca să aibă și el un subiect... Da, da lift n-am să mă mai fac toată viața. Ce-am mai fost ? A da, am fost gulie, ridiche de lună, ridiche obișnuită, fasole cățărătoare, Fat-Frumos, Leană Cosînzeană, lamă de ras București (și ca lamă am pățit-o. Mereu eram satirizat la emisiunile de satiră și umor. Deci nici lamă n-am să mă mai fac). Așa... Am mai fost găleată, aparat de scos dopuri din sticle goale (ca aparat de scos dopuri am domnit-o. Ardeam gazul de pomană toată ziua, pentru că nimerisem la o gospodină care avea și tirbușon, și niciodată nu vira dopurile în sticle). De aceea, de cîte ori simt nevoia să mă odihnesc mă fac aparat de scos dopuri. Am mai fost trotinetă... Nu trotinetă n-am fost, de ce să mă laud.

Aiurez ? Așa ziceți despre mine ? Se poate ? Se poate să spuneți așa ceva ? La asta credeți-mă că nu m-așteptam. De ce ziceți voi că aiurez ? De ce credeți că nu mă pot prefface în orice doresc. Uite, dacă vreți să știți, eu chiar sînt obligat să mă transform în aragaz cu trei ochiuri, chele franceză etc. Dacă nici acest lucru nu l-aș face, s-ar convoca o ședință la „Uniunea Scriitorilor“ și aș fi pus într-o discuție. „Ce face Nicuță Tănase, la ședințe nu la cuvîntul, de scris nu scrie, ce să-l mai ținem membru al Uniunii Scriitorilor ? Ia să-l băgăm afară“. Așa că vedeți că am dreptate.

Dar parcă vream să vă spun o poveste, mai bine zis o întîmplare... Cum începusem ? A, da. S-a întîmplat pe vremea cînd eram port-țigaret. Trebuie să vă spun mai întîi de ce mi s-a năzărît mie să mă fac port-țigaret și au port-bagaj, port-avion ori Port-Arlur... Era cam pe vremea cînd stăteam pe strada Olga Bancic. Da. Pe vremea aia locuia alături de mine (din motive bine întemeiate n-am să spun nici la ce număr și nici cum îl cheamă pe erou. Totuși, avem nevoie de un nume. Hai să facem o convenție. Să-i spunem Vasile. Dacă vreți să-l dezmierdăm, o să-l numim Vasilică). Pentru Vasilică ăsta aveam nenumărate scandaluri în casă. Mereu mi-l dădea nevastă-mea ca exemplu : „Il vezi pe Vasilică ? zicea ea. Il vezi ? Își duce nevasta la cinema. De zece ani sînt căsătoriți și uite cum o ține de braț, ce tandru e cu ea. Nu ca tine. Ieși cu mine pe stradă și te uiți după fuste“. Înghițeam. Avea dreptate. O țineam și eu de braț cînd eram cu ea. Dar nu așa tandru. Iar în legătură cu fustele, aici n-avea dreptate. E adevărat că mă uitam, dar din motive de documentare. „Il vezi pe Vasilică ? — mă lua în primire altădată. Îl vezi cum se poartă ? Ce poftește i-aduce acasă. A apărut mașină de spălat rufe, i-a cumpărat mașină de spălat rufe. Eu mă chinuesc cu albia. Vasilică ăsta e un bărbat model. Da, dragul meu, tu ar trebui să scrii despre un astfel de bărbat, să-i dai ca exemplu, toți bărbații au de învățat de la el“. Parcă i-a ieșit un porumbel din gură. Mi-a dat o idee grozavă pentru un portret. Îi găsisem și titlul „Un om de casă“. „Uite ce e draga mea, i-am spus eu. Vasilică își sărbătorește poimîine onomastica. Eu am să mă transform într-un port-țigaret. Îi dai cadou ca din partea mea“. „Dar pentru ce trebuie să te transformi într-un port-țigaret ?“ „Păi tu nici atîta lucru n-ai învățat ? Nu știi că dacă vrei să scrii despre cineva trebuie să te documentezi ?“ (Numai lipsa asta o are nevastă-mea. Nu crede în documentare). „Și de ce totuși port-țigaret ?“. „Pentrucă port-țigaretul îl poartă mereu cu el“. „Aha“.

Zis și făcut. M-am transformat în port-țigaret, am fost dăruit și m-am pus pe documentare. Ca să vedeți ce coincidență. Chiar a doua zi după onomastică, Vasilică a primit de la fabrica unde lucra un bilet pentru casa de odihnă din Sinaia. A venit Vasilică acasă supărat. „Ce-i cu tine, dragul meu ? Ce ți s-a întîmplat ?“. „Lasă-mă, draga mea (nu mai cu dragul meu și cu draga mea se vorbește în casa aia). Tovarășii ăștia ai noștri de la sindicat sînt niște... Uite nu găsesc nici calificativul“. „Te-au criticat ?“. „Da' de unde. M-au programat pentru concediu“. „Și pentru asta trebuie să te necăjești ? I-ați concediul“. „M-am și certat cu ei. Am cerut două locuri. N-au decît unul. Dau numai la oamenii lor. Nu-i dreptate pe lumea asta. Nu, nu mă duc nicăieri fără tine. Să mă și oblige“. „Se poate, dragul meu, să refuzi ? Du-te tu singur, ai nevoie de odihnă, ești obosit“. „Nu, nici nu vreau să aud“.

Habar n-aveți cîtă muncă de lămurire a trebuit să ducă nevasta lui Vasilică pentru a-l convinge să plece singur. Nu că ea avea vre-un interes să rămînă singură. Nu, dacă v-a trecut asta prin cap ați păcătuit. Femeia lui Vasilică e o femeie la locul ei. A făcut asta numai pentrucă ea are încredere în el.

Trenul cu care trebuia să plece la Sinaia pornea din gară peste cinci minute. Era tocmai să se urce în vagon. Nu s-a urcat. A scos port-vizitul, s-a uitat printre acte. A lăsat valiza la casa de bagaje din gară și a alergat acasă într-un suflet. Cînd l-a văzut nevastă-sa, a rămas înmărmurită. „Ce-i cu tine ?“. „Uite, draga mea, plecam la Sinaia pentru douăzeci și una de zile și n-am luat cu mine nici măcar o poză de-a ta. 21 de zile fără tine. Ce-am să mă fac eu ?“. Nevastă-sa l-a sărutat și i-a dat o groază de poze. El a luat chiar o poză 14/28 cu rămă cu tot, în care sînt ei amîndoi. (Vedeți, dacă mă făceam valiză, zăceam în timpul ăsta la casa de bagaje. Mai vedeam eu scena asta ?).

A luat primul tren și a făcut la Sinaia un concediu cu adevărat concediu. Vai cît a sărutat-o pe nevastă-sa la întoarcere. „Concediul ăsta a fost un chin pentru mine, draga mea. De-ai ști cît mi-ai lipsit... Nu, n-am să mai plec niciodată fără tine. Am avut noroc c-am intrat într-un anturaj cu niște băieți simpatici“. Și a scos din port-vizit niște fotografii. El cu vre-o șapte bărbați, el cu 14 bărbați. El singur citind cartea „Halal de mine sînt orfan“. El singur gîndindu-se. „Știi unde mă gîndeam ?“. „Știu, dragul meu, la mine“. „Da, la tine“. Altă poză : El singur citind „Bariera“. „Vezi, dragă, cît m-am chinuit“. „Lasă, dragul meu, că-ți trece“.

Eu m-am transformat din nou în ce-am fost înainte și în ce sînt și astăzi, și într-o bună zi l-am oprit pe Vasilică pe stradă și l-am întrebat :

— Da unde-ai fost, nu te-am mai văzut un timp.

— În concediu, la Sinaia.

— Singur ?

— Da, dragul meu. Dac-ai ști cît m-am zbătut să fac rost de un bilet și pentru nevastă-mea.

I-am rîs în nas.

— Lasă-te de iordane.

I-am spus că știu că tovarășii de la sindicat i-au întrebat chiar, dacă nu vrea să meargă cu soția și că el a motivat că nevastă-sa e bolnavă și că nu poate suporta aerul de Sinaia. I-am amintit că atunci cînd nevastă-sa căuta să-i convingă să plece singur, el avea deja repartiția în buzunar. L-am întrebat de ce a trebuit să se întoarcă din gară după poze. Pentru că de poze n-a avut nevoie. Și-așa le-a aruncat în fundul valizei, printre rufele întrebuințate.

— De unde știi toate astea ?

Să-i fi spus că am fost port-țigaretul lui, nu mă credea.

— Spune-mi mai bine dacă i-ai scris Lucicăi.

— Care Lucica ?

— Fata aia din Birlad, cu care ai avut aventura la Castel.

Și-am început să-i înșir toate cunoștințele feminine pe care le făcuse. Că făcuse la cunoștințe... Azi pleca cu una la „Piscu Cîinelui“, mîine cu alta la Cota 1400. A treia zi la Bușteni cu alta. Și uite-așa l-am înșirat „bărbatului model“ tot ce știam despre el.

— Mi-a plăcut de tine, Vasilică, cînd căutai niște bărbați cu care să te fotografiezi.

— Mă uimești, dar de unde le știi toate ?

— Fii fără grijă, în afară de mine nu știe nimeni. Da știi ce te rog ? Dacă ești așa o pramatie, explică-mi și mie de ce cînd ești cu nevastă-ta în oraș, de ce mergi așa de tandru.

Mi-a mărturisit după un șpriț. (El m-a invitat).

— Eu am multe cunoștințe în oraș.

— Feminine ?

— Da. Și dacă n-o țin de braț pe nevastă-mea, dacă n-aș strînge-o așa, cînd ar da cu ochii de mine o cunoștință, ar rîde la mine, ar cocheta. M-ar întreba de vorbă... Ce părere și-ar face nevastă-mea despre mine ? Așa, n-au curaj. Se fac că nu mă văd... Dragul meu, cu femeia trebuie să știi să te porți. Și-a început să continue cu părerea lui despre femei. Drept să spun nu mă mai interesa.

Acum credeți că mă pot prefface în port-țigaret ? Dragii mei bărbați, dacă o să vi se facă vreodată cadou un port-țigaret, să-l luați fără teamă. Eu nu mă mai fac niciodată unealtă ca asta. M-am săturat.

Poate la rubrica următoare o să mă transform în altceva. Să vedem.

Nicuță TĂNASE

Năravuri și moravuri

CALEIDOSCOP

Din istoria anecdotică a teatrului românesc

Leonescu — „Vampiru“ și repertoriul „guvernamental“

Cele ce urmează s-au întîmplat acum șaptezeci de ani, la Tîrgoviște. Leonescu, *care a rămas în amintirea urmașilor mai curînd datorită farselor, decît prin creațiile sale actoricești, înghițise o trupă și angajase o grădină de vară. Cum vremea era secetoasă,* Vampiru *își calcula bucuros beneficiile în perspectivă. Numai că, din prima seară, spectacolul fu întrerupt de o ploaie strașnică. A doua seară, la fel ; a treia, tot așa. Tîrgoviștenii erau mulțumiți că actorii „aduseseră“ ploaia. Dar satisfacția lor se transformă în nemulțumire, cînd văzură că ploile nu mai conteneau. O săptămînă, două, trei. Alarmați, începură să ceară ca trupa să părăsească de îndată tîrgul.* Vampiru *însă se înglodase în datorii. Se hotărî să-i ceară prefectului îngăduința de a prezenta un spectacol „de adio“ într-o sală închisă și anume chiar în sala de festivități a prefecturii.*

— Cum o să jucați la prefectură măscările voastre ? sări ca ars prefectul.

— Măscări, domnule prefect ? făcu, plin de candoare, dolofanul Leonescu. Și desfășură un afiș cît toate zilele, ce-l purtase sub braț, pentru ca prefectul să poată citi : ASTĂ SEARĂ MARE PREMIERĂ „Coarda simțitoare“ *de* Lascăr Catargiu *și „Nasul stăpînului“ de* Petre Carp. *Prefectul Cair rămase consternat, căci „autorii“ nu erau altcineva decît capii guvernului conservator, atunci la putere.*

Cît ai clipi, „Vampiru“ obținu autorizația, ba mai mult chiar prefectul, — om al guvernului — mobiliză toată „crema“ județului, pentru ca notabilitățile să aplaude... opera dramatică a șefilor politici. Și în locul unui singur spectacol, „Vampiru“ dădu patru spectacole, cu rețete maxime. Și seria ar fi continuat, dacă ecoul spectacolelor de la Tîrgoviște nu ar fi ajuns în discuția Camerei, unde un deputat din opoziție dezaprobă „procedeele anticonstituționale ale guvernului, care-și recrutează partizani grație teatrului“. Scandalul din Parlament îl dădu de gol pe bietul Leonescu-Vampiru, *care atribuise comedioarele pe care le juca conducătorilor conservatori, pentru a-și salva trupa ; iar prefectului tras pe sfoară nu-i mai rămase altceva ae făcut decît să ordone actorilor să-și ia cît mai iute tălpășița și să nu mai îndrăznească să calce vreo dată fruntariile județului.*

Barbu Lăutaru... în „Hamlet“!

Printre pionierii teatrului românesc aflăm și numele fraților Ion *și* Alexandru Vlădicescu, *care au cutreerat, alături de celebra* Fani Tardini, *întreaga țară, în a doua jumătate a veacului trecut, fiind, pare-se, cei dintîi actori care i-au insuflat tînărului* Eminescu *dragostea de teatru.*

La bătrînețe, rămas singur, Alecu Vlădicescu *se stabili la Galați și cînd pica în oraș vreo trupă de actori, ersea și el cîte un rolișor, ca să-și ostoiască dorul de teatru, poate, dar și — mai ales — ca să-și îndulcească, cît de cît, mizeria. Și se întîmplă ca odată să vină în turneu cu „Hamlet“ marele* Grigore Manolescu. *Era tocmai în preajma plecării spre Viena, și* Iancu Petrescu, *care deținea rolul groparului, mai avea niște treburi de rostuit pe la București, așa că Manolescu trimise după Vlădicescu.*

— „Cunoști rola“, nene Vlădicescule ?

— „Cum de nu, mămuțule“, replică fără să clipească, bătrînelul, în culmea fericirii. („Mămuțule“ era ticul verbal proverbial al lui Alecu Vlădicescu). De fapt, habar n-avea despre ce e vorba, căci niciodată nu jucase în „Hamlet“ și nici nu-și amintește să-l fi văzut. Așa că, avînd de intrat în scenă fără nici o repetiție, bătrînului nu-i rămînea decît să tragă cu urechea la sufleur. Se interesă totuși la un coleg mai tînăr, care-i spusese că groparul are ceva de cîntat. Ce cîntec anume, nu aflase însă. Și nici timp să învețe nu ar fi avut așa că se hotărî să recurgă la ceva din „repertoriul“ lui.

Veni seara spectacolului. Tablourile se succedau și iată-ne la scena groparilor din ultimul act. Cum se deschise cortina, Vlădicescu *scose din groapa sortită sărmanei Ofelia o cobză, pe care o adusese în scenă ascunsă sub pulpana pelerinei și începu, cu țîrîcelul de voce ce-i mai rămăsese, să cînte cu foc :*

„Eu sînt Barbu Lăutarul, starostele și cobzarul“...

E ușor de închipuit stupoarea celor din sală, ca și a celor din culise cînd auziră cîntecul lăutăresc al Barbului... la groapa Ofeliei !

Sînge albastru

Costache Dimitriadi, *tatăl marelui tragediene* Aristizza Romanescu, *a fost unul dintre cei mai cultivați actori ai generației lui, traducător a nenumărate piese, ca și al unui curs spaniol de artă dramatică. Ca interpret, excela în rolurile de intriganți și tirani din melodramele vremii. Intr-o astfel de piesă, intitulată „Trădătorul și martirul“, aparținînd lui* Zorilla, *Dimitriadi deținea, ca deobicei, rolul unei canalii care-și însușise numele și avutul unui grande de Spania. In scena finală, încolțit și demascat, personajul pe care-l interpreta Dimitriadi trebuia să-și străpungă cu pumnalul grumazul ; pentru aceasta, avea întotdeauna pregătită în scenă, într-un colț ascuns vederii publicului, o beșică plină cu lichid roșu, pentru ca, în clipa „fatală“, să poată țîșni valul de sînge care să impresioneze pe spectatori. La unul din spectacole însă, profitînd de lipsa de atenție a actorului, un coleg i-a înlocuit beșica cu o alta, plină cu cerneală. Furat de joc, Dimitriadi n-a băgat de seamă substituirea și pumnalul a lovit băsica, împroșcîndu-l pe actor cu lichidul albăstrui. După o clipă de uluială însă, actorul a exclamat, mimînd spasmele morții.*

„Vedeți, vedeți, domnilor, că sînt cu adevărat granae de Spania... Priviți, am sînge albastru...“ și horcăind, muri cu toată demnitatea, înainte ca publicul să-și poată da seama că „sîngele albastru“ fusese o rătăcioasă farsă actoricească.

Și astfel, grație prezenței de spirit a lui Dimitriadi, o singură dată în istoria acelei teribile melodrame „trădătorul fu el însuși și martirul !

N. RADOMIR

POȘTA REDACȚIEI

GEZA WEISZ — Satu Mare : Inițialele C. P. C. S. înseamnă Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii“, iar cifrele ce le însoțesc reprezintă numărul comenzii.

Cum să clasificați vederile ce le aveți ? In această privință nu există criterii fixe. Le puteți așeza după regiuni, după natura instituțiilor ce reprezintă și chiar și pe bază de culori. Criteriile pot fi deci foarte diferite.

ION LUPA — Crasna : Ca vechi cititori este și firesc să cunoașteți după nume majoritatea colaboratorilor revistei noastre. Sugestia dv. de a-i prezenta pe fiecare cu fotografie și biografie, nu o socotim indicată. Dacă veți trece pe la redacție — după cum ne-ați spus — atunci această curiozitate vă va putea fi satisfăcută. Cu acest prilej v-am da răspunsuri mai amănunțite la numeroasele întrebări ce ni le-ați pus. Cum această vizită pare a fi apropiată, ne oprim cu răspunsul aici.

F. I. DUNEA — Pitești : Sînt interesante informațiile ce ni le-ați trimis, însă am dori să ne spuneți din ce sursă provin. După ce aflăm aceasta, mai vorbim.

AUREL DANCIU — Cluj : A sosit tîrziu materialul dv. Despre canalul Panama și despre situația din zona respectivă s-a scris în revistă.

M. FĂINIȘ — București : Dacă vreți să cîștigați la concursul „Cine știe cîștigă“ trebuie să știți că în Programul de radio și televiziune au apărut, acum două — trei luni, condițiile de participare.

PETRE DUNAREANU — Arad : Cităm din scrisoarea adresată nouă : **„Vă rog să propuneți instituției care se ocupă cu confecționarea căciulilor din blană să modernizeze modelele. In urma acestei modernizări nu vor mai fi sinuzite“.**

Mai întîi, stimate cititor, căciulile nu sînt confecționate de instituții, ci de întreprinderi. Dar, în sfîrșit, să trecem peste acest amănunt. Preocupați de propunerea dv. ne-am întrebat și ne întrebăm și acum : cum ar trebui să fie o căciulă „modernizată“? Ce-ar trebui să aibă în plus, sau ce-ar trebui să-i lipsească ? Dezlegarea acestor probleme nu poate veni decît tot din partea dv. care ne sînteți dator cu explicațiile cuvenite. Deși, prin sosirea primăverii, chestiunea nu mai este de sezon, vom continua să discutăm despre căciulă, despre „căciula modernizată“. Subiectul nu este banal, fiindcă e vorba de altă căciulă.

MARIA MOSCU — Buhuși : Sînteți la o vîrstă cînd mai aveți încă multe de învățat. Chiar și în poezie, de care spuneți că sînteți mult preocupată. E bine că vă place Eminescu și că-l citiți. Citiți și operele altor poeți. La întrebarea dacă este rău că sînteți „romantică“, vă răspundem : da și nu. „Romantismul“ de care vorbiți este rău dacă el vă îndepărtează de lumea reală, de preocupările actuale. E bun, dacă el vă inspiră imagini ale trecutului de luptă, de mîndrie națională. Dar, despre aceste toate puteți învăța mai multe la română, așa cum puteți învăța să scrieți versuri mai bune.

In rada șantierului naval din Galați

CARGOURI

(Urmare din pag. 1-a)

pe aceste meleaguri cîteva ateliere navale care se îndeletniceau cu repararea vaselor și uneori construiau mici ambarcațiuni. Multe decenii lucrurile au rămas ca la început. Pînă în anul 1944 aici s-au realizat, mari și late, 84 de comenzi de vase (în momentul de față se lucrează la realizarea comenzii nr. 499 ; deci în 15 ani s-au construit de circa 5 ori mai multe vase decît în cei peste 60 ani de existență a acestei întreprinderi în timpul regimului capitalist).

Dar aceasta este numai o comparație numerică. Și mai semnificativă este punerea față în față a sortimentelor produse. Pînă în anul 1944 noile construcții reprezentau șlepuri mici, șalupe și unele nave militare. Primii ani de după eliberare au adus construcția șlepurilor și remorcherelor fluviale realizate prin nituire.

Curînd însă și această etapă a fost depășită : începuse construcția în serie mare a șlepurilor sudate și a remorcherelor maritime de 1200 C.P. Iar apoi, de pe danele șantierului au pornit și motonavele de 2000 tone dotate cu 2 motoare de cîte 500 C.P. In sfîrșit, acum sîntem în faza construirii cargourilor de 4500 tone pe care le vedeți. E și asta doar o etapă ; ne simțim în stare să facem lucruri și mai importante. Și le vom face ! Chiar în acest an. Întrecerea ce se desfășoară în cinstea Congresului al III-lea al partidului, întrecere în care avem un rol de frunte, fiind una din întreprinderile care au lansat chemarea, constituie pentru noi un puternic stimulent.

Croitorii fierului

**In uriașa hală „de debitarea materialului“ am întîlnit pe croitorii metalului. Uneltele lor se aseamănă mult cu ale croitorilor obișnuiți : mese de croit, cretă, șabloane, albume de modele.

MERIDIANE

Uzbekistanul — azi

(Urmare din pag. I-a)

După asasinarea lui Ulug-Beg, dinastiile feudale ale hanilor și emirilor locali s-au succedat una după cealaltă. Buhara, Samarkand, Taşkent și alte cetăți-orașe de pe teritoriul Uzbekistanului de astăzi au continuat să înflorească bucurîndu-se de așezarea lor favorabilă de-a lungul marilor căi comerciale din Asia Centrală.

Ultima invazie străină a avut loc în 1740 cînd șahul Nadir al Persiei a cucerit Buhara și a instaurat o căpetenie locală în calitate de satrap imperial. După cîțiva ani acesta din urmă a preluat puterea deplină în mîinile sale și a întemeiat dinastia Magnitsky a emirilor de Buhara. Acum începe perioada de decadență a Buharei. Despoți setoși de sînge domneau cu o cruzime extremă, înecînd numeroase răscoale populare în adevărate rîuri de sînge. Cel mai cunoscut din acești tirani, ultimul emir, Abdulah Han, a fost răsturnat în 1920 în urma unei răscoale populare. Emirul a fugit în Afganistan și mai tîrziu a murit în India. În istoria poporului uzbek începea o eră nouă.

Cînd vizitezi orașele uzbece este cu neputință să nu te oprești un moment asupra acestor secole trecute cu o istorie atît de bogată. Ruinele și monumentele vechi au fost păstrate și restaurate cu grijă în timp ce în jurul lor s-au dezvoltat industrii din cele mai moderne, în mare măsură automatizate. Buhara este dominată de un minaret de 46,5 metri înălțime, construit în secolul al XII-lea, din vîrful căruia ultimul emir a poruncit ca dușmanii săi să fie aruncați pe lespezile de piatră jos. Cel mai înalt monument din Asia Centrală acesta trebuie să fi servit ca un semn de bun venit pentru călătorii ostenițI ai caravanelor care se apropiau de oraș prin nisipul fierbinte al deșertului. Minaretul alcătuiește un ansamblu minunat cu moscheia Kaliyan, cu universitatea Miri-Arab și cu o altă universitate întemeiată în 1417 de către marele astronom uzbek Ulug-Beg. Fiecare clădire denotă un gust deosebit de rafinat pentru dimensiuni și proporții, lucru care ne impune cea mai mare admirație pentru vechii arhitecți uzbeci. Aceste clădiri sînt împodobite cu mozaicuri din țigle lustruite, a căror culoare și strălucire au rămas intacte de-a lungul secolelor. Numai bolta cerului se poate compara cu albastrul minunat al cupolelor moscheelor și numai natura însăși poate rivaliza cu modelele de împletituri delicate ale mozaicurilor.

Meșteșugurile tradiționale pentru care meșterii uzbeci erau vestiți încă de acum peste 1.000 de ani au fost menținute cu tot atîta grijă după cum au fost păstrate și monumentele. Am vizitat un atelier unde aproximativ 250 de muncitori lucrează la broderii pentru care Buhara este vestită în întreaga Asie. Desene complicate se conturează în fața ochilor vizitatorului, din fire care conțin aur pur în proporție de 5 la sută. În vechime broderiile cu fire de aur constituiau un monopol absolut al emirilor și întreaga producție era îndreptată spre confecționarea robelor lor somptuoase, sau pentru a fi vîndută unor emiri și prinți învecinați. Astăzi, această producție este îndreptată către acele șepci multicolore pe care le poartă uzbecii, pentru bluzele femeilor sau pentru veste de copii. Un fapt tipic poate fi considerat acela că printre cei 250 de muncitori, în majoritate femei, sînt reprezentate nu mai puțin de 18 naționalități și anume uzbeci, tadjici, tătari, cazahi, chirghizi, turcmeni, greci, armeni, georgieni, ruși etc. Astăzi, ei trăiesc și muncesc ca într-o familie.

Într-o fabrică de filatură de mătase din apropiere cei 500 de muncitori sînt de 27 de naționalități diferite. Aceasta este o fabrică modernă și ca majoritatea fabricilor din Buhara a trecut recent de la întrebuințarea de combustibil cărbune la gaz natural adus din bazinul bogat de la Karaul-Bazar la o depărtare de 40 km. Din cele trei secții de filatură una este deja în întregime automatizată iar celelalte două vor fi în curînd.

În fiecare zi, sînt produse aproximativ 700 de kg. de mătase brută suficientă pentru aproximativ 10.000 m. de țesături de mătase.

Într-un parc spațios din curtea fabricii o spuză de verdeață a și acoperit pomii fructiferi. Fabrica este așezată în așa fel încît în timpul verii vîntul mină briza cu parfumul fructelor de-a lungul atelierelor.

Am mers de-a lungul unei porțiuni a vechiului drum al mătăsii, pe ruta caravanelor ce duce spre Samarkand și mai departe. Am trecut pe lîngă fortăreața sumbră înăuntrul pereților căreia patrioții din Buhara au rezistat chiar împotriva lui Gingis Han timp de 12 zile. Cît de multe evenimente istorice au văzut aceste ziduri sumbre înainte ca poporul să le fi cucerit cu asalt în 1920 și să fi alungat pe ultimul emir despot! Mai departe am văzut ziduri, acum în ruină, care înconjurau orașul și dincolo de care sînt construite acum străzi întregi de locuințe moderne. Am trecut mai departe pe un șes nisipos unde turme de oi karakul păsteau pe pășuni bogate. Apoi mai departe spre fostul palat de vară al ultimului emir. Acum, în jurul acestui palat se află un parc de odihnă pentru cetățenii orașului Buhara. În apropierea fostei reședințe se află un bazin de înot și dintr-un pavilion care domina acest bazin emirul obișnuia să-și aleagă partenera pentru noapte dintre cele patru soții și patru sute de concubine ale sale care trebuiau să facă baie goale la ora fixată pentru ca el să facă alegerea. Pînă cînd a fost răsturnat în 1920, emirul punea pe vizirii săi să străbată diferite regiuni în lung și în lat, luînd cu forța de la părinți pentru haremul său orice fetiță care la vîrsta de opt-nouă ani promitea să devină frumoasă mai tîrziu.

Cîmpiile roditoare din jurul Buharei sînt patria oilor karakul. Turmele din Afganistan și cele din Africa de Sud-vest, singurele regiuni importante pentru creșterea oilor karakul în afară de Uzbekistan, provin din oaza Buhara. Fiecare gospodărie din regiunea Buhara are oi karakul din care în prezent există în Uzbekistan aproximativ 13.000.000 iar pînă în anul 1965 numărul lor se va ridica la 20.000.000. Ultima vizită din programul meu la Buhara a fost la fabrica de prelucrare a pieilor de karakul — cea mai mare din lume — unde aceste piei sînt prelucrate pentru piața mondială. Tocmai erau în curs lucrările pentru darea în folosință a mai multor ateliere noi, în vederea începerii sezonului intens pentru prelucrarea pieilor — cam la sfîrșitul lunii martie. La Samarkand am vizitat institutul pentru creșterea oilor karakul, unic în lume ca sursă de informații din cele mai interesante cu privire la oile karakul și perspectivele de viitor a creșterii acestora.

W. G. BURCHETT

Tinere uzbece

Transportul și ambalatul bumbacului este mecanizat

Vederea intrării de la Universitatea Ulug-Beg din Samarkand

DE 15 ANI...

Pe o insulă mică din largul golfului Manilla, doi soldați japonezi continuă de 15 ani... cel de al doilea război mondial.

În perioada războiului, cînd japonezii au invadat Filipinele, celor doi soldați le-a fost dat ordinul să apere această insulită cu orice preț, pînă la ultimul glonte. Insula fiind izolată și foarte mică, cei doi apărători ai ei au fost „uitați" acolo așa că vestea capitulării Japoniei și a sfîrșitului războiului nu le-a parvenit la timp.

Fiind descoperiți mai tîrziu, guvernul Filipinelor a trimis în repetate rînduri emisari pentru a-i soma pe întîrziații ocupanți să se predea. Șapte din acești emisari au fost uciși de cei doi soldați care, se pare că mai dispun încă de muniție suficientă pentru „apărarea" insulitei.

Autoritățile filipineze au elaborat recent un plan năstrușnic pentru „eliberarea" pașnică a insulei respective. Cu concursul guvernului de la Tokio vor trimite un batalion de soldați japonezi spre insulă care să anunțe prin megafon celor doi combatanți întîrziați „victoria Japoniei asupra dușmanului", pentru a-i determina în sfîrșit să depună armele...

O chitanță sui generis

Cu prilejul unei licitații ce a avut loc recent la New York, Biblioteca Carnegie din acest oraș a achiziționat, contra 5.500 dolari, un document ciudat intitulat „Adeverință de primire pentru Palestina".

Documentul e datat din 30 iunie 1920 și a fost întocmit cu prilejul predării Palestinei (dobîndită de Anglia după primul război mondial) unei administrații civile engleze, de către Administrația militară britanică. El e scris pe o coală oficială, purtînd antetul „Cartierul general al teritoriului inamic, Administrația (Sud) Ierusalim". Textul său e următorul:

„Adeveresc prin prezenta de a fi preluat de la generalul maior Sir Louis Bols o Palestină completă".

Urmează semnăturile ministrului de interne al Angliei din acea vreme și a primului înalt Comisar britanic pentru Palestina, Sir Herbert Samuel, precum și sigiliul Marii Britanii.

...Dacă pentru colecția de documente rare a Bibliotecii Carnegie din New York această chitanță, sui generis, constituie o achiziție interesantă, pentru posteritate ea va servi, fără îndoială, drept mărturie a concepției colonialiștilor despre un teritoriu ocupat.

In stînga: Francesca, purtînd în medalion portretul fiului său asasinat; în dosul barelor, ucigașii

Cazul Salvatore Carnevale

În Sicilia se desfășoară un proces care atrage atenția opiniei publice italiene. E procesul a patru bandiți care fac parte din asociația criminală, cunoscută sub numele de Maffia. Această „Maffie", cunoscută de sute și sute de ani, a devenit instituție secretă în slujba burgheziei, o unealtă a ei în acțiunea de reprimare a mișcării muncitorești. Cei patru bandiți care se află în spatele gratiilor au asasinat cu cîțiva ani în urmă un tînăr sindicalist: Salvatore Carnevale.

Unul din inculpați, Giorgio Panzeca, se află la cel de-al treisprezecelea proces de „omucidere premeditată"! În primele douăsprezece a fost însă achitat din lipsă de „martori oculari" și de „probe". Aceasta se explică prin teama celor ce știau cîte ceva despre asasinate de a se prezenta în fața justiției pentru a nu fi judecați mai apoi de un tribunal mai puternic: „tribunalul" Maffiei. În legătură cu aceasta subliniem că între 1944—1959, Maffia a comis 520 de asasinate, dintre care numai un singur caz a putut fi adus în fața justiției!

De data aceasta lucrurile nu au mai putut fi mușamalizate. Ele au fost însă tergiversate cît s-a putut mai mult.

Dar iată faptele, așa cum sînt relatate de publicația franceză „Paris-Match". În 1951, Salvatore era muncitor pe plantațiile de măsline ale prințesei Notarboartolo. Pentru a putea să impună respectarea drepturilor muncitorilor, Salvatore a fondat Camera de muncă din Sciara. Muncitorii cereau 60% din recoltă, iar restul de 40% să revină proprietăresei care nu venea pe domeniul ei decît o dată pe an, la strîngerea recoltei. Regula, pînă atunci, era ca procentul să fie de 6 la 4 în favoarea prințesei. Un an mai tîrziu, Salvatore a luat conducerea unei acțiuni locale pentru ocuparea pămînturilor nelucrate. A fost arestat și aruncat în închisoare. Cîteva zile după aceea, mama sa l-a întîlnit pe unul din șefii locali ai Maffiei:

— Spune-i fiului dumitale să se lase de istoriile astea... Dacă se astîmpără va avea cîte măsline poftește, fără să fie nevoit să lucreze.

— Fiul meu, a răspuns Francesca, mama lui Salvatore, poate lucra opt zile și să mănînce o singură dată...

— Spune-i să se astîmpere. Dacă nu...

În 1955 Salvatore a organizat o grevă la mînele la care lucra cîte 11 ore pe zi și era plătit mai puțin decît prevedea tariful. Salvatore și tovarășii lui cereau ca ziua de muncă să fie de opt ore.

Cîteva zile după organizarea grevei s-a întrunit „tribunalul" Maffiei. A doua zi dimineața Salvatore a fost găsit mort. Poliției din Sciara i-au trebuit 11 zile pentru ca să anunțe crima autorităților din Palermo. Nimeni nu voia însă să înregistreze acuzația de asasinat pe care mama lui Salvatore o aducea Maffiei. Doi ani lucrurile s-au tărăgănat. Abia în 1957 Curtea de Casație a ordonat să se transmită dosarul Tribunalului din Santa-Maria di Capue „pentru a evita ca ordinea publică să fie grav tulburată, ceea ce ar fi fost posibil dacă procesul s-ar desfășura la Palermo". Au mai trecut apoi doi ani pînă cînd procesul a fost pus pe rol la Santa-Maria și apoi încă un an pentru „completarea datelor". Acum procesul a început.

Și procesul a putut în sfîrșit începe pentru că muncitorii, organizați altădată de Salvatore în acea Cameră de muncă, au venit și au făcut zid în jurul mamei lui Salvatore pentru a o apăra.

— Noi sîntem cu tine, Francesca, i-au spus oamenii. Vom vorbi.

Faptul că în Sicilia oamenii au început să „îndrăznească" să acuze Maffia, constituie un semn al slăbirii poziției Maffiei, această instituție criminală aflată azi în slujba burgheziei.

Faptemici DIN LUMEA LARGĂ

NEVASTA „STANDARD" „MADE IN S. U. A."

Profesorul John Scott Lond de la Universitatea din Louisville (S.U.A.), dă sfaturi tinerilor americani care vor să-și întemeieze o familie, cum să-și aleagă viitoarea soție.

Pentru ca o căsătorie să fie reușită, spune el, logodnicul trebuie să-și examineze logodnica și să acorde un punctaj anumit pentru diferitele ei calități. Dacă logodnica e perfectă ea trebuie să întrunească 100 de puncte repartizate precum urmează: 40 pentru frumusețe, 15 pentru calitățile dovedite la bucătărie, 15 pentru șiretenie în domeniul financiar, 15 pentru pricepere la diverse reparații gospodărești, 15 pentru gusturi comune (fotbal, filatelie, automobil, etc.)

Se poate pune problema căsătoriei, spune profesorul, începînd cu un total de 74 de puncte.

Observați desigur că, după prescripțiile onorabilului profesor universitar din Louisville, ajunge ca o viitoare soție americană „perfectă" să fie în primul rînd frumoasă, să se priceapă la afaceri, să coasă un nasture și să facă o mîncare. Cît privește calitățile sufletești, cultura, inteligența, ce importă ?!

Iată așadar o rețetă după toate tipicurile modului de viață american, care asigură o nevastă „standard" ușor... preschimbabilă, conform canoanelor aceluiași mod de viață american...

MAREA RĂMÎNERE ÎN URMA A „MICII EUROPE"

„Centrul pentru cercetări europene" de pe lîngă Universitatea din Lausanne a dat recent publicității un raport privitor la situația din țările Europei occidentale, membre ale „pieții comune", în ce privește pregătirea științifică și promovarea cadrelor tehnico-științifice, raport din ale cărui date reiese că această situație nu e din cele mai... roze.

Iată cîteva din aceste date: Dintr-o populație de 165 milioane de oameni a celor șase țări ale „comunității europene", numai 600.000 se pot bucura de o pregătire superioară; la 100.000 de locuitori din respectivele țări ies anual numai 7 ingineri; numărul inginerilor și tehnicienilor care absolvă într-un an institutele din aceste țări este de 6 ori mai mic decît în Uniunea Sovietică; numai o treime din numărul total al studenților din cele șase țări „mic europene" se îndreaptă spre o pregătire științifică și tehnică (în U.R.S.S. proporția este de peste jumătate, iar în S.U.A. de numai o cincime).

Pe lîngă date globale, raportul mai cuprinde și o serie de date privitoare la fiecare din cele șase țări în parte. Spicuim cîteva din ele:

În Franța promovează în prezent mai puțini ingineri decît în 1929, faimoasa Școală politehnică din această țară acordă anual doar 250 de diplome, adică tot atîtea ca și în anul 1900.

Federația vest-germană a inginerilor și tehnicienilor anunța la sfîrșitul anului trecut că 45.000 de cereri pentru ingineri au rămas nesatisfăcute. În Italia numărul inginerilor a crescut din 1951 pînă în acest an numai cu 3 la sută. Dintr-o statistică alcătuită în Belgia reiese că din 200 de firme industriale, numai 130 dispun de personal tehnic calificat și că numărul tehnicienilor cu diplome universitare este în general foarte redus.

După cum recunoaște chiar raportul amintit cauzele acestei situații trebuie căutate în primul rînd în condițiile în care funcționează institutele superioare de învățămînt și care le fac inaccesibile maselor largi de tineri lipsiți de mijloace materiale. Chiar fostul președinte al „Comunității europene a cărbunelui și oțelului", una din organizațiile „mic europene", se plîngea recent că în cele șase țări ale „pieții comune", jumătate din copii muncitorilor și țăranilor încetează să frecventeze școlile după ce termină primele clase ale cursurilor elementare, că numai unul din cinci copii merge la școli secundare și abia cinci la sută continuă să învețe după ce au împlinit vîrsta de 18 ani.

REȚETA UNEI „CAPODOPERE"

Se ia un manechin drăguț precum și patru porci, de ale căror cozi sînt legate pensule pentru pictat.

Se ia de asemenea o motocicletă, o cantitate oarecare de floricele, aproximativ 45 de litri de frișcă, pește, sare și viermi.

Toate acestea se așează, în compartimente separate într-o baie mare.

Deasupra lor, în așa fel ca să acopere toată baia, se întinde o pînză uriașă.

După cîtva timp pînza trebuie ridicată cu grijă pentru a nu aduce daune „capodoperei" care s-a creat pe spatele ei.

O astfel de rețetă a dat „pictorul" suprarealist Salvador Dali, atunci cînd a explicat „procesul creierii" ultimei sale „opere", intitulată în strictă concordanță cu conținutul: „Haos și creațiune".

Deoarece nu ne îndoim că aportul cel mai mare la realizarea „capodoperei" l-au adus cei patru porci — singurii înarmați cu instrumente de pictat — tabloul nu poate fi altceva decît o... porcărie.

DE PRETUTINDENI...

CEL MAI ÎNALT sat din lume se află pe platoul bolivian, la 4598 m. peste nivelul mării. „Concurentul" său cel mai serios o mică așezare în Tibetul apusean, este cu 5 metri mai jos.

●

PIELE ROȘII din regiunea Grand River au luat hotărîrea să vîndă unor puteri străine terenurile lor, exceptînd în mod expres Statele Unite și Canada. Căpeteniile au motivat aceasta prin faptul că aceste două state au nesocotit prea des acordurile încheiate de ei cu indienii.

●

PENTRU prima oară în practica mondială, la uzina Azovstal (Ucraina) operațiunile unui furnal înalt vor fi comandate de o mașină de calculat electronică.

●

ÎN U.R.S.S. s-a interzis vînarea tigrului de Ussuri, animal devenit rar în taigaua Extremului Orient. În prezent Extremul Orient Sovietic posedă 56 tigri din această specie.

●

EDITURA științifică „Sovietskaia Enciclopedia" a publicat în cursul ultimelor zece ani 20 opere enciclopedice cu un tiraj global de 20 milioane exemplare. Pentru viitorii trei ani sînt prevăzute alte cinci opere, printre care o enciclopedie filozofică, o mică enciclopedie chimică și o lucrare amplă cu titlul „Arta în lume".

●

ULTIMELE date statistice arată că în anul 1958 media vieții în R. Cehoslovacă a crescut la 67,2 ani pentru bărbați și la 72,3 ani pentru femei. În comparație cu 1938, media vieții a crescut în Cehoslovacia cu 12 ani la bărbați și cu 13 ani la femei.

●

MIGUEL ARVIZU a apărat cu cinste onoarea și culorile echipei masculine de baschet a Ministerului flotei maritime din Mexic. După un timp însă a fost

nevoit să părăsească echipa, deoarece ...a născut un copil!

Roza Maria dei Carmen Arvizu, acesta este numele adevărat al femeii care s-a dat drept bărbat pentru a obține astfel un post în cadrul Ministerului flotei maritime din Mexic.

●

ÎNTR-O peșteră din Caucazul central s-au descoperit 10 topoare de piatră, unelte de tăiat și fosilele unor animale din epoca cuaternară (un tigru-leu, un rinocer, un urs de cavernă, un bou sălbatic, etc.) animale care constituiau vînatul omului preistoric.

Această descoperire constituie una din mărturiile cele mai vechi ale culturii umane, găsită în U.R.S.S.

●

TRADIȚIONALELE cuvinte pe care le rostește ofițerul stării civile tinerelor perechi ce hotărăsc să meargă împreună pe drumul vieții, au fost întelese de soția sportivului E. Kliay în mod foarte

propriu. Cuvintele respective sînt: **„Să nu vă părăsiți unul pe altul nici în fericire, nici la nevoie".** Credincioasă legămîntului făcut, soția lui și-a urmărit soțul pe jos, cu bicicleta sau cu automobilul, pe traseul Paris—Strassbourg, în cursa de marș pe care a cîștigat-o soțul ei.

●

LA CÎȚIVA kilometri de localitatea Agadîr, unde a avut loc recent marele cutremur de pămînt s-au descoperit, răspîndite pe o întindere de numai 800 m. 14 microcratere dispuse în formă de zig-zag, avînd fiecare un diametru de 2 m. și 20—30 cm. adîncime.

Microcraterele sînt legate între ele prin niște fisuri, din care iese un lichid care provoacă ori înghețarea suprafeței, ori răspîndirea unui nisip foarte fin. Imediat după cutremur din aceste fisuri a țîșnit apă caldă.

●

ÎN 1965, combinatele chimice din Uniunea Sovietică vor livra agriculturii 31 milioane tone îngrășăminte minerale. Pentru a transporta dintr-odată această cantitate ar fi nevoie, potrivit calculelor oamenilor de știință de peste 10 mi-

lioane autocamioane de trei tone. Să ne închipuim că toate aceste mașini ar fi eșalonate într-un singur rînd! Ei bine, coloana de mașini s-ar întinde de la Pămînt la ...Lună!

●

ÎN APROPIEREA localității Kadan din R. Cehoslovacă se va ridica cel mai înalt coș de fabrică din Europa. Termocentrala ce se va construi aici va avea un coș înalt de 198 de metri.

●

ÎN JAPONIA au fost recent din nou sporite taxele universitare. În prezent, numai taxa de înscriere într-un institut superior de studiu echivalează cu salariul pe un an al unui muncitor japonez bine plătit.

Iată un pegas — cal înaripat — ornament inspirat din mitologia greco-romană. El împodobește partea cealaltă a fragmentului de coif, unde se găsește capul de mistreț.

MĂRTURIILE UNEI CULTURI MILENARE

(Urmare din pag. 1-a)

ale templelor antice. Vestea despre milenarele monumente arhitectonice, inscripțiile greco-romane și numeroasele statui de marmoră și de bronz ce se găseau la tot pasul se dusese departe peste hotare, Constanța devenind un puternic punct de atracție pentru „colecționarii" de antichități și agenții muzeelor europene. De aici s-au îmbogățit cu numeroase obiecte de valoare colecțiile publice și particulare din Londra, Paris, Viena și Constantinopol. De asemenea, multe din blocurile fasonate și statuile găsite fuseseră folosite la împodobirea unor clădiri.

Încă din 1879 s-a făcut o improvizare muzeală la conacul prefectului, iar peste cițiva ani Mihail Kogălniceanu a înjghebat o colecție la locuința sa de vară de lîngă far. Cu timpul, așa-zisul muzeu a fost „mutat" mai întîi la gimnaziul „Mircea cel Bătrîn", apoi pe terasa primăriei și în cele din urmă în anexa Cazinoului...

Însă, un adevărat lăcaș de cultură — un muzeu arheologic în adevărata concepție a cuvîntului, pus la dispoziția maselor, a luat ființă la Constanța acum trei ani, și oricine-i străbate sălile găsește aci mărturii din viața strămoșilor noștri. Pentru prima oară în istoria Constanței, vechiul Tomis, cu zidurile, apeductele ,străzile și edificiile din antichitate, palatele cu mozaic, portul și galeriile subterane sînt cercetate în mod științific.

Necropolele Tomisului

In prima sală a muzeului se poate vedea o hartă formată din plăci de ghips care ocupă un întreg perete. Becuri de diverse culori marchează centrele arheologice descoperite în regiune, grupate după orînduirea din care au făcut parte. Astfel, cu prilejul cercetărilor de anul trecut și din anul acesta s-au găsit peste 100 de morminte antice în care se afla un bogat material: numeroase podoabe de aur, de sticlă, multe monede, cu ajutorul cărora s-au putut data mormintele, precum și o ceramică necunoscută pînă acum. De asemenea, s-au găsit coșciuge de lemn conservate în întregime, cu scîndurile intacte, avînd pe ele diverse gravuri precum și casete pentru bijuterii din lemn de trandafir și mahon, cu broaște și chei de bronz. Acestea sînt în curs de studiu și vor fi expuse la vară într-o sală specială a muzeului, cu prilejul reorganizării lui. In ceea ce privește mozaicul găsit în toamna anului trecut, toată iarna s-a lucrat la dezgroparea lui. In momentul de față, pe o suprafață de 1.000 m. s-a degajat grosimea pămîntului de la o înălțime de 5 m. pînă la 50 de centimetri, urmînd ca și acest pămînt să fie în curînd scos.

O corabie romană în Delta Dunării

Anul trecut în timp ce drăgile curățau canalul Zătoane dintre Sf. Gheorghe și Lacul Razelm, muncitorii au descoperit la 3 m. adîncime numeroase bucăți mari de lemn înnegrit și cioplit. Fiind chemați la fața locului cercetătorii de la Muzeul de Arheologie, aceștia și-au dat imediat seama că este vorba de o piesă prețioasă. Au fost scoase la lumină numeroase trunchiuri de stejar, groase de 40—50 cm. și cu o lungime de aproximativ 10 m. Adunîndu-se bucată cu bucată s-a putut reconstitui o corabie romană care pe semne s-a împotmolit aici. S-au găsit coastele corăbiei, părți din podea și diverse fragmente componente ale vasului. Cel mai important obiect descoperit în mîl este însă un scripete cu două roți mari de lemn, scripete care servea la ridicatul și coborîtul pînzelor. El este în stare aproape intactă. atît axul cît și roțile, cămașa și cuiele, fiind toate din lemn. Această corabie reprezintă o importanță deosebită fiind o raritate pentru locurile unde s-a găsit, deoarece arată procesul de creștere a Deltei. corabia fiind un vas marin cu o vechime de aproximativ 2000 de ani, pînă în prezent nedescoperindu-se decît încă două de acest fel, și anume una la Marsilia și alta la Messina.

Fildeși de mamut de 3 metri lungime

La 15 km. de Constanța, la Poarta Albă, unul din muncitorii care săpa pentru a scoate pămîntul necesar unei fabrici de cărămidă a lovit la un moment dat cu tîrnăcopul în ceva tare. S-a mirat, deoarece de jur împrejurul său era numai loes curat, și a chemat la fața locului pe un tehnician, care observînd că este vorba de niște oase foarte mari a oprit imediat lucrul și a înștiințat telefonic Muzeul. O echipă de arheologi a constatat că la adîncimea de 12 m. se aflau îngropate oase de mamut. Săpîndu-se cu atenție au fost scoși afară o pereche de colți de mamut lungi de aproape 3 m. ce se aflau îngropați unul peste altul. Tot aici s-a găsit o coapsă de mamut, resturi fosile de la un rinocer lînos și, de asemenea, oase de la un cal sălbatic și de la un bour. Cercetătorii examinînd cu atenție fosilele au ajuns la concluzia că ele au vechime de 40.000 de ani. Aduse la muzeu, aici s-a procedat la tratarea lor fizică și după aceea cei doi fildeși uriași au fost expuși în sălile muzeului, ei fiind niște exemplare unice pentru sud-estul Europei. Se preconizează continuarea cercetărilor la Poarta Albă, în măsura în care săpătura va ajunge la nivelul celor 12 m. adîncime.

Apeductele antice

Pînă în prezent în Dobrogea s-au descoperit 40 de apeducte din antichitate care serveau la captarea apelor freatice. Conducerea muzeului (director V. Canarache), cu sprijinul organelor de partid și de stat din raionul Negru Vodă, a încercat refolosirea parțială a instalațiilor de acum 2.000 de ani pentru irigarea ogoarelor. Cu prilejul săpăturilor din comuna Potîrnichea și capul lacului Limanu s-au descoperit sistemele cu care anticii captau apele freatice, dispărute astăzi, și s-au găsit la o adîncime de 10 m cisternele de acumulare construite din blocuri de piatră, legăturile dintre acestea și conductele de olane. Cu timpul acțiunea de refolosire a instalațiilor milenare va cuprinde toate cele 40 de apeducte descoperite în regiune.

★

N-au trecut decît cîteva luni de cînd a fost descoperit imensul mozaic antic din Piața Ovidiu din Constanța și iată că aflăm noi vești îmbucurătoare de la colectivul de cercetători ai Muzeului Regional de Arheologie. De astă dată este vorba despre obiecte ce ne aduc mărturii prețioase cu privire la înaintata civilizație a strămoșilor noștri, acum putîndu-se face o mai justă apreciere a dezvoltării societății de pe aceste meleaguri din epoca dinaintea cuceririi romane, fiind vorba de secolele III—II înaintea erei noastre.

Și de astădată un merit deosebit în ultimele descoperiri îl au oamenii muncii din regiune, care înțelegînd că îndeplinesc o importantă sarcină patriotică, iau parte cu dragoste la salvarea monumentelor antice pe care le găsesc îngropate în pămînt.

Operele artistice păstrate la Muzeul de Arheologie din Constanța au fost făurite cu o deosebită măiestrie de către strămoșii noștri de acum cîteva mii de ani, toate avînd valoarea prețioasă a unor adevărate file din istoria nescrisă a trecutului poporului nostru. Descoperirile recente de la Cumpăna și mai ales coifurile găsite în necropola Durostorumului, centru care în vechime a jucat un mare rol în viața economică, politică și artistică a Sciției Minor, constituie o mărturie vie a valorilor artistice provenite din antichitate.

Simion SAVEANU

Statuie din marmoră din epoca romană, secolele II—III, era noastră.

Dyonisos copil. Statuietă de tip Tanagra, găsită la Mangalia, pe teritoriul fostei cetăți antice Callatis.

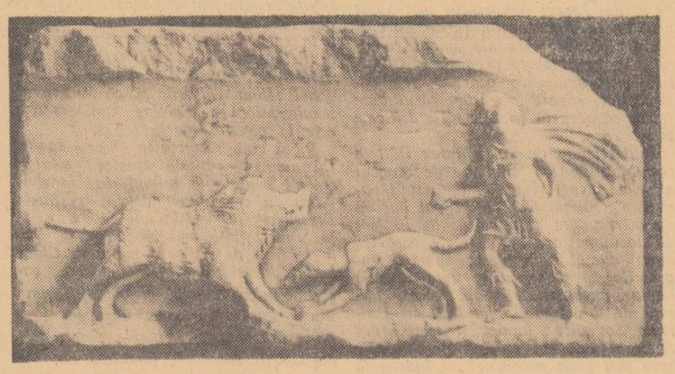

Diana la vînătoare. Basorelief din marmoră, descoperit la Callatis. Este din secolul I, era noastră.

Friză din marmoră descoperită la Istria. Are o vechime de peste 2.300 de ani și reprezintă pe Nike, conducînd o bigă.

Pluton, Proserpina și Ceres. Basorelief din marmoră, din secolele II—III, găsit la Palazu, Constanța.

MAGAZIN MEDICAL

Locuința noastră

In locuință ne petrecem peste jumătate din viața noastră (o bună parte din timp lucrăm în localurile instituției sau întreprinderii noastre). De aceea, preocupările pentru condițiile igienice ale iluminatului, încălzirii și aerisirii locuinței trebuie să fie mereu prezente în mintea noastră.

După cum se știe, iluminatul are o mare influență asupra vederii și stării noastre nervoase, determinînd o creștere sau o scădere a capacității de muncă și favorizînd sau inhibînd diferite procese ale sistemului nervos central. Lumina naturală pătrunde în locuințe prin ferestre, sub formă de raze solare directe, în special ca lumină împrăștiată. De multe ori însă razele solare și lumina în general sînt împiedicate să pătrundă în locuințe și chiar instituții datorită lipsei de grijă pentru curățenia geamurilor. Perdele și draperii groase împiedică pătrunderea luminii sănătoase a soarelui în camere.

In cazul iluminatului artificial, prin electricitate, este important de obținut o repartizare uniformă a luminii și de evitat ca razele filamentului incandescent al sursei de lumină să cadă pe ochi. In general se poate spune că iluminatul artificial trebuie să fie combinat: o iluminare generală care uniformizează mediul și o sursă locală pentru executarea unei anumite activități la birou.

Temperatura medie a aerului din locuințe trebuie să fie de 18—19 grade. Variațiile zilnice de temperatură în locuințe nu trebuie să depășească, pentru clădirile cu încălzire centrală, 2—3 grade, iar pentru cele încălzite prin sobe 4—5 grade. In aceste condiții, omul îmbrăcat obișnuit nu simte diferența de temperatură și, ceea ce este mai important, sînt evitate schimbările bruște de temperatură, care influențează în mod nefavorabil reactivitatea și capacitatea de apărare a organismului.

După cum se știe, în locuințele închise, aerul se poate strica sub influența diferiților factori, devenind periculos pentru om. De aceea este necesară schimbarea permanentă a aerului din locuință. Schimbul de aer din încăperile închise și aerul din afară se face în mod obișnuit prin ventilația naturală, grație porilor din materialele de construcție și prin crăpăturile ferestrelor și ușilor. Cînd toate aceste condiții nu sînt îndeplinite, aerul este impur și influențează în mod negativ asupra dispoziției, capacității de muncă și, în timp, asupra sănătății oamenilor. Sînt cunoscute relele copiilor ținuți mult timp în locuințe întunecate, închise, fără suficient aer și soare. Aerisirea naturală trebuie să fie o preocupare permanentă pentru asigurarea unor condiții igienice în locuințe. In anumite condiții, îndeosebi în instituții publice, se utilizează ventilația artificială, care asigură accesul unui aer curat, încălzit și umed și nu tulbură condițiile favorabile de termoreglare a organismului.

Și acum o ultimă condiție importantă pentru sănătatea noastră: locuința trebuie întreținută în condiții perfecte de igienă. Instalațiile de apă și lumină trebuie reparate la timp pentru a nu se ajunge la deteriorări care în cele din urmă influențează negativ starea sănătății noastre. Deasemenea, nu putem privi cu dezinteres existența unor pereți înegriți care împiedică difuzarea clară a luminii.

De cîte ori o încăpere utilizată în comun de mai mulți locatari devine locul cel mai murdar din apartamentele respective, numai pentru motivul neînțelegerii juste a interesului lor comun și personal?

Zi de zi crește numărul locuințelor igienice, puse la dispoziție de statul nostru democrat-popular. Acestea, ca și locuințele actuale pe care le putem utiliza în măsura în care le întreținem cît mai bine, trebuie să fie obiectul preocupării noastre permanente de igienă.

Dr. A. P.

Izotopii radioactivi în slujba apărării sănătății

Una dintre ultimele folosiri ale izotopilor radioactivi este studierea și distrugerea insectelor transmițătoare de boli. Se știe în toată lumea că țînțarul este singurul transmițător al malariei, iar musca este insecta care ajută la răspîndirea dizenteriei, a diareelor de vară, holerei, febrei tifoide, turberculozei, dalacului, poliomielitei etc.

„Marcîndu-se" anumite insecte cu izotopi radioactivi — operație care se face crescîndu-se larvele de muscă în soluții cuprinzînd fosfor 32 radioactiv — și urmărindu-se, cu ajutorul contorilor de depistare a radiațiilor radioactive (contorul Geiger-Müller), seria de răspîndire a insectelor marcate cu fosfor 32 radioactiv, s-a observat că musca poate zbura pînă la o distanță de 13,6 km, atingînd viteza maximă de 32 km. Aceste experiențe au fost făcute într-un oraș din Crimeea.

In lupta pentru distrugerea insectelor s-au făcut experiențe de tratare a diferitelor reziduri alimentare sau menajere cu resturi de dezintegrare nucleară.

Rezultatul a fost distrugerea completă a insectelor adulte, precum și a microbilor diferitelor boli,

Ce trebuie să știe cei care îngrijesc bolnavii

Care sînt regulile pe care trebuie să le cunoască cei care îngrijesc bolnavii?

In caz de apariție a simptomelor oricărei boli, prima măsură care trebuie luată este așezarea bolnavului în pat. Acest lucru este ușor de realizat cu adulții bolnavi, dar mai greu de îndeplinit cu copiii, care sînt zburdalnici. Statul la pat are o mare importanță, fiindcă în acest fel organismul se pune în repaus, necheltuind energie de prisos, folosind în lupta împotriva bolii forțele pe care le are.

Pe cît se poate bolnavul trebuie să stea într-o cameră separată, iar patul să fie așezat astfel încît să putem circula în jurul lui din trei părți.

In camera bolnavului nu trebuie niciodată să fie prea cald, temperatura nedepășind 19°; trebuie să fie liniște, să se asigure aerisirea. Bolnavul să nu fie asaltat de rude și cunoscuți cu vizite.

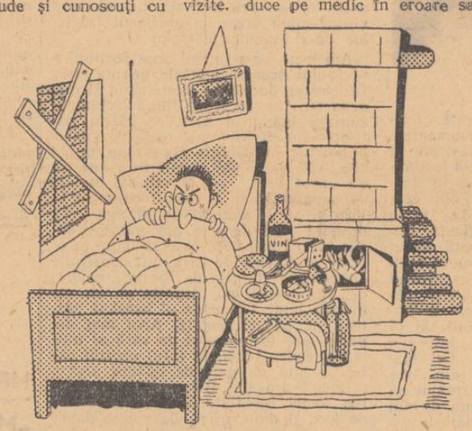

Bolnavului trebuie să i se ia și să i se noteze corect temperatura, și anume la ora 8 dimineața și la ora 5 seara. Numai în caz de frison se va lua temperatura din nou.

Alimentația bolnavului are o mare importanță. Dacă bolnavul nu a fost încă văzut de medic, se recomandă să nu i se dea decît lichide sau zeamă de fructe, iar dacă regimul a fost prescris, el trebuie respectat întocmai.

Administrarea medicamentelor trebuie să se facă în dozele prescrise de medic, nici mai mult nici mai puțin, și în intervalele prevăzute de acesta.

Dacă bolnavul nu a fost încă văzut de medic, nu-i administrați nici un medicament, fiindcă altfel puteți modifica tabloul bolii și induce pe medic în eroare sau chiar îl puteți face rău bolnavului.

Diagnosticul bolnavului se pune de multe ori și după aspectul urinei, al sputei, al vărsăturilor și al scaunului. Acestea trebuie păstrate pentru a fi arătate medicului.

Rufăria de pat și de corp a bolnavului, indiferent de boala avută, trebuie păstrată separat și spălată separat.

Dr. Dimitrie NANU

Fapte de neiertat!

Intr-un articol publicat în revista sud-africană Santa-Magazine **în ianuarie 1960, au fost arătate rezultatele unor cercetări asupra subnutriției copiilor din Africa de Sud. Din aceste cercetări, care au fost conduse de Facultatea de Medicină a Universității din Natal și de Comitetul Consultativ Național pentru studiul nutriției, reese că a treia parte din copii de origine neeuropeană născuți în Africa de Sud (negri și indieni), mor prin subnutriție înainte de a împlini vîrsta de un an; din restul de două treimi foarte mulți copii mor deasemenea din cauza alimentației insuficiente.**

Hrana insuficientă și de calitate necorespunzătoare unei dezvoltări normale, determină la acești copii apariția unei boli numită kwashiorkor sau malnutriția malignă.

După părerea multor experți medicali, nu există în lume nici o boală care să poată fi prevenită atît de ușor și cu un preț atît de redus. Laptele smîntînit constituie un aliment-medicament ideal pentru preîntîmpinarea apariției acestei boli. Suma cheltuită pentru spitalizarea și înmormîntarea unui copil atins de această boală ar putea fi folosită pentru alimentarea cu lapte smîntînit a unui mare număr de copii. Spitalizarea și tratamentul unei victime a malnutriției maligne ar costa o liră și 10 șilingi pe zi. Cu această sumă ar putea fi hrăniți trei copii mici timp de o lună.

După autorul articolului publicat în revista citată mai sus, laptele nu lipsește în Africa de Sud. Astfel, în anul 1959 au fost vărsate în rîul Rane 370.000 de galoane de lapte smîntînit (circa 1.700.000 l), deoarece producătorii nu au găsit cumpărători.

Așadar, în loc să se găsească o modalitate omenească pentru salvarea vieții a zeci de mii de copii, producătorii din Africa de Sud preferă să distrugă surplusul de lapte din motive ușor de înțeles, dacă ne gîndim la legile economice care guvernează sistemul capitalist.

Dr. A. D.

Carnetul psihologului (V)

Răducu a devenit explorator

Pe la patru luni, Răducu își descoperă mîinile. Această descoperire are caracterul unei adevărate revoluții. Mai tîrziu, cînd va face studii înalte, Răducu va afla că tocmai mîna l-a zmuls pe om din rîndul animalelor necugetătoare. Dar și acum este destul de mare pentru a se putea folosi de acest nou instrument de cunoaștere și acțiune.

Apreciind această nouă situație, psihologii vor afirma că mîna lui Răducu a devenit un organ analizator. Noi însă vom spune, mai simplu, că Răducu a devenit explorator.

— Explorator? Sînt mama unui asemenea căutător de noi orizonturi?

— Da, tovarășă! Este drept că universul în care va acționa exploratorul este restrîns, suprafața acestui teritoriu confundîndu-se cu cea a patului, care nici el nu este prea mare, sau cu grupul pe care copilul îl face cu un adult sau altul. Dar ce imens și fascinant este acest univers pentru acela care-l explorează întîia oară. Răducu își cercetează întîi propriile mîini. Apoi descoperă pereții patului, cearșaful, plapuma, hainele mamei, propriile sale scutece. Tot ce poate fi atins în micul univers va primi, fără întîrziere, mîngîierea nerăbdătoare și caldă a mîinii de copil.

Peste numai o lună are loc o nouă revoluție și mai însemnată decît prima: mîna se perfecționează, dîndu-i posibilitatea lui Răducu să apuce obiectele. Apucarea este un act foarte complicat, ce împletește în cadrul aceleiași acțiuni văzul și mișcarea. Nici privirea, nici mîna ce apucă nu sînt folosite la întîmplare, ci sînt coordonate, orientate spre un scop.

Așa începe Răducu să și afirme drepturile sale de om viu și mobil asupra obiectelor înlănțuite pe veci în nemișcare. Mișcările sînt încă izolate, fără continuitate. Dar Răducu, schimbîndu-le poziția în spațiu, arată că, departe de a fi un obiect pasiv, asupra căruia se exercită influența mediului, el primește această influență în mod activ, acționînd asupra mediului înconjurător.

Curînd sfera lui de acțiune se mărește considerabil, deoarece pe la 6 luni Răducu învinge în sfîrșit poziția orizontală. Șezînd, el și lumea stau față în față. Obiectele vor afla, prin intermediul unui șir de dureroase încercări, că au un stăpîn ce se vrea ascultat. Acum, mișcările nu mai sînt întîmplătoare. Răducu face din obiecte personajele unor acțiuni mai complexe: le mișcă, le lovește pe fiecare în parte sau pe unele cu altele. Mîinile își trec obiectele de la una la alta. Astfel, fiecare mînă și obiectul pe care-l manipulează sînt antrenate într-un adevărat lanț de mișcări. Repetarea acestor mișcări reprezintă în fond niște „exerciții" destul de complicate. Privind intens fiecare obiect, Răducu îl „studiază" cu multă grijă.

Posibilitatea de a apuca a îmbogățit mult experiența lui Răducu. Acum pătrund în micul univers din ce în ce mai multe obiecte nespus de atrăgătoare. Unele se supun poruncilor, altele se împotrivesc. Fiecare în parte și toate împreună te învață însă ceva: că nici la vîrsta de șase luni nu-ți este îngăduită pasivitatea și nemișcarea. Caracterul omenesc se făurește și se cucerește în acțiune, în strînsă întrepătrundere cu realitatea înconjurătoare.

Sen ALEXANDRU

Unchiul Pandele e în spital

Ce om și unchiul Pandele! Toți îin la dinsul.

Abea ostept să se întoarcă în atelier. Parcă-l aud: „Fănică, băiete, azi depășim iarăși norma".

Joi a fost vizită la spital. Au venit și de la fabrică și de acasă. Eram 11 cu toții. Fiecare îl întreba de sănătate și el răspundea tuturor. Cîțiva s-au așezat pe marginea patului. Florica, deși era tare gripată a ținut să-și vadă cumnatul. „Sandule, dă-te mai încolo să șed mai aproape de Pandele... hapciu"! Apoi către bolnav: „Ia zi mai că, penicilină îți face? Să ceri neapărat că e bună la ulcer. Și lui Nicu i-a făcut bine la congestie. Dar la analize cum ți-a ieșit?..."

Floricăi i-a plăcut din totdeauna medicina... se și pricepe!!

„Pandele — intervine meșteru Vîntu de la noi — s-a prăpădit bătrînul Alexandrescu. Mîine îl îngroapă. A avut cancer la stomac".

Anca Nicolau de la planificare întinde un borcănaș: „Ți-am adus o porție de musaca așa cum știu că îți place dumitale. Am făcut-o cu mîna mea. Mănînc-o fără grijă". Ca prin farmec au apărut pe noptieră toate bunătățile: friptură de pui, plăcintă cu carne, sarailie cu nucă...

„Nu ți-am adus mai multe că la ulcer nu face bine"...

Unchiul Pandele apucă să spună cîteva vorbe: „Săptămîna viitoare îmi dă drumul. M-au învățat ce să fac acasă. Mîncare cît puțin și de mai multe ori pe zi. Noaptea opt ore de somn, iar după-masă"...

Din vorbă în vorbă, timpul a trecut.

Pe coridor, sora ne-a atras atenția că pe jos, de jur împrejurul patului au rămas resturi. „Dar ea ce păzește aici, sau n-a mai ținut mătura în mînă" — scapă printre dinți, înciudată Florica. Bine că n-a auzit-o.

Duminică ne-am adunat iar cu toții la poarta spitalului. La trei fix ne-a dat drumul sus.

In fața ușii salonului ne aștepta medicul. Ne-a poftit pe toți în cancelarie. Ce să fie?... Nu s-o fi întîmplat ceva cu unchiul Pandele? Așteptam îngrijorați. In sfîrșit, glasul doctorului răsună calm:

„Dragi tovarăși, vreți să știți cum îi mai merge bolnavului Pandele Andrițoiu? Ei bine, este pe cale de vindecare. Cu toate acestea, vineri ne-a îngrijorat puțin. I s-a ridicat temperatura și a avut dureri la stomac. L-a părăsit și buna dispoziție. Acum toate au trecut, și peste cîteva zile va veni acasă. Dumneavoastră ați făcut însă cîteva greșeli și anume: cineva gripat, în loc să stea acasă a venit la spital. In noptieră am găsit după vizită alimente neindicate pentru bolnavul nostru — pe care le-ați adus fără să cereți avizul meu sau al sorei. I-ați comunicat vești neplăcute și l-ați obosit prea mult cu întrebările. Unul dintre vizitatori i-a prescris nu știu ce tratamente. Cu toate că bolnavul are încredere în noi, parcă s-a întristat atunci cînd i s-a spus că medicamentele recomandate de prieteni și familie nu îi sînt necesare".

Iar după o scurtă pauză: „Mă întrebați cum trebuie deci să procedați cînd vizitați un bolnav aflat în spital. Nimic mai simplu. In primul rînd, la bolnav să intre o singură persoană, iar vizita să nu dureze prea mult. Să nu fie obosit cu vorba și... atenție la vestile neplăcute. De alimente nu are nevoie. Vă mai rugăm să țineți seama de recomandările noastre pentru acasă. Este bine ca tratamentul din spital să fie urmat de o bună îngrijire la domiciliu. Și vă mai rog ceva. Să aveți toată încrederea în îngrijirea pe care o primește în spital"...

Am așteptat cu toții în holul de jos pînă s-a întors soția meșterului Pandele. Am citit imediat pe fața ei că doctorul avusese dreptate.

Dr. D. ABULIUȘ

TRICHINOZA

Boală pe care o găsim uneori și la oameni, deși cei mai mult se întîlnește la animale sălbatice (lupi, urși, porci mistreți) și la unele animale de pe lîngă casa omului (porci, șobolani, șoareci) este produsă de un parazit foarte mic „trichina" sau „trichinella spiralis". Înmulțirea acestor paraziți nu se face prin ouă, ca de obicei, ci prin pui vii. Puii din intestinul bolnavului trec în sînge și se răspîndesc în organism. Ajunși în mușchi, în jurul lor se formează un înveliș, dînd naștere la ceiace se numește „chist". In fiecare chist se găsește cîte o larvă care, fiind mai lungă decît învelișul, stă chircită în formă de spirală (de unde și numele).

Boala nu poate fi luată niciodată de la om la om și nici direct de la animal la om. De la animalele sălbatice, de pădure, boala poate trece la animalele de pe lîngă casa omului. In deosebi șobolanii sînt cei mai atinși de trichinoză și de la aceștia, porcii.

In prima săptămînă de boală atunci cînd parazitul se găsește încă în intestine, bolnavul se plînge de dureri în pîntece, vărsături și diaree. Spre sfîrșitul săptămînii, încep și fierbințeli mari, iar bolnavul se umflă treptat la față.

In cea dea a doua săptămînă, fierbințelile rămîn ridicate, capul se umflă și mai mult, bolnavul se plînge de dureri puternice de cap, asudă mult și, larvele ajungînd în mușchi, apar și dureri musculare.

In a treia săptămînă, din cauza intoxicării organismului, boala poate lua un aspect foarte grav sau, cei mai adese ori, să se restabilească rămînînd multă vreme cu durerile musculare.

Măsurile, pentru preîntîmpinarea unor asemenea îmbolnăviri, privesc în deosebi consumul cărnii de porc și preparatelor din această carne (slănină, cîrnați etc).

Carnea de porc rezultată din tăierile făcute în abatoare este controlată (cu ajutorul unor aparate măritoare „trichinoscoape").

Asemenea examene nu se fac însă, în multe locuri, și nici pentru porcii tăiați în gospodăriile particulare.

De aceia, carnea provenită din tăierile necontrolate, va trebui considerată drept o carne „suspectă" și nu va fi consumată decît bine fiartă sau bine friptă, nici odată „în singe".

Dr. SPIRU CONSTANTINESCU

Tehnica electronică și medicina

La expoziția inaugurată recent la Moscova de către Institutul științific de instrumente și echipamente medicale se pot vedea expuse o serie de noi aparate medicale, tehnice și electronice care vin mult în sprijinul depistării, diagnosticării sau al tratării unor boli.

Vă prezentăm cîteva din ele:

● Este cunoscut faptul că ultrasunetele se reflectă parțial la atingerea diverselor țesuturi sau a tumorilor canceroase. Pe această proprietate a ultrasunetelor se bazează și funcționarea noului aparat numit ecograf. Ecograful oferă posibilitatea obținerii unei imagini a contururilor organelor interne, făcînd astfel posibilă depistarea tumorilor și a altor inflitrații.

● Prin captarea și studiul biocurenților pe care le produce fiecare organ al omului, cu sprijinul unor aparate radioelectronice se poate cunoaște starea fiziologică a diferitelor organe ale omului și ale animalelor. Electrogastrograful de pildă, captează biocurenții din stomac la suprafața corpului omului. Cu ajutorul său medicii pot stabili pe baza gastrogramei unele diagnostice. Un alt aparat, electrocolograful, studiază biocurenții intestinului, pe care-i captează la suprafața corpului. In sfîrșit, electroencefalograful servește la studiul activității creierului. El poate fi folosit totodată pentru localizarea tumorilor și determinarea gradului anesteziei în timpul operației.

● Medicina folosește de multă vreme curent permanent de 50—70 volți pentru atenuarea unor dureri, pentru diminuarea excitabilității nervilor, supravegherea tulburărilor sistemului cardio-vascular, etc. Curentul alternativ se folosește pe scară și mai largă. Curenți de joasă frecvență sînt folosiți pentru gimnastica mușchilor, în cazurile cînd e necesară restabilirea respirației normale la un bolnav etc. Aparatul electronic „Impuls-58" permite încălzirea țesuturilor la o mare adîncime cu ajutorul curenților de înaltă frecvență. Cu ajutorul unui cîmp electric cu impulsii de foarte înaltă frecvență „Impulson 2", un alt aparat electronic, dă posibilitatea tratării cazurilor de hipertensiune în stadiile 1 și 2.

SPORT

PUNCTE DE VEDERE

Ce săptămînă!

Dacă de astă-dată mi-e imposibil să mă rezum la un singur subiect — vă rog să credeți că nu-i vina mea! De vină sînt sportivii noștri, care în ultimele zile ne-au copleșit literalmente cu o adevărată ploaie de succese în marile competiții internaționale.

În Austria, la turneul U.E.F.A., tinerii fotbaliști evoluează de o manieră entuziasmantă, amintind publicului și specialiștilor că juniorii romîni erau considerați acum 5-6 ani printre virfurile soccerului continental. Trebuie subliniată îndeosebi reconfortanta revanșă asupra formației franceze, care ne întrecuse în confruntările anterioare din Spania și Bulgaria.

Pe țărmul Bosforului, undeva, către Cornul de Aur, boxerii bucureșteni și-au adjudecat șapte din cele zece titluri puse în joc și o dată cu ele „Cupa orașului Istanbul", depășind categoric pe cei mai buni pugiliști din Bulgaria, Grecia și Turcia. Deși previzibilă, performanța este îmbucurătoare și de bun augur, acum, la jumătatea sezonului preolimpic.

Celălalt sport elegant, scrima (boxul și scrima sînt singurele sporturi... cu mănuși) ne-a oferit satisfacția inedită de a vedea un purtător al culorilor R.P.R. pe primul loc, după o pasionantă dispută cu viitoriiași ai spadei mondiale.

Tînărul nostru D'Artagnan — alias Gurath Adalbert — are 17 ani și este student la Facultatea de Fizică și Matematică din Cluj. Se poate presupune, așadar, că el și-a calculat cu precizie fandările și eschivele, imprimînd pașnicei sale arme cele mai sigure traiectorii spre țintă...

Notînd în treacăt tripla victorie a reprezentativelor de gimnastică, voi insista asupra unui rezultat cu totul excepțional — după opinia mea — și anume, locul I, în proba de slalom special — femei, din cadrul marii competiții „Cele trei zile ale Etnei". Dacă memoria nu mă trădează, este pentru prima oară cînd un sportiv romîn repurtează victoria într-un concurs de asemenea anvergură pe pirtiile din Occident. În palmaresul atleților noștri — folosesc termenul „atlet" în cea mai largă accepțiune — sporturile de iarnă reprezintă sectorul cel mai sărăcuț. Cîndva, cu vreo două decenii în urmă — un titlu olimpic la bob, la St. Moritz sau Garmisch Partenkirchen, nu-mi amintesc exact. După război — victoria lui Bîră într-o faimoasă „coborîre" din cadrul Jocurilor Universitare de iarnă — la Poiana Stalin. Cîteva locuri onorabile în concursuri de mică amploare, la noi sau prin vecini — în Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria — și cam atît.

Succesul de azi al Ilonei Micloș — persoană foarte simpatică, fostă campioană și recordmană a țării la sulițâ — apare cu atît mai tonic pentru noi, și trebuie considerat cu toată atenția.

În primul rînd, el nu este un „accident", un rezultat izolat — ci reprezintă culminația unui progres continuu al performerei, de-a lungul ultimului sezon. În al doilea rînd — acest slalom special a reunit pe versantul nordic al vulcanului sicilian „marile speranțe" ale schiului din Austria, Franța, Germania, Italia și Elveția. Deci, din acele țări care înseamnă, în materie de schi, cam ce reprezintă Mecca pentru musulmani... În sfîrșit, prima noastră mare victorie într-o asemenea întrecere a fost repurtată de o tînără muncitoare, un sportiv de tip nou — made în R.P.R. Este, de altfel, cel mai important lucru pe care voiam să vi-l comunic în cronica de față.

Dan DEȘLIU

Varietăți

Pierderea greutății și activitatea sportivă

Mulți oameni, îndeosebi femeile, îngrijorați de creșterea greutății lor, doresc să slăbească. Pentru aceasta unii dintre ei țin regim alimentar, alții fac masaje zilnice. Și totuși, cel mai bun mijloc de a slăbi s-a dovedit a fi practicarea sportului. Cercetările întreprinse în diferite țări au arătat că practicarea timp de 30 de minute a unuia din sporturile enumerate mai jos, duce la pierderea de calorii și de grăsime după cum urmează:

ciclism	*— 585*	*calorii*
înot	*— 680*	*„*
alergare	*— 685*	*„*
gimnastică	*— 730*	*„*
baschet	*— 800*	*„*
tenis	*— 810*	*„*
canotaj	*— 1300*	*„*

Acestea sînt norme pentru sportivii începători întrucît sportivii de performanță pierd o cantitate mult mai mare de energie. Astfel, s-a demonstrat că într-o oră un sprinter pierde 9000 de calorii iar un înotător pe distanțe scurte 3000 calorii. Bine înțeles la acești sportivi pierderile de greutate sînt recuperate printr-un regim alimentar corespunzător.

Cît privește persoanele obeze, rîndurile de față sînt o invitație la practicarea sportului. Pe terenul de alergare, la bazinul de înot sau în sala de sport ele vor avea o triplă satisfacție: își vor călî sănătatea, vor slăbi și apoi nu vor mai trebui să țină regim alimentar.

Suporterii lui Cardiff s-au supărat

De cîteva săptămîni conducătorii și jucătorii echipei engleze de fotbal Cardiff trăiesc într-o permanentă tensiune. Nu trece zi fără ca ei să nu primească zeci de telefoane și scrisori anonime în care sînt acuzați că au vîndut meciul cu Portsmouth și sînt întrebați cît au primit pentru aceasta de la organizatorii de pariuri.

Scandalul a izbucnit în ziua disputării meciului dintre cele două echipe. Cardiff ocupă locul doi în clasamentul diviziei secunde a campionatului englez cu șanse de a promova în prima ligă iar Portsmouth este amenințată cu retrogradarea. Furia suporterilor echipei din Cardiff s-a dezlănțuit atunci cînd formația lor a pierdut „inexplicabil" acest joc pe teren propriu, acolo unde nu au mai fost înfrînți nici odată. Poate că incidentul s-ar fi stins dacă antrenorul echipei Cardiff, Freddie Cox, nu ar fi avut o clipă de „rătăcire a minții" și nu ar fi declarat în public: „Puteți să anunțați că mă retrag în sudul Franței datorită banilor cîștigați de mine din vînzarea meciurilor".

Așa că suporterii lui Cardiff au într-adevăr toate motivele să fie supărați.

Atleții noștri „olimpici" se pregătesc pentru Roma

De vorbă cu antrenorul Gh. Zîmbreșteanu despre:

• Normele olimpice • Primele rezultate ale anului 1960 • Calendarul viitoarelor competiții internaționale • Ce șanse au atleții romîni la Jocurile Olimpice • Va fi o olimpiadă a recordurilor?

Primele rezultate înscrise în agenda anului 1960 de cîțiva dintre atleții noștri care se pregătesc pentru Jocurile Olimpice, au fost primite cu deosebită plăcere. Primele evoluții publice ale aruncătorilor Al. Bizim, Lia Manoliu, Ana Coman și Maria Diți precum și ale Iolandei Balaș s-au încheiat cu cifre care, fără tăgadă, confirmă și materializează rezultatele unei pregătiri îndelungate, temeinice și, fără îndoială, prevestesc alte performanțe superioare.

Această concluzie mi-a fost întărită cu prilejul unei convorbiri purtate cu **Gh. Zîmbreșteanu**, antrenor federal și coordonator al grupului de antrenori format din **Ioan Söter, Tatu și Tintorescu**, colectiv în sarcina căruia cade pregătirea lotului olimpic de atleți format din Iolanda Balaș, C. Porumb, Sorin Ioan, Al. Bizim, Maria Diți, Ana Coman, Lia Manoliu, Zoltan Vamoș, Florica Grecescu, Elisabeta Teodorov, Victor Cîncă și Ioana Petrescu. Discuția a pornit de la rezultatele cu care s-a încheiat pentru „olimpicii" noștri anul sportiv 1959.

— **Cînd s-au dat publicității normele olimpice pentru anul 1959, mulți au fost tentați să le aprecieze ca prea „tari" și cu slabe șanse de reușite. De exemplu, pentru înălțime bărbați era prevăzut 2,03 m., la aruncare a greutății femei 15,20 m, la 800 m. femei 2'09", la 1500 m. 3'43" etc.**

Complexul de pregătiri la care au fost supuși atleții susceptibili de a intra în rîndul olimpicilor, dorința lor de a demonstra că aceste cifre nu constituie o barieră de netrecut, au făcut ca anul 1959 să se încheie cu rezultate foarte bune. Și-au îndeplinit normele: Iolanda Balaș, Al. Bizim, Ana Coman, Lia Manoliu, Zoltan Vamoș, Victor Cîncă și Ioana Petrescu. Lui Maria Diți i-au lipsit doar 8 cm, lui Sorin Ioan 1 centimetru la lungime și 3 centimetri la triplu, iar Elisabeta Teodorov și alții au demonstrat — fără să-și îndeplinească normele — că sînt capabili în acest an să le realizeze. O contribuție stimulativă importantă au adus numărul mare de întîlniri internaționale și mai ales Jocurile Balcanice.

În mod firesc convorbirea noastră s-a îndreptat apoi spre programul de pregătiri prevăzut pînă la data Jocurilor Olimpice. I-am adresat deci întrebarea:

— Cum apreciați primele rezultate ale anului 1960?

— **Deși n-au concurat decît o parte dintre atleți (numai aruncătorii și Iolanda Balaș) rezultatele demonstrează că pregătirea lor fizică în această iarnă a fost mult mai bună ca în trecut. Pregătirea lor tehnică va începe de acum încolo după un program care ne va duce la rezultatele propuse: perioada de vîrf se corespundă cu datele întrecerilor de la Roma: 31 august — 12 septembrie. Ceea ce țin să subliniez în mod special este faptul că atleții noștri au căpătat mult mai multă încredere în forțele lor, că ei sînt pe deplin convinși că pot realiza normele prevăzute în acest an...**

— Și credeți că le vor realiza?

— **Sîntem îndreptățiți să fim optimiști. Apreciem că toți atleții noștri din lotul olimpic vor izbuti să obțină normele respective. Cheziașe sînt primele rezultate, dorința lor de a răspunde cu cinste încrederii care li s-a acordat și seriozitatea cu care muncește colectivul de antrenori.**

Trebuie însă să fac o importantă precizare: porțile lotului olimpic sînt deschise oricărui atlet capabil să atingă normele olimpice. În acest sens așteptăm răspuns de la Rodica Vorvoreanu, H. Răcescu, Ilie Savel, C. Grecescu, A. Barabaș și alții.

I-am solicitat în continuare tov. Gh. Zîmbreșteanu să ne vorbească despre calendarul viitoarelor competiții internaționale.

— **Programul nu-i încă definitivat, dar în linii mari este cunoscut. În primul rînd o noutate: nu s-a renunțat în acest an la organizarea tradiționalelor campionate internaționale ale R.P.R. așa cum se hotărîse anterior. Data lor de desfășurare a fost însă mult devansată față de precedentele ediții: 4—6 iunie. Atleții noștri vor lua parte la numeroase concursuri internaționale cu caracter preolimpic, prevăzute la Sofia (22 mai), Varșovia (12 iunie), Praga (19 iunie), Budapesta (23 iunie) Moscova (3 iulie) etc. După Jocurile Olimpice echipa R.P.R. va lua parte la Jocurile Balcanice, prevăzute între 23 și 25 septembrie, la Atena.**

— Care sînt după părerea dv. atleții cu care am putea spera să obținem locuri fruntașe?

— **În primul rînd, Iolanda Balaș, care speră să-și îndeplinească visul de a fi campioană olimpică. Pot îndrăzni să lupte pentru primele locuri Al. Bizim, Zoltan Vamoș, Maria Diți, Florica Grecescu, Elisabeta Teodorov, Victor Cîncă și Lia Manoliu. După părerea mea, rezultatele pe care le vor înregistra în viitor atleții noștri vor confirma aspirațiile lor la un loc fruntaș.**

În încheierea convorbirii am cerut părerea interlocutorului nostru în legătură cu anticipările exprimate de numeroși specialiști în ceea ce privește nivelul la care se vor situa întrecerile de atletism de la Roma.

— **Sînt de părerea celor care susțin că vor fi întreceri extraordinare și că există posibilități ca la Jocurile Olimpice să se înregistreze multe recorduri. Această apreciere este susținută de faptul că în ultima vreme s-au înregistrat rezultate excepționale în diferite probe, că există un mai pronunțat echilibru de valori, iar clima este mult mai favorabilă decît la Melbourne.**

Am mulțumit tov. Gh. Zîmbreșteanu pentru interesantele declarații urîndu-i succes în importanta misiune de pregătire a atleților noștri care ne vor reprezenta la Jocurile Olimpice de la Roma.

GH. RUSSU

Al. Bizim

CARNET OLIMPIC

● Lotul de caiac și canoe al R. Cehoslovace se pregătește de cinci săptămîni în stațiunea Harachov. Antrenamentele specifice pe apă sînt alternate cu concursuri de cros și gimnastică. Canoiștii au parcurs pînă acum pe apă aproximativ 450 de km. Dintre ei cel mai în formă este cunoscutul campion Jiri Vokner.

■ Într-o declarație făcută ziarului **Moskovski-Komsomolet**, atletul american de culoare Rafer Johnson, fost recordman mondial de decatlon, a spus printre altele: **„Cred că proba de decatlon la Jocurile Olimpice de la Roma nu va putea fi cîștigată decît cu o performanță superioară celor 8357 realizate de Kuznețov. Aștept cu nerăbdare să mă întîlnesc din nou cu prietenul meu Vasili Kuznețov, care este unul din cei mai străluciți atleți ai tuturor timpurilor. Socotesc că întrecerea dintre noi se va solda cu un nou record mondial și, indiferent cine va cîștiga, va fi în primul rînd o victorie a sportului".**

● În împrejurimile Romei un grup de specialiști se ocupă cu dresarea celor 8000 de porumbei care vor zbura deasupra Stadionului Olimpic după deschiderea solemnă a Jocurilor. Dind curs liber imaginației sale, un ziarist sicilian a scris că o parte din acești porumbei vor fi utilizați pentru a purta, în cele patru colțuri ale lumii rezultatele probelor de la Roma I.

Aceasta evident în caz de eșec total al celorlalte sisteme de comunicație...

● UNIUNEA AFRICANĂ MALI, care cuprinde Senegalul și Africa de Sud franceză, și este pe cale să devină independentă, a cerut ca sportivii săi să poată participa la Roma. În caz că se va realiza acest deziderat, sprinterul negru Sege, recordman al Franței la 100 m. nu va mai putea apăra culorile franceze.

● CEREMONIA de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Roma va dura aproximativ 2 ore. Ea va începe cu defilarea celor 87 de țări participante la ora 16,35 (ora Romei) în ziua de 25 august.

● PÎNĂ în prezent, 49 de țări au acreditat peste 1000 de ziariști reprezentînd la rîndul lor 670 de ziare, reviste și agenții de presă. Pentru a relata desfășurarea marilor întreceri olimpice, ziariștii vor avea la dispoziție cîteva mii de aparate telefonice, telexuri și alte mijloace moderne pe care le folosește presa în zilele noastre.

● AUTOMOBILELE ce vor deservi pe membrii C.I.O. ai Comitetelor olimpice naționale, pe delegații federațiilor, oficiali și concurenți vor fi vopsite toate în alb, avînd ca semn distinctiv cele 5 cercuri olimpice colorate.

● OLANDEZUL Anton Geesing, zidar de profesie și campion al Europei la judo, se antrenează în Suedia cu intenția de a participa la concursurile de lupte libere de la Roma. Geesing este înalt de 1,97 m. și cîntărește 120 kg.

● FOTOGRAFIEREA Jocurilor Olimpice de la Roma a fost concesionată unui grup din care fac parte pînă acum șase mari agenții specializate: Agenzia Italia, A.N.S.A., Keystone, United Press, Associated Press și European Picture Union.

● EXPOZIȚIA de fotografii sportive prilejuită de Olimpiada de la Roma se va deschide la 20 iulie și își va închide porțile la 30 septembrie. La această manifestare de artă vor fi prezente cu cîte 10 lucrări (alb-negru și color) 38 de țări, printre care Argentina, Australia, Belgia, Brazilia, Ecuador, Franța, India, Italia, Mexic, Nigeria, R.P. Polonă, R.P. Romînă, U.R.S.S., Venezuela etc.

Rugbi-ului i s-a mai deschis o poartă...

Fiecare sport își are viața lui. Indiferent pe ce coordonate geografice s-a născut, el pornește cu curaj îndată după primii săi pași, într-o explorare a gustului universal, colindînd lumea. Ciocănește la poarta fiecărei națiuni și întreabă de găzduire. Dacă este primit cum se cuvine își face cuib. Dar nu se stabilește definitiv nici o dată și îl vedem înmugurind, uneori aproape simultan, în mai multe locuri, încurcînd socotelile istoricilor sportului, preocupați să-i găsească izvoarele și să-i stabilească întinderea.

La acestea mă gîndeam atunci cînd un tînăr inginer revenit de la studii din U.R.S.S. îmi vorbea entuziast despre rugbi, sport care a pășit de curînd și pe stadioanele acestei țări.

De fapt și aici istoria își are parantezele ei, nu lipsite de interes, ceea ce mă și determină să le amintesc. Rugbi s-a mai jucat în republicile sovietice Ucraina, Azerbaidjan și Gruzia, mai de mult. Sporadic și cu tineri recrutați din alte sporturi surori: lupte și atletism în special. Războiul a destrămat acest prim început.

Tineretul sovietic s-a reîntîlnit cu rugbiul la Festivalul din 1955, de la Moscova. Cei care îl cunoscuseră mai de mult au revenit pe terenuri pentru a-i îndruma pe cei dornici să învețe sportul bărbăției și al curajului. Demonstrațiile echipelor care au participat la turneul din 1955, printre care s-au numărat reprezentativele Franței, R.P. Romîne, R. Cehoslovace, formația Llanelly, din Țara Galilor, au entuziasmat publicul moscovit, dar au făcut să se vorbească despre rugbi și în alte regiuni, astfel că prima echipă se înființează la Voronej, îndată după Festival. Profesorul Ianușevski publică atunci și un regulament al jocului, iar în sezonul 1957—58 studenții Institutului tehnic superior „Bauman", din Moscova, își alcătuiesc și ei o echipă. În primăvara anului trecut se alătură formației studențești un vechi jucător de rugbi al asociației Dinamo, A. A. Sorokin care o și antrenează. Dar, pentru a juca, sînt necesari și adversarii. Și aceasta duce la înființarea altei echipe la Institutul de aviație din Moscova.

Sămînța rugbiului, purtată de entuziasmul studențesc ca de un vînt prielnic, a ajuns să încolțească și pe alte meleaguri: apare o echipă la Nikolaev, la Institutul pedagogic de cultură fizică. De aci și pînă la prima

O fază la un joc de rugbi între două echipe sovietice

competiție oficială n-a fost decît un pas. Mai întîi, afișe improvizate de studenți, au vestit pe culoarele institutelor organizarea turneului de rugbi; apoi ziarele și radioul au răspîndit știrea.

Pe stadioanele Metrostroi și Burevestnic, din Moscova, au venit mii de cetățeni să revadă spectacolul a cărui premieră avusese loc în timpul Festivalului. Acum interpretau însă 60 de actori autohtoni, îndrumați de regizori proprii. Succesul de la premieră s-a reeditat. Publicul, presa, radioul și televiziunea s-au ocupat pe larg de întîlnirea echipelor moscovite cu cele din Voronej și Nikolaev. Au cîștigat, printr-un plus de subtilitate, ceea ce în rugbi înseamnă „joc la mînă" și fantezie — studenții Institutului „Bauman" pe care ziarul „Moskovski Komsomol" i-a răsplătit cu premii.

Totul s-a întîmplat anul trecut.

S-ar putea crede că între acest trecut atît de apropiat și prezent nu s-a mai putut petrece nimic. Realitatea este că din toamna lui 1959 și pînă acum, rugbiul sovietic și-a consolidat neîncetat poziția, ocupînd avanposturi importante pe cîmpul cuceririi unei popularități definitive. Acum, într-un singur institut superior de învățămînt există patru echipe. Gerul iernii nu i-a împiedicat pe rugbiști să iasă pe teren. Din 10—15 orașe sosesc mereu la sediul echipei Institutului „Bauman" scrisori în care subiectul este sportul cu balonul oval: tinerii ostași vor să-l învețe, muncitorii unor fabrici l-au și primit în mijlocul lor... Rugbiștii din R.P. Romînă au trimis noilor lor colegi afișe propagandistice, însigne, fotografii, regulamente, mingi, răsplătindu-i pe cîștigătorii primului turneu; filmul „Toreadorul" a avut un mare succes în rîndul tineretului, dar și o adresă care anunță înființarea Comitetului organizatoric pentru rugbi.

Ce și-a propus acest comitet? Iată cîteva puncte din program: un seminar organizat în Crimeea, cu participarea a 30 de antrenori; un campionat al asociației Burevestnic cu participarea a 6 pînă la 10 echipe; un campionat al formațiilor sindicale care va reuni reprezentativele a 6 orașe; reeditarea turneului de acum un an și eventuala lui extindere; toate acestea se cheamă răspîndirea rugbiului în mase.

E clar?

Cred că da: rugbiului i s-a mai deschis o poartă...

Em. VALERIU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

INSTANTANEE

În tribună

— Nemaipomenit, frate, nemaipomenit! Dar acum gata, mă las!

— De ce vă lăsați?

— De fotbal.

— Jucați de mult?

— Ce să joc?

— Fotbal.

— Fugi, frate, cum o să joc?! Ce, de joc îmi arde mie?! Eu sînt spectator.

— Adică suporter.

— Curat suporter! Că numai eu știu ce suport cu fotbalul ăsta. Păi, gîndește-te și dumneata dacă Ene nu trage la poartă mă enervez și huiduiesc; dacă trage la poartă însă și nimerește aiurea, mă enervez și huiduiesc; dacă trage la poartă și nimerește în brațele portarului, mă enervez și huiduiesc; dacă trage la poartă și marchează mă enervez...

— Păi atunci de ce vă mai enervați?

— Că nu mai am motiv să huiduiesc!

— ...

— ...

— Huo, arbitru!

— De ce huiduiți? Meciul nici n-a început. Jucătorii abia fac încălzirea...

— Și ce, eu nu trebuie să fac încălzirea?

— ...

— Auzi dumneata, inovații! Înțeleg inovații la fabrică, la uzină, dar nu la fotbal.

— Dar ce v-a supărat?

— Nocturnele, domnule, nocturnele!

— Nu-nțeleg. De ce nu vă plac nocturnele?

— Fiindcă nu se vede.

— Cum nu se vede? Terenul e atît de bine luminat...

— Nu zic ba, terenul e într-adevăr bine luminat.

— Jucătorii se văd foarte bine.

— Asta așa-i.

— Orice punct de joc de pe teren se vede.

— Adevărat!

— Orice față se vede.

— Și asta-i adevărat.

— Atunci? Ce nu se vede?

— Zarele!

— Care zare?

— Zarele de la table. Nu se văd deloc. Că tribunele nu-s prea bine luminate.

— Dar nu e neapărat nevoie să jucați table.

— Ce vorbești?! Păi atunci de ce mai viu la meci?!

— ...

— Huo, Macri!

— De ce huiduiți? Macri nici nu joacă azi.

— Știu, dar mai am la el o restanță de duminica trecută.

— ...

— Și-acum, colac peste pupăză, locuri numerotate. Asta înseamnă să viu la stadion abia înainte de începerea meciului.

— Și ce vedeți rău în asta?

— Auzi întrebare! Păi ce fac eu toată duminica dimineața? Să stau acasă? Să mă plimb? Cum n-au grijă de timpul nostru!

— ...

— Și măcar dacă aș cîștiga bicicleta.

— Păi stați pe locul indicat pe bilet?

— Aș! Eu am locul tocmai în spatele porții.

— Și-atunci? Prima condiție e să ocupați locul indicat pe biletul de intrare.

— De ce?

— Ca să corespundă numărul locului cu numărul tras din urnă.

— Cum?! Asta-i bună! Curată birocrație! Ei uite frate, de asta mă las de fotbal!

Ion ATANASIU ATLAS

Cutia cu scrisori

D. ORBĂNESCU—Galați: Cei doi sportivi romîni au cucerit titlurile de campioni mondiali în anul 1958 la Moscova. Marin Ferecatu a cîștigat proba de „meci englez" la juniori, iar Constantin Antonescu la armă liberă calibru mare, poziția în picioare.

VICTOR SILVA — **Calafat:** Cam multe întrebări deodată. Pentru azi, vă răspundem la două din ele. 1) Ella Zeller-Constantinescu nu s-a retras din viața sportivă. Ea a cucerit anul trecut titlul de campioană republicană la tenis de masă. 2) Echipa profesionistă de baschet „Harlem" este într-adevăr destinată numai pentru jocuri demonstrative. După informațiile ce le deținem, în prezent „Harlem" se găsește la Viena.

UN GRUP DE AMATORI DE FOTBAL **de la I.S.E.-București:** Am primit cele două scrisori ale dv. Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri. În legătură cu propunerile ce le faceți, vă rugăm să ne vizitați la redacția revistei (Casa Scînteii) pentru a le discuta mai pe larg. Vă așteptăm cu plăcere.

I. TURCULEȚ—Sibiu: Recordul mondial la 3000 m. obstacole aparține lui Jerzy Chromik (R.P. Polonă) cu 8'32". În această probă atleții trebuie să treacă de 38 de ori peste garduri înalte de 0,914 m. și de 7 ori peste groapa de apă care are o lungime de 3,66 m.

EMILIA STOICA și CORNELIA STANESCU — **Cluj:** Propunerile dv. sînt bune. De aceea, în numerele viitoare ale revistei noastre vom publica asemenea articole. Vă rugăm să ne mai scrieți.

C. SANIE — **București:** Și noi sîntem de aceeași părere. Însă nu depinde de noi să se realizeze sugestia dv. Scrisoarea ce ne-ați trimis-o am înaintat-o Uniunii de Cultură Fizică și Sport, care este în măsură să rezolve această problemă.

RADU FETIGAN — **Orașul Stalin:** Critica ce ne-o aduceți este perfect justificată. Nu este bine ca în aceeași pagină să apară două articole care au puncte de vedere diferite în aceeași problemă.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Iată-l pe nobilul și viteazul nostru cavaler părăsind voios hanul și pornind spre casă, pentru a-și lua bani și rufărie și pentru a-și găsi un scutier. Nu merse prea departe și atenția îi fu atrasă de niște țipete, care răzbeau din desișul unei păduri.

— Strigătele acestea — își spuse Don Quijote — sînt desigur ale vreunui nevoiaș sau nevoiașe, cărela sprijinul și ocrotirea mea îi sînt de trebuință.

Grăbi așa dar într-acolo și văzu, legată de un stejar, o iapă, iar de un alt copac un băiat, de vreo 15 ani, gol pînă la brîu, căruia o namilă de țăran îi trăgea la spinare cu cureaua și-i tot striga:

— Na, să te-nveți mințe să-ți fii gura!

La care băiatul răspundea:

— N-am să mai fac, stăpîne, să mă trăznească dumnezeu dacă mai

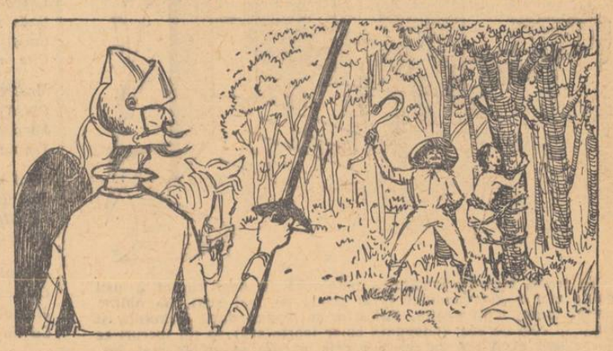

fac vreodată și dacă n-am să am de aci înainte grijă de turmă ca de ochii mei din cap.

Atît i-a trebuit lui Don Quijote ca să se repeadă amenințător și să-l provoace, minios, la luptă cavalerească cu lancea, pe bătăuș.

Speriat de înfricoșătoarea arătare, țăranul băigui cine știe ce scuze, apoi își dezlegă argatul. Don Quijote îi ceru țăranului să plătească pe loc simbria pe care o datora argatului său, iar acela se învoi. Fiindcă nu avea asupra lui atîția bani, rămase hotărît că argatul îi va primi cînd vor ajunge acasă, chezășie fiindu-i protecția pe care i-o asigura cavalerul nostru.

Don Quijote dădu voios pinteni lui Rosinante, în timp ce țăranul nici nu așteptă să se îndepărteze bine semețul călăreț și, punîndu-și din nou în frînghii argatul, reîncepu să-l lovească cu cureaua cu și mai multă furie.

Ajuns la o răscruce, Don Quijote, foarte mulțumit că săvîrșise o

ispravă demnă de menirea lui, lăsă pe Rosinante să aleagă drumul și întîlni în cale un grup de negustori toledani, plecați să tîrguiască mătase. Întîlnirea aceasta îi stîrni din nou mîndria cavalerească. Îi opri, cu ton sfidător, pe toți și le ceru să recunoască, fără zăbavă, că pe toată fața pămîntului nu se află domniță mai frumoasă ca împărăteasa de la Mancha, Dulcineea del Toboso.

Nu le trebui mult negustorilor ca să-și dea seama că au în față un nebun. Îi ceru totuși cavalerului să le arate mîndra.

— Arată-ne-o — îi spuseră ei — și dacă e așa frumoasă precum spui, cu dragă inimă vom recunoaște ceea ce ne ceri.

Don Quijote nu se impăcă cu cererea negustorilor. Dacă ar vedea-o, ce mare ispravă ar mai fi să-i recunoască frumusețea neasemuită? Nu, el trebuie să recunoască acest adevăr fără s-o fi văzut. Și spunînd acestea, cavalerul se năpusti cu lancea întinsă asupra negustorilor. Soarta nemiloasă a vrut însă ca tocmai în acea clipă, Rosinante să se poticnească și să-și dea stăpînul de-a buișilea în mîriște. Și cum să te mai ridici de jos cu atîta armătură pe tine?

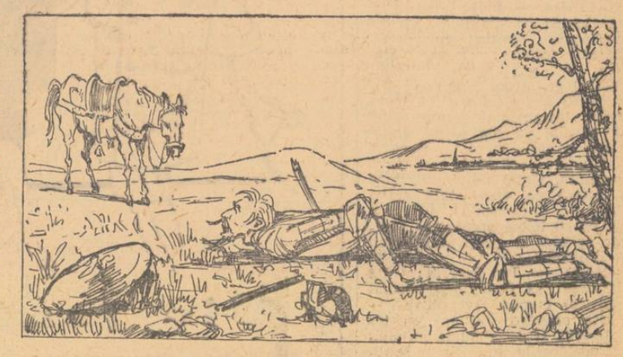

Iată însă că unul dintre catîrgii negustorilor, din fire mai cu tîlhă, se repezi și-i trase cavalerului cîțiva ghionți în coaste. Apoi puse mîna pe lance și o făcu bucăți, poninduși zdravăn cu ele. După ce negustorii plecară în drumul lor, Don Quijote rămase deznădăjduit în iarbă și nu mai putu să se ridice, atîta îi erau de betejite oasele.

Rămase el așa neputincios în iarbă și în minte îi reveniră măreț isprăvi cavalerești citite prin cărți, cînd întîmplarea făcu să treacă pe acolo un țăran din chiar satul său. Don Quijote fu încredințat că omul care-l întreabă de suferința lui nu e altul decît însuși Marchizul de Mantua, unchiul său și începu să-i povestească cele petrecute așa cum le cuprinsese mintea lui înfierbîntată. Țăranul, după ce-l ascultă uimit, culese de jos armele, le legă pe spinarea iepei, iar pe Don Quijote îl sui, cu chiu cu vai, pe propriul său măgar și așa porniră mai departe spre casă. Pe drum, cavalerul nu înceta să-și depene bazaconiile sale, încît ajuns în fața casei lui Don Quijote, plugarul începu să strige:

— Deschideți, deschideți să intre seniorul Baldovinos și Marchizul de Mantua, care se întoarce rănit!

Drept care veniră în fugă sluga și nepoata lui Don Quijote, care-l

dădură jos de pe măgar și-l duseră cu băgare de seamă în casă, unde-l culcară în pat.

Nu-i descoperiră nici o rană, dar trupul îi era plin de vînătăi, iar seniorul le povesti că îl răsturnase năbădăioasa Rosinante în timp ce se lupta cu zece uriași, cei mai uriași dintre uriașii de pe suprafața pămîntului.

Preotul satului, trăgîndu-l de limbă pe plugar, află adevărul asupra celor întîmplate și dumirindu-se asupra tîlcului lor, ajunse la părerea că boala seniorului se trage de la cărțile cavalerești care stăteau ca stîlpi în casă. Hotărî de aceea să le dea rugului, convins că în felul acesta va aduce leac fără greș bolnavului.

Mai rămase Don Quijote în casă timp de vreo două săptămîni și părea că și-a uitat cu desăvîrșire visurile lui de aventură. Dar el nu-și pierduse vremea în zadar, ci intrase la tocmeală cu un țăran din vecini, căruia îi făcuse capul tobă cu poveștile și cu planurile lui cavalerești. Și atîta îi spuse, atîtea îi bodogăni, încît bietul țăran se învoi să-i servească drept scutier.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Un dulap practic

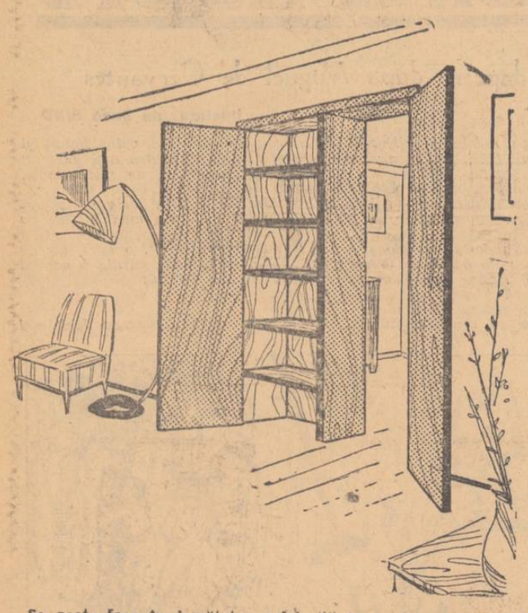

Se poate face în jumătatea nefolosită în mod curent a ușii duble sau a glasvandului (vezi schița de mai sus). Se obține astfel foarte mult spațiu. Rafturile se dispun după trebuință și gust. În cele de sus (citeodată chiar foarte sus) se țin lucruri ce nu se scot decît rar, în celelalte, cele la care se umblă mai des. Poate fi folosit însă și ca dulap de sufragerie ocupînd puțin loc și putînd cuprinde multă veselă.

MOȘ ENE

Ora asta de culcare
Nu știu cum s-a nimerit,
Tocmai în amiaza mare,
Cînd băiatul, fericit,

Începuse să doarmă
La-nălțime, pe divan,
Un castel cu meterez
Și un turn pînă-n tavan!

Cînd de-odată mi-l ridică
Mama-n palmele-i căuș,
Falnicul castel mi-l strică
Puiul, doar cu-n picioruș!

Protestînd cu pumnii strînși
(Buzdugane de pitici)
Izvorăsc din ochi plînși
Diamante mari și mici...

Lîngă el, cu strășnicie,
Șade tata neclintit,
Ca și mama nu mai știe
Cîte nopți l-a străjuit!

Meșterind, de zor, moș Ene
Plasa și-a întins, tiptil,
Să cuprindă-n ea, alene,
Trupul fraged de copil.

Fără multă osteneală
Mi-l încinge, fedeleș,
În odgoane de beteală,
Că moș Ene nu dă greș

...Cînd spre tata se-ndreptase
Cu același gînd viclean,
Moș-abia atunci aflase
Că de mult dormea...

bușteanul!

V. DIMA

NOUTĂȚI

Săpunul, apa de colonie, apa de toaletă, diferite paste de dinți, creme de față, etc. își aduc aportul la „operația" de înfrumusețare mai ales la „sexul slab", dar sînt totodată importante și din punct de vedere al igienei corporale.

Prezentăm cîteva noutăți ale industriei cosmetice din țara noastră, pe care le-am fotografiat în cadrul unei expoziții organizată de Ministerul Industriei Bunurilor de Consum. Toate produsele prezentate aici au fost livrate comerțului.

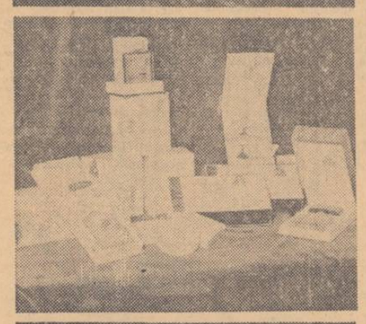

Pudra compactă „Carmen" *este fabricată din materii prime superioare și este gresată cu lanolină și unt de cacao. Aplicată pe față în strat subțire, singură sau după întrebuințarea unei creme de zi, permite un machiaj rapid și uniform. Se produce în mai multe nuanțe: natural, rachel, santal și brun. Se fabrică și sub formă de rezerve.*

Săpunul de față „Tosca" neutral, conține coldcremă, putînd fi folosit pentru tenurile cele mai sensibile.

Săpunul de față „Crema Nivea" întrunește calitățile unui săpun neutral de calitate superioară.

Rujurile de buze „Opera" și „Mimoza", *prin calitatea și prezentarea lor, satisfac gustul tuturor consumatoarelor. Se fabrică în diferite nuanțe în tubulețe metalice elegante și sub formă de rezerve.*

Pudra „Opera" *este fabricată din materii prime superioare și într-o gamă largă de nuanțe. Este aderentă, fină și plăcut parfumată.*

„Cold-cream Tosca", *este o lanolină și cu adaos de acizi grași esențiali. Prin compoziția sa are efect nutritiv asupra pielei și de refacere a țesuturilor.*

Crema vitaminizată „Velur" *este o cremă pe bază de lanolină, conținînd vitaminele A, D și F.*

Casetele „Mimoza" și „Carmen", *conțin cîte un flacon apă de colonie și un săpun de toaletă.*

Rica NICOLESCU

Meniul săptămînii

25 APRILIE—1 MAI

— Ciorbă țărănească; gulaș cu gălușți; compot asortat.

— Chifteluțe cu cartofi cu salată verde; găină cu fasole verde (conserve); strudel cu nucă.

— Supă de cartofi (cremă); miel cu ciuperci; lapte de pasăre.

— Piureu de spanac cu frigănele; rizoto de rinichi; tăiței cu lapte.

— Budincă de cartofi cu ou și mărar; stufat de miel; mere.

— Brînză de vaci cu smîntînă și ceapă verde; miel pane cu piure de cartofi și salată verde; prăjitură cu mere și frișcă.

— Ciorbă de știevie dreasă cu ou; mîncare de măcriș cu carne; orez cu lapte.

Miel cu ciuperci

CANTITAȚI: 6 bucăți carne miel, 500 g. ciuperci, 2 cepe, 2 linguri smîntînă, 1 lingură untură, sare, piper, făină.

Se tăvălesc bucățile de carne prin făină și se prăjesc în untură încinsă, se adaugă ceapă tăiată mărunt și ciupercile curățate și tăiate bucăți mari, lăsînd să se prăjească totul la foc foarte mic timp de 20 minute. Se adaugă smîntîna, piperul și sarea. Se lasă să fiarbă acoperit la foc mic pînă carnea este fragedă.

Prăjitură cu mere și frișcă

CANTITAȚI: 6 mere mari, 6 ouă, 6 linguri zahăr, 4 linguri rase pesmet, 2 linguri rase făină, vanilie.

Sirop: 2—3 linguri zahăr, 1 pahar apă, 1 pahar rom (sau esență de rom).

Se freacă spumă gălbenușurile cu zahărul și vanilia, se pune cîte puțină făină apoi romul și pesmetul. După ce s-a amestecat totul bine, se adaugă merele curățate de coajă și rase la răzătoare de zarzavat, se amestecă, iar la urmă se adaugă cele șase albușuri bătute spumă amestecînd foarte ușor. Compoziția obținută se toarnă într-o formă unsă și presărată cu pesmet și se coace la foc potrivit. Cînd este gata se așează pe o farfurie și se stropește fierbinte. După ce s-a răcit se îmbracă cu frișcă.

Maria DELEANU

Întreținerea lucrurilor din relon

Articolele din relon prezintă multe avantaje și în ceeace privește întreținerea lor. Frecvența mai deasă a spălării, (la două zile) este suficient compensată de ușurința cu care se realizează această operațiune. În acest scop se folosește apa caldă (30—40° C) moale, (cea mai bună apa de ploaie) și săpunul neutral (fulgi, șampon, săpun de bărbierit); în nici un caz nu se vor folosi săpunuri de toaletă colorate, care pot aduce modificări în nuanța țesăturii sau tricotajului. La nevoie se poate folosi și săpun de rufe, cu condiția să fim siguri că el conține o cantitate mică de sodă.

În cele mai multe cazuri e suficient să presăm ușor obiectul, între mîini, în apa de spălare; numai dacă gradul de murdărie este mai pronunțat, este necesară o ușoară frecare. Materialul nu se stoarce. Surplusul de apă se scoate prin strîngerea materialului între mîini sau înfășurarea într-o cîrpă (eventual plușată) uscată. După aceea se așează pe o suprafață netedă curată și se întinde ușor. Bluzele se pot lăsa apoi la uscare, puse pe umerașe, agățate de frînghie, cu condiția însă ca să nu fie expuse la soare sau în apropierea sobei sau caloriferului.

Se știe că în general — și acesta este încă un avantaj în întreținerea obiectelor respective — lenjeria și bluzele din relon nu necesită să fie călcate, fiind suficient dacă materialul se netezește cu mîna astfel cum am arătat mai sus. Deci vom lăsa în prealabil să vedem, dacă eventualele cute nu dispar, odată cu uscarea. Dacă însă mai persistă unele șifonări sau cute, le vom îndepărta cu fierul. În caz că folosim un fier obișnuit, vom călca peste o cîrpă umedă, controlînd căldura fierului cu degetul ud (la o temperatură mică, talpa fierului fișîie ușor la acest contact).

Doina POPA

PĂȚANIILE lui TOP

povestite de el însuși

XVII

Într-un tîrziu, am ajuns undeva la marginea orașului. Acolo ne-am oprit și unul din oamenii care însoțea camionul a început să descuie cuștile.

„Te pomenești că ne lasă să mergem acasă!", m-am gîndit eu. „Numai să nimerească drumul!".

Dar vai! Nici pomeneală de una ca asta. Cum am ieșit din cuștile de pe camion, am fost mînați într-un fel de țarc, unde mai erau cîțiva câini. Spre marea mea surprindere, printre ei l-am văzut și pe Bubi. Sper că vă mai amintiți de Bubi, cel care fusese cu mine la vînătoare de iepuri.

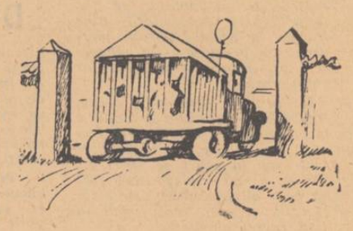

Motăia într-un colț, cu capul pe labe și cu urechile acoperindu-i ochii.

M-am apropiat de el și i-am spus șoptit:

— Bună ziua!

Bubi a deschis alene un ochi:

— Hm! Ce dorești?

— Nu mă mai recunoașteți? Eu sînt Top!

— Top? Care Top?

— Nu mai țineți minte? Am fost împreună la vînătoare.

— Vînătoare? Care vînătoare?

— Vînătoare de iepuri.

— Iepuri? Care iepuri?

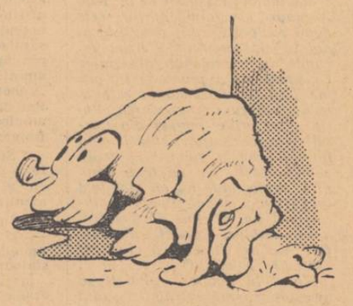

Un cîine care stătea lîngă noi a izbucnit în ris. Cîinele acesta avea o înfățișare destul de ciudată: o ureche o ținea dreaptă, iar pe cealaltă îndoită. Trupul lui acoperit cu o blană roșcată, era cocoțat pe niște picioare lungi și noduroase. Botul îl avea negru și turtit, iar coada scurtă și stufoasă. Într-un cuvînt, părea că este alcătuit din bucățele luate de la vreo cinci sau șase cîini, fiecare de alt neam.

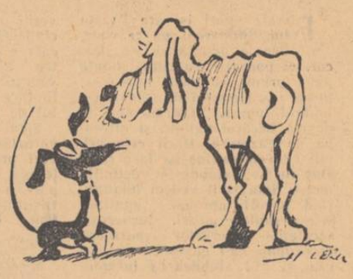

Auzindu-l cum rîde, Bubi a deschis și celălalt ochi:

— Îmi dai voie să te întreb din ce motiv petreci dumneata atît de bine?

Cîinele cel ciudat a început să rîdă cu și mai multă poftă:

— Mi se pare că ești cam zaharisit, moșulică!

— Ia ascultă, tinere, a răspuns înțepat Bubi. Cui îi spui dumneata „moșulică"? De unde știi ce vîrstă am eu? Cum îți permiți să vorbești așa cu o persoană pe care nu o cunoști?

— Ha! Ha! „Persoană pe care n-o cunosc!" Păi se vede de la o poștă că ți s-au muiat de tot balamalele!

Bubi s-a ridicat semeț în picioare:

— Mie? Mie mi s-au muiat balamalele? Află, te rog, că eu....

— Nu te obosi, moșulică. Stai jos liniștit, că acuși încep să-ți țiuie încheieturile!

Text: N. MINEI
Desene: H. LERU
(Va urma)

Sfaturi cosmetice

M. S. BUCUREȘTI: Apariția ridurilor la vîrsta dv. se explică prin faptul că tenul este lipsit de grăsimea naturală, iar pielea nu a fost hrănită cu nici un fel de cremă grasă. Puteți folosi crema polivitaminată Velur sau următoarea formulă: lanolină 10 gr, butir cacao 4 gr, ceară albă 4 gr., ulei de parafină uz intern 25 gr., borax 0,30 gr., apă 10 gr., Vitamina A 1 fiolă. Aplicați în fiecare seară pe sub ochi un strat de cremă destul de gros și rămîneți cu ei în tot cursul nopții.

Pentru tratamentul aluniților este indicat să vă adresați unui medic dermatolog.

ELENA A, BUCUREȘTI: Nalba este planta denumită Althaea Officinalis și nu are nici o legătură cu mușcata.

O puteți procura de la magazinele de plante medicinale.

LILIANA — Blaj: Fixarea și menținerea ondulațiilor părului se poate realiza cu următoarea loțiune: gumă arabică 1 gr., gumă tragacanta 1 gr, alcool 25 gr, apă distilată 95 gr., Pentru a vă putea indica tratamentul contra căderii părului vă rog să-mi comunicați o serie de date necesare și anume: dacă părul este uscat sau gras, vîrsta fiului dv., dacă a suferit de vreo boală gravă etc. În tratamentul bătăturilor puteți folosi preparatul Toxicor pe care îl găsiți la farmacii și drogherii.

TANȚI — Tr. Severin: Vă sfătuiesc să întrerupeți imediat folosirea cremei respective — Poate prietena dv. are un ten mai gras și deocamdată nu simte neplăcerile folosirii îndelungate a cremei cu bismut și mercur.

Puteți utiliza crema polivitaminată Velur pe care o găsiți în comerț sau formula indicată lui M. S. București.

Crema se va masa ușor pe obraz pentru a înlesni pătrunderea ei în piele și se poate păstra pe față timp de cîteva ore, după care se șterge — în orice caz înainte de culoare — lăsînd obrazul să respire în cursul nopții, cu excepția porțiunilor din jurul ochilor care pot rămîne unse și în acest timp.

VENERA: Citiți vă rog răspunsul dat cititoarei Tanți-Tr. Severin.

P. O. — Huși: Rețeta depilatorului pe care o solicitați este următoarea: colofoniu (saciz) 500 gr, ceară galbenă 100 gr. se topesc și se lasă să se răcească atît cît este necesar pentru a fi suportat pe piele. Se aplică în fîșii. După scoaterea fășiilor se dezinfectează regiunea depilată cu alcool și se pudrează cu pudră de talc. Întrebuințarea lui o perioadă îndelungată face ca părul să se împuțineze.

MARIA — ORADEA: Pentru ca părul să devină blond puteți folosi un șampon compus din 50 g. perhidrol, 50 g. apă și 20 g. săpun ras; amestecați pînă se formează o spumă deasă. Despărțiți părul în șuvițe și aplicați această spumă la rădăcina lui. După ce ați terminat operația pieptănați bine părul astfel încît șamponul să ajungă pînă la vîrful firelor. Pentru stoarcerea punctelor negre veți face în prealabil o baie de abur apoi cu ajutorul a două degete învelite în tifon steril, veți presa fiecare punct în parte — obrazul se dezinfectează apoi cu alcool și se aplică o mască de gălbenuș de ou. Pentru creșterea genelor puteți folosi uleiul de ricin proaspăt pe care îl aplicați cu o periuță pornind de la rădăcină spre vîrf. În ceea ce privește vopsirea lor nu v-aș sfătui s-o faceți singură deoarece este o operație grea și periculoasă.

Anca BOGDAN

...E bine să știți că...

● **MARCELA DAMIAN — Bucureșteni:** Albirea lînei se realizează cu apă oxigenată punînd 20—50 c.c. apă oxigenată și 20 gr. sodă la 1 litru apă. Se ține materialul 10—15 minute la 40—50 °C, apoi se lasă peste noapte în această baie. Procedeul indicat în rîndurile de mai sus, are avantajul că materialul nu se degresează.

● **L. HERT — Deva.** Scoaterea petelor de colorant de pe țesături, inclusiv nylon, este o operație foarte delicată, în primul rînd pentru că trebuie determinată natura colorantului, ceea ce dv. nu veți putea executa acasă. În ori ce caz puteți încerca să decolorați locul pătat cu hidrosulfit sau apă de Javel.

● **SELI STERN — Vișeul de Sus:** Metoda cea mai practică de a curăța tălpile de cauciuc microporos este aceea a spălării cu peria, îmbibată într-o soluție groasă de săpun neutral. După aceea se procedează la o a doua spălare cu apă curată, care are drept scop îndepărtarea completă a soluției de săpun. Pentru uscare nu se va lăsa încălțămintea expusă la razele soarelui sau în apropierea unei surse de căldură artificială (calorifer, sobă, etc.).

● **CARMEN T. — Pitești.** Plușul din bumbac se poate spăla obișnuit cu apă și săpun, cu condiția însă ca să nu-l stoarceți. Pentru a-l usca îl veți lăsa atîrnat la aer. În privința călcatului veți observa următoarea regulă: împăturiți cuvertura în două, astfel ca partea plușată să fie în interior și călcați cu fierul cald, pe spatele ei.

● **ELENA NECȘULESCU — Pitești:** Pentru a scoate petele de vopsea de pe geamuri încercați următorul procedeu: radeți cu un cuțit avînd grijă să nu zgîriați geamul, cît mai mult din stratul de vopsea. După aceea frecați cu o bucată de flanelă, îmbibată într-o soluție de 30 gr. borax la un litru de apă. Ștergeți apoi cu o cîrpă înmuiată în apă limpede, după care frecați cu o altă cîrpă îmbibată în oțet. Lustrul final îl dați cu o cîrpă uscată, însă fără scame.

● **ILEANA GRADINARU — Medgidia.** În general petele de creion chimic dispar dacă ținem locul pătat, cîtva timp, în alcool sau spirt denaturat, încălzit pe aburi.

Cum să ne purtăm în societate

Cînd sîntem gazde

Se spunea că a primi oaspeți înseamnă a le oferi fericirea, atîta vreme cît se află sub acoperișul nostru. A fi deci gazdă și a oferi oaspeților clipe de destindere, de voie bună, cere pricepere, cere tact și o atenție mereu trează. Vom căuta, în rîndurile de mai jos — așa cum am făgăduit în articolul nostru anterior — să arătăm în ce constă îndatoririle unei gazde.

Înainte de toate: PE CINE INVITĂM? Aici se impune o selecție riguroasă, pe criteriul afinităților, al simpatiilor, al intereselor comune ale oaspeților. A aduna oameni la întîmplare, care nu se cunosc între ei, sau ale căror preocupări diferă fundamental, înseamnă, de la început, a sorti seara eșecului. Pentru că, să fim înțeleși: oricît s-ar strădui gazda să creeze condițiile unei bune și intime atmosfere, în ultimă instanță reușita unei primiri ține de armonia ce se stabilește între oaspeți.

În al doilea rînd: CUM INVITĂM? Gazda trebuie să precizeze ora, indicînd totodată că e vorba de un dejun, de o cină sau de o vizită de după-amiază, menționînd, dacă i se cere și pe ceilalți invitați.

Odată aceste două îndatoriri preliminare îndeplinite, gazda va trece la pregătirile propriu-zise.

Dacă a invitat musafiri la masă, ea trebuie să întocmească în așa fel menu-ul încît să nu fie nevoită, odată oaspeții sosiți, să alerge tot timpul la bucătărie. Casa trebuie să fie în perfectă ordine, scrumierele curate și la îndemînă, masa pusă dinainte, scaunele așezate în dreptul locului fiecărui invitat (e bine, ca pe o măsuță mică, să fie pregătite din vreme farfurii de schimb, un coșuleț cu pîine, furculițe, băuturi). Știm că a primi musafiri cere din partea gospodinei o muncă suplimentară. Acest lucru însă nu trebuie să se vadă: oaspeții s-ar simți stingheriți. Așadar, cu cel puțin o jumătate de oră înaintea sosirii, totul trebuie să fie pregătit și organizat, astfel încît, în clipa cînd deschide ușa, gazda să se prezinte curat îmbrăcată (în nici un caz în capod și papuci!), cu o față destinsă, surîzătoare, și, într-adevăr, bucuroasă de oaspeți.

În cazul că unii musafiri nu se cunosc, gazda va face prezentările (bărbații vor fi prezentați femeilor, tinerele fete femeilor mai în vîrstă) și tot ea va stabili un punct de contact între ei, întreținînd conversația, evitînd — dacă se întîmplă — discuții neplăcute, mereu atentă ca ei să se simtă bine, prevenitoare la dorințele lor, în nici un caz însă supralicitînd cu drăgălășeniile, monopolizînd conversația, intrînd în competiție cu celelalte femei. În această seară gospodina cu tact va trece de bună voie pe planul al doilea, rezervînd succesul musafirilor săi.

În toate aceste obligații casnice, ea va fi, firește secondată de soțul ei. Dealtminteri, sarcina de a primi oaspeți o are, în aceeași măsură, și bărbatul. Aceasta o va ajuta nu numai să creeze atmosfera plăcută, intimă, de voie bună în casă, dar chiar și la servitul mesei. Nu-i vom recomanda bărbatului să aducă mîncărurile de la bucătărie, dar el se poate face foarte util ajutînd la servitul mesei, primind și conducînd musafirii.

Un ultim lucru: dacă dezordinea din casă, lipsa de organizare a gospodinei, agitația inutilă, indispun musafirii, tot atît de supărătoare sînt și insistențele repetate („dacă te rog eu să te mai servești odată!", „dacă te rog eu să mai stai!") care riscă să-i pună pe musafiri în situația de a alege între o indigestie sau o zi de muncă pierdută și o impoliteță.

Din țesături fantezi

Potrivit siluetei, vîrstei și gustului dv., pentru sezonul de primăvară adoptați una din aceste haine 7/8, din țesături fantezie — tweed, bouclé, stofe cu spic etc. Sînt foarte la modă și în sezonul acesta.

1) Complet din tweed, închis în nasturi pînă jos, cu mînecă raglan și patru clape; o notă cochetă o dă șalul cu franjuri din același material.

2) Haina tinerească, cu linia umărului foarte căzută, închisă la două rînduri de nasturi.

3) Cu linie elegantă, foarte evazată spre liv, haină șapte optimi cu guler mare, închisă la un nasture.

4) Complet cu jachetă lungă — trei sferturi — strînsă în talie cu cordon de piele — trasat prin două găici late. Două cute adînci marchează mînecile și linia umărului.

Desene de Bebe VARLAM

Bluze din nylon

Pentru confecționarea nylonului se folosește ață de nylon, iar la nevoie ață obișnuită din bumbac. Ață din bumbac prezintă dezavantajul că încrețește materialul. De aceea se vor evita modelele cu garnituri de tighele. Bunăoară modelele nr. 1 și nr. 4 pot fi confecționate cu ață de bumbac, iar 2 și 3 numai cu ață de nylon. Este de preferat ca o bluză de nylon transparent să aibă garnituri de cerculețe și tighele — cînd ață este adecuată — sau: eșarfă, guler mare, buzunare aplicate etc... pentru a mai reduce din transparență. Iată și cîteva modele:

1. Bluză cu guler eșarfă fixat cu o broșă. Mineca bufantă prinsă într-o manșetă simplă. Se poate purta cu o fustă elegantă.

2. Bluză cu mineca kimono, revere din corsaj și grupuri de cerculețe verticale ce pornesc de deasupra bustului.

3. Bluză de dimineață ce poate fi purtată și la talor avînd o formă bărbătească atît la guler cît și la platcă, care exclude cusătura obișnuită a gulerului. Are garnituri de cerculețe care se pierd spre umăr. Mineca trei sferturi cu manșetă cu colț.

4. Bluză sport cu guler de bie deschis la spate, buzunare aplicate și cordon. Se poartă peste fustă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

CURIERUL NOSTRU

DANA DAN — București: Dintre cele două alternative, cea propusă de mama dv. este cea mai bine gîndită. Nu trebuie să vă grăbiți într-o asemenea situație. Aveți suficient timp pentru a înfăptui mai tîrziu cele pe care le doriți. Pînă atunci vă veți cunoaște și mai bine, veți deveni și mai uniți, mai încrezători unul în altul. Este mult mai bine să porniți împreună, și în condiții normale, pe acest important drum al vieții.

S. B. — Iași: Nu trebuie să vă faceți atît de multe probleme. Sînteți încă foarte tînără așa că timpul nu este trecut. Ceea ce doriți dv. nu se realizează în mod premeditat ci apare spontan. Creați-vă prieteni, alăturați-vă unui cerc de prietene, mergeți împreună la spectacole, în excursii și în alte locuri de distracție. Aveți în asemenea ocazii o comportare prietenească dar demnă și vă veți simți cu siguranță mai bine decît pînă acum.

VICTORIȚA P. — Ploești: Vom publica modelele solicitate. La celelalte întrebări veți găsi răspuns la rubrica noastră de sfaturi cosmetice.

EMILIA STOICA — str. Magaziei nr. 35 și **CORNELIA STANESCU,** str. Gruia nr. 32, amîndouă din **Cluj:** După cum v-am promis, vă publicăm azi adresele pentru a putea face schimb de vederi cu cititorii din celelalte orașe ale țării. Vă mulțumim pentru critici și propuneri. Unele din propunerile dv. vor fi înfăptuite chiar în numerele următoare.

EL. BOTESCU, comuna **Țibucani,** raionul **Piatra Neamț,** regiunea **Bacău.** Modelele de conțuri solicitate le-am publicat în numărul trecut al revistei noastre. Ne gîndisem și noi că așa ceva ar putea să intereseze cititoarele noastre. Credem că cei interesați să facă schimb de vederi, vă vor scrie pe adresa pe care v-am publicat-o mai sus.

L. BIANCA C. — Buzău: După părerea noastră ați procedat foarte bine pînă acum. Păcat că nu ați reușit la examenul de admitere în facultate. Ar fi fost cu mult mai bine. În ce privește problema care s-a ivit acum, lucrurile nu ni se par chiar atît de complicate. Dacă dv. ați ajuns la concluzia că este bine ceea ce intenționați, atunci nu rămîne decît să acționați. Impotrivirile la care vă referiți au la bază o mentalitate greșită, rămășiță a educației trecute. În fața hotărîrii dv. însă, toate acestea vor fi înlăturate. Este într-adevăr ceva mai greu, dar nu imposibil. Mai scrieți-ne.

SENSIBILITATE

— În actul al II-lea ai avut un moment de mare intensitate dramatică.

— Da, am simțit cum mi se duce un fir de la ciorap.

Desen de Fred GHENADESCU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

MOMENT CULTURAL

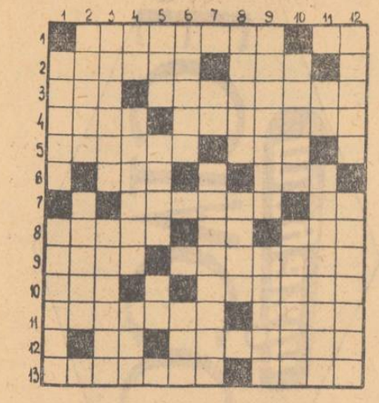

ORIZONTAL: 1) „Un om între oameni", cunoscut erou al lui Camil Petrescu — Alexei Tolstoi. 2) „Soarele poeziei ruse" — S-au împlinit în 1960 o sută de la nașterea lui Cehov. 3) Monstru marin la Ariost — Scriitor român istoric și arheolog 4) Colacul roții — Mare scriitor progresist francez, autorul romanului „Inimă vrăjită". 5) Armată — Leagănul copilăriei. 6) Ață — Codana de la brațul lui Marinică. 7) Voltaire François Marie..., autorul cărții „Bazele filozofiei lui Newton" — Dimitrie Cantemir. 8) Mare poet italian, autorul cărții „Divina Comedie" — Rominia Liberă — Pisălog (tr.). 9) Oraș în Etiopia — Autorul operei „Mireasa vîndută". 10) Gogol ca scriitor în istoria literaturii universale — Autorul operei „Oedip". 11) Mare poet progresist american care a scris volumul „Fire de iarbă" — Înțeapă în chimie. 12) Constantin Istrate, vestit chimist romîn — Onorați. 13) Neiculiță — Exclamație.

VERTICAL: 1) Inventatorul radiofoniei — Mare naturalist englez, creatorul teoriei evoluției speciilor. 2) Mare poet scoțian, aniversat anul trecut — Arșiță. 3) Duc o viață retrasă — Clasic sîrb autorul pieselor „Doctor în filozofie" și „Doamna Ministru". 4) Leonid Kogan — Stearsă din memorie — Deprindere. 5) Într-o operă a lui Puccini, se repetă — Cărți de preț. — „Măreț sună acest cuvînt"! (Maxim Gorki). 6) Mare poet progresist maghiar (Ady) — Acest. 7) Biol (Trecătoare în Pirinei) — Verbul cetățeanului care a găsit „scrisoarea pierdută" a lui Caragiale. 8) Ființa macaralei — Poporul din mijlocul căruia s-a născut Aristofan. 9) Complotat — „Nu spera și nu ai... / Ce e val, ca valul trece (Eminescu) 10) ...Newton, ilustru matematician, astronom și fizician englez, care a stabilit teoria luminii și a gravitațiunii universale — Matematician și fizician francez autorul calculului probabilităților. 11) Costache Negruzzi — Cufundate. 12) Osteneală — Cenzorul care a construit Calea Aspiană.

Cristian CHIRIAC

ÎN AER LIBER

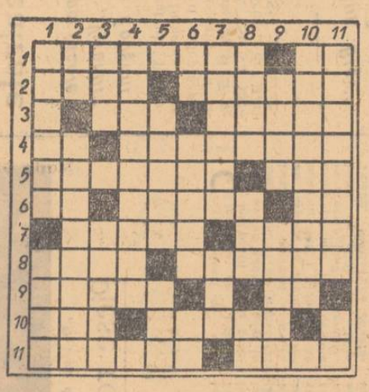

ORIZONTAL: 1) În doi, la șosea — Ionescu Tudor. 2) Cele lăturalnice sînt preferate de îndrăgostiți — Vine pentru a doua oară. 3) Institutul de Cercetări Metalurgice — Un asemenea cer nu prevestește nimic bun. 4) Așa cum arată oricine a ieșit din apă — Cînd nu cunoști drumul, te poți pierde ușor (fem.) 5) Căutăm un asemenea loc pe călduri caniculare (Nu e cazul deocamdată!) — Așezare rurală. 6) N — Pe Dunăre și pe Herăstrău — Pronume. 7) Iute (fig.) — Rezultat sportiv. 8) Probă sportivă care se desfășoară numai în aer liber — A se strica. 9) Nume feminin — Posezi. 10) Leagăn — Nu e umed. 11) În aceste zile sînt încărcate de muguri — Auxiliare ale bărcilor.

VERTICAL: 1) Un sobor de copaci — Vechi locuitor al Spaniei. 2) De două ori o literă — Serată cu dans. 3) Apuci — Ultimul rege al Troiei. 4) Își petrece toate duminicile după amiază în tribunele stadioanelor (uneori, asta îi ține loc de plaje). 5) Zarzavat — Metal prețios. 6) În aer — Prăjitură — Conjuncție. 7) Revin la viață — Loc de atracție pentru pescarii amatori. 8) Chem din memorie amintirile — Acesta — Măsură agrară. 9) Stînjenel — Nu se poate spune că pe o asemenea vreme respiri aer curat. 10) Ar sta tot timpul în apă. 11) Poate fi de lînă sau de bumbac — Pronume.

A. MARIN

150 LA SUTA TEATRU!

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	14	3	4	30	49	5	40	21
2	9	43	1	51	50	2	■	7
3	6	23	8	17	12	58	32	55
4	47	31	■	15	18	11	■	20
5	■	37	16	25	41	■	44	62
6	22	28	45	61	■	26	39	54
7	36	24	35	■	34	48	13	■
8	52	■	27	40	42	■	59	56
9	29	60	38	33	■	53	49	46 57

ORIZONTAL: 1) „Antigona", „Cidul" sau „Regele Lear" 2) A pregăti o piesă 3) Ieșire pe scenă 4) Jumătate de glas — Măsură veche 5) Oraș cu Teatru Național și Operă — De două ori în „Discipolul diavolului" 6) „Doi... de pămînt", titlul unui film rulat în anii trecuți — Cel ideal poate fi văzut la Teatrul Municipal 7) Crustaceu — Sunet 8) Frig — Ovidiu Zamfirescu 9) I s-a jucat o farsă... — Mijloc de intrare în scenă.

VERTICAL: 1) ...cortina — Corabie legendară 2) Frază scenică 3) Lichid... comestibil — Trăgător cu arcul 4) Frigurosi — Soare 5) Morali — În sud 6) O poartă biletul de teatru — ...pe el! 7) Actor la Teatrul „Nottara", autorul unei piese pentru amatori 8) Actor distins cu un titlu — Ochi de lant.

În caz că dezlegarea e corectă, literele înscrise în careu, citite în ordinea indicată de numere, vor da titlurile a șase piese românești în pregătire: Teatrul Național, două piese (autori: Victor Eftimiu și V. Iosif); Teatrul Municipal, două piese (autori: Mihai Beniuc și Titus Popovici); Teatrul Tinereții, o piesă de Virgil Stoenescu și Teatrul Armatei o piesă de J. Dragomir.

Cuvinte mai rare: Son.

Notă: Litera din ultima căsuță va fi citită de două ori, conform indicațiilor.

N. CORNEA

FILM

Se dau următoarele cuvinte:

1) Întindere de apă 2) Partenerul viorii 3) Parte a feței 4) A servi 5) A vui 6) Strigăt de victorie 7) Aceia.

Schimbînd cîte o literă de la fiecare cuvînt, se vor obține altele, după cum urmează: 1) Drugi de fier 2) Trăgător cu arcul 3) Greutate a ambalajului 4) A demonstra 5) Pronume 6) Diviziune de timp 7) Pe drumul...

Inițialele primelor cuvinte citite în continuare vor da titlul unui mare film sovietic realizat după Gogol; inițialele celorlalte cuvinte vor da numele regizorului filmului.

M. POP

POȘTA REBUS

MARIN GROZEA — București: V-am ruga să treceți într-una din zile pe la redacție.

MAGDA DIDU — com. Plenița: Ne-a sosit prea tîrziu.

HORIA CRIȘAN — Deva: Prea ușor. De altfel, și definițiile nu sînt corespunzătoare. De pildă, cuvîntul „timidă", d-ta îl definești ca „fricoasă"!! V-am recomanda ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

IOAN ROMAN — Sibiu: Aveți o greșeală în felul cum scrieți numele lui Joe. Reveniți.

V. METAXA — București: V-am ruga să îndreptați careul dv. la revista „Rebus".

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

FOTBAL I

ORIZONTAL: C.C.A. — M — Soare — Randament — XT — Inter — Poartă — Sar — Cuc — Cerc — Arenă — Ia — Tet — N — Nuți — Primi — Balanță — Nac — Bară — Careu — A — Ațe — Penalti — La — Ratate — Vu — Oiști — Șovăit — Net — Speranță.

APE

ORIZONTAL: Dimbovița — P — Umed — AAr — Ir — Nil — U — Lotru — Ațe — Drot — It — Rate — Amurg — E — I — Suiș — Au — Snep — T — S — D — At — Supărată — Breaza — Al — T — Retransmisă — Ui — F — Teavă — Dunavăț — Apă.

DIVERSE

ORIZONTAL: Eternitate — Vatman — Rus — Ele — Sacoșe — Rărit — Aman — En — Aiura — I — Sgură — Utan — Tact — Unic — Iaurt — As — Caș — Na — Oră — Trecători.

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

Laxativ pe bază de extracte vegetale, indicat în constipații cronice.

Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.

Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

Indicat în gripă, sciatică, dureri reumatice.

Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.

Produs al fabricii de medicamente „Tableta".

GH CHIRIAC

FABULA

PUIUL DE ZEBRĂ: — Mămico, ăsta are halat alb cu pete negre, sau halat negru cu pete albe?...

PREVĂZĂTOR

FRIZERUL: — Ați consumat alcool?!
CLIENTUL: — Da, știam că d-ta nu dezinfectezi briciul!...

MOMENTE

Dilemă

VALERIU: Tovarășe Butuc, la ce lucrezi acolo cu atîta zor? De jumătate de oră scrii, scrii mereu.

BUTUC: Directorul mi-a cerut o lucrare urgentă.

VALERIU: Foarte bine, eu plec și rămîi singur. O să-ți vezi liniștit de treabă.

BUTUC: Da, e ceva de mare răspundere. Unuia din cei doi tineri, transferați deunăzi în secția mea, i se va acorda o primă. Directorul mi-a cerut cîte o caracterizare.

VALERIU: Aha, ca să-și dea probabil seama cine merită primă.

BUTUC: Pe semne...

VALERIU (ironic): Fii atent numai, pentru că unul din cei doi e o rudă a directorului... Eu te-am salutat...

BUTUC: Cum?... Ce?... Aoleu! Tovarășe Valeriu, tovarășe Valeriu... Care din cei doi e rudă?... Răspunde-mi... Nu pleca... Vreau să știu care e mai capabil!... Tovarășe Valeriu, n-auzi?... Mă nenorocești!... Trebuie să-i dau primă celui care-i mai capabil, celui care e mai rudă, celui care e mai... a plecat!... Cum mă descurc eu acum cu caracterizările?... Doamne, cine a mai inventat și primele astea!

DIRECTORUL: (intrînd) Tovarășe Butuc, sînt gata caracterizările?

BUTUC: Cum?... Adică... sigur... gata tovarășe director... Gata...

DIRECTORUL: Citește, s-aud și eu...

BUTUC: Imediat... așa... Peste un ceas vi le citesc imediat...

DIRECTORUL: Spuneai că le-ai terminat...

BUTUC: Terminat, tovarășe director...

DIRECTORUL: Atunci citește...

BUTUC: Cum?... Sigur, vă citesc... De ce să nu vă citesc... Va să zică așa... În mod cert merită cu prisosință să i se atribuie o primă pentrucă deși tînăr, dovedește multă inițiativă și pricepere. E un om capabil, energic, activ și bine pregătit. E unul din cei mai destoinici salariați din secție. E foarte priceput. E un om...“

DIRECTORUL (enervat): Pricepu-l! Capabil! Energic! Activ! Dar, pentru numele lui dumnezeu, cine anume? Cine?

BUTUC (epuizat): Cine?... Cine doriți dumneavoastră, tovarășe director!...

Un șef, unul dintr-o mie!...

Ce gîndește și ce socotește tovarășul Turescu, șeful unui birou de inovații:

Bună, foarte bună inovația asta a lui Moraru. Of, doamne, de ce nu mi-a venit mie ideea!... Păi cum să-mi vină idei, cînd toată vremea sînt nevoit să mă ocup de ideile altora. Noroc că nu prea le bag eu în seamă; e mai simplu să le bag la dosar. Ei, inovatorii nu au bătaie de cap: fac inovația, o încearcă, inovația aduce economii, și gata! Mi-o prezintă mie! Dînșii nu mai au nici o grijă! Dar eu? Eu trebuie s-o înregistrez, eu trebuie s-o controlez, eu trebuie s-o aprob, eu trebuie s-o resping, eu trebuie să fac totul!... Așa e? Așa! Carevasăzică eu fac totul și dumnealor primesc banii, fără să întreprindă nimic!... Pentru că în definitiv ce a realizat dumnealui, Moraru, inovatorul?... Nimic! Aproape nimic! Mai exact, aproape ceva. Ceva fără importanță. Mă rog, de o oarecare importanță. Foarte importantă pentru depistarea pieselor necorespunzătoare. Atît a realizat Moraru: aparatul. Pe cînd eu realizez partea cea mai de seamă: formele pentru aprobare. De altfel, i-am atras atenția lui Moraru: măi băiatule, inovația ta are un mare cusur. Știi care anume? Că nu sînt și eu coautor. Te-aș sprijini în mod salutar. Inovația ar căpăta o valoare infinit mai mare dacă aș fi și eu cointeresat, eu Turescu! Un dosar arătos, să impresioneze ministerul, o adresă cu multe semnături, două copii colorate ale inovației pe coale extrafine, trimitem ministerului piesa în mărime naturală, pe ea gravat: „Made în Moratur“ adică Moraru-Turescu!... Ce zici? Și el, în loc să-mi zică mie, a zis conducerii. Și conducerea, în loc să-i zică lui, mi-a zis mie!... Mi-a zis că pînă azi biroul de inovații n-avea șef, iar de astăzi înainte, șeful nu va mai avea birou de inovații!...

Ia uite dom'le, într-adevăr teribilă inovația asta a lui Moraru! Depistează imediat piesele necorespunzătoare!

I. AVIAN

FRED GHENĂDESCU

CUIBUL

— Așa cum îl vezi, solid, confortabil și ieftin, l-am făcut într-un timp record...
— Cred și eu: ai învățat de la vecini.

CONFUZIE FERICITĂ

CLIENTUL: — Ei, bravo! Iată, în sfîrșit, o țuică fără apă.
— Vai de mine! V-a turnat din țuica responsabilului!

RIK AUERBACH

— Am terminat reparația liftului.
— Bine... dar... liftul tot nu merge!
— Nu face nimic, cobor pe scară!...

N. GHENADIE

Pe drumurile de pe Bucegi indicatoarele nu sînt bine îngrijite.

Fără cuvinte

BENEDICT GĂNESCU

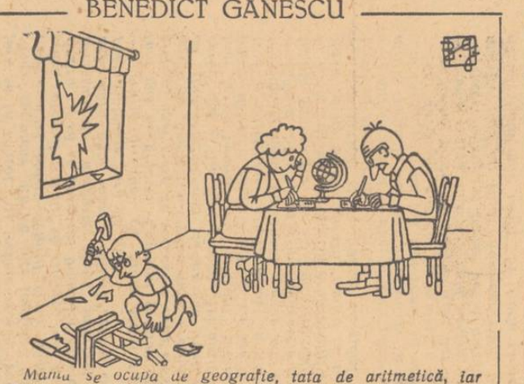

Mama se ocupă de geografie, tata de aritmetică, iar Gigel de... „lucru manual!“

V. VASILIU

— De ce te plîngi, mamă, că e greu, că doar dumneata ai vrut să vii la noi!...

Jocuri distractive

Egal 20

Vă prezentăm un triunghi în jurul căruia trebuie să așezați numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 8 și 9 în așa fel încît totalul să fie egal cu 20. (Cifrele trebuie fixate astfel: cîte una în cele 3 vîrfuri ale triunghiului și cîte două pe fiecare din cele trei laturi). Există mai multe soluții.

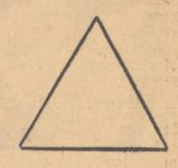

Știți să cîntăriți?

Vi se prezintă un pachet conținînd 9 kg. de zahăr. Încercați cu ajutorul unui cîntar cu talere, care are numai două greutăți — una de 50 și alta de 200 gr. — să împărțiți cantitatea de 9 kg. în două părți: una conținînd 2 kg. iar cealaltă 7 kg. În acest scop aveți dreptul *numai la trei cîntăriri.*

Gardul

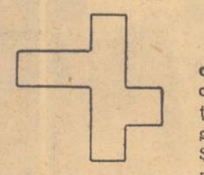

Iată un teren cu o formă ciudată, care trebuie împărțit în două părți egale printr-un gard. Știți cum trebuie procedat?

Stabilirea vîrstei

Dacă inversați cifrele vîrstei lui A. obțineți vîrsta lui B. Diferența dintre vîrsta lui A și B dă vîrsta îndoită a lui C., iar B. este de 10 ori mai în vîrstă decît C. Care este vîrsta fiecăruia?

Cele opt cercuri

Într-una din căsuțele albe am fixat un cerc. Aranjați în alte căsuțe albe încă șapte cercuri astfel că niciodată două cercuri (din cele opt) să nu se găsească pe aceeași linie dreaptă orizontală, verticală sau în diagonală. Puteți?

Poșta jocurilor

D. MIRZAN — comuna Bujoreni, regiunea Pitești: Problema pe care ne-ați trimis-o este interesantă, dar se adresează unor oameni cu o pregătire superioară în domeniul algebrei. Rubrica noastră — după cum ați putut constata — își propune să fie mult mai larg accesibilă. Așteptăm să ne trimiteți altceva.

GH. VANEA — Cluj: N-am primit scrisoarea respectivă. Vă rugăm să reveniți.

•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH

Succese românești la concursul internațional „F.I.D.E.“

Primul concurs de probleme organizat de revista F.I.D.E., organul oficial al Federației internaționale de șah, a prilejuit problemisticei din țara noastră satisfacția unor victorii frumoase. Ultimul număr al publicației, sosit în țară zilele acestea, cuprinde rezultatele detaliate ale concursului. Lucrările maestrului sportului, ing. L. Loewenton din București au fost clasate pe locurile V-VI la secția studii, dintr-un lot numeros trimis de compozitori renumiți din mai multe țări. Cunoscutul problemist sovietic G.M. Kasparian a ocupat locurile I și II.

Reprezentantul nostru a obținut o distincție și la secția problemelor tematice cu mat în 3 mutări. El s-a clasat pe locul V, la egalitate cu D. N. Popov (U.R.S.S.) și A. Johandl (Austria). Referatele arbitrilor au cuprins aprecieri elogioase la adresa lucrărilor prezentate de reprezentantul nostru. Iată mai jos studiul clasat pe locul V.

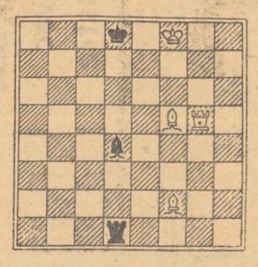

În poziția din diagramă cîștigul albului pare imposibil deoarece după schimbarea nebunilor sau a turelor remiza este asigurată negrului. Și, totuși, există o cale de cîștig! 1. Tg1!! T:g1, 2. N:d3!! Albul dă calitatea pentru a forța cîștigul: 2...Tc1 (se amenință Nb6 mat) 3.Nb6+ Tc7 4.Rg8! și albul cîștigă turnul și partida.

Noi grupe semifinale în ediția I a „Cupei Magazin“

GRUPA SEMIFINALA „F“: Dranga Eug. (Bîrlad), Ștefănescu Mihai (Focșani), Bucureșteanu Tiberiu (Crișcior), Liviu Ghionea (Buc.), Niculoiu St. (Or. Stalin), Dimitriu Nic. (Buc), Kugel Sigismund (Arad), Răbocea Niculae (Rupea) și Manda Gh. Constantin (Cîmpulung).

GRUPA SEMIFINALA „G“: Petrescu Marin (Buc.), Tereza Urzică (Vatra Dornei), Popescu P. (Buc.), Irina Grecu (Buc.), Teclu Liviu (Buc.), Cozma Gh. (Fălticeni), Emil Mateiaș (Iași), Bîrsan Marin (Suceava) și I. Dobrescu (Constanța).

Partidele în aceste grupe vor începe la 30 aprilie 1960. Partidele în grupa semifinală „E“ se consideră începute de la 20 aprilie.

Poșta șahului

Dimitrie Nicolae-București (grupa 18) Ismail Noman-Constanța (grupa semifinală A), Simionescu Ioan-Sinaia (gr. 43), ing. Cărare Paul-Satu Mare: Am primit scrisorile dv.

Rugăm pe toți participanții la „CUPA MAGAZIN“ să indice în fiecare corespondență adresată redacției grupa din care fac parte.

Fișele de notare a partidelor sînt trimise participanților la „CUPA MAGAZIN“ pentru a le servi ca model în alcătuirea celorlalte fișe necesare pentru concurs. Alte fișe nu mai pot fi trimise și nici de vînzare nu sînt.

Precizăm încă odată că grupele 75—94 (cu deschideri obligatorii și „cadre didactice“) nu sînt considerate ca făcînd parte din „CUPA MAGAZIN“. Acestea sînt turnee de antrenament organizate în scopul unei mai bune pregătiri teoretice a jucătorilor.

A apărut volumul „Finalurile în partida de șah“

După un prelungit repaos editorial, literatura șahistă în limba română înregistrează un eveniment demn de consemnat. A apărut în librării, zilele acestea, un volum de mult anunțat și așteptat cu interes de șahiști, tălmăcirea din limba rusă a cărții maestrului internațional sovietic G. M. Lisițin: „FINALURILE IN PARTIDA DE ȘAH“.

Lucrare de mari proporții (554 de pagini cu cca. 1400 diagrame), noul volum tratează pe larg, aprofundat, teoria finalurilor de partidă. El se adresează deopotrivă începătorului în șah, care învață din carte cum să dea mat în cele mai elementare poziții de final, cît și maeștrilor care găsesc în cele XVI capitole ale cărții toate tipurile de final, pînă la cele complexe, ilustrate cu cele mai tipice exemple.

Apariția acestei lucrări este binevenită. Se cuvine subliniat că acum este pentru prima oară cînd apare în românește o monografie consacrată exclusiv finalului de partidă, iar lipsa unei asemenea lucrări s-a resimțit mult. Dacă în ceea ce privește începutul de partidă, concursurile și campionatele din ultimii ani au oglindit un progres, (datorită și faptului că în anii trecuți au apărut cîteva cărți de deschideri), în jocul de final șahiștii noștri, chiar și cei fruntași, au arătat multe lacune. Studierea lucrării „FINALURILE IN PARTIDA DE ȘAH“, apărută în „Editura Tineretului“, va da posibilitate tuturor jucătorilor să-și ridice în mod substanțial forța de joc în finalul de partidă, va contribui, la ridicarea măiestriei sportive a șahiștilor.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“

SPECTACOLUL magazin

În vizită la spectatorii filmelor

Sînt numai cîteva zile de cînd, într-una din acele dimineți însorite de primăvară, pe serpentina de asfalt care duce spre Timiș, s-au înfiripat două autobuze, și.. un camion.

Nu a fost o întîlnire întîmplătoare: în autobuzul care venea de la București se aflau protagoniștii, regizorii și operatorii ai celor trei filme românești — „Secretul cîrlanii", „Telegrame" și „Băieții noștri" — care s-au bucurat, în ultima vreme de o bună primire din partea publicului cinefil. În celălalt autobus — care sosise de la Orașul Stalin în întîmpinarea oaspeților — se aflau muncitori și uzinei „Steagul Roșu". Îmbrățișîndu-i cu căldură, pe cineaști, muncitorii le-au prezentat, chiar la locul întîlnirii, roadele muncii lor: camioanele tocmai primul pe poarta uzinei chiar în acea dimineață.

Spectacole-medalion

După numeroase vizite făcute uzinelor și instituțiilor, artiștii Teatrului de Operă și Balet au ajuns zilele trecute și la Institutul de Electrotehnică „C. I. Parhon". În mijlocul colectivului sosit aci, am întîlnit pe cunoscuta soprana Valentina Cretoiu, artistă emerită, pe care cu siguranță o veți mai vedea în curînd în fața microfonului, și pe alți cîțiva artiști.

Ne-am oprit în fața unui grup de tineri, care discutau aprins în jurul unui panou. Era o expoziție de fotografii, care înfățișau momente din spectacolele-medalion ale Teatrului de Operă și Balet.

— Ce părere aveți despre ele? — ne-am adresat noi.

— Sînt foarte reușite, ne-a răspuns o tînără. Ne-au plăcut mai ales fotografiile din „Nunta lui Figaro" și din „Lacul lebedelor". Ne-ar interesa să vedem și fotografii din alte spectacole-medalion.

— Vă mulțumim pentru sugestie. Dar, spuneți-ne, vă rugăm, ce părere aveți despre spectacolele-medalion în general?

— Sînt foarte interesante, ne-a răspuns un tînăr. Ne-au plăcut mai ales fragmentele din „Nunta lui Figaro" și din „Lacul lebedelor". Ne-ar interesa să vedem și fragmente

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ 1 MAI –
Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 134 ★ Sîmbătă 30 aprilie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Desen de Ludovic BALOGH

OAMENI AI ZILELOR NOASTRE

Însemnări de reporter din Valea Jiului

La Petroșani, cel mai important bazin carbonifer al țării, trenul sosește la 4 dimineața. In aprilie, la patru dimineața e încă întuneric și călătorul se vede pus în situația dificilă de a se ...plimba, cînd de fapt ar trebui să doarmă.

Socotind astfel lucrurile, perspectiva ceasurilor ce le aveam de petrecut pînă dimineața nu era prea încîntătoare. Dar, ce era să facem?

Am trecut pasarela aruncată peste pătienișul de linii al gării, pregătindu-ne pentru cîteva ceasuri plicticoase și obositoare — nebănuind că de aici avea să se formuleze ideea primului subtitlu al reportajului nostru.

Lumini la patru dimineața

Contrar socotelilor noastre, am constatat că e o mare plăcere să umbli noaptea — fie chiar și la patru dimineața — după atîtea ore de mers cu trenul, într-un oraș mai mult sau mai puțin cunoscut, cu desăvîrșire pustiu, străjuit doar de sclipirile indiferente ale becurilor electrice. E frumos, să descoperi un oraș la lumina lunii și a becurilor electrice, să ai imaginea exactă, totală, a odihnei oamenilor. Mai frumos și mai emoționant a fost însă spectacolul trezirii orașului, conjugat cu imaginea trezirii tuturor așezărilor miniere din Valea Jiului.

Se apropiau zorile și lumina lunii pălise. Cerul se întunecase și sclipirile becurilor electrice scăzuseră parcă în intensitate. Se crăpa de ziuă. Intîi au apărut de undeva, de pe o stradă lăturalnică, două femei voinice, cu broboade negre pe umeri și cu cîte un coș mare pe vîrful capului, ducîndu-l astfel după obicelul locului. Apariția lor atît de matinală ne-a mirat. Drept care le-am și întrebat:

— Ce duceți în coșuri?

— Ouă!

Se duceau la piață.

Apoi, am văzut ici colo, una cîte una, izbucnind lumini în ferestre. Fiecare fereastră luminată preciza existența unui miner, a unui inginer sau tehnician, a oamenilor care se pregăteau să plece la mină. Curînd am întîlnit și primul bărbat plecat la lucru. Purta cișme, o haină galbencenușie și pe umăr un mic toporaș.

Era miner de bună seamă. Se ducea la Petrila, ori la gară la cursa de dimineață pentru Vulcan sau Aninoasa.

Eram la Petroșani, dar ne-am închipuit că tot așa, una cîte una, răsar luminile în ferestre și la Petrila, și la Vulcan, și la Aninoasa, și la Lupeni. Am amplificat amănuntul acesta și am avut atunci imaginea exactă a începutului unei zile noi de muncă aici, în Valea Jiului.

Celebritatea recentă a brigadierului Ghioancă

Tovarășul Szborowsky, secretarul comitetului de partid al minei Lupeni, ne spusese cu convingere că brigada cea mai demnă de a fi cunoscută era aceea a lui Sabin Ghioancă, de la sectorul III. „Neapărat să vedeți brigada asta!" sublinlase secretarul, însoțindu-și vorbele cu un gest energic al mîinii cu două degete lipsă, probabil urma vreunui accident suferit în mină mai de mult. De ce „neapărat" nu înțelesesem prea bine. Ghioancă nu era un nume... celebru la Lupeni, iar secretarul nu explica lucrurile.

Ne-am echipat conform legilor locului și am coborît în mină.

Abatajul lui Sabin Ghioancă era foarte departe. Intr-un timp bătrînul miner care ne însoțea, se mira de ce am ales tocmai abatajul acesta. „E un abataj foarte greu", spuse el.

După drumuri neînchipuit de ocolite, mergînd fie prin galerii aproape pustii, fie prin locuri unde trebuia să mergi mult aplecat, cu genunchii la gură, am ajuns la țința noastră: un abataj frontal, armat în fier. Ca oricine care intră rar sau deloc în mină, ne închipuiam „frontalul" întins pe multe zeci de metri, spațios. Abatajul era într-adevăr lung, dar strîmt, iar pădurea stîlpilor de lemn era înlocuită cu stîlpi metalici. Abia dacă aveam loc să trecem pe lîngă minerii ce lucrau goi pînă la brîu, asudați și înegriți de praful fin și lipicios al cărbunelui. La lumina slabă a lămpilor am văzut craterul care transporta cărbunele, stîlpii metalici, fețele minerilor reduse doar la albul ochilor și al dinților.

Spre norocul nostru brigadierul nu era acolo. Dar am făcut cunoștință cu doi dintre minerii aflați în schimb: Ion Sorescu și Gheorghe Bursuc. Primul, foarte tînăr, bun de gură, al doilea, dimpotrivă, tăcut, ursuz, rizînd rar, cu un rîs gros, înfundat.

— Greu abatajul ăsta — am deschis noi vorba. Cei doi mineri încuviințară și ei.

— Greu, dar acum merge! A venit aici „nea Sabin". Nu-i decît de o săptămînă, două și a și pus treaba pe roate.

— E un om bun și îndrăzneț tovarășul Ghioancă, a completat celălalt.

Îndrăzneț! Ei, parcă acuma începeam să înțelegem de ce zisese secretarul să venim aici. O fi autorul vreunui act de eroism — brigadierul!

— Păi, dacă n-avea îndrăzneală, nu se făcea armarea metalică în abataj.

Elisabeta PETREANU și Pia RADULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Copii din cercul de artă plastică al clubului minier din Lupeni, în fața șevaletului

Fotografia: P. PAVEL

PE ÎNTREG PĂMÎNTUL

Din motive... reporterești propunem cititorilor să consimtă la anticiparea unei importante realizări științifice. Să considerăm că a fost lansat un nou „sputnik", un satelit staționar al Pămîntului, pe care oamenii de știință îl folosesc ca un releu în rețeaua mondială a televiziunii. Sînteți de acord? Da? Atunci e bine.

Să presupunem deci că a avut loc inaugurarea rețelei și că oameni din întreaga lume au avut prilejul la inaugurare să vadă la televizor, reunite, orchestrele simfonice din Moscova, Philadelphia, Londra, Paris și București, soliști și coruri și să asculte cu emoție, în interpretarea lor, finalul Simfoniei a IX-a. Să ne închipuim așadar că rețeaua mondială a televiziunii funcționează normal și că în aceeași zi în care la noi în țară are loc sărbătorirea entuziastă a zilei de 1 Mai, ne așezăm comod în fața micului ecran — oglindă modernă a Albei ca Zăpada — și învîrtim butonul pe canalul I...

Cît ați citit aceste rînduri — 15 apartamente!

— — Moskva.

Aflînd înțeles desigur. Am prins televiziunea moscovită. Cîteva scăpărări de lumini și pe ecran începe să se vadă imagini clare. Imagini ale unor locuri scumpe, ale unor locuri binecunoscute chiar și acelora care nu au avut încă prilejul să viziteze Piața Roșie, Kremlinul...

A început manifestația. Un uriaș fluviu viu se revarsă prin fața tribunelor. Constructorii comunismului raportează marile lor înfăptuiri — de la uimitoarea rachetă pe care oamenii sovietici au trimis-o în Cosmos în chip de reporter fotograf și pînă la atît de emoționanta peliculă „Soarta unui om"; de la spărgătorul atomic care zburdă în ghețurile nordice și pînă la trecerea generală la ziua de muncă de șapte ore. Iată pe margine cîțiva vizitatori din Statele Unite. Privesc un afiș purtat de demonstranți. Un afiș pe care sînt notate celebrele versuri ale lui Maiakovski:

„In muncă,
tren sau avion
în drum spre soare,
...America,
cea iute de picior,
o vom ajunge
și o vom întrece!"

Un intermezzo. Reporterul îi ia un scurt interviu inginerului Serghei Kiderev de la Comitetul de Stat pentru Construcții de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S.

— Cîți oameni sovietici vor sărbători ziua de 1 Mai în locuințe noi? Faceți singur socoteala. Începînd din prima zi a acestui an în țară se pun la dispoziția populației cîte 15 apartamente în fiecare minut! Este vorba deci de milioane de oameni...

Povestea lui moș Chamula

— Ce-o fi pe canalul II?

Să vedem. Iată o altă demonstrație. Pe ecran apare unul din manifestanți, un țăran bătrîn care dă un interviu unui ziarist. In ce limbă vorbesc? In slovacă. Bătrînul povestește cam așa:

— Lumea îmi zice moș Chamula. Aici, în Slovacia, la poalele muntelui Polana, în urmă cu aproape 20 de ani oamenii se pricepeau doar să pască vacile. Am plecat tînăr de-acasă în căutare de lucru. Am cutreierat Slovacia, întreaga republică, am plecat în Franța. Am pribegit prin multe țări. La bătrînețe m-am înapoiat acasă. Acum sînt fericit. Viața-i cu totul alta la noi. Aici funcționează acum o uzină constructoare de mașini, o uzină nouă. La noi oamenii nu mai caută de lucru, li se oferă.

Să căutăm alte posturi. Satelitul staționar funcționează admirabil. Televizorul ultra modern ne permite să recepționăm ușor orice post de televiziune. Sofia. In piața centrală, în fața Mausoleului, se perindă cortegiul demonstranților. Iată pe străzile Sofiei niște oameni cunoscuți: fotbaliștii Constantin, Voinescu, Hașoti, Tătaru Ce caută... Ah, cum am uitat?! După amiază este doar meciul de fotbal. Succes băieți!

Privind la ecranul televizorului continuăm o călătorie minunată. Berlinul democrat, Budapesta, Pekin, Tirana, Varsovia, Phenian, Hanoi, Ulan Bator. In fața privirilor noastre încîntate se perindă continuu demonstrații vibrante, de sărbătorire a Zilei solidarității inter-

U. VALUREANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

EVENIMENT FOTBALISTIC

Mîine la Sofia se întîlnesc reprezentativele R.P. Bulgaria și R.P.R.

Echipa de fotbal a țării noastre își inaugurează sezonul din acest an jucînd mîine, 1 Mai, la Sofia, cu echipa reprezentativă a R.P. Bulgaria. Partida suscită un interes deosebit în opinia publică sportivă a amîndurora țări, pentru că ea se dispută în cadrul preliminariilor turneului de fotbal al Jocurilor Olimpice.

Partida de fotbal Romînia-Bulgaria a atras mereu atenția, de-a lungul întrecerilor ce au avut loc în cei 35 de ani care au trecut de la prima partidă dintre echipele acestor două țări vecine și prietene. Deoparte și de alta a Dunării, în Romînia ca și în Bulgaria, pe rezultatul acestor partide s-a pus totdeauna preț, pentru că ele au intrat în tradiția fotbalului din cele două țări. Sub semnul acesta tradițional se va disputa și partida de mîine de la Sofia, care va fi totodată un prilej al manifestării prieteniei dintre țările noastre frățești.

Citind palmaresul întîlnirilor

Partida de mîine de la Sofia este a 20-a din palmaresul acestor întîlniri, care sărbătorește cu acest prilej 35 de ani de existență, pentru că primul meci Romînia-Bulgaria s-a desfășurat la Sofia, la 31 mai 1925, coincizînd cu prima victorie a fotbaliștilor noștri. Citind palmaresul și făcînd uzualele calcule, se constată că rezultatele celor 19 partide disputate pînă acum înclină balanța în favoarea fotbaliștilor noștri, care au obținut 13 victorii față de 4 înfrîngeri, în timp ce două meciuri s-au terminat cu rezultate de egalitate. De reținut este și amănuntul că deși fotbalul bulgar a realizat mari progrese în ultimii ani, care i-au permis victorii de mare prestigiu, totuși bilanțul întîlnirilor Romînia-Bulgaria arată că și în această perioadă fotbaliștii țării noastre au reușit performanțe la nivelul valorii atinse de vecinii noștri de la sud. In ultimele trei partide, disputate între anii 1955-1959, una s-a terminat cu un rezultat de egalitate, iar celelalte două au adus cîte o victorie fiecăreia dintre echipe, cea mai recentă fiind a formației noastre, în toamna anului trecut, pe stadionul „23 August" din Capitală.

Ion BOCIOACA

• *(Continuare în pag. 5-a)*

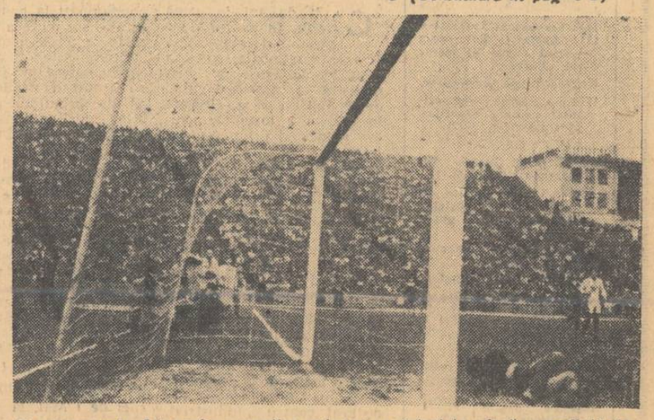

Un document fotografic sportiv: mingea a intrat în plasă expediată de Constantin și R.P.R. a cîștigat cu 1—0 prima ediție a meciului cu R. P. Bulgaria, disputată toamna trecută pe stadionul „23 August".

În acest număr:

UZBEKISTANUL - AZI
de W. G. BURCHETT

O pîine mai hrănitoare

E bine că nu sînt cîine?
de Nicuță TANASE

REFLECTOR
de Eugen Barbu

Puncte de vedere
de Dan DEȘLIU

Epopeea anului 1812 pe ecran

MAGAZIN MEDICAL

Știința și viața

În pregătire pentru numerele noastre viitoare:

Avionul subteran
O povestire științifico-fantastică
de Paul MARIAN și S. SAVEANU

Jubileul unui fotbalist
25 de ani de activitate sportivă a maestrului emerit IOSIF PETSCHOWSKI

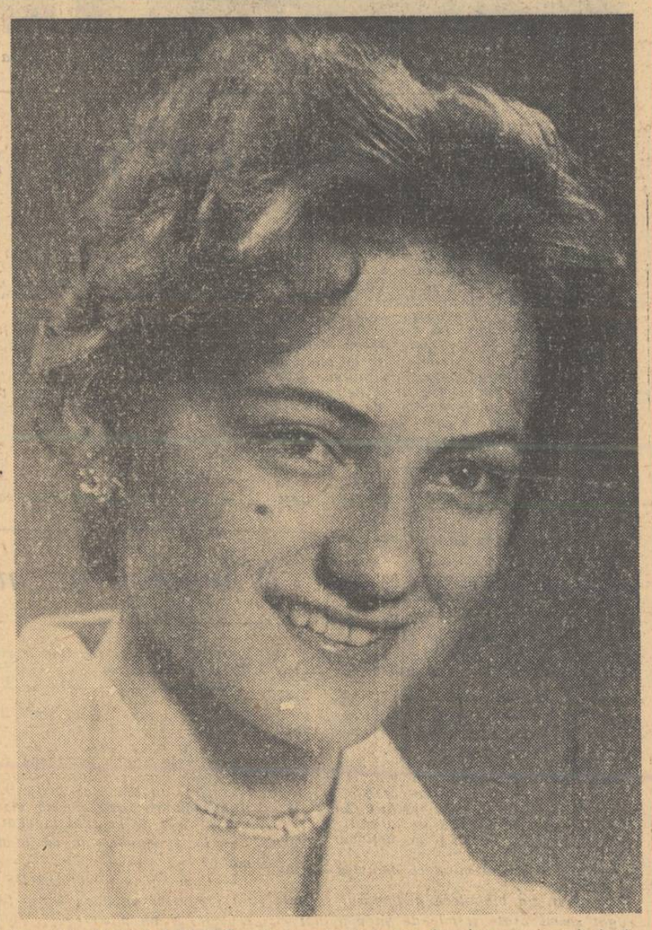

Utemista MARIA ADAMUȚ este una din cele mai harnice și pricepute tesătoare de la „Industria Lînii" din Timișoara.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Simfonia dramatică „Lenin"

În anul 1929 Vsevolod Mejerhold, celebru regizor de teatru din Moscova, a pus în scenă binecunoscutele piese ale lui Maiakovski, „Ploșnița" și „Baia". Pentru partea muzicală a acestor spectacole au fost solicitați doi tineri compozitori. Dacă primul, Șostakovici, avea deja o oarecare experiență în domeniul muzicii, cel de-al doilea, V. Șebalin, era încă un debutant. Pentru acesta mai ales, contactul cu Maiakovski a avut o influență deosebită asupra dezvoltării sale artistice. Evocînd întîlnirile sale cu marele poet, compozitorul Șebalin spunea: „Am scris simfonia dramatică „Lenin" în anul 1931... Ideea mi-a fost sugerată de însuși Maiakovski; într-o zi el mi-a spus: — Nu crezi că din poemul meu „Lenin" s-ar putea extrage o simfonie sau un oratoriu? Propunerea mi-a atras luarea aminte... Iată originea acestei lucrări muzicale". Cîntată în 1931 la Moscova și Leningrad, iar apoi în alte orașe ale țării între 1933—1934, simfonia dramatică „Lenin" s-a bucurat de mare succes.

În ajunul celui de-al doilea război mondial, din cauza unui incendiu izbucnit la biblioteca Teatrului Mare din Moscova, partitura simfoniei „Lenin" s-a pierdut. Se presupunea că a fost mistuită de flăcări și nu exista nici o copie. În anul 1957 a fost descoperit însă într-o bibliotecă un exemplar, din care lipsea cam jumătate. Folosindu-se de această șansă nesperată, compozitorul s-a așternut pe lucru pentru a realiza o nouă versiune a operei sale, cea definitivă.

Simfonia dramatică „Lenin" a fost prima operă muzicală importantă pe versurile lui Maiakovski. Acum, cu prilejul celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin, editurile muzicale din U.R.S.S. au publicat partitura simfoniei pentru orchestră, voce și pian. Monologurile de declamat fiind scrise în limba rusă, engleză și germană, compoziția închinată figurii luminoase a marelui Lenin va putea fi executată cu ușurință și în străinătate.

MOLIÉRE

Geniul lui Molière constă în puterea de a reprezenta, cu o neobișnuită pătrundere, societatea căreia îi era contemporan. Știa să vorbească despre vremea lui cu o vervă plină de efect. Neîndoielnic, ar fi vrut-o mai bună și mai dreaptă. Moralist ascuns și tenace, Molière s-a ferit de acele adaptări servile la împrejurările epocii din care înclinarea sa spre independență ar fi ieșit păgubită.

Și astfel, tot ceea ce era în el bun simț, spirit protestator, silă de bigotism, sete de libertate izbutesc să se impună. Urmarea se știe: a intrat în conflict față cu autoritara instituție a bisericii și cu feudalitatea. Nu și-a crutat nici propria-i clasă, burghezia. Unele din piesele sale au fost interzise ani de zile, dușmanii l-au urmărit pătimaș, cineva n-a ezitat să ceară, după reprezentarea lui **Tartuffe**, arderea pe rug a scriitorului. Dar ori cîte greutăți va întîmpina, Molière va rămîne credincios crezului său ca un veritabil creator umanist, dornic să slujească adevărul vieții și să apere de efectele pustiitoare ale lăcomiei, filistinismului, intrigii și abuzurilor interesele vitale ale oamenilor din popor.

S-a născut într-o casă de mici slujbași ai regelui, la 15 ianuarie 1622. Încă din copilărie și-a împărțit timpul între pupitrul **Colegiului Clermont**, unde studiile sale l-au apropiat de izvoarele culturii antice și ale filozofiei gînditorului materialist Gassendi și reprezentațiile de pantomimă din bîlciul Saint-Germain. Cînd familia a crezut potrivit să i se călăuzească pașii spre o carieră onorabilă, numitul Jean-Baptiste Poque, lin își fixase singur, în acord cu preferințele sale secrete, profesia.

Din 1643, cel ce va lua numele de Molière se dedică teatrului. A fost o hotărîre curajoasă, fiindcă actorii se bucurau pe atunci de faima unei reputații îndoielnice, considerația socială șovăind între îngăduință și dispreț. Molière a simțit și gustul amar al falimentului și revolta față de neînțelegerea artei sale. Cînd revine la Paris, după aproape 12 ani de peregrinări prin provincie, aducea în traistă materialul viitoarelor sale piese și o cunoaștere a naturii umane, observate pe viu în manifestări care, probabil, au mîhnit nu odată ochii săi mari și visători. De atunci s-a zămislit în sine acel amestec de veselie și tristețe ce-i caracterizează opera și tot atunci convingerea că arta trebuie să oglindească cu fidelitate realitatea.

De la premiera „Prețioaselor ridicole" în 1659 și pînă la moartea survenită în februarie 1673, pe scenă, Molière a dat la iveală cu o hărnicie impresionantă aproape zece comedii, dintre care cele mai multe rămîn modele ale genului: **Școala femeilor** (1662), **Tartuffe** (1661), **Don Juan** (1665), **Mizantropul** (1666), **Avarul** (1668), **Burghezul gentilom** (1670), **Bolnavul închipuit** (1673).

Critica a sezisat ascuțișul dublu al acestor pledoarii pentru demnitate, cumpătare și echitate: în adevăr, dramaturgul a persiflat și impostura, aroganța sau frivolitatea nobilimii, dar și arivismul, tendința de acumulare, lipsa de sinceritate și grosolănia burgheziei. Figorismul, falsa cucernicie și prostia au fost și ele biciuite cu vervă. Aici nu-i putem enumera pe toți cei care, prin pana lui Molière, au denunțat atîtea din păcatele lumii de la jumătatea secolului al XVII-lea și de mai tîrziu. Este însă sigur că puțini autori de teatru au creat mai multe personaje cu valoare de simbol decît Molière, cu ai săi Tartuffe, Harpagon, domnul Jourdain, George Dandin, Sganarelle sau Driante.

Trecerea de la teatrul grav și somptuos al marilor tragedieni Corneille și Racine către cel chemat mai puțin să exalte și mai mult să acuze cu arma risului o societate în timpul căreia crestea viciul, o face cu prestigiul experienței un om care și-a împărtășit tristețea concluziilor prin comedii.

H. ZALIS

ALBRECHT DÜRER: Autoportret

Maeștrii artei universale

Albrecht Dürer

Artist al Renașterii, ale cărei idei înnoitoare le împărtășește și le dezvoltă, marele pictor german Albrecht Dürer (1471—1528) este un veritabil exponent al culturii umaniste. Ca și maeștrii italieni ai Renașterii, Dürer adoptă un stil apropiat de modelul clasic al antichității, — un stil de armonie și de echilibru, în cadrul căruia se manifestă specificul național-german.

Albrecht Dürer a fost fiul unui giuvaergiu originar de prin părțile noastre, anume dintr-un sat din apropiere de Oradea, pe care l-a părăsit pentru a se stabili în marele centru german Nürnberg. Albrecht era al treilea copil din cei 18 ai giuvaergiului. Indeniatec și talentat, el a fost sortit de tatăl său să-i învețe și să-i continue meșteșugul. Curînd însă, Albrecht își manifestă înclinația puternică pentru pictură și începe să învețe în atelierul pictorului Michael Wohlgemut. La 19 ani, Dürer străbate sudul Germaniei, întocmește o serie de schițe și realizează primele sale lucrări de gravură în lemn. Mai tîrziu, la Basel, lucrează și gravura pe aramă. După patru ani de peregrinări se înapoiază la Nürnberg, unde se căsătorește și, ajutat de nașul său, proprietarul uneia din primele imprimerii, învață să tipărească planșe.

De altfel, opera lui Dürer este foarte variată. După gravură, — acuarele fermecătoare. Apoi, sub influența maeștrilor italieni, căutări și soluții care concretizează ideea perfecțiunii și armoniei naturii, ale cărei secrete le descoperă și le redă plastic.

La Veneția, unde va lucra o vreme prețuit de pictorii italieni contemporani, execută altarul „Fecioara cu pruncul" sau „Sărbătoarea mătăniilor", pentru capela germanilor din acest oraș.

Se înapoiază din nou la Nürnberg, unde-și deschide un atelier cu elevi. Operele sale sînt acum foarte căutate. Însuși împăratul Germaniei, Maximilian, îl folosește. La 40 de ani Dürer este un pictor de renume nu numai în țara sa, e primit și onorat la curțile suveranilor europeni. Ceea ce nu-l împiedică, atunci cînd cruzimea acestor suverani duce la uciderea a mii de țărani răsculați împotriva nedreptei orînduiri, să ia partea celor mulți și năpăstuiți.

Ca și alți mari artiști ai Renașterii, ca și da Vinci, Dürer studiază științele exacte, matematica, geometria, arta construcțiilor.

Dürer a murit la 6 aprilie 1528, lăsînd o uriașă moștenire artistică — fundament al dezvoltării întregii arte plastice germane.

V.

PAUL GUSTY — un ctitor al teatrului nostru

Încă din vîrsta școlară, Paul Gusty, născut în 1859 în mahalaua Oțetarilor din București — a muncit pentru teatru. Coleg de bancă, la Sf. Sava cu unul dintre fiii marelui actor Mihail Pascaly — în clasa se mai afla și Constantin Nottara, viitorul actor — Gusty, tot ducîndu-se în casa actorului pentru a colabora la facerea lecțiilor, s-a trezit în lumea măiastră, dar pe-atunci legată de mari nevoi, a teatrului.

Mașina de scris nu exista în vremea aceea — sîntem prin 1870 — piesele din lipsa publicului, se schimbau des. Pascaly, observînd că amicul fiului său scrie cît mai în grabă o piesă. Fericit, Gusty a făcut treaba la repezeală, s-a improvizat apoi sufler și în prima vacanță, a și plecat în turneu.

Ceva mai tîrziu, tînărul a jucat chiar pe scena teatrului de vară „Guichard", care se afla pe strada Cimpineanu, pe un loc ocupat astăzi de noile clădiri din jurul Palatului Republicii. În trupa unui actor vagabond — Comino — Gusty a jucat, zice-se cu succes, pe Agamiță Dandanache din „O scrisoare pierdută" a lui Caragiale, prietenul său de mai tîrziu.

Odată cu înființarea Teatrului Național, în 1877, Gusty născut idealul fiecărui june în... chinătorr al Thaliei romîne: să fie angajat la Național, măcar copietor de roluri. S-a prezentat directorului Ion Ghica, dar a fost refuzat: nu mai erau locuri...

A reușit să fie numit, în a doua stagiune a Naționalului, copietor de roluri și sufler. De atunci Gusty n-a mai părăsit instituția. A copiat de zor roluri, a intrat în cușca din care a suflat Eminescu și Caragiale, a tradus nu numai drame și comedii, dar și operete, în sfîrșit a fost numit ajutor al regizorului Alexandre Gatineau, primul regizor al Teatrului nostru.

Francezul a întrevăzut posibilitățile învățăcelului și astfel Paul Gusty și-a croit calea vieții.

Ce se știa în vremea aceea, în teatrul nostru, despre ceea ce se numește „punere în scenă"? Prea multe nu. În schimb, erau interpreți care urlau, răgeau, își întovărășeau rostirea cu gesturi grandilocvente și dezordonate.

Gusty, luptînd cu vechi prejudecăți, n-a mai îngăduit asemenea lucruri. A învățat pe actorii, porniți pe exagerări, să vorbească omenește și a introdus montarea adecvată textului.

Dar teatrul nu avea repertoriu pe măsura posibilităților actorilor. Gusty a făcut acele „localizări", care în realitate sînt piese originale dar pe care le intitula astfel doar din modestie.

Dar cîte lucrări, socotite astăzi clasice din literatura noastră, n-au primit ultima „crocială" din mîinile de maestru ale regizorului!

Gusty nu-și mărginea meseria la preocuparea de decoruri și costume, pentru el esențialul în teatru fiind actorul. Fără să-și impună intonațiile și gesturile — meteahna unora dintre directorii de scenă, — Gusty, ținînd seama de personalitatea interpretului, „lucra" cu el rolul. Și astfel a îndrumat Paul Gusty pe aproape toți actorii care au contat în teatrul nostru.

Cînd — în 1888 — Caragiale a venit la direcția teatrelor, a deschis stagiunea cu localizarea lui Gusty, „Manevreie de toamnă". Pe afișul de mătase al premierei Caragiale l-a scris lui Gusty o dedicație recunoscătoare.

Omul — e adevărat ți-l apropiai greu, din pricina unei timidități care l-a urmărit toată viața — a fost o comoară de inteligență, de umor și de sensibilitate. Capul încruntat, cu mustața stufoasă, era al unui om simțitor, căruia îi plăcea să facă binele în mod discret.

Și sînt atîția actori care nici pînă astăzi nu știu că dacă n-au fost îndepărtați din teatru, de către directori porniți pe economii, aceasta a fost mulțumită intervenției directe a lui Gusty.

Dacă marele om de teatru — în adevăratul înțeles al cuvîntului — nu și-a lăsat cea ce se numește „memorii", este tot din pricina modestiei exagerate; nu voia să vorbească și să se vorbească despre el.

Cei care au învățat de la Paul Gusty transmit noilor generații ceva din știința marelui om de teatru — dar și din trăsăturile lui de caracter.

Ioan MASSOFF

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

2—8 mai

1519 A murit Leonardo da Vinci (n. 1452).

4

1955 A murit George Enescu (n. 1881).

5

1818 S-a născut Karl Marx
1912 Apare la Petersburg primul număr al ziarului „Pravda".
— Ziua Presei progresiste.
1819 S-a născut compozitorul polonez Stanislav Moniușko (m. 1872).

6

1937 A murit George Topîrceanu (n. 1886).
1879 A murit Charles de Coster, scriitor belgian autorul romanului popular „Ulenspiegel".
1833 S-a născut Johannes Brahms (m. 1897).
1758 S-a născut Robespierre, conducător al revoluției burgheze de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea.

7

1895 A. S. Popov, a realizat prima transmisie fără fir.
1840 S-a născut P. I. Ceaikovski (m. 1893).

8

1921 A luat ființă Partidul Comunist din Romînia.

1 MAI —

Ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii

Cu 71 de ani în urmă (1889), în cadrul Congresului celei de-a II-a Internaționale, care a avut loc la Paris, a fost hotărîtă sărbătorirea zilei de 1 Mai ca zi de trecere în revistă a forței oamenilor muncii din lumea întreagă.

Adoptarea rezoluției cu privire la sărbătorirea lui 1 Mai a fost legată de evenimentele care au avut loc la 1 Mai 1886, în S.U.A. În acea zi, întregul teritoriu al S.U.A. a fost cuprins de un val de greve și demonstrații. Crîncen exploatați, muncitorii cereau îmbunătățirea condițiilor de muncă, ziua de lucru de opt ore. La mitingul de protest de mare amploare care a avut loc la începutul lunii mai la Chicago, important centru industrial, cîțiva provocatori au aruncat o bombă. Pe baza depozițiilor false ale provocatorilor, unii dintre organizatorii mitingului au fost condamnați la pedeapsa capitală și mulți alții la închisoare pe termene lungi.

Evenimentele din mai care au avut loc în S.U.A., au arătat oamenilor muncii de pretutindeni necesitatea unirii proletarilor din lumea întreagă, în vederea luptei împotriva orînduirii capitaliste. Iată de ce milioane de muncitori au primit cu înflăcărare chemarea Congresului celei de a II-a Internaționale de a prăznui în fiecare an ziua de 1 Mai ca o sărbătoare revoluționară a clasei muncitoare.

Pentru prima oară această zi a fost sărbătorită acum 70 de ani. Însă ce schimbări uriașe au avut loc de atunci în lume! De la primele sărbătoriri ale zilei de 1 Mai, la care luau parte doar o mînă de luptători curajoși, astăzi 1 Mai este o zi pe care o trec parte a oamenirii, alcătuind invincibilul lagăr al socialismului, o sărbătoresțe ca o sărbătoare luminoasă a păcii și a muncii creatoare în numele comunismului.

În țările capitaliste, în țările coloniale și dependente, în condiții de represiune și persecuții, această zi este o manifestare a hotărîrii popoarelor lor de a obține dreptul la o viață mai bună, libertăți democratice. Ele își exprimă în această zi dorința de pace în lumea întreagă.

În țara noastră, Arminden, nume popular al lui 1 Mai, este și o sărbătoare a începutului primăverii. Ziua de 1 Mai, ca zi de luptă a clasei muncitoare, este sărbătorită la noi de șapte decenii, dar abia în anii regimului de democrație populară poporul romîn o sărbătorește în condiții de libertate, ca un triumf al muncii sale libere, creatoare, al luptei sale pentru pace, socialism și fericirea celor ce muncesc.

Oameni ai zilelor noastre

(Urmare din pag. 1-a)

jul ăsta, zise Sorescu, schimbînd dintr-odată firul ideilor noastre. Bursuc îl aprobă cu o mișcare a capului. Nimeni nu credea că aici o să izbutească armarea metalică. Roca moale! — lămuri tot Sorescu. Chiar și minerii din brigadă ziceau că nu se poate.

— Și acuma ce zic?

— Ce să mai zică! Au văzut și ei!

— Așa! Da, cum de a reușit „nea Sabin" al vostru?

— Apoi asta să-l întrebați pe el!

De unde să-l iei acum pe Ghioancă? Dar la urma urmei, principalul l-am aflat: aici la abatajul II-est de la sectorul III Sabin Ghioancă reușise să introducă un sistem nou și economic de armare. Le demonstrase oamenilor și convinsese că armarea metalică este o metodă care poate fi introdusă nu numai în condiții „normale", „cum scrie la carte", ci și acolo unde acestea sînt mai grele învingînd astfel anumite idei preconcepute în legătură cu posibilitatea extinderii armării metalice. Ne-am dat seama că era un exemplu foarte bun — de celebritate recentă — și înțelegeam de ce secretarul ne trimisese „neapărat" la brigada lui Sabin Ghioancă.

Aceeași vrajă...

Mergeam în urma lui prin galerii urmărind cu ochii atenți formele fantastice pe care lampa de mînă, mișcată la fiecare pas, le contura pe pereții scunzi și boltiți. Din cînd în cînd — mai mult de dragul de a ne auzi timbrul vocii — îl întrebam cîte ceva. Răspundem scurt, precis, ca într-o formulă matematică.

— Lucrezi de mult aici, tovarășe Farcaș?

— De trei ani!

— Înainte ai avut vreo altă meserie?

— Nu. Tot în mină!

Nu mai înțelegeam nimic: în afară de faptul că nu-i place să-l descoși și că ține să-ți arate acest lucru. Hotărît: omul acesta e arid și colțuros ca bulgării negri cu care are de-a face. De aceea, după cîteva ore, cînd am ieșit la suprafață și ne-am privit la lumina ce pare cu totul ireală a soarelui, pierdusem orice intenție de a-l mai întreba ceva. Doar ochii lui, ce în mină risipeau sclipiri metalice iar aici sus deveniseră neînțeles de blînzi, ne sugerau un fir de speranță.

În fumul amurgului și al țigărilor aprinse, limbile s-au dezlegat. Și inginerul Iosif Farcaș a început să povestească, molcom și pufnitel stîngaci.

La 19 ani, cînd era flăcăiandru, a intrat pentru prima oară în mină, împlinind visul înaintașilor familiei. Timp de patru ani a fost vagonetar, apoi a devenit ajutor de miner și în fine miner calificat. Dar mai avea o treaptă: vola să devină inginer. Neîngăduit vis pentru un muncitor în epoca în care consiliul de administrație al minei aducea ingineri din străinătate ca să exploateze cît mai tare armata de sclavi autohtoni. Realitate concretă — în zilele noastre cînd învățătura a devenit în egală măsură o necesitate pentru fiecare muncitor, ca și pentru întreaga societate.

În 1957 Iosif Farcaș s-a despărțit de viața de student care i-a adăugat numelui lui trei litere: **ING**. Și s-a întors în mină — prima dragoste care niciodată nu poate fi trădată — cu aceeași emoție și bucurie. Preocuparea pentru cursuri, seminarii și examene a fost înlocuită de alte probleme: armarea metalică a abatajelor, reducerea consumului specific de lemn, îmbunătățirea calității cărbunelui brut, etc., etc.

S-a întors în mină atras de aceeași vrajă pe care o cunosc toți cei din Valea Jiului. Aceeași vrajă ce l-a atras pe bunicul lui în galeriile de cărbune care l-au înghițit, alături de alte 85 de persoane, într-o explozie de la începutul veacului acesta, aceeași vrajă care l-a subjugat și pe tatăl lui, obligîndu-l să fie credincios o viață întreagă măruntaielor pămîntului, aceeași vrajă sub puterea căruia au coborît prima oară și ultimii doi descendenți ai acestei familii care a dăruit minei trei generații de mineri.

Aceeași vrajă care dictează inginerului Iosif Farcaș ca acolo jos, la orizontul 480, să nu cunoască nici un alt gînd în afara minei și să facă totul cu solemnitate și exactitate, ca și cum ar oficia un cult din totdeauna știut, moștenit din bătrîni.

Cu meticulozitate feminină...

În anii aceștia, paralel cu celelalte transformări petrecute în munca, în viața minerilor, aici în Valea Jiului, a avut loc un adevărat exod al minerilor din casele vechi, insalubre, cu geamurile cît pumnul, înșirate anost, fără imaginație și fără vreo urmă de intenție pentru frumos, spre casele noi cu etaje, spre casele denumite modern și muzical „apartamente", sănătoase, cu încălzire centrală, cu bucătării și băi în faianță sau ulei, cu ferestre largi, ca să intre tot soarele, toată lumina unei zile întregi.

Schimbarea locuinței atrage după sine schimbarea vieții și a rosturilor întregii familii de mineri. Totul este nou, de la posibilitatea de a face oricînd baie în cadă sau sub duș și pînă la împărțirea camerelor cu destinații precise: dormitor, sufragerie etc. Oamenii simt astfel plinătatea sentimentului bunăstării, al unei vieți omenești.

În Valea Jiului, sute și sute, poate cîteva mii de oameni, trăiesc acest sentiment nou al schimbării traiului dintr-o casă veche într-una nouă, modernă. La Petrila a fost construit un cartier întreg, la Petroșani cîteva cartiere, la Vulcan aproape un nou oraș, la Lupeni de asemenea cîteva cartiere: Braia, Viscoza etc.

Ultimele apartamente noi — 36 — au fost date în folosința minerilor din Lupeni în zilele premergătoare lui 1 Mai 1960. Tot pînă la această dată, la Petroșani și Vulcan s-au mai construit 134 de apartamente.

Darea în folosință a recentelor case noi a avut loc după tipicul încetățenit aici în Valea Jiului. Au venit întîi femeile. Ca de obicei, și de data aceasta au măsurat spațiul camerelor, imaginînd așezarea mobilelor: aici patul, dincoace șifonierul, mai încolo aparatul de radio, colo camera pentru copii. Au controlat peste tot. Cum funcționează dușurile, chiuvetele, dacă se închid bine ferestrele, cum a fost dat uleiul la uși, la bucătărie. Nu le-a scăpat nimic și reprezentanții constructorilor umblînd după ele de colo-colo, sînt puși astfel în situația unor grele examene. Cînd după toate astea femeile, obosite și ele de atîta meticulozitate, exclamă — în sfîrșit! —: e frumoasă casa, ce bine o să fie!, reprezentantul constructorilor se liniștește și se simte mulțumit, ca și cînd clipa asta, doar asta ar fi așteptat-o, ca și cînd pentru clipa asta ar fi fost făcute toate eforturile lor, ale constructorilor.

Ce-i nou în mină?

Într-un părculeț din Lupeni, am văzut pe o bancă doi bătrîni îmbrăcați foarte îngrijit, cu pălării în ciuda soarelui, proptiți în bastoane — dovedind mai mult o delicată cochetărie bătrînească, decît o utilitate practică. Probabil pensionari...

— Ce fac acum toată ziua? am întrebat.

— Culeg ciuperci, fac piața, se duc la pescuit, se întîlnesc la un film, învață pe nepoți să sape galerii, în nisip.

— Și cum se acomodează cu noua viață?

— Toți spun așa: dacă nu mori de urît în prima lună, atunci e bine!

Așadar prima lună e grea; pe urmă... Pe urmă te scoli la crăpatul zorilor de teamă să nu întîrzii din abataj, te uiți din nou după echipament și cască, vrei să încalți iar cismele de cauciuc care-ți sînt familiare, pipăi din obișnuință buzunarul să vezi dacă ai tutun la ieșirea din șut și... pleci la piață. Nu atît ca să cumperi de-ale gurii, cît ca să adulmeci în aer miros de cărbune și să-ntîlnești oamenii cărora să le pui aceeași întrebare:

— Ce-i nou în mină?

Cele patru cuvinte căpătînd valoare vitală, sînt repetate între cunoscuți în loc de „Ce mai faci?". Căci dacă în mină totul e bine, mai mult ca sigur că și oamenii fac bine.

— Ce-i nou în mină? — așa salută vechiul miner și proaspătul pensionar Mihai Farcaș sosirea fiilor lui din schimb.

Ca și cum în fiecare zi ar trebui să se petreacă lucruri cu totul deosebite în mină și care lui ar putea să-i scape. Și nu se mulțumește cu răspunsuri laconice, ci vrea să știe amănunțit, de fiecare colțișor de întuneric din pămînt, de fiecare om, de fiecare nou abataj, de fiecare bulgăre botezat prima oară de razele soarelui...

Așa se face că trăiește în continuare în mină, cu sufletul și gîndul; așa se face că mintea lui completează zilnic planul detaliat al minei, iar atunci cînd — doborît de dor, coboară în galerii, ochii lui văd ceea ce mintea știa. Și se bucură că tot ceea ce vede este făcut de băieții lui și feciorii celorlalți bătrîni cu care se întîlnește în parc, ca să reînvie fapte de azi și de demult din viața zbuciumată a minei.

Odinioară, mineri pensionari nu prea existau pentru că accidentele în masă sau bolile îi răpuneau cu mult înainte de vîrsta pensionării; iar pentru potențații vremii faptul nu prezenta decît avantaje.

Astăzi „amărăciunile" celor vîrstnici provin din faptul că se despart cu trupul de mina stăpînită de ei. Dar bucuria lor este că munca le-a fost răsplătită cu prisosință și că acolo jos, în galerii, lucrează o nouă generație, pe care ei au crescut-o, asigurîndu-i prin lupta lor un viitor luminos. Și cu tot sufletul sînt alături de ea.

În zi de salariu

Am intrat la întîmplare în cîteva din magazinele de lîngă gară. În primul ne-am împiedicat de un băiețaș cu păr zbîrlit, care-și încerca pantofii noi, tocmai în prag.

— Vino mai încoace, nu vezi că încurci lumea? Vrei musai să știe toți că ai sandale noi? Nu te mai făli. Nu-i nici o noutate, cînd tu rupi tălpile ca

„Copiii minerilor învață"
(Gravură de PROFILA MICLEA — învățătoare)

pe-o foiță de ceapă — l-a repezit tăcă-su, cu aer glumeț. Și apoi mai încet, ca pentru sine:

— Sănătos să-mi fi și să rupi cît mai multe, că am din ce-ți cumpăra, nu mă vait eu de asta!

Am trecut mai departe: o femeie cu broboadă ducea la piept, ca pe-un obiect de preț, niște discuri, pe care cu cîteva clipe înainte le ascultase cu ochii scăldați în lumină.

La galanterie n-am putut întreba: se descărca marfă și fiecare avea ceva de întrebat: „Jerseuri de lînă au adus?". „Ciorapi de relon sînt?". „A sosit și poplin cu desen?". Și la cofetărie era înghesuială. Am renunțat la plimbarea prin magazine și ne-am dus iar spre mină.

— Ei, cît ai luat luna asta? a întrebat din mers un tînăr blond...

— Am depășit-o pe cea trecută. Mă due să fac cumpărături — a răspuns celălalt îndepărtîndu-se grăbit.

Așadar, azi era zi de salariu. Și întîmplarea ne-a scos în cale pe minerul Mihai Huda, șef de brigadă în sectorul VII. Cu gesturi liniștite a scos din buzunar un teanc de bancnote și hîrtiuța cu socoteli.

— Pe martie... 3.500 lei... Frumos! — a spus drept autofelicitare.

— Și ce vrei să-ți cumperi?

— Deh, pentru răspuns competent trebuie să-mi întreb și nevasta. Mi-am făcut o căsuță nouă și mai am ceva cheltuieli cu ea. Și mai e și mobila...

— Îți iei una nouă?

— Așa vreau nevasta. Cea de acum nu-i mai place. Nu-i place, facem alta.

— Și băieții din brigada dumitale cît au luat?

— Cam între 2.000-3.000 fiecare. Sînt bogați cu toții, nu șagă! Am cîțiva care au bani serioși la C.E.C.! Deh, vor să se însoare...

— Și în Valea Jiului, băiatul vine cu zestrea?

— Sigur. El cîștigă mult dacă-i harnic și pregătește tot ce trebuie pentru viitoarea familie.

Elisabeta PETREANU și Pia RADULESCU

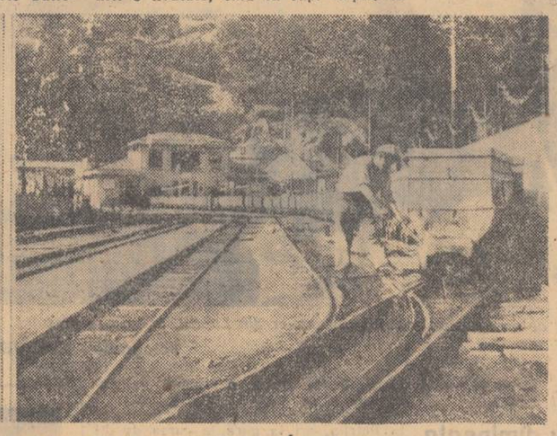

Două aspecte din activitatea minerilor de la mina „Gh. Gheorghiu-Dej" — Lupeni

E bine că nu sînt cîine?

Avusesem o discuție aprinsă cu fosta mea muză. Spun fostă, pentru că am terminat cu ea. Gata! Eu susțineam că trebuie să mă inspire pentru a scrie un mare roman umoristic, ea nu și nu. Că de ce umoristic? Că ea e o muză serioasă și nu vrea să se compromită. Treaba ta, i-am spus, dar eu totuși nu mă las. Dacă vrei să pleci de la mine, pleacă. Și a plecat. Mi-am încărcat luleaua (o veche lulea cumpărată de mine pe sub mînă de la un paznic de muzeu. Din luleaua asta au fumat cică Ilf și Petrov și se vorbește că ei ar fi avut-o de la Mark Twain). Am încărcat cum spuneam luleaua cu tutun „Mateiot" și m-am dus la fereastră. A avut dreptate muza mea? — asta era întrebarea pe care mi-o puneam privind de pe fereastra mea niște cîini care încolțiseră un dulău vagabond citadin. Bătaia era interesantă, așa că am urmărit-o.

Deodată aud vocea cîinelui vagabond:

— Te uiți la ăștia cum mă bat și nu vii să-mi dai o mînă de ajutor?

Am strigat la cîini pe care-i cunoșteam, să-l lase și l-au lăsat. Pînă să mă desmeticesc mă și pomenesc cu cîinele vagabond în camera la mine.

— Ce cîini timpiți aveți pe strada asta. Cică sînt șmecheri. Scuip pe șmecheria lor... Ai un ac cu ață și puțin spirt medicinal?

— Dar pentru ce ai nevoie?

— Spirtul să dau pe zgîrietura asta și acul și ața să-mi cos blana, e bine?... Dar ce ai mutra asta? Ai o mutră de parcă ai fi făcut gargară cu pioneze... Ești șucărit rău!

— De unde ai învățat să vorbești așa?

— Mi-a căzut în labă un dicționar de-al lui Șeineanu...

— Nu mă lua pe mine cu de-astea că nu se prinde.

Am luat din bibliotecă dicționarul și l-am rugat să-mi arate și mie de unde a luat el cuvintele: „șucăr", „gargară cu pioneze" și „e bine".

— Ce huiduma ești!... Iartă-mă că te tutuiesc.

— Nu face nimic, servește-te.

— Mă crezi așa fraier... Păi eu am școala medie... Rarlez français?

Iată-mă în inferioritate față de un cîine.

— Nu știu.

S-a uitat cu superioritate la mine.

— Parlate la lingua italiana?

— Nici măcar atît... Tu de unde știi?

— Nu mi-a scăpat nici un film neorealist italian... Ciau-Ciau, Lolobrigida, chestii... Și cum, domnule, dumneata nu știi nici franțuzește, nici italienește și scrii! Ce noroc domnule! Și eu... Dacă n-am pile... Ia să fi avut și eu pile, azi aveam facultatea terminată.

— Dar cîți ani ai?

— Douăzeci și doi.

— Mulți înainte!...

— Nu te deranja că nu vreau m-am săturat de viața asta... Duc o viață de cîine. Babacii mă-ntrețin.

— Zici că duci o viață de cîine. Ce viață vrei să duci?

— Păi, e bine că nu sînt cîine?

— Dar ce ești?

— Ia fi atent aici.

Și cîinele citadin vagabond s-a dat de trei ori peste cap, s-a transformat, mai oameni buni, într-un băiat de toată frumusețea. Un tînăr sănătos viol nevoie mare. Acum putem discuta de la egal la egal. Îi zic:

— Ia spune-mi, de ce te-ai săturat de viață?

— Cum să nu te saturi? De patru ani mă tot pregătesc să intru într-o facultate și nu reușesc. N-am pile!

— Te-ai pregătit?

— De ce să te mint, nu. N-am avut timp.

— Lucrezi undeva?

— Nu.

— Atunci?

— Am avut nesansa să mă nasc într-o stațiune climaterică și într-o stațiune din asta e greu să-nveți.

— Cum adică?

— La fiecare 12 zile se schimbă seriile... Și vin niște fete!... A-ntîia! Poți să-ți mai faci timp de pregătiri pentru examene?

— Ai dreptate. Dar totuși, ce mănînci?

— Am părinți buni, și visul lor a fost să mă vadă inginer.

— Săracii!

— Asta-i situația. Îmi pare rău pentru ei, dar ce să fac?

— De ce n-ai intrat într-o uzină să-nveți o meserie?

— Nu-nțelegi că eu trebuie să fiu inginer?

— Dar și în uzină poți ajunge inginer. Înveți și o meserie și urmezi și un institut fără frecvență.

— Și ce fac cu seriile de 12 zile?

— Da, e un cerc viclos, îi răspund eu cu ironie.

A simțit că îi iau peste picior.

— Auzi continuai eu, dacă ai fi copilul meu te-aș da pe ușă afară. Bine mă, nu ți-e ție rușine dita-mai omu', să trăiești pe spinarea părinților! Sănătos ești întreg ești...

— Și tu, fiul meu Brutus (altfel cult bătutul) și eu care veniserm la tine pentru o pilă să pot intra într-o facultate...

— Nu te supăra dar o facultate care să te primească fără pregătire, n-avem.

S-a supărat și a plecat. Dar nu înainte de a-mi cere bani pentru un pachet de țigări. Nu i-am dat. Ar fi bine să nu-i dea nici babacii". Poate totuși se convinge să se ducă la muncă, să intre și el în rîndul oamenilor.

Nicuță TĂNASE

Năravuri și moravuri

P. S. — Din motive de spațiu nu pot explica cum a reușit să se transforme în cîine citadin vagabond.

POȘTA REDACȚIEI

N. SANDU — Tîrgoviște (Vîlcea): Yardul este o unitate de măsură pentru lungime, care reprezintă 0,914 m. Întrebîndu-ne cîți metri are un yard-afiați cu acest prilej că nu are nici măcar un metru.

ION LINCAR — Oradea: Soluția ce v-o propunem este destul de simplă. Pentru a ajunge ceea ce doriți, urmați cursurile politehnicii.

FLORIN CABA — Mizieș (Lugoj): Trimițîndu-ne cîteva epigrame, ne scrieți în același timp: „Publicarea versurilor unor începători are un singur efect: stimulează. Ne-publicarea are două: în cazul cel mai bun te convinge că n-ai talent, iar în cazul cel mai rău, te convinge că ești o Americă care caută un Columb".

În continuare, ne spuneți că datorită bunei condiții fizice, puteți suporta răspunsurile negative date scrisorilor dv. fără a vă considera un căutător de Columb.

Este bine că știți să priviți cu calm un răspuns care nu vă satisface. Chiar dacă prezentul răspuns nu este cel dorit de dv., totuși rămîneți cu încrederea că după exerciții repetate, veți reuși să obțineți lucruri mai bune și mai interesante. Aveți în vedere că nu numai o publicare stimulează, ci și un sfat deschis, fără echivocuri.

GH. UNGUREANU — Sînnicolaul Mare (Timișoara): Am vrut să reținem măcar una din caricaturi, însă n-am reușit... Sînt prea sărace în umor.

ION HRENEAU — Singeorz Băi: În chestiunea în care ne consultați, părerile sînt împărțite. Întrucît n-am vrea să vă derutăm, nu vă dăm deocamdată nici un răspuns precis. Rețineți că am spus „deocamdată".

GEORGETA BAICOIANU — Orașul Victoria: Pentru a o găsi pe mama dv., scrieți sfatului popular orășenesc Botoșani dînd datele ce le deșineți.

MERIDIANE

Pe întreg pământul

(Urmare din pag 1-a)

naționale a celor ce muncesc, de raportare a succese or mari pe frontul muncii pașnice, creatoare.

E mare, puternică și mereu mai frumoasă lumea noastră socialistă!

Călătoria continuă

Să părăsim lumea nouă dintre Elba și Pacific, să colindăm restul globului. Mai găsim multe orașe unde au loc mari demonstrații de masă: Paris, Havana, Maroc, Bagdad, Caracas, Djakarta, Buenos Aires, Haga, Delhi etc. Vedem și orașe unde, sub privirile amenințătoare ale agenților de poliție, au loc mitinguri, serbări sau conferințe. Alte orașe unde întrunirile sînt secrete, unde o strîngere de mînă sau o privire semnificativă înlocuiesc felicitarea cu prilejul Zilei solidarității internaționale a celor ce muncesc... Dar ceea ce este comun tuturor acelora ce sărbătoresc ziua de 1 Mai este încrederea nețărmurită în viitorul clasei muncitoare, în socialism, în posibilitățile de consolidare continuă a păcii și prieteniei popoarelor.

„Legea pașaportelor"

...Iată că am prins un post din Africa. Sînt mulți negri pe străzi. Operatorul de la televiziune, cu obiectivul lui portativ, intră într-o clădire, o instituție. Iată niște ghișee. De o parte cîțiva albi, de cealaltă mulți negri. Ce se întîmplă? Unul din africani primește o hîrtie. Pe ea scrie „Passeporte". Pașaport... Am prins deci o emisiune din Uniunea Sud-Africană, din Johanesburg...

Pașaportul pentru africani... Sinistră formă de asuprire rasială. La vîrsta de 16 ani fiecare african primește un pașaport (fără de care nu are voie să circule) cu condiția să meargă la locul de muncă ce i se impune — mine de aur sau diamante, unde din cauza condițiilor mizerabile de trai oamenii nu ajung să moară bătrîni, sau la fermele albilor, unde vor fi sclavi. Scopul „legii pașapoartelor" este de a îngrădi drepturile africanilor asupra pămînturilor și rezultatul este că astăzi circa 700.000 albi posedă sau ocupă 250.000.000 acri de pămînt arabil în timp ce 6.000.000 de africani sînt înghesuiți în 35.000.000 acri!

Dar iată, se succed cu repeziciune alte imagini. O mare manifestație de africani. Protestează. Strigă cu mînie. Pașapoartele sînt scoase din buzunare. Sînt rupte. Arse. Vine poliția — ciocniri. Obidiți din Uniunea Sud-Africană nu renunță la luptă...

Henry Ford a plătit un milion de dolari..

O transmisie din Statele Unite, din Detroit! Depărtarea nu împiedică o recepție bună, satelitul staționar își face cu prisosință datoria.

Cine-i această fată palidă, decoltată care a apărut pe ecran? Aflăm acuși răspunsul. Ni-l dă reporterul televiziunii.

— Ne aflăm, ladies and gentlemans, la Country Club. Se sărbătorește un eveniment remarcabil. Miss Charlotte Fond, nepoata „regelui automobilelor" împlinește 18 ani și debutează astăzi. Serata aceasta, cu fructe din Hawai, vinuri din Franța și ciuperci din Filipine îi costă pe „regele automobilelor" numai un milion de dolari... Minunatul Detroit trăiește astăzi o zi mare...

Extaziat de senată, milion și ciuperci, regizorul emisiei a dat drumul și la imagini din faimosul oraș. Dar, vai, de ce a revenit brusc? Nu cumva pentru că s-a văzut un mare număr de șomeri stînd lîngă grilajul unui oficiu de plasare? La urma urmei sînt numai cîțiva din cei peste 4 milioane de șomeri înregistrați oficial în Statele Unite... Și nu sînt arătați de loc greviștii în luptă pentru un salariu mai bun...

Dar iată că se succed acum și imagini dinamice. Am prins un post japonez. Mulțimi uriașe demonstrează. Pe alocuri sînt ciocniri. Ziua de 1 Mai e sărbătorită aici în împrejurări deosebite, de luptă pentru anularea tratatului agresiv japono-american, pentru mărirea salariilor, pentru pace și democrație.

O transmisie din Seul: mulțimile cer organizarea de noi alegeri, înlăturarea oamenilor dictatorului Li Sin Man.

Un post din Chile: greva celor 17.000 de mineri continuă. Au trecut două luni de cînd au încetat lucrul. Condițiile de muncă din subteran au devenit insuportabile...

Satelitul staționar continuă să-și facă datoria. Recepția e admirabilă. Și, pretutindeni, cu ajutorul micului ecran vedem semnele luptei clasei muncitoare pentru pace, pentru o viață mai bună.

Schimbăm din nou canalul. Privim o mîră cunoscută. E mira televiziunii noastre. Ne-am înapoiat la București.

U. VALUREANU

Un anacronism

La scurtă vreme după ce conferința „mesei rotunde" de la Bruxelles a hotărît ca la 30 iunie Congo „belgian" să-și dobîndească independența, între Belgia și Franța a izbucnit un conflict pe cît de anacronic pe atît de ridicol. Ai fi tentat să crezi că e vorba de o glumă dacă incidentul n-ar fi dus la schimburi de note și alte demersuri diplomatice, ba chiar la o declarație făcută în parlament de ministrul de Externe al Belgiei. Dar să nu anticipăm...

Iată faptele: Ambasadorului belgian la Paris i-a fost adus oficial la cunoștință că dreptul de a lua în posesie Congoul în momentul cînd stăpînirea belgiană asupra sa încetează, îi revine Franței. (Deci nu poporului congolez!). Pe ce temei? În virtutea unor documente dezgropate din rafturile arhivelor diplomatice pariziene înecate în colbul anilor, din care reiese că în cazul „înstrăinării" Congoului de către Belgia, Franța are dreptul să-l... cumpere.

— Păi bine — vei spune stimate cititor (și pe bună dreptate) — Congoul nu se „înstrăinează" ci dimpotrivă, el va fi restituit poporului congolez căruia îi aparține de drept și căruia i-a fost răpit cu decenii în urmă! Și, apoi azi, în era prăbușirii sistemului colonial, o țară cu locuitorii ei mai poate fi considerată oare o marfă de vînzare? Întrebări justificate, nimic de zis. Dar vezi că documentele cu pricina n-au fost întocmite azi, ci într-o vreme cînd teritorii uriașe, cu imense bogății și milioane de oameni — mai ales din cei cu pielea colorată — puteau fi ori pur și simplu acaparate prin forță și viclești ori cumpărate de către colonialiști. De aici anacronismul ridicol al conflictului).

Primul din documente, datat din 23 și 24 aprilie 1884, e un schimb de scrisori dintre ministrul de Externe al Franței din acele vremuri, Jules Ferry, și M. Strauch, președintele așa-zisei „Asociații internaționale pentru exploatarea și civilizarea Africii Centrale" (recunoscută ca „organizație de stat" cu dreptul de a administra teritoriul cotropit al Congoului și patronată între alții de regele de atunci al Belgiei, Leopold al II-lea care s-a proclamat, de altfel, în 1885 suveran al „Statului liber Congo"). Prin scrisoarea semnată de Strauch, i se acordă Franței dreptul de opțiune (adică prioritate) pentru cumpărarea posesiunilor „Asociației", în cazul că ea ar fi silită să le vîndă. În scrisoarea sa, Ferry ia notă de această declarație. Un alt document e datat din 23 decembrie 1908, anul în care regele Leopold al II-lea a vîndut (oficial se cheamă „cedat") Congoul... propriei sale țări, adică statului belgian. Documentul consemnează aranjamentul intervenit între Franța și Belgia potrivit căruia Belgia a preluat obligația anterior asumată de „Asociație". Și în sfîrșit, un al treilea document care confirmă aprobarea acestei tranzacții de către Parlamentul Belgiei în 1911.

Acestea sînt, așadar, documentele, în virtutea cărora — așa cum anunța ziarul britanic „Times" — „guvernul francez l-a informat pe ambasadorul belgian la Paris că un drept preferențial al Franței asupra Congoului a existat și va continua să existe". Riposta imediată a ambasadorului a fost urmată de două proteste energice ale guvernului belgian, după care a venit declarația ministrului de Externe belgian, Wigny, în Cameră. El a declarat — citîm tot după „Times" — că „exercitarea dreptului preferențial în vremurile de acum nu e justificată. S-ar putea pune la îndoială dacă un asemenea drept mai există pentru că teritoriile și populațiile nu mai sînt articole de comerț internațional".

Din declarația parlamentară a ministrului s-a aflat însă că Franța nu e unica parte adversă a Belgiei în conflictul privitor la Congo și că în această mai e implicată — hai să zicem indirect — și Anglia. Indirect, fiindcă în calitate de pretendent nemijlocit la Congo, mai precis una din provinciile sale — Katanga, s-a ridicat colonia britanică Rhodezia, prin glasul primului ei ministru Sir Roy Wilensky, care a cerut anexarea respectivei provincii. Drept care Belgia a înaintat alte proteste la Londra și la Salisbury (capitala Rhodeziei).

...Și, în timp ce dispută e în toi, în Congo poporul se pregătește pentru ziua independenței.

Anacronismele au și ele o limită...

A. STANCIU

Expreședintele

Li Sin Man a fost măturat. După ani îndelungi de sîngeroasă dictatură care au culminat în ultimele săptămîni cu luptele grele în cursul cărora au curs iar în sudul Coreei — pentru a nu știu cîta oară — rîuri de sînge coreean, dictatorul a fost silit să demisioneze. 500.000 locuitori ai Seulului i-au înconjurat vila (celebra vilă Kion Mu De care a împrumutat dealtfel numele ei blestematei poliții militare a dictatorului) și n-au plecat pînă ce nu și-a prezentat demisia. Li Sin Man — falitul de multă vreme al acestei părți a globului, Li Sin Man-Kăre (adică clinele); Li Sin Man-Hosuabi (adică marioneta, sperietoare de ciori cum îi spune poporul din sud) nu mai e președinte ci un „ex", unul dintre mulții „ecși" pe care i-a produs istoria în anii de după război.

★

Îmi amîntesc de parcă s-ar fi întîmplat ieri. Mă aflam acum 3 ani la Phenian cînd am auzit de sosirea unor refugiați din Sud. O zi mai tîrziu am întîlnit cîțiva dintre ei, iar mai apoi pe mai mulți: foști miniștri lisînmaniști, conducători de partide politice, industriași, ziariști, țărani, studenți, muncitori. Nu-și reveniseră încă bine nu le venea a crede că au putut scăpa din ghearele monstrului. Și oamenii care-și lăsaseră acolo familiile, poveșteau. Am umplut caiete întregi cu însemnări despre tragedia sîngeroasă a poporului aflat sub domnia acestei sinistre figuri despre care bătrîna Yun Ok Ki din Phal Ghion De spunea textual: „Nu pricep cum de a putut fi purtat în pîntece de femeie coreeană un asemenea monstru". Ciun Pon din satul Hoon, regiunea Andon, relata cu lux de amănunte în ce hal decăzuseră consătenii săi (50 din 180 și-au vîndut în acel an pămîntul către moșierul Kim Sho In), teroarea la care erau supuși de jandarmii și perceptorii lui Li Sin Man. „Țăranii săraciți îi vor da în cap", mi-a spus el atunci. Sim San Ghio, fost stenograf în regimentul 69 sudcoreean, batalionul 2, mi-a relatat înspăimîntătoarele chinuri morale, fizice și materiale la care erau supuși soldații în armata lisînmanistă. „Vor pune mîna o dată pe el, și va vedea criminalul cum îl vor pedepsi". Ri Do Ceon din Van Do, provincia Cela de Sud, care-și lăsase 6 frați mici sub stăpînirea lui Li Sin Man mi-a relatat cu lux de amănunte torturile la care erau supuși cei 1200 deținuți ai închisorii Mokpo de pe țărmul Mării Galbene. Cio So An, fost președinte al partidului independent din sudul Coreei, povestea la rîndul său cum sînt exterminați adversarii politici cei mai de vază și în masă muncitori, țărani, studenți.

Un regim al trădării, cu aparatul de stat înțesat de agenți ai spionajului japonez și american, cu o poliție compusă din ucigași care nu-și alegeau metodele de reprimare, cu o armată condusă de generali corupți care vindeau la bursa neagră hainele și mîncarea ostașilor. Un regim care reușise să ruineze 90 la sută din industria mică și mijlocie a țării, să arunce cîteva milioane de muncitori, funcționari și țărani pe drumuri, să degradeze agricultura și să supună foametei cronice un popor întreg. Un regim în care deputații opoziției erau bătuți de poliție în incinta parlamentului, în care alegerile erau măsluite chiar dacă pentru aceasta trebuiau să cadă zeci de victime, în care nu erai niciodată sigur de viață. Un regim al războiului, al provocărilor mîrșave împotriva populației din Sud și a celei din R. P. D. Coreeană, un regim care se opunea prin toate mijloacele unificării pașnice a țării. Aceasta este Coreea de Sud sub orînduirea a cărei figură „reprezentativă" era Li Sin Man.

Un regim al bursei negre și panamalelor, al crimelor politice și provocărilor războinice, al encefalitei galbene și al foametei endemice, un regim falimentar pe toată linia pe care un scriitor renumit din Coreea l-a sintetizat în trei cuvinte: „Cretini și bricanzi".

Baionetele americane pe care s-a sprijinit dictatorul și regimul său n-au putut opri mînia milioanelor de oameni din sudul Coreei care sînt dornici de pace, pîine, libertate. La ora cînd închidem ediția aflăm despre noi manevre ale dictatorului și ale stăpînilor lui, generalii ocupanți americani. Acela însă care i-a cunoscut pe sudcoreeni și starea de spirit a poporului din sudul Coreei, poate afirma cu siguranță că slugile și stăpînii lor n-au sorți de izbîndă.

Mirzu RADIAN

Noua capitală

Ziarele au anunțat recent că vechia capitală a Braziliei, Rio de Janeiro, a cedat locul de primul oraș al țării noului oraș Brazilia. Noua capitală, situată în partea de vest a Braziliei, se întinde pe o suprafață de 5400 km² și se află la 1000—1200 m deasupra nivelului Mării. După cum a arătat la timpul său președintele Braziliei, Kubitschek, strămutarea capitalei a fost motivată de următoarele cîteva cauze: dezvoltarea economică a țării se desfășura unilateral și se extindea numai asupra unei fîșii de-a lungul țărmului o suprafață neînsemnată în raport cu întinderea uriașă a țării; regiunile interne ale republicii dispun de bogății nenumărate care pot fi mai bine folosite pentru dezvoltarea economiei naționale.

În acest scop se impunea descentralizarea industriei. Pentru realizarea acestor obiective s-a pornit însă nu de la construirea în apropierea bogățiilor naturale a unor fabrici, uzine, mine ci de la construirea unei capitale noi.

La concursul instituit în 1957 pentru cel mai bun proiect al noii capitale premiul I l-a obținut arhitectul Lucio Costa. Proiectul său este extrem de original. În planul său, orașul amintește un... avion. Acest avion gigantic poate adăposti 500.000 de „pasageri". În „coada" avionului sînt dispuse instituțiile guvernamentale, un centru cultural, o catedrală. La „încrucișarea aripilor" este locul rezervat băncilor, hotelurilor, turnului de televiziune. Acolo unde într-un avion adevărat se află cabina pilotului se găsește un orășel sportiv, iar pe „aripile avionului" se află cartiere de locuințe. Separat sînt dispuse palatul prezidențial, aeroportul. Clădirile sînt construite din beton, oțel, aluminiu, sticlă, mase plastice.

În Brazilia sînt mulți care sînt departe de a saluta cu entuziasm nașterea capitalei noi. Sînt mulți cei (în deosebi economiști) care sînt de părere că miliardele folosite pentru construirea noii capitale ar fi putut fi folosite mai bine pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru lupta împotriva analfabetismului și pentru alte nevoi urgente.

Prin demisia dictatorului Li Sin Man, S.U.A. încearcă să-și salveze pozițiile șubrezite din Coreea de Sud.

Un adăpost firav

Desen de Eugen TARU

Nou și vechi în Samarkandul de azi

UZBEKISTANUL-AZI

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

Continuăm, în cele ce urmează, publicarea reportajului scris pentru MAGAZIN de către ziaristul australian W. G. Burchett, care a întreprins recent o călătorie în Uzbekistan.

În timpul celor 2.000 de ani în care invadatorii au străbătut în lung și în lat deșerturile uzbece, oile karakul au continuat să supraviețuiască. Aceste oi au o lînă bogată, de culoare neagră pe picioare și de culoare cenușiu-închis pe spate. În afară de faptul că mieii karakul sînt căutați în întreaga lume pentru blana lor, această specie mai are o trăsătură caracteristică și anume aceea că poate rezista numai cu hrana pe care le-o oferă deșertul și în condiții pe care nici un alt animal domestic, în afară de cămilă, nu le poate suporta.

Cu toată viața lor zbuciumată, aceste oi, nu și-ar putea da seama acum de viitorul promițător care li se pregătește la Institutul pentru creșterea oilor karakul — singurul de acest fel în întreaga lume. Blana de karakul este deosebit de căutată. Ea se distinge prin buclele sale mici, prin lustrul și finețea sa la pipăit, prin marea sa durabilitate. Blana este luată de pe miei în vîrstă de cel mult trei zile, căci mai tîrziu buclele încep să se descrețească. Citeodată blana este luată și de la embrioni de orice vîrstă, pînă la cel mult 19 zile înainte de data nașterii. Blănițele fețiilor sînt deosebit de mătăsoase și de aceea foarte apreciate. Contrar presupunerii din multe țări, oile-mame nu sînt tăiate în mod special pentru a se obține mieii; aceștia sînt rezultatul unor nașteri premature. Blana este luată numai de la miei de gen masculin — totodată aproximativ 4 la sută dintre aceștia fiind cruțați pentru prăsilă.

Sarcina Institutului de la Samarkand este, după cum ne-a arătat directorul acestuia, Alexandr Mihailovici Lisov, de a spori numărul oilor și calitatea blănii; de a găsi cea mai bună hrană în acest scop; de a studia mijloacele spre a face cît mai accesibile pentru oile karakul cele 13 milioane de ha de deșert din Uzbekistan. Lisov are idei din cele mai remarcabile în ceea ce privește posibilitatea de a obține mijloacele necesare sporirii turmelor. În laboratorul Institutului, specialiștii studiază intens problema nașterilor multiple și ei obțin rezultate pozitive.

„Nu este nici un motiv ca oaia să aibă un singur miel la naștere — mi-a spus Lisov. *Ar putea avea doi, trei, patru sau chiar mai mulți. Am descoperit de pildă, că injectînd sînge de cal la oi, acestea nasc de regulă cîte doi sau trei miei. Dar sîntem siguri că putem chiar îmbunătăți acest lucru. Socotim că există mari perspective în dezvoltarea sistemului nașterilor multiple".*

Am fost condus într-o secție unde se fac experiențe cu privire la efectul pe care diferite feluri de hrană îl au asupra sistemului nervos al oilor karakul. Metoda lui Pavlov a reflexelor condiționate este întrebuințată și la oaia karakul, pentru a se examina reacțiile sale nervoase față de un anumit fel de hrană. Într-o altă secție sînt întrebuințate calculatoare cu izotopi pentru a se examina în ce cantități organele oilor primesc substanțele de care au nevoie de la diferitele feluri de nutreț. Se studiază reacțiile în sînge, în gură, pe piele și în regiunea digestivă.

Ca rezultat al activității institutului, Alexandr Lisov mi-a arătat cîteva blănuri albe de karakul care vor fi puse în vînzare, pentru prima dată, în cursul acestui an. *„Dacă există cereri suficiente și prețurile sînt bune, putem produce cît de multe"*, — a spus el, mîngîind buclele mici ca perlele, cu lustrul lor mătăsos. Pînă în prezent, Uniunea Sovietică produce, mai ales, blănuri karakul negre, dar în Uzbekistan, există și cîteva nuanțe de blănuri gri și de culoarea bronzului. În Africa de Sud se produc numai blănuri negre, iar în Afganistan mai ales de culoare cenușie. Întrucît blănurile de culoare gri au în prezent o mai mare căutare pe piața mondială, Institutul de la Samarkand a plănuit să sporească proporția oilor cu lînă gri de la 4% în prezent pînă la 30% în cursul actualului plan de 7 ani. De asemenea se plănuiește sporirea numărului turmelor de la 13 milioane în prezent la 20 de milioane în 1965. (În Africa de Sud există 7 milioane de oi karakul iar în Afganistan aproximativ 5 milioane).

Dar cum vor putea fi hrănite toate aceste oi din cantitatea insuficientă de iarbă care crește în deșertul din Uzbekistan? Aceasta este cea mai importantă problemă a institutului. Uzbekistanul deține aproximativ 30 milioane de ha. de stepă semideșert. De obicei, acolo cresc scaieți și alte plante cu foarte mulți ghimpi, care se pare că nu plac decît cămilelor. Alexandr Lisov mi-a arătat fotografii ale acestui teren de stepă. El suportă numai o oaie la fiecare 3—10 ha. Pentru a putea obține hrana de 100 de chintale anual de care are nevoie o oaie trebuie să parcurgă aproximativ 20—25 km. zilnic. Nici o altă oaie nu ar putea rezista la aceasta. În timp de iarnă zăpada acoperă chiar și aceste plante sărăcăcioase, care pot exista doar în cele mai prielnice condiții climaterice. A aduce turmele în adăposturi și a le hrăni acolo cu mîna ar fi prea costisitor. După ani de cercetări, institutul consideră că în sfîrșit a rezolvat și această problemă. Plante ca Saosaulul negru și Safloru] se seamănă în prezent cu plantele originare de stepă. Safloru] crește cam cu 40 cm. mai înalt decît plantele locale, cu mult peste nivelul zăpezii și trebuie să fie semănat în fiecare an. Saosaulul negru crește pînă la 2—3 m. în timp de 7 ani, îmbunătățind creșterea plantelor locale și furnizînd nutreț prin frunzele sale. Aceste plante sînt semănate din avion pe parcele de cîte 200—300 m. lărgime și pînă la 20 de km. lungime. Deși nici una din aceste plante nu este originară din stepă, ele s-au dezvoltat bine și acolo unde au fost semănate, de trei ori mai multe oi karakul decît înainte pot mînca pe săturate. Peste 5 milioane ha. au fost semănate cu Sacsaul negru și alte milioane în cursul acestui an cu Saflor. O secție specială a aviației agricole pune la dispoziție avioane și helicoptere în acest scop — după cum ajută și cultivatorilor de bumbac, împrăștiind insecticide și alte produse chimice.

Mi s-a arătat apoi un țap sălbatic numit „dek", care urmează să constituie un alt mijloc de combatere a efectelor stepelor. Acesta are blana de culoare gălbuie și coarne puternice, răsucite la spate. În prezent se întreprind experiențe pentru a-l încrucișa cu oile de karakul și a produce astfel un tip de karakul și mai rezistent, care să poată mînca chiar plantele cele mai dificile. S-a constatat că oaia karakul mănîncă numai 30 la sută din plantele cu spini în starea lor naturală. Dar dacă sînt tocate foarte mărunt, așa cum face acest țap cu maxilarele sale puternice, ele pot fi mîncate în întregime. Întrucît 90 la sută din efectivele existente de oi se însămînțează artificial, folosirea reproducătorilor din alte specii nu prezintă nicio dificultate.

Institutul de cercetări al oilor karakul din îndepărtatul și vechiul oraș Samarcand lucrează la cele mai avansate probleme de genetică, fiziologie și agrotehnică avînd un utilaj absolut modern pentru cercetările sale. Creșterea oilor karakul constituie una din cele mai vechi ocupații ale locuitorilor din stepele uzbece. Aceasta a fost acum ridicată la un înalt nivel științific de neegalat.

W. G. BURCHETT

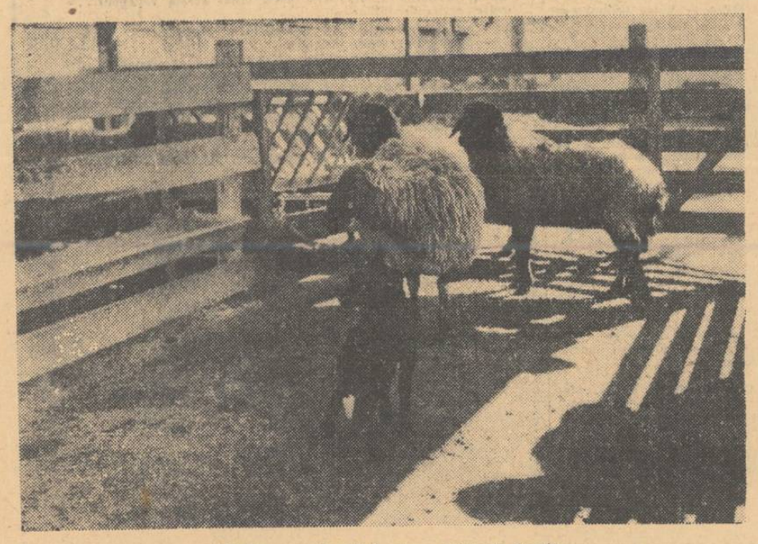

Oi din rasa karakul și un miel de 3 zile.

Țapi sălbatici cu încrucișarea cărora va fi îmbunătățită rasa karakul

PE PRETUTINDENI

COMUNICAREA științifică cu privire la noua particulă elementară „anti sigma minus hiperon" urmează să apară într-o broșură, editată de Institutul unificat de cercetări nucleare, în care se descrie amănunțit noua particulă. Se arată că ea este de 2400 de ori mai grea decît electronul și are o existență de numai a zecea miliardime parte într-o secundă.

Comunicarea cu privire la particula elementară descoperită de Institutul unificat va fi trimisă celor mai importante centre de cercetări nucleare din 22 de țări, printre care S.U.A., Anglia, Franța, Japonia, Australia etc.

●

FAMILIA suedeză Berggren din Charlottenburg e deținătoarea unui record — poate chiar mondial — cu totul ciudat. Printr-o bizară coincidență membrii acestei familii se nasc, de trei generații încoace, la data de 29 februarie a cîte unui an bisect. Iată-i în fotografie: bunicul Goran Berggren, fiul său Gösta și nevasta acestuia Britta născuți fiecare la 29 februarie. Anul acesta, tot 29 februarie, le-a adus tinerilor Berggren prima lor fetiță.

●

ÎN 27 DE ANI de activitate, factorul poștal M. A. Corona din Arborea (Sardinia) a parcurs cu bicicleta nu mai puțin de 590.000 km. Ținînd seamă că el străbate zilnic 60 km., peste 10 ani, cînd va ieși la pensie, M. A. Corona va fi parcurs o distanță echivalentă cu de 20 de ori turul pămîntului, pe la ecuator.

●

DEȘI consumul de apă al fermei sale era aproximativ constant, sumele pentru consumul de apă pe care trebuia să le plătească fermierul japonez Fukunato creșteau în fiecare lună în mod înșelător. Cu toate investigațiile făcute, luni de zile el n-a putut afla cauza acestei situații. Într-o bună zi, cînd a dezlegat enigma, a aflat totodată că e posesorul unei vaci „savante". Respectiva vacă găsise mijlocul de a-și deschide singură, cu limba, robinetul cișmelei, pentru a-și potoli setea dar... nu aflase și mecanismul închiderii robinetului.

●

DRAGOMIR DINITAH, cetățean iugoslav din Aleksinac, s-a bucurat mult cînd a aflat că a cîștigat la loterie. Bucuria sa a fost însă zadarnică și de scurtă durată, deoarece cîștigase un drum gratuit de la Aleksinac la Nis, cu autocarul... pe care-l conduce chiar el.

●

LA OFICIUL POȘTAL din Ortona (Italia), la ghișeul „poste restante", zăcea de săptămîni un plic voluminos adresat „celui mai prost avocat din Ortona". Nimeni nu s-a grăbit să ridice plicul, pînă cînd prezentîndu-se la ghișeu, un avocat primi plicul în care găsi, în afară de 200.000 lire, și un bilet. Pe bilet scria: **„Totuși, nu sînteți atît de prost cum ați crezut".**

●

W. E. EDWARDS din Londra e un vechi motociclist. Încă în 1912, el a fost amendat cu 2,5 lire sterline, deoarece „farul" motocicletei, o lampă cu petrol, avea sticla murdară. Acum cîtva timp s-a făcut vinovat de o nouă abatere la regulile circulației. De data aceasta, ca „recidivist", amenda a fost dublă, 5 lire sterline. Recidivist după... 48 de ani.

●

DOAMNA Bravata din Jöngköping (Suedia), răsfoia o revistă ilustrată. Mare a fost consternarea ei cînd a descoperit pe o pagină a revistei fotografia unui bărbat zîmbitor, tatăl fericit a patru gemeni. Explicația la fotografie arăta că familia în care se născuseră cei patru gemeni locuia la Stockholm. Consternarea doamnei Bravata se explică prin faptul că în zîmbitorul și fotogenicul tată ea îl recunoscu pe legitimul ei soț, tatăl celor doi gemeni ai lor, cu care era măritată. Soțul este de profesiune pilot de cursă lungă!

●

UN GRUP de muzicieni și ingineri georgieni au conceput o mașină de scris note muzicale. Ea funcționează pe principiul unei mașini de scris obișnuite, avînd în plus un dispozitiv care permite reglarea simultană a hîrtiei, scrierea caracterelor muzicale și textul. De această mașină se poate servi, fără a avea vreo pregătire specială, orice cunoscător al notelor muzicale.

●

CURTEA de conturi din Berlinul occidental a respins, ca nefiind elaborate conform dispozițiilor, o serie de evidențe contabile, întocmite de primăria de sector Neukölln (Berlinul de vest). Primăria Neukölln a înaintat recurs împotriva hotărîrii, motivîndu-și acțiunea prin afirmația că evidențele contabile refuzate au fost întocmite de aceiași persoană care le-a respins. Pe atunci, funcționarul respectiv lucra la primăria respectivă.

●

ANGLIA importă din Uniunea Sovietică o cantitate însemnată de cărți pentru copii. Primul transport de circa 70.000 de volume cuprinde lucrări în traducere engleză, apărute în Editura pentru limbi străine din Moscova. De menționat că marile întreprinderi de librărie britanice au cerut autorizații pentru importul acestor cărți din Uniunea Sovietică, concomitent cu demersurile ce le fac pe lîngă autorități pentru interzicerea importului de comicsuri din Statele Unite.

●

ÎNTR-O arhivă de stat a R.S.S. Letone au fost descoperite manuscrise necunoscute pînă acum — ale marelui poet german Fr. Schiller. Unul din ele e o scrisoare adresată de poet, în noiembrie 1782 fratelui său, iar celălalt o scrisoare, datată din ianuarie 1803, adresată la Weimar.

●

PRINȚESA Sonakul Churai, verișoara primară a regelui Tailandei, s-a dovedit a fi nu numai o bună mamă ci și un businessman descurcăreț. Primind de la fiii săi, studenți la Londra, o scrisoare în care se plîngeau că nu se pot împăca cu bucătăria engleză și tînjesc după mîncărurile tradiționale din patrie, prințesa, împreună cu soțul ei, s-a mutat la Londra, unde a deschis un „Restaurant de oriz". Frecventat nu numai de orientalii care locuiesc temporar sau permanent în capitala Angliei, ci și de clienți autohtoni, amatori de mîncăruri exotice, restaurantul verișoarei regelui tailandez s-a dovedit a fi un izvor de venituri cu adevărat princiare...

●

ORIGINAR din Siberia, pensionarul Alexei Polikarpov, în vîrstă de 61 ani, e un turist pasionat. Plănuind să străbată pe jos o distanță de 10.000 km., el a pornit la drum din localitatea Omsk. Pînă acum a parcurs peste 3500 km. De la Leningrad, Alexei Polikarpov se va îndrepta spre Talin (capitala R.S.S. Estonia), apoi va trece prin localitățile Riga, Minsk, Kiev, Harkov, Rostov pe Don, Kursk și Moscova, de unde va relua drumul spre Omsk.

La fiecare 2000 de km. parcurși, îndrăznețul călător este supus unui riguros examen medical.

O PIINE MAI HRANITOARE

De mii de ani, oamenii mănîncă pîine. De mii de ani, pîinea s-a frămîntat și s-a copt prin metode empirice transmise de fiecare brutar ucenicilor săi și care nu s-au îmbunătățit cu nimic. Abia de la începutul acestui secol știința a pătruns și în acest domeniu, pentru ca astăzi fabricarea pîinii să fie condusă din laboratorul de panificație care, pe baze științifice, precizează cantitatea de apă necesară pentru facerea aluatului dintr-o anumită făină, timpul de frămîntare, timpul de dospire și temperatura de coacere.

În țara noastră, multe din vechile brutării au fost transformate în fabrici moderne de pîine, cu utilaj perfecționat și cu laboratoare care urmăresc de aproape calitatea pîinii fabricate și prescriu metode științifice pentru îmbunătățirea valorii ei nutritive. Valoarea nutritivă a pîinii depinde, pe de o parte, de caracterele ei fizice, adică de gustul, aroma, aspectul, porozitatea miezului — iar pe de altă parte de componentele ei chimice: hidrați de carbon, substanțele proteice — care asigură organismului substanțele necesare creșterii și refacerii organismului.

Este interesant că vitaminele din pîine fac parte din complexul B și ele se găsesc aproape în întregime în miezul pîinii, deoarece în miez temperatura nu depășește la coacere 96°C și astfel vitaminele nu sînt distruse; în coaja supusă temperaturii de 160° C vitaminele sînt distruse.

Un specialist romîn în problemele de panificație (dr. SIMION POPESCU, „Studii și cercetări de biologie vegetală", 1959) a rezolvat de curînd, într-un mod foarte ingenios, problema îmbogățirii pîinii cu principii nutritive necesare alimentației noastre: este suficient să se adaoge în aluat un extras de tărîțe de grîu fermentate. Acest extras este cu totul netoxic, este bogat în lactat de calciu, în vitamine din complexul B, în produse asimilabile și în săruri minerale în care predomină combinațiile fosforului.

Pîinea fabricată după metoda specialistului romîn are un conținut dublu de vitamine B1 și B2 față de pîinea obișnuită, conține cu o treime mai multe proteine asimilabile decît pîinea obișnuită, are un conținut de calciu sporit, e mai trescută, fără crăpături, cu miez elastic și se menține proaspătă mai multă vreme.

I. FOCȘENEANU

Ne-au vizitat oameni din alte planete?

După cum se știe, savantul sovietic M. Agrest, candidat în științe fizico-matematice, a emis de curînd o teorie potrivit căreia planeta noastră ar fi fost vizitată într-un trecut foarte îndepărtat de locuitori ai altor planete. Savantul sovietic își întemeiază teoria sa pe existența pe planeta noastră a unor monumente a căror origine e și mai învăluită în enigme, și în vechile legende ale popoarelor.

TECTITELE

Atenția savantului sovietic a fost atrasă de prezența în deșertul Libici a unor formațiuni sticloase conținînd izotopi radioactivi de aluminiu și beriliu — așa numitele tectite. Prezența acestor izotopi atestă o vechime a tectitelor de cca. 1.000.000 de ani, care au luat naștere în condițiile temperaturii foarte înalte și a unor puternice radiații radioactive.

Dar vechimea planetei noastre este de miliarde de ani. Prin urmare, tectitele au apărut într-o perioadă relativ recentă. Pot fi ele asimilabile meteoriților? Cercetările savanților dau un răspuns negativ. Meteoriții care cad pe pămînt sînt egali distribuiți pe suprafața planetei și sînt și mai vechi decît tectitele. Numeroși savanți au încercat să explice natura acestor tectite, mai ales concentrarea lor într-o anumită regiune a pămîntului. Unii au emis ipoteza că tectitele ar fi de origine interstelară. Alții au afirmat că tectitele s-au format prin ciocnirea pămîntului cu o cometă.

Ipoteza îndrăzneață a savantului sovietic M. Agrest imaginează o gigantică navă cosmică, călătorind prin spațiile interstelare cu o viteză apropiată de cea a luminii. Ajunsă aproape de planeta noastră ea a redus viteza la 3 km. pe secundă și, oprind motoarele a rămas suspendată deasupra pămîntului ca un satelit artificial. În această poziție, cosmonauții au studiat suprafața și atmosfera Pămîntului cu ajutorul unor instalații speciale. Tectitele — presupune savantul sovietic — ar fi urmele căderii acestor instalații ale cosmonauților, pe pămînt.

TERASA DE LA BALBEK

Una dintre cele mai misterioase edificii ale antichității este terasa de la Balbek, în muntii Antiliban. Ea este acoperită de imense dale de piatră, dintre care cea mai groasă are o lungime de 20 metri și cîntărește nu mai puțin de 2 milioane de kg. Nimeni încă n-a putut da un răspuns pozitiv întrebării cum, cînd și în ce scop a fost ridicat acest edificiu fără precedent?

Ipoteza savantului sovietic pornește de la ideea că cosmonauții stabiliți pe pămînt și-au creat o bază de lansare a proiectilelor în vederea efectuării de zboruri spre celelalte planete ale sistemului solar. Terasa de la Balbek ar constitui una dintre aceste baze de lansare.

SULURI ALE MĂRII MOARTE

În primăvara anului 1947, un arab, Mohammed Dib care căuta un animal rătăcit a intrat în peștera de la Ain Tesra, aproape de Marea Moartă. El a găsit acolo mai multe vase perfect conservate care conțineau suluri de piele acoperite de un scris de neînțeles. Cercetările ulteriare au scos la iveală și alte numeroase manuscrise care au primit, în ansamblu numele de „suluri ale Mării Moarte".

Oamenii de știință au stabilit că documentele vechi pot constitui indicii prețioși în ce privește evenimentele reale ale antichității, în măsura în care sînt înlăturate elementele fantastice și religioase. Astfel, pe baza miturilor Greciei antice, privitoare la războiul Troiei, un arheolog M. Schliemann, a descoperit, 3000 ani mai tîrziu, adevăratul oraș al Troiei. Manuscrisele Mării Moarte prezintă un asemenea interes științific pentru că, printre ele se găsesc texte foarte vechi, privind primele capitole ale Bibliei în care sînt menționate legendele cu privire la existența pe pămînt a ființelor din alte lumi. În același timp relatările biblice privind distrugerea orașelor Sodoma și Gomora reprezintă pentru omul modern de știință, cunoscător al fizicei nucleare, indicii prețioase. Exprimată într-un limbaj modern legenda lui Lot și a soției lui ar fi așa: oamenii trebuiau să părăsească regiunea apropiată de locul exploziei și să aibă grijă să nu se oprească într-un loc descoperit, să nu privească explozia, să se apere de efectele ei. În sfîrșit explozia care s-a produs a fost însoțită de o coloană de fum; ea a cauzat mari distrugeri. Printre altele, cei care au privit explozia au orbit.

Fără îndoială, sînt multe moduri de a interpreta o legendă. Dar, susține savantul sovietic, în aceste legende ale popoarelor care locuiesc în regiunile Mării Moarte nu se reflectă oare anumite adevăruri întîmplate cu milioane de ani în urmă? Oare, părăsind pămîntul, cosmonauții — considerați de populație drept zei — n-au făcut să explodeze rezervele de combustibil nuclear după ce-au avertizat în prealabil populația să se pună la adăpost?

DESCOPERIRI PREMATURE

Oamenii de știință au fost frapați de faptul că numeroase noțiuni de astronomie au fost cunoscute încă din cele mai vechi timpuri în ciuda faptului că nu existau instrumentele corespunzătoare. De exemplu, Jonathan Swift a descris particularitățile fundamentale ale planetei Marte, 150 de ani înainte ca acestea să fi fost descoperite.

Savantul sovietic Agrest găsește explicația unei ateri situații în faptul că în timpul șederii lor pe pămînt, cosmonauții au încercat să dea oamenilor din cunoștințele lor. Tehnica primitivă a acelor timpuri, nivelul cu totul scăzut al culturii au împiedicat acest proces de cunoaștere. Singura excepție s-a realizat în domeniul astronomiei deoarece cunoștințele despre mersul stelelor serveau acestor popoare nomade de păstori în orientarea lor. Aceste cunoștințe astronomice au fost păstrate cu grijă de-a lungul milioniilor și aceasta ar putea explica „descoperirile" lui Swift.

Toate faptele prezentate mai sus sînt bineînțeles doar ipoteze. Nivelul înalt de dezvoltare atins de tehnica rachetelor cosmice, posibilitatea iminentă a zborurilor omului în cosmos vor da răspuns acestor ipoteze.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

MAGAZIN MEDICAL

Noutăți medicale

Chirurgia neurosonică

Ultrasunetele au o largă aplicare în medicină. Ele au fost introduse recent și în tratamentul unor boli nervoase. Actiunea intensă a ultrasunetelor asupra țesutului nervos a fost experimentată la animale de laborator la care s-au produs leziuni ireversibile. Această proprietate a fost folosită în chirurgia nervoasă pentru distrugerea unor leziuni limitate în creier.

Transplantul de cristalin

Doi cercetători sovietici au reușit să transplanteze un cristalin de la un iepure la alt iepure (cristalinul este acea parte a ochiului care joacă rolul unei lentile). Pe baza acestei experiente care a reușit, s-a trecut la transplantarea de cristalin la om.

Maratonul veghei

Maratonul veghei a fost cîștigat de un tînăr american care nu a dormit 4 zile luînd amfetamină. După acest maraton el a fost internat de urgență într-un serviciu de psihiatrie prezentînd o stare gravă de confuzie mintală.

Ne întrebăm cui folosesc aceste performante lipsite de sens? Medicinei în nici un caz; ele oglindesc însă aspectele modului de viață american.

Micromanometrul intracardiac

Tehnicienii francezi au construit un aparat care înregistrează vibrațiile și presiunea din interiorul cavităților inimii. Aparatul utilizat este un micromanometru de mărimea unei boabe de orez care se atașează la capătul unui cateter (sondă foarte fină) și care se introduce într-o venă din plica cotului pînă în cavitățile inimii.

Dr. N. C.

Durerile precordiale

Durerile care apar în dreptul inimii, adică în partea stîngă a toracelui, provoacă adesori neliniște. Trebuie știut însă că nu toate aceste dureri reprezintă dureri ale inimii.

Nenumărate sînt cauzele care pot produce aceste dureri. Uneori ele se datoresc unei „nevralgii intercostale" adică unei dureri localizată pe nervul sau nervii care se găsesc între două coaste din regiunea respectivă. Alteori ele pot fi datorite unei așazise celulite, adică o durere localizată la țesutul grăsos de sub piele. Durerile pe care le simțim în această regiune pot fi datorate unor afecțiuni ale sînilor, și în sfîrșit pot fi datorate unor boli a organelor din profunzime. Boli ale esofagului, ale stomacului și ale ficatului și băsicii fierei, pot da deasemenea dureri pe care le simțim în regiunea precordială. Aceste dureri fiind provocate de organe care se găsesc la oarecare distanță de regiunea precordială, se numesc iradiate de la distanță.

Dar în regiunea precordială putem avea și dureri datorite unor turburări legate de suferințe ale inimii.

Aceste dureri pot îmbrăca mai multe aspecte. Ele pot fi ca niște înțepături foarte vii, care durează foarte puțin și apoi dispar. Acestea, deobicei sînt datorite unor

bătăi neregulate ale inimii (extrasistole).

Alteori aceste dureri dau o senzație de constricție, ca și cum o ghează s-ar fi înfipt în acea regiune și durează mai mult decît primele, secunde sau chiar minute. Ele apar după eforturi dar pot apare și în timpul odihnei sculînd bolnavul din somn. Aceste dureri sînt așa numitele crize de angină pectorală și necesită un tratament deosebit.

Mai amintim durerile care seamănă cu cele ale anginei pectorale, dar intensitatea lor este mai mare, iradiază către baza gîtului, umărul și mîna stîngă sau abdomen, durează mai multe ore și chiar zile și ne arată o turburare importantă la nivelul inimii, care se numește infarct de miocard.

În fața unei asemenea dureri bolnavul trebuie să stea la pat pînă la chemarea medicului. Ele se însoțesc de cele mai multe ori de o senzație de spaimă deosebită.

Iată de ce în cazul unor dureri din regiunea precordială trebuie să se consulte neîntîrziat medicul.

Numai medicul este acela care, în urma unui examen complet, poate afla cauza adevărată a acestora și să aprecieze importanța lor, reală și în măsură a indica tratamentul necesar.

Dr. Petru SAVA

Ce știți despre organismul dv.?

● PULSUL, pe care fiecare din dv. îl poate simți de-a lungul marilor artere indică frecvența bătăilor inimii. În general, el este în raport invers cu mărimea animalului. La canar, de pildă, numărul bătăilor inimii (pulsul) este cam 1.000 pe minut, pe cînd la elefant este de circa 25 pe minut. La omul adult normal, pulsul numără 70 de bătăi pe minut. Ritmul pulsului scade progresiv la om, de la naștere, cînd e în jurul cifrei de 130 pe minut, pînă la adolescență și crește din nou, cu cît înaintează în virstă.

● OCHII omului disting în mod normal aproximativ 150 de nuanțe de culori. Aceste nuanțe

se pot obține din combinarea numai a trei culori fundamentale (roșu, albastru și galben).

● APARATUL digestiv compus din gură, faringe, esofag, stomac și intestine se înfățișează ca un

tub lung de vreo 11 metri, adică de vreo 6—7 ori mai lung decît întreg corpul nostru.

METABOLISMUL BAZAL

Organismele obțin energia necesară vieții prin arderea diferitelor substanțe alimentare: zaharuri, grăsimi și în măsură mai mică proteine. Arderea acestor substanțe se face la nivelul diferitelor țesuturi și organe în care sînt depozitate după ce în prealabil au fost transformate în „substanțe proprii" organismului.

Energia rezultată din aceste arderi este transformată în mare măsură în energie chimică și folosită ca atare în sinteza substanțelor proprii organismului. O altă parte importantă este transformată în energie mecanică, utilizată în contracția diferitilor mușchi și, în fine, o parte se pierde sub formă de energie calorică. Pe baza echivalenței dintre diferitele forme de energie și a transformării finale a tuturor acestor forme în energie calorică, totalitatea energiei eliberate se poate exprima în calorii.

Totalitatea proceselor chimice din organism eliberatoare sau incorporatoare de energie constituie metabolismul.

Fără îndoială nu există nici o activitate a organismului care să nu ceară consum de energie și deci o intensificare a arderilor. Unele dintre aceste activități nu se desfășoară însă continuu ca de exemplu: digestia (are loc numai cîteva ore după ingestia alimentelor), contracția mușchilor scheletali și în fine termoregleara (se petrece numai cînd temperatura înconjurătoare este mai mare sau mai mică decît zona termică confortabilă).

Arderile determinate de aceste activități sînt foarte variabile și sînt direct proporționale cu cantitatea și felul alimentelor digerate, cu mărimea efortului muscular și cu diferența între temperatura organismului și cea a mediului exterior.

În schimb arderile necesare realizării tuturor celorlalte activități ale organismului, care se desfășoară continuu și care sînt relativ independente de factorii externi, sînt remarcabil de fixe. Totalitatea lor constituie așa-numitul metabolism bazal adică arderile în condițiile în care organismul nu realizează un efort fizic, nu este nevoit să digere și nici să-și regleze temperatura.

Metabolismul bazal se poate deci determina măsurînd consumul de oxigen al organismului pus în condițiile menționate mai sus și calculînd de aici caloriile eliberate de organism în 24 ore.

Așa cum s-a spus, valorile acestui metabolism sînt remarcabil de fixe pentru un individ dat, dar și la diferiți indivizi, cu condiția ca ei să fie de același sex, aceeași greutate, aceeași înălțime și să fie sănătoși.

Valorile lui cresc foarte mult atunci cînd crește funcția glandei tiroide (care intensifică arderile organismului în condiții bazale) și scad cînd scade funcția acestei glande. De aceea metabolismul bazal constituie o bună măsură a activității acestei glande și se determinarea lui este o probă folosită pentru diagnosticul tulburărilor acestei glande.

Dar arderile de bază ale organismului cresc și în cazul stărilor febrile, al stărilor de agitație, în sarcină, în perioada de lactație, în anumite momente ale ciclului menstrual, în insuficiența cardiacă etc.

De aceea interpretarea buletinului de metabolism bazal nu poate fi făcută decît de medic care, în funcție de semnele clinice, stabilește dacă există o hipo sau o hipertiroidie și fixează tratamentul necesar.

A. B.

Regimul de muncă pentru prevenirea nevrozelor

În o seamă de articole anterioare s-a vorbit despre nevroze. S-a anunțat că în tratamentul diferitelor tipuri de nevroze și în special al nevrozei astenice, medicina modernă a înregistrat o serie de succese remarcabile. Aceasta însă nu înseamnă că nu trebuie să facem tot ce este cu putință pentru a preveni boala. Recomandările care privesc prevenirea nevrozei la om se referă la o serie de factori, printre care cităm: un regim de muncă rațional, obligativitatea odihnei anuale, îmbinarea odihnei în inactivitate (ca somnul) cu odihna numită activă (cultură fizică, plimbări, sport), o alimentație variată, consistentă și vitaminizată.

În desfășurarea procesului de muncă există cîteva probleme esențiale, de care trebuie să ținem seama. O astfel de problemă este organizarea, sistematizarea, raționalizarea muncii.

Fiziologii care s-au ocupat cu problemele muncii au elaborat cîteva condiții pentru ridicarea capacității de muncă.

O primă condiție constă în faptul că, în orice muncă, trebuie intrat treptat. Aceasta este o regulă generală care privește atît munca fizică, cît și cea intelectuală: în ambele cazuri, randamentul este maxim atunci cînd se începe lucrul fără a se încorda toate puterile dintr-o dată, ci dezvoltîndu-le treptat.

O altă condiție a muncii sporunice este succesiunea obișnuită și caracterul sistematic al activității. Trebuie arătat că prin aceasta se înțelege în primul rînd planificarea activității. Planificarea presupune ordine de timp, dar ea este ajutată în bună măsură și de o organizare sistematică a locului de muncă.

S-a dovedit că mișcarea neîntreruptă este totdeauna mai avantajoasă și mai economică decît cea întreruptă. Dezavantajul mișcărilor întrerupte constă în faptul că începutul și sfîrșitul fiecărei mișcări necesită o stimulare nervoasă ridicată, pentru a învinge inerția. Menținerea efortului este mai ieftină, din punct de vedere al cheltuielii de energie, decît reînnoirea și frînarea lui de cîteva ori.

Din același punct de vedere este deosebit de important a se urmări ca instrumentele și alte unelte de muncă să fie așezate întotdeauna în același loc și după o ordine riguroasă. Economia de timp pe care o dau aceste „lucruri mărunte" atinge uneori un volum uimitor de mare. Elaborarea numeroaselor reflexe conditionate permite muncitorului să-și ia obiectele necesare într-un anumit loc fără să fie nevoie să-și abată atenția de la procesul principal de muncă.

O altă condiție a muncii sporunice constă în schimbarea unor forme de muncă cu altele. Așa după cum este util a întrerupe pentru un anumit timp munca fizică, condiția fără de care și o odihnă de foarte lungă durată nu este în stare să restabilească capacitatea de muncă musculară normală, tot așa este nevoie să întrerupem din cînd în cînd activitatea intelectuală și s-o înlocuim cu una fizică. Schimbarea ocupației, transferarea de la o muncă intelectuală la altă muncă, alternanța activității intelectuale cu o activitate fizică de mică solicitare, contribuie deobicei la creșterea capacității de muncă, înlăturînd senzația de oboseală.

Un pericol îl constituie consumul diferitilor excitanti (în primul rînd alcoolul și tutunul) care, chiar dacă produc pentru un moment o stare de excitabilitate ridicată, ajung pînă la urmă să intoxice cronic organismul și să-l slăbească iremediabil. În legătură cu aceasta, trebuie să combatem și consumul de alimente condimentate sau excesul de carne, care predispune la o îmbătrînire și epuizare rapidă.

Trebuie să subliniem că alternarea judicioasă a muncii cu odihna are o deosebită importanță pentru întărirea și păstrarea

sănătății, pentru susținerea capacității de muncă. Odihna, regimul ei au aceeași importanță ca și regimul și organizarea muncii. Putem să ne odihnim mult timp, dar cu rezultate proaste pentru reconfortarea noastră, după cum putem să ne odihnim puțin, dar bine. Deci trebuie să știm să ne odihnim, după cum trebuie să știm să muncim.

Dr. C. SANDULESCU

Tabletele doctorului Siringeanu

— Te rog mult de tot, vino să ne dai o mînă de ajutor! La telefon era Rodica. Vorbea repede și aproape în șoaptă.

— Vezi, să nu spui că te-am chemat eu. Vii ca din întîmplare.

În mai puțin de cinci minute sunam la ușa prietenilor mei:

— Bună seara. Nu stau mult, am trecut doar să văd ce mai faceți...

— Ai picat la timp! mă întîmpină Rodica, agitată. Poftim să admiri ultima ispravă a dumneaului.

În camera de baie, un cîine lălos — amestecătură de spitz, basset și cine știe cîte alte neamuri — arunca priviri pline de recunoștință noului său stăpîn.

— L-am culeș de pe stradă, explică Mihai. S-a luat după mine și n-a mai fost chip să scap. M-am gîndit să-i fac o plăcere și Dinucă.

— Ia te uită, tăticule, ce deștept e! zice Dina. Îi vîr mîna în gură și el mă mușcă. Dar nu strîngo, se preface numai. Nu doare de loc.

— Spală-te pe mîini și treci imediat în casă! ordonă Rodica.

— Nu-i urît, e numai murdar, precizează Mihai. O baie bună și devine alb ca neaua.

— Așta s-o crezi tu că o să-l bagi în cadă! se înfurie Rodica.

Era momentul să intervin:

— Ascultă, Mihai, te-ai gîndit bine? În primul rînd, n-ai unde să-l ții decît în casă. Or, cînd animalele se află într-o prea strînsă convietuire cu omul, s-a zis cu igiena. Animalul strică aerul, aduce murdărie...

— Sigur, sare Rodica, dumneaului cu mingîiatul, cu joaca, iar curat după javră cine face. În ori ce caz eu nu!

— Sînteți amîndoi lipsiți de inimă, ne reproșează Mihai. Nu vă e milă de un biet cățel al nimănui, care și-a găsit în fine un adăpost...

— Nu-i adevărat, mă apăr eu. Îmi plac foarte mult cîinii, îi iubesc chiar, dar mai mult țin la voi. Înțelege că nu pot rămîne indiferent cînd te văd cum faci pe sentimentalul, în loc să te preocupe sănătatea alor tăi, mai ales că aveți și copii...

— Lasă vorbele mari.

— Așa? Spune, de chistul hidatic ai auzit?

— Am auzit. E un fel de băsică mare, plină cu apă, care se formează cu precădere în ficat sau în plămîni, se vindecă numai printr-o operație destul de complicată...

— ... și este produsă de larvele unui vierme transmis omului în special de cîini și pisici.

— Mă rog, n-ai să pretinzi că toți oamenii care au cîine se îmbolnăvesc de chist hidatic!

— Nici au pretind. Dar face să riști? Unde mai pui că musafirul tău — judecînd după haiul în care ni se prezintă — pare să fie purtătorul unei întregi colecții de viermi intestinali, microbi, virusuri... N-ar fi exclus să aibe și virusul rabiei. În definitiv, cine altfel decît cîinii acești vagabonzi întreține pericolul turbării?

— Am înțeles. Așa dar, în concluzie, propui...

— Exact. Să-i redai libertatea.

— Fie, om fără suflet. Dar o să-l înhațe ecarisajul și răspunderea va cădea pe capul tău. Eu îmi spăl mîinile.

— Nu face nimic dacă îl înhață. Acolo e locul pentru cîinii fără stăpîn sau cu stăpîni răi care îi lasă să vagabondeze. Ba, dacă vrei să știi, am să anunț chiar eu ecarisajul. E cel mai bine așa. Îmi asum liniștit toată răspunderea.

P. conf. dr. Al. GHEORGHIU

Medicul vă sfătuiește

I. L.—Orașul Stalin: Înțelegem pe deplin reticențele pe care le-ați avut în momentul în care v-ați hotărît să ne scrieți. Într-adevăr este jenant să vorbești despre o halenă (miros urît din gură) dar aceasta este semnul unei boli, ca multe altele și de aceea nu trebuie să avem nici o jenă. Din păcate, acest semn nu este caracteristic pentru o singură boală. Mirosul urît poate să țină atît de o dantură bolnavă, cît și de boli ale stomacului sau intestinului. Așa stînd lucrurile, trebuie să fiți examinat de medic și credem chiar că în cazul dv. se impune internarea într-un servici de medicină internă pentru un studiu atent și efectuarea unui tratament eficace. Sîntem convinși că numai în felul acesta veți putea obține rezultatele dorite.

STELA POPESCU — Iași: Constipația nu este o boală în sine, ci doar un simptom, un semn al unei boli. Cauzele ei pot fi foarte diferite și numai o supraveghere atentă, care presupune și analize de laborator, radioscopie, etc., poate să stabilească adevărata cauză și, în consecință, să ducă la instituirea unui tratament corespunzător care să poată duce la o reală vindecare. Iată de ce noi vă sfătuim să vă adresați medicului specialist de boli interne din policlinica teritorială de care aparțineți.

SIMION T. — Orașul Stalin: Ne mirăm că nu ați primit răspuns la scrisoarea dv. precedentă. Este drept că mulțe număr de scrisori pe care le primim săptămînal la redacție nu permite un răspuns prompt, decît în cazul scrisorilor care indică adresa exactă. Celelalte trebuie să-și aștepte rîndul, dat fiind spațiul totuși limitat al rubricii.

În legătură cu întrebările dv. În caz de miopie portul ochelarilor este obligatoriu iar cititul la o lumină necorespunzătoare înseamnă bineînțeles un efort în plus. Preparatul „OSOTOT" se folosește în osteoporoză, osteomalacie, întîrzieri în consolidarea fracturilor, în rahitism, etc. El nu ajută la creșterea în înălțime. Cînd este folosit acest medicament se iau 3 tablete pe zi.

OLIMPIA — Valea Călugărească: Pe baza datelor pe care ni le furnizați în scrisoarea dv., sîntem convinși că dorința dv. de a avea un copil are toate condițiile pentru a fi îndeplinită. Totuși pe de o parte dv. va trebui să vă faceți un control periodic la medicul specialist ginecolog iar pe de altă parte soțul dv. ar trebui să consulte un medic endocrinolog și să facă o spermatogramă. Pe baza celor stabilite de medicii respectivi și a unui tratament în consecință, veți putea realiza visul.

CRISTINA W. — Timișoara: Un număr mare de cititoare ne-au pus întrebări în legătură cu vulvovaginita pe care o au din cauza parazitului Trichomonas. Într-unul din următoarele numere ale revistei vom publica un articol mai amplu privind această problemă. În orice caz, tratamentul care v-a fost indicat îl socotim bun.

S. G. ROMAN — Bacău: Medicamentul pentru tratamentul astmei despre care a fost vorba în revista noastră nu a fost încă pus în comerț. Într-un număr apropiat al revistei, vom scrie mai pe larg despre astm, satisfăcîndu-vă astfel pe deplin dorința.

Dr. E. ALBU

Ştiaţi că...

...în curînd capitala Bulgariei va avea portul său? Un canal navigabil va lega Sofia de lacul artificial amenajat acum cîțiva ani lîngă Pancearevo. Lungimea acestui canal navigabil va fi de 17 km., iar lățimea între 30 și 50 m.

...păstrăvul poate atinge o viteză pînă la 16 km. pe oră, deși viteza medie a altor pești de apă dulce nu depășește de obicei viteza de 9 km.?

...pe glob au loc concomitent, în orice moment circa o mie de furtuni și că în fiecare secundă pămîntul este lovit de circa 100 de trăsnete?

...cea mai întinsă mare de pe glob este Marea de Corali? Suprafața sa este de 4,8 milioane km.?

...cea mai înaltă cascadă din lume este cascada Anhel din Venezuela? La această cascadă apa cade de la 979 m.

...cel mai întins pustiu al globului este Sahara? El are o suprafață de 7 milioane km.²

...în urma unor săpături făcute în apropiere de Tokio, au fost găsite la o adîncime de 7 m. semințe de lotus? Semănate, ele au încolțit, au crescut, au înflorit și au dat rod. Vîrsta acestor semințe, determinată cu ajutorul carbonului radioactiv, este de 3075 ani.

Munții Himalaia cresc...

Din luna august 1955, cînd în regiunea munților Himalaia a avut loc un puternic cutremur de pămînt și pînă astăzi (așa cum au arătat o serie de măsurători exacte), înălțimile munților au crescut cu aproape 30 m. Dacă această creștere va continua și în viitor cu aceeași intensitate, viitorilor alpiniști le va fi greu să cucerească pentru a doua oară înălțimile astăzi îngenunchiate omului!

Scafandri în antichitate

În una din vechile legende grecești se povestește că Schil și cu fiica lui, Hudna, au avut o importantă contribuție la înfrîngerea flotei persane în anul 480 t.e.n. Ei au tăiat cablurile ancorelor, iar furtuna dezlănțuită a scufundat o mare parte din vasele persane.

Meseria de scafandru este una din cele mai vechi profesiuni ale oamenilor. S-au păstrat date despre vechile triburi de ihtiofagi, înotători și scafandri vestiți care au trăit pe țărmul Golfului Persic la Marea Roșie și în regiunea de apus a Africii. Grecii antici scriau despre ihtiofagi că înoată ca niște pești.

Luptătorii Mesopotamiei și Asiriei știau să înoate sub apă în burdufuri umplute cu aer.

În Grecia antică scafandrii care scoteau din fundul mării perle, bureți, minereu de cupru și altele, aveau niște dispozitive speciale care constau dintr-o cască, niște tuburi de piele care ieșeau la suprafața apei și un fel de cazan metalic cu care-și acopereau capul.

Meseria de scafandru era considerată deosebit de periculoasă. În unele locuri riscul de a nimeri în gura rechinului era atît de mare încît pentru pescuitul perlelor în aceste zone erau folosiți criminali condamnați la moarte.

În luptele marine din acea vreme, scafandrii aveau un rol foarte important. Nu numai că fixau ancorele și înlocuiau cablurile roase ale acestora, reparau partea submersibilă a vaselor dar erau și cercetași, oameni de legătură și genîști.

La asediul Siracuzei, în Sicilia, atenienii au trimis trupele de scafandri înarmați cu cîrlige să scoată piloții bătuți în teren, care nu permiteau corăbiilor să înainteze.

Locuitorii orașului Pisa fiind asediați de atenieni, au fost aprovizionați cu alimente doar de scafandri; aceștia aduceau pe sub apă, lîngă zidurile orașului, burdufuri umplute cu semințe de in și mac amestecate cu miere.

Flota Romei antice avea un corp special de scafandri. Ei făceau legătura cu agenții din orașele asediate. De multe ori, romanii au trebuit să se apere de scafandrii trupelor dușmane. Iuliu Cesar, în campaniile sale, a folosit pe scară largă scafandrii.

În Evul Mediu, arta scafandrilor a fost uitată complet. Abia în epoca renașterii, oamenii au început să se preocupe din nou de posibilitatea de a înota pe sub apă.

„Inteligența" delfinului

Cu un creier mai voluminos decît al omului și cu o scoarță cerebrală, la prima vedere, tot atît de complexă, „inteligența" delfinilor suscită în ultima vreme îndeajuns de multe discuții. Un doctor american, John C. Lilly, e gata chiar să susțină că marea varietate de sunete și ultrasunete emise de delfini sub apă ar corespunde și unui limbaj foarte dezvoltat.

Pentru a se descoperi limitele acestei „inteligențe", delfinii sînt puși să îndeplinească, în schimbul unor recompense — și mai ales pe baza unor reflexe condiționate — tot felul de „treburi" mai mult sau mai puțin complicate. Pînă în prezent e cert doar că delfinii se achită de aceste sarcini mult mai bine decît ar face-o cimpanzeii (cele mai evoluate animale terestre), că sînt în stare să „imite" unele sunete — firește cu altă intensitate și frecvență — și că în general... „promit" să se străduiască și mai mult pe viitor.

Turnul Eiffel: O întreprindere rentabilă!

Sînt, desigur, puțini aceia care nu au văzut în fotografii sau nu au auzit despre renumitul turn Eiffel. Au trecut mai bine de 70 de ani de cînd acest turn înfrumusețează Parisul și nu mai ușmește pe nimeni înălțimea sa de 300 de metri.

Totuși, cînd în anul 1889, în ajunul Expoziției internaționale de la Paris, inginerul Alexandr Gustav Eiffel a propus construirea, după proiectul său, a unui turn înalt, ca simbol al progresului tehnic, multora li s-a părut acest lucru ca ceva inutil. Cu toate acestea, turnul a fost construit.

El a fost montat din 12.000 de bucăți de bare metalice, unite cu ajutorul a două milioane și jumătate șuruburi. La diferite altitudini au fost amenajate 3 platforme: pe cea inferioară au fost deschise două restaurante iar celelalte două platforme au fost destinate privirii de la înălțime a orașului.

Chiar cînd construcția a fost terminată și pe platforma superioară s-au urcat primii vizitatori, turnul a fost considerat ca o construcție temporară puțin rezistentă, care va fi demontată după închiderea Expoziției internaționale.

Totuși lucrurile s-au petrecut altfel. Construcția originală a inginerului Eiffel a rezistat tuturor încercărilor timpului. O dată cu dezvoltarea tehnicii, turnul Eiffel a început să îndeplinească diferite funcții. Mai întîi, a devenit un far pentru avioane, apoi un turn de radioemisie și apoi de televiziune. Recent, partea superioară a turnului Eiffel a fost reconstruită, turnul fiind adaptat pentru transmisia televiziunii în culori.

În deceniile ce s-au scurs de la existența sa, turnul Eiffel a fost vizitat de milioane de oameni, așa că a devenit în același timp o „întreprindere" rentabilă; numai în anul 1958, acționarii „Societății turnului Eiffel" au obținut un venit net de 400 milioane franci.

Rezervoare de benzină din hîrtie

Sar putea oare să existe un material universal din care să se poată confecționa rezervoare pentru benzină, jucării pentru copii, cutii pentru aparate de radio și televizoare, sau cu care să se poată acoperi casele și tapeta interioarele, care să poată fi utilizat și la fabricarea mobilei?

Da, un asemenea material există și este... hîrtia. Hîrtia prelucrată într-un anumit mod poate înlocui metalul și lemnul, sticla și panelul, tabla de acoperiș și tapetul.

Ce fel de hîrtie este însă asta și datorită cărui fapt poate căpăta ea asemenea calități?

Acest material minunat se numește plastic stratificat. Principiul de fabricare este relativ simplu. O bandă continuă de hîrtie impregnată subțire, asemănătoare hîrtiei sugative obișnuite (deoarece suge umezeala) trece printr-o baie cu soluție care conține de obicei rășini fenol-formaldehidice. După această operație, hîrtia este tăiată în coli care se așază una peste alta.

Cîteva straturi din această hîrtie impregnată, care constituie baza, se acoperă întîi cu o hîrtie colorată pe care în prealabil s-a imprimat prin metode tipografice obișnuite un desen oarecare, sau cu o hîrtie colorată lucioasă; totul se acoperă apoi cu un strat subțire și transparent de bachelită. În cele din urmă, întregul „pachet" se presează la cald, (la o temperatură de aproximativ 140°C) la o presă cu aburi și la o presiune de 50-60 atmosfere. După uscare, se obține un material solid, dens, plasticul stratificat.

Materialul plastic stratificat care are o suprafață asemănătoare esențelor nobile de lemn, este utilizat cu succes la fațade. Este un material rezistent la acțiunea apei și a acizilor și nu se decolorează sub acțiunea directă a razelor solare.

Materialul plastic stratificat poate fi folosit la placarea suprastructurii navelor oceanice care navighează în regiunile tropicale avînd o durată de folosire de 3—4 ori mai mare decît lemnul.

Materialul plastic stratificat se folosește și la placarea mobilelor la tapetarea pereților camerelor avînd avantajul că poate fi spălat cu apă caldă, nu trebuie niciodată vopsit, este întotdeauna proaspăt și frumos.

Acest material poate fi utilizat cu succes la placarea fațadelor caselor în loc de tencuială și la acoperișuri. Astfel, de exemplu, o casă acoperită cu un asemenea material acum 15 ani arată și azi ca nouă.

O întrebuințare cu totul originală a acestui material este în construirea rezervoarelor de benzină pentru avioane, obținîndu-se rezervoare mai bune decît cele metalice!

Recordul mondial al aviatorului G. Alterov

La 26 martie a.c. aviatorul sovietic Gherman Alterov — aflîndu-se pe un helicopter cu motor cu piston, avînd seria MI-4 a decolat de pe un aerodrom din apropierea Moscovei. Avînd o încărcătură de 1012 kg. el a atins înălțimea de 7575 m. Acest rezultat a depășit recordul mondial, stabilit în aprilie 1956 de către aviatorul sovietic Vsevolod Viniți, care, cu încărcătură asemănătoare s-a ridicat la înălțimea de 6048 m.

SPORT

Praga de aur

va găzdui la 2 mai startul celei de a 13-a ediţii a „Cursei Păcii"

Zlata Praha — Praga de aur — strălucitoare şi tumultoasă în veşmintele sale de primăvară, va saluta la 2 mai, pentru a 13-a oară, pe cicliştii veniţi din toate colţurile Europei să se întreacă în tradiţionala „Cursă a Păcii".

Timp de 13 zile ei vor parcurge aproape 2.300 km. de la Praga la Berlin, trecînd prin Bratislava şi Varşovia. Ca întotdeauna muncitorii, tineretul şi pionierii din oraşele şi satele Cehoslovaciei, Poloniei şi R. D. Germane s-au pregătit să întîmpine cu prietenie şi în chip festiv pe solii sportivi ai popoarelor. De-a latul şoselelor au fost ridicate arcuri de triumf, la balcoanele şi ferestrele caselor au fost arborate drapele; peste tot, din kilometru în kilometru pancarte şi panouri, semne ale unei publicităţi uriaşe, aşa cum stă bine unei mari curse cicliste. Dar niciunul din aceste „mijloace publicitare" nu glorifică calităţile vreunei mărci de ţigarete, vreunui aperitiv sau oreme de frumuseţe. Ele proclamă în toate limbile şi în toate culorile curcubeului un singur cuvînt: pace. Acest cuvînt va fi repetat timp de două săptămîni de corul uriaş al mulţimilor ce vor ieşi să aştearnă flori în faţa cicliştilor pe şoselele Slovaciei, pe bulevardele Varşoviei renăscute, el se va afla pe buzele fetelor din Boemia, ale muncitorilor silezieni, va fi strigat de către tipografii din Leipzig şi ţăranii din Brandenburg.

Aspect din ediţia anului trecut a „Cursei Păcii". — Pe străzile Berlinului

Cîteva detalii tehnice

Peste 48 de ore, 108 alergători din 18 ţări se vor alinia sub steagul starterului. In călătoria lor cicliştii vor fi însoţiţi de o coloană de peste 100 de maşini. Cele mai multe, 22, sînt maşini atelier care poartă roţi şi biciclete de schimb. Presa are la dispoziţie 20 de automobile, televiziunea 3, radioul 4, există cîte o maşină foto-laborator şi pentru transmitere prin telex etc.

Aspecte din cursă vor fi transmise direct la televiziune cu ajutorul helicopterelor care vor zbura deasupra caravanei.

Traseul ales anul acesta este cel mai lung şi poate cel mai greu din toate ediţiile. El măsoară în total 2274 de km. împărţiţi în 13 etape, majoritatea lor în jurul a 200 km. Cea mai lungă etapă este a patra. Gottwaldov — Kracowia — 230 km., iar cea mai scurtă Krakowia-Katowice 84 km. Spre deosebire de anii trecuţi întrecerea nu începe cu o cursă de circuit, etapă clasică de studiu cum se obişnuia — ci cu o etapă deluroasă extrem de dificilă, Praga—Brno 220 km. care va selecta valorile încă din prima zi. De altfel, primele patru etape sînt şi cele mai grele din cauza profilului lor foarte accidentat. In penultima zi a cursei se va desfăşura o etapă contracronometru Leipzig —Halle 40 km. Ultima etapă Magdeburg — Berlin va măsura 170 km. La 5 mai, în oraşul muncitoresc Gottwaldov şi la 10 mai la Poznan, cicliştii se vor odihni cîte 24 de ore.

Palmaresul cursei

1948: Prosinek şi Zorici (Iugoslavia) pe dublu traseu; 1949: Vesely (R. Cehoslovacă); 1950: Emborg (Danemarca); 1951: Olsen (Danemarca); 1952: Steel (Anglia); 1953: Pedersen (Danemarca); 1954: Dalgaard (Danemarca); 1955: Schur (R. D. Germană); 1956: Kroiak (R. P. Polonă); 1957: Hristov (R. P. Bulgaria); 1958: Damen (Olanda) şi 1959: Schur (R. D. Germană). Pe echipe Cehoslovacia a cîştigat de 4 ori, U.R.S.S. de 3 ori, R. D. Germană de 2 ori, Franţa, R. P. Polonă şi Anglia cîte o dată.

Gustav Schur pentru a treia oară?

La cea de a 13-a ediţie a sa, Cursa Păcii porneşte cu un mare favorit: este vorba de Gustav Schur, care va încerca să-şi înscrie pentru a treia oară numele pe lista învingătorilor. Prestigiosul sportiv german este singurul ciclist amator din lume de două ori victorios, în Cursa Păcii şi în campionatul mondial. Schur are acum 29 de ani dar se pare că e mult mai puternic decît la 24 de ani. Experienţa sa, simţul său tactic, în sfîrşit calităţile sale de rutier complet care îi permit să se descurce pe orice traseu şi în orice companie, îl îndreptăţesc să aspire la o nouă victorie. Cine ar putea totuşi să răstoarne planurile lui Schur?! In primul rînd polonezul Boguslav Fornalczyk, un al doilea Krolak cum se spune, venit de la ciclocros, cu posibilităţi fizice uriaşe, apoi Egon Adler, sprinter inepuizabil, francezul Henry Duez, cîştigătorul cursei „Route de France" sau sovieticul Boris Bebenin. Eventuale surprize ar mai putea să producă cehoslovacul Miroslav Mareş căruia Vesely îi întrevede un viitor strălucit, Anatolii Olizarenko sau olandezul Balvert. Lupta în clasamentul pe echipe se va da probabil între formaţiile R. D. Germane, R. P. Polone, şi U. R. S. S. Aceasta din urmă este lipsită de Kolumbet, Kapitonov şi Melehov, cei trei aşi care i-au adus anul trecut victoria, acum reţinuţi pentru Olimpiadă. Belgia vine cu o echipă nouă deoarece Vanderveken şi De Wolf au trecut la profesionism. Din aceleaşi motive Italia a renunţat la participare. Cei mai buni ciclişti amatori ai săi, Venturelli, Bruni, Cestari, au dezertat atraşi de racoleuri şi au semnat contractele de profesionişti, deşi federaţia îi reclama pentru Jocurile Olimpice.

Ce-am putea spune despre şansele echipei noastre? Participăm cu o echipă de speranţe, fără pretenţii mari, foarte tînără (media de vîrstă 22 ani) în care numai Zanoni şi Şerban posedă rutina cerută de o asemenea cursă. Alături de ei Stoica, Braharu, Ziegler şi Cohanciuc vin cu elanul lor tineresc şi cu dorinţa arzătoare de a fi folositori echipei pe cît le va sta în putinţă. Nădăjduim că vor rezista în această grea încercare şi că vor aduce veşti bune celor de acasă.

I. GOGA

PUNCTE DE VEDERE

Şi mai departe?

Aşadar, juniorii R.P.R. ocupă locul doi în ierarhia fotbalului european, la capătul unei lupte acerbe, în care au eclipsat — prin evoluţie şi rezultate — pe învingătorii lor din finală. Ţinînd seama de performanţele anterioare, mai toată lumea se aştepta să asculte duminică seara, la aparatele de radio, vestea unei victorii româneşti în meciul decisiv de la Viena. Lucrurile s-au petrecut altfel, din păcate — şi din motive în general cunoscute.

Neşansa vîntului contrar în prima repriză, ocazii ratate cu nemiluita, două gafe enorme ale apărării — în fine, penaltiul tras afară de Iacob — iată cîteva date semnificative asupra acestei înfrîngeri puţin scontate. Personal, cred că nu strică să adăugăm la cele de mai sus, o anumită doză de auto-încredere (aşa se spune, mai delicat, la înfumurare...) în urma succeselor categorice din serie şi semifinală.

Repet — îmi pare rău că n-am învins duminică, pe Hochewarte Stadion — şi totuşi... Dincolo de regretul locului secund — şi el extrem de măgulitor — trebuie să recunoaştem că prezenţa unsprezecelui maghiar în vîrful piramidei europene corespunde în fond valorii generale unanim recunoscută a fotbalului din ţara vecină şi prietenă şi prestigiului de care se bucură pe plan mondial. Ajungem, cu aceasta, la o chestiune care frămîntă de multă vreme publicul nostru şi, probabil, într-o oarecare măsură, pe amatorii de fotbal din alte ţări. Ei, da, aţi ghicit: întrebarea este „Ce se întîmplă ulterior cu juniorii romîni?"

De ani şi ani de zile, tinerele noastre speranţe obţin rezultate excelente în confruntările internaţionale, pentru a se plafona apoi foarte repede la un nivel mediu. Amintiţi-vă faimoasa partidă din 1947, R.P.R.-Ungaria 5-0 (!!), amintiţi-vă primele turnee U.E.F.A., întîlnirile amicale cu bulgarii, cehii, polonezii etc.

Pe scheletul formaţiei surclasate de tinerii noştri acum 13 ani pe fostul stadion din Splaiul Independenţei, s-a alcătuit ulterior formidabila „echipă de aur" maghiară, învingătoarea Angliei, Braziliei, Uruguayului, regina neîncoronată a socceruiui mondial în perioada 1950—1955. Pe scheletul echipelor învinse la scor de juniorii noştri la recenta competiţie din Austria, se vor alcătui în curînd cîteva din cele mai redutabile naţionale din lume: Spania, Franţa, Austria.

Desigur, turneul U.E.F.A. nu poate fi considerat drept un criteriu absolut. Trebuie avut însă în vedere că el a oferit posibilitatea unei comparaţii între reprezentativele de mîine din aproape 20 de ţări europene — încît galoanele de vicecampioni, cucerite de juniorii R.P.R., înseamnă nu numai un titlu de glorie, dar şi o imensă răspundere.

Nici un efort nu trebuie considerat prea mare pentru a face faţă cu cinste acestei situaţii excepţionale.

Nu sînt de aceiaşi părere specialiştii noştri, conducătorii de cluburi şi ai federaţiei de fotbal — cei mai îndreptăţiţi să răspundă la întrebarea cu care se intitulează rîndurile de faţă?

Dan DEŞLIU

• Varietăţi • Varietăţi • Varietăţi •

Secretul...

După o absenţă de mai mulţi ani de pe terenurile de sport, Signe Daabs, din oraşul suedez Nyköping, a reînceput la vîrsta de 28 de ani să joace handbal. Încă de la primul joc ea a arătat o bună pregătire, dovedindu-se în scurtă vreme jucătoarea de bază a echipei.

Comportarea excelentă a acestei sportive, mai ales după ce mulţi ani nici nu a mai călcat pe terenul de joc decît în calitate de... spectatoare i-a intrigat pe ziariştii suedezi care, după cum relatează ziarul „Neue Züricher Zeitung" au întrebat-o cum este posibil ca o soţie, mamă a trei copii, să consacre atît de mult din timpul ei activităţii sportive. Curiozitatea ziariştilor a fost însă repede satisfăcută de Signe, care a răspuns: *„Trebuie să mă antrenez atît de mult şi să dau totul în timpul jocurilor deoarece... vreau să slăbesc. Rochiile mele nu mă mai cuprind şi dacă eşti căsătorită nu-ţi poţi permite să-ţi cumperi mereu cîte o rochie nouă".*

Acesta era tot secretul...

Explicaţie...

Se spune că fotbalul este sportul cel mai popular în toate ţările lumii sau cel puţin pe continentul european. Şi totuşi în Finlanda, jocul cu balonul rotund ocupă abia locul patru în clasamentul sporturilor practicate după atletism, schi şi baseball finlandez. Intrigaţi de acest lucru mai mulţi ziarişti l-au întrebat pe secretarul general al Federaţiei finlandeze de fotbal care sînt motivele lipsei de popularitate a fotbalului în această ţară.

„In primul rînd — a explicat dînsul — sezonul de fotbal este foarte scurt, din mai şi pînă în octombrie, din cauză că la noi iarna ţine şase luni. Apoi dacă se descoperă un element talentat îşi fac imediat apariţia cumpărători din Franţa şi Suedia. Astfel jucătorul Rokkening a fost cumpărat de F. C. Toulouse iar alţi 10 fotbalişti, prevăzuţi să fie selecţionaţi în reprezentativa ţării, au fost cumpăraţi de diferite cluburi suedeze. Dar mai este un motiv: sărăcia cumplită a cluburilor finlandeze de fotbal care nu sînt sprijinite de nimeni. La un meci de campionat din divizia I-a vin abia 2000 de spectatori.

Eveniment fotbalistic

(Urmare din pag. 1-a)

Jocul de la Bucureşti, care ne-a adus o victorie atît de preţioasă, a contat pentru competiţia preliminariilor olimpice, în care echipele Romîniei, Bulgariei şi Uniunii Sovietice se întrec în cadrul seriei a III-a a grupei ţărilor europene. Formaţia oaspe a venit la Bucureşti aureolată de un întreg ansamblu de rezultate excelente, obţinute de-a lungul anului, care cuprindea victorii asupra echipelor Olandei, Uniunii Sovietice şi Franţei şi rezultate de egalitate în partidele cu echipele Iugoslaviei şi Uniunii Sovietice. Pornită favorită a partidei, ea n-a reuşit însă să depăşească voinţa şi puterea de luptă a formaţiei noastre, care a realizat o victorie de prestigiu. După acest rezultat, clasamentul seriei a căpătat următorul aspect:

1. U.R.S.S.	4	1	2	1	3:2 4 puncte
2. R.P.B.	3	1	1	1	2:2 3 "
3. R.P.R.	3	1	1	1	1:2 3 "

Şi acum, la Sofia, se va disputa ultima întîlnire din această serie, al cărei caracter decisiv este lesne de prevăzut. Pentru ambele echipe ce-şi dispută întîietatea victoria înseamnă calificarea în turneul final de la Roma, în timp ce un eventual rezultat de egalitate între ele ar fi favorabil echipei Uniunii Sovietice, pentru că ajunse la egalitate de puncte (4) dintre aceste echipe primul loc în clasamentul seriei ar rămîne formaţiei U.R.S.S. ea avînd golaverajul mai bun.

Privită sub acest unghi, partida de mîine de la Sofia indică mai bine ce aprig va fi disputată victoria, al cărei preţ este atît de mare, pentru că va desemna, dintre Bulgaria şi Romînia, încă un calificat pentru Jocurile Olimpice de la Roma, la al căror turneu final de fotbal sînt cunoscuţi pînă acum următorii opt participanţi din cei 16 ce vor fi prezenţi: **Italia** — calificată din oficiu — **Republica Arabă Unită** şi **Tunisia** (din grupa ţărilor africane), **Danemarca** (seria I), **R.P. Polonă** (seria II), **Iugoslavia** (seria IV), **Marea Britanie** (seria V) şi **R.P. Ungară** (seria VII) — din grupa ţărilor europene.

Palmaresul întîlnirii

1925, la Sofia,	4—2
1926, la Bucureşti,	6—1
1929, la Bucureşti,	3—0
1929, la Sofia,	3—2
1930, la Sofia,	3—5
1931, la Bucureşti,	5—2
1932, la Belgrad,	0—2
1933, la Bucureşti,	7—0
1934, la Atena,	3—2
1935, la Sofia,	0—4
1936, la Bucureşti,	4—1
1946, la Tirana,	2—2
1947, la Sofia,	3—2
1948, la Bucureşti,	3—2
1953, la Bucureşti,	3—1
1953, la Sofia,	2—1
1955, la Bucureşti,	1—1
1958, la Sofia,	0—2
1959, la Bucureşti,	1—0

Din actualitatea imediată

Preocuparea pentru obţinerea calificării în turneul final al Jocurilor Olimpice a făcut ca echipa Bulgariei să-şi înceapă pregătirile pentru întîlnirea de mîine încă din cursul lunii ianuarie, cînd a susţinut şi primele jocuri de omogenizare cu Lokomotiv Plovdiv şi Botev. In faza mai avansată a pregătirilor echipei Bulgariei i s-a dat ca partener, la Sofia, spre sfîrşitul lunii martie, echipa braziliană Cruzeiros, de care a dispus cu scorul de 2—0 (golurile fiind înscrise de Kolev şi Panaitov). A surprins apoi înfrîngerea din jocul amical cu Olanda, la Amsterdam, cîştigat de echipa gazdă cu 4—2. In schimb, o proaspătă întîlnire, la Sofia, cu reputata echipă braziliană Flamengo din Rio de Janeiro a adus naţionalei Bulgariei o victorie de proporţii neobişnuite: 6—0. In această partidă echipa Bulgariei a avut aceeaşi apărare ca în jocul din toamnă de la Bucureşti. In schimb în linia de atac au fost păstraţi numai doi dintre jucătorii folosiţi atunci, Diev şi Kolev, noua alcătuire a cvintetului ofensiv cuprinzînd pe Diev, Abadjiev, Iordanov, Kolev, Debirski.

In ceea ce priveşte selecţionabilii noştri ei au susţinut — cum se ştie — un joc public în Bucureşti cu echipa cehoslovacă fruntaşă Spartak Hradek Kralove, de care au dispus cu manifestă uşurinţă, deşi scorul a fost numai 2—0. Potrivit prin prizma jucătorilor susceptibili să îmbrace mîine tricoul naţionalei, formaţia noastră are punctul forte în apărare, din care se detaşează valorile sigure ale unui Voinescu, Jenei, Soare etc. Rămîne ca şi linia de atac să se dovedească la nivelul comportării scontată pentru apărare.

Echipa Bulgariei este avantajată de terenul propriu. Insă formaţia noastră, cu puterea de luptă şi voinţa de a învinge ce-o caracterizează, cu valoarea ce-o reprezintă, poate în ultimă instanţă să neutralizeze acest avantaj şi să facă să încline spre ea balanţa victoriei. E ceea ce îi urează din toată inima amatorii de fotbal din ţara noastră în decisiva partidă de mîine.

Ion BOCIOACĂ

Echipele din noiembrie 1959

ROMÎNIA: Voinescu — Popa, Caricaş, Soare — Jenei, Nunweiller — Haşoti, Constantin, Dridea, Dinulescu, Tătaru.

BULGARIA: Naidenov — Rakarov, Manolov, I. Dimitrov — Largov, Kovacev — Milanov, Kolev, Panaitov, Iakimov, Diev.

CARNET OLIMPIC

● *IN TIMPUL Olimpiadei ce va avea loc anul acesta la Roma, loturile olimpice ale Greciei, Italiei şi Japoniei vor sta într-un cantonament comun din oraşelul olimpic. Decizia ca sportivii celor trei ţări să locuiască împreună are un aspect simbolic. Grecia reprezintă leagănul Jocurilor Olimpice, Italia e ţara organizatoare a celei de a XVII Olimpiade iar în Japonia se va desfăşura următoarea ediţie a J. O. în anul 1964.*

● *COMITETUL Executiv al jocurilor celei de a XVII-a Olimpiade a stabilit de comun acord cu F.I.F.A. ca cele două semi-finale ale turneului olimpic de fotbal să se desfăşoare una la Neapole, la 5 septembrie, pe noul stadion Fuorigrotta şi cealaltă la Roma, la 6 septembrie a.c. pe stadionul Flaminio. Stadionul Fuorigrotta din Neapole a fost inaugurat la 6 ianuarie 1960, cu prilejul meciului Italia-Elveţia. El are o capacitate de 90.000 locuri, dintre care 20.000 acoperite. Stadionul are o pistă de alergări de 400 m şi toate instalaţiile pentru atletism*

● *IN TIMPUL desfăşurării regatelor olimpice de yachting ce vor avea loc la Neapole, posesorii de bilete vor putea urmări extrem de comod întrecerile. Ei vor avea la dispoziţie vase moderne autorizate în mod special de a urma de aproape fazele principale ale regatelor.*

● *COMITETUL Olimpic Internaţional a decis în cadrul sesiunii ce a avut loc la San Francisco, ca filatelia sportivă să poată face parte din programul de arte al J. O.*

Emisiunile de timbre dedicate J. O. au cunoscut o creştere simţitoare. Dacă în 1924, în timpul Olimpiadei de la Paris, patru ţări au emis 23 timbre consacrate acestui eveniment, la cea de a 16-a Olimpiadă (Cortina, Stockholm, Melbourne) s-a înregistrat un adevărat record: au fost emise 127 feluri de timbre de către 21 de ţări. Pentru Olimpiada din acest an, 20 de ţări au anunţat deja că vor pune în circulaţie numeroase timbre dedicate J. O. de la Roma (în care se includ şi cele referitoare la Squaw Valley). Printre acestea se numără U.R.S.S., Statele Unite, R.D.G., Italia, Cehoslovacia, Franţa, Ghana, etc. Deoarece pînă în prezent s-au anunţat emisiunile a 106 feluri de timbre închinate celei de a XVII-a Olimpiade, se crede că în acest an se vor depăşi cifrele înregistrate la ultima Olimpiadă.

Voleibaliştii de la „Rapid"

Din cele 16 echipe care au luat startul în prima ediţie a Cupei campionilor europeni la volei masculin, au mai rămas în competiţie numai patru, după ce fiecare dintre ele au eliminat cîte doi dintre participanţi: T.S.K.M.O. pe D.E.S. (Olanda) şi B.N.C.I. (Franţa), A. Z. S. Varşovia pe V. C. Braba (Belgia) şi Wissenschaft Leipzig (R.D. Germană), Lewski Sofia pe Daruszafok (Turcia) şi Iugoslavia-Belgrad, Rapid Bucureşti pe E.O.S. Lausanne (Elveţia) şi Slavia Praga.

Iată deci o echipă romînească obţinînd o excelentă cotare în sportul continental, calificată pentru semifinalele Cupei campionilor europeni în care urmează să joace cu Lewski Sofia. Nu vă împărtăşim desigur un secret făcîndu-vă cunoscut că jucătorii rapidişti ţintesc mai departe şi că posibilităţile de care au dat dovadă pînă acum le dau dreptul la aceste aspiraţii.

In rîndurile ce urmează vă prezentăm pe jucătorii echipei masculine de volei Rapid-Bucureşti.

JEAN PONOVA, maestru al sportului, căpitanul echipei, 35 de ani, medic chirurg, căsătorit cu jucătoarea de tenis Irina Ponova, 1,81 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1948, de 107 ori internaţional.

NICOLAE HORAŢIU, maestru al sportului, 27 de ani, profesor de educaţie fizică, căsătorit, 1,87 înălţime, joacă la Rapid din anul 1953, de 160 ori internaţional.

DAVILA PLOCON, 29 de ani, tehnician 1,86 înălţime, joacă la Rapid din anul 1951, de 27 ori internaţional.

VASILE PAVEL, 23 de ani, student anul I la I.C.F., 1,84 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1958, de 15 ori internaţional.

AUREL DRAGAN, 21 ani, anul II la I.C.F., 1,78 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1957, de 20 de ori internaţional.

NICOLAE RĂDUCANU, maestru al sportului, 28 de ani, anul IV la I.C.F., căsătorit cu jucătoarea de baschet Mioara Răducanu de la Rapid, 1,85 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1951, de 31 ori internaţional.

NICOLAE MINCEV, 22 ani, tehnician, 1,83 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1953, de 4 ori internaţional.

GH. MUNTEANU, 23 ani, tehnician, 1,83 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1956.

GLIGOROVICI MIHAI, 23 ani, inginer mecanic, 1,86 m. înălţime, joacă la Rapid din anul 1959.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel 17.60.10 Interior 1400

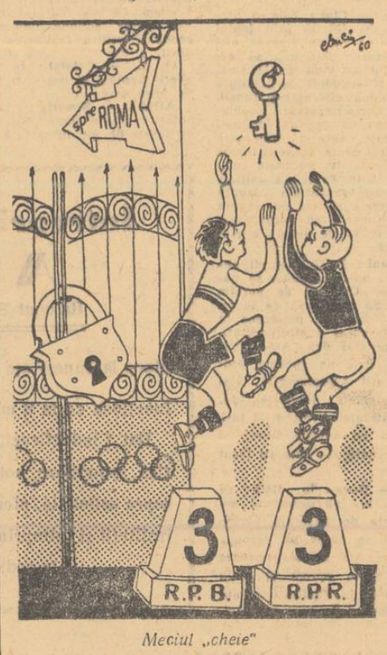

Meciul „cheie"

Desen de Al. CLENCIU

Un „referendum" original

Ce se poate spune despre un arbitru care organizează un referendum printre spectatori pentru a afla... rezultatul meciului pe care l-a condus? Bine înţeles, o asemenea persoană stîrneşte hazul, la fel cum s-a şi întîmplat dealtfel luna aceasta în oraşul danez Tandvig, unde spectatorii unui meci de handbal redus au fost invitaţi prin megafoane să nu-şi părăsească locurile, pentru a fi consultaţi asupra rezultatului final. Cînd arbitrul Tore Larsson fluierase sfîrşitul jocului, el nu a ştiut cu ce scor s-a terminat, deoarece uitase să-şi noteze rezultatul la pauză. Dilema era cu atît mai mare cu cît jucătorii ambelor echipe susţineau că au cîştigat cu 14-13. In lipsa unei alte posibilităţi de verificare a pretenţiilor celor două echipe, s-a căzut de acord să fie întrebaţi spectatorii. Din cele 110 persoane care au asistat la această întîlnire 99 au declarat că rezultatul meciului a fost de 14-14.

Este adevărat că nici unul din spectatori nu a putut susţine cu siguranţă că acesta a fost scorul exact, dar, după cum au arătat ei, întrucît meciul s-a desfăşurat corect, trebuia adoptată o hotărîre care să mulţumească ambele echipe. Ceea ce, după cîte se pare le-a şi reuşit.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustraţii de Boca RIND

Şi aşa, socotind că l-a nimerit norocul, ţăranul acela din vecini, pe nume Sancho Panza, ascultă făgăduielile cavalerului şi lăsîndu-şi femeia şi copiii, se tocmi scutier la Don Quijote.

Mai vînzînd cîte un lucru, mai amanetînd vreun altul, strînse Don Quijote ceva bani, mai făcu rost, cu împrumut de la vecini, de o pavăză, îşi mai cîrpi coiful spart, şi-l vesti pe Sancho că se apropie sorocul plecării. Il bătu gîndul pe acesta că-i va fi greu mersul pe jos şi că ar fi bine să-şi ia cu el un măgar, pe care-l avea. Cu toate că Don Quijote nu-şi putea aminti să fi citit sau să fi auzit de vreun cavaler rătăcitor urmat de un scutier călare pe măgar, încuviinţă totuşi dorinţa lui Sancho Panza şi, într-o noapte, fără să spună nimănuia, fără ca nimeni să-i vadă, o luară din loc.

Şi cum mergeau ei aşa, mai se gîndeau, mai făceau planuri, mai

schimbau cîte o vorbă. Pe Sancho îl ardea pe suflet făgăduiala cavalerului să-i dea un ostrov, să fie al lui, să-l cîrmuiască el. Cavalerul repetă făgăduiala.

— Dacă om avea zile şi om trăi, se poate întîmpla să dobîndesc vreo mînăreţe de împărăţie care să aibă altele supuse ei, numai bune să te încoronez rege al vreunela din ele...

Tot vorbind ei aşa, ochii le descoperiră deodată treizeci-patruzeci de mori de vînt. Descoperirea aceasta îl înfierbîntă peste măsură pe cavaler.

— Norocul ne călăuzeşte paşii — spuse Don Quijote scutierului său, căci am descoperit treizeci şi mai bine de uriaşi, cu care am de gînd să lupt şi să le fac de petrecanie, iar prada ne care o vom lua să fie chiagul avuţiei noastre.

— Care uriaşi? se minună Sancho Panza.

— Aştia, aştia cu braţele lungi de două leghe...

— Bagă de seamă, Luminăţia Ta, se încumetă să spună Sancho Panza, dar aştia nu-s uriaşi, ci mori de vînt, iar braţele nu sînt altceva decît aripile care, împinse de vînt, mişcă pietrele morii.

— Nu te pricepi cîtuşi de puţin la aventuri cavalereşti! se supără Don

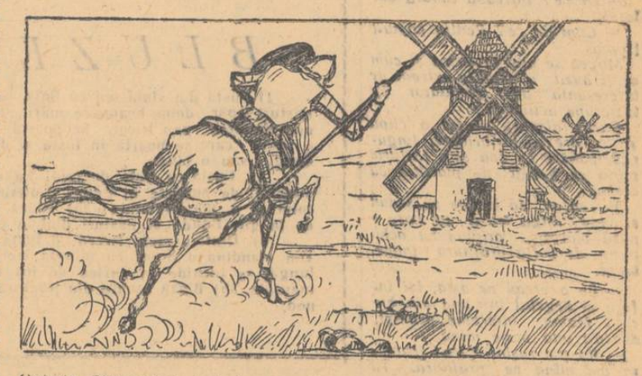

Quijote. Sînt uriaşi şi dacă cumva ţi-e frică de ei, du-te şi roagă-te domnului cît timp mă voi lupta eu cu ei...

Şi nu mai stătu mult în cumpănă, ci punîndu-şi lancea în cumpănire, îndemnînd-o pe Rosinante şi îndreptîndu-şi gîndul spre stăpîna inimii sale, Dulcineea, Don Quijote se repezi ca o nălucă spre cea dintîi dintre morile care-i stăteau în faţă. Trase una cu lancea în aripa pe care vîntul tocmai o rotea cu putere. Şi cînd ţîrîi aripa, lancea se făcu bucăţi, iar cavalerul, cu cal cu tot, se dădu de-a berbeleacul de se făcu una cu pămîntul.

Veni bietul Sancho Panza în fugă pe măgarul său şi-şi găsi stăpînul şeaua Rosinantei şi o porniră mai departe, pînă cînd Sancho aţrase că Don Quijote nu simţea foame, Sancho ceru învoire să se ospăţeze el şi făcu treaba aceasta cu multă poftă şi trugere de inimă, în mersul măgarului. Iar din cînd în cînd îşi mai umezea dumicatul cu cîte o înghiţitură zdravănă din ploscă.

Petrecură apoi noaptea la adăpostul unui stîlc de copaci, iar Don

Quijote rupse o creangă lungă şi bine uscată şi-i puse în vîrf fierul de la lancea sfărîmată în lupta cu moara de vînt. Apoi se culcă, dar somnul îi fu frămîntat de gîndurile la frumoasa Dulcinee.

Don Quijote îşi continuă şi a doua zi postul, iar pe la prînz ajunseră la Puerto Lapice.

— Aici, spuse cavalerul, aventura ne va adăsta la fiece pas. Şi nu-şi termină bine vorba că zări în drum doi călugări benedictini, care călăreau doi catîri şi erau urmaţi de o şaretă, de 4—5 călăreţi şi de doi arguţi pedeştri.

— Iată cea mai frumoasă aventură din cîte s-au văzut! — se înflăcără din nou Don Quijote. Matahalele acelea negre trebuie să fie nişte vrăjitori care duc în şaretă vreo prinţesă răpită.

Degeaba se îndîrji Sancho Panza să-i arate că aceia nu sînt decît nişte călugări, iar în şaretă niscaiva călători, că Don Quijote nici nu vroi să audă. — ci se porni mai departe, pînă cînd Sancho atrase că Don Quijote nu simţea foame, Sancho ceru învoire să se ospăţeze el şi făcu treaba aceasta cu multă poftă şi trugere de inimă, în mersul măgarului. Iar din cînd în cînd îşi mai umezea dumicatul cu cîte o înghiţitură zdravănă din ploscă.

Petrecură apoi noaptea la adăpostul unui stîlc de copaci, iar Don

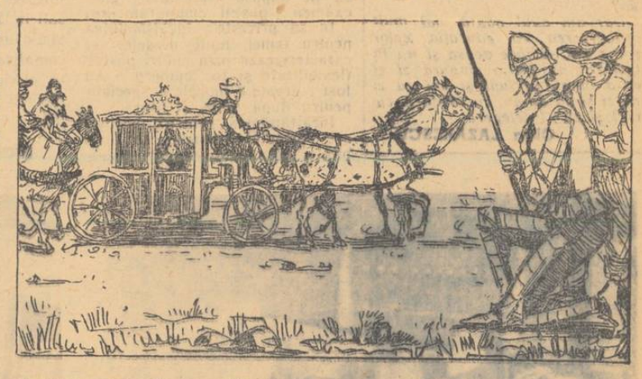

să sară repede de pe catîr şi să se arunce la pămînt, în timp ce al doilea călugăr dădu pinteni catîrului său şi o porni fuga peste cîmpie.

Sancho Panza, văzîndu-l pe primul călugăr la pămînt, se repezi la el şi începu să-l dezbrace de haine — prada cuvenită cavalerului biruitor. Dar iată că sosiră din urmă slugile şi necunoscînd sau nevoind să cunoască legile cavalereşti, mi se puseră a-l buşi pe Sancho şi a-i smulge toate firele de păr din barbă.

In vremea aceasta Don Quijote se apropie de şaretă şi făcu o plecăciune doamnei, prezentîndu-se drept cine era, — Don Quijote de la Mancha, cavaler rătăcitor aventurier şi rob al neasemuit de frumoasei domniţe Dulcineea del Toboso. Şi ceru drept răsplată pentru fapta sa vitejească un singur lucru: ca domniţa să se abată din drumul ei şi să meargă la Toboso, unde înfăţişîndu-se acelei domnişoare care-i stă pînea gîndurile, să-i spună tot ceea ce cavalerul făcuse pentru a-i reda libertatea.

(Va urma)

SFATURI
MODĂ
COSMETICĂ
GOSPODĂRIE

Părinți și copii

ÎN VIZITĂ

Așezat pe marginea unui scaun, prea înalt pentru cei 5 anișori ai lui, Mircea își bălăbăne plictisit picioarele rătindu-și ochii prin toată încăperea.

— Mamă, m-am plictisit. Hai acasă, ăă glas el sentimentului de care e cuprinsă, pe bună dreptate, mica lui făptură în totalitatea ei. Adevărat. La vîrsta lui e cam greu să apreciezi importanța ultimelor noutăți aduse la „Romarta" sau rețeta celei mai grozave plăcinte cu cremă.

— Stai acolo cuminte, se întoarce sever mama către el. Eu, dragele mele, se adresează ea apoi celor două foste colege de școală cu care stă la taifas și cu care nu s-a văzut de mult, îmi place să-l iau cu mine unde mă duc. Chiar și la coafor. De ce să stea cu copii străini sau singur de capul lui? Cine știe ce poate să învețe.

Ca să-l distreze gazda îi aduce un album cu fotografii de familie plin de grupuri de nuntași veseli și cucoane în rochii demodate. Figurile necunoscute îl plictisesc repede. Lasă albumul jos și stă gînditor cu un deget uitat în năsuc. Mama prinde privirea dezaprobatoare a uneia dintre ele și intervine :

— Mircea, scoate mîna din nas.

— De ce? întreabă candid băiatul.

— Cum de ce? Pentru că nu-i frumos.

Mircea se uită la ea ca și cum ar fi auzit o noutate extrem de interesantă dar ascultător își întrerupe activitatea.

Gazda dispare pentru o clipă și reapare cu farfurioare, linguriță, pahare cu apă și o farfurie plină cu bucăți de plăcintă cu cremă.

Mircea se dă jos de pe scaun și vine lîngă masa pe care e pusă plăcinta, privind cu ochii plini de poftă prăjitura îmbietoare.

— Eu o vreau pe asta, își înfige el degetul într-una din bucăți. Mama intervine prompt, dîndu-i una peste mînă.

— Nu ți-e rușine? Nu-i frumos să pui mîna pe prăjitură. Tu ești cel mai mic. Așteaptă.

Mircea se uită iar mirat și parcă ar vrea să-i răspundă dar gazda intervine zîmbind împăciuitor :

— Lasă-l, dragă. E copil. Și punîndu-i pe o farfurie o linguriță și prăjitura dorită i-o întinde. Mircea își așează farfurioara cu prăjitura pe scaunul pe care stătuse și care acum îi servește drept măsuță și începe să mănînce din cremă cu degetul. S-a mînjit tot. Mama nu observă. Una din noi remarcă timid.

— Mircea ar fi mai bine să mănînci cu linguriță. Ai să-ți murdărești hainele și e păcat. Uite ce haine frumoase ai! Mircea își privește mama interogativ. Aceasta se roșește toată și spune imediat :

— Vai Mircea cum mănînci! Nu-i frumos să mănînci cu mîna.

— Da acasă de ce e frumos? întreaba Mircea cu o logică plină de naivitate.

În ochii mamei s-a ivit o licărire de mînie. Reușește însă să se stăpînească și adaugă cu un zîmbet care vrea să pară îngăduitor.

— E „copil", ce să-i faci?

Ne reluărăm conversația întreruptă. Mircea a terminat prăjitura, cere un pahar cu apă uitînd să adauge tradiționalul „te rog" și începe să bea zgomotos sorbind și plescăind din buze. Nu știu cum s-a făcut dar am tăcut cu toții deodată. În liniștea lăsată, zgomotele se aud parcă mai tare.

Mama își privește băiatul ca și cum l-ar vedea pentru prima dată spunînd cu glasul slab și cu o nuanță de disperare în voce :

— Mircea, bea frumos!

Băiatul o privește nedumerit, șterginău-se la gură cu dosul palmei.

— Cum?

Doar atît. Cum? O întrebare nevinovată și aparent neînsemnată, care ne-a spus mult. Și nouă dar mai ales mamei care cred că abia atunci a înțeles însemnătatea bătrînescului adevăr „cei șapte ani de acasă".

Dar am avut odată mai mult convingerea că educația celor șapte ani se face acasă și nu în vizită ; nu într-o singură zi ci de-a lungul a luni și ani cu zi de zi și an de an, cu răbdare, cu tact și cu înțelegere.

Olga LAZĂRESCU

BLUZE ȘI FUSTE

1) Fustă din stofă uni cu linia ușor evazată. De sub pensele adînci prinse în doi nasturi apar două buzunare mari ; 1a) Bluză din stofuliță subțire flaneiată, lucrată cu un decolteu gen tricot. Se poartă cu diferite plastroane ; 1b) Din aceeași stofă cu fustă, o vestă care se poartă în fustă și dă impresia unui sarafan. În completare un jerseu în dungi sau o bluză.

2) Fustă cu linia dreaptă. La cordon și la tiv grupuri de tighele ; 2a) Bluziță din material de bumbac în dungi. Gulerul și ferta din față albă, avînd pe margini dunga colorată a materialului ; 2b) Bluză din poplin viu colorată cu guler mare ușor degajată de la gît. Funda și nasturi dintr-o culoare contrastantă.

3) Dintr-o stofă tweed o fustă sport cu buzunare mari, terminate cu franjuri ; 3a) Din olandină o bluză cu mîneca trei sferturi cu un format modern de rever în formă lungă, se închide în partea de jos în doi nasturi. Este fin tighelită la guler, rever și manșete. 3b) Bluză ușoară din țesătură de bumbac. La gît o bandă care se leagă într-un nod.

Desene de Raia SOLOMONICA

Răspuns cititorilor

● *MARIA XANTOPOL* — Revopsirea se poate face fie într-o nuanță mai închisă din aceiași gamă de culori (de exemplu albastru deschis în albastru marin), fie într-o nuanță închisă a unei alte game de culori, materialul pentru revopsit trebuind a fi deci de o nuanță deschisă (de exemplu bej în verde închis). Ca atare în culoarea neagră este foarte ușor să revopsiți lîna pe care o veți găsi în comerț.

● *CORNEL LUȚAI — Arad.* La fiecare două luni se trece pe toată suprafața pielei de mobilă, cu ajutorul unei cîrpe moi, următoarea soluție : ulei de terebentină și lapte smîntînit, amestecat cu untdelemn și oțet (o parte oțet și trei untdelemn). Se șterge cu putere nelăsînd nici un colț necurățat. Se lasă să se usuce, apoi se unge cu ceară.

● *LUCIA RADUȚ — Roșiori de Vede.* Catifeaua de bumbac — materialul din care este făcută rochia fetiței dv. — se poate spăla în mod obișnuit cu condiția să nu o stoarceți după spălare. Lăsați-o agățată pe umeraș la aer, pentru uscare. Întoarceți apoi rochița pe spate și călcați-o cu fierul cald. Petele de transpirație de pe stofele colorate se freacă cu peria înmuiată în apă amestecată cu amoniac, în proporție de 25 părți amoniac și 75 părți apă. După aceasta se perie cu apă cu oțet și la urmă cu apă curată. Dacă pata este mai veche se va încerca îndepărtarea ei cu o soluție din două părți acid oxalic și opt părți apă.

● *S. ILIE — Crucea.* Încălțămintea cu fețele confecționate din piele velur — așa zisă de „antilopă" — se perie cu un amestec constînd din 5 părți apă, 5 părți acid acetic de 80° și 30 părți spirt denaturat de 95°. Prin acest tratament suprafața pielii se aspreșie, recăpătînd aspectul mat și catifelat, chiar și în locurile devenite lucioase, slăninoase. Părțile lucioase, care provin din atingerea pielei cu obiecte tari sau metalice, pot fi înlăturate cu hîrtia de șlefuit, cu guma sau cu o periuță specială de sîrmă.

● *RODICA HORTOPANU — Or. Stalin.* De curînd fabricile de ciorapi pentru femei au introdus un nou sistem de numărătoare, care rezolvă problema dv. Întrucît mărimea 26 — care exprimă lungimea labei piciorului în cm., măsurată de la vîrful extremității cea mai proeminentă a tălonului — corespunde la pantofii de mărimea 39—40. În ceea ce privește mănușile din piele pentru femei, acestea se confecționează în 9 mărimi.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

De 1 Mai, în aer liber

Tuică cu măsline ; Ridichi cu brînză ; Ouă tari ; Drob de miel în aluat ; Friptură de miel cu ceapă verde ; Cozonac ; Pelin de mai.

Chifle umplute

CANTITAȚI : 6 chifle, 100 g. unt, 150 g. brînză de vaci, 1 ou, ½ pahar smîntînă, 1½ pahar lapte, sare, 2 linguriță mărar tocat.

Se taie chiflele în jumătăți și se moaie în lapte, astfel ca acesta să pătrundă și în coaje. Brînza se amestecă cu oul, sarea și mărarul tocat. Peste fiecare jumătate de chiflă muiată se așează o lingură din pasta de brînză și se acoperă cu cealaltă jumătate. Untul se împarte în 12 bucăți egale. Se așează cîte o bucățică pe tavă, peste ea chifla umplută iar peste chiflă încă o bucățică de unt. După ce s-au așezat toate chiflele în tavă, se toarnă peste fiecare o linguriță plină de smîntînă. Se dă la cuptor ca să se rumenească. Se servesc fierbinți.

2—8 MAI

— Borș de miel ; miel cu tarhon ; compot de caise (conserve).

— Chifle umplute ; șnițel de carne tocată cu cartofi prăjiți și salată verde ; mere.

— Ciorbă de salată cu omletă ; ciulama de miel ; meiuri.

— Supă cu găluști de gris ; mîncare de spanac cu carne ; compot de mere.

— Tocănită de ciuperci cu mămăliguță ; creer pane cu morcovi sote ; portocale.

— Borș de lobodă dres cu ou ; drob de miel cu salată verde ; gris cu lapte.

— Salată de cartofi cu ceapă verde și ridichi de lună ; stufat de miel ; bavareză de portocale.

Bavareză de portocale

Se amestecă 150 g. de zahăr cu 3 gălbenușuri de ou. Se adaugă 350 g. de lapte fierbinte și se pune la foc mic, amestecînd într-una pînă e aproape să dea în clocot. Se adaugă 5 foi de gelatină dizolvată în 2—3 linguri apă caldă, se lasă să se răcească amestecînd mereu, apoi se adaugă zeama de la o portocală mare, o linguriță de coajă de portocală rasă și 250 g. frișcă. Totul se amestecă ușor, se toarnă în formă și se lasă la gheață sau la un loc rece pentru cîteva ore. Înainte de a servi forma se scufundă pentru o clipă în apă fierbinte și se răstoarnă pe o farfurie. Se garnisește cu felii de portocale.

Maria DELEANU

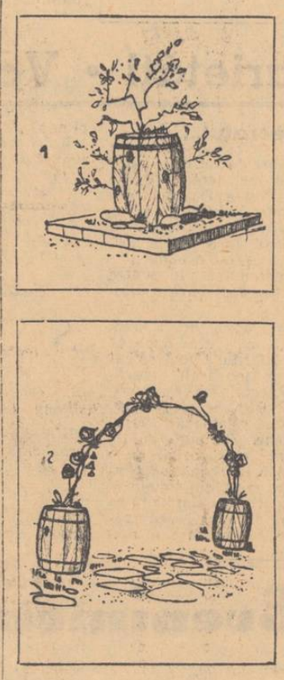

Ne facem grădina

1) Un butoi reformat, vopsit verde, umplut cu pămînt și așezat artistic pe niște cărămizi cu ceva pietre de rîu împrejur va ornamenta frumos grădina mai ales dacă floarea pe care o plantăm va fi bogată în rămurele și frunziș. Se pot folosi și găurile laterale (existente sau făcute anume).

2) Dacă avem două butoaie și — mai ales — grădină mai mare, putem face acest mic „arc" cu trandafiri cățărători prinzîndu-i pe o sîrmă mai solidă (de 3—4 mm.) sau o vergea mai subțire de fier-beton.

3—4) Pe balcoane, terase, unde ne-ar place un fel de paravan și mai ales unde nu prea avem „suprafață" facem un spalier din șipci pe măsura necesară și punem jos o lădiță cu pămînt în care plantăm fasole sau altă agățătoare sau facem niște suporți.

5) Ghivece ornamentale, prinse în cîrlige (solide !) la diferite distanțe, vor da un aspect plăcut balconului.

Sfaturi cosmetice

PUNCTELE NEGRE

Punctele negre, denumite și comedoane, sînt aglomerări de celule epiteliale moarte, consecință a secreției abundente de sebum. Ele se formează în deosebi pe aripile nasului, frunte și bărbie, mai ales în perioada pubertății, cînd glandele sebacee fiind deosebit de active, creează condiții favorabile pentru apariția lor și chiar a coșurilor. Punctele negre se formează și la persoane mai în vîrstă, din diverse cauze, cum sînt neîngrijirea obrazului, îngrijirea greșit înțeleasă, aplicarea unor creme grase peste regiuni cu secreție naturală excesivă, boli de stomac etc. Îndepărtarea lor nu este o operație prea ușoară și, practicată în mod greșit, fără a se lua măsurile necesare (dezinfecția locurilor respective, loționarea obrazului cu loțiuni astringente pentru închiderea porilor etc.), poate duce la infectarea obrazului, la dilatarea porilor, adică tocmai la un rezultat contrar celui urmărit.

De aceea, înainte de a începe această operație se va proceda în modul următor : se va lega părul cu o basma sau cu o fâșie de pînză. Obrazul se va curăța cu ajutorul unei creme sau lapte de demachiat — în cazul tenului uscat —, sau cu o soluție ușor alcoolică — în cazul tenului gras —, îndepărtînd astfel fardul sau impuritățile depuse pe piele în cursul zilei.

În scopul de a evita iritarea și ridicarea pleoapelor, în urma expunerii feței la aburul fierbinte, se va aplica în jurul ochilor, indiferent de natura tenului, puțină cremă grasă hrănitoare, iar dacă ochii sînt mai sensibili se pot folosi ochelari pe care îi vom confecționa din pînză. Aburul se realizează punînd la încălzit un vas cu apă în care s-a aruncat un pumn de mușețel. Cînd apa începe să fiarbă, se ia de pe foc și se expune obrazul la o distanță de circa 25 cm. de suprafața apei, acoperind atît capul cît și vasul cu un prosop pentru a nu pierde din abur. După 10—15 minute cînd obrazul este aburit într-atît încît încep să curgă de pe el picături de apă, se trece la stoarcerea punctelor negre.

Operația se face cu ajutorul a două degete învelite în tifon steril, (se vor folosi numai pulpele degetelor evitîndu-se unghiile). Nu se vor stoarce prea multe puncte dintr-o dată pentru a nu se irita prea tare fața. Se șterge apoi obrazul cu alcool sau de preferință cu o soluție alcoolică astringentă pentru închiderea porilor și dezinfectarea feței ca de exemplu : camfor 1 g., acid salicilic 0,50 g., alaun 1 g., acid boric 0,50 g., alcool de 90° 40 g., apă 60 g. Se aplică după aceea o mască din gălbenuș de ou amestecat cu o linguriță de zeamă de lămîie sau o mască de caolină (2 linguriță de caolină amestecate cu o linguriță miere de albine și apă atît cît să obținem o pastă). Se lasă masca pe față timp de 20 de minute, se spală apoi obrazul cu apă călduță, se aplică o compresă rece, se unge fața cu o cremă de zi care se șterge după jumătate de oră și se pudrează.

Această operație se va face la 2—3 săptămîni sau chiar la o lună după caz. Ca tratament zilnic pentru punctele negre se pot folosi, seara, loționările cu soluții pe bază de pepsină ca de exemplu : pepsină 1,5 g., acid citric 1,5 g., apă 125 g.

Anca BOGDAN

NOUTAȚI

Încălțămintea întregește garderoba și se asortează cu îmbrăcămintea. Fiecare dintre noi cunoaștem ce neplăceri poate să cauzeze o încălțăminte îngustă, lucrată neîngrijit sau finisată de mîntuială.

La întocmirea colecțiilor pe care le prezintă la contractări industria noastră de încălțăminte trebuie să țină seama de cerințele și gusturile crescînde ale consumatorilor. De aceea înainte de a fi prezentate comerțului, noile modele de încălțăminte trec un prim examen. Sînt prezentate comisiei de avizare din Departamentul Industriei Ușoare.

În acest an, 350 de noi modele au trecut cu succes acest prim examen. Ele vor fi prezentate la cel de al doilea examen : lucrările de contractare, ca apoi să fie supuse celui mai greu examen : gustul cumpărătorilor.

În ce privește încălțămintea pentru femei, noile modele se caracterizează prin culori pastel, flexibilitate și toc modern. Au fost create modele speciale pentru după masă și seară.

Încălțămintea pentru bărbați are o greutate redusă, este flexibilă și este făcută pe forme moderne de calapoade. Au fost create diferite modele de sandale, în sistem de confecții care asigură o perfectă flexibilitate.

O veste plăcută pentru mame și copii. Încălțămintea pentru copii este lucrată în culori albe și pastel, este flexibilă și asigură prin comoditatea ei o dezvoltare în bune condițiuni a piciorului.

Vorbind despre încălțăminte, acum în sezonul de primăvară și în preajma celui de vară, este bine să arătăm că încălțămintea din pînză este din ce în ce mai solicitată în toate țările lumii fiind recomandată cu multă căldură de medici și de specialiști.

Rica NICOLESCU

CURIERUL NOSTRU

JENI A. A. — Turda : În condițiile actuale credem că cel mai bun lucru este să vă refaceți căminul alături de omul pe care-l iubiți și vă iubește. Aveți desigur de întîmpinat unele greutăți de natură practică, dar nu trebuie să vă speriați, să vă creați complicații inutile. Acționați simplu, așa cum vă îndeamnă inima și cum vă dictează rațiunea pentru realizarea scopului propus. Vă dorim succes.

ADINA M. — **Cluj :** Este o problemă destul de dificilă prin faptul că în rezolvarea ei nu trebuie nici să forțați lucrurile dar nici să așteptați ca totul să vină de la sine. Adoptarea unei atitudini de echilibru între aceste două alternative constituie de fapt cheia rezolvării problemei dv. În nici un caz nu înclinați spre resemnare, spre o retragere „discretă". Nu trebuie să se schimbe nimic în existența dv. cu toate complexitatea ei. Este cazul să inițiați și unele discuții tangențiale asupra situației noi create și mai ales asupra căii pe care urmează să porniți mai departe. Mai scrieți-ne despre evoluția acestui caz.

D. — **Pașcani :** După cum ați observat desigur, noi continuăm să publicăm rubrica **„Cum să ne purtăm în societate".** Se pare însă că facem prea rar acest lucru și de aceea la propunerea dv. ca și a altor cititori, o vom publica mai des. Am primit și poezia dv. Este un început promițător. Dar atît deocamdată. Mai încercați și trimiteți lucrările dv. unor reviste literare. Aveți grijă însă să le semnați cu numele întreg și nu doar cu o literă așa cum ați făcut acum.

CARMEN — **Deva :** În timp ce scrisoarea dv. era pe drum noi am publicat modele de tricotaje bărbătești. Nici nu se putea un răspuns mai... operativ. Am publicat modele de mantouri șapte optimi și nouă zecimi care sînt la modă. Celelalte genuri de mantouri la care vă referiți nu mai sînt la modă în acest sezon.

TATIANA — **Mediaș :** Este cazul să faceți ceea ce gîndiți și doriți dv. Ați primit prea multe sfaturi dintre care unele nu numai că nu v-au folosit, dar v-au creat complicații inutile. Cel mai bun lucru este să începeți să lucrați în profesia pentru care v-ați pregătit atîția ani. Discutați apoi cu prietenul dv. explicîndu-i clar punctul dv. de vedere. Credem că vă va înțelege și că veți putea acționa împreună, independent, pentru realizarea scopului dorit.

O. C. — **Calafat :** În principiu aveți dreptate și noi vom ține seama de propunerea dv.

ADELA — **Simeria :** Ați luat o hotărîre foarte bună. Nu trebuie să vă lăsați de loc intimidată. Toate aceste încercări de intimidare vor putea fi demascate cu ajutorul martorilor în fața organelor respective. Părerea noastră este să acționați imediat.

AUREL V. — **Constanța :** Din discuția de principiu pe care ați avut-o reiese că dv. aveți dreptate. În cazul respectiv nu poate fi vorba decît de o cunoștință întîmplătoare și de un început de prietenie care nu pot avea urmări prea importante asupra vieții dv. Continuarea schimbului de scrisori, fără mărturisirea celor intenționate în prezent prin noua situație ce s-a creat, poate deveni un joc periculos. De aceea ar trebui să explicați totul și să renunțați la a mai scrie pentru a nu crea probleme din moment ce ați pornit pe altă cale.

Intreprinderea balneară

AMARA

Raionul Slobozia, Regiunea București

aduce la cunoștință celor interesați că stațiunea începe a funcționa de la 9 mai și asigură casă, masă și tratamente.

Dat fiind eficacitatea recunoscută în reumatisme, sciatică, spondiloze, boli de femei etc., motiv pentru care este supra solicitată, oferă în anul acesta serviciile sale și prin instituții și întreprinderi pe bază de contracte ce se încheie la sediul întreprinderii noastre.

Păpanile lui Top

povestite de el însuși

XVIII

Bubi a deschis gura să răspundă, dar s-a răzgîndit și s-a întors spre mine. Se cunoștea că e supărat, dar căuta să se stăpînească :

— Și unde spuneai că ne-am cunoscut?

— La vînătoare!

— Aha, da! Acum îmi amintesc! Da, da, îmi amintesc... A, ce de iepuri am mai prins eu atunci!

— Iepuri? a ris din nou roșcovanul de lîngă noi. Ia zi drept, moșulică, nu cumva erau niște iepuri împăiați? Deși tare mi-e teamă că și ăia fug prea repede pentru mătăluță!

Din nou a căscat Bubi gura și din nou a închis-o fără să spună nimic. S-a întors numai cu spatele spre cîinele cu blana roșcată și a mîrîit printre dinți :

— Potaie!

Poate că în alte împrejurări, mi-ar fi venit să rîd de cearta dintre ei doi. Acum însă, eram atît de îngrozit de cele ce mi se întîmplau, încît numai poftă de rîs nu aveam.

— Spuneți-mi, vă rog, l-am întrebat pe Bubi, unde ne aflăm noi aici?

— Aici? s-a mirat el.

— Da, aici. Unde sîntem?

— Sîntem într-o cușcă, nu vezi?

— Ba văd foarte bine, am răspuns eu. Dar cușcă asta unde este?

— Cușca este într-o curte. Uite, acolo e gardul!

Roșcovanul de lîngă noi a pufnit iar în rîs. Pe mine m-a apucat amețeala :

— Dar curtea... curtea asta unde se găsește? A cui e? Cine ne-a prins pe noi? De ce stăm aici?

— A, asta vroiai să știi, a făcut Bubi. Păi, foarte simplu. Aici este serviciul de ecarisaj al orașului...

— Ce serviciu?

— De ecarisaj.

— Zi mai bine hingherii, s-a amestecat în vorbă roșcovanul. Ne-au prins hingherii, asta e! Ce tot îi dai cu garizajul?

— Eu vorbesc frumos, nu ca alții, a răspuns de sus Bubi. Mai întîi că nu se spune „garizaj" ci ecarisaj.

— Și de ce ne-a luat eca... de ce ne-au luat hingherii? Ce le-am făcut?

— După cîte văd, mi-a răspuns Bubi, umblat pe stradă, fără zgardă, fără botniță și fără stăpîn. Așa e?

Am lăsat capul în jos: așa era. Bubi a continuat să mi explice :

— Serviciul de ecarisaj adună toți cîinii vagabonzi și...

Text : N. MINEI
Desene : H. LERU
(Va urma)

GH. CHIRIAG

1 MAI 1960

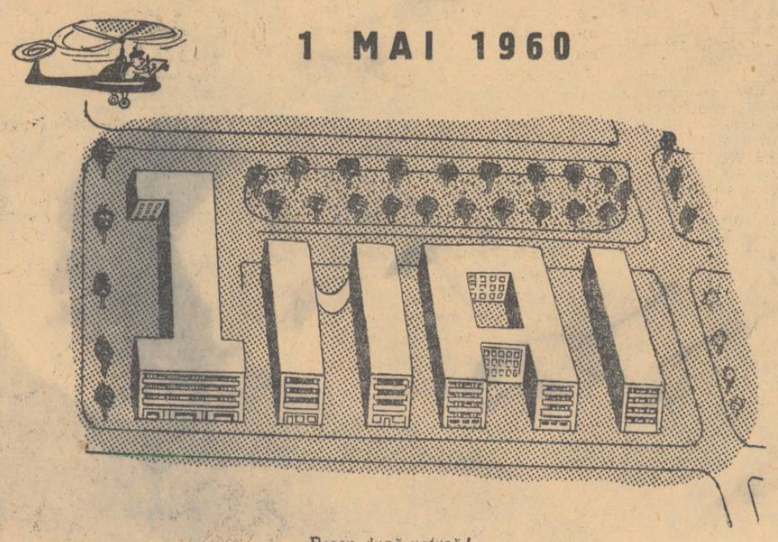

Desen după natură!

Fiul inovatorului.

— Invitația dvs?
— Muncitor fruntaș!

FRED GHENĂDESCU

LA IARBA VERDE

I-a PĂSĂRICĂ: — Uite cum distruge verdeața.
A II-a PĂSĂRICA: — Nu ți-am spus eu că ăsta e din familia caprelor?!..

SLUGARNICUL
— Ajunge, dă-te jos! A plecat șeful!...

D. NEGREA

Desenele următoare au fost trimise spre publicare de către un cititor. Iată observațiile noastre.

1)

Care din doi e stîlpul?

2)

Negrul cu care sînt „desenați" ochii nu poate fi redat de cerneala tipografică.

3)

Omul dv. se mișcă dezordonat și ar putea ieși din pagină.

4)

Dacă ați fi desenat și un ceas, bietul om nu pierdea trenul.

5)

Subiectul dv. n-are cap.

6)

E un clișeu „învechit".

Dacă nu deranjez!

— Vecino dragă, dacă nu deranjez, aș putea să dau un telefon? Dar numai dacă nu deranjez! Mă rog? Doarme soțul alături? La ora asta?... Da, îl aud cum sforăie... Dar nu mă deranjează! Că doar nu-mi sforăie în receptor... Și al meu sforăie... Aveți poate o carte de telefon?... N-aveți carte? Atunci de ce aveți telefon? Vai, dragă, la voi lipsește o mină care să vă organizeze! Dar nu-i nimic, o să fac 03... Allo... 03?... Dragă, vrei să-ți rogi soțul să sforăie mai încet că nu aud nimic... Dar ce mirosse așa frumos la voi?... Ai făcut gogoși umplute? Cu trei ouă? Vrei să-mi dai și mie rețeta? Dar numai dacă nu deranjez... Vroiai să te culci? Ei, ce să-i faci, uite și eu vroiam să mă culc, dar dacă am de dat un telefon?... Mersi pentru rețetă... O să fac chiar pentru diseară... Ah!... N-ai vrea să-mi împrumuți niște ouă? Știi, al meu doarme și dacă trec la cămară îl deranjez... ..Mersi... Dar de ce-mi dai trei ouă?... Știu, dar eu vreau să fac cu șase! Dacă-i bal, bal să fie... Mersi... Poate ai și făina respectivă... Știi, dacă trec la cămară, soțul meu doarme și... Mersi... Dragă, dar numai dacă nu deranjez... Dă-mi și zahărul... Ce, vrei să fac gogoșile fără zahăr? Peste trei ore, cînd se trezește soțul meu, ți le aduc... Acum, știi, doarme... Cum? Și soțul tău doarme? Vai, dragă, dar mult mai doarme! E îngrijorător! Vezi că există și astenie în sens invers, adică sînt unii care nu dorm de loc și alții care dorm prea mult... Dar ce spuneam de gogoși? Ah, da!... Am ouă, zahăr, făină... Dragă, n-ai vrea să mi le faci tu?... Vroiai să te culci? Ei, ce să-i faci, și eu vroiam să mă culc, dar dacă am de făcut gogoși pot să mă culc?... Dar pentru ce-am venit?... Ah! Un telefon! Îmi permiți? Dar numai dacă nu deranjez... Ai carte? Ah, n-ai? Să fac 03!... Ah, dragă, sună ocupat... Cum? Sînteți cuplați? Adică ce te întreb, doar știu că sînteți cuplați... Cum de unde știu? Păi cu noi sînteți cuplații... Ce?... Dar cum să n-am telefon? Am, dar e în camera soțului și el doarme... și... tot ocupat! Să știi că el vorbește... Da, înseamnă că nu mai doarme!... Dar nici al tău parcă nu mai doarme că nu mai sforăie! Atunci, eu am plecat!... Uite că nu mai dau telefon, așa că îmi pare bine că nu te-am deranjat!... Pa!... Ce, să-ți împrumut o clipă cartea? Regret, dragă, dar al meu nu împrumută nimic! Cumpărați-vă carte, dragă, cumpărați-vă carte!... A propos! Cînd vii la gogoși, adu și o tavă! Ce? Să-mi cumpăr tavă?... Mersi! Halal vecini! Uite cu cine ne-am cuplat! Adio!...

. . . . . .

— Alo? Ei ce faci, dragă, nu vii să-mi faci gogoșile?

Sadi RUDEANU

S. NOVAC

— Vă rog să-mi spuneți cîte timbre trebuie puse pe un certificat.
— ...Două pe față, trei pe dos, două pe față..

V. VASILIU

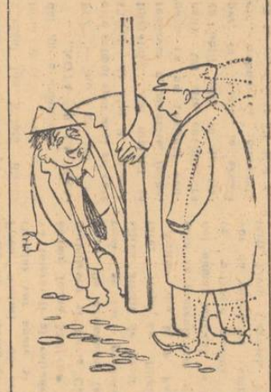

— Eu nu credeam, dar dacă-mi spuneți amîndoi, mă duc să mă culc!..

George Enescu

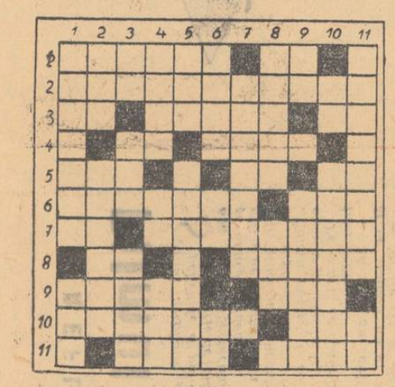

ORIZONTAL: 1) Motiv popular, des folosit în creația enesciană (art.) — Tonalitatea Rapsodiei a II-a 2) Enescu a fost un desăvîrșit maestru în arta de a.. 3) Literă în alfabetul grec — Om retras, ducînd o viață aspră — Semnul pe care îl poartă 32 de compoziții enesciene 4) Pronume personal — Agat 5) Arbore — Articol nehotărît — Metal 6) Mare violonist sovietic, cu care a concertat Enescu la Moscova, în calitate de pianist — Localitate în Iugoslavia 7) În nerv — Enescu a fost unul din marii... ai lumii 8) Elena Stoenescu — Piesă corală a unui mare compozitor german, pe care Enescu l-a cunoscut pe timpul cînd a cîntat în orchestra conservatorului din Viena 9) Rocă metamorfică — Palid 10) Mare pianist romîn, stimulat de Enescu — Pronume feminin 11) Viteji — Mare compozitor german ale cărui opere au fost interpretate cu deosebită măiestrie de Enescu.

VERTICAL: 1) Compoziție de Enescu pentru instrumente de suflat — Art. hot. (ital.) 2) Se împlinesc cinci.. de la moartea marelui nostru muzician — Satul în care s-a născut Enescu 3) Cîntăreț romîn, interpret al lucrărilor lui Enescu — Rîu în Germania — Unealtă agricolă (pl.) 4) În sala Ateneului — Poetul Traian Demetrescu — Adverb 5) Mamifer carnivor — Poet italian („Orlando furioso") 6) Pronume — Unitate de măsură pentru suprafețe — Metal cu duritate mare 7) Violonist de renume mondial, elev al lui Enescu 8) Opresc — Arbust 9) În (franc.) — Operă muzicală pentru vioară și pian a marelui nostru compozitor, interpretată de frații Ștefan și Valentin Gheorghiu la Concursul internațional George Enescu (Premiul I) 10) Măsură de capacitate japoneză — Vechiul alfabet slav 11) Formă muzicală folosită cu multă strălucire de Enescu — Interjecție

I. NICOARA

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CASĂ

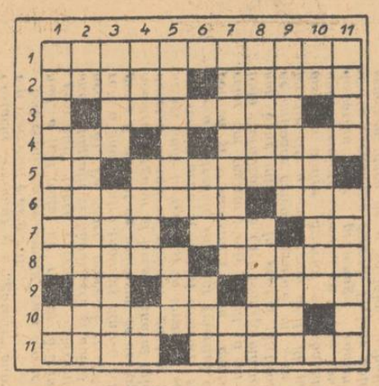

ORIZONTAL: 1) ....casei", uvertură de Beethoven 2) Dădacă — A induce în eroare 3) Desparte odaia în două 4) Fata din cameră — La păsări, avioane și... case 5) Soare — Într-o cameră mobilă peste mobilă (pl.) 6) Cartea de vizită a unei case — Armă de sport 7) Componentele unei clădiri — Refren folcloric — Aerisesc odaia, dar numai pe sfert 8) Reducere — Ivite 9) Tudor Leonescu — Pronume — Suprafața unei clădiri 10) Mineraluri care intră în compoziția porțelanului 11) Rău — Cinstită.

VERTICAL: 1) Casă pe dinăuntru — Const. Chirică 2) Negație — A primit împuternicire 3) Harpă — Pe pereții camerelor 4) Dintr-o odaie într-alta — A separa — În oglindă 5) Scriitor spaniol, autorul piesei „Casa Bernardei Alba" — În fața casei 6) Greierul în casă — Fiica lui Cadmus 7) Dezordine într-o cameră (pl.) — Numeral 8) Cu gust neplăcut (pl.) — Asemenea 9) Cînd pleci în excursie — Stînjenel 10) Eugen... — Înconjoară camera din toate părțile 11) În acest loc — Născută.

I. MARTON

Lemne

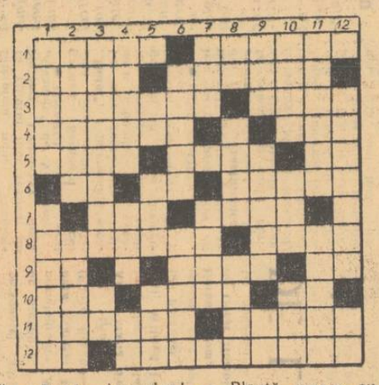

ORIZONTAL: 1) Scobitoare de lemn! — De lemn...! 2) Untdelemn — Depozit de lemne! 3) Îmbrăcămintea de lemn a unei camere—Cadență. 4) Grinda principală la o clădire de lemn pe care se reazimă tot acoperișul casei - Șurub de lemn de care sînt prinse coardele unui instrument muzical 5) Radical organic obținut din etan — Fructe — Radu Marinescu 6) Campion — Prepoziție — Varietate de vișin cu lemn mirositor 7) Prefix — Un metru cub de lemne 8) ...Lemne, personaj dintr-unul din basmele lui Creangă — Ceartă 9) Erbiu — Piatră semiprețioasă — În cort! 10) Portițiune tare într-o bucată de lemn — Muncitor la calea ferată — Apel! 11) Roată de lemn sau de metal cu care se manevrează cîrma unei nave — Deșeuri de lemn 12) Abis! — Păpușă de lemn.

VERTICAL: 1) Lemn..., plantă erbacee cu flori mici, albe sau albastre — Varietate de lemn 2) Privighetoare de lemn! — A fost învinsă de un cal de lemn! 3) Bucată mică de lemn — Desime! 4) Poet roman — Arbore cu lemnul tare și foarte prețios — De la (od.) 5) O jumătate de corn — Lemn roditor! — Nume feminin 6) Instrument muzical (pl.) — Lemn de culoare roșiatică al unui arbore exotic 7) Baltă — Glumă. 8) Prepoziție latină — Arbore cu lemnul tare și rezistent la umezeală — Bunăoară sculptura în lemn 9) Sînt făcut de-a lungul unei piese de lemn — Înlemnit — Măsură de suprafață. 10) Par lung de lemn pentru susținerea viței de vie — Prefix — ...Baba. 11) Spaima lemnelor! — Plantă vivace cu trunchiul lemnos și înalt. 12) Prelucrează lemnul — Piesă de harnașament din piele sau din lemn.

Sandu LEMNARU

Masa e servită

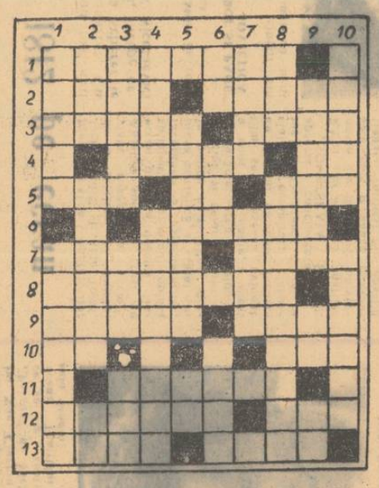

ORIZONTAL: 1) Începem cu o gustare... 2) ..apoi urmează „felul întîi"... — ...cu turtă coaptă sub spuză. 3) Sursa de aprovizionare a bucătăriei... — ...și „materie primă" pentru ciorbă și drob. 4) Merge cu rață... — ...și cu cal. 5) Aproximativ în coică! — Intre rață și varză, — Grăunțe pentru canari. 6) Adăpost pentru vite și oi. 7) Pește de apă dulce... — ...și acru ca oțetul. 8) Rudă a plăcintei cu brînză... 9) ...și supliment la plăcinta de revelion. — E ...violetă! 10) Sosirea lui se sărbătorește cu piftie, sarmale și vin — Cele de masă trebuie respectate. 11) Sora acră a supei. 12) Tăria vinului... — La butoi 13) Cică, „e cucoană mare, care n-are de mîncare" — A închega grăsimea în supă.

VERTICAL: 1) Garnitură în chip de răcitură... — ...și glazură pentru prăjitură. 2) Bun de ciulama sau de frigare... — ...și bun de supă — Resturi de sarmale... 3) ...și rămășiță marinată! — Cenușiu... — ...și particulă chineză din „cenușiu". 4) De obicei pe varză... — ...de obicei cu frișcă. 5) Produs alimentar din grîu sau orz cojit — Oțet 50 la sută! 6) Un sfert de plăcintă! — Consumatori „olimpici" de ambrozie. — Cu multă untură. 7) Furnizoare de ceai... — ...de lapte... 8) ...și de vin — Tevi fierte și cu parmezan. 9) „Cavalerii mesei rotunde" — Unsoare — Cu floricele! 10) Făină de porumb... — ...și încheiem cu un „dulce"!

A. MARINICA

POȘTA REBUS

PETRE STOICA — Calafat: Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare. Careul trimis dovedește reale posibilități mai ales că sînteți la a doua încercare de acest fel. Reveniți.

DOREL CRISTORESCU — București: V-am ruga să treceți într-una din zile pe la redacție.

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

SEDONAL

Calmant al sistemului nervos. Se poate folosi cu rezultate bune în stări de neliniște.

Produce un somn odihnitor.

Se găsește la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice sătești.

Produs al fabricii de medicamente Galenica.

PENTRU LINIȘTIREA TUSEI

CEAIUL PECTORAL ȘI CEAIUL ANTIBRONȘITIC sînt alcătuite din flori, frunze, ierburi, muguri de pin, rădăcini și fructe medicinale care liniștesc tusea și au însușiri emoliente, antiseptice și expectorante.

Ceaiurile Pectoral și Antibronșitic sînt aprobate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, fiind experimentate în clinici și spitale.

Se găsesc la farmacii și la magazinele de plante medicinale ale cooperației de consum.

ȘAH ȘAH ȘAH ȘAH

Noi rezultate din „Cupa Magazin" (ediția 1)

GRUPA 39: dr. **Simu Octavian** (Pojorîta) — **Marian Iacob** (Pitești) 1—0; dr. **Simu Octavian** — **M. Dabija** (Cîmpina) 1—0.

GRUPA 43: **Simionescu** (Sinaia) **Petrescu Th.** (Buc.) 0—1; **Petrescu—Ciurel Ion** (Moldova Veche) 1—0.

GRUPA 69: **Dabu Răzvan** (Bacău) — **Dan Nestor** (Buc.) 1—0.

GRUPA 73: **Ghilezan Ioan** (Timișoara) — **N. Ciomaga** (Huși) 1½—½.

GRUPA 76 spaniolă: **Mocuț Ovidiu** (Moldovița) — **Kugel Sigismund** (Brad) 0—1.

GRUPA 77 franceză: **Kugel Sig.** — **Tiberiu Bucureșteanu** (Criscior) 1½—½.

GRUPA 83 — siciliană: **F. Zimmermann** (Buteni) — **E. Cornblum** (Buc.) 1—0.

GRUPA 94 — cadre didactice: **D. Roșca** (Galați) **Gh. Cumbari** (Sibiu) 1—0; **D. Roșca** — **I. Găban** (Tr. Severin) 2—0 **I. Găban—Ciurel I.** 1—1.

★

Au fost definitivate rezultatele la concursurile de șah prin corespondență organizat de U.C.F.S. Constanța și dotat cu cupa „7 Noiembrie 1959". Cîștigătorul concursului este *Adrian Lapedatu* din Ocna Mureș care a obținut 26½ puncte. Pe locurile următoare 2) *Popazov Leonard* (Craiova) 26 puncte; 3) *Cotoman Vitalie* (Pitești) 24 puncte; 4) *Grossu Iosif* (Buc.) 22½ puncte; 5) *Vasile Constantin* (Constanța) 18 puncte.

Partida a XV-a din meciul Botvinik-Tal

Alb Tal
Negru Botvinnik

1. e4, c6
2. d4, d5
3. Cc3, d:e4
4. C:e4 Nf5
5. Cg3, Ng6
6. Nc4, e6
7. Cle2, Nd6
8. h4, h6
9. Cf4, N:f4
10. N:f4, Cf6
11. Dd2, Cbd7
12. 0-0-0, Cd5
13. Tde1, C7b6
14. Nb3 C:f4
15. D:f4, Cd5
16. De5, 0.0
17. Ce4, Db8
18. Cd6, Td8
19. Cc4, Cb6
20. Db8, Ta:b8
21. Ce5, Nh7
22. Tb3, Cd7
23. c3, C:e5
24. T:e5, b6
25. The3, Tbc8
26. Nc4, Tc7
27. b4, Rf8
28. g4, Ng8
29. Nb3, Nh7
30. f4, Ng8
31. Rb2, Nh7
32 h5 Tdc8
33. Nc2, Ng8
34. g5, f6
35. Te4, c5
36. Nb3, c:b4
37. c:b4, h:g5
38. f:g5, f:g5
39. Tg3, Tf7
40. T:g5, Tf2 +
41. Ra3, Tc7 remiza.

★

Alb D. Bronstein
Negru T. Petrosian
Jucată la Leningrad în finala celui de-al 27-lea campionat al U.R.S.S. Februarie 1960

1. e4, c6
2. Ce2, d5
3. e5, c5
4. d4, Cc6
5. c3, e6
6. Cd2, Cge7
7. Cf3, c:d4
8. Ce:d4, Cg6
9. C:c6, b:c6
10. Nd3, Dc7
11. De2, f6
12. e:f6, g:f6
13. Cd4, Rf7
14. f4, c5
15. Dh5, c:d4
16. N:g6+, h:g6
17. D:h8, d:c3
18. Dh7+, Ng7
19. Ne3, c:b2
20. Td1, Na6
21. f5, e:f5
22. Dh3, Dc2
23. Df3, Nc4

și albul cedează

★

Alb E. Nacht
Negru dr. O Troianescu
Jucată la București, 1960, în cadrul „Turneului maeștrilor".

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, cid. 4. Cd4; Cf6 5. Cc3, d6 6. Nc4 (Mutare introdusă de maestrul sovietic Sozin) 6 Db6 7. Cde2, e6 8. 0—0, Ne7 9. Nb3, 0—0 10. Ne3 10 Dc7 11 Cd4, a6 12 f4, Ca5 13 Df3, Nd7 14 g4, Ce8 15. g5, Dd8, 16 Dh5, g6 17 Dh6, ch3 18. ab, Cg7? (Mai bine era 18. f5). 19 f5!, ef: 20 ef:, Te8!? (La 20...Cf5: sau 20...Nf5: după 21. Cf5: urma sacrificiul calității pe f5 22. Tf5; gf: 23. Cd5!, f6 24 gb!, hg: 25. Dg6: + Rh8 26. Rf2, De8 27 Dh6 +, Rg8, 28. Tg1 +, Rf7 29. Ce7! urmat de mat). 21. Cd5! Albul a evitat cursa întinsă de negrul. După mutarea naturală 21. f6? negrul obținea avantaj cu 21... Ni8! 22 fg: Ng7:) 21...: Ch5 (A-

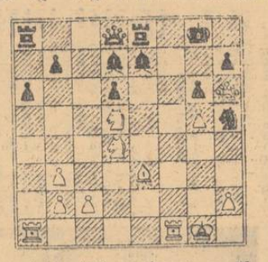

menință cîștigul damei cu 22... Nf8) 22 fg: fg: 23. Tf7!, Rf7: 24 Dh7 +, Cg7 25. Tf1 +, Nf5 26. Tf5: + și negrul cedează deoarece urmează mat (26. g: f5 27. g6 +, Rf8 28. Dh8.).

(Note de Edgar Nacht, candidat de maestru).

Poate fi albul la mutare?

— Nu! vor răspunde mulți. Pentru că atunci care ar fi fost ultima mutare a negrului? Doar n-o fi făcut negrul mutarea în timp ce albul era în șah...

Totuși, și albul, poate fi la mutare! De ce?

Soluțiile exercițiilor combinative

Nr. 16. — Albul nu poate lua pionul din c6 deoarece după 1. D:c6, D:c6 2. T:c6, Nd7 pierde calitatea.

Nr. 17. — Pentru a nu permite albului să deschidă coloana h și să obțină astfel un atac hotărîtor Panov a sacrificat un pion jucînd g5!! Dacă albul ia pionul, atunci negrul dezlănțuie un contra atac hotărîtor cu C:g2.

Nr. 18. (Din greșeala exercițiului combinativ a fost numerotat 17). Albul a străpuns centrul negru prin înaintarea pionului la d5. După 18... c:d5 a urmat 19. T: e6+!, f:e6 20. D:e6+, Rf8 21. T:b6!, a:b6 22. C:d5, Ta5! 23. Df5+, Re8 24. Dg6+, Rf8 și după cîteva mutări partida s-a dat remiză.

★

Soluția studiilor lui Grigoriev (A) 1. Rg3!, Re4, 2. Rg2!, Re3 3. Rf1, Re4 4. Re1, Re3 5. Rd1, Rf4 6. Rd2, Re4 7. e3, Rf4 8. Rd3, Rg3 9. Re4!, Rg4 10. Re5. R:h4 11. Rf4, Rh3 12. e4, Rg2 13. e5 h4 14. e6, h3 15. e7, h2 16. e8D, h1D 17. De2+ și urmează mat.

B) 1. Rc1 Re5 2. Rd1, Rd4 3. Re2, Re4 4. Rf2, Rf4 5. Re2, Rg3 6. Rd3! e5 7. Re3!, Rg2 8. Re2, e4 9. Re1, Rf3 10. Rf1 e3 11. Re1, e2 mat.

Jocuri distractive

Cifre...

Folosiți numere între 1 și 15 pentru a le înscrie în căsuțele din figură, astfel ca rîndurile orizontale să fie egale cu 38, 40 și 42 iar adunate total 120. Dacă soluția va fi corectă, atunci totalurile tuturor verticalelor vor fi egale, și împreună vor da tot 120.

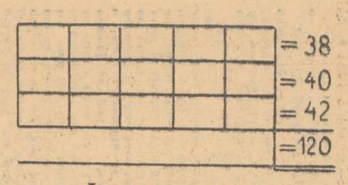

In zece minute

Aveți un cub de lemn cu latura de 3 dm vopsit tot în culoare neagră. Aveți timp 10 minute pentru a răspunde la următoarele șapte întrebări:

1. Cîte tăieturi sînt necesare pentru a împărți cubul în cuburi mai mici cu latura de 1 dm?
2. Cîte cuburi de acest fel se vor obține?
3. Cîte cuburi vor avea 4 fețe vopsite în negru?
4. Cîte cuburi vor avea 3 fețe vopsite în negru?
5. Cîte cuburi vor avea 2 fețe vopsite în negru?
6. Cîte cuburi vor avea o față vopsită în negru?
7. Cîte cuburi vor fi nevopsite?

Cu patru linii

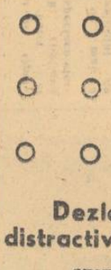

Formați un pătrat din nouă puncte așezate la distanțe egale între ele, așa cum vă arată desenul nostru. Fără să ridicați vreodată creionul de pe hîrtie, trageți patru linii drepte care să treacă prin toate cele nouă puncte.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 133

ȘTIȚI SĂ CÎNTĂRIȚI?

Veți proceda în felul următor: la *prima cîntărire* veți împărți zahărul în două părți egale a cîte 4,5 kg. fiecare (cîntărirea se face fără greutăți). *A doua cîntărire:* una din părți este împărțită încă o dată în două jumătăți a 2,250 kg. *A treia cîntărire:* cu ajutorul greutăților se scot 250 gr. din oricare din ultimele două jumătăți. Rămîn 2 kg.

EGAL 20

STABILIREA VÎRSTEI

Diferența a două numere, dintre care unul este inversul celuilalt este întotdeauna 9 sau un multiplu al lui 9. Puteți constata ușor că toate condițiile problemei vor fi îndeplinite numai în cazul cînd diferența dintre vîrsta lui A și cea a lui B este egală cu 9. Numai atunci vîrsta lui C reprezintă jumătate din 9 adică 4,½ ani. B este de zece ori mai în vîrstă ca C, deci are 45 de ani, vîrsta lui A este de 54 de ani. Așadar, A are 54 de ani, B — 45 de ani și C 4,½ ani.

GARDUL

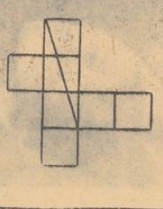

CELE OPT CERCURI

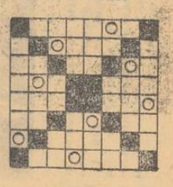

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Soprana BELLA RUDENKO (U.R.S.S.) va fi din nou oaspe drag al iubitorilor noştri de operă. Ea va cînta „Traviata", „Bărbierul din Sevilla" şi „Rigoletto" la Bucureşti, Cluj şi Timişoara.

Repetiţie cu „Passacaglia"

Pe scena Teatrului Municipal se repetă o nouă piesă originală: „Passacaglia", de Titus Popovici.

Este o lucrare dramatică cu o problematică nouă şi a cărei acţiune se petrece în zilele premergătoare lui 23 August 1944. În casa unui profesor provincial de muzică, membrii unei familii se izolează ca într-o insulă. Dar viaţa, realitatea marelui eveniment, pătrunde şi în acest loc izolat, pentru că oamenii nu pot exista în afara epocii pe care o trăiesc.

Iată-ne, într-una din zilele trecute, la o repetiţie a acestui spectacol. Se repetă actul 2, în care sînt tratate scenele cele mai emoţionante şi anume pătrunderea în casa profesorului a unor ofiţeri hitleriştii în căutarea unui ostaş român.

... E ora 10 dimineaţa. Din sală se aude vocea regizorului Liviu Ciulei :

— Gata. Începem ! Reluăm de unde profesorul îi roagă pe Andrei să-i cînte.

Şi regizorul urcă pe scenă (el este interpretul lui Andrei), pregătindu-se să primească replica artistului poporului Jules Cazaban (profesorul).

Cîteva clipe, şi-l auzim pe sufler şoptind replica profesorului : „Andrei, aş vrea să te rog să-mi cînţi..."

În loc să pronunţe replica, Jules Cazaban se adresează regizorului cu o sugestie : „Cred că ar fi bine să merg mai încet la armoniu, să-l deschid şi să spun de acolo.

— Perfect ! E bine aşa. Nu uitaţi însă, să se simtă că profesorul e beat.

Şi actorul pronunţă replica : „Andrei, aş vrea să te rog să-mi cînţi ceva..."

Din nou regizorul : „Da. Asta e în caracterul personajului, dar cred că în felul în care îl priviţi pe Andrei trebuie să fie ceva din privirea ratatului, care are în faţă imaginea a ceea ce a visat el să fie.

— Da, aveţi dreptate.

— Ideea este foarte justă, — confirmă directoarea teatrului, Lucia Sturza Bulandra.

— Reiau, deci, replica ?

— Da.

Şi Jules Cazaban reia. Apoi continuă : „Vreau să văd cum ai progresat azi".

Din nou o voce din sală, de data aceasta, Titus Popovici, autorul, sezisează : „Nu uitaţi că replica este însoţită de o indicaţie. Vă rog să n-o omiteţi". (Adresîndu-se sufleurului). Citiţi-o, tovarăşe Spătaru.

Se aude vocea sufleurului : Scrie aşa : „Cu un fel de energie puţin ridicolă".

— E tonul profesorul, adaugă autorul.

— Da, sigur, confirmă Liviu Ciulei. Aşa o să reiasă doza de ridicol necesară.

Replicile se succed. Şi se reiau. Se reiau mereu... Jules Cazaban, Lazăr Vrabie, Fory Etterle, Ileana Predescu, Gh. Ghilulescu, Mihai Mereuţă şi interpretul Liviu Ciulei ascultă cu multă răbdare toate sugestiile şi reiau, ori de cîte ori li se cere, fiecare replică, de zeci de ori. Se aude uneori vocea directorului de scenă :

— Foarte bine, foarte bine !

Şi totuşi, adaugă :

— Reluăm totul de la început !...

... Este ora 14. Au trecut 4 ore pentru un text care, în spectacol, durează 30 de minute, şi repetiţia continuă. Dar asta zilnic, zile şi săptămîni întregi, pînă la premieră. Montarea unui spectacol nu-i de loc o muncă uşoară !

Miron LIVIU

„Municipalul" la Moreni

Teatrul Municipal a făcut în cursul acestei săptămîni o deplasare la Moreni, unde o echipă de lideri actori au dat — în faţa muncitorilor petrolişti — un spectacol cu „Hamlet".

Înainte de spectacol actorii Municipalului au vizitat Muzeul Doftana.

In trei minute

Transformările personajelor în piesele care se reprezintă pe scenele noastre sînt urmărite întotdeauna cu mult interes de publicul spectator. Dar trebuie să se ştie că uneori chiar actorii au de sustinut, în acelaşi spectacol, un rol sau chiar mai multe, care necesită — într-un timp record — schimbări radicale în fizionomie şi îmbrăcăminte ei dau — în culise — şi un aliful de examen decît cel artistic.

Aşa se întîmplă bunăoară, cu artistul emerit Nicki Atanasiu care — în piesa „Parada" de Victor Eftimiu, ce se repetă pe scena Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", sala Studio — trebuie, într-un interval de trei minute, să devină din personajul State Brebu, în vîrstă de 50 de ani, personajul Mişu Brebu în vîrstă de 30 de ani... Mai întîi, el apare, în anul 1902 în postura de tată şi apoi în anul 1927, în calitate de fiu...

Un ajutor preţios în schimbarea fizionomiei îl primeşte artistul de la peruchierul Jean Romaniţă.

Un spectacol pentru copii

„Muşchetarii... măgăriei sale"

— Cu cine dintre noi doriţi să vorbiţi ? ne întîmpină Ion Lucian. Cu actorul, cu autorul, cu directorul de scenă sau cu pictorul scenograf ?

— Cu toţi patru.

— Atunci să începem cu...

— ...autorul.

— În această calitate, îţi să vă spun că sugestia de a scrie această piesă mi-a dat-o un copil, un mic spectator al „Cocoşelului neascultător". Am primit de la el o scrisoare. „Nene ursule, m-ai păcălit, promiţînd teatrului Municipal ! Aşteptăm cu nerăbdare să aud cîntînd personajul Mişu Brebu, dar cred că în felul în care îl priviţi pe Andrei trebuie să fie ceva din privirea ratatului, care are în faţă imaginea a ceea ce a visat el să fie.

— Da, aveţi dreptate.

— Ideea este foarte justă, — confirmă directoarea teatrului, Lucia Sturza Bulandra.

— Reiau, deci, replica ?

— Da.

Şi Jules Cazaban reia. Apoi continuă : „Vreau să văd cum ai progresat azi".

Din nou o voce din sală, de data aceasta, Titus Popovici, autorul, sezisează : „Nu uitaţi că replica este însoţită de o indicaţie. Vă rog să n-o omiteţi". (Adresîndu-se sufleurului). Citiţi-o, tovarăşe Spătaru.

Se aude vocea sufleurului : Scrie aşa : „Cu un fel de energie puţin ridicolă".

— E tonul profesorul, adaugă autorul.

— Da, sigur, confirmă Liviu Ciulei. Aşa o să reiasă doza de ridicol necesară.

Replicile se succed. Şi se reiau. Se reiau mereu... Jules Cazaban, Lazăr Vrabie, Fory Etterle, Ileana Predescu, Gh. Ghilulescu, Mihai Mereuţă şi interpretul Liviu Ciulei ascultă cu multă răbdare toate sugestiile şi reiau, ori de cîte ori li se cere, fiecare replică, de zeci de ori. Se aude uneori vocea directorului de scenă :

— Foarte bine, foarte bine !

Şi totuşi, adaugă :

— Reluăm totul de la început !...

... Este ora 14. Au trecut 4 ore pentru un text care, în spectacol, durează 30 de minute, şi repetiţia continuă. Dar asta zilnic, zile şi săptămîni întregi, pînă la premieră. Montarea unui spectacol nu-i de loc o muncă uşoară !

Miron LIVIU

„INAINTE DE INTRAREA IN SCENA"

„Vecernii Leningrad" din aprilie 1960 publică fotografia de mai jos intitulată „Înainte de intrarea în scenă", propusă pentru concursul de fotografii de la Moscova. Tînăra din fotografie este Elena Dacian, *fiica popularului cîntăreţ de operetă Ion Dacian, absolventă a Institutului de coregrafie „Waganova" din Leningrad. Ea se pregăteşte în oglindă în cabina Teatrului de Operă şi Balet din Leningrad, înainte de a intra în scenă în spectacolul de balet „Spărgătorul de nuci" de Ceaikovski.*

Micii actori de la Palatul Pionierilor

Camera cercului de teatru îi mobilată cu bănci şi scaune de dimensiuni aproape liliputane — mă rog, cît pentru copii de 10—11 ani. Pentru că, despre artiştii Palatului Pionierilor — poate viitori mari artişti — este vorba în acest reportaj.

Regizorul Mihai Radoslavescu, care conduce acest cerc de teatru, mi-a prezentat „trupa". Ca în orice colectiv artistic, şi aici rolurile sînt bine distribuite: Dan Sima e junele-prim; pentru rolurile de ingenuă candidează mai multe concurente: Creiţa Enulescu, Veronica Tănase şi Minodora Ivanciuc; Andrei Pleşu e spiritul cercetător, studios, (Ce părere aveţi, tovarăşe profesor, despre teatrul lui Molière ?) iar Cornel Mondiru e comicul ansamblului, mic şi gras, concurîndu-l pe Ovid Teodorescu. A venit pentru prima oară la cerc pentru că „l-a trimis mămica", sufleră azi cînd nu este distribuit şi ar fi dispus să facă şi pe sufleurul, numai să rămînă pe scenă. Fireşte, ansamblul mai cuprinde şi alţi artişti, toţi la fel de entuziasmaţi, gălăgioşi şi... talentaţi. Cît priveşte acoastă ultimă calitate, regizorul mi-a relatat o întîmplare nostimă. Unul din exerciţiile de studiu constă în obişnuirea micilor actori cu o comportare adecvată pe scenă. De pildă, ştiind că ai în faţă o bucată de carton desenat, să te comporţi totuşi ca în faţa unui zid de cetate atunci cînd textul îţi-o cere şi să-l convingi totodată pe spectator de aceasta, fără să uite că se află la... teatru. Exerciţiul ales de regizor a apelat la cunoştinţele copiilor, la lumea lor de jocuri şi visuri. Le-a pus pe masă o sapcă şi le-a cerut să se comporte de parcă ar avea în faţă lor o pisică. Rezultatul a fost surprinzător. Şapca a fost alintată, mîngîiată, cum niciodată n-a fost mîngîiată o şapcă, dar în acelaşi timp — datorită cu iluzia să fie cît mai perfectă — a fost trasă şi de-o coadă.

Familiarizîndu-i cu exerciţii de atenţie, memorie, de comportare scenică, — regizorul i-a îmbrăcat pe micii actori în costume şi i-a adus în bătaia reflectoarelor. Au jucat aceşti mici actori „Cărneţelul fermecat" de I. Vladimirov, şi „Viscolul şi primăvara", o feerie de Victor Eftimiu, atît pe scena teatrului lor de la Palat cît şi în studiul de televiziune şi chiar în turneu, la Oraşul Stalin. Iar acum, ansamblul repetă „Sombrero" de Mihalkov, o piesă grea în 3 acte a cărei premieră va avea loc la 8 mai. Se va juca cu regularitate această piesă de două ori pe săptămînă, dar distribuţia nu va fi tot timpul cea de la premieră. Nu, nu este o influenţă a practicilor teatrelor mari, ci o problemă de pedagogie: actorii mici actori sînt în primul rînd elevi şi trebuie deci să înveţe...

I. DELEANU

LUMINILE RAMPEI

● Astă seară (30 aprilie) pe scena Casei de cultura „Gr. Preoteasa" are loc un spectacol cu piesa „Nilla" de A. Salinski, interpretată de colectivul de teatru al Universităţii „C. I. Parhon".

● IN CURSUL lunii aprilie, Teatrul Armatei a dat un număr de 124 spectacole atît pe scenele sale din Capitală cît şi pe cele din ţară, cu prilejul turneului pe care-l face cu piesele „Ia numele revoluţiei" şi „Fintina Blanduziei".

Interviu în manej despre „NOTA 10 LA TRAPEZ"

Trupa de lilipuţani „Anitas"

Dacă aţi avea curiozitatea să pătrundeţi în ziua aceasta în holul Circului de Stat, vi s-ar crea impresia că vă aflaţi în... lumea basmelor. Panouri mari, care ilustrează diverse poveşti, v-ar întîmpina încă de la intrare. Ce s-a petrecut oare că Circul primeşte spectatorii în straie noi ? Nimic altceva decît faptul că arena bucureşteană s-a gătit pentru premiera noului spectacol „Nota 10 la trapez".

În toiul acestor pregătiri febrile l-am întîlnit pe tovarăşul Ion Băluţă, directorul circului, care ne-a dat unele amănunte.

— „NOTA 10 LA TRAPEZ" — ne declară el, este primul spectacol pe care Circul de Stat îl dedică tineretului. Am urmărit să realizăm o montare închegată, cu un conţinut educativ. Cu alte cuvinte, ca să obţii nota 10 la trapez, în viaţă, la şcoală etc., trebuie să munceşti, să te pregăteşti cît mai serios. Aceasta-i ideea de bază a spectacolului.

— Ce ne puteţi spune despre montare ?

— După „Pantomima pe apă", acesta este al doilea spectacol în care, atît scenografia cît şi montarea în genere, caută să sfărîîme noi elemente ale genului, într-un cadru aparte. Imaginaţi-vă o scenă ce aminteşte de circ ca: dresuri de maimuţe, de porci, acrobaţii pe bicicletă etc.; „NOTA 10 LA TRAPEZ" prezintă în acelaşi timp publicului o suită de scenete comice care au fost scrise de I. Avian şi Fred Firea. Alături de artiştii circului vor apare şi cîţiva interpreţi ai estradei şi anume Ioana Matache, Zizi Bărbulescu şi Horia Căciulescu. De asemenea, în arenă se vor produce şi cîţiva artişti de peste hotare: trupa de lilipuţani „Anitas" din R. P. Polonă care va prezenta un original număr muzical. În ceea ce priveşte muzica, îşi vor da concursul compozitorii Liviu Cavassi, Valeriu Popescu şi Ch. Mandel

G. MIHAIL

Balerinii romîni la Sofia

Teatrul de Operă şi Balet al R. P. R. va face între 15 şi 30 mai un turneu la Sofia, cu spectacole de balet clasice şi contemporane. Se vor juca „Romeo şi Julieta" de Prokofiev, „Lacul lebedelor" de Ceaikovski, „Tricornul" de De Falla, „Prinţesa din Florina" de Zeno Vancea şi „La pîlaţă" de Mihail Jora.

În rolurile principale vor dansa pe scena Operei din Sofia, Irinel Liciu, Alexa Dumitrache, Gh. Cotovelea, Ileana Iliescu, Eugen Mărcuţ.

REFLECTOR

Filmul sportiv

Saltul acrobatic al unui portar, surprins pe peliculă, a plăcut totdeauna chiar novicelui în materie de fotbal. Jocul cu balonul rotund şi aşa foarte spectaculos, capătă în film dinamism şi aduce evident cu coregrafia. De la cei 50 de metri de celuloid din coada jurnalului de actualităţi, studiourile noastre au făcut saltul la intriga de lungă durată pe temă sportivă, dăruindu-ne în „Băieţii noştri" o comedie agreabilă, urmărită cu atenţie de spectatori.

Pe scurt, ce condiţii trebuie să îndeplinească un film sportiv ?

— Să aibe un conflict simplu (Hamlet în tricou şi pe stadion nu ar stîrni decît rîsul).

— Să fie cît de cît vesel (deşi sportul cunoaşte drame destul de interesante).

— Să fie jucat de actori buni (distribuţia în cazul de faţă este fericit aleasă).

— Să vedem o faţă drăguţă, dacă nu mai multe (Florentina Mosora are graţie şi prospeţime).

— Să speculeze frumuseţea fotbalului (lucru pe care regizorii în cazul „Băieţilor noştri" nu prea l-au făcut, mutînd de multe ori desfăşurarea acţiunii în interioare, cînd stadionul în sine are un farmec ce nu trebuia ignorat).

Dacă la toate acestea mai adaugi şi puţină muzicuţă pui în şirand, un căruţaş hîtru (jucat de Costache Antoniu) şi o „galerie" autentică de chibiţi, succesul e asigurat.

Subiectul foarte simplu, cam linear şi cam obişnuit, a fost tratat de regizor fără întortocheri şi „găselniţe" (dacă exceptăm secvenţa insuflefnirii unei fotografii vechi-burleşcă şi avînd exact durata necesară). Pe scurt, procesul recondiţionării morale a unui centru înaintaş dintr-o echipă de categoria B, apucat de vedelism, se desfăşoară în faţa noastră curgător şi firesc. Tînărul talentat în conducerea mingii cu piciorul găseşte în directorul uzinei unde lucrează şi în tovarăşii săi de muncă, un sprijin activ şi finalul comediei reconfortează.

Ceea ce trebuie subliniat (meritul aparţine deopotrivă şi scenaristului sau scenariştilor, cîţi şi cîte doi regizori) este faptul că mersul pe linia moralizatoare care transformă totdeauna cele mai bune intenţii în predici plicticoase. Vorbind de mijloace cinematografice, mi s-au părut foarte fericite cîteva scene, cum ar fi de pildă aceea a discuţiei dintre director şi fotbalistul vinovat, unde metafora ceasului ce asudă spune totul sau dispariţia unor personagii comentată printr-o scurtă exclamaţie sonoră. Trebuie aplaudată de asemenea ideea de a se folosi fotbaliştii veritabili cînd este vorba de un meci, şi nu actori, cum am văzut în alte filme, deşi iarăşi se mişcă foarte uşor pe teren şi dovedeşte calităţi remarcabile de şuteur (am urmărit cu atenţie loviirea balonului cu ristul şi încredinţăm Teatrul Nottara că posedă în d-sa un redutabil atacant care o să dea multe furori porţarilor altor instituţii similare în apropiatul campionat inter-teatre, devenit tradiţional). Din păcate, jocul actorului a rămas acelaşi şi în unele secvenţe devenise deficitar.

Nu acelaşi lucru se poate spune despre Marcel Anghelescu. Acesta, în rolul directorului, ne-a impresionat cu calităţile sale obişnuite : simplitate, discreţie şi mai ales o căldură interioară care „trece pînza", dacă-mi daţi voie. (Ingenioasă şi de bun umor, ideea lui Struţeanu de a-l pune pe seversul director, fost fotbalist, să spargă geamurile birourilor, încercîndu-şi vechile calităţi de sportiv. Birlic rămîne irezistibilul Birlic. Primplanurile au scos încă odată în evidenţă capul său cu totul cinematografic. Cu mai puţine schime, cu mai multă reţinere, jocul său nu va avea decît de cîştigat. Gheorghe Dinică, un rol episodic, a contribuit cu talentul său la succesul filmului.

In concluzie : tovarăşi de la Cinematografie, cît mai multe filme din viaţa tineretului ! Bătălia spectatorilor de la case de bilete ale cinematografelor trebuie să vă încurajeze...

Eugen BARBU

O scenă de masă pe străzile Moscovei, din filmul italo-american „Război şi pace", după romanul lui Lev Tolstoi.

IN STUDIOURI PE ECRANE

● FILMUL regizorului François Reichenbach „America văzută de un francez", a fost ales pentru a reprezenta Franţa la Festivalul Internaţional al filmului care se deschide la 4 mai la Cannes. Italia va fi reprezentată la acest festival de filmul „Aventura" de Michelangelo Antonioni. De asemenea, va lua parte ca invitat la festival filmul „Viaţă fericită" (Dolce vita) al regizorului Federico Feilini care a avut de suferit cu prilejul recentei premiere riposta cercurilor reacţionare italiene.

● PIERRE BRASSEUR va interpreta rolul Pangloss în viitorul film realizat de Norbert Carbonaux după „Candide" de Voltaire.

● TINARUL regizor vest-german Bernhard Wicki este realizatorul filmului „Podul", o interesantă creaţie care zugrăveşte cruzimea războiului prin aventura tragică a şase copii germani în zilele premergătoare capitulării hitleriştilor.

● RENÉ CLAIR a dat zilele trecute primul tur de manivelă pentru partea sa din filmul „Franţuzoaica şi amorul" care este realizat în comun de şapte regizori : Henri Decoin, Jean Delannoy, Michel Boisrond, Henri Verneuil, Christian Jaque, Jean-Paul le Chanois şi René Clair. Din cuprinsul filmului care zugrăveşte principalele momente din viaţa unei femei (o pilăriţă, amanta, cîştigătoria, divorţul etc) lui René Clair îi revine căsătoria.

„Spectacolul" în regiunile ţării

De 50 de ani, slujitor credincios al Thaliei

La Teatrul Maghiar de Stat din Oradea, întregul colectiv se pregăteşte să sărbătorească 50 de ani de activitate artistică al regizorului şi actorului dr. Grof Laszlo, unul dintre cei mai vechi animatori şi slujitori credincioşi ai scenei din inima oraşului de pe Criş.

Răpindu-i cîteva clipe din pauzele unei repetiţii, tov. Grof ne-a mărturisit că pentru evenimentul sărbătoririi sale, pune în scenă „Avarul" de Molière, spectacol în care va susţine şi rolul titular.

— Pe cînd premiera ?

— În cea de a 7-a zi a lunii mai.

— Vă rugăm să ne relataţi cîte ceva din începuturile carierei dv.

— După ce am terminat Academia de arte din Budapesta, în 1910 am debutat pe scena teatrului din Szegedin, unde am stat foarte puţină vreme, deoarece între timp am fost solicitat la Budapesta. Aci am jucat în cîteva filme mute („Doi oameni pe pod", „Numai o fală", „Aventura la Budapesta" şi „Se coace spicul de grîu") iar în 1913 am venit la Oradea şi de atunci am rămas credincios acestui teatru, care în decursul anilor mi-a devenit a doua casă.

Anii 1929—1940 i-am petrecut la Bucureşti şi Cluj. Am jucat la „Liric", apoi la „Cărăbuş" şi la teatrul maghiar din Cluj.

Din anii petrecuţi alături de colegii romîni de la „Cărăbuş" păstrez o profundă recunoştinţă eminentului om de teatru C. Tănase.

— Genul preferat ?

— Greu de dat un răspuns. Am jucat operetă, revistă, dramă, comedie şi dacă vreţi, am fost dansator şi chiar cîntăreţ. Pînă la urmă am rămas credincios dramei şi nu în mică măsură operetei, pe care şi acum o mai încerc din cînd în cînd.

— În preocupările dv., după cîte ştim, un loc preţios îl rezervaţi şi muncii regizorale.

— Da. O statistică recent întocmită mi-a dăruit o plăcută surpriză. Numai din 1945 şi pînă acum am pus în scenă 67 de spectacole, care au cuprins piese din dramaturgia clasică şi contemporană.

— Satisfacţii ?

— Cele mai plăcute le-am încercat în anii puterii populare cînd, într-adevar, modestia mea muncă a ajuns să fie preţuită cum nici nu visam vreodată. Acest lucru îl confirmă „Ordinul Muncii" pe care în zilele de sărbătoare îl anin în dreptul inimii, precum şi înaltul titlu de „artist emerit" ce mi-a fost decernat în anul 1957.

— Ce v-aţi dori cu prilejul sărbătoririi ce vi se pregăteşte ?

— Sănătate, puteri noi de muncă şi succes „Avarului".

Al. KISS

Spectacolele — medalion

Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. continuă seria spectacolelor-medalion.

În ziua de 7 mai va da la Institutul de construcţii Bucureşti un „Medalion Mozart", iar un „Medalion Ceaikovski" va fi dat la 13 mai, la Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa".

De asemenea acelaşi teatru va deplasa la 4 mai un colectiv pentru un recital de canto şi balet la Casa Prieteniei Romîno-Sovietice.

Eponeea anului 1812 pe ecran

„Ei bine, prinţe, Genova şi Lucca nu mai sînt decît simple moşii ale familiei Buonaparte". Cu aceste cuvinte pe care Anna Pavlovna Scherer le adresează în iulie 1805 prinţului Vasili, începe celebrul roman „Război şi pace" de Lev Nicolaievici Tolstoi.

Tradusă şi citită în toate limbile lumii, creaţia nemuritoare a acestui titan al literaturii ruse a inspirat, de-a lungul anilor, numeroase opere în cele mai diferite genuri de artă. Amploarea şi profunzimea tabloului istoric, zugrăvit în paginile romanului, a tentat şi pe cineaştii italieni şi americani care, cu trei ani în urmă, Lau ecranizat într-un film color în două serii (producţie a studiourilor Ponti di Laurentis—Italia şi Paramount—S.U.A.).

Distribuţia filmului (18 personaje) cuprinde actori de prestigiu şi renume cinematografic: Audrey Hepburn (Natasa), Henry Fonda (Pierre Bezuhov), Mel Ferrer (Andrei Bolkonski), Anna Maria Ferrero (prinţesa Maria), May Britt (Sonia), Wilfred Lawson (prinţul Bolkonski) şi alţii. Napoleon este interpretat de Herbert Lom, iar Kutuzov de Oscar Homolka. O creaţie remarcabilă aparţine actorului John Mills în rolul Platon Karataev.

FILMUL „RĂZBOI ŞI PACE" IN CRITICA SOVIETICĂ

Publicul cinefil din U.R.S.S. a primit cu mult interes creaţia cineaştilor italieni şi americani care a rulat pe ecrane anul trecut. În sălile de spectacole a fost aplaudată atît duinţa sinceră a regizorului Jay Kingsley Vidor, a actorilor precum şi a operatorilor Jack Cardiff şi Aldo Tonti, de a înţelege şi zugrăvi viaţa ruseacă a vremii. Apariţia soldaţilor ruşi pe ecran provoca deseori înduioşiri. Exprimînd opinia favorabilă a spectatorilor, presa sovietică, a arătat că, în pofida naivităţilor, stîngăciilor şi chiar a erorilor în caracterizarea psihologică a unor personaje, acest film se detaşează evident de nivelul obişnuit, comercial, al ecranizării clasicilor în Occident. Citam o apreciere concludentă : „SOVETSKAIA KULTURA" : „Ecranizarea marilor opere ale literaturii universale este o cauză internaţională, întrucît ele aparţin întregii omeniri. De aceea şi filmul „Război şi pace" prezintă mult interes fiindcă o încercare mai serioasă decît cele anterioare de a ecraniza această mare operă a literaturii ruse. Filmul este conceput şi realizat cu multă dragoste pentru eroii lui. Jocul actorilor — Audrey Hepburn (Natasa), Henry Fonda (Pierre Bezuhovi) şi Mel Ferrer (prinţul Bolkonski) este uneori splendid. Acesti talentaţi maeştri au căutat să aprofundeze şi să se contopească cu figurile tolstoiene".

Audrey Hepburn în rolul Natasei

★

Pe ecranele romîneşti, coproducţia italo-americană „Război şi pace" va rula în cursul lunii mai în copie sovietică, adică cu dublajul vocilor în limba rusă.

Actriţa Marcela Russu de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale"

DE LA UN ROL LA ALTUL

Luînd parte la repetiţiile pieselor care sînt în pregătire pe scenele Naţionalului, la Studio şi Comedia, am putut remarca, încă odată, de cît entuziasm sînt animaţi în munca lor cei mai mulţi dintre actori, unii dintre ei repetînd în cursul acestei zile în două sau trei piese. Astfel, actriţa Marcela Russu — Irina din „Cîtadela sfărîmată", Ina din „Reţeta fericirii", Nina Zarecinaia din „Pescăruşul", comisarul din „Tragedia optimistă" — pregăteşte concomitent două roluri: Valia, eroina piesei lui A. Arbuzov, „Poveste din Irkutsk" şi Katiuşa Maslova, din „Învierea", dramatizare după Tolstoi.

— Două roluri principale în aceeaşi stagiune — ne declară Marcela Russu — reprezintă pentru orice actor o coincidenţă fericită, dar în acelaşi timp o „rafie" dublă de emoţii şi îngrijorări.

— Vă rugăm să ne vorbiţi mai întîi despre Valia din „Poveste din Irkutsk".

— Valia este un rol complex, un personaj contemporan bogat. Casierita la mica băcănie de pe şantier, rol unde se construieşte o uriaşă hidrocentrală, „Valia fişneaţa", cum au poreclit-o băieţii, şi-a imaginat că viaţa poate fi trăită uşor, superficial. În existenţa ei se iveşte însă marea, adevărata dragoste. Iubirea puternică a unui om de o înaltă valoare morală o transformă pe Valia care „se înalţă şi înfloreşte ca o plantă la lumină". Forma, rea noului profil sufletesc al Valiei, scenele trezirii sentimentelor ei de soţie şi de mamă, sînt realizate de Arbuzov cu multă fineţe, cu simplitate şi adevăr.

— Despre Maslova ?

— În ce-o totul alte condiţii social-istorice, prin figura Katiuşei Maslova, Tolstoi ridică şi rezolvă problema comportării omului pe planul autoperfecţionării. Înfăţişînd viaţa Maslovei, Tolstoi demască „temelinile morale" ale societăţii burgheze. Dar, în acelaşi timp, genialul scriitor menţionează că Maslova, care datorită anumitor împrejurări din viaţa ei a nefericită a ajuns la depravare, are totuşi în ea, aşa cum afirmă Tolstoi, „ceva temeinic şi bun". Dezvăluind aceste contradicţii din firea Maslovei, Tolstoi arată cum încetul cu încetul latura „spirituală" a Maslovei începe să biruie pe cea „senzuală". Drumul greu spre ocnă apropie pe Maslova de deţinuţii politici şi, sub influenţa înalţelor lor însuşiri morale, ea înaintează spre „învierea" cu paşi siguri şi rapizi. După ce îşi pierduse încrederea în oameni, Katiuşa Maslova „învie" la o viaţă nouă.

★

... De la un rol la altul !... Cîte probleme, cîte emoţii şi cîte frămîntări !... Dar şi cîte satisfacţii, cîte bucurii, pentru actorul care izbuteşte ca din fiecare personaj pe care-l întruchipează să realizeze o creaţie nouă, identificîndu-se cu viaţa eroului pe care-l înfăţişează...

N. SANDU

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

CONSTANTIN BĂRBULESCU

de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", care apare cu succes în piesele „Cuza Vodă" de Mircea Ştefănescu, „Cidul" de Corneille, „In Valea Cucului" de Mihai Beniuc, „Apus de soare" de Barbu Delavrancea, „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian — pregăteşte rolul lui Nae Ciucea din piesa „Parada" de Victor Eftimiu, ce se va reprezenta pe scena Teatrului Naţional, sala Studio.

ION COSMA

actor la Teatrul Tineretului, repetă în piesa „SCRISORI DE DRAGOSTE" de Virgil Stoenescu, rolul Marin Ursu şi joacă în piesa „NILA" de A. Salinski, „PARTEA LEULUI" de C. Teodoru, „VIFORUL" de B. Delavrancea şi „HOTII" de Fr. Schiller.

IA ARENA

a fost îndrăgită de publicul romînesc în urma aparîţiilor ei din filmele „Fata căpitanului", „Nesmeţul Jurbinilor" şi „În zgomotul roţilor". Ea va putea fi revăzută în curînd în filmul „Imaginarul Vancour", în care deţine rolul tinerei Natasa, membră a unei expediţii geologice.

OCTAVIAN COTESCU

tînărul actor al Teatrului Municipal, a fost distribuit în „Azilul de noapte" de M. Gorki dublînd, în rolul Actorului, pe artistul poporului Jules Cazaban.

ECATERINA NEDELCU

este solista ansamblului de dansuri de pe lîngă Palatul de Cultura din Piteşti. În ultima vreme s-a remarcat în dansurile „Ciocîrlia" „Dans ţigănesc", şi „Dans ucrainian".

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

VENIȚI CU NOI ÎN DELTĂ !

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 135 ★ Sîmbătă 7 mai 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

9 MAI

N. GRIGORESCU — Atacul de la Smirdan (Detaliu)

In istoria patriei noastre, ziua de 9 Mai are semnificația unei duble sărbători căci ea unește evenimente de mare însemnătate, care deși aflate în timp la o distanță de aproape șapte decenii, sînt strîns legate între ele. Această zi istorică amintește de proclamarea independenței de stat a Rominiei (1877) și de victoria coaliției antihitleriste, în frunte cu Uniunea Sovietică, în cel de-al doilea război mondial (1945). Cele două momente istorice sărbătorite, adaogă tradiției de luptă a poporului romîn noi mărturii ale patriotismului fierbinte, ale dragostei de libertate și independență.

Acum 83 de ani, în ședința solemnă a parlamentului Rominiei, după vibranta cuvîntare a lui M. Kogălniceanu, s-a dat citire unei moțiuni în care se spunea: „Camera... ia act că rezbelul între Rominia și Turcia, că ruperea legăturilor noastre cu Poarta și independența absolută au primit consacrarea lor oficială".

Așadar, Rominia, apăsată de asuprirea seculară otomană își scutura jugul. Pe harta lumii apărea un nou stat independent, născut datorită singelui vărsat de ostașii romîni, alături de cei ruși și de patrioții bulgari, pe șesurile și în munții Bulgariei, în încleștarea crîncenă cu asupritorii.

De rodul acestei lupte, din păcate, nu aveau să se bucure însă masele populare care au făurit victoria de la 9 Mai 1877 ci clasele exploatatoare care au căutat să-și consolideze pozițiile lor. Stăpîne pe pulere, ele au făcut totul ca să înăbușe prin violență aspirațiile de libertate ale muncitorilor și țăranilor, să vîndă la mezat țara, să o tîrască în războaie tîlhărești.

In acest timp, steagul luptei pentru independență a fost preluat de clasa muncitoare în frunte cu partidul ei comunist. Înfruntînd regimul de teroare al burghezo-moșierimii, P.C.R. și-a dedicat întreaga sa activitate eliberării sociale și naționale a poporului, ridicînd pe o treaptă mai înaltă tradițiile luptei patriotice și revoluționare.

In 1944, în condițiile ofensivei victorioase a Armatei Sovietice eliberatoare, masele largi populare, răspunzînd chemării partidului, s-au ridicat la luptă pentru izgonirea hoardelor hitleriste. Pe cîmpurile de luptă, ostașii romîni și-au vărsat singele alături de ostașii sovietici, care au urmărit fiara fascistă pînă în propriul ei bîrlog.

La 9 Mai 1945 a fost consfințită victoria asupra hitleriștilor. Prin contribuția ei hotărîtoare, Uniunea Sovietică a salvat omenirea de urgia fascistă, îndeplinindu-și cu cinste rolul internaționalist de eliberator.

Poporul nostru sărbătorește ziua de 9 Mai 1960 în condițiile entuziasmului deosebit cu care oamenii muncii întîmpină cel de-al III-lea Congres al partidului, ferm hotărîți să apere și să consolideze victoriile obținute prin lupte și jertfe.

De Ziua Victoriei

FILE DE ALBUM

O ridecîteori se apropie marea sărbătoare a Zilei Victoriei, e imposibil să nu fac apelul amintirilor. Stau aplecat peste filele îngălbenite ale jurnalului de front, în timp ce în grădinița din fața casei, copilul gunguregte ca o turturea: „ta-ta, ta-ta"... vrăjit de ceea ce primăvara asta plină de liliac îi oferă în lumea lui, de zine.

Da, dragul tatii, te-aud. Te-aud pe tine și pe toți care v-ați născut în acești ani însoriți, fără gloanțe, fără sîrmă ghimpată, fără tranșee și fără moarte.

Dar tu, băiatul tatii, nu știi ce a fost. În grădina în care te joci cu ursulețul de catifea, acum șaisprezece ani o fetiță a fost sfîrtecată de bombe. Nu s-a găsit în groapa morții decît o sanda și-un picioruș de păpușă. Și cîte gropi ale morții nu scormoneau bombele dușmane.

...Pe atunci tata era cu șaisprezece ani mai tînăr. Și totuși, ce bătrîn era. Purta în spinare o rană grea, plină cu grîji. Cea mai mare grijă era să-i surprindem pe hitleriști deodată, cînd se va da semnalul. Și-am pornit cu baionetele la armă, cînd Partidul a dat semnalul. I-am scos pe prusaci din toate comandamentele, din toate tranșeele și culcușurile, pe care le-aveau aici, în București.

De aici, din Capitala țării noastre, în care te-ai născut tu, puiul tatii, am pornit la luptă. Oh, și cîți ne-am strîns în noaptea aceea de 23 August 1944, lîngă Arcul de Triumf. Cîtă frunză și iarbă. Da, da, chiar acolo, în dreapta, pe unde am trecut amîndoi, acum cîteva zile, la 1 Mai, prin fața tribunelor.

La chemarea Partidului, am pornit atunci să sfîrtecăm cizma nazistă care ne călcase peste suflete, peste gînduri, peste dragoste, peste grădini, peste sonde, peste ogoare...

N-am avut timp să-i scriu iubitei decît atît: „Așteaptă-mă"!

Așa am scris toți. Și ele ne-au așteptat, trimițîndu-ne acolo departe, în tranșee, încredere și nădejde, dragoste pentru țară și ură pentru dușman.

— „Așteaptă-mă! Așteptați-ne măicute, iubite și surori"...

Și ele ne-au așteptat. Cît oare ne-au așteptat? Aproape un an. Aproape un an în luptă cu cea mai sîngeroasă fiară din cîte a cunoscut omenirea: nazismul.

Cu mîna tremurînd, deschid jurnalul de front. Citesc cu sufletul la gură și mi se perindă prin fața ochilor ca într-un ecran cinematografic ziua aceea de cumpănă, 24 august 1944. Arde Teatrul Național. Peste el cad bombe fasciste incendiare. Vor să ne facă scrum amintirile. Nu, domnilor prusaci cu cruce strîmbă pe mînecă, amintirile nu se pot mistui. Voi, cu Hitler cu tot, veți arde!

Am început lupta la Băneasa. În flancul stîng, o companie din formațiuni patriotice ne sprijină înaintarea spre aeroport. Așteptăm oștile sovietice eliberatoare. Aud, parcă, cum bat cu katiușele. Ne telegrafiază cu ele, de departe ca prin Morse, cifrul vieții.

Mai dau o pagină din jurnalul de front. Rîndurile sînt strîmbe, scrise în fugă, pe o buză de șanț.

7 septembrie 1944. De două săptămîni mărșăluim. Azi noapte am trecut prin marginea Brașovului. Cantonasem în satul Hărman, infanteriști, cavaleriști și vînători de munte. Caporalul Turturică nu mai are astîmpăr. A aflat că frate-său n-a murit. E aici, în flancul drept, la lilieci, cu pandurii. Mîine se va duce să-l vadă. Nu s-au văzut de trei ani.

A doua zi, am atacat. Am trecut granița strîmbă, dictată la Viena. Acum eliberăm Ardealul. Nu e ușor. Caporalul Turturică luptă ca un leu. A capturat două mitraliere și opt prizonieri.

Pe înserat, după luptă, am fost împreună la Panduri. L-am găsit pe frate-său voluntarul sublocotenent Turturică lîngă locotenentul Burticală, înconjurat de peste o sută de morminte, în cimitirul din Doboli de jos. Doborîse trei tancuri fasciste, dar fusese și el doborît.

Ne-am întors în tranșeele noastre. Caporalul Turturică n-a scos un cuvînt. Ochii îi lăcrămau. Îi ștergea din cînd în cînd cu mîneca bluzei...

Răsfoiesc în continuare jurnalul. Recunosc sub o subliniere cu creion chimic, scrisul în fugă: Tîrnăveni, fabrica de nitrogen. Da, acolo, la intrarea în oraș, învățătoarea Camelia Rusu și-a întîmpinat logodnicul. Era chiar comandantul companiei noastre, locotenentul Gheorghe Boaru. S-au îmbrățișat în mijlocul șoselei. Noi ne-am oprit o clipă locului. Am pornit din nou, avînd în frunte compania doi comandanți. Un ofițer și o învățătoare ce se țineau de mînă, iar noi cîntam:

„Nu mai plînge Leano, nu,
Ca-o să mă întorc de-amu
Cînd oi 'firși cu neamțu!"

Ce vesel era Boaru. Dincolo de Cuerdea la Oarba de Mureș, am atacat

Traian UBA

● *(Continuare în pag. 3-a)*

S-a rupt undeva plasa? Se pare că nu. Hariton Paruba, din gospodăria colectivă piscicolă Mahmudia este mulțumit. Poate porni de îndată din nou la pescuit.

PE DRUMURI DE APĂ

Se spune că Delta Dunării trebuie vizitată spre sfîrșitul verii. Atunci, aceste locuri i se înfățișează călătorului în toată splendoarea lor. De cîțiva ani însă Delta a început să ne cutreiere tă, la fel de intens, în toate anotimpurile, indiferent de starea vremii. Activități noi, legate de valorificarea complexă a marilor bogății cuprinse între ape, au apărut aici, transformînd treptat locurile, schimbînd radical viața oamenilor. Delta Dunării nu mai este „terra incognito". O confirmă acest lucru studiile și cercetările întreprinse de oameni de știință, exploatarea mecanizată a stufului, dezvoltarea sistematică a pescuitului, noile așezări apărute, multe drumuri de apă croite în lungul și în latul Deltei. Omul de știință, biologul, chimistul, medicul, hidrotehnicienii, piscicultorii și mecanizatorii sînt cei care lucrează acum la cunoașterea și cucerirea Deltei. Nimic din toate acestea nu alterează însă frumusețile vastului teritoriu dintre ape, nimic nu stînjenește pe turistul dornic să viziteze Delta, pe vînătorul plecat după rate sălbatice.

Se spune că Delta Dunării trebuie vizitată spre sfîrșitul verii. Cine nu a cunoscut-o însă la început de primăvară, cînd toată natura se dezmorțește, cînd mițișorii de salcie și păsările reintoarse de peste mări vestesc noul anotimp, nu poate înțelege pe deplin frumusețea acestor locuri.

Anul acesta, primăvara a sosit în Deltă însoțită de furtuni, de vînt puternic și de vreme rece. Într-una din aceste zile — de loc atrăgătoare pentru un călător — ne-am îmbarcat la Tulcea pe unul din vasele flotei piscicole.

Părăsim portul puțin după ora 10. Barometrul indică, în continuare, vreme urîtă. Intensitatea vîntului se menține și ea ridicată. Remorcherul „Dimitrie Cantemir", cu care călătorim, nu-i pasă însă de valurile mari, neobișnuite pe Dunăre. Viteza cu care înaintăm — 22 km. la oră — este chiar bunicică. Timona din mîna comandantului Haralambie Cosereanu, conduce vasul cu siguranță spre ținta din acea zi: Sf. Gheorghe.

Pe punte nu-i chip de stat din cauza vîntului. De altfel, ceața ne împiedică să vedem prea multe. Rămînem totuși afară pentru a privi, din fuga vasului, modernul complex piscicol construit nu de mult la mila 35, pe malul sting al brațului Sulina.

— Ne vom opri la întoarcere — *ne asigură Constantin Nicolau, inginerul șef al întreprinderii piscicole Tulcea, care ne însoțește în călătorie.* Acum trebuie să mergem cu toată viteza, să ajungem încă pe lumină la Sf. Gheorghe.

Încă puțin și se zărește Ceatalul Sulinei. Din acest punct începe brațul Sf. Gheorghe, pe care ne continuăm călătoria. Trecem în viteză prin dreptul Mahmudiei, Dunăvățului și al altor așezări pescărești, risipite pe malul drept al canalului.

La timonă locul comandantului este luat de pilotul Nicolae Zuican. Conduce vasul cu multă luare aminte. Și nu-i deloc ușor în aceste locuri. La tot pasul ne întîlnim cu bărcile pescărești, care au ieșit la prins scrumbia. Vasul trebuie să se strecoare cu atenție printre plasele aruncate de pescari, să ferească bărcile. Toate în condițiile unei vizibilități reduse din cauza ceții, care parcă se accentuează cu cît înaintăm spre mare.

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

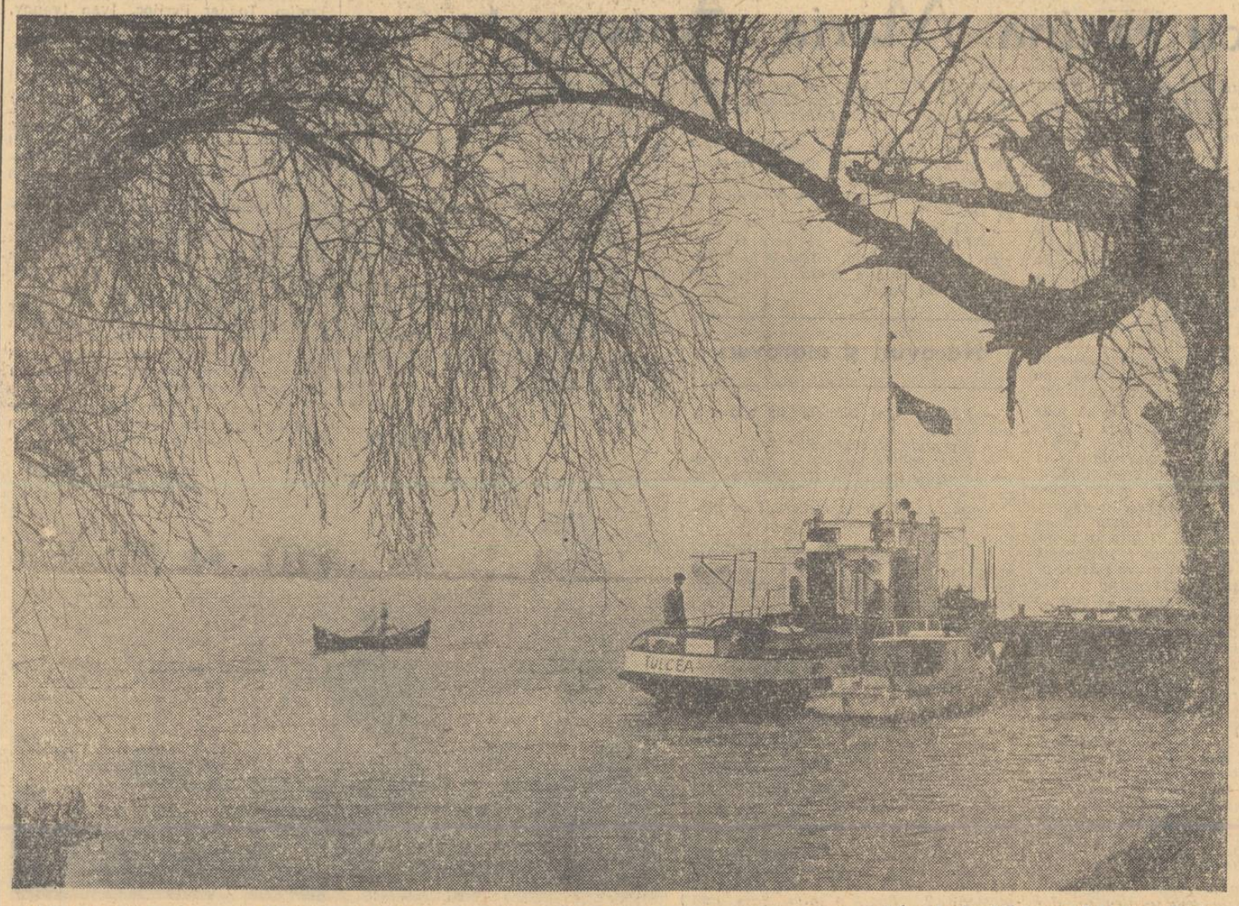

Vasul „Dimitrie Cantemir" a ancorat la mila 35. Pînă vizităm modernul complex piscicol din acest loc, în bucătăria vasului se pregătește vestitul borș de pește.

Pe brațul Sf. Gheorghe, în dreptul kilometrului 13, întîlnire cu pescarii întreprinderii piscicole Tu'cea. Îi găsim într-un scurt răgaz, înainte de a se răspîndi din nou de-alungul apelor.

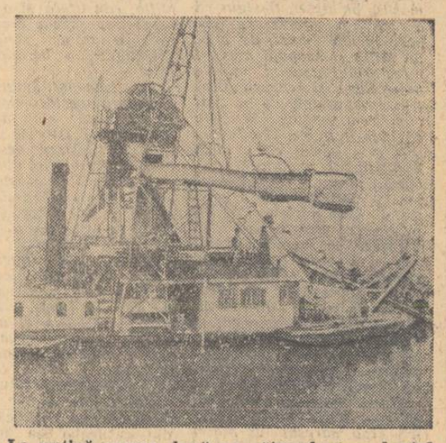

La puțină vreme după ce pătrundem pe brațul Perivolofca, se zărește o dragă. Cu ajutorul acesteia sînt dragate permanent căile navigabile, sînt tălate noi drumuri în inima Deltei.

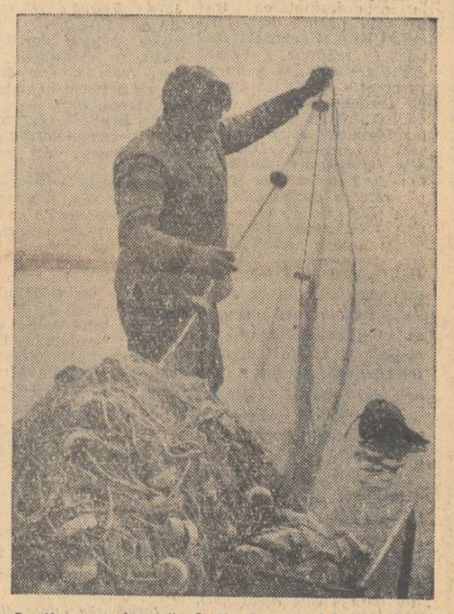

In timp ce tovarășul din barcă vîslește încet, pescarul Ivan Avram lasă în apă setca pentru prins scrumbii. Pe o lungime de zeci de metri, plasa se întinde în adîncul apelor.

Popas pe grindul Olinca. Aici este punctul colector al peștelui din raza întreprinderii piscicole Sf. Gheorghe. Șeful punctului, Haralambie Macarie, este mulțumit de prada pe care au adus-o în acea zi pescarii.

S-a înserat. La căminul cultural din Sf. Gheorghe s-au aprins luminile. În sala de lectură, la bibliotecă, în sala de spectacole, activitatea este în toi. Numai în sala de șah liniștea este deplină. Sub privirile lui Ion Agache, pescarii Savlovschi, Etifanov, Iordan și Efimov își dispută întîietatea.

Fotografii: Nicu VASILE

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

„Scandaluri" teatrale

Oglinda vie a unei societăți, ecou al fiecărei epoci istorice, teatrul a fost influențat de atmosfera de avînt revoluționar din preajma izbucnirii revoluției de la 1848. Astfel, deschiderea „timpului dramatic", adică a stagiunii 1847—1848 a teatrului din Iași, în seara de 18 octombrie 1847, a fost marcată de un scandal prilejuit de reprezentarea piesei Mulatrul, *o melodramă franceză de Saint Pierre, în care se înfățișa viața amară a țiganilor din India, care aduce-o însă surprinzător cu traiul țiganilor robi de pe moșiile boierești. Desigur că a fost o prelucrare dibace făcută poate de Matei Millo și scăpată atenției directorului general, marele boier Sutu, și cenzurii. Într-o cronică apărută în „Albina românească", se vede că actorii ieșeni înfățișau, atît prin vorbă cît și prin port, țigani moldoveni — lucru care „a nemulțumit foarte mult pe boierii noștri, a căror purtare față de nenorociții ce-i aveau în stăpînire, se asemăna aidoma cu aceea a colonilor stăpînitori din Indii ori Africa". Spectacolul n-a putut fi dus la capăt, întrucît au fost aduse slugi boierești și așezate strategic în diferite locuri ale sălii, cu ordin „să șuere". Intervenind și poliția, cortina s-a coborît în mijlocul unui mare tărăboi. O bună parte dintre huiduielile s-au adresat lui Matei Millo „boie ul care-și trădase clasa". Represiunea a fost drastică: „după cererea protipendadei guvernul a hotărît închiderea teatrului, prin desființarea trupei, „ca alcătuit din nepricepuți de a-și cunoaște rostul". În realitate, guvernul era îngrijorat „de a nu se porni prin teatru un curent de abolirea robiei, ce ar fi dăunat foarte mult boierilor stăpînitori asupra atîtor suflete omenești". Dacă în alte împrejurări hotărîrea închiderii teatrului ar fi putut rămîne definitivată, acum cînd spiritele erau agitate — în special intelectualii își arătau nemulțumirea față de tratamentul la care erau supuși — a fost nevoie pentru evitarea scandalului public care amenința să izbucnească, să se recurgă la un fost acrobat B Luzzatto căruia i s-a dat, dar numai de formă, „privilegiul de a forma o trupă" pentru începuta stagiune 1847—48.*

★

În ziua de 3 februarie 1848 s-a dat la Iași premiera „tabloului național" intitulat Nunta țărănească *din Moldova, în care pentru întîia oară Vasile Alecsandri, care pînă atunci înfățișase în piesele sale boieri sau burghezi aducea pe scenă țărani, pe care-i prezenta, în cadrul unei acțiuni dramatice, cu obiceiurile lor prilejuite de una dintre cele mai însemnate întîmplări pentru omul de la țară — nunta, cu tot ceremonialul străvechi, cu orațiile, cu horele, cu cîntecele. Este adevărat că atmosfera era mult prea idilică față de crunta realitate că țăranii lui Alecsandri, așa cum s-a spus, erau „niște țărani văzuți de departe". Totuși, poezia populară — „pietre scumpe în sînul poporului" cum se exprima Vasile Alecsandri, — se arăta triumfătoare pe scenă. În același timp, acest „tablou național", prin personajul lui kir Gaetanis, didascălosul grec, jucat de Millo, constituia și o satiră la vechea școală grecească, în care trona sancțiunea „falangei", a bătăilor la tălpi.*

Așa cum își amintea Alecsandri, spectacolele „Nunții țărănești" s-au dat în împrejurări istorice prilejuite de sosirea vestei izbucnirii Revoluției din Franța. Spectacolele acestea date în scopul ajutorării săracilor erau „pentru actori și spectatori un prilej de a se întîlni și a complota". Vestea izbucnirii Revoluției din Paris, a aflat-o Alecsandri de la Nicolae Bălcescu, care se afla la Paris. Acesta, chiar în „întîia zi a republicii" a trimis prietenului său o scrisoare entuziastă, prin care-și arăta credința că „minunata revoluție" va schimba fața lumii", alăturîndu-i și „o bucățică ruptă din catifeaua ce acoperea tronul lui Louis Philippe", pe care-o smulsese el însuși, în Tuileries. Bălcescu, „ostenit tare de vreme ce de trei zile trăise tot pe ulițe", observă: „M-am gîndit ca să-ți fac și ție o părticică și să-ți dovedesc că chiar în momentele cele mai mari și mai solemne ce am petrecut în viața mea, cugetarea mea s-a întors către tine", — pentru a-și sfîrși comunicarea: „Sărmane Basile, căci n-ai fost aci".

În prefața primei ediții a Teatrului său, Alecsandri evocă atmosfera în care s-au desfășurat spectacolele cu „Nunta țărănească": „Știi ce vra să zică: a gîluca pe un vulcan... În timp ce pe scenă se fac repetițiile generale, pline de glume și veselie, între culise se clocește o revoluție!.. Diverse grupe de tineri se exaltă la citirea jurnalelor franceze care descriu revoluția din Paris, și ochii lor se aprind, și mînele lor se string energic, și șoaptele lor mister rioase urzesc planuri de răscoală în contra guvernului". Spectacol unic!... Succesul Nuntei a fost complet. Fie ca și mișcarea ce se pregătește să aibă același succes!"

Incercarea unora din protipendadă, adică din clasa privilegiată, de a tulbura spectacolul cu „Nunta țărănească" n-a izbutit de fel.

Ioan MASSOFF

Trucajele cinematografice (III)

În afara mijloacelor obișnuite, curente, ale trucajului cinematografic, există cîteva care, folosite mai rar, stau de obicei la baza filmelor speciale de trucaje. Exemplele în privința acestei categorii de filme sînt numeroase: „Omul invizibil", „Oaia cu cinci picioare", opera lui René Clair „Nevastă-mea vrăjitoarea", filmele sovietice „Vrăjitorul", „Trenul prieteniei", etc., etc. Pentru a explica modul în care un personaj poate apare de mai multe ori în același cadru, poate deveni parțial invizibil, a modului în care se pot alătura în aceeași imagine decoruri naturale din două colțuri opuse ale lumii, — este necesară cunoașterea tehnicii, denumită, a „măștilor". Principiul lor este simplu: în măsura în care o parte a cîmpului de vedere al obiectivului este acoperită cu hîrtie neagră, pelicula care în decursul turnării se desfășoară în spatele acelei hîrtii, nu este impresionată. Dezvelindu-se pelicula din nou și acoperind de data aceasta cealaltă jumătate a cadrului, la următoarea filmare se va impresiona numai acea porțiune care rămăsese neimpresionată. La proiecția materialului filmat astfel, cadrul cinematografic va cuprinde firește amîndouă jumătățile filmate. Dacă același personaj a fost filmat de fiecare dată, prin acoperirea unei părți a cadrului, la proiecție în aceeași imagine personajul va apare în același timp de două ori. Hîrtia neagră pusă în fața obiectivului poartă denumirea de „mască". Ea poate fi de diferite forme și numărul măștilor poate fi variat. Astfel, pentru cîte o imagine din „Oaia cu cinci picioare", în care actorul Fernandel apărea de șase ori, operatorul filmului a trebuit să folosească pentru acele cadre cîte șase „măști".

Cineaștii sovietici au perfecționat în ultima vreme sistemul „măștilor mobile" bucățile de hîrtie neagră fiind de data aceasta înlocuite cu negativul unui film, în care personajul X. care se plimbă dintr-o parte într-alta a cadrului, este opac. Pus în același aparat de filmat cu o peliculă virgină, negativul va împiedica impresionarea în locurile în care silueta personajului X. o va acoperi. Astfel se crează prin masca mobilă posibilitatea de a plimba un actor bucureștean prin deșertul Sahara, fără ca actorul să plece din studioul de filme: se filmează separat mersul lui, separat deșertul și prin sistemul amintit, suprapunîndu-se peliculele, iluzia dorită este perfectă. Evident că practica acestor trucaje nu este atît de simplă cum pare în această descriere a principiului, solicită o aparatură și mai cu seamă o muncă complicată, dar rezultatele obținute prin aplicarea ei au fost văzute și apreciate (filmul cunoscutului regizor sovietic Alexandrov, „Trenul prieteniei", în care diferitele personaje apăreau în cele mai bizare decoruri, a fost lucrat astfel în întregime; în filmul „Sadko" nici un spectator nu și-a putut da seama că vasul lui Sadko, care plutește pe marea agitată de furtună, a fost filmat separat după tehnica măștilor mobile).

Desigur că varietatea procedeelor de trucaje în cinematografie este mult mai variată și aplicarea ei mult mai complicată decît pare la o primă vedere. Cele de mai sus nu au avut decît rostul de a face cunoscute cîteva din procedeele cele mai curente.

Ion BARNA

Poemul despre Beowulf

„Beowulf" este cel mai vechi poem eroic al semințiilor germanice, iar unicul exemplar al acestui poem datează din secolul al X-lea.

Descriind evenimentele petrecute întîi în țara danezilor, apoi în Suedia și împletind în narațiunea istorică cîntece păgîne disparate, poemul realizează totuși o unitate prin figura eroului central Beowulf, un nepot al regelui got din Suedia. Beowulf este un tînăr viteaz, gata oricînd să pornească la luptă acolo unde se cere o mînă forte. Aflînd că țara danezilor este amenințată în fiecare noapte de un monstru antropofag, Grendel, Beowulf trece marea cu paisprezece din cei mai destoinici viteji, spre a le veni danezilor în ajutor. Chiar în ziua sosirii lui Beowulf, Grendel pătrunde în palatul regelui danez și, înfigîndu-și unul din viteji, îl rupe trupul, îi suge sîngele fierbinte, îi devorează carnea. Beowulf îl răpune pe Grendel cu o sabie fermecată, dar în noaptea următoare, pe cînd toți petreceau la ospățul dat în cinstea lui Beowulf, apare mama monstrului pentru a-și răzbuna fiul. Beowulf o urmărește pe aceasta pînă în regiunea torenților reci, pînă în văgăuna ei din fundul unei mlaștini și o răpune cu sabia făurită de uriași.

După săvîrșirea acestor fapte vitejești, Beowulf se întoarce acasă, înconjurat de glorie și aducînd cu sine daruri bogate.

Partea a doua a poemului istorisește isprăvile bătrînului rege Beowulf, care, neținînd seamă de vîrsta sa înaintată, pornește la luptă pieptișu împotriva unui balaur de foc, ce îi pustia țara. Boewulf îl ucide pe balaur, dar este rănit și moare de otrava scursă din trupul balaurului peste rănile sale. Înainte de a muri, Boewulf găsește comoara ascunsă de balaur și apoi dă dispoziții în legătură cu înmormîntarea sa. Boewulf este înmormîntat pe o colină de pe malul mării, iar doliprezece voinici îi păzesc mormîntul.

Componența eterogenă a poemului — o împletire a epl. soadelor istorice și legendare mitologice — a făcut poemul susceptibil de interpretări variate. În special faptul că popoarele nordice au mitologia legată de natură, împotriva cărela aceste popoare au dus neîncetat o luptă grea, l.a determinat pe unii critici să-l identifice pe Boewulf cu zeul verii și al soarelui, care luptă împotriva iernii și a întunericului, personificate în figurile monștrilor — Grendel, mama acestuia și balaurul.

Oricare ar fi însă interpretarea, „Poemul despre Beowulf" este un document prețios despre obiceiurile, moravurile și credințele anglo-saxonilor din timpurile îndepărtate.

Galina MAIEVSCHI

CALENDAR
9—15 mai

9

— Ziua Victoriei. 15 ani de la capitularea necondiționată a Germaniei hitleriste, în urma istoricelor victorii ale Armatei Sovietice.

1877 A fost proclamată independența de stat a Rominiei.

1945 A fost eliberată Cehoslovacia de sub jugul hitlerist de către Armata Sovietică.

10

1760 S-a născut Rouget de Lisle, poet și compozitor francez, autorul „Marseilleseî".

1866 S.a născut Emanoil Teodorescu, eminent botanist (m. 1949).

12

1949 S-a constituit Comitetul permanent pentru apărarea păcii în R.P.R.

13

1806 A murit istoricul Samuel Micu Clain, reprezentant al școlii ardelene (n. 1754).

1956 A murit scriitorul sovietic Al. Fadeev, autorul romanelor „Înfrîngerea", „Tînăra gardă". (n. 1901).

1916 A murit scriitorul clasic de limbă idiș Șalom Alehem (n. 1859).

14

1854 S-a născut inginerul Anghel Saligny, constructorul podului de la Cernavodă (m. 1925).

15

1848 A avut loc istorica adunare de la Cîmpia Libertății (Blaj).

1838 S-a născut marele pictor Nicolae Grigorescu (m. 1907).

Veniți cu noi în Deltă!

(Urmare din pag. I-a)

În dreptul kilometrului 14, întîlnim un ponton tras la mal. Este un fel de casă plutitoare, amenajată pentru cazarea pescarilor. Plecați departe de casă, pescarii se întorc seara numai pînă la ponton, unde găsesc un pat bun și condiții ca să-și pregătească o masă caldă. S-au schimbat multe în viața pescarilor din Deltă. Vasul face un scurt popas, pentru a lua la remorcă pontonul. Pescarii l-au rugat pe comandant să le aducă casa și mai aproape de locul unde pescuiesc.

Pontonul îl lăsăm cu un kilometru mai departe. Încă puțin și trecem granița nevăzută a întreprinderii piscicole Sf. Gheorghe. Ne apropiem de mare. După cîte spun marinarii, valurile ar trebui să fie mai mari. Dar din cauza schimbării direcției vîntului, care bate acum în sens invers, apele s-au mai domolit. Prezența mării o ghicim mai mult pe linia orizontului. Ceața ne împiedică însă să zărim locul de atîtea ori admirat, unde apele Dunării întîlnesc pe cele ale mării, unde culoarea valurilor împrumută ceva din cea a cerului.

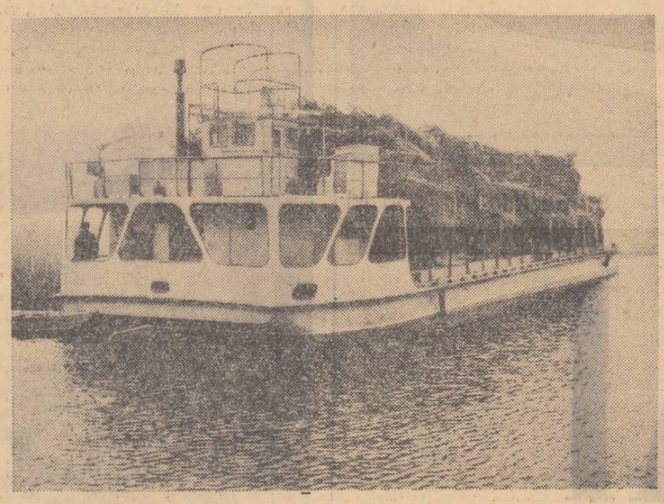

Campania de recoltare a stufului s-a încheiat. Flota stuficolă îl transportă acum din Deltă spre Chiscani — Brăila, la combinatul de prelucrare a stufului.

Insfîrșit, poposim la Sf. Gheorghe, vestită așezare pescărească. Incepe să se înopteze. Luminile noului cămin cultural construit pe malul apei ne atrag ca un magnet. În sala de lectură, la bibliotecă, în sala de spectacole, în cea de șah, activitatea este în toi. Pescarii păreau însă frămîntați de ceva. Grupuri, grupuri, discutau cu voce scăzută despre unul și același subiect: furtuna care bîntuia de atîtea zile, furtuna care-i împiedica să iasă la mare. Cei mai bătrîni spuneau că de mulți ani nu mai văzuseră o asemenea dezlănțuire a naturii. Alții pomeneau de fapta pescarilor conduși de Dumitru Policarp, care în ciuda furtunii au izbutit să se apropie cu barca de zona unde erau setcile pentru prins sturionii. Nu puțini din pari fuseseră însă smulși și duși de valuri împreună cu plasele de pescuit. Pescarii nu s-au întors însă cu bărcile goale. Pînă la urmă, prin eforturi supraomenești, mai multe setci au fost salvate și aduse la mal. Abia a doua zi de ședere la Sf. Gheorghe, a 7-a de furtună, ne-am putut da seama cît rău le priciniuseră oamenilor vîntul și valurile, norii de praf și ploaia.

Pescarii nu au renunțat însă la lupta cu furtuna. Pe alocuri, au izbutit să consolideze sculele de pescuit, acolo unde erau puse și au continuat să pescuiască într-o serie de puncte mai apărate de furia apelor. De la Ciotic, Cut sau Banuc pescarii au adus din nou pradă bogată. Cînd am poposit cu remorcherul pe grindul Olinca, la punctul colector, primele bărci se și arătaseră. Șeful punctului, Haralambie Macarie, le aștepta cu nerăbdare. Curînd bărcile au tras la mal. Pescarii Constantin Nistor, Ion Dimache și Demid Cozodin, aduceau nisetri și somni de toată frumusețea. Era semn că vremea începea să se îndrepte. Acest lucru l-a îndemnat și pe Filat Zait, directorul întreprinderii piscicole, ca împreună cu cîțiva pescari să încerce o acțiune temerară. Îmbarcați pe cutere ei au plecat pe mare, de-a lungul țărmului, în căutarea sculelor de pescuit ce fuseseră luate de furia apelor. Nimic nu trebuia lăsat mării, totul trebuia salvat.

Plecăm din Sf. Gheorghe spre amiază. Este vreme suficientă să ascultăm cîteva explicații ale ing. Nicolau. Ne vorbește mai întîi despre campania de prindere a scrumbiei, intrată din mare doar de cîteva zile. Toate secțiile piscicole au fost aprovizionate cu setci din relon. Din vreme s-a făcut și pregătirea bărcilor, precum și a tuturor condițiilor necesare unei bune desfășurări a campaniei. S-a trecut acum, după o metodă sovietică, și la experimentarea unor setci din relon pentru pescuitul sturionilor, în locul carmacelor, care sînt mai dificile.

Cu multă pasiune ne vorbește ing. Nicolau despre acțiunea întreprinsă pentru reproducerea peștelui în mod dirijat și în condiții naturale. „Pentru a nu mai sta la cheremul naturii și al viiturilor apelor Dunării — ne spune însoțitorul nostru — se amenajează în toată Delta mai multe zone pretabile reproducerii peștelui. În fața satului Murghiol și Dunavăț, la Caraorman, Criușa, Chilia veche, Rusca, Maliuc, Sarinasuf, pe malul lacului Razelm, prin diguri și închideri de mici girle se amenajează incinte cu adîncimi mici de apă. Acestea se populează cu reproducători de crap și plătică. Puietul rezultat va fi devărsat în diferite bălți, înmulțind apreciabil cantitatea de pește. Aceste măsuri sînt însoțite de altele pentru pescuirea radicală a peștilor răpitori din zonele de reproducere, pentru grăbirea reproducerii prin injectarea cu hipofiză".

Din vorbă în vorbă, ne-am apropiat de locul unde părăsim brațul Sf. Gheorghe, pentru a pătrunde în canalul Perivolofca. Pe aici, după ce vom trece prin canalele Litcov și Ceamurlia, cale de cca. 3 ore, vom ajunge în brațul Sulina. Întîlnim în cale ceamuri încărcate cu stuful recoltat în timpul iernii. Materia aceasta primă, devenită acum la preț, este îndreptată în sus pe Dunăre pînă în noul port Chiscani, lîngă Brăila, unde se va transforma într-o sumedenie de produse utile omului.

Curînd după ce am ieșit în brațul Sulina remorcherul „Dimitrie Cantemir" oprește la Crișan. Aici vom înopta. Pînă la culcare mai avem vreme să facem o vizită la dispensarul comunei. Pe tînărul medic Cornel Dumitriu îl găsim tocmai în timpul vizitei de seară. Ne întîmpină pretutindeni curățenia și ordinea exemplară. Nu-i ușoară munca aici. Dr. Dumitriu găsește însă timp ca pe lîngă asistența medicală acordată pescarilor și familiilor lor, să se ocupe și de o serie de studii. Acum urmărește evoluția unor cazuri de reumatism ce prezintă unele forme încă neclasificate. Personalul medical mediu, care îl ajută, staționarul cu 20 paturi, o farmacie bine dotată cu medicamentele cele mai eficace, îi sînt de mare ajutor. Rezultatele sînt evidente: natalitatea 20,8 la mie, mortalitatea infantilă înfrîntă total...

A doua zi nu putem părăsi așezarea de la Crișan fără să-i cunoaștem și pe tinerii ingineri piscicoli, Reveica și Petre Dinu. Ei ne prezintă, la rîndul lor, pe cîțiva din pescarii fruntași, Andrei Trofim, Toader Perijoc, Ivan Ivanov, înainte ca aceștia să plece la lucru.

Ultimul popas înainte de Tulcea. Complexul piscicol de la mila 35, ilustrare vie a ceea ce se face în anii noștri pentru ca pescarii să se bucure de condiții bune de lucru și de trai. Dobre Lungu, șeful secției, ne spune că nici numele de cherhana nu se mai potrivește unui asemenea complex modern. Într-adevăr, după ce vizităm punctul de primire al peștelui, instalațiile de condiționare, dormitoarele, atelierele și uzina electrică, ne dăm seama de ceea ce înseamnă un complex piscicol. Nu părăsim mila 35 fără a gusta din vestitul borș de pește, preparat ca la pescari.

Ne apropiem de Tulcea. Se zăresc primele lumini ale orașului așezat la poarta Deltei Dunării. După trei zile, timp în care am străbătut, pe drumuri de apă, aproape 350 km., ne apropiem de sfîrșitul călătoriei.

...Se spune că Delta Dunării trebuie vizitată spre sfîrșitul verii. Cine nu a cunoscut-o însă la începutul de primăvară...

Tudor GHEORGHIU

Pe înserat bărcile se întorc la cherhana. Scrumbiile abia pescuite se zbat pe fundul bărcii. Rodul a fost bogat.

Fabrica de conserve de pește din Tulcea. Preparatul conservelor din scrumbii în ulei este acum în plin. În secția de umplere și închidere, D. Boscenco, M. Delicov și Ana Dumitru muncesc cu avînt.

Dr. Cornel Dumitriu este la consultație. Soția pescarului Buhaciov a venit cu copilul la dispensarul din Crișan, cunoscută așezare pescărească de pe brațul Sulina.

POSTA REDACȚIEI

ADALBERT THUMA — București: Vă mulțumim pentru documentarul ce ni l-ați trimis, cît și pentru observațiile critice ce le-ați adresat revistei noastre în legătură cu unul din articolele de natură științifică, publicat la rubrica „Știința și viața". Dorim ca și în viitor să ne bucurăm de sprijinul dv. prețios.

D. MITROFAN — comuna Nastacani (Bujor): Am aflat că ați avut unele neajunsuri și încă în ce domeniu: al pronoexpresului! Fiind cîștigător, n-ați intrat încă în posesia premiului, ne scrieți dv., cerînd să ne ocupăm de acest caz. Am face-o cu plăcere, dar credem că între timp s-au aranjat lucrurile, întrucît se pare că sînteți un om cu noroc pe toată linia! Dacă n.avem dreptate, scrieți-ne.

IANCU BARBULESCU — Arad: Ciciul de epigrame „Cu ou și cu oțet" nu s.a ridicat peste valoarea catrenelor trimise anterior. Și cum acelea nu au fost publicate, nici acestea din urmă n-au beneficiat de lumina tiparului. Ne veți întreba de ce? Motivul este simplu. Deoarece calambururile folosite ca poante nu închid în ele acea doză de sarcasm strict necesară oricărei producții de acest fel. Sau, că să ne exprimăm cu aceleași mijloace alegorice: în epigrame există ou su.ficient, dar oțetul este prea slab.

Mai încercați tot pe teme de felul celor alese ultima oară, căci ni se par interesante și actuale.

TINEL PERA — comuna Gorunești (raionul Oltețu): Despre unele din poemele celebre ale lumii am scris și vom mai scrie la rubrica noastră „Enciclopedia Magazin".

VIRGINIA DAN — Bistrița: Adresați-vă Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale.

ERNEST CARP — Iași: Dacă aveți un volum aproape gata, vă vine ușor să alegeți mai multe bucăți și să ni le trimiteți. Ce am primit recent, nu ne satisface.

SINICA GROSU — comuna Giurgeni (raionul Fetești): Sîntem și noi bucuroși să vă răspundem la „poșta redacției", nu numai dv., care ne scrieți. Sfatul ce vi-l dăm este acela că pentru a coresponda cu tineri din Uniunea Sovietică să luați legătura cu regionala A.R.L.U.S.-Constanța.

MARIA FLOREA — Cluj: Scrisoarea dv., atît de emoționantă, în care se vorbește despre arta cunoscutei cîntărețe clujene de operă Lia Hubic, va avea urmări. Ceea ce ați propus, vom realiza. Nu vrem să anticipăm, pentru a face o surpriză cititorilor. Sînteți de acord?

MARIANA P. — Oravița: Nu trebuie să cereți scuze pentru că ați „îndrăznit" să ne scrieți. E un drept al dv. de care trebuie să vă folosiți ori de cîte ori simțiți nevoia. În ceea ce vă interesează în mod deosebit privitor la calificarea dv., instituția în măsură să vă ajute este Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

PASCALE GRACO. POL — Constanța: Tînărul Ibrahim Snat. are în adevăr o înfățișare frumoasă. Aceasta ne-o spune fotografia ce ne-o trimiteți, fără știrea lui. Ce-ar fi dacă, cu știrea lui ne-ați trimite cîteva fotografii ce le-a lucrat tînărul cooperator fotograf Ibrahim Snat?

Ar interesa nu portrete, ci aspecte ale muncii ce se desfășoară la Constanța — în oraș și regiune.

Așteptăm răspuns.

Mic dicționar de expresii celebre

A SE BATE CU MORILE DE VÎNT — De trei veacuri și jumătate sînt cunoscute aventurile lui Don Quijote, eroul celebrului scriitor spaniol Cervantes. Între alte isprăvi din timpul peregrinărilor sale, faimosul „cavaler al tristei figuri" a pornit să se lupte cu niște mori de vînt, pe care, în închipuirea lui înfierbîntată, le luase drept adversari.

De atunci, a te bate cu morile de vînt înseamnă a te lupta cu năluci, cu himere.

FOC BENGAL — Bengalul este o regiune din India, de unde vine denumirea acestui foc de artificii, cu străluciri puternice. Aprins pe străzi cu prilejul unor serbări populare, focul bengal răspîndește lumini feerice de diferite culori, care însă se sting repede ca orice joc de artificii.

De aici derivă sensul figurativ al expresiei, așa cum l-a folosit, de pildă, poetul Traian Demetrescu în comparația: „fantezii ușoare, un foc bengal de cuvinte".

BLUF — cuvînt englezesc care înseamnă o născocire, o minciună, cu scopul de a speria sau a amăgi pe cineva.

Cînd minciuna se dezvăluie, sau cînd trece fără consecințe termenul indicat în amenințarea născocită, se spune deobicei apoi: „totul n-a fost decît un bluf".

MĂGARUL LUI BURIDAN — Doctorul Jean Buridan a fost un filozof scolastic francez, care a trăit în secolul al XIV-lea. El ar fi fost de mult uitat, dacă nu l-ar fi dus în circă de-a lungul vremurilor... măgarul ce-i poartă numele!

Interesant este că acest măgar n-a existat niciodată. Se spune că l-a născocit Buridan, pentru a-și susține o argumentație. Măgarul, plasat la distanțe egale între o găleată cu apă și un tain de ovăz, nu se putea decide cu ce să înceapă: să-și potolească foamea sau să-și stingă setea, fiind amenințat să moară din pricina șovăielii lui.

Această nehotărîre apare laolaltă fatală și ridicolă. De aceea expresia „măgarul lui Buridan" servește pentru a caracteriza situația unei persoane, care, solicitată la fel de puternic din două părți în același timp, nu se decide pentru nici una și le pierde pe amîndouă.

I. FLAVIUS și I. BERG

De ce nu m-am căsătorit cu regina Maria Antoaneta

O să mă întrebați de ce am refuzat să mă căsătoresc cu regina Maria Antoaneta. Poate credeți că nu am fost de acord cu foaia dotală? Că nu mi-au dat castelele care le-am cerut eu sau eventual părinții mei? Asta să n-o credeți, pentru că eu nu sînt prea pretențios. Mă mulțumeam și cu Versailles-ul și, bineînțeles, anexele: micul și marele Trianon. O luam chiar și decapitată. Iar părinții mei nu s-au băgat absolut de loc în treburile mele. Dacă le aduceam acasă pe Genoveva de Brabant, pe Maria Tereza, ori pe Georgeta Bononică, fata unui șef de gară (dumneaei nu a intrat încă în istorie, dar se străduiește, are bunăvoință) tot aia era. „Să te înțelegi cu ea, fiul meu, asta e tot ce-ți cer. Să fie femeie de casă, să știe să pui murături, să facă un rîntaș la o mîncare, să spele o rufă, încolo fă ce vrei". Asta mi-ar fi spus tata, dacă l-aș fi întrebat ceva în legătură cu mariajul meu. Deci, nici așta nu e motivul care a făcut să nu mă căsătoresc cu regina. Nu m-ar fi deranjat nici faptul că ea a fost nemțoaică, n-ar fi fost un impediment nici faptul că s-ar fi auzit pînă la München și Paris că m-am născut pe șoseaua Giulești nr. 128 parter (casa n-a avut etaj și nici măcar un pod ca lumea) și că mă căsătoresc cu o regină. Nu, n-ar fi fost un impediment. Nu m-am căsătorit cu ea pentru simplul motiv că, pînă ieri, în viața mea nu mi-am pus această problemă. Ieri, ducîndu-mă cu treburi prin Obor, am văzut o față de prin împrejurimile Bucureștiului, venită la piață cu ouă, smîntînă și brînză de vaci, că i-a pus dumnezeu mîna-n cap chiar sub ochii mei și s-a căsătorit cu, nici mai mult, nici mai puțin, cu cel care s-a născut la 15 ianuarie al anului 1622 și căruia i s-a pus numele de Jean Baptiste Poquelin-Molière, autorul cunoscutelor piese „Tartufe", „Doctor fără voie", „Bolnavul închipuit" etc

Fata se uita la Molière cam supărată. Cam bătrîn omu pentru ea, dar dacă așa i-a fost soarta (nu cred că a ajuns pînă acolo să gîndească la moștenirea dreptului de autor); un tînăr cărăuș, care avea pe cap o pălărie decoloră, fără fundă, s-a căsătorit tot sub ochii mei cu Shirley Temple. Iar o văduvă de la războiul din 1916, cu... ce coincidență! — cu mine

— Cînd facem nunta, maică-mare? am întrebat-o eu, cînd am dat cu ochii de fotografia mea.

S-a uitat la mine ca la o bancnotă de 13 lei.

— Ce nuntă?

— Păi eu sînt dla cu care te măriți. Uită-te la poză, uită-te și la mine. Numai că acolo e greșit numele, nu mă cheamă Pavel.

Năravuri și moravuri

— Păi eu luai planeta să văd cîți ani trăiesc...

— De unde ai luat-o?

— Uite, colo e unu cu o cutie și cu un papagal. Papagalul îți scoate zodia, norocul...

M-am dus și eu la individul cu planete.

— Căsătorit?

Am mințit pentru prima oară în viața mea. Am să vă rog pe dv. și în special pe nevastă-mea (aici o să fie mai greu) să mă iertați. Am zis:

— Nu, nu sînt căsătorit.

Individul a luat papagalul în mînă și a început să vorbească cu el.

— Hai Coco, scoate o planetă de cavaler. Așa, Coco! Nu două, Coco, una. Bravo Coco!

I-am dat leul și mi-am citit soarta. Am să trăiesc 104 ani fără sărbători (apropo de 104 ani, am fost martorul unei întîmplări: unul a fost mai norocos decît mine, i s.a comunicat prin planetă că o să trăiască 114 ani. Și, sigur de el, pentru că avea la mînă și scris, a început să nu mai bage în seamă legile circulației. Rezultatul: a dat o mașină peste el. Și era tînăr sărac ul!). O să primesc o moștenire peste vreo 20 de ani... M-am gîndit, ce moștenire?... Poate o să-mi lase tata bicicleta „Carpați". Că o să am o mare bucurie... Cred și eu, ce o bicicleta e de colo? Și că o să am mari supărări. Nu știu de ce, aici m-am gîndit la criticii literari. N-am să le dau ocazie, Să joc la Loto numerele norocoase 12, 13, 21 și o să mă căsătoresc cu Filoftea. În fotografie însă am recunoscut-o pe regina Maria Antoaneta. Că planetarii știa dau și poza celei cu care îți este „sortit" să te căsătorești.

Ce fac acești pungași: decupează din reviste vechi fotografii și le lipesc pe acele bilețele. De aici toată încurcătura.

Se vorbește că știa au autorizație să „prezică" viitorul. Cine le-o fi dat-o?

— Hai, Coco, scoate tu o planetă... Nu, nu de cavaler. O planetă pentru un pungaș. Așa, Coco, mulțumesc...

Iată ce ți-a ieșit, micule escroc. Iată-ți zodia: „O să ai o mare supărare dacă mai continui să pungășești oamenii, să-i prostești. O supărare cu miliția. Apucă-te de muncă cinstită și totul o să meargă bine. Numere cîștigătoare la Loto de la 1 la 90, iar la Pronosport X—1—2"

Nicuță TĂNASE

La întoarcere în portul Tulcea, o fotografie a echipajului de pe „Dimitrie Cantemir", vasul cu care am străbătut aproape 350 km. de-a lungul și de-a latul Deltei. Sus: Haralambie Coșereanu (comandant), Grigore Nichita (marinar); Jos: Dumitru Lungu (ajutor mecanic) și Nicolae Zuican (pilot).

CALEIDOSCOP

Cuvinte care au fost cîndva oameni

Într-un număr trecut din MAGAZIN s-au dat cîteva exemple de cuvinte care au fost cîndva oameni. La aceste exemple se mai pot adăuga și altele — cuvinte care din nume de oameni au devenit, cu trecerea timpului, noțiuni cu înțelesurile cunoscute atît de larg astăzi.

Ampère și Watt, cum numim astăzi în mod curent aceste două unități de măsură electrice, au fost cîndva doi fizicieni, primul francez, cel de al doilea englez. Desigur, în domeniul descoperirilor științifice se întîmplă adesea ca numele descoperitorilor sau inventatorilor să se transmită descoperirii sau invenției respective, ca în cazul de mai sus. Dar sînt cazuri cînd geneza cuvîntului este de altă natură. Lordul englez Sandwich, spre pildă, n-a descoperit nimic, n-a inventat nimic deosebit; el era un pasionat jucător de cărți. Pasiunea lui era atît de mare încît nici măcar pentru mîncare nu părăsea masa de joc. Din această pricină i se aducea o bucată de friptură rece între două bucăți de pîine, adică o mîncare pe care o cunoaștem și noi astăzi foarte bine și care poartă numele lordului Sandwich. Savarina, gustoasă prăjitură care face deliciul nu numai al celor mici, dar și al celor mari își trage și ea numele de la o celebritate, dar nu din lumea nobililor, ci din lumea gastronomilor. Savarina era cîndva un nume de om: Brillant-Savarin.

Și în domeniul îmbrăcămintii noastre cunoaștem unele obiecte care au fost cîndva oameni. Pantalonii de astăzi au fost la origine... un personaj de comedie italiană dr. Pantalon al cărui costum era compus dintr-un culot lung. În timp ce lavaliera, podoaba de altă dată a scriitorilor romantici ne-a rămas de la domnișoara de Lavallière, care a purtat prima în lume o panglică înnodată în jurul gîtului. Portul acesta a devenit în curînd modă la curte. Au preluat-o poeții și artiștii, purtînd-o de-a lungul vremii, dar astăzi devenind din ce în ce mai rară.

Într-un minut

V-ați gîndit vreodată la tot ce se întîmplă pe pămîntul nostru în scurtul răstimp în care secundarul ceasornicului înconjoară o singură dată cadranul?

Iată cîteva date oferite de statisticieni:

Într-un singur minut planeta noastră parcurge o distanță de 1750 km. din drumul ei în jurul soarelui; pe suprafața ei cad 6000 meteoriți, se abat 38 furtuni și 400 m. cubi de ploaie cad pe continentele noastre. Într-un minut — deci cît numeri pînă la 60 — se nasc pe pămînt 114 copii din care 12 gemeni; în același interval de timp 108 oameni mor, 68 de oameni se căsătoresc și se despart șase căsnicii.

Omenirea consumă în cursul unui minut 29.000 hectolitri de lichide diverse și 4000 de tone alimente în stare solidă.

Tot în decurs de 60 de secunde pe întregul nostru pămînt se produc 700 tone fontă și oțel, 4600 perechi pantofi și se extrag 3000 tone cărbune.

500.000 DE MEDICI

Institutele medicale sovietice formează un număr de medici care reprezintă o treime din numărul total al medicilor de pe glob. Din cele 80 de institute de medicină ale U.R.S.S. ies anual numeroase cadre. Actualmente Uniunea Sovietică are 380.000 medici și ocupă primul loc în lume pentru asistența medicală asigurată populației. Această cifră va spori simțitor. Pentru anul 1965, planul septenal prevede ca numărul medicilor să ajungă la 500.000. Asta înseamnă aproximativ un medic la 400 de locuitori.

În ultimul timp în U.R.S.S. se acordă și o atenție deosebită pregătirii practice a studenților. În acest scop în primii doi ani aceștia lucrează ca ajutori-infirmieri în clinici sau în spitale, iar în ultimii ani în sanatorii balneare și de profilaxie, fiecare după specialitatea sa (centre de puericultură, policlinici, stații sanitare și epidemiologice, etc.).

Ca și în celelalte școli superioare și în institutele medicale sovietice învățămîntul este gratuit. De notat este faptul că 85 la sută din studenți primesc burse.